

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ב'

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִיזוֹת וְהַתְּעוּרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ
הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמֵרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֶשֶׁר בַּנְּחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְצָה"
חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב"
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְּבָר

הַנְּהַה חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיִּמָּה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹאֲקַחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַה סְפָרִים אֲלֵה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֵא כְּסֵדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֵר אֶת כָּל חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתָּב הַרְאֵשׁוֹן שְׁנִדְפַס עַד עַתָּה, דְּבָר הַמְּסַתְּכָם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֲלֵף מִכְּתָבִים, וְסִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵ-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן עֲרַכְנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל הַ"מְרָאֵי מְקוֹמוֹת" מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, וְכֵן הוֹסַפְנוּ תַרְגוּמוֹם לְשִׁפְתֵי הָאִיִּדִישׁ, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל כָּל מִכְּתָב

פֶּתַח דְּבָר

וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֵמֶל וַיִּגְיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עִתָּה אֶת הַכָּרֶךְ הַשֵּׁנִי, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצָר כְּלֵי חֻמְדָּה, וּפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגַלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבְּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְסוֹן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשִׁכְל תַּחְתּוֹן, מֵעִלָּה לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שֶׁרְגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטְנֵן וְעַד גְּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמַיֵּד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵי לֹא רִאֲתָה אֱלֻקִּים ז'וּלְחִיד י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה',
אָמֵן וְאָמֵן !

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֶלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים
יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאֵדָם לּוֹמֵד, צָרִיךְ שִׁיקְבֵּל וַיּוֹצִיא מֵהֶם
מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, שִׁיקְבֵּל וַיִּלְמַד מִכָּל
הַלְמוּדִים שְׁלוֹמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שִׁידַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג – הֵן
לְעֲצֻמוֹ וְהֵן לְאַחֲרִים, שֶׁמִּתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי
בְּחִינָתוֹ, וְכִפִּי הַמְּמַשְׁלָה וְהַרְבֵּנוֹת שִׁישׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעַט, וְכֹל
זֶה זּוֹכִים עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ'.

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשִׁיזְכֶּה לְסַלֵּק אֶת
דַּעַת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי, וַיִּדַע וַיִּבִין בְּאֱמֶת בְּאִיזָה מַעֲמַד וּמַצָּב
אֲנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׁאוֹמֵר
לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כֹּל אֲשֶׁר יֹאמֵר
כִּהוּא זֶה – דְּבַר קָטָן וְדְבַר גְּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם,
מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמֹאל, וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (סְפָרֵי,
שׁוֹפְטִים י"א): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְכוּ'; וְלִהְשָׁלִיף
מֵאִתּוֹ כֹּל הַחֲכָמוֹת, וְלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שֶׁכֹּל
בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יִקְבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׁבִדוֹר. וְכֹל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֲצִלוֹ
שֶׁכֹּל עֲצֻמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲבָל
כְּשׁוֹזְכֶה לְבִטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אֲזַי יְכוּל
לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבַר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֲרִים – הַחֲפָצִים
לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת

משגֵּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֻדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֻלִּים מְבֹלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשְׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבֻרוֹת פְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלֹהֵי הַחֻלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוּ לְהִנְהִיג אֶת עַצְמוֹן, מִכָּל שְׂכֹן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אָמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׂזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַרְבֵּה הָאֱמֵת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַבּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עַיֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי הַצְדִּיקִים לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחָוֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמָץ וְשֶׁאִוֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', וְרֵאוּ לְגֹזֵר שֶׁלֹּא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדֶרֶךְ אַבּוֹתֵינוּ, בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּנֻדְאֵי מִצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים בְּחוּל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדֶרֶךְ פִּשְׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ סְפָרֵי מוֹסֵר וְאֶגְדוֹת וְכוּ' יוֹצֵא בָהֶם, כָּלֶם נְכוּחִים לְמִבִּין, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, כָּלֶם אֲהוּבִים, כָּלֶם קְדוּשִׁים, כִּי כָלֶם מְדַבְּרִים מִרְצוֹנוֹ יְתִבְרַךְ, הַנֶּעְלָם בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וּבְנֻדְאֵי אָסוּר לְקוֹץ בְּרַבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים קֶצֶת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה בְּשִׂרְוֵאִים שֶׁנִּתְחַדְּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאֵלוֹ מִצְטַעְרִים עַל הַרְאֵשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה

לָהֶם עוֹד; וּבְאֵמֶת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֵת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאִי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יַמֵּיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיִישׁ מִכָּבֶד, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שְׂיִישׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בַּחוּשׁ, שְׂיִישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיִישׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִמְחִיהַ אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׂנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שְׂבִסְפֵר זֶה, וְלִפְעָמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שְׂבִסְפֵר אַחֵר, וְגַם מִי שְׂנַפְּשׁוּ חֲשָׁקָה בַּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לָכֶּה נּוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאִי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה לְעֵינַי וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שְׂרָאֵינוּ כַּמָּה גְדוֹלִים, שְׂהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכַמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נְלַמֵּד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שְׂלֹא קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עַנְיָנֵי חֻכְמָתָם בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂהוּא הֶבֶל וְרִיק, צַל עוֹבֵר, וְאִתְּעַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וּכְמַעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שְׂפָלוּ אֲרָה וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצָחִים?! וְהֵלֵא כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וּכְמָה סִפְרִים לְאַלְפִים וְלִרְבּוּבוֹת מִחֻבְרִים בְּשָׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוּת רַבּוּת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשָׁבִיל הַתְּכָלִית הָאַחֲרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהִכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבָּלָיו וּבְטַעֲיוּתָיו וְכוּ', וּכְמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וּנְפֹשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלָם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה בְּחַיִּים נְצָחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, כִּי "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה", כִּי

לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שפבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה ודבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מפל שפן וכל שפן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-פן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-פן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ו"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלקדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראא הרואה, רק נלקט מפל ספרי רבנו ו"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל פך וכה, וכן עשב אחר, שמשקלו פך וכה, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו פח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה פח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה פח אחר חדש, על-ידי הפח שקבלה מפל אלו העשבים שנתערבו, ובה הפח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה

יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בעגנה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הנדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשף והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהר"ן ת"ז: "ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן

י אֲשֶׁר הַקְדָּמָה בַּנְחָל

שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צְדִיקֵי הָאָמֶת
שֶׁבְּדוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לְצְדִיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד,
שֶׁם כָּל הַצְדִּיק וְכוּ'.

וְאִזּוּ יִזְכָּה לְתַקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהִתְנַלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָה יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֹאֲלָה שְׁלָמָה,
אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן!

ספר

אשר בנחל

חלק ב'

רה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי ה'תשכ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר לי מאד,
השונה בצמא מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה
נצח.

אחי, אהובי! חזק ואמץ מאד בעבודת השם יתברך להיות תמיד
בשמחה ולהרבות בתורה, בתפלה ובהתבודדות, ותיחד לך מקום
וזמן פנוי לפרש כל שיחתך אליו יתברך, ותתודה לפניו יתברך כל
מה שעובר עליך, ועל-ידי-זה ימתקו ממך כל הדינים, כי כשיש דין
למטה אין דין למעלה (לקוטי-מז"ר, חלק א', סימן טו, עין שם).

והנה בנדאי כָּכר יספר לך חֲבֵרָה... גרו יאיר, מה שְׁעָבַר
עלינו באור לעֲשָׂה בְטִבְת — הַיָּאֲרָצִיט של מוהרנ"ת ו"ל
מהדבורים הנפלאים שְׁנִדְבְּרוּ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהַתְּכָלִית הַנְּצָחִית,
וְאֵת הַרְקוּדִים שְׁרָקְנוּ, וְהַעֲקָר בְּעֵגֶן הַעֲסָק הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַדְּפֹסָה,
שֶׁהַתְּחִלָּנוּ לְהַדְפִּיס כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וְלִמְכַר אוֹתָם בְּזוּל גְּדוֹל,
עַל-כֵּן אֲבַקְשָׁךְ מְאֹד שֶׁתַּעֲזֹר הַרְבֵּה לַעֲסָק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁאֲמַר
מוהרנ"ת ו"ל קִדְּם הַסְּתַלְקוֹתוֹ: "מ'זאל ויין שְׁטאַרק מיט גַּעֲלֵט און
מיט רִצוֹן און מיט טְרַחָה"^א, וּבְנִדְאֵי יַעֲמֹד לְךָ הַעֲסָק הַזֶּה לְטוֹבָה
לְעַד וּלְנִצְחַח נְצָחִים, וּמַחֲמַת שְׁכָבֵר אִישׁוֹן לִילָה וּזְמַן חֲצוֹת הַגִּיעַ,
עַל-כֵּן אֲקַצֵּר, וּבְקָרוֹב אֲכַתֵּב לְךָ כְּמָה חֲדוּשִׁים נְאִים.

ידידך הדורש שלומך ומצפּה לראותך...

רו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְּשׁ לְסִדֵּר וַיְחִי הַיְתִשְׁכֵּה.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם לְאַהוּבֵי, חֲבֵרֵי הַיָּקָר, הַשׁוֹתֵה בְּצִמָּא מֵהַנְּחַל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... שְׂיַחֲוֶיהָ נִצַּח.

אָחִי, אַהוּבֵי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּשִׁקִּידָה רַבָּה וְנִפְלְאוֹה
בְּהַתְּבוּדוֹת יוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּכָל יוֹם, אִף שֶׁעֲדִין אֵינְךָ רוֹאֵה שׁוֹם פְּעֻלָּה,
תְּאַמֵּן בְּאַמֶּת, כִּי בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ, אַתָּה מְתַקְרַב
אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְסוּף כָּל סוּף בְּנִדְאֵי תוֹשֵׁעַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְגַם
עֲכָשׁוּ אִם תִּסְתַּפֵּל בְּעֵין אֶמֶת תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת אַחֲרֵי כָּל הַתְּבוּדוֹת
— שֶׁאַתָּה מְתַקְרַב וּמְתַקְדֵּם הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הַעֲקָר שֶׁבְּכָל
הַעֲקָרִים, וּתְדַבֵּר הַרְבֵּה עַל לֵב חֲבֵרָה... גרו יאיר, שְׂיַתְחִיל גַּם הוּא
לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְפָרֵשׁ כָּל שְׂיַחֲתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּעַם, וְאִזּוּ יִהְיֶה
טוֹב לוֹ לְנִצַּח.

(א) לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּמִמּוֹן, בְּרִצוֹן וּבְטְרַחָה.

וְעַקֵּר הַכֹּל — תִּשְׁתַּדֵּל לְעֶזֶר לִי הַרְבֵּה בְּעֵינֵי הַדְּפֹסָה וְהַפְּצָה
שְׁזָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, הֵן בְּמִמּוֹן וְהֵן בְּתַפְלָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי צְדָקָה
עַל הַדְּפֹסָה זֶה גְבוּהַ מְאֹד מְאֹד וְתִקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַל פְּגַם הַבְּרִית,
כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד): אִם תּוֹצִיא "יְקָר" מִזּוֹלָל תִּקּוֹן
"קָרִי", עֵינֵי שָׁם בְּסוֹף הַתּוֹרָה, הֵינּוּ לְקָרֵב בְּגִי-אָדָם לְעִבּוּדַת הַשָּׁם
יְתִבְרֶךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַנְיִם פְּגַמֵי הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם, וְעַקֵּר הַעֵינֵי
לְקָרֵב בְּגִי-אָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּפֹסָת הַסְּפָרִים כִּיְדוּעַ לָךְ, וְכֹל סֵפֶר
שְׁמוּכָרִים לְאַחֵר הוּא "יְקָר" מְאֹד, וְכֹל הַמְלַמֵּד אֶת בְּנֵי חִבְרוֹ תּוֹרָה
כְּאֵלוֹ "יְלָדוֹ", וְהֵבֵן.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

רז.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרֶךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת הַיְתַשְׁכֵּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָר, הַשּׁוֹתֵה
בְּצִמָּא מִהַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אַחֵי, אַהוּבֵי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה וְתַפְלָה עַל-פִּי דְרָךְ
הַאֲמַת שְׁקִבְלֵנוּ מִהַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְאֵל תַּפְּל
בְּדַעְתְּךָ, כִּי כָּל תְּנוּעָה שְׁאֵתָה מְנַתֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יְתִבְרֶךְ, מְאֹד יְקָרָה
אֲצִלוֹ, וְהַעֲקֵר תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרֶךְ בְּכֹל יוֹם, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

רח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי — ערב-שבת-קדש, לסדר שלח ה'תשכ"ה.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפֵץ
וּמִשְׁתַּוְּקֵק מְאֹד מְאֹד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַשּׁוֹתֵה מִהַנַּחֲל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶהוּבִי, אַחִי! בְּאַתִּי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ וּלְזַרְזוֹ אֶת נַפְשְׁךָ, שֶׁתִּהְיֶה זֶהִיר
מְאֹד לומר בְּכֹל לִילָה "תִּקְוֹן חֲצוֹת", שֶׁהוּא עֵינֵן נִשְׁגָּב וְתִקְוֹן נוֹרָא
עַד מְאֹד, לְהַשְׁתַּתֵּף עִם הַשְּׂכִינְתָא קַדִּישָׁא, וְלִכְבוֹת וּלְהַצְטַעַר מְאֹד
עַל אַרְיַכַת הַגְּלוּת הַנוֹרָאָה וְעַל צְרוּת יִשְׂרָאֵל בְּפַרְטִיּוֹת וּבְכָל־לִיּוֹת,
וְעַל עֲלֻבּוֹן הַיְהוּדוֹת וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם הֵייתָ רוֹאֶה בְּעֵינֶיךָ מַה
שֶׁנִּעֲשֶׂה מִזֶּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְאִיךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכִיכּוֹל בְּעֲצָמוֹ
מִתְפָּאֵר עִמָּךְ בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, הֵייתָ זֶהִיר לְאָמְרוֹ בְּכֹל לִילָה חֵק וְלֹא
יַעֲבֹר, וְעַקֵּר הַכֹּל — לְאָמְרוֹ בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת וּבְאֲמַת בְּלִי שׁוֹם
פְּנִיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבְהַצְנֵעַ לְכַת, שְׁלֵבֵל יִנְדַע לְשׁוֹם
בְּרִיָּה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ וַיִּלְבַּשׁ הַמְּדוּדוֹת (אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עז): בְּזֶה
יִדְעֵה אֲדָם, שֶׁפְּאַמַּת הוּא רוֹצֵה לַעֲבֹד, בְּשִׂאֵינוּ רוֹצֵה בְּפִרְסוּמוֹ, עֵינֵי
שָׁם.

וְכֵן בְּאַתִּי לְהַזְהִירךָ מְאֹד שֶׁתִּשְׁמַר נַפְשְׁךָ מְאֹד מִתַּאֲנוֹת אֲכִילָה,
הֵן בְּכָל־ל — לְהַזְהִיר וּלְהַשְׁמֵר לְבַל תֹּאכַל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מֵאֲכִלוֹת
אֲסוּרִים שֶׁמְטַמְטְמִים מְאֹד אֶת מַחַ הָאָדָם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְהֵן בְּפִרְט
— לְבִלִּי לְאָכַל פְּרַעֲבָתָן וּבְהַלְעָטָה, שֶׁמְאֹד מְאֹד הַזְהִיר עַל זֶה רַבֵּנוּ
וַיִּלְבַּשׁ, וּמַה טוֹב וּמַה נָּעִים שְׁלֵבֵל יֹאכַל בְּכֹל פְּעַם שׁוֹם אֲכִילָה אַרְעִית,
כִּי אִם לְקַבֵּעַ לַעֲצָמוֹ סְעֻדַת קִבְעָה, כְּמוֹ פֶת שְׁחָרִית שֶׁהִיא עַקֵּר גְּדוּל
בְּעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֵבֵל יִחַלֵּשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן סְעֻדַת עָרֵב
הַכֹּל בְּקִבְעָה, הֵינּוּ לְקַיִם פְּמָה מְצוּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה: מְצוּת נְטִילַת יְדֵים

(א) הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה.

וּמִצּוֹת בְּרַב־תְּהוֹמוֹת וְעוֹד כַּמָּה מִצּוֹת, וּבִכְרִיט לְמוֹד עַל הַשְּׁלֶחַן
וּצְדִיקָה, שְׁמַעְלַת עֲגִיזָה זֶה עוֹלָה לְמָקוֹם גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד, וְהוּא מִמַּשׁ
כְּעֵין הַקִּרְבַּת קִרְבָּנוֹת, אִם מְכוּן לְשֵׁם שָׁמַיִם אִיךָ שְׁגַם הָאֲכִילָה נְצוּצֵי
הַשְּׂכִינָה וּמִיחֻדָּה לְבַעֲלָהּ, כִּידוּעַ.

וְאֲשֶׁרֵי הַיּוֹדֵעַ לְכוּן קִצְת פְּנוֹת וַיְחוּדִים בְּתוֹךְ הָאֲכִילָה, וְעֲגִיזָה
זֶה אֵין לְשַׁעַר מַעְלָתוֹ; אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ בְּזֶה וּבְכֹא, כִּי
עַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עָלָיו כָּל הַשְּׁפָעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְנִקְרָא
צְדִיק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּחָ-הוּא מְשַׁתַּעֲשַׁע עִמּוֹ, וְכִמּוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל
(תְּהִינָה כֹז): "שְׁלֶחַן מְכַפֵּר כְּמִזְבֵּחַ"; (מִשְׁלֵי יג, כה): "צְדִיק אוֹכֵל לֶשְׂבַע
נִפְשׁוֹ", אֵל תִּקְרֵי לֶשְׂבַע אֶלָּא לֶשְׂבַע — שֶׁהֵן שְׂבַע מִדּוֹת, שֶׁהֵן:
זְעִיר אֲנָפִין וְנוֹקְבִיָּה הַנּוֹי"ה אֲדִנִּי וְהַבּוֹן.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לִידַע מִצְדִּיק גְּנוּז וְנִעְלָם בְּזֶה,
טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יְתָבָרוּךְ עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, "חֲבָלִים נִפְלוּ
לָנוּ בְּנִעְיָמִים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרוּךְ, עֲרַב-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדֵּר שְׁלַח ה'תשכ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֵל מַעְלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא
מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אַהוּבִי, חֲבָרֵי הַיָּקָר! בְּאִתִּי לְהִזְהִיר אוֹתָךְ מְאֹד בְּעֲגִיזָה שְׁמִירַת
הַדְּבֹר, כִּי זֶה הָעֵקֶר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתָבָרוּךְ, כִּידוּעַ אֲשֶׁר הַדְּבֹר
הוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַפְגִּס אֵלָיו יְתָבָרוּךְ, הִינּוּ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְתוֹרָה

מתדבקים אל השם יתברך, ולהפוך על-ידי לשון-הרע, רכילות, ליצנות ודברים בטלים געקרים ממנו יתברך, ועין בלקויטי-מוהר"ן (חלק א', סימן לח) דברים נוראים בענין זה, שעל-ידי דברים רעים, רחמנא לצלן — לשון-הרע וכו' וכו', ובפרט דברים בטלים, ממשיך על עצמו רוח סערה, הינו שמח האדם מתבלבל לגמרי.

ידוע אשר עקר האדם הוא הדעת והמח, (שצריך להיות דבוק בו יתברך תמיד), ולהגיע אל זה הוא על-ידי הדבור דקדושה, בחינת מלכות, פי ה"פה" נקרא "מלכות", כמובא בתקוני זהר (בהקדמה "פתח אליהו" יז): מלכות פה וכו', עין שם, ואם מדברים דבורים קדושים — אמונה והשגחה פרטית, תורה ותפלה, זה נקרא מלכות דקדושה, ולהפוך, חס ושלום — מלכות הרשעה.

מכל זה מוכן חמר האסור של דבורים בטלים, ומכל שכן דבורים אסורים, כמו: לשון-הרע ורכילות, שעוברים על זה שמונה-עשר לאוין ועשין, (כמו שבאר ה"חפץ חיים" ז"ל, בספרו על שמירת הדבור, עין שם), ועוד יש לבאר הרבה מגמרא ומדרשים ומזהר הקדוש מעלת הנוטר את הדבור, ועין בזהר (בלק קצג): סימן לשטות — מליןא, ובתנ"ך פסוקים רבים: "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו" (משלי כא, כג) וכו' וכו', וכל הירדות והנפילות של האדם הן רק על-ידי דברים בטלים ושיחות של מה בכך.

על-פני הזהר והשמר מהיום והלאה לבלי לדבר שום דבור רע, חס ושלום, ועקר העצה, שתקבל על עצמך שלכל תחיל לדבר עם שום ברירה שבעולם, (רק המכרח לה, ואי אפשר לה באפן אחר), אבל אם אין אתה צריך, תרגיל עצמך כנ"ל, לבלי להתחיל לדבר עם שום ברירה, רק אם ישאל אותך תענה על מה ששאל ולא יותר, ואם בעל נפש אתה, תוכל על-ידי-זה ליחד יחודים, פדוע ליודעי ח"ן², המעלים את הדבורים לשרשם, (ועין בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן

(א) רבוי הדבור — סימן לשטות.
(ב) חכמת נסתר.

ה, ובמקומות רבים בלקוטי הלכות), ואם פעם אתה רואה ומכין בשכףך שאין אתה צריך לענות לו וכו', שתק ואל תענה לו וכו', ואם תרגיל עצמך בכל זה, תראה עולם החרות לפניך, כי כל הגליות שעוברות על האדם, הן רק על-ידי הדבורים הפגומים וכנ"ל.

העקר הוא — שירות ותשבחות קבועות לפניו יתברך, ותרהבה התבודדות, ועל-ידי-זה תמשיך עליך המחין דקדשה, ועל-ידי כל תפלה ושיתה תדשה ומשכו עליך מחין חדשים כמבאר בכתבי האריז"ל, חזק ואמץ בכל זה, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

רי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח ה'תשכ"ה.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל ידי היקר, השוטה מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

אחי, אהובי, חזק ואמץ! על אף שעבר עליך מה שעבר, על-כל-פנים למען השם ולטובתך הנצחית, אל תפל בדעתך, חס ושלום, אף שאתה בעצמך גרמת לך את כל המרירות וההרפתקאות העוברות עליך, וכל זה מפני שלא שמרת את הדבור קלל, כי כבר הזהרתך כמה וכמה פעמים, שעקר האדם הוא המח, ועקר קיום המח הוא על-ידי הדבור, כפי הדבור בן המח, אם מדברים בהתבודדות, שירות ותשבחות, דברי אמונה והשגחה פרטית, אזי נמשך על האדם ישוב הדעת ודבקות בהשם יתברך, ולהפך, חס ושלום, ההפך — שנמשכת על האדם טמאה, רחמנא לצלן, ודעתו מערבת ומבלבלת, רחמנא לצלן.

ועל-כל-פנים ראה מעכשו להזהר בדבור, כי כפי שאדם ממעט בדבור, כן זוכה לדיבוק עצמו באור האין סוף ברוך הוא ותברך שמו, וכפי ההתבודדות, כן ממשיך על עצמו אורו והשגחתו ותברך, והיום בלמדי בספר עץ חיים מהאריז"ל, עינתי קצת במה שמוכא בהקדמה: התנאי הראשון בהשגת החכמה הוא שמירת הדבור, ולמעט בתכלית תכלית המעוט, וכן הזהרה ושמירה גדולה מלהיות בכעס ובקפידות על בני ביתו, חס ושלום, יהיה איה שיהיה — דבר גדול או קטן, כי "כל הפועל חכמתו מסתלקת ממנו", כמו שאמרו חכמינו ז"ל (פסחים 10:).

ידידי היקר, חזק ואמץ בכל זה, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ריא.

קצרת השם ותברך, יום שני לסדר קרח ה'תשכ"ה.

ששון ושמחה למעלת ידידי היקר, השותה מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ בעבודת השם ותברך, ותשתדל לעשות בכל פעם התחלה חדשה כאלו לא התחלת, ובאמת כפי גדלת השם ותברך אשר עולה עד אין סוף ויורד עד אין תכלית שלש פעמים וכו', עדין לא התחלנו, אף צריכים לעשות בכל פעם תשובה על התשובה הראשונה, ועל-ידי-זה עולים לתכלית העליה, אף לפני כל עליה יש ירידה, לכן צריך להתחיל מחדש, ועקר התשובה בדברי רבנו ז"ל הוא לשמע בזיונו ולדום ולשתק (עין לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן ו), פשוטו כמשמעו, דהינו: צריך לעשות בעבודת השם מה שיוכל — תורה ותפלה ובפרט שיחה בינו לבין קונו, ואל יסתכל על שום מונע ומעכב יהיה מי שיהיה ויהיה איה שיהיה, ואם יש עליו

מתנגדים, ומבזים ומחרפים אותו, על-ידי-זה יחלישו את הרע שיש בו, הינו מהדם שבחלל השמאלי, ועקר העצה — לדום ולשתק ולעשות את שלו, וצריך להיות בקי מאד בדרכי התשובה, בקי בעיל ובקי בנפיקא רצוא ושוב, הינו הן שפשניע לאיזו מעלה ומדרגה בעבודת השם יתברך, צריך לידע שיש עוד ועוד, ועדין לא נכנס לתוך הקדשה, פי גבוה מעל גבוה וכו' וכו', וכן להפך — אם נפל למקום שנפל יהיה איה שיהיה אפלו במקומות המטנפים, רחמנא לצלן, חס ושלום, חס ושלום, ידע פי השם עמו, אתו ואצלו וכל הירידה והנפילה זה הפל בשביל שיתחיל מחדש בתוספת קדשה, דעת וחשק להשם יתברך.

ובכר דברנו פעמים אין מספר כי העקר בעבודת השם יתברך הוא — שמירת הדבור בתכלית, ולכלי לדבר שום דבור בטל, חס ושלום, מהכלי העולם הזה כגון ספורים בענין המאצעות שנתהוים בכל פעם בעולם שקורין בלעז "נייעס"², וכן מה שעובר בביתו וצרכי פרנסתו, בודאי צריך להצניע, פי "אין הברכה מציה אלא בדבר הסמוי מן העין" (תענית ח:), ואפלו לזוגתו אסור לספר אודות פרנסתו, כי על-ידי-זה בנגל יוכל להמשיך את השפע מאתו יתברך, הממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, והשם יתברך חפץ רק בטובתו של האדם, באפן שיזכה לדבק עצמו אליו יתברך — "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כו, ד), אשר זה עקר התכלית — תכלית הידיעה שלא גרע, הינו בכל עולם ועולם.

גם צריכים לקדש הראיה בתכלית, וכן את האזנים לכלי לשמע, חס ושלום, לשון-הרע ורכילות על אחר, מכל שפן וכל שפן שהוא בעצמו לא ידבר לשון-הרע על אחר, חס ושלום, וכן להזהר מפעס ומקפידות, שאם האדם זוכה לקיים כל זה, אזי בנגל יוכל להמשיך על עצמו אורו יתברך, ויזכה להדבק אליו יתברך בתכלית הדבקות,

(א) בקי בכניסה ובקי בציאה.
(ב) תדשות.

אף הכל בְּהִצָּנֵעַ, כִּי אֵין לָךְ יָפָה מִהֲצַנִּיעוֹת, וְגַם לִהְיוֹת רְגִיל בְּשִׁירוֹת וּבְתַשְׁבְּחוֹת יוֹמָם וְלַיְלָה, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֲמוּנָתוֹ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרַךְ, לְפִיכָף טוֹב לְדַבֵּר לְעֲצָמוֹ הַרְבֵּה דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי", וְלִהְזַהֵר מְאֹד לֹא לְהוֹצִיא מִפִּי דְּבוּרֵי כְּפִירוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵף בְּדַרְךְ הַלְצָה וּלְאוּמָרָם בְּשֵׁם אֵיזָה אֶפִּיקוֹרֶס, צָרִיף לִהְזַהֵר וּלְהִשָּׁמֵר, כְּמוֹ שֶׁהַרְבֵּה רַבְּנוֹ ז"ל לְדַבֵּר מְזֵה (לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן מד), וּכְכֹל שֶׁאַדָּם מְרַבֵּה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית — הֵן לְעֲצָמוֹ, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן שְׂזוּכָה לְדַבֵּר לְחַבְרוֹ וּלְנַחְמוֹ, כִּי זוּכָה לִהְיוֹת נְכֹלֵל בּוֹ יִתְבַּרַךְ וּבְאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי עֶקֶר הַכֹּל הוּא אֲמוּנָה, כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה — חֲיֵיו חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי כח, ב): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", וּמְכַל מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא בּוֹרַח יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ.

אֵף, לְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית רְאֵה לְשִׁמְרָה מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לד, יג): "מִי הָאִישׁ הֶחֱפִיץ חַיִּים אֲהֵב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב, נָצַר לְשׁוֹנֵךְ מֵרַע וּשְׁפַתְךָ מִדְּבַר מְרָמָה", וְתַרְגְּמִיל עֲצָמְךָ לִיַּחַד יַחֲוּדִים קְדוּשִׁים בְּכָל פֶּעַם שֶׁאַתָּה בְּטַל מִהַתּוֹרָה: הַיְוָיָה דְּע"ב, ס"ג, מ"ה, פ"ג, וְכֹל הַמְּלוֹאִים שֶׁלָּהֶם וְכוּ' וְכוּ', וְתַבְּנָה בְּדַעְתְּךָ עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים בְּכָל פֶּעַם, אֵף הַכֹּלֵל וְעֶקֶר הַכֹּל: "שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מְצֻרוֹת נִפְשׁוֹ" (מְשָׁלִי כא, כג), וְעַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר וְכוּ' תַרְגְּמִישׁ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ, וּכְמוֹ שֶׁאַמֵּר הַגַּר"א, שֶׁעַל כָּל דְּבוּר שֶׁשׁוֹתְקִים, הוּא זוּכָה לְרֵאוֹת מְסוּף הָעוֹלָם עַד סוּפוֹ (עֵין בְּמַכְתָּב שֶׁכְּתַב לְכַנְיֹו), וּכְמוֹ שֶׁמּוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (בְּלֶק קצג): "סִימָן לְשִׁטוֹת — מְלִין", וְהֵבִין.

ג) ע"ב — יוד, הי, ויו, הי, ס"ג — יוד, הי, ואו, הי, מ"ה — יוד, הא, ואו, הא, ב"ן — יוד, הה, וו, הה.

אָשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, טוֹב
לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשכ"ה.

הַתּוֹלָה אַרְץ עַל בְּלִימָה, הוּא יֵיטִיב הַפְּתִיכָה וְהַחֲתִימָה לְיָדֶיךָ
הַשֵּׁם וְיָדֶיךָ נִפְשִׁי, הָעוֹסֵק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם בְּאֵמֶת לְאֵמֶתָה בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי, נֵר לְצַדִּיק נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

הִנֵּה דַע לָךְ, שְׁמִפְנֵי כֹּהֵן טְעָמִים אֵי אֶפְשָׁר לְנֹסַע אֵלֶיךָ וּלְהִתְנוּעַד
עִמָּךְ, עַל-כֵּן אֶרְאֶה לְכַתֵּב לָךְ מַעֲט מְזַעִיר, וְהוּא — דַּע לָךְ, אַחֵי
הַיָּקָר, עַכְשָׁו הֵם יָמֵי אֱלוֹל הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאֵיִם
וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר כָּל בְּאֵי עוֹלָם יַעֲבְרוּ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וְכו', יוֹם הַמְּשַׁפֵּט
וְכו', וּכְרוּף הַשֵּׁם, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ חוֹסִים בְּצִלָּא דְמַהִימָנוּתָא,
הַנֶּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הוּא בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹדֵעַ
עַנְיָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכו' וְכו' וְכו', וְתִהְלֶה לְאֵל, אֵין אָנוּ חוֹלְקִים עָלֶיךָ,
חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, וְאַף גַּם מְאֲמִינִים בּוֹ, וְנוֹסְעִים אֵלָיו ז"ל
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אֵךְ צָרִיךְ לְדַעַת מַה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעָקַר הַהִתְקַרְבוֹת לְצַדִּיק
הָאֵמֶת הוּא קִיּוּם דַּעַתוֹ, הִינּוּ לִילֵךְ עִם תּוֹרוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, אֲשֶׁר כָּל
תּוֹרָה הִיא עִבּוּדָה בְּפִנֵּי עֲצָמָה, בְּיָדוּעַ לָךְ; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְלֶכֶת עִם
תּוֹרָה אַחַת, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְעֵבֵר אֶת
הָעוֹלָם עִם כָּל הַתּוֹרוֹת.

אך לעת עתה צריך אתה לדעת, שהעקר בכל העקרים בעבודת השם יתברך הוא — שמירת הדבור, לבלי לדבר דבר ונחצי דבר שאין מכרח לו לדבר, כי העקר הוא הפה, (פמוכא בכמה וכמה תורות, ואין הפנאי עכשו להעתיקן) (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים א, כט, לח ועוד ועוד), והינו להשמר מלדבר דבורים אסורים, ולהרגיל עצמו לשפף שיחתו ותפלתו אליו יתברך; וגם להיות בשמחה (חסר).

ואודות תעניות, חברי היקר, כפי שאני יודע, רבנו ז"ל לא אחז מתעניות, והעקר הוא ודוי דברים והתבודדות (חסר), הינו (חסר), ותרגיל עצמך תכף-ומיד כשאתה קם בבקר ורוחץ ידיך, תתחיל לדבר לפניו יתברך, וילדבק עצמך בו, וכך תלך כל היום וכל הלילה, ותדבר דבורים לפניו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל-ידי-זה ימשכו עליך מחין חדשים בכל פעם, וכן למעלה יתחדשו על-ידי-זה עולמות חדשים שגארגים על-ידי-זה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא), וממילא ימשכו עליך חסד ורחמים והשגחתו יתברך (חסר).

בין כך ובין כך חטף ואכל נהמא דאורייתא: תנ"ך, משניות, גמרא, שלחן ערוך, מדרשים, זהר הקדוש וספרי רבנו ז"ל (חסר).

ריג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, שונכפל בו "כי טוב", לסדר חקת ה'תשכ"ה.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי היקר לי מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

פה תקבל רצוף ספר "תקון חצות" כאשר בקשתי, והעקר שתזכה לומר בכל לילה תקון חצות בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, כי מעלת האומר בכל לילה סדר התקון, אי אפשר לשער

במח אנושי ומכל שכן להסבירו בפה, וכל שכן וכל שכן לכתבו, פמוכא הרבה מזה בספרי המקבילים וספרי הזהר הקדוש והתקונים, שאז כל השערים פתוחים וצייטין לקליה^א (זהר, לד-לד צב.) קדשא ברין הוא משתבח בזה האדם בעלמא הדין ובעלמא דאתי^ב, וכמו שדבר רבנו ו"ל עם אנשי שלומנו מהעבודה הנראת הזאת, ועין בכל ספרי ה"לקוטי-הלכות" שמלאים מזה, ממעלת הזוכה לקום בכל לילה ולומר "תקון חצות", (וכבר נעתיקו כל המאמרים — הן מהזהר הקדוש הן מספרי רבנו ו"ל, ב"תקון חצות" שלנו שנדפס בעת מחדש, תהלה לאל, עין שם).

והעקר בשאמרים את המזמורים צריך לשלב בתוכם דבורים של אידיש, דהינו התבודדות — לצעק ולהתחנן על גלות השכינה וגלות וצרות ישראל בכלליות, ובפרטיות על נשמתו שירדה כל-כף כל-כף בגולה, ואין שום עצה אחרת, כי אם לשפף שיח ותפלה אליו יתברך ברחמים ובתחנונים, ועל-ידי כל זה — אם יתמיד בזה, יזכה שתתעלה המלכות (הינו בחינת נשמתו שהיא חלק ממלכות דקדשה) אל זעיר אנפין, הינו אל השם יתברך, פמוכא מזה בשער הפנונת (פנונת חצות, וב"פרי עץ חיים", עין שם היטב) ועין גם בספר "יסוד ושורש העבודה" (שער שני, פרק א') ממעלת אמירת חצות בכל לילה, אף הכל צריך להיות כלול עם שמחה, כי "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד).

חזק ואמץ בכל זה ויותר מזה, ואם אי אפשר לך לקום לחצות, על-כל-פנים תאמר התקון קדם השנה, אף שיותר טוב לקום מהשנה ולומר חצות, אף אנס רחמנא פטריה^ג, ועל-כל-פנים לבל יחסר לו לילה מבלי לאמרו, חס ושלום, וכמו שגזוהרים בשחרית, מנחה ומעריב כף צריכים להזהר בזה, ובמשך הזמן אם תרגיל עצמך בזה, תרגיש הארה עצומה בנפשך, ועקר ההארה מוכא בדברי רבנו ו"ל

(א) ושומעים לקולו.

(ב) בעולם הזה ובעולם הבא.

(ג) האנוס בדבר פוטרו הקדוש-ברוך-הוא מלקימו.

(לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד, ע"ן שם), שְׁנַמְשֵׁף עַל הָאָדָם אֹרֹו הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְשִׁינְזָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּעֵלְמָא דְאֵתִי בְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִרְאֶה בְּעֵינָיו (דְּהֵינּוּ בְּגִדְלֵ אַמּוֹנָתוֹ), אֵיךְ שְׁחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ מְחִיָּה וּמְקַיֶּמֶת אֶת כָּל הָעוֹלָם: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וַיִּקְבַּל הַרְמְזוּם מִכָּל דְּבַר, עֵינֵי שָׁם.

חֲזוּק, חֲזוּק, חֲבָרִי וַיְדִידִי! וְאֵל תִּפְלֵ בְּדַעְתָּךְ מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְתֵן הַנְּדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַחֲזִיר אוֹתָךְ לְעִבּוּדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַצִּיל אוֹתָךְ מִרְשׁוֹת הַבַּעַל-דְּבַר שְׁשׁוּב רְצָה לְלַכְדָּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵינוּ, וְזָכַר מַה שְּׁכָתוּב (אֵיכָה ג, כו): "טוֹב לִגְבַר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו".

הַחֲזוּק בְּשַׁעוּרִים קְבוּעִים כְּאֲשֶׁר נִדְבַר בִּינֵינוּ, וְלִהְתַּחֵיל מִרְאֵשׁ הַסֵּפֶר דִּיקָא כְּרָצוֹן רַבְּנוּ ז"ל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימן עו), וְלִסִּים וְלִהְתַּחֵיל עוֹד פְּעַם, אֵף אִם לֹא תִזְכֶּה לְהִבִּין בְּפַעַם הַזֹּאת תְּבִין בְּפַעַם הַשְּׁנִיָּה אוֹ הַשְּׁלִישִׁית, וְזוֹ דְרָךְ וְעֵצָה נוֹרְאָה לְהִתְמַדָּה בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְסִים תַּנ"ךְ, מְשֻׁנּוֹת, בְּכָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּךְ, זֹהַר הַקְּדוּשׁ וְתַקּוּנֵי זֹהַר וְכָל הַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכָל הַסִּפְרִים וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׁזָכִינוּ לְדַעַת מִרְבֵּי אֲמַת פְּזָה הַמּוֹלִיכֵנוּ עַל דְרָךְ הָאֲמַת לְאֲמַתָּה וְחַפֵּץ בְּטוֹכַתְנוּ הַנּוֹצְחִית, חֲזוּק, חֲזוּק, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאֲצִלְךָ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, דַּע לָךְ, מִכֵּינֵן שֶׁהִנָּךְ עִתָּה חוּץ לְעִיר בְּמִקּוֹם שְׂדוֹת וַיעֲרוֹת, תִּשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם "הַנֶּעוֹר בְּלִילָה" (עֵינֵי לְקוִיטִי-מוֹהַר"ן, חֲלַק א', סימן נב), וְלִבְקֵשׁ עַל מְצוֹי וְתַקּוּן הַמִּדּוֹת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְכַטֵּל מִמָּךְ כָּל הַמִּדּוֹת הָרַעוֹת וְהַמְּגֻנוֹת, וְלִהְמַשִּׁיף עָלֶיךָ כָּל הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וְתִפְלַל בּוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינֵי שֵׁם בְּפָנִים הַתּוֹרָה הַנ"ל), אֵף גַּם בַּיּוֹם הַיָּא מַעֲלָה נִפְלְאָה עַד מְאֹד — לְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ וְתַפְלָתוֹ בֵּין הָאֵילָנוֹת וְהַעֲשָׂבִים כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, חֲלַק ב', סימן יא) עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד,

גס): "ויצא יצחק לשוים בשדה", עין שם; ויותר מזה אין לי מה לכתב לך, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך...

רִיד.

קצרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וילך, בין פסה לעשור ה'תשכ"ו.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, חברי, היקר השותה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

אחי היקר! תהלה לאל עבר עלינו ראש השנה הקדוש והנורא בהתעוררות רבה בדרךנו, וגם היו הרבה פנים חדשות שלא היו מעולם, והיינו בשמחה רבה, וברוך השם, יש ויש לנו על מה לשמח אחר ששפלים ופחותים כמונו זוכים לידע ולהאמין ולאחז עצמנו בצדיק קדוש ונורא כזה הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, המעורר אותנו משנתנו העמקה, שנוקה לשוב ולהדבק אל שרש מחצבתנו.

והעקר על-ידי יסוד דעתו, שהוא — תפלה והתבודדות, לשפף שיחו ותפלתו אליו יתברך בתמימות ובפשטות כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, כִּי הָעֵקֶר הוּא תְּמִימוּת, וְעֵין בְּמַעֲשֵׂה מִהַתֵּם הַקָּדוֹשׁ (ספורי-מעשיות, מעשה ט), אִיךָ שְׁחֵי חַיִּים טוֹבִים וְאֲרָכִים, וּבִלְהֵ כָּל יָמָיו בְּשִׂמְחָה וְכוּ', כִּי הָעֵקֶר הוּא תְּמִימוּת, וְעַל כָּל דָּבָר צָרִיךְ לְתֹלוֹת עֵינָיו אֶליוֹ יִתְבָּרַךְ כִּאֲשֶׁר יֵשׂא הַתִּינוּק עֵינָיו אֶל אָמוֹ, וְכָל זֶה וְיֹתֵר מִזֶּה מְלַמְּדֵנוּ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר יִגְלֶה לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת זוֹ הַדָּרֵךְ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

וּלְעַת עֵתָה אָנוּ צְרִיכִין לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָט מֵה שְׁגָלָה לָנוּ, שֶׁהִסְפַּר שְׁלוֹ הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגָאֵלָה, וְכֵן הִזְהִיר מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּשִׁקְיָדָה רַבָּה לְלַמֵּד סִפְרוֹ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְאָמַר שְׂיִכּוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גָמוּר עַל-יְדֵי סִפְרוֹ (עֵינֵי חַיִּי-מוֹהֲרָ"ן, סִימָן שֵׁמֶט), וְכֵן אַחֲר־כֵּן תְּלַמִּידוֹ הַקְדוּשׁ מוֹהֲרָנ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הוּא הִזְהִיר בְּיוֹתֵר עַל זֶה הָעֲנִיָּן — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת תּוֹרַת הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְהַפִּיץ מְעִינֹתָיו חוּצָה, וּקְדָם הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ הַקְדוּשָׁה הִזְהִיר מְאֹד עַל זֶה, וְאָמַר: נוֹא אֲז עֲזָרָא הַסּוֹפֵר גִּיט אַוּעַק און 'טְרִיף פֿסוּל' אִיז זײַךְ מִתְּנַבֵּר אַזײ פֿיל ווִיא ס'הִינִיט דָא אַלְפִים וּרְכָבוֹת 'טְרִיף פֿסוּל' נָאָהר אִיךְ הָאף אַז אִיין בְּלַעֲטֵל פּוֹן סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְעַט זַיִן אַ תְּקוּן אוֹיף אַלְדִּינֵג, נוֹא זָאג אִיךְ אִיךְ אָן אַז אִייעֶר עוֹבְדָא זַאל זַיִן אַז אִיהֶר זַאלט דְרוֹקֶען דִי סִפְרִים ס'זַאל זַיִן יְפּוּצוֹ מְעִינֹתָיִךְ חוּצָה...

וְדַע לָךְ, אַחִי, שְׂאִקְוָה, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוּ אֶת סִפְרֵי הַ"לְקוּוֹטִי-מוֹהֲרָ"ן" בְּתַכְלִית הַהַדוּר וְהַיְפִי, וְלְהַפִּיצוֹ עַל פְּנֵי תַבֵּל וְכו', וְעוֹד סִפְרִים רַבִּים, כִּי זֶה הָעֶקֶר — לְהַפִּיץ תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְצְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּזֶה בְּמִסִּירוֹת נְפֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי בְּאֶמֶת הַבְּעַל-דְּבָר חֲרַק עַל זֹאת שְׁנֵי וּמִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְרַחֵב וּלְאַרְךָ וּכְשֵׁרוֹאָה שְׂאִין לוֹ כְּכָר שׁוּם עֲצָה, כִּי בְּנִדְאֵי אֵין אָנוּ מְצִיחִין לוֹ, וְאֲזִי מִתְּלַבֵּשׁ בְּאִילוֹ אֲנָשִׁים הַנִּקְרָאִים "בְּרִסְלֵכֵר חֲסִידִים" עַל שֵׁם הַמֶּשָּׂאֵל, וְהֵם חוֹלְקִים עַל כָּל עֲנִיָּן הַהַדְפָּסָה בְּטַעֲנוֹת וּבְתוֹאֲנוֹת שׁוֹנוֹת — שְׂאָסוּר לְמַכֵּר כָּל-כֵּן בְּזוֹל וְכו', וְאֵין נָאָה לְצִאֵת בְּרִישׁ גְּלִי וְכו' וּכְדוּמָה שְׂטִיּוֹת וְהַבְּלִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶה עַל דַּעַת שׁוּם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים וְהָאֲמִתִּיִּים, אַדְרָבָה הֵם מְחַזְקִים אוֹתִי בְּמָה שְׂיִכּוּלִים וְכו' וּבִפְרָט בְּדַבְּרוּרִים טוֹבִים.

(א) כְּשֶׁעֲזָרָא הַסּוֹפֵר מִסְתַּלַּק וְסִפְרֵי פֿסוּלִים מִתְּנַבְּרִים כָּל-כֵּן בְּאֲשֶׁר יֵשׁ הַיּוֹם אֲלֵפֵי סִפְרֵי פֿסוּלִים, אִךְ תְּקַנְתִּי שְׂדַף אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכָּל, וְלִכֵּן הִנְנִי מְזַהֲרֶכֶם, שֶׁהַעֲבָדָה שְׁלָכֶם תִּהְיֶה לְהַדְפִּיס אֶת הַסִּפְרִים, שִׁיְהִיָּה "יְפּוּצוֹ מְעִינֹתָיִךְ חוּצָה".

וְדַע לָךְ שְׁשִׁמְעֵתִי אֶתְמוּל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 שְׁסֹפֵר לוֹ אֶחָד מִגְדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְלַמִּידֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן
 ז"ל: יְדוּעַ שְׁרַבְנוּ ז"ל אָמַר פֶּעַם לְתַלְמִידָיו ר' יוֹדֵל וְר' שְׁמוּאֵל
 אֵיזִיק, שְׂיִלְכוּ בְּכָל עִיר וְעִיר וַיְנַיְחוּ שָׁם דָּף מִסְפֵּר "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"וֹן"
 וַיֹּאמְרוּ קִצַּת מִהִסְפֵּר הַנְּשַׁרְף, וְהִזְהִיר לָהֶם מְאֹד מְאֹד עַל זֹאת, וְאָמַר
 לָהֶם שְׁמַלְכֵד גִּדְל וְעֵצִים רַבּוּי הַסּוּדוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ בְּזֶה, צְרִיכִים לִידַע
 שְׁבִזָּה תְלוּיִים הַחַיִּים שֶׁל בְּנוֹ הַיָּקָר ר' שְׁלֵמָה אֶפְרַיִם, אֲדָּ גַם גְּלָה
 לָהֶם שְׁתַּהֲיִנָּה לָהֶם מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל זֹאת, וּבִקְצוֹר הֵם הִלְכוּ,
 וְהִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת כְּאֲשֶׁר צִוָּה לָהֶם, וּגִדְל עֵצִים הַמְנִיעוֹת שְׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם
 אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר, שְׂאֲזֹל אֶצְלָם הַפְסֵף, וְהִלְכוּ רִגְלֵי (וּבְקֶאֱמַצַּע
 הַדְרָךְ חֲשָׁדוֹ בְּאֶחָד מֵהֶם שֶׁהוּא גִנָּב וְכוּ'), וְאַחֲר־כֵּן בְּדֶרֶךְ לְהֵלֵךְ חֲשָׁדוֹ
 בַּשָּׁנִי שְׁעָבַר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עֲבָרָה עִם וְכוּ'), וּמִגִּדְל הַבּוּשָׁה וְהַחֲרָפוֹת
 שְׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם וְהַמְנִיעוֹת מִחֲמַת מָמוֹן שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מָה לְאָכַל,
 עַל-כֵּן הִכְרַחוּ לְחֹזֵר, וְאָז אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: חֲבַל חֲבַל וְכוּ', וְאָז נִסְתַּלַּק
 ר' שְׁמוּאֵל אֵיזִיק ז"ל, וּמוֹהֲרֵינָתָּ ז"ל אָמַר: "אֲזִ מִיר וְוֹאֵלֵט דְּעַר
 רַבִּי גַעֲשִׂיקֵט וְוֹאֵלֵט אִיךְ קִיִּנְמָאֵל נִישֵׁט צוּרִיק גַעֲקוּמַעֵן"^ב (הֵינּוּ כָּל
 עוֹד שְׁלֹא קִיִּים דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל), וּמִכָּל זֶה הִמְשִׁיךְ ר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוֹ
 יֵאִיר) [ז"ל] בְּשִׁיחָה מִגִּדְל מַעֲלַת הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַעֲקָר
 לְהַפִּיצֵם וּמִמִּילָא נּוֹפְלַת הַטַּעֲנָה שֶׁל שְׁטוֹת וְהִבֵּל שְׁטוּעֵנִים: "אֲזִ
 קִיִּנְעַר קוּקֵט נִישֵׁט אַרִיִּין אִין דִּי סִפְרִים"^ג. וּבְקֶאֱמַת רוּאִים מִהַנְּז"ל
 שְׁרַבְנוּ ז"ל הִזְהִיר אֶפְלוֹ לְהַנִּיחַ עֲלֶיהָ אֶחָד מִסְפָּרָיו, וּמִכָּל שְׁכָן שְׁאֲנוּ
 יוֹדְעִים הָאֱמֶת, אֲשֶׁר רַב הָעוֹלָם שְׁקוּנִים אֶת הַסְּפָרִים, מִסְתַּכְּלִים
 בְּתוֹכָם וּמְחַיִּים עֲצָמָם בְּהֵם הַרְבֵּה מְאֹד, וּבְפִרְטוּיּוֹת שְׁלֵכָל אֶחָד יֵשׁ
 יְלָדִים וְאִיךְ שֶׁהוּא סוּף כָּל סוּף יַעֲשׂוּ אֶת הַפְּעֻלָּה הַנְּצַרְכָּת, וְעֲלִינוּ
 לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ — לְהַפִּיץ תּוֹרַת הַנַּחַל לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְלִכְבְּלֵי
 לְהִסְתַּכְּלֵ עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וּבְפִרְט עַל אֵלוֹ הַקּוּרְאִים לַעֲצָמָם
 "בְּרִסְלָבֵר חִסִּידִים", אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם, שְׁגוּרָמִים הַסְתַּרַת דְּבַר
 רַבְּנוּ ז"ל מִהָעוֹלָם, וּבְקֶאֱמַת מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אֶהְבֵּה אֱמֶתִית אֶל רַבְּנוּ ז"ל,

(ב) אִם רַבְּנוּ ז"ל הָיָה שׁוֹלַח אוֹתִי אִף פֶּעַם לֹא הֵייתִי חוֹזֵר.
 (ג) שְׂאִף אֶחָד אֵינּוּ מִסְתַּכְּלֵ בְּסִפְרִים.

שֶׁשׁ וְשֶׁמֶחַ עַל הַעֶסֶק הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — לְמַכּוֹר אֶלְפֵי אֶלְפִים
וְרַבֵּי רַבּוֹת סִפְרִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֵלְקֵנוּ, חֲזַק וְאַמֵּץ! אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת! כִּי הַשֵּׁם
עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, וְהַעֲקֵר חֲזַק בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְהוֹסִיף עוֹד וְעוֹד
עֲבוֹדַת ה' וְנִדְעַת, וְהַעֲקֵר שְׁמִירַת הַדְּבִיבּוֹר בְּקִרְשָׁה וְטְהַרְהָ, וּמִחֲשָׁבוֹת
קְדוֹשׁוֹת וְכִסּוּפִים טוֹבִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְרַבְּנוּ וְ"ל, לְתוֹרַתוֹ הַקָּדוֹשָׁה
וְלְאַרְץ הַקָּדוֹשָׁה.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשכ"ו.

אֵךְ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, חֲבֵרֵי ...

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר אֶתְמוּל קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה בְּאַמַּת הָיָה מִן הַרְאוּי
לְהַשְׁיִיבְךָ בְּאַרְיִכוֹת, אֵךְ לֹא אוֹכַל כָּעֵת מְרַב טְרִדוֹת וּבְלִבּוֹלִים
שְׁסֻבְבוּנֵי, וּבְפֶרֶט שְׁאַנִּי עוֹמֵד עֲכָשׁוּ בְּהַדְּפֶסֶת ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
וְרַבּוּי הַמְּחַלְקַת וְהַקְּטוּרִיגִים שֵׁשׁ עָלֵי בְּעִבּוֹר זֶה, אֵי אֶפְשָׁר לְךָ לְשַׁעַר,
כָּלֵל וּכְלָל לֹא... (חֶסֶד).

רטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח ה'תשכ"ו.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם לְאַהוּבֵי הִיָּקֵר, הַשּׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֲכָמָה ... נִרוּ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבָךְ קִבְּלָתִי וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ הוּא אֶף
לְמוֹתָר, כִּי הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּיַדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם
דְּכֹלָא בָּהֶם — עֲצוֹת וּדְרָכִים וְהִנְהִיגוֹת אִיךָ לְעֹבֵר אֶת הַגֶּשֶׁר הַצָּר,
הֵינּוּ זֶה הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה רַבְּנֵנוּ וְ"ל, שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא גֶשֶׁר צָר,
וְהָעֶקֶר שֶׁלֹּא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן מח), וְהָעֶקֶר
לְאַחֵז עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַצַּדִּיקִים
הַקְּדוּמוֹנִים (רַבֵּי מֵאִיר מִפְּרַמִּישְׁלָאן): "אִז מ'הֲאֵלֵט זֵיךְ אוֹיְבֵן פֶּאֵלֵט מְעַן
נִישֵׁט פּוֹן הוֹנְטֵן"א, וְהִבֵּן אֶת זֶה מְאֹד.

ואודות שם אֶהְיֶה שֶׁכְּתַבְתָּ, עֵינֵי הַיֵּטֵב בְּסִפְרֵי "שְׁעָרֵי אוֹרָה"
שֶׁעַר ה' (דף מ"ד דפוס ווארשא), שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין גְּבוּל לְפִי רַב
הַתְּעַלּוּמוֹת מְכַל הַנְּמַצָּאִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְיָדוּעַ שֶׁהוּא קוֹצוֹ שֶׁל
י"ד, עַל-בֵּן נִקְרָא: "וְהִתְקַמָּה מֵאֵין תְּמַצָּא" (אִיּוֹב כח, יב) הֵינּוּ יו"ד
הוּא הִתְקַמָּה וְהוּא בָּא מִקוֹצוֹ הֵינּוּ מֵאֵין וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵלֵל הַפְּנוּנָה
(עֵין בְּלָקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ו), "אֶהְיֶה דָּא אָנָּא וּמִיֵּן לְמַהְנוּי"ב,
וְזֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה — לִידַע שֶׁעַדִּין לֹא הִתְחִיל כָּלֵל, וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה
עַל תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֵין, הֵינּוּ לְהַפֶּךְ אֶת הַ"אֲנִי" לְ"אֵין", וְלִזְזֵה זוֹכִים עַל-יְדֵי
שְׂשׁוּמַע חֲרַפְתּוֹ וְאֵינוֹ מְשִׁיב, שֶׁמִּהַפֶּךְ דָּם — לְדָם, עֵינֵי שָׁם, וְזֶהוּ עֶקֶר
הִתְקַמָּה, בְּבְחִינַת: "סִיג לְחִתְקָה שְׁתִּיקָה" (אֲבוֹת ג, יג), הֵינּוּ לְהַשִּׁיג אֶת
הִתְקַמָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא "סִיג" — בְּגִימְטְרִיָּה שָׁם ע"ב (עַם הַכּוֹלֵל)
הוּא עַל-יְדֵי שְׁתִּיקָה, "שְׁתַּק כֶּף עֲלֶה בְּמַחְשָׁבָה" (מְנַחוֹת כט:), לְכִלֵּי
לְהַרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי צַדִּיק ה', לִידַע שֶׁהוֹנִי"ה הוּא
הַאֲלֵקִים, וְהַיְסוּרִים הֵם כְּלִים, אֶף צָרִיךְ לִיחַד הוֹנִי"ה רַחֲמִים אֶל הַדִּין
וְהַיְסוּרִים, וְהוּא עַל-יְדֵי הַקּוֹ הָאֲמָצְעִי שֶׁהוּא תְּפֹאֶרֶת הֵינּוּ מִשְׁפָּט,
עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, הֵינּוּ לְשִׁפְט עֲצָמוֹ עַל כָּל דְּבָר (עֵין שָׁם, סִימָן
טו), וְכִשְׂשֵׁי דִין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה, וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי צְדָקָה,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אוֹחֵז בְּבְחִינַת מִשְׁפָּט (עֵין שָׁם, סִימָן כ), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְלֹל
דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, נִשְׁפָּע עָלָיו

א) אם גָּאָחוּזִים לְמַעְלָה לֹא נוֹפְלִים מִלְּמַשָּׁה.

ב) שְׁפּוּרָשׁוֹ הַשְּׂשׁוּט שֶׁל 'אֶהְיֶה' הוּא — אֲנִי רוֹצֶה, מוֹכֵן וּמְזַמֵּן 'לְהִיּוֹת'...

מִצְנוֹר הַחֹסֵד וְנִמְתַּק הַכֹּל, אֶף הַכָּלָל כִּי הַכֹּל צָרִיף לִהְיוֹת בְּהִתְקַשְׁרוֹת
 אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת,
 כִּי ה' עִמָּךְ, אִתָּךְ וְאֶצְלָךְ.

יְדִידָךְ...

רִיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'יִתְשַׁכְּחוּ.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהֲבָבִי, חֲבֵרֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי
 הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, כְּמֵר ... שְׂיִחְיֶיהָ נִצַּח.

מְכַתְּבֶךָ הַיָּקָר קִבְּלֹתִי זֶה פְּעַמִּים, וְשִׁמְחָתִי עַד מְאֹד לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
 מִמָּךְ, אֶף מְרַב טְרִדוֹתֵי שְׁעוֹבָרוֹת עָלַי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּעֵתִים
 הַלְלוּ בְּפָרֵט בְּעִנְיַי הַהִדְפָּסָה, עַל-כֵּן לֹא יִכְלָתִי לְהַשִּׁיבֶךָ, וְעִמָּךְ
 הַסְּלִיחָה.

הִנֵּה, תְּהִלָּה לְאֵל, שֶׁהוֹלֵךְ וְנִדְפָּס עֲכָשׁוּ הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"
 הַקְּדוֹשׁ עִם "פְּרָפְרָאוֹת לְחֲכָמָה", "בְּאֵבֵי הַנַּחֵל", "מִי הַנַּחֵל",
 הַ"שִּׁיחֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת" וְהַ"תּוֹרוֹת מִכְּתַב יַד רַבֵּנוּ ז"ל", וְכֵן סֵפֶר
 "קְצוֹר-לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְעוֹד כַּמָּה סֵפָרִים, כֵּן יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סֵפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצָם עַל פְּנֵי תַבַּל, עַד שְׂיִקְיָם:
 "וּמְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה'" וְגו' (יִשְׁעִיָּה י"א, ט).

הַעֲקָר, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ בְּמְקוֹם שְׁאִתָּה שָׁם, לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה
 הַקְּדוֹשָׁה שְׁעוֹרִים קְבוּעִים, וְהַעֲקָר עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה, שְׁלֹש-הַתְּפִלוֹת
 בְּכָל יוֹם בְּכַוְנָה, עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְלַחֲטוֹף בְּכָל לַיְלָה "אֵיִן
 חִצּוֹת" א.

(א) תְּקוּן חִצּוֹת אֶחָד.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תְּפִלָּה וְהִתְבוּדוֹת, שֶׁתִּפְרָשׁ שִׁיחָתָךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הַכֹּל לְכָל תִּפְרָשׁ בְּפֶה מְלֹא אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שֶׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמֵינִי וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינִי וְכוּ', וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבַר שֶׁאַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהִזְהָר עִם כָּל דְּבַר, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב (עֲמוֹס ד, יג): "וּמַגִּיד לְאָדָם מָה שָׁחוֹ" וְכוּ', כִּי הָעֶקֶר לְקִשְׁרֵי וּלְיַחַד אֶת הַמְּלָכוֹת (שֶׁהוּא הַדְּבַר, כִּמוֹ שֶׁמּוּבָא בְּתַקוּנַי-זוֹר [נ"ד יז]. "מְלָכוֹת פָּה") אֶל הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, הֵינּוּ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וְזֶה נִקְרָא מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַדְּבַר וְכַנֵּ"ל.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שֶׁזְכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְאָמַר "וְאוֹס הָאֶבֶן מִיר זִיךְ צוֹ שֶׁעֲמַעֵן"^ב, אִם-כֵּן לְמָה אַתָּה מְתַבְּיֵשׁ שֶׁאַתָּה "בְּרִסְלָכָר חֲסִיד", אֲדַרְבֵּה דָּאס אִיז דְּעַר גְּרַעֲסִטְעַר כְּבוֹד אוֹיֵף דְּעַר וְעֵלְטִי, אִם קוֹרְאִים לְאַחַד "בְּרִסְלָכָר חֲסִיד" כֶּאֱשֶׁר תִּדְעַ בְּעוֹלָם הַבָּא וְכוּ'.

וְאוֹדוֹת שְׁדוּף, אֲדַרְבֵּה, זָכַר מָה שֶׁאַמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן חֲלָק ב', סִימָן פט): הַדְּעַת מְשַׁדְּף כָּל הַשְּׁדוּכִים, וְלְכָל זֶה זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְתִהְיֶה רְגִיל לומר הַתְּפִלָּה עַל הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּלְקוּטֵי-תְפִלוֹת, חֲלָק ב', תְּפִלָּה מ"ה — "אֵל בְּרוּךְ" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְיִוְתַר מְזֶה אֵין לִי מָה לְכַתֵּב לָךְ עַכְשָׁו וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ לְמַצֵּא אֶת זְוִיגְךָ בְּזָכוֹת רַבֵּנוּ ז"ל בְּקָרוֹב וּבְנֶגֶל.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

(ב) מָה יֵשׁ לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ.
(ג) זֶה הַכְּבוֹד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם.

ריח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשכ"ו.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשׁוֹתָה
מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

הִנֵּה מֵאֲלִיךָ תִּרְאֶה גִדְּלֵי הַטְּרָדוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלַי, שֶׁהִמְכַתְּבִי
שֶׁכִּתְבִּתִּי לָךְ עוֹד בְּיוֹם רֵאשׁוֹן נִתְעַכֵּב אֶצְלִי עַד עַכְשָׁו, וַיִּמָּה שְׁעוֹבֵר
עָלַי אֵי אֶפְשֶׁר לְכַאֵר, וְלַעֲתָ עֲתָה נִתְעַכְּכָה הַדְּפִיסָה הַ"קְצוּר־לְקוּטִי"
מוֹהַר"ן וְאֶקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיִזְכְּנוּ לְהַדְּפִיסוֹ עוֹד בְּזוֹ הַשָּׁנָה, כֵּן
יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְּפִיס אֶת הַ"לְקוּטִי-תְּפִלוֹת" וְכָל הַ"לְקוּטִי-
הַלְכוֹת", בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְ"עֲלִים לְתְרוּפָה" וְעוֹד כְּפָה וְכָמָה
סְפָרִים קְדוּשִׁים מְסַפְּרִינוּ הַקְּדוּשִׁים וְעֲשׂוֹת סְפָרִים מְכַתְּבֵי יָד, בְּאֶפֶן
שֶׁיִּתְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָם בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ וְ"ל, כִּי מוֹהַר"ן תְּ וְ"ל אָמַר,
שֶׁשְׁשִׁיבֹא מְשִׁיחַ תִּהְיֶינָה יְשִׁיבוֹת מְסַפְּרֵי רַבָּנוּ וְ"ל וְכוּ', וּבְכַמִּים אֵלּוּ
אֲסִיִּים סֵפֶר יָקָר "מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל" מִמַּעֲלַת הַטּוֹבֵל בְּמִקְוֵה בְּכָל יוֹם,
מְלַקֵּט מְסַפְּרֵי רַבָּנוּ וְ"ל.

יְדִידֶךָ...

ריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיַּחֲזִי ה'תשכ"ו.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָךְ ... שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

אֲחִי הַיָּקָר! הִיָּה בְּדַעְתִּי כְּבָר כְּפָה פְּעָמִים לְכַתֵּב לָךְ, אֶף
מְנִיעוֹת רַבּוֹת עוֹבְרוֹת עָלַי וּבְכִפְרֵט בְּעֲתִים הַלְלוּ, שְׁאֲנִי טְרוּד מְאֹד

אודות העסק הקדוש והנורא של ההדפסה וההפצה להפיץ דעתו של רבנו ז"ל בעולם, שזהו מהסימנים העקריים והאמתיים של אתחלתא דגאולה כמו שמוכא במכתב של הפעל-שם טוב הקדוש ששלח לגיסו רבי גרשון מקיטוב, וזכר צדיק לברכה (עין בתחלת ספר "פתר-שם-טוב"), שהיה בהיכל של משיח וכו' ושאלו: אימתי קאתי מרא? ואמר לו: לכשפוצו מעינותיך חוצה וכו', וידוע בין אנשי שלומנו מה שארע לבעל-שם-טוב הקדוש בדרך נסיעתו לארץ הקדש, שבא אליו הסמ"ך-מ"ם ורצה להטביעו והיו עמו פתכים, ואמר לו הסמ"ך-מ"ם, או שיזרק את הפתכים לים או שיטביע את פתו אדל, עליה השלום, והיה צר לו מאד לזרק את הפתכים, מחמת שהיו יקרים בעיניו לאין צורך, ואמרה לו בתו הצדקת, עליה השלום, שיזרק את הפתכים, כי ממנה יצא נכד שיצשה פתכים יותר יפים מאלו, וזה דבר ידוע שזה סוכב ועולה על רבנו ז"ל, כי מהצדיק הקדוש רבי ברוך ממעז'בוז, זכותו יגן עלינו, ומהצדיק הקדוש בעל ה"דגל מחנה אפרים", זכותו יגן עלינו, לא נשארו כל-כף פתכים כמו שנשארו מרבנו ז"ל תורות, שיחות ומעשיות, עצות, תפלות, התחזקות והדרךכות, תלמידים ותלמידי תלמידים עד עכשו, ומוכן ממילא שכל הדבור הנ"ל: "אימתי קאתי מרא? לכשפוצו מעינותיך חוצה", סוכב והולך על רבנו ז"ל שהוא מזרע הפעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, על-כן מאחר שזכינו להתקרב אל הנחל נובע מקור חכמה ולשתות מימיו הקדושים — הם עצותיו הקדושות, וכל השוטה מהבאר והמעין הזה נפתחות עיניו באמת, ומסתכל על עצמו היכן הוא בעולם, ומה יש לו לעשות בזה העולם, ומשתדל לתקן מה ששקלקל, ועוסק בתקונו בכחו של רבנו ז"ל, ואחד מהתקונים של רבנו ז"ל הוא להשתדל לישב העולם, שיהיה העולם מישב מבני-אדם, כי עקר האדם הוא הידע, לידע, להודיע ולהודע כי מלא כל הארץ כבודו, וכל העולם פלו מתנהג בהשגחתו הפרטית, שזהו עקר הידע האמת — להדבק בו תפוך מכל דבר שבעולם, ולזה זוכים על-ידי הצדיק האמת

נחל נובע מקור חכמה, שעל-ידי ההתקרבות אליו ושקידה רבה בספריו הקדושים, נמשך על האדם אורו ונדעתו ונפתחות עיניו (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), על-כן עלינו להשתדל בכל כחנו במסירות נפש לפרסם ולגלות את הנדעת האמת בעולם, וכבר ידוע לך שאני אחז עכשו באמצע הדפסת ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש עם פרוש "פרפראות לחכמה" ועם פרוש "באבי הנחל" ועם פרוש "מי הנחל", וגם הוספנו תורות מכתב יד רבנו ז"ל וכן הספר "שיחות והתעוררות" — כל המעשיות השכיכות לכל התורות, ויהיה מחירו סך הכל דולר וחצי, יהי רצון שייצא בקרוב לאור עולם.

ועתה אני משתדל במסירות נפש להדפיס את ה"לקוטי תפלות", (ויהיה מחירו סך הכל דולר אחד) עם הוספות רבות, דהיינו מנה בתכלית ההגהה, וה"תפלות ותחנונים" של הרב הקדוש מטשעהרין ז"ל וכן התקון הקללי וכו', ודע לך שבסוף הספר ידפסו דפים של "מזכרת נצח" (כמו שראית ב"ספורי-מעשיות" וכן ב"לקוטי-מוהר"ן" יש כזה), וכל עמוד עולה חמשים דולר, על-כן באתי לבקשך, היות שאתה עוד חייב לי חוב ישן כידוע לך, מה שהבטחת לי על הדפסה, על-כן רצוני חזק, שתקנה עם אלו המעות עמוד אחד וידפס שם מה שתמצא, ולמען השם, לכל התרשל בזה, אף שיש לך עכשו ענינים אחרים, (אף קדם אתה חייב לי חוב ומוצא שפתיך תשמר), והעקר — שענין ההדפסה הוא עולה על הכל, כי היא תלמוד תורה דרבים דעדיף מהכל בפרט תלמוד תורה של רבנו ז"ל, שמחזיר בני-אדם בתשובה ומוציאם ממקום שמוציאם כידוע לנו מעצמנו, על-כן אבקשך להזדרז בזה, ויהיה טוב לך לנצח, ואל תחשב, חס ושלום, שיש בלבי עליך, חס וחלילה, ומה שלא דברתי עמך זה ימים ושבעות הכל מרב מניעות וטרדות שעוברות עלי בעתים הללו יומם ולילה ממש, הן להדפסה, והעקר להפצה, שאנו מוכרים בכל שבוע ושבוע חק ולא יעבר כמה וכמה מאות ספרים מספרי רבנו ז"ל.

אֲשֶׁר רִיט בְּנַחֵל לֵה

אחי היקר, חזק ואמץ מאוד בתורה ותפילה וצדקה, ואל תפל
בדעתך משום דבר שבעולם, ובפרט עכשו שזכית להיות האדם
השלים, על-כן צריך אתה לקבל על עצמך על תורה ועבודה
ולפרש מכל הקלי העולם הזה, ותעסק בכל יום בהתבודדות במקום
מיחד שאין שם בנגי-אדם, ותפרש כל שיחתך אליו ותברך ברחמים
ובתחנונים, שתזכה להיות כרצונו ותברך, ותעשה לעצמך שעורים
קבועים במשניות, בגמרא ובשלחן ערוך, ותתחיל מההתחלה הן
במשניות, הן בגמרא — ממסכת ברכות והן בשלחן ערוך —
מחלק ארץ חיים, וכך תלך בסדר מדי יום ביומו מעט ועוד מעט,
ואל תסתכל לאחוריה, ובמשך הימים והשנים תזכה לסיים ששה
סדרי משנה, וכן כל הש"ס וארבעת חלקי שלחן ערוך, ותתחיל עוד
פעם ועוד פעם, וכך הורנו רבנו ז"ל, ואם תלך בדרך זו תרגיש כל
הנעימות שיש בתורה הקדושה, ויהיה לך הרבה חשק ללמוד, ולמען
השם, אל תחטף מסכת כאן ומסכת שם, וכן בשלחן ערוך — שעור
בארץ חיים ולדלג לשעור ביורה דעה, כי על-ידי-זה מאומה לא
יהיה אצלך, ולכסוף תפל גם מהחשק ללמוד את התורה הקדושה,
וזה ברור ממש, ודבר זה ידוע בין כל אנשי שלומנו, על-כן חזק חזק
בדרך זו ללמוד בסדר (ענין בשיחות-ה"ן, סימן עו), והעקר שבכל העקרים
— חזק ותתחזק ללמוד בקביעות בספרי רבנו ז"ל: לקוטי-מוהר"ן,
לקוטי-הלכות, ותאמר בכל יום התפלות הקדושות, ותסתכל בכל
יום במכתבים ובשיחות הקדושות, והם יורו את הדרך לילך בה
ואת המעשה אשר תעשה.

אחי היקר! העקר שתהיה בשמחה ותרחק ממך העצבות ביותר,
ומשכובע זה אשתדל לכתב לך בכל שבוע מכתב לחזקך ולאמץך,
ותראה להשיב לי בכל פעם, והעקר חזק, חזק, אחי.

ידידך הדורש שלומך באהבה רבה מאד ומצפה לראותך...

אם קָשָׁה לָךְ עֲכָשׁוּ לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַסְּכּוּם הַנַּ"ל בְּפַעַם אַחַת, תִּשְׁתַּדֵּל בְּכַמָּה פְּעָמִים, אֲךָ טוֹב יוֹתֵר בְּפַעַם אַחַת, וְדַע לָךְ שֶׁהַמְּעוֹת שְׂאֵתָה נּוֹתֵן לְהַדְּפֹסָה זֶה מִמָּשׁ כְּמוֹ שְׂאֵתָה נּוֹתֵן לְרַבְּנוֹ ו"ל.

הַנַּ"ל...

ר.כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשכ"ו.

אֲךָ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָה הַיְקָר, הַשּׁוֹתָה מִהַמְּעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה' הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, ר' ... שִׁיחִיָּה נֹצֵחַ.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק מְאֹד בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שְׂגֵלָה לְנוּ רַבְּנוֹ ו"ל, וְלִמְעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית, תִּתְמַיֵּד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְהֵם יוֹרוּךְ אֶת הַדְּרָךְ אֲשֶׁר תִּלְךָ בָּהּ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מִהַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הִנֵּה שָׁבוּעַ זֶה הוּא הַתְּחִלַּת הַשּׁוֹבְבֵי"ם^א, שֶׁבְּשָׁבוּעוֹת אֱלוֹ מְסֻגָּל מְאֹד לְתַקֵּן פְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁהֵם כָּלֵל הַפְּגָמִים, כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, כִּי עָקֵר גְּלוּת מְצָרִים הִיָּה לְתַקֵּן חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן וְכוּ', וְהַתּוֹרָה הִיא נְצַחִית וּבְכָל שָׁנָה וּבְכָל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ נִמְשָׁכֶת עַל הָעוֹלָם אוֹתָהּ הָאֲרָה מְזוֹ הַסְּדֵרָה (כְּמוֹבָא בְּסִפְרֵים), וּבְשָׁבוּעוֹת אֱלוֹ קוֹרְאִים שּׁוֹבְבֵי"ם שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל "הַמְּצָרִים" שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם, וְהַעֲקָר צָרִיךְ לְרֹאוֹת לְצֵאת מִהַמְּצָר וְהַדְּחָק, וְלִזְהוּ זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצִדִּיק הָאֵמֶת בְּבַחֲיַנֵּת "מִשָּׁה", וְעַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת יְכוֹל כָּל אֶחָד לְצֵאת מִגְּלוּת נִפְשׁוֹ שְׁנֹלְכָדָה בְּמָה שְׁנֹלְכָדָה, כְּפִי מַה שֶּׁכָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּעִצְמוֹ.

(א) יְמֵי הַשּׁוֹבְבֵי"ם הֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת אֲשֶׁר פְּרָשִׁיּוֹת הַשָּׁבוּעַ שֶׁלָּהֶם הֵן: שִׁמּוֹת, רִ'אָרָא, בִּיא, בִּישְׁלַח, יִתְרוֹ, מִ'שִׁפְטִים, וְהֵם נִקְרָאִים כֵּן עַל שֵׁם הַפְּסוּק: "שׁוֹבֵי בְּגִים שׁוֹבְבִים" וְגו'.

אֲשֶׁר רַב בְּנַחֵל לֹ

והיום בְּלִמְדֵי הַתּוֹרָה "רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב" (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ח), נִתְעוֹרְרָתִי מְאֹד מְאֹד מֵעֵצָם גְּדֹל כַּח הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי.

כִּי יְדוּעַ אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְחִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְחַלֵּת הָאֲצִילוֹת עַד סוֹף נִקְדַּת הַמְרָכֹז הַזֶּה שֶׁבְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, הֵינּוּ אֶפְלוּ גִשְׁמִיּוֹת הָעֲשִׂיָּה דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכְבֵי כָּל עֲלָמִין וְכוּ', וּמְלֻכּוֹת שֶׁהִיא "אֲנִי" מְקַבֵּלֶת אֶת הַחִיּוֹת מִבְּחִינַת "אֲנִי", וּבְכָל נְשִׂימָה וּנְשִׂימָה מְקַבֵּל וּמְשִׂיף עַל עֲצָמוֹ הַחִיּוֹת מֵאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וּכְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צָבָאִם" (תְּהִלִּים לג, ו), כִּי כָּל־מְקַבְּלִים נְשִׂימָה וּנְשִׂימָה, וְזֶה זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁבְּדוֹר, שֶׁאֲצִלוֹ גָּנוּז כָּל הָאוֹר, לְצַמְצָם אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, וְלִהְלַבִּישׁוֹ בְּלְבוּשִׁים כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁגַּם מְגַשְׁמִים כְּמוֹנוֹ הַיּוֹם, גַּם-כֵּן נִזְכָּה לְזֶה, וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא הַצַּדִּיק: "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" (בְּמִדְבָר כז, יח), שֶׁיּוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שם), כִּי הוּא יְכוּל לְצַמְצָם אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ וְלִהְלַבִּישׁוֹ בְּלְבוּשִׁים, עַד שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ נִזְכָּה לִידַע וּלְהַפִּירוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאָמַר שֶׁמִּסְגָּל מְאֹד לְתִשׁוּבָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן עג בְּאַרְיֵכוֹת), כִּי מְבִיא שֵׁם: "וְזֶה בְּחִינַת רוּחַ צְפוּנִית הַמְנַשֵּׁכַת בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד, כִּי כַּנּוֹר שֶׁל דָּוִד הִזִּיהָ שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִין" וְכוּ', עֵין שֵׁם, וַיֵּשׁ לוֹמַר שֶׁהוּא סֵפֶר תְּהִלִּים, שֶׁנִּחְלַק לְחֲמֵשֶׁה חֲלָקִים, כִּי זֶה הִיָּה עֶקֶר הָאָדָם שֶׁזֶה עֶקֶר חִיּוֹתוֹ, כִּי עֶקֶר הַחִיּוֹת הוּא הָרוּחַ אֱלֻקִּים, הֵינּוּ אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ, וְנִמְשַׁכַת בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד שֶׁהִיָּה שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִין, הֵינּוּ כַּנּוֹר, שֶׁהוּא סֵפֶר תְּהִלִּים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים מִמְּשִׂיף עַל עֲצָמוֹ הָרוּחַ אֱלֻקִּים, אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ, גַּם שֶׁמְעֵתִי בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו ר' אֶפְרַיִם מִפְּשָׁדְבוֹרז' ו"ל, שֶׁאָמַר: "תְּהִלִּים" הוּא אוֹתִיּוֹת "לִי תְהִים", הֵינּוּ עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים זוֹכִים לְנִסִּים, כִּי גַם נִקְרָא תְהִים כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (שם, חֵלֶק א', סימן ז, עֵין שֵׁם) עַל הַפְּסוּק "וַתְהִים כָּל הָעִיר" (רוֹת א, ט), שֶׁעַל דְּבַר גְּסִי הַכֹּל תִּמְהִינַן, עֵין שֵׁם.

אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לֹאמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם שְׁלֵם שֶׁל תְּהִלִּים", וְלִסְיִים בְּכָל שָׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ, שְׁמוּעִיל לְתִקּוֹן הַבְּרִית וּבַפְּרָטֵי פְּרָטִיּוֹת לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמָּוִרִים שְׁגָלָה רַבָּנוּ ו"ל, שְׁזָה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

וּמַחְמַת טְרֻדוֹתַי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר, אֶף שֵׁישׁ עוֹד לְהֶאָרִיךְ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֶרָא ה'תשכ"ו.

לְכַבּוֹד חֲבֵרֵי וְאַהֲוֵבֵי וכו'...

מִכְתָּבֶךָ הַקָּצֵר קִבְּלָתִּי, וְהִנְנִי מְצַטְעֵר הַרְבֵּה בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אֶף כִּבְּרָה גְּלוּה לָנוּ רַבָּנוּ ו"ל (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), שְׁמִכָּל הַצְּרוּת, הַיְסוּרִים וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת, צָרִיךְ לְמַצֵּא הַרְחֻבוֹת גַּם בְּזוֹה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּמִכָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן בְּרוּחָנִיּוֹת — לְחַפֵּשׁ וְלְמַצֵּא בְּעֶצְמוֹ הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת לְבָלִי לְפַל בְּדַעְתּוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, מְשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְדַע לֵךְ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמָנוּת, כִּי רַק בְּשִׁבְלֵי זֶה בְּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, כְּדֵי לְהִיטִיב מְטוֹבוֹ וּלְגַלּוֹת רַחֲמָנוּתוֹ (כְּמֵבְאֵר בְּתַחֲלִיל הַ"עֵץ חַיִּים", עֵין שֵׁם), וְאֶדְרַבְּהָ בְּתוֹךְ מִכְתָּבֶךָ הַמְּלֵא צַעַר וּמְכַאוּבִים, גַּם אֲנִי יְכוּל לְמַצֵּא לֵךְ קֶצֶת הַרְחֻבוֹת, דִּהְיִינוּ קֹדֶם כָּל סוּף כָּל סוּף הָאֶסְטוֹ דָּאֶף חֲתוּנָה גְּעָהאַט אִוֵּן גְּעוֹוֶאָרֵן אִיִּין אָדָם הַשְּׁלָם, מֵהַ שְׁפָכֶר נְתִיאֲשֶׁת מְזָה לְפָנֵי כְּפָה שְׁנִים, וְגַם יֵשׁ לֵךְ יְלֵד נְחֻמָּד מְאֹד, תְּהִלָּה לְאֵל, וְתְהִלָּה לְאֵל, גַּם בְּפִרְנֻסָה עֲזוּרָה הַרְבֵּה

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר גַּם מִזֶּה נִתְיָאֲשֵׁת כְּכֹר לְגַמְרִי, (אם הייתי חוזר
הדבורים והתלונות מאז, שְׁדַבְרַתְךָ וְכוּ', היית צוחק...), וזכור זכור כְּמָה
שְׁעוֹת בְּלִיתִי עִמָּךְ וְחִזְקִיתִי אוֹתְךָ שְׁתַּחֲזֵק בְּ"סְבָלָנוֹת", וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יַעֲזָרֵךְ. בֵּן הִיָּה קִדְּם הַחֲתָנָה וְכֵן הִיָּה קִדְּם שְׁזָכִיתָ לְכֵן, וְכֵן הִיָּה
קִדְּם שְׁנַעֲשֵׂה לְךָ אֵיזָה עֶסֶק בְּפִרְנֶסָה, אֲשֶׁר בְּכָל פַּעַם אִמְרַתְךָ שְׁאֲפֶסֶה
תִּקְנֶה, וְאִין שְׁוֵה לְךָ כְּכֹר לְחַיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, וְכָל הָעוֹלָם מִנְּחָ עֲלֶיךָ
וְכַדּוּמָה דְבָרֵי הַכָּל כְּאֵלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן שְׁפִיגֵל זִיךְ אֲלֵיִן אָפֵ
אוֹן דָּאס אֲלֵיִן וְוַעֲט דִּיר גְּעֵבֵן אֵיִן חַיּוֹת^ב, אַדְרָבָה וְאַדְרָבָה, תִּרְגֵּיל
עֲצָמָךְ לְהַסְתַּכַּל רַק עַל הַחֲסָדִים שְׁעֲשֵׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַתָּה
צָרִיךְ לְרַעַת שְׁהַכַּל חֲסֵד חֲנֻם, וּלְפִי מַעֲשֶׂיךָ כְּמוֹ שְׁאַתָּה בְּעֲצָמָךְ יוֹדַע
אֵינְךָ רְאוּי לְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּךְ, אִךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מִתְנַהֵג בְּמַדַּת הַרְחֻמְנוּת עֲלֶיךָ, בְּזָכוֹת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת שְׁאַתָּה מְשִׁתַּוְּקָק
לְלֶכֶת בְּדַרְכֶּיךָ, וְהוּא עָרַב בְּעַדְךָ, אִיךָ שֶׁהוּא כְּלָךְ מְכַל הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלָךְ,
שְׁנִדְמָה לְךָ בְּכָל דְבָר "עֵס קוּמְט דִּיר"^ג, וּבְאַמֶּת בְּנִדְאֵי קוּמְט דִּיר,
כִּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְגִיעַ כָּל הַטּוֹבוֹת שְׁבְכָל הָעוֹלָמוֹת, אִךְ וְרַק אִם
מִתְפַּלֵּל עַל זֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּה עוֹשֶׂה כְּלִי, וְלִפְעָמִים
לְפִי גְדֹל הַיְשׁוּעָה צָרִיכִים לְעֲשׂוֹת כְּלִי גְדוֹל בְּיֹתֵר, דְּהֵינּוּ לְהַרְבוֹת
בְּתְפִלָּה אֲפֵלוֹ יָמִים וְשָׁנִים עַל דְבָר אֶחָד אוֹן נִישֵׁט מִיד וְוַעֲרֹן^ד, וְאִז
יְשׁוּעַת ה' כְּהֶרֶף עֵין.

וְאַבְקֶשְׁךָ לְכָל יְהִיָּה בְּלִבְךָ עָלֵי שְׁדַבְרַתִּי אֲלֶיךָ קִצַּת בְּדַרְךָ "תּוֹכַחָה
מְגִלָּה", וּבְאַמֶּת הוּא מְחַמַּת "אַהֲבָה מְסִתְרַת" שְׁיֵשׁ לִי עֲלֶיךָ, "חֲזֹק"
"חֲזֹק" "חֲזֹק" בְּכָל הַנֵּ"ל — לְהַרְבוֹת בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וּבְשִׁעוּרֵין
קְבוּעֵין.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ב) תְּסַפֵּל עַל עֲצָמָךְ בְּרֵאֵי, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ יִתֵּן לְךָ חַיּוֹת.
ג) שְׁוֵה מְגִיעַ לְךָ.
ד) וְלֹא לְהַתְּעִיף.

רכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא הִתְשַׁכְּחוּ.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם אֶל מַעֲלַת הַרְבֵּי הַחֶסֶד הַיָּקָר מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
הָאֲמִתִּיִּים, מוֹרְנוּ הַרְבֵּי ר' ... שְׂיַחֲיָה נֶצַח.

בְּאֵתִי לְפָרֵשׁ שְׂיַחֲתִי לְפָנָיו עַל שְׁעֵבֵר זֶה שְׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְלֹא
בְּתַבְתִּי לְמַעֲלָתוֹ, הִגַּה בְּאַמַּת מִגְדֵּל טְרוֹדוֹתִי, אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלַי בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם לְרַבּוֹת הַלֵּילוֹת מִהַעֲסֹק הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַהֲדַפְסָה, גַּם עֲכָשׁוּ אֵין לִי
פְּנָאֵי לְכַתֵּב, אֲךָ כְּפִי שְׂאֲנִי דוֹחָה מִיּוֹם לְיוֹם לְכַתֵּב לְמַעֲלָתוֹ, אֲמַרְתִּי
וַיְהִי מָה, וְלִקְחֹתִי עִתִּי וְעֵטִי לְכַתֵּב, הִגַּה, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּיָמִים אֱלוֹ אֲנִי
מִדְּפִיס אֶת הַ"לְקוֹיטִי-מוֹהֵר"ן הַקְּדוֹשׁ עִם הוֹסְפוֹת תּוֹרוֹת מִקְּתָב יַד
רַבְּנֵנוּ וְ"לְעֵם שְׁלֹשָׁה פְּרוּשִׁים: "פְּרַפְרָאוֹת לְחֻקְמָה", "בְּאֲבֵי הַנַּחַל"
וְ"מֵי הַנַּחַל", וְגַם אֲנִי מִדְּפִיס אֶת הַשְּׂיַחֲוֹת וְהַהֲתַעֲוֹרוֹת הַשְּׂיַחֲוֹת
לְתּוֹרוֹת מִמַּעֲלָתוֹ, וַיְהִי נִכְרָךְ בְּכַרְךָ אֶחָד בְּתַכְלִית הַהַדְיוֹר וְהַיָּפִי,
וּבְעוֹד כְּשֹׁשָׁה שְׁבוּעוֹת יָצָא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, מִהַדְפּוּס, וְהִגַּה
אוֹדוֹת הַסֵּפֶר שְׂיַחֲוֹת וְרַמְזִים שְׁשָׁלַח לִי... עַד שֶׁהִגִּיעַ לְיָדִי כְּבַר נִדְפַס
בְּשִׁלְמוֹת כָּל הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְחֻקְךָ וּמִידָ אַחֲרַי זֶה הִיָּה הַצְּרִיף לִילְךָ
לְכוֹרְךָ לְכַרְכוֹ, כִּי לֹא בְּיָמִים הָרֵאשׁוֹנִים עֲכָשׁוּ — לְכוֹרְךָ רַק כְּמָה
מֵאוֹת בְּפָנָי עֲצָמָם, כִּי נִכְרְכוּ כָּל הָאֲלָפִים בְּפַעַם אַחַת, וְעוֹלָה בְּזוֹל
יוֹתֵר, וּבְכַרְט כִּי הִתְפַּצָּה הוֹלְכַת אֲצָלִי בְּמַהִירוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר
(כִּי אֲנִי מוֹכְרָם בְּזוֹל גְּדוֹל עַד מְאֹד, בְּפִחוֹת מְמָה שְׁעוֹלָה לִי), וְאֲנִי
צָרִיף אֶת כָּל הַסְּפָרִים בְּפַעַם אַחַת, עַל-כֵּן נִשְׁאָר וְלֹא נִדְפַס, וּבְאַמַּת
כְּבַר עָלָה בְּדַעֲתִי כְּמָה פְּעָמִים לְהַדְפִּיסוֹ בְּפָנָי עֲצָמוֹ, אֲךָ כְּפִי אֲשֶׁר
בְּמִשְׁפָּה שְׁלֹשָׁה חֻדָּשִׁים מְכַרְתִּי אֶלְךָ וְשֵׁשׁ מֵאוֹת "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת",
וְנִשְׁאָרוֹ סֹף הַכָּל אַרְבַּע מֵאוֹת, וּמִסְתַּמָּא אֶמְכַּר גַּם אֶת זֶה עַד רֵאשׁ
הַשָּׁנָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וַיֵּשׁ בְּדַעֲתִי לְחֹזֵר וְלְהַדְפִּיסוֹ אַז, וּכְפִי
הַנֶּרְאָה אֲצִרְךָ אַז בְּשִׁלְמוֹת אֶת הַ"שְּׂיַחֲוֹת וְרַמְזִים".

וְהִגַּה הַסְּפָרִים שֶׁהִבְטַחְתִּי לְשָׁלַח לְמַעֲלָתוֹ כְּבַר נִשְׁלַחוּ מִכָּאן:
מֵאָה "אֲמוֹנַת עֵתְךָ", מֵאָה "תְּקוּנַת חֻצוֹת", וּמִסְתַּמָּא קְבָלָם כְּבַר,

אָשׁוּר רַכֵּב בִּנְחָל מֵא

וּבְקָרוֹב יִקְבַּל מֵאָה "הַשְּׂתַפְכוּת הַנְּפֶשׁ" וּמֵאָה "מְשִׁיבַת הַנְּפֶשׁ", אָף אֲבִקֵּשׁ מִמְּעֻלָּתוֹ, הֵיזוּת שְׁנֵנְצָרְכִים לִי כַּמָּה סְפָרִים בְּאִידיש לְהַדְפִּיסָם, כְּמוֹ "יְמֵי מוֹהֲרֵן" וְכַדוּמָה: "הַשְּׂתַפְכוּת הַנְּפֶשׁ" וְכוּ', (אֶת "שְׂבַח־הַרְ"ן" מִדְּפוּס ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֶרְדוּוֹנֶער אָנִי מִדְּפִיס כְּבָר), עַל־כֵּן לְמַעַן זְכוּת הַרְבִּים שְׁגֻדוּלָה מְאֹד מְאֹד, בְּפֶרֶט סְפָרִים בְּאִידיש לְהַמּוֹן הָעַם פֹּה, אִם נִמְצָא אֲצִלְכֶם כֶּתֶב יָד מִסְפָּרִים מְתַרְגְּמִים לְאִידיש, שְׂיִרְאָה לְשַׁלַּח לִי, וְאֲנִי אֲדְפִיסָם פֹּה, וְאֲשַׁלַּח לְמַעֲלָתוֹ כַּמּוֹת גְּדוּלָה מִהַסְפָּרִים, וְגַם אֶת שְׂאֵר הַסְפָּרִים שֶׁהִבְטַחְתִּי אֲרָאָה לְשַׁלַּח.

וּבְיָמִים אֵלּוּ יוֹצֵא מִהַדְּפוּס סֵפֶר "מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל" מְלַקֵּט מִסְפָּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, עַל מַעֲלַת טְבִילַת מִקְנֵה בְּכָל יוֹם, מְסֻדָּר בְּסֻדָּר נְאֻה, בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יוֹצֵאִים לְאוֹר עֲכָשׁוּ חֲמֻשַׁת אֲלָפִים הַגְּדוּת "אוֹר זוֹרַח", יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַפִּיצָם עַל כָּל פְּנֵי תֵבֵל.

אֲכַפֵּל בְּבִקְשָׁתִי, אִם יֵשׁ אֲצִלּוֹ סְפָרִים מְתַרְגְּמִים לְאִידיש שְׂיִתְאַמְּן לְשַׁלַּח לִי וְאֲדְפִיסָם, וְכֵן אִם יֵשׁ אֲצִלּוֹ סְפָרִים קְטַנִּים דִּיקָא (בְּעֶרְךָ אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם בּוֹיגֵנְא אוֹ יוֹתֵר קְצַח), הַמְסֻדָּרִים בְּעֵינֵי רַבְּנוֹ ז"ל, אִם רוֹצֵה שְׂאֲדְפִיסָם יִשְׁלַח לִי, כִּי עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי אֲפֻשְׁרוֹת לְהַדְפִּיסָם בְּנִקְלָה, וְדִי לְמַבִּין.

וּמַחְמַת רַב טְרֻדוֹתֵי בְּעֵתִים הַלְלוּ בְּפֶרֶט אוֹדוֹת הַהֶפְצָה — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

וְאוֹדוֹת עֲזָרָה לְהַכְנִסַת כָּלָה בְּעִבּוּרֵי דִבְרֵי הַרְבֵּה, וְעוֹרְרֵי אֶת חֲבָרֵי הַבְּחוּר ... בְּהַתְּעוֹרְרוֹת רַבָּה, וּתְהִלָּה לְאֵל, הוּא מְשַׁתְּדֵל בְּשִׂבְלֵיכֶם, וּמְסַתְּמָא בְּקָרוֹב יִשְׁלַח לְכֶם סְכוּם גְּדוֹל, וְגַם חֲבָרֵי ר' ... מְסַתְּמָא יִשְׁלַח גַּם־בֵּן סְכוּם, וְלִי קֶשֶׁה וְכַבֵּד מְאֹד לְשַׁלַּח לוֹ מְעוֹת בְּמִזְמָן, כִּי אֲנִי מְסַבֵּף בְּעֶסֶק נוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁר עוֹלָה לִי לְמֵאוֹת וּלְאֲלָפֵי דוֹלָרִים, כְּאֲשֶׁר יִבִּין בְּעֶצְמוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר לִי בְּנִסִּים וְנִגְלִים

(א) גְּלִיוֹנוֹת.

ממש על כל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה בְּעֶסֶק הַהַדְּפָסָה, וּכְבוֹדוֹ זוֹכֵר אֲשֶׁר וָעוֹן
אִיךָ הָאֵב נָאֵהָר גְּעֵקֶעֱנֵטִי, שְׁלַחְתִּי לְמַעַלְתּוֹ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, אַף עֲכָשׁוּ
בְּעֶסֶק הַהַדְּפָסָה יָכוֹל מַעַלְתּוֹ לְקַבֵּל טוֹבוֹת רַבּוֹת מִמֶּנִּי אִם יִרְצֶה.

אַבְקָשׁוּ לְרֵאוֹת לְכַתֵּב לִי תְּשׁוּבָה עַל מַכְתָּבִי בְּקָרוֹב, בְּפֶרֶט בְּנִדּוֹן
הַסְּפָרִים הַמְתַּרְגְּמִים לְאִי־דִישׁ, כִּי אִם אֵין לוֹ, אֲנִי רוֹצֶה לְתַנּוֹ לְאַחַד
לְתַרְגְּמָם.

הַנִּ"ל...

רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשכ"ו.

רַב טוֹב וְשָׁלוֹם וּבִרְכָה וּרְחֻמִּים לְאַהֲוֵבִי, יְדִידִי הַיְקָר, הַשּׁוֹתֵה
בְּצִמָּא מִהַמַּעֲיָן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ר' ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֲחִי הַיְקָר! כְּבָר הִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ פְּמָה פְּעָמִים כְּאֲשֶׁר
הִבְטַחְתִּי לְךָ, אַף מֵרַב טְרִדוֹתִי בְּעֵתִים הַלְלוֹ בְּהַדְּפָסָה, מִמֶּשׁ לֹא הִיָּה
לִי הַפְּנָאִי.

יְדִידִי, יְקִירִי! אִם מְתִישָׁבִים הֵיטֵב בְּזֶה הָעוֹלָם — רוֹאִים,
שְׁהִיּוֹם וְהַלִּילָה פּוֹרְחִים מְאֹד כְּצֵל צְפוֹר הַפּוֹרַח בְּאֹוִיר, וְאִי אֲפָשׁוּ
לְתַפְסֹם, כִּי אִם בְּמַעַט תּוֹרָה וּמַצּוֹת, וּבְפֶרֶט פְּרֻטִיּוֹת בְּשִׂיחָה —
זוֹ תַפְלָה, בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, לְשִׁפְףֵי נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ
עִם רֵעֵהוּ, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזֶה הָעֵקֶר וְהִסּוֹד לְכָל הָעֲצוֹת,
שֶׁמִּכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם, צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ שְׂזָכֵינוּ לִידַע
וְלִהְתַּקְרַב אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה.

(ב) דְּשֶׁרַק יְכַלְתִּי.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, תַּעֲסֹק בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל — לְלַמַּד הַתּוֹרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְלוֹמַר עֲלֵיהֶן הַתְּפִלוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְלַעֲיִן בְּהִלְכוֹת, בְּדַרוּשִׁים וּבַחֲדוּשִׁים מִמּוֹהֲרֵינֵינוּ ו'ל, גַּם תַּעֲיִן בְּכָל יוֹם בְּשָׁנִים אוֹ בְּשִׁלְשָׁה מַכְתָּבִים מ'עֲלִים לְתַרוּפָה" וּמַעֲט שִׁיחוֹת מִרַבְּנוּ ו'ל, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח, וְתַרְגִּישׁ חֵיווֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְהִנֵּה יָמֵי אֲדָר מְמַשְׁמָשִׁים וּבָאִים, אֲשֶׁר כָּל הַהִתְחַלּוֹת הֵן מִזֶּה הַחֲדָשׁ כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מּוֹהֲרֵינֵינוּ, חֶלֶק ב', סִימָן ע"ד, עֵין שֵׁם), הֵינּוּ מִהַכְּנַעַת הַמֶּן-עַמְלָק, שֶׁהוּא כָּלֵל הַכְּפִירוֹת וְהַסְּפָקוֹת, וְלִזְוֵה זֹכִים עַל-יַדֵּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, בַּחֲנִינֵת מְרֻדְכֵי הַצַּדִּיק, שְׁמַעוֹרָר וּמַחֲזִיק אוֹתָנוּ לַעֲסֹק בַּתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה מְכַנְיַעִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְהַסְּפָקוֹת, וּבִשְׂבַת זוֹ הַיָּא פְּרֻשֶׁת שְׁקָלִים, שֶׁהִיא כָּלֵל מִצּוֹת צְדָקָה, אֲשֶׁר מְאֹד צָרִיכִים לְהַזְהֵר וּלְהַפְרִישׁ כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְצְדָקָה בְּכָל יוֹם, הֵינּוּ קֹדֶם הַתְּפִלָּה, וּבַתּוֹךְ הַסַּעֲדָה כַּמּוּבָא בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ, וְקֹדֶם ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי", וְכֵן בְּכָל עַת רְצוֹן.

וְגַדֵּל מַעֲלַת מִצּוֹת צְדָקָה עֵין בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת אוֹת צְדָקָה, וְכֵן בְּלִקוּטֵי-עֲצוֹת אוֹת צְדָקָה, וְהַעֲקָר בְּלִקוּטֵי-מּוֹהֲרֵינֵינוּ חֶלֶק ב' סִימָן ד' בַּתּוֹרָה "וְאֵת הָעוֹרְבִים צוּיְתִי" וְכוּ', שְׁעַל-יַדֵּי צְדָקָה נִתְרַחֵב הַפֶּתַח שֶׁל הַקְּרִשָּׁה, וְזֹכִים לְהַאֲרֵת הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת "כְּתוּר", וְכִמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו'ל (בְּבֵא בַּתְּרֵא ט): "שְׁקוּלָה מִצּוֹת צְדָקָה כְּכָל הַמִּצּוֹת", וּבַעֲזָרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עֲכָשׁוּ זְכִיתָ כְּבָר וְאַתָּה הָאָדָם הַשָּׁלֵם, זָכָר כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְוַרְדָּא^א (שְׂבַת קנב), חֲטַף וְאָכַל בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה שְׁזָה הַעֲקָר, וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ שְׁעַדִּין אֵין עֲלֶיךָ עַל הַפְּרִנְסָה.

גַּם בָּאתִי לְעוֹרָר אוֹתְךָ שְׁתַּקִּים דַּעַת רַבְּנוּ ו'ל בְּעֵינֵינוּ לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא לְלַמַּד כְּסִדְרֵי דְוַקָּא, הֵינּוּ שְׁתַּעֲשֶׂה לַעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בַּתַּנ"ךְ כְּסִדְרֵי מִהַתְחַלָּה דְוַקָּא, וְכֵן שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרֵי מִהַתְחַלָּה, וְכֵן בְּש"ס מִמְּסַכְתַּת בְּרַכּוֹת, וְכֵן בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּף מִהַתְחַלָּה דְוַקָּא, וּבְכָל יוֹם תַּלְמִיד מַעֲט וְעוֹד מַעֲט וְאֵל תְּסַתְּכַל לְאַחוּרֵיךָ, אִף שְׁפַעֵם אֵתָּה

(א) יְמֵי הַנְּעוּרִים הֵם יְפֵי הַנְּרִד.

שׁוֹכַח — מַה בְּכָף, כִּי בְעוֹלָם הִבָּא יִזְכְּרוּ לָךְ מַה שְּׁלַמְדַת בְּזוֹה
הָעוֹלָם, כַּמּוּבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן (סימן עו), וְזוֹ יִסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כִּידוּעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-יְדֵי-זוֹ יִהְיֶה לָךְ
חֲשֵׁק רַב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה — כַּמָּה וְכַמָּה דְפִים מְכַל שְׁעוֹר,
וּכְשִׁתְּנֶנְךָ וּתְסִים תַּנ"ף אוּ מְשִׁנוֹת אוּ ש"ס אוּ אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן
עָרוּף, תַּתְּחִיל שׁוֹב, וְכֵן תַּתְּנֶהג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּבְרַב הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים
תִּזְכֶּה לְסִים כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְהַעֲקֵר לְכָל תַּפֵּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר
שְׁבָעוֹלָם, וְהַחֲכֵם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, לְהַתְּמִיד בְּכָל יוֹם מְעַט וְעוֹד מְעַט,
וּכְמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהַר"ת בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אַבִּיטֵל אִיז אוּיֶיךָ
גוּט"ב, וְכֵן תַּפְּלֶה וְהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁתִּזְכֶּה
לְכָל זֶה, וְלְהַרְבּוֹת עוֹד שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּמוֹ: זֶהר הַקְּדוּשׁ וְתַקּוּנֵים
וְכו' וְכו'.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק, חֲזַק וְאַמֵּץ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי ה' אִתְּךָ, עִמָּךְ
וְאַצְלָךְ, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עַלְמֵינ וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינ,
וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁמַחֲתֶיהָ
וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם כָּל דְּבַר, וּמְשַׁגֵּיחַ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית עַל כָּל דְּבַר
וְעַל כָּל אָדָם, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מְלִמְטָה אֵלָא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין
עַלְיוֹ מְלִמְעָלָה (חֲלִין ז:).

וּמְחַמַּת טְרִדוֹתֵי עֵקֶשׁוּ — אֲקַצֵּר.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְתַרְאֶה לְכַתֵּב לִי בְּכָל פֶּעַם, וְאֵז אֲרָאָה לְהַשִּׁיבְךָ בְּדַבּוּרִים טוֹבִים,
בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ.

רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם חַמִּישֵׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשכ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אָחֵי הַיָּקָר,
הַשׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֻקְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִּי.

אַהוּבֵי, אָחֵי, חֻזַק וְאַמֶּץ מְאֹד! וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הִרְבֵּה צָרִיךְ לַעֲבֹר עַד שְׁזוֹכִין לְהַפְגִּס לְתוֹךְ שְׁעָרֵי
הַקְּדוּשָׁה, וְכָל זֶה הוּא מִחֻמַּת הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁנִּתְּהוּוּ עַל-יְדֵי
הַחֻטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֻלַּק א', סִימָן יד, עֵין שָׁם),
וְהַעֲקָר הַיּוֹצֵא מִתּוֹרָה זֶה הוּא — שְׁפָלוּת וְעַנְיָה, וְלַעֲסֹק בְּעַבֹדֶת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת, וְלִהְיוֹת הַצְּנִיעַ לְכַת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב
(מְשַׁלֵּי יא, ב): "וְאַתָּה צְנוּעִים חֻקְמָה", וְאַמְרוּ עַל זֶה חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
וְ"ל (ירושלמי, בְּרִכּוֹת, פָּרָק חַמִּישִׁי, הֶלְכָה א): לְפִי שֶׁכָּל הַמִּתְיַבֵּץ בְּלִמּוּדוֹ
בְּצַנְעָא לֹא בְּמִהְרָה הוּא מְשַׁבַּח, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּינוּ וְ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת
תְּשׁוּבָה, סִימָן עז): "בְּזֶה יוֹדֵעַ הָאָדָם שֶׁבְּאַמַּת הוּא רוֹצֵה לַעֲבֹד, כְּשֶׁאֵינוֹ
רוֹצֵה בְּפִרְסוּמוֹ", וְלִמְעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ וְלִדָּם וְלִשְׂתַק לְמַחְרָפוֹ, שֶׁזֶה
עֲקָר הַתְּשׁוּבָה, וּמִכָּל שֶׁנֶּן וְכָל שֶׁנֶּן לְכָלִּי לְפָל בְּעֲצָמוֹ, אָף-עַל-פִּי
שְׁרוּאָה שְׁעוֹבְרִים עָלָיו יָמִים וְשָׁנִים וְעַדִּין לְפִי דַעְתּוֹ עוֹד לֹא יֵצֵא
מִחַל אֶל הַקְּדוּשׁ אֲפֵלוֹ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, כְּכֹר גְּלָה לְנוּ רַבִּינוּ וְ"ל בְּמַעֲשֵׂה
שֶׁל הַצְּדִיק שֶׁנִּפְלָה עָלָיו עֲצָבוּת, (עֵין בְּסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת), וְהַכֵּלֵל הוּא
— שֶׁכָּכֵל שֶׁמִּתְנַתֵּק הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם אֲפֵלוֹ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, שֶׁם
בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הוֹלֵךְ עַל-יְדֵי-זֶה אֲלֵפִים אֲלֵפִים פְּרֻסָאוֹת, כַּמּוּבָא שֶׁם
הַצִּיּוֹר, עֵין שָׁם, שֶׁנִּדְמָה לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוֹלֵךְ רַק פְּסִיעָה אַחַת,
וּבְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים הוֹלֵךְ אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת פְּסִיעוֹת, עֵין שָׁם הֵיטֵב
וְדו"ק, כִּי כָּל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם יִקְרָה מְאֹד
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא מְקַיֵּם בְּתַאֲוֹת וּמְנִיעוֹת וְחֻשְׁכוֹת
וּבְלִבּוּלִים וְהַרְפָּתָקָאוֹת, וְעַל-יְדֵי שֶׁמִּתְחַזֵּק עִם הַנִּקְדוּת הַטּוֹבוֹת. זֶה

יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ מְאֹד, וּבִפְרָט מִי שֶׁקִּלְקַל כְּבָר הִרְבֵּה, חָס וְשָׁלוֹם, רָחֵמָא לְצִלּוֹ, וּמִנְחָ בְּעַמְקֵי עַמְקֵים בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, וְנִתְעוֹרַר בְּאַמַּת לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה יָקָר מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְהָרִים וּלְהַגְבִּיחַ אֶלְפֵי אֶלְפִים גִּפְשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ זֶה כַּמָּה יָמִים וְשָׁנִים, בְּיָדוֹעַ שֶׁכָּל הַנְּשֻׁמוֹת הֵן לְבוֹשִׁים זֹ לְזוֹ, כָּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (יוֹמָא פו:): "יִחִיד שֶׁשָּׁב מוֹחֲלִין לְכָל הָעוֹלָם", וְכָמוֹ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרָנִי תִּ"ל עַל מֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ וְ"ל (ראש השנה כט): "כָּל הַמְּחִיב בְּדָבָר מוֹצִיא אֶת הַרְבִּים יְדֵי חוֹבָתָן", דִּיקָא הָאִישׁ הַזֶּה שֶׁמְּחִיב בְּדָבָר, וְיודֵעַ שֶׁפָּגַם הִרְבֵּה, וְשָׁב בְּאַמַּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְהוֹצִיא רַבִּים יְדֵי חוֹבָתָן, וְהִבֵּן.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מְאֹד נוֹרָא כְּזֶה, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, נִהַר הַמְּטֵהר מְכָל הַכְּתָמִים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, עַל-כֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְכָלִי לִישׁן יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ, רַק לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ וְ"ל וּלְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו, וּלְהִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ תְּקוּנָיו, וְאֲשֶׁר הָעֵקֶר וְהִיסוּד הוּא — שְׁמִחָה וְהַתְּבוּדוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִזְכָּה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת וְהַמַּח, כִּי שְׁמִחָה אוֹתִיּוֹת מ'ח' שְׁמִחָה ה'תְּבוּדוּת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁלָם וְנִתְרוֹמֵם הַמַּח וְהַדַּעַת, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַמַּח וְהַדַּעַת, לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, כִּי בְּמִקּוֹם שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁם כָּל הָאָדָם, כַּמּוֹבָא בְּסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, (וּמוֹבָא גַם בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א, עִין שֵׁם), כִּי הַמַּחְשָׁבָה גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְזֶה עֵקֶר הָאָדָם, וְהַכָּל תַּלּוּי בַּמַּח וּבַמַּחְשָׁבָה, וְכָמוֹ שֶׁמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (פְּקוּדֵי רִנָּה): כּוֹלְהוּ בְּמַחְשָׁבָה אֶתְבָּרִירוּ וְכוּ', וְכָבָר יְדוּעַ מִפִּי רַבָּנוּ וְ"ל, שֶׁהַמַּחְשָׁבָה שֶׁל הָאָדָם הִיא כְּפִי הַמַּדּוֹת וְהַמְדַּרְגּוֹת שֶׁהָאָדָם אוֹחֵז בָּהֶן, (עִין בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים כ"א, כ"ט), לְזַפּוֹת לְמַח נִקֵּי שִׁיחָה כְּלִי לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ רוּחַ-הַקְּדוּשׁ וּנְבוּאָה, הוּא עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשְּׂבָעָה גְּרוּת: הַעֵינִים — לְכָלִי לְהִסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹם שֶׁאֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל, הָאֲזִנִּים — לְחִזֵּק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה וְאַמוּנַת חֲכָמִים, לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהַמְצוּוֹת וּבְקוֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים,

החטום — להשמר מאד מפעם ומקפידות, שעוקרים את האדם מכל העולמות פידוע מדברי הזהר הקדוש והאריו"ל, שאין שום דבר ושום חטא בעולם שיכול לעקר את האדם מכל העולמות, ולאבד הכל ברגע אחד כמו העון החמור של פעם, כמו שאמרו חכמינו ז"ל, שנגחשכ בעובד כל העבודה זרה שבעולם (זהר בראשית כז:). הפה — לכלי לדבר שום דבור אסור, חס ושלום — לשון-הרע, רכילות, ליצנות, קללות, דברים בטלים, וכפי הנראה שפגם הדבור הוא גרוע מהכל, כי עקר המשכת השפע פידוע הוא על-ידי הדבור (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), ולהפך על-ידי פגם הדבור ממשיך על עצמו רוח סערה — צרות ויסורים וגליות (כמובא שם, סימנים לח, מח, צנן שם) ועין בלקוטי-מוהר"ן, סימן כט, מענין בגדים לבגים, שפרשו דבורים נקיים, עין שם, ועל-ידי זה זוכים לשלמות הדעת והמח.

אחי היקר, תשתדל להרגיל עצמך ללכת בדרךכים אלו לקדש ולטהר עצמו בשבצה גרות, שזה עקר ההתחלה והפתח להפגס לקדשה, ולפרש שיחתך בהתבודדות בכל יום לפניו יתברך, עד שתזכה להכלל בו יתברך — "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כז, ד), ולהתמיד מאד בתורה הקדושה, ותראה שאין טוב בעולם מהתורה.

ותרבה באמירת תהלים בכל יום שזה מסגל לתשובה ולנסים, כי 'תהלים' אותיות — 'לי תהם' ונסים וקראים תהם, כמו שכתוב: "ותהם כל העיר" (רות א, יט), שעל דבר נסי הכל תמהין (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז, צנן שם), (הרמז הזה שמעתי בשם ר' אפרים מפשעדיבורז, זכותו יגן עלינו), ולבטל מאתך כל השונאים כפר נתנו חכמינו הקדושים על זה עצה: "השפם והערב עליהם בבית-המדרש והם פלים מאליהם" (גטין ז), שתזהר להתפלל בכל יום שחרית וערבית בבית-המדרש, וממילא תהיה להם מפלה, ובפרט בחדש הזה שהוא אייר' ראשי תבות: א'ויבי י'שבו י'בשו ר'גע (תהלים ו, יא), כמו שמובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן רעז),

אף תִּשְׁפֹּף לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וּתְבַקֵּשׁ עַל נַפְשְׁךָ לְהִצִּילְךָ מִמָּה שְׂאֵתָה צָרִיךָ לְהִנָּצֵל, וְ"קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאֵיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת", וְעַל-יַד־זֶה "רְצוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם" (תהלים קמה, יח"ט), אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רַכָּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, עֲרַב-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדֵּר בְּהַר-בְּחֻקְתִּי ה'תשכ"ו.

אף טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהֲבֹבִי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵךְ מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵל הַקִּדְשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנִּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, אֲכַל מֵרֵב טְרִדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תְּכֵף-וּמִיד בְּרְצוֹנְךָ.

אַחֵי הַיָּקָר, חֲזוּק וְאַמֵּץ וְאֵל תַּחַת, כִּי ה' אֵתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְּלֶךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹכֵב כָּל עַלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ, כִּי דוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְכַל מְקוֹם יְכוּלִין לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, "אִם אֶסֶק שְׂמִים שָׁם אֵתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" (תהלים קלט, ז), לְזִכּוֹת לְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר אֶלֶּא עַל-יַד־יְעֻנָּה וְשִׁפְלוֹת כְּחָרָס הַנִּשְׁפָּר כְּתוּלַעַת הַרוֹחֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ, וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעב) אֵת הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּהוּ ו, ג): "מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", אִם הָאָדָם אוֹחֵז בְּבַחֲיִנַת "לֹא", שְׂאִינוֹ כָּלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲזִי זוֹכָה לְהִתְגַּלּוֹת עֲתִיקָא סְתִימָאָה בְּחִינַת "כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וְלִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ וְלִקְשֶׁר 'אֲנִי' לְ'אִין', וּבְכֻלֵּל זֶה לְדָם וְלִשְׁתֵּךְ לְמַחְרָפוֹ, כִּי זֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה, עֶקֶר זְבִיחַת הַיֵּצֵר, וְלִהְכִנִּיעַ הַדְּמִים הָרָעִים שָׁבוּ, כִּי עֶקֶר הַיֵּצֵר הָרָע הוּא עַל-יַד־יְדֵי דְמִים רָעִים שֶׁבְּחָלָל לְכַבוֹ (ש"ס, סִימָן

(עב), וְעַל-יַדֵּי שְׁמֵהֶפֶף דָּם (עם פתח מתחת ל-ד) לְדָם (עם חולם מעל ע-ד) — "דום לה' והתחולל לו" (תהלים לו, ז), עַל-יַדֵּי-זֶה "והוא יפיל לך חללים" (גטין ז:), הִינּוּ עַל-יַדֵּי שְׁשׂוֹתֵק לְמַחְרָפוֹ, עַל-יַדֵּי-זֶה נִכְנָע הַכְּבֹד שֶׁהוּא מְלֵא דָם בְּפָנָי הַמֶּחַ (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו), וְעַקֵּר הַדְּמִים יָדוּעַ שְׂבָאִים מִמֵּיטֵב הַמְּזוּן שְׁנֹתֶהֶפֶף לְדָם, וּבְשָׂכִיל זֶה אָנוּ מְזַהְרִין מְאֹד לְאָכֹל בְּקַדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ, כִּי עַל-יַדֵּי-זֶה נִשְׁלַמַּת הַדְּעַת (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), כִּי צָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ מְאֹד בְּאֲכִילָהּ וּשְׂתִיָּהּ, וְלִידַע "כִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה'" (דברים ח, ג), הִינּוּ לִידַע שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל הַדְּבָרִים שְׂבָעוּלָם יֵשׁ נִצּוּצֵי חַיּוֹת הַשְּׂכִינָה — אֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנִצְטַמְצָם בְּזֶה הַדְּבָר, וְהוּא צָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹ, הִינּוּ לְקַשֵּׁר לְדַעְתּוֹ יְדִיעָה הַנִּל" — שְׂאוּכַל חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְיִתְיַחַד וְיִתְקַשֵּׁר הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ שְׂבָזָה הַמְּאֲכָל עִם הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂבָנְפָשׁוֹ, וְזֶה עֵקֶר הַיַּחֲוּד בֵּין קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכַנְתִּיָּה (וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר), וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִתְעַלֶּה מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְתִהְיֶה אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲיַנַּת "לְחָם הַפָּנִים" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), כִּי תִשְׁלַם נִשְׁמָתוֹ עַל-יַדֵּי-זֶה, וְיִהְיֶה דְמִיּוֹ מְזַכְכִּים.

עַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים וְאֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לִיחַד יַחֲוּדִים קְדוּשִׁים בְּתוֹף הָאֲכִילָהּ, וּבְפָרֵט לְמוֹד תּוֹרָה עַל הַשְּׁלֶחַן, כִּי מְאֹד מְאֹד הִזְהִירוּ עַל זֶה בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קסח:): וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתָן מִלְחָמוֹ לְעֵנִי וְלוֹמַד תּוֹרָה עַל הַשְּׁלֶחַן, אֲזִי יוֹצֵא כְּרוֹז לְפָנָיו: "זֶה הַשְּׁלֶחַן אֲשֶׁר לְפָנָי ה'" (יחזקאל מא, כב), וְשְׁלַחְנוּ בְּחִינַת מְזַבַּח (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), וּמְכַפֵּר — כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (חגיגה כז), וְיֵשׁ אֲשֶׁר לוֹמְדִים מְשֻׁנּוֹת בְּתוֹף הַסְּעָדָה, כִּי מִשְׁנֵה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, וּמְעַלָּה עַל-יַדֵּי-זֶה אֶת נִשְׁמָתוֹ לְשֵׁרֶשֶׁה.

אִךְ הַהַפּוֹף מוּבָן מִמֵּילָא, שֶׁרֵשׁ כָּל הַטְּמָאוֹת, הַיֵּצֵר הָרַע וְהַמְּדוּת הַמְּגַנּוֹת, הַכֹּל בָּא מִחַמַּת שְׂאֵינוּ נִזְהָר בְּאֲכִילָתוֹ בְּקַדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ כַּנִּל", וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִעְכָּר שְׂכָלוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְזֶה שֶׁרֵשׁ כָּל הַדִּינִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבּוֹן, עַל-כֵּן עֵקֶר הָעֲצָה הוּא כְּמוֹ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל

בזו התורה: "קרא את יהושע" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו): להיות בקי בהלכה — רצוא ושוב, עיל ונפיק, לבלי לפל בנדעתו משום דבר שבעולם, אף אם עבר עליו כבר מה שעבר, על-כל-פנים יתחיל מחדש בכל פעם, ויעשה תשובה על התשובה הראשונה, והקלל שפשם שאין עליה בעולם, כי "ולגדלתו אין חקר" (תהלים קמה, ג), כף אפלו שנפל בעמקי עמקים, גם משם אל יתיאש מהרחמים, ויפרש שיחתו אליו יתברך בכל פעם ברחמים ובתחנונים, וישפוך נפשו אליו יתברך, ואם יהיה חזק בנדעתו, שאיך שהוא לא יתרחק מהשם יתברך, אזי סוף כל סוף יזכה לתשובה אמיתית, כי ימין ה' פשוטה עליו לקבל תשובתו, אף שנופל בכל פעם, וככל שרוצה וכוסף ליצאת מהחשכות ומהחטאים, הם מתגברים עליו, ונופל לירידות עצומות, אף-על-פי-כן אם יתחזק בכל מיני התחזקות לבלי להתרשל משום דבר שבעול שישכח לעשות, אז בודאי סוף כל סוף יזכה להכנס בפנים הקדשה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

רכו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר התשכ"ו.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, החפץ ומשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי הדרך התם והפשוט שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי, אהובי! חזק ואמץ בתורה, בתפלה ובהתבודדות, במצוות ובמעשים טובים, כי זה כל האדם, ולא ישאר מהאדם בזה העולם כי אם מה שחוטף בכל יום אילו נקדות טובות מיהדותו, ובפרט שזוכה לעשותן בשמחה זה עקר השלמות, ותהלה לאל יש ויש לנו

בְּמָה לְשַׁמַּח אֶת נַפְשֵׁנוּ, כִּי זָכִינוּ לְהִתְנוּדַע מֵאוֹר כְּזֶה, אוֹר הַמָּאִיר
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אוֹר חֲדָשׁ, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ,
שְׂאֵמֶר עַל עֲצָמוֹ: "אֲנִי נָהָר הַמְּטֵהר מִכָּל הַכְּתָמִים" (תִּי-מוֹהַר^א), סִימָן
שֶׁלֶב; אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחִז בְּתוֹרָתוֹ שֶׁהִיא אוֹרֵייתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, עֲצוֹת
הַנְּמֻשְׁכוֹת מֵהַפְּלֵא הָעֲלִיוֹן.

וְתַרְגְּלֵי עֲצָמָךְ לְהִתְמַיֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז תַּרְגִּישׁ חַיִּים
שְׂלֵא טַעַמְתָּ מֵעוֹלָם, וְתִנְצֵל עַל-יְדֵי-זֶה מִכָּל הַדִּינִים וְהַעֲנָשִׁים,
הַצָּרוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת, כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִצְלִיחוּ מִמָּה שְׂאֵתָה
צָרִיךְ לְהַנְצִיל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּמַעֲשֵׂה מֵהַזְּבוּב
וְהַעֲכָבִישׁ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז') שֶׁהָהָר אָמַר לְמִלְךָ: "אִז דָּאס
בְּלַעֲטֵל אִיז אוֹיף דִּיר מַגִּין בַּאֲדֶאֲרַפְסְטוּ קִיין מוֹרָא נִישְׁט הָאֲבָן
פֶּאָר קִיין שׁוּם זֶאף"^א, שְׁזֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל סִפְרֵי "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ^ב
הַקְּדוּשִׁים, "וְוֹאס מְעָהר מ'בְּלַעֲטֵלֵט דִּי בְּלַעֲטָעֶר אִיז דָּאס מָאִיר
אוֹיפֵן מַעֲנֻטֶשׁ"^ב, וְהַעֲקָר — לֹא הַמְּדַרְשׁ הָעֲקָר אֶלָּא לְלַמֵּד, לְשַׁמֵּר,
לְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם וּלְקַשֵּׁר כָּל הַתְּרֵי"ג מִצְוֹת ל"לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ, שְׂעַל
זֶה נִבְּנוּ כָּל סִפְרֵי ה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, וְהַעֲקָר לְהַלְבִּישׁ הַכָּל
בְּתַפְלוֹת וּבִבְקָשׁוֹת, הֵינּוּ — הַתְּבוּדָדוֹת, לְעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת,
שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים שְׂעֲשׂוּעִים נוֹרָאִים,
שְׂלֵא הָיוּ מִימּוֹת עוֹלָם, וְהַכָּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הָעֲקָר הוּא
שִׁמְחָה וּבִטְחוֹן, לְבָלִי לִירָא מִשׁוּם בְּרִיָּה רַק לְבִטְחָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת
וּלְחַטֵּף הַמִּצְוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּכָל יוֹם: צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, תְּפִלָּה,
בְּרַפְת־הַמְּזוּן, נְטִילַת-יְדַיִם, לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' בְּשִׁמְחָה רַבָּה,
וְאֵף שְׂבִין כֶּף וּבִין כֶּף עוֹבֵר מֵה שְׂעוֹבֵר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת
עֲצָמוֹ עִם "שְׂלֵא עֲשֵׁנִי גוֹי", וְגַם, תְּהַלֵּה לְאֵל, אִין אֲנִי חוֹלֵק עַל
הָאוֹר הַגְּנוּז, וְעַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ ז"ל, וְאֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְלַכֵּת
בְּדַרְכֵי, וְסוּף כָּל סוּף בְּוִדָּאֵי יִתְקַנְנוּ בְּתַקוּן נִפְלֵא וְנוֹרָא, וְהַעֲקָר
לְאֲחִז עֲצָמוֹ בִּיחַד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַמְּקַרְבִּים אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת,
וּלְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ שְׁנַקְרָא עַל שֵׁם זֶה הַצְּדִיק,

(א) אִם זֶה הַדָּף מִגֵּן עֲלִיד, אִין אַתָּה צָרִיךְ לְהַתְּבַרֵּא מִשׁוּם דְּבָר.

(ב) כְּמָה שְׂיִוְתֵר מְדַרְפְּסִים בְּדַפִּים, זֶה מָאִיר עַל הָאָדָם.

שִׂדוּעַ שְׁשָׁם אורו זורח בְּיִתְרָה בְּהַתְגַּלוּת נִפְלְאָה; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׁזָכֵינוּ לְהִיּוֹת נִמְנִים בֵּין אֲנָשֵׁי הַיְקָרִים.

וּבְשֶׁבֶת זוּ בִּבְקָר דְּבָרוּ הַרְבֵּה מִהַמְעֻשָׂה שֶׁל הַבְּעַל תְּפִלָּה (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יב) מִגְדֵּל גְּנוּת הַמָּמוֹן, וְשָׂאִין הוּא עֲצָה כָּלֵל לְהַנְצִיל עַל יְדוֹ מִפְּגַעֵי הָעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה דִּיקָא עַל-יְדֵי הַמָּמוֹן מְאֻבְדִים אֶת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּתַקוּנַי-זֶהר (תַּקוּן ג', תַּקוּנִים אֲחֵרוֹנִים), וּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כג): חִיכִית בְּהוֹן בְּעֵתְרָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא וּלְבַתֵּר קְטִילַת לוּי, שֶׁהַמָּמוֹן מְבַלְּה לְאָדָם יָמָיו וְשִׁנוּתָיו, וּלְכִסּוּף הוֹרֵג אוֹתוֹ, וְהַעֲקָר מֵהַ שְׁמוּבָא שֶׁם מַעֲנִין הַגְּבוּר, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַדֵּינִים וְהַגְּבוּרוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, וְאִין שׁוּם עֲצָה לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה, עֵינִן שֶׁם הַיֵּטֵב, הֵינּוּ לְעֶסֶק תָּמִיד בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת, תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַגְּבוּרוֹת וְהַדֵּינִים.

וְשִׁמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁזֶּה פְּרוּשׁ מֵהַ שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה מא, סִימָן ד) עַל הַפְּסוּק: "מִצְאָתִי דָּוָד עֲבָדִי" (תְּהִלִּים פט, כא), הֵיכֵן מִצְאָתִי? בְּסִדּוּם, וּבְאֵמַת זֶהִי פְּלִיאָה, אֵיךְ עַל-פִּי הַמְעֻשָׂה הַזֶּה מוּכָן הַיֵּטֵב הַדִּיוֹק, כִּי בְּסִדּוּם הַעֲקָר הוּא פָּגַם תְּאֻנֹת מָמוֹן פִּדּוּעַ, וְהַעֲקָר לְהַנְצִיל מִזֶּה הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, בְּחִינַת דָּוָד וְהַבֵּן, וְעֵינִן שֶׁם עוֹד מִ"הֵיךְ" שְׁמַצִּיר שֶׁם "סִדּוּם", עֵינִן שֶׁם, וְכַנֵּ"ל. וּמוֹהַר"ן תָּז"ל צֶעֶק פְּעַם: גְּעֻלַּט אִיזוּ נִישְׁט, און מ'קָען דָּאס נִישְׁט בְּאִקוּמָען! תּוֹרָה וְתְּפִלָּה אִיזוּ יָא, און מ'קָען דָּאס יָא בְּאִקוּמָען; אֲשֶׁרֵינוּ שְׁזָכֵינוּ לְדַבְּרוּרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְיֵמָה נִפְלָא שְׁעֵדִין הָאֵמַת כָּל-כָּף גְּנוּזָה.

וּבְסִעְדָּה שְׁלִישִׁית דְּבָרוּ הַרְבֵּה עַל הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֶלֶק א' (סִימָן יא): "אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי", עֵינִן שֶׁם מַעֲנִין יְחוּדָא עֲלָאָה וְיְחוּדָא תְּתָאָה, וְצָרִיף כָּל אֶחָד לְרֵאוֹת שְׁיַעֲשֵׂה זֹאת עַל יְדוֹ, הֵינּוּ לְיַחַד הָעוֹלָם

ג) צוֹחֶקֶת עֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּלְכִסּוּף הוֹרֵג אוֹתָם.
ד) כִּסּוּף זֶה "לֵא", וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ, תּוֹרָה וְתְּפִלָּה זֶה "בֵּן", וְאֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגֵם.

הָזֶה לְעוֹלָם הַבָּא, וְלִזְהַר זֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְדַבּוּר הַמְּאִיר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה, רְזִין וְרִזִי דְרִזִין הַלְכָה וְקַבְּלָה, וְעַקֵּר שְׁמִירַת הַבְּרִית הוּא לְשֹׁמֵר מַחְשְׁבָתוֹ, וְכִמּוֹ שֶׁכָּתַב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּנֻבָה, הַלְכָה ד), שֶׁעַקֵּר גְּנֻבַת הַבַּעַל-דְּבָר לְאָדָם הוּא בְּעֵנֶן הַמַּחְשְׁבוֹת, וְעֵין שֵׁם שְׁמֵסִים: אֲשֶׁרִי הַשׁוֹמֵר מַחְשְׁבָתוֹ הֵיטֵב — קָדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ, כִּי כָּל הָאָדָם הוּא מִחַ מַחְשְׁבָה, שֶׁשֵׁם מְנַחֵת נִשְׁמָתוֹ, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְחַשֵּׁב תָּמִיד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, לְהַגְדִּיל מַחוּ וְדַעַתוֹ וְלִקְדָּשׁוֹ בְּכָל מִינֵי קְדָשָׁה; אֲשֶׁרִי לוֹ!

וְשִׁמְעָתִי בְּשֵׁם ר' אֶפְרַיִם מִפְּשַׁעְדְּבוֹרֹז', זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, עַל מַה שֶׁנֶּאֱמָר בִּיּוֹסֵף, שֶׁהָיָה מְסֻלָּס בְּשַׁעְרוֹ וּמִמֶּשֶׁמֶשׁ בְּעֵינָיו (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה פ"ז, סֵעִיף ג', וּמוֹבָא בְּרֵש"י בְּרֵאשִׁית לז, ב), שֶׁהַפְּרוּשׁ שֶׁעָסַק כָּל-כָּף בְּתַשׁוּבָה וּבְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, עַד שֶׁהָיָה מְסֻלָּס בְּשַׁעְרוֹ — שֶׁשָּׂב אָפְלוֹ עַל חוּט הַשַּׁעְרָה, וּמִמֶּשֶׁמֶשׁ בְּעֵינָיו — הֵינּוּ נִזְהָר מְאֹד בְּהִסְתַּכְּלוֹת רָעָה, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי זֶה שָׂרֵשׁ תַּאֲנוּת נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הָעֵין רוֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד (טוֹר, אֵרַח חַיִּים, סִימָן א) וְצָרִיכִים מְאֹד לְהִזְהָר בְּזֶה לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל בְּמָקוֹם אֲסוּר, רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְלְהַפְּשִׁיט עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מַגְשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִזְהַר יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק עַל-יְדֵי שְׁמִחָה, כִּי שְׁמִחָה מְרַחֵבָה אֶת הַמּוֹחִין כַּמְּבָאֵר בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל הַתּוֹרָה: "אֲמַצְעוּתָא דְעֵלְמָא הֵיכָא" (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ת, חֵלֵק א', סִימָן כ"ד) שְׁמוֹבָא שֵׁם, שֶׁלְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר הָאֵין סוּף בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי, זֶה זֹכִיךְ רַק עַל-יְדֵי שְׁמִחַת הַמַּצּוּוֹת, עֵין שֵׁם, וּמִפְּרֵשׁ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִחָה נִתְרַחֲבִין הַמּוֹחִין, וְיְכוּלִי לְקַבֵּל בְּתוֹכָם אוֹרוֹ יְתִבְרַךְ, וַיֵּשׁ לוֹמֵר רָמֹז לְזֶה מִהַגְּמָרָא (עִירוּבִין ג'), שְׁנוֹתָן מְדוּת עֲצָבוֹת וְשׁוֹחֲקוֹת, וּפְרוּשׁ עֲצָבוֹת — הֵינּוּ מְצַמְצָמוֹת, וְשׁוֹחֲקוֹת — הֵינּוּ רַחְבּוֹת, עֵין שֵׁם וְהֵבֵן, דִּיקָא עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת נְצַטְמָצָם מַחוּ, וְעַל-יְדֵי שְׁמִחָה נִתְרַחֲבִין מַחוּ וְכַנ"ל, וַיֵּשׁ לוֹמֵר רָמֹז, כִּי "עִירוּבִין" בְּגַמְטָרְיָה "שְׁמַח", וְהַפְּנֵנָה הִיא — יְדוּעַ שְׁבָרְשׁוֹת הַרְבִּים שֵׁם שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים, וּבְרֵשׁוֹת הַיְחִיד שֵׁם עַקֵּר הַקְּדָשָׁה, וּבְשָׁבִיל זֶה בְּשִׁבְת-קְדָשׁ שְׁמֵאִיר הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּף הוּא בְּהַתְגַּלּוֹת

נִפְלְאָה עַל-כֵּן הַזְהִירָנוּ מְאֹד לְבָלִי לְהוֹצִיא מִרְשׁוֹת הַיְחִיד לְרְשׁוֹת הַרְבִּים, כִּי זֶה פָּגַם גְּדוֹל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אִף עַל-יַדֵּי עָרוּב, שְׂפָזָה מִרְחִיב הַקְרָשָׁה שְׂבָרְשׁוֹת הַרְבִּים, נַעֲשֶׂה גַם-כֵּן רְשׁוֹת הַיְחִיד הַתְּגִלוֹת אֲלֵקוּתוֹ, כִּי בְרְשׁוֹת הַרְבִּים שֶׁם עָקַר אַחֲזִיזַת הַכְּפִירוֹת וְהַטְּמָאָה, וְעַל-יַדֵּי שְׂעוֹשֶׂה עָרוּב, וְכוּלָּל אֶת רְשׁוֹת הַרְבִּים לְתוֹךְ רְשׁוֹת הַיְחִיד, עַל-יַדֵּי-זֶה מִתֵּר לְהוֹצִיא וּלְהִבִּיא שֶׁם, כִּי גַם שֶׁם מִתְּגַלָּה אֹר אֲמוֹנָתוֹ וּמִמִּילָא עַל-יַדֵּי-זֶה נַעֲשִׂית שְׂמִחָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שְׂנִתְגַלָּה שְׁגַם בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים שׁוֹרָה הַשְּׂגָחַתוֹ, וְזֶה סוּד סְפָה, שְׂצָרִיכָה לְהִיֹּת דִּיקָא בַּחוּץ וְכַנְ"ל, (וַיֵּשׁ לְהֶאֱרִיף בְּזֶה אִף קַצְרֵתִי מֵאַפִּיסַת הַפְּנָאִי).

גַּם אֲמַרְתִּי לְכַתֵּב לָךְ מַה שְׂעָלָה בְּרַעֲיוֹנֵי אֲתָמוֹל בְּלִילָה בְּשַׁעַת בְּרַפְת "סְפִירַת הָעֵמֶר", עַל מַה שְׂאָמַר הָאֲרִיז"ל לְכוּן בְּשֵׁם מ"ה דִּיקָא, וּבְזֶה יוֹבֵן מַה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת סְפִירַת הָעֵמֶר, סִימָן ג), שְׂבִימֵי הָעֵמֶר יְכוּלִין לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנְאִים הַמְצָרִים לוֹ וּלְהַכְנִיעֵם עַד עָפֶר, וְזֶהוּ רְאִישֵׁי תְבוֹת שֶׁל: מ'אִיגְרָא ר'מָא ל'בִּירָא ע'מִיקְתָּא — ל'ע'מִר', עֵינ שֶׁם, הֵינּוּ יָדוּעַ מַה שְׂפָתְב רַבְּנוּ ז"ל (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב) מַעֲנִין פְּסֹדֵר וְשֶׁלֹּא פְּסֹדֵר שְׂעוֹבֵר עַל הָאָדָם שֶׁלֹּא פְּסֹדֵר, שְׂזָה כָּלֵל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּחַלְקַת וְהַהֲרַפְתְּקָאוֹת הָעוֹבְרִים עָלָיו, אֲזִי הָעֲצָה לְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹ וּלְהַעֲשׂוֹת בְּבַחֲזִינַת מ"ה, וּפִרְשׁ שֶׁם — לְכוּן שֶׁם מ"ה, שְׂתַקְשֶׁר מ"ה לְדַעְתָּךְ, עֵינ שֶׁם, וּבְאֲתֵר דָּאִית דּוּכְרָא תַמָּן, נוֹקְבָא לֹא אֲדַכֵּר תַמָּן וּמִתַּק הַכֵּל, וְהִבֵּן.

וְהַעֲקֹר לְעֶסֶק בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּיָמִים אֵלּוֹ שְׁהוֹרְסִים וְקוֹצְרִים אֶת הַקּוֹצִים, הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת הַסּוֹבְבוֹת אֶת הַשׁוֹשְׁנָה, הֵינּוּ הַנְּשָׂמָה, וְאֲזִי כְּשִׁיעֲלָה אֶת הַשׁוֹשְׁנָה אֲזִי יִשִּׁיר אֶת הַשִּׁיר הַנִּפְלָא וְהַנְּעִים: "וְהִיָּה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ" (זְכָרְיָה יד, ט), (וְעֵינ בְּמַעֲשֶׂה שֶׁל הַבְּנִים שְׂנִתְחַלְפוּ וְתִבִּין נִפְלְאוֹת [סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יא]), וְאִידֵי דָּאִתִּי לִידְדִּין הַמַּעֲשֶׂה הַנּוֹרָא הַנִּ"ל שְׂאָחַד מִהַתְּקוּנִים הוּא לְהָרִים אֶת הַשׁוֹשְׁנָה, הֵינּוּ הַנְּשָׂמָה כַּנְ"ל, נִימָא בֵּיה עוֹד מִלְתָּאֵי שְׂשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ

(ח) וּבְמִקּוֹם שֵׁשׁ זְכָר שֶׁם, לֹא נִזְכָּרָה שֶׁם נִקְבָּה.

(י) וְכִינן שְׂבָא לִידְדִּינוּ.

(ז) נֹאמַר בּוֹ עוֹד דְּכָר.

על שאר התקונים מהבן מלך, הינו להזיז קצת השלחן ולהזיז קצת המטה, שכל זה מכרח לשלמות התקון, עין שם, ואמרו על זה אנשי שלומנו: באמת לא אמר להסיר לגמרי השלחן או המטה, רק להזיז אותם קצת ממקומם, והפונה הוא שצריך האדם למעט בשנה ולמעט בתאות אכילה ושתייה, והינו להזיזה קצת ממקומה הקבוע בו מלדתו וכו', והבן כי קצרתיו.

אשרינו ואשרי חלקנו בחלק קדוש ונורא פנה, נחל נובע מקור חכמה, טוב להורות להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

רכז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך את הנרות ה'תשכ"ו.

אף טוב וחסד ירדפו לאהובי, אחי ורעי היקר, החפץ ומשתוקק מאד להתקרב אל הקדשה על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, רק תרגיל עצמך להתחדש בכל עת ורגע, וכמו שאמר רבנו ז"ל: "אלט טאר מען נישט זיין"א, כי יש זמן דקדשה "עתיקא קדישא" המדרגה הכי גבוהה שבכל עולם ועולם, ששם נכלל א"י לא'יין, הינו לאין סוף ברוך הוא, ששם עקר ההתחדשות, בחינת "על כל נשימה ונשימה תהלל יה" (בראשית רבה, פרשה יד, סעיף ט), לידע, להודיע ולהודע, כי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, כי הכל — דומם, צומח, חי, מדבר, הם

עָצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִשְׁגִּיחַ בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת עַל כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, "אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּן" (תהלים קלט, ח), הִינּוּ אִם אֶחָד זֹכֶה כָּבֵר לְאִזּוֹ מִדְּרָגָה, צָרִיךְ לְדַעַת שְׁעָדִין לֹא הִתְחִיל כָּלֵל, כִּי לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר, כִּי "שָׁם אָתָּה", הִינּוּ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה צָרִיךְ לִילֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי גְבֵה מֵעַל גְּבֵה וְכוּ', "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּן", הִינּוּ וְאִם, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפִּיךְ — הָאָדָם נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בִּירִידוֹת וּבְנִפְיִלוֹת עֲצוּמוֹת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַמָּלֵא נְסִיווֹנוֹת וְהִסְתָּרוֹת, צָרִיךְ לִידַע כִּי גַם בְּמִקּוֹם שֶׁאָתָּה מְנַח, נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְאִף אִם הִירִידָה הִיא כְּמוֹ שֶׁהִיא, אֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵאֵיזֶה שֶׁרֶשׁ נִשְׁמָה נִשְׁתַּלְשַׁל, וְדִיקָא עָלָיו צָרִיךְ לַעֲבֹר כָּל זֶה, וְצָרִיךְ רַק לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְכִסּוּפִין אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, הִינּוּ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וּלְהוֹצִיא הַכִּסּוּפִין מִפִּי דִיקָא, אִף שֶׁהוּא בְּדִיּוּטָא הִתְחַתּוּנָה, עַל-כָּל-פְּנִיִם סוּף כָּל סוּף רְצוּנֵי לַעֲשׂוֹת רְצוּנְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹל לְזַכּוֹת לְצֵאת מִנִּפְיִלוֹתוֹ וּירִידָתוֹ.

אִךָ לְזַכּוֹת לְכָל זֶה הוּא עַל-יְדֵי מַה שֶׁדַּבֵּר רַבְּנוּ ז"ל (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א) עַל פְּסוּק "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת" (בְּמִדְבָּר ח, ב), שֶׁעָקֵר הָאָדָם הוּא הַמַּח, הַשֶּׁכֶל וְהַמַּחֲשָׁבָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב שָׁם כָּל הָאָדָם, אִךָ לְזַכּוֹת לְמַח נָקִי וּלְהַשִּׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּח־הַקֹּדֶשׁ, זֶה זֹכִיךְ "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת [שְׂבַעַת] הַנְּרוֹת", הִינּוּ: הַעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, הִינּוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת עֵינָיו, (וּבְפִרְט עֲכָשׁוּ בִימֵי הַקֵּץ, שֶׁהֵיכָר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת מִתְגַּבְּרִים בְּעוֹלָם וְחַם הַיּוֹם בּוֹעֵר בְּתַאוּת וּבְכַלְבוּלִים), צָרִיךְ בְּיוֹתֵר לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינָיו, וְהָאָזְנוֹיִם — לְשֹׁמֵעַ בְּקוֹל הַתּוֹרָה וּבְדַבְרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִם, וְהַחֹטֵם — לְשֹׁמֵר מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוּת, וְעַל כָּלֵם הָפָה — לְקַדֵּשׁ אֶת הַדְּבּוּר וּלְדַבֵּר רַק דְּבּוּרִים קְדוּשִׁים תּוֹרָה, תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹל לְזַכּוֹת לְמַח נָקִי וְלְרוּח־הַקֹּדֶשׁ שֶׁהִיא שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִ'קִּשְׁיָה' ז'ה'ב' (שְׁמוֹת כ"ה, ל"א), הִינּוּ שֶׁכָּל הַמְּנוֹרָה עִם שְׂבַעַת הַנְּרוֹת שֶׁהֵם הָאֵיבָרִים הַנִּלְוִיָּה בְּמִ'קִּשְׁיָה', הִינּוּ קִבְעַ שְׂעֵה מִ'חֲדַת הִתְבּוֹדְדוּת, ז'ה'ב' הִינּוּ ז'ה' הָעֵקֶר בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹלִים לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּלְצֵאת מִכָּל הַנִּפְיִלוֹת וְהִירִידוֹת

שְׁבַע־עוֹלָם; אֲשֶׁר־יִנּוּ וְאֲשֶׁר־יָחַלְקֵנוּ שְׂזָכִינוּ לַיַּדַּע מִצְדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא
 בְּזָה, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, נִהַר הַמְטָהֵר מְכַל הַכְּתָמִים, וְהַלְכָה
 כְּמוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַמַּגִּיד הַקְּדוֹשׁ מְטִירֵהוּ וְיוֹצֵא,
 שֶׁהֵיכָן שְׂרַבְנוּ וְ"ל מִתְחִיל בְּתוֹרָתוֹ "דַּע" – הוּא פָּסַק הַלְכָה,
 וְהִסְפִּימוּ עַל זֶה בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא.^ב

אֶהוּבִי, יְדִידִי! הִנֵּה הַזְמַן מִמְשַׁמֵּשׁ וּבָא, כִּי דַע לָךְ שֶׁיִּכּוֹל לִהְיוֹת
 שְׁבַע־עוֹד שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת וַיּוֹתֵר קֶצֶת, אָסַע, בְּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶל צִיּוֹנוֹ
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל בְּאוֹמֵן, אֲשֶׁר־יִנּוּ וְאֲשֶׁר־יָחַלְקֵנוּ, וְאֲזָכִיר אוֹתָךְ
 שֵׁם.

יְדִידָךְ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַכַּח.

בְּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשכ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה לַיְדִיד נְפִשִׁי, גַּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, חֲזוּק וְאַמֵּץ! אַל תִּירָא וְאַל תַּחַת כִּי ה' עִמָּךְ,
 אִתָּךְ וְאַצְלָךְ, וְעַקֵּר הַכֹּל צָרִיף אֶתָּה לְהַשְׁלִיף שְׁכָלְךָ וְחֲכָמְתָךְ נִגְדֵּ
 דַּעַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְלִשְׁקֹד
 מְאֹד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, "וְלֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעַקֵּר אֲלֵא
 הַמְעַשֶּׂה" (אֲבוֹת א, יז), וְלַעֲשׂוֹת מִתּוֹרָתוֹ תְּפִלוֹת, שְׁזָה הָעֲנָן הוּא
 נוֹרָא מְאֹד, וְעוֹלִים מִמֶּנּוּ שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁפִימוֹת
 עוֹלָם לֹא עָלוּ שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ (עֵין בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה),
 כִּי צָרִיף אֶתָּה לְדַעַת, שְׂרַבְנוּ וְ"ל וְתוֹרָתוֹ הֵם מַעֲתִיק דַּעֲתִיקִין, הֵינּוּ
 כִּי בְּכָל עוֹלָם יְדוּעַ, שֵׁישׁ בְּחִינַת עֲתִיק הַבְּחִינָה הַגְּבוּהָה שְׁבָאוֹתוֹ

(ב) בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה.

עולם, וְדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל הִיא מַעֲתִיק דְּעִתִּיקִין מִהַנְּקֻדָּה הַכִּי גְבוּהָה שְׂיִישׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי דְעַתּוֹ הִיא דְעַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ שְׂיִכְבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם עִם דְּעַתּוֹ הַקְּדוּשָׁה (כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר מִזֶּה), כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הוּא כְּלָלִיּוֹת הַכָּל, וְזָכָה לְתוֹרַת הַשֵּׁם וְלְתַפְלַת הַשֵּׁם מִמַּשׁ בְּפִשְׁיטוֹת (עֵין שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן כב), וְלִפְנֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ לְעִילָא וְלְעִילָאָא אָמַר: אֵיךְ וְנֹא לֹט שׁוֹיִן גְּעָרִין דָּאֵס הָעַמְּדִיל אוּיס גְּעַטוּהֵן וְנֹארוּם אֵיךְ קָעֵן אוּיף אֵיין מִדְּרַגָּה נִישְׁט זַיִן, וְדו"ק, וְכֵן הוּלֵךְ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת פְּמָה פְּעָמִים וְכו'.

אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֻלְקֵנוּ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מַרְבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, הַחֲפֵץ בְּטוֹבַתְנוּ הַנְּצַחִית כְּל-כָּף כְּל-כָּף, אַשְׁרֵינוּ! טוֹב לְהוֹדוֹת לָהּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁקַרְכְּנוּ אֵלָיו, עַל-כֵּן צָרִיךְ אַתָּה לְחַזֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְלִבְל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי זֶה חֲסָד חֲנָם, שְׂיִישׁ לָנוּ שְׂיִכּוֹת לְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, וְכִמוֹ שְׁאַמַּר מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל: אֵיךְ זְעָנֵט וְוִי אֵיךְ זְעָנֵט אֹן אֵיךְ וְוִילֵט זֵיךְ נֶאָךְ הָאֵלְטֵן אֵיין אַזוֹי אֵיין רַבֵּיִן דְּעַרְיָבֵער גֵּיט אוּיף אֵייךְ אַזוֹי פּוּהֵל אֵיבֵעֵר, וְדַע שְׁזֶה הַכָּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן.

וְעַקֵּר הַכָּל — חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְתִשְׁקֹד עַל דְּלַתוֹת סְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְהַעֲקֹר לְקַיֵּם כָּל מַה שְׁתּוּכַל, וּבְכַרְט הַדְּרִיךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט הָעוֹלָה עַל הַכָּל, לְיַחַד לָךְ מְקוֹם שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשְׁפֹּךְ שִׁיחַ וְתִתְפַּלֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּבֵן לְפָנֵי אָבִיו, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וּבְקֶשׁ מִמָּנוּ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים שְׂיִוְשִׁיעַ אוֹתְךָ, וְאִם תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ בְּכָל זֶה, אֲזִי תִרְאֶה יְשׁוּעַת ה' כְּהֶרֶף עֵינַי, וְהַכָּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּהַצְנַע לְכַת, כִּי אֵיין לָךְ טוֹב מִהַצְנִיעוּת, וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲבוּדָה תְּמָה בְּתַמִּימוֹת, לְלַמַּד הַרְבֵּה שְׁעוּרִים בְּכָל יוֹם: תַּנְ"ךְ, מְשֻׁנְיּוֹת, גְּמָרָא, וְשִׁלְחָן עָרוּף, זֶהר וְתַקּוּנֵי זֶהר, סְפָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, סְפָרֵי מוּסָר וּמְדַרְשִׁים, וְתֹאמַר תְּהִלִּים וְלִקּוּטֵי

(א) לְמַעְלָה וּלְמַעְלָה.

(ב) הֵייתִי כְּבָר רּוֹצֵה מְאֹד לְהוֹרִיד אֶת חוֹלְצָתִי, כִּי בְּמִדְרַגָּה אַחַת אֵינִי כּוֹל לְהַשְׂאֵר.

(ג) אַתָּם כְּמוֹ שְׁהַנְּכֵם, וְאַתָּם עוֹד רּוֹצִים לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּרַבֵּי כְּזֶה, לְכֵן עוֹבֵר צְלִיכֶם מַה שְׁעוֹבֵר.

תּפִּלוֹת בְּכֹל יוֹם, וּשְׁלֹש־הַתּפִּלוֹת בְּכַוְנָה, וּבִפְרָט אַמִּירַת תּקוּן חֲצוֹת
 בְּאִמְצַע הַלֵּילָה, שְׁזֶה עֶקֶר גְּדוֹל בְּעִבוּדַת הַשָּׁם יתְבָרֵךְ, כְּמִבְאֵר
 הַרְבֵּה בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, עֵינֵי שָׁם, וְהַפֵּל צְרִיף לִהְיוֹת בְּהֶצְנַע מְאֹד
 וּבְשִׁמְחָה, בְּתַכְלִית תַּכְלִית הַשְּׂמִחָה, אֲנֹפִין נְהוּרִין¹, וְלִמְצֵא בְּעֶצְמוֹ
 תּמִיד הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת, וּבְשִׁעַת הַתּפִּלָּה לְשַׁבֵּר לְכָבוֹ וּלְפָרֵט כָּל
 הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, אֲכַל כֹּל הַיּוֹם רַק בְּשִׁמְחָה, וְלִמְצֵא
 בְּעֶצְמוֹ עוֹד מְעַט טוֹב וְעוֹד מְעַט טוֹב, עַד שְׂיִקִּים: "וְעוֹד מְעַט וְאֵין
 רִשָּׁע" (תְּהִלִּים לז, י), כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ וְ"ל (לִקְוִטֵי־מוֹהָרִין, חֵלֵק א', סִמֵּן
 רפכ): אִם מְחַפְּשִׁים וּמוֹצְאִים בְּעֶצְמוֹ אֱלוֹ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה
 יְכוּל לַעֲלוֹת מִכָּל הַיְרִידוֹת, וְאֵף אִם הִזָּה בְּתַחֲלָה רִשָּׁע, וְעַל־יְדֵי־זֶה
 "וְהַתּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" (תְּהִלִּים לז, י) — כִּי כָּבֹר אֵינוֹ עַל מְקוֹמוֹ
 הַרְאֵשׁוֹן רַק נִתְעַלָּה, וְעֶקֶר כָּל הַיְרִידוֹת שֶׁל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם הַרְחוֹקִים
 כָּל־כָּף מִהַקְּדוּשָׁה, הַכֹּל מִחֲמַת רַבּוּי הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, הַמְּנִיעוֹת,
 הַבְּלוּלִים וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם, וְעֶקֶר הַכֹּל מֵהַשְּׁבַע
 דְּבָרֵי מְכַנִּים בְּלֵב — תְּלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוֹלָה וַיֵּאוֹשׁ וּמְרָה שְׁחוּרָה,
 וְאֵיף שֶׁאֵפְלוּ כָּל הַמַּצּוֹת שְׁעוֹשִׂים הֵן גַּם־כֵּן בְּלֵי טַעַם גְּרִיחַ, וּמִחֲמַת
 זֶה מִתְרַחֵק הָאָדָם כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֵק רַחֲמָנָא לְצִלָּן, "וְאִם תַּעֲזֹבֵנִי יוֹם —
 יוֹמִים אֶעֱזֹבֶךָ" (ירושלמי, בְּרָכוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה ה' בְּסוּף), הָעֶקֶר הַשְּׁלֵף
 חֲכָמְתְּךָ הַמְדַמִּית, וְצִיַּת לְדַבְרֵי הַצְּדִיק הָאֲמַת הַחֲפֵץ מְאֹד בְּטוֹבָתְךָ
 הַנְּצַחִית, שְׂאֹז טוֹב לְךָ לַעֲד וּלְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שֶׁלַח ה'תשכ"ו.

חַיִּים, חֵן וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיִגּוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, הַיּוֹנֵק מֵהָאִי
נַחֵלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָא נְצָחִים.

אַהוּבֵי, אַחֵי, חֲזוּק וְאַמֶּץ וְאֵל תַּחַת! אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ שְׂאֵתָה
זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבֵּים בְּהַפְצַת סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, שְׂאִין
לְמַעַלָּה מְזָה, כִּי עַל-יַד־יְזָה יִיכָלוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהִתְוַדַּע מֵהָאוֹר
הַגָּנוּז שְׁסֻתוֹם וְנִנְעָלָם כָּל-כָּף כָּף-כָּף, וְעַקֵּר הַמְשַׁכֵּת אוֹרוֹ שֶׁל רַבָּנוּ
ו"ל בְּעוֹלָם הוּא רַק עַל-יַד־יְדֵי הַדְּפֻסֹת וְהַפְצַת סְפָרָיו וְדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה
בְּעוֹלָם, וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּיֹתֵר לְהַרְבּוֹת סְפָרִים קְדוּשִׁים, שְׂיִבְאָרוּ
וַיִּפְרְשׂוּ דְבָרֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁהוּא מַעְיָן
נוֹבֵעַ וּמִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּתוֹסְפֹת אוֹר לְמִי שֶׁעוֹסֵק בָּהֶם, כַּיְדוּעַ
וּמִבְּאֵר בְּדְבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְסוֹף כָּל סוֹף בְּוֹדָאֵי תְהִיָּה עַל-יַד־יְזָה
צְמִיחַת קֶרֶן יְשׁוּעָה, אֵף שֶׁלְעַת עֵתָה עֲדִין אֵין רוֹאִים, כִּי רַבָּנוּ ו"ל
אָמַר: "סְפָרֵי הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה" (חַי־מוֹהַר"ן, סִימָן שמו), עַל-כֵּן
צָרֶיךָ אֶתָּה דִּיקָא לְעַסֵּק בְּזָה בְּמִסִּירוֹת נְפֶשׁ, וְעַל-יַד־יְזָה יִמְחַלוּ לְךָ
עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, כִּי זַכָּאָה מֵאֵן דְּאַחִיד בְּיָדָא דְחִיִּיבָא^א (זְהַר, תְּרוּמָה
קכח:), וְהַעֲקֵר לְהַפְיֵץ בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׁעֲדִין לֹא שְׁכַחוּ אֶת הַקּוֹל
דְּקַדְשָׁה כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן רו) עַל הַפְּסוּק: "תַּעֲיִתִי
כְּשֶׁה אוֹבֵד" (תְּהִלִּים קיט, קעו), עֵינִי שָׁם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, תַּתְמִיד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם" שְׁלָם שֶׁל תְּהִלִּים, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים
בְּכָל שְׁבוּעַת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, שְׁמִסְגָּל מְאֹד לְתַשׁוּבָה וְלְהַמְשַׁכֵּת חֶסֶד
וְרַחֲמִים רַבִּים, גַּם תִּזְרַז עֲצֻמְךָ לומר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת",
שְׂמָאֵד מְאֹד הַזְהִיר עַל זֶה מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל וְאָמַר, שְׁעֲתִידִים לְתַת אֶת

א) אֲשֶׁרֶי מִי שְׂמַחֲזִיק בִּידֵי הַחֹטְאִים [לְהַחְזִירָם בְּתַשׁוּבָה].

הדין על כל יום ויום שאין אומרים בו, ואמר, שפמה אנשים זכו
בְּכָר לְגַן-עֵדֶן עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת הָאֵלוּ, שְׁבֹאוֹת מִשְׁעַר נוֹיִן וְנוֹכְעוֹת
מִהַנַּחַל בְּעֲצָמוֹ הַמְטֵהר מִכָּל הַכְּתָמִים.

גם תרגיל עצמך ללמד בכל יום משניות, שמטהרות ומזככות
מאד את נפש האדם, וכן תלמד גמרא, שלחן ערוך, זהר הקדוש
ועין יעקב, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ר.ל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה ה'תשכ"ו.

ששון ושמחה ישיגו לחברי היקר, השותה מהנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר היום קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, ובפרט על
אשר אתה כותב, שאין לך שום חלישות הדעת מפל העובר אצלכם,
טוב מאד ונכון הדבר, כי אפלו אם עובר עליך בעצמך, אתה צריך
לנהג כף — לבלי לפל בדעתך משום דבר, רק לברח אליו יתברך
בתורה, תפלה והתבודדות, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

צריך לזכור בכל יום ויום את תכליתו הנצחית, ואשר לא בא
אל זה העולם רק לחטף טוב אמתי ונצחי שהוא — תורה ומצוות,
אמונה ותפלה, ויבוא היום והשעה והרגע שיצטרך להפריד מזה
העולם וימות, והגוף לקבורות יוכל והנשמה תעלה אליו יתברך
בקשוי תורה והמצוות והאמונה שזכה לזה, ויתענג בערכות,
ידידות וחיות אלקותו יתברך, ואז פשיחק בדעתו היטב ידיעה זו,

אז דיקא ינדפך ויהיה צדיק, וכעין שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (קהלת רבה, פרשה ז, סימן ט): "והחתי יתן אל לבו" — אלו הצדיקים שנותנין מיתתן כנגד לבן, עין שם; וכבר אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, גדלת השגתו, סימן לה): העולם סוכרין כשיבוא משיח לא ימותו, לא-כן, כי גם משיח ימות; ועל-כן כשמכניס ידיעה זו בלבו, אז כבר הולכים לו כל החיים באפן אחר לגמרי, כי הוא תמיד שמח, מה יש לו לאבד בזה העולם? ערם יצא מבטן וערם ישוב אל האדמה, ומה שחוטף איזה דבר שפקדשה, הוא פלו רוח עצמי, ואפלו אם נפל ונכשל כבר, חס ושלום, באיזה דבר וכו', מועילה תשובה, "ובמקום שפעלי תשובה עומדים שם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד" (ברכות לד.), ועל-כן דיקא על-ידי זכירת יום המיתה באים לידי שמחה עצומה, וכמו שפרש מוהר"ן ת"ז"ל (לקוטי-הלכות, פסח, הלכה ט) במאמרם ז"ל (ברכות לא.): אמרו ליה רבנן לרב המנונא זוטרי בהלולא דמר בריה דרבינא לישרי לן מר, אמר להו ווי לן דמיתנן ווי לן דמיתנן אמרי ליה אנן מה נעני בתרין אמר להו הי תורה והי מצוה דמגנו עלן, והקשה מוהר"ן ת"ז"ל: וכי איזה נגון הוא זה — "וי לן"? ועוד — הלא הם עכשו בתתנה, וכי פאן המקום לנגן נגון פזה? וכן — מהו מה שאמר להם לומר "הי תורה והי מצוות דמגנו עלן"? ותרו — פי מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן י), כי אי אפשר להגיע אל ישוב הדעת אמתי רק על-ידי מדת השמחה, שאז זוכים להתישב היטב מה התכלית מפל הכלי העולם הזה, ועל-כן דיקא אז כשהיו שמחים בשמחה של חתנה, הזכירם בדרך שיר ונגון: "וי לן", כי דיקא על-ידי תקף השמחה זוכים להתישב היטב, ואמר להם שיענו אתריו: "הי תורה והי מצוות דמגנו עלן", הינו שאז נצטער מאד מאד למה לא הרבינו בתורה ובמצוות, כי שם בעולם העליון נראה מעלת התורה והמצוות שייגנו עלינו, ועל-כן דיקא על-ידי שמחה זוכים לישוב הדעת.

א) אמרו לו החכמים לרב המנונא הקטן בתתנהו של מר בנו של רבינא: "לשיר לנו כבודו!" אמר להם: "אוי לנו שממות, אוי לנו שממות", אמרו לו: "מה אנו נענה אתרין?" אמר להם: "התורה והמצוות יגנו עלינו."

וְרֵאִיתִי בְּאֵיזָה סֵפֶר שְׁלֹפְנֵי כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים בָּא חֲכָם גְּדוֹל
 מְאֹד, מִפְּרָסָם בְּחֻכְמָתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, לְבַקֵּר אֶת הַמְּלָךְ בְּעִיר הַבִּירָה
 שֶׁל רוּמִי, וַיְהִי בְּבוֹאוֹ אֶל הָעִיר יָצָא לְכַבּוּדוֹ הַמְּלָךְ, קָבְלוּ בְּכַבּוּד
 גְּדוֹל וְהִרְפִּיבוּ בְּמַרְפְּכָתוֹ מִזֶּהָב בְּכָל הָעִיר, וַיִּשְׁאַל אֶת הַחֲכָם: "בְּיָדֵי
 הַיִּיט בְּכָר בְּרַב חֻלְקֵי הָעוֹלָם, הֲאִם רְאִיתָ עוֹד עִיר מְלוּכָה יָפָה כְּמוֹ
 רוּמִי?" וְהֵשִׁיב לוֹ הַחֲכָם: "הֲאֵמֶת אֲגִיד לְךָ שְׁלֹא רְאִיתִי בְּעוֹלָם עִיר
 מְלוּכָה יָפָה כְּמוֹ רוּמִי, אָבֵל דְּבָר אֶחָד אֲגִיד, שְׁלֹדְעָתִי יֵשׁ בָּהּ חֲסָרוֹן
 גְּדוֹל אֶחָד כְּמוֹ שְׁאֵר הָאֲרָצוֹת וְהָעָרִים", וְשָׁאל אוֹתוֹ הַמְּלָךְ בְּתַמְהוֹן
 גְּדוֹל: "אֲמֹר לִי מִהוּ הַחֲסָרוֹן וְאֵתְנֶנּוּ זֹאת", עָנָה הַחֲכָם: "אִם הַמְּלָךְ
 יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַחֲסָרוֹן הַזֶּה, אִז אֶסַּע בְּכָל קְצוֹי תְּבַל וְאֲכַרִּיז בְּקוֹל
 גְּדוֹל: 'אֵין מְלָךְ גְּדוֹל כְּמְלָךְ רוּמִי, וְאֵין עִיר יָפָה כְּעִיר רוּמִי'", וְשָׁאל
 הַמְּלָךְ: "הֲלֹא בְּקִשְׁתִּי מִמֶּךָ שְׁתֹּאמַר לִי מַה חֲסָרוֹנָה?" עָנָה וְאָמַר
 הַחֲכָם: "הַחֲסָרוֹן שֶׁל הָעִיר הוּא אוֹתוֹ הַחֲסָרוֹן שֶׁיֵּשׁ בְּכָל הָאֲרָצוֹת
 שֶׁבְּכָל הָעוֹלָם, וְהוּא — כִּי יֵשׁ בָּהּ בֵּית-קְבָרוֹת, וְאִם אֶתָּה יְכוּל
 לְתַקֵּן הַחֲסָרוֹן, אִז אֵין מְלָךְ כְּמוֹתְךָ וְאֵין עִיר כְּעִירְךָ", וַנִּאָּנַח הַמְּלָךְ
 מְאֹד, כִּי הִבִּין אֶת חֲסָרוֹנוֹ, וְאֲשֶׁר לֹא לְעוֹלָם יִמְלֹךְ וַיִּחְיֶה, וְהִבִּין הַיִּטֵּב
 לְמַעֲשֵׂהָ, כִּי תִכְּף-וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס יְדִיעָה זוֹ בְּלִבּוֹ, אִז בָּא לְיַדִּי
 עָנָה אֲמִתִּית, וְאֵינוֹ מִתְנַגֵּא עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, וּכְמוֹ שְׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל
 אָדָם (קֹהֶלֶת ב, יד): "וַיִּדְעָתִי גַם אֲנִי שֶׁמִּקְרָה אֶחָד יִקְרָה אֶת כָּלָם".

הדורש שלומך...

רלא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים הִתְשַׁכְּחוּ.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגּוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אהובי, אחי, חזק ואמץ! אל תירא ואל תחת מכל הכלבולים והירידות שעוברים עליך, כי בהכרח שיעבר מה שיעבר, ובפרט עלינו שאנו מנחים בדיוטא התחתונה, והצדיק האמת רוצה להעלותנו בתכלית המדרגה העליונה, והעקר — לזכר מה שהזהיר רבנו ז"ל: "קנין יאוש איז גארנישט פארהאנדן, זייט אייך נישט מיאש"א, והבן היטב; והעקר — זכר התורה "אזמרה" (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), לחפש בעצמו נקודות טובות, ואפלו מעט הוא גם-כן טוב מאד, כי כל נקדה ושערה שנקים, אצלו יתברך היא יקרה מאד בעיניו יתברך וממשיכה חסד ורחמים.

הדורש שלומך...

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו), שצריכין להזהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו את החולקים עליו ומבזין אותו צריף לדונם לכף זכות ולשתק להם, עין שם. ולכאורה איך יכולים לקים זאת, פשאחד יודע שהוא צודק בודאי, ויש לו חולקים שחולקים עליו, ואומרים שהצדק אינו עמו, איך שיף שידון אותם לכף זכות? אף יש לומר על-פי מה דאיתא (בספר המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשות בבגיי-אדם המתנגדים וחולקים עליו, ועושין לו יסורין, עין שם, הינו שהוא יאחז בענינו שהוא יודע שהצדק עמו, אף לא ישיב למחרפו ולמבזו, רק ידונם לכף זכות, שאינם אשמים בזה שחולקים עליו, פי ידע שהוא אשם בדבר, פי על-ידי חטאתו בפגמי הברית, על-ידי-זה נתלבשו הטפות באלו בגיי-אדם וחולקים עליו, ועל-כן צריף שיידע, פי לא הם חולקים עליו, רק עוונותיו חולקים עליו, וכעין שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב): פשנתעורר קול דקדשה, על-ידי-זה נתעוררין כנגדו כל העוונות שלו, ומתחילין לצעק ולקטרג עליו, עין שם; ומוכא (שם, סימן ו), פי בקרבן פסח פתיב: "ועצם לא תשברו בו" (שמות יב, מט), והיו זורקים את העצמות אל הכלבים, וזה היה המבחן — אם שלטו הכלבים בעצמות בידוע

(א) אין שום יאוש בעולם כלל, אל תיאשו עצמכם.

שְׁבָרִיתוֹ אֵינָהּ בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-כֵּן קָרְבָנוֹ אֵינוֹ קָרְבַן פֶּסַח, כִּי כְּתִיב בּוֹ: "וְכָל עָרַל לֹא יֵאכַל בּוֹ" (שֵׁם יב, מח), וְאִם לֹא שְׁלֹטוֹ הַקְּלָבִים בְּעֲצָמוֹת בְּיָדוֹעַ שְׁתַּקֵּן בְּרִיתוֹ, וּמִי הֵם הַקְּלָבִים? הֲזֶה הֵן עֲזֵי הַפְּנִים שְׁבַדוֹר, הַעוֹמְדִים וְחוֹלְקִים עַל תְּפִלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, עֵינַי שָׁם.

נִמְצָא, שְׁכַאֲשֶׁר הַקְּלָבִים, שֶׁהֵם עֲזֵי הַפְּנִים, לוֹקְחִים אֶת עֲצָמָם עַל עֲצָמוֹת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, צָרִיף שֶׁיֵּדַע כִּי בְּיָדָיו לֹא תִּקַּן בְּרִיתוֹ, וְעַל-כֵּן יִדוֹן אֶת הַקְּלָבִים — הַעֲזֵי פְּנִים, לְכַף זְכוּת, כִּי לֹא הֵם אֲשֵׁמִים בְּזֶה שֶׁלְקָחוּ אֶת עֲצָמָם עַל עֲצָמוֹתָיו, רַק הוּא חַיִּב בְּדָבָר, וְעַל-יָדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִהְיֶה לָהֶם שְׁלִיטָה בּוֹ, וְאוּלַי זֶה בְּנִתְּ מֵאֲמָרָם ו"ל (יְרוּשָׁלַיִם, תְּרוּמוֹת, פָּרָק שְׁמִינִי): "בְּרִצּוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלִים אֹתוֹ" (מִשְׁלֵי טז, ז) — זֶה הַקְּלָב וְכַנ"ל, כְּשֶׁיִּשׁוּב בְּתְשׁוּבָה וְיַחְזוֹר אֶל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה אוֹיְבָיו — שֶׁהֵם הַקְּלָבִים, יִשְׁלִימוּ עִמּוֹ.

וּבְכַאֲמַת מְצִינוֹ בַּקְּלָבִים מְדָה רַעָה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה לֹא, סִימָן ט): מַה הַקְּלָבִים אֶחָד נוֹבַח וְכֻלָּם מִתְקַבְּצִים וְנוֹבְחִים עַל חֲנָם וְכוּ', עֵינַי שָׁם, וְכֵן הוּא בְּמַחְלָקַת, כְּשֶׁאֶחָד הוּא עוֹ פְּנִים, שְׁדוּמָה לְכָלֵב כַּנ"ל, מִתְחִיל לְהִתְקוּטֵט וְלָרִיב וְלִנְבַח עַל אִישׁ כָּשֶׁר, תִּקְרָה-וּמִיד נִתְעוֹרְרִים וּמִתְקַבְּצִים קְלָבִים אֲחֵרִים עֲזֵי פְּנִים, וְגַם-כֵּן נוֹבְחִים וְחוֹלְקִים עַל אִישׁ כָּשֶׁר, וְעַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ מַחְלָקַת, צָרִיף לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שֶׁהוּא לֹא יִהְיֶה בֵּין הַחוֹלְקִים שֶׁהֵם הַקְּלָבִים — עֲזֵי פְּנִים, וְאִף שֶׁלְכַאוּרָה הַצָּדֵק עִמָּם, כִּי הֵלֵא חֲטָא, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לָהֶם כַּח לְקַחַת אֶת עֲצָמָם עַל עֲצָמוֹתָיו כַּנ"ל, אִף-עַל-פִּי-כֵן יִבְקֹשׁ שֶׁחֲלָקוֹ לֹא יִהְיֶה בֵּין הַחוֹלְקִים וּבֵין מַחְרָתָיו רִיב שֶׁהֵם בְּכָלֵל הַקְּלָבִים כַּנ"ל, וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (פְּסָחִים קִיח): "כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וּמְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע, רָאוּי לְהִשְׁלִיכוֹ לְקְלָבִים", וְכַנ"ל, כִּי חֲלָקוֹ בְּחֻלְקָם, מֵאֲחֵר שֶׁעוֹשֶׂה כְּמוֹתָם, כִּי מְסַפֵּר וּמְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְרַמַת מַחְלָקַת.

הַנ"ל...

רֵלֵב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשכ"ו.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצְחָה.

אַחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַל תִּירָא
וְאַל תַּחַת כִּי ה' עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
כָּל עַלְמֵינ וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינ, וְלִית אַתָּר דְּפָנוּי מִיְנִיָּהּ, הָעֵקֶר —
לְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּרַבְנוּ, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְשִׁקֵּד
עַל כָּל דְּבָר כָּל אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְהָעֵקֶר לְלַמֵּד עַל מְנַת לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת
וּלְקַיֵּם, וַיְדוּעַ אֲשֶׁר יִסוּד דְּעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת —
לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְשִׁפְוֵי נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד בְּלִשׁוֹן שְׁמֵדְבָרִים
בָּהּ (הֵינּוּ אִיִּדִישׁ), וְרַק זֶה עֵקֶר הַבֵּית מְנוּס לְאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם,
וּכְמוֹ שְׁמוּבָא בְּתֵנָּא דְבֵי אֵלֵיהּ (פָּרָק טו): "לְפִי שְׁפָל הַמְּרָבָה שִׁיחוֹת
וְתַפְלוֹת הֵם מְלוֹיִם אוֹתוֹ עַד שְׁמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ"; וְהַדְּבָרִים עֲמָקִים
מְאֹד לְמִי שְׁמַסְתַּכֵּל עַל תְּכֵלִיתוֹ בְּאַמְתָּה, כִּי סוּף כָּל סוּף יַעֲבְרוּ הַיָּמִים
וְהַשָּׁנִים, וַיְהִיָּה מְכָרַח לְשִׁפְכָ עִם רַגְלֵי אֵל הַדְּלָת, וְאַחֲרֵי-כֵן הַגּוֹף
יֻבַּל לְקַבּוּרוֹת וְכוּ', וְנִשְׁאַר יְחִידֵי בֵּין אֲלָפִים וְרַבּוֹת מֵתִים, לְכֵן מַה
טוֹב וּמַה נְּעִים לְהַרְבּוֹת בְּתַחֲנוּת וּבְקִשׁוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף רַק זֶה
יְלוּהָ אֵת הָאָדָם בְּזֵה וּבְכָא, וְהִנֵּה בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ כְּתוּב: "שְׁפֹטִים
וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ" (דְּבָרִים טו, יח), וַיֵּשׁ לֹאמֹר שְׁקָאֵיב
עַל עֲנִין הַתְּבוּדוֹת שְׁגָלָה רַבְנוּ ז"ל, כִּי הַתְּבוּדוֹת צְרִיכָה לְהִיֹּת
בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת, הֵינּוּ קִדְּם — בְּחִינַת מִשְׁפָּט (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן טו) לְשִׁפְט עֲצָמוֹ אִיךָ וּבְמָה מְבִלָּה הַזְּמַן וְכוּ', וְלְשׁוֹב לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ בְּאַמְתָּה עַל כָּל מַה שְׁהִיָּה עַד עַכְשָׁו, וְהַבְּחִינָה הַשְּׁנִיָּה — הִיא

א) וְאֵין מְקוֹם פְּנוּי מִמֶּנּוּ.

ב) שְׁמַרְמֹז.

שוטר, הינו שמקבל על עצמו מהיום והלאה לבל יעשה עוד משהו כנגד רצונו ותפירה, ויש לרמוז גם "בכל שעריך" שקאי על שבעת השערים שיש לאדם, ובלשון רבנו ז"ל אלו שבעת הנרות, שעריכים מאד מאד לקדש: את העינים, האזנים, החטם והפה, הינו לבלי להסתכל במקום שאסור להסתכל, ולבלי לכעס, ולהתחזק באמונה ובאמונת חכמים, והעקר — הדבור לשמר מאד לקדש את פיו שזה עקר השער והפתח להכנס אליו ותפירה — על ידי הדבור בתפלה ובקשה, (במובא בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד, עין שם), אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מאור גנוז כזה, טוב להודות להשם ותפירה על החסד חנם שעשה עמנו.

ומחמת טרדותי הרבים — אקצר, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

רלג.

בעזרת השם ותפירה, אור ליום שלישי לסדר שופטים ה'תשכ"ו.

חיים ושלום, שפע ברכה והצלחה לאהובי, ידידי היקר, החתן המפלא והמפלאג, השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ר' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר בשמחה קבלתי, וכן יעזרני השם ותפירה לשמע ממך בשורות טובות, ותתעלה מעלה בכל פעם ברוחניות ובגשמיות כרצונו ותפירה וכרצון רבנו ז"ל.

העקר, אחי היקר, חזק ואמץ! אל תירא ואל תחת כי ה' עמך, אהך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, בפרט בארץ ישראל, שם שופע אורו ותפירה בלי לבושים, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה" וכו'.

ותזכור בכל פעם את החסדים והרחמים הגמורים שעשה עמך השם יתברך, שהיית על ציונו הקדוש קדש קדשים, נקדת אבן שתיה, ובאת ועליית לארצנו הקדושה, וזכית למצא בת זוגך, ובכנ תרגיל עצמך לעסק הרבה בתורה והודאה, ועל-ידי-זה יפתח לך לשפך נפשך אליו יתברך בכל פעם, ולבקש ולהתחנן על סדר כל התורות שב"לקוטי-מוהר"ן", עד שתזכה להגיע למה שאתה צריך וכו', והעקר להתמיד מאד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, הפך בהם והפך בהם דכלא בהם — עצות, דרכים והנהגות, התחזקות והתעוררות איך לעבר את זה העולם, וגם יסוד מוסד — למוד "שלחן ערוך" בכל יום חק ולא יעבר, כמו שהזהיר רבנו ז"ל, וללמד כסדר דיקא, עד שתזכה לסיים ארבעת חלקי "שלחן ערוך", ותתחיל עוד פעם, וכך תתנהג כל ימי חייך, ועין לקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן א) מענין החי"ת והנו"ן והתי"ו, שהן אותיות חת"ן, הינו לקים כל האמור בזו התורה בתמימות ובפשטות, שזו ההתחלה — להשליך שכל עצמו לגמרי, ותרכה בלמוד התורה הקדושה בכל יום — שעורים קבועים: תנ"ך, משניות, גמרא, מדרש והזהר הקדוש חק ולא יעבר, וללמד כסדר דיקא, וכשתסיים תתחיל עוד פעם וכו', ועל-ידי-זה תתקבלנה התפלות והבקשות, הינו — שחרית, מנחה, מעריב וחסות, והתהלים והתפלות וההתבודדות שצריכים להרבות בכל יום, ועל-ידי החי"ת והנו"ן תורה ותפלה תזכה לתי"ו, שתחזק מקום בלבך להשיג אלקותו יתברך, ותזכה לראות אורו יתברך הממלא כל עלמין, ומחיה ומנהיג את הדומם, צומח, חי ומדבר, כי באמת אין שום דבר בלעדי השם יתברך, וכל העולם הוא אלקותו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקות, ואל כל זה תזכה על-ידי שקידה רבה בתורה הקדושה ובתפלה.

והנה בפרשה זו מרמז כל ענין ההתבודדות — "שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך" וגו' (דברים טז, יח), הינו כי בהתבודדות יש שתי בחינות, בחינה אחת היא משפט — לשפט את עצמו על כל דבר, איך ובמה מבליה את הזמן (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו), ומתחרט מאד ושב בתשובה שלמה, והבחינה השנייה היא שוטר —

הִינּוּ שְׁמַקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ,
 שְׁלֵבֵל יַעֲשֶׂה עוֹד מֵה שְׁעֵשֶׂה עַד עֲכָשׁוֹ, וַיֵּשׁ לְרַמּוֹ "בְּכָל שְׁעָרָיִךְ"
 אֱלוֹ שְׁבַעַת הַשְּׁעָרִים שֵׁשׁ לְאָדָם, וּבְלִשׁוֹן רַבְּנוֹ יו"ל (בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֵלֶק א', סִימָן כ"א) נִקְרָאִים שְׁבַעַת גִּירוֹת, הִינּוּ הָעֵינַיִם — לְשֹׁמֵר מְאֹד
 הָעֵינַיִם לְכָלִי לְהִסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹם שְׁאִסוּר לְהִסְתַּפֵּל, וְהָאֲזָנַיִם — לְחִזְק
 עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה וְאִמּוּנַת חַכְמִים לְשֹׁמֵעַ אֶת כָּל דְּבָרֵיהֶם, וְהַחֲטָם —
 לְהִשְׁמֵר מְאֹד מִכַּעַס, שְׁמֵאֹד מִזִּיק לְאָדָם, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל,
 שְׁעַל-יָדַי כַּעַס עוֹקֵר עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מֵהַקְּרָשָׁה (עֵין סֵפֶר הַגְּלוּלִים, פָּרָק
 יב, דף יד), וְעַקֵּר הַכָּל — הַפֶּה, הִינּוּ הַדְּבִיבּוֹר, לְהִזְהַר מְאֹד מִדְּבָרִים
 בְּטָלִים וְדְבוּרִים אֲסוּרִים, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הָעַקֵּר הוּא הַפֶּה, כִּי עַקֵּר
 הַשֶּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנֵס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק עַל-יָדַי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת
 (שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ד), וְלִמְעַן הַשֵּׁם וּלְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחִית נוֹטָץ אוֹיֵס דִּי
 צִיִּיטָא וּבְכַרְט בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, וְוֵאִס דָּאִס חֵיּוֹת פּוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 זְעָה־ט מְעַן אֶפֶן אֵין יַעֲרַעֵן זְאִי־ב: דוּמֵם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וּבְכַרְט
 עֲכָשׁוֹ שְׁמַגִּיעִים יָמֵי אֱלוֹל "תְּכִיֵּן לָךְ הַדְּרָךְ" (דְּבָרִים יט, ג), וּמְרַמֵּז
 בְּסִפְרִים, שְׁהַפְּסוּק הַזֶּה מְרַמֵּז לְהַכִּיֵּן עֲצָמוֹ לְחַדֵּשׁ אֱלוֹל, שְׁאֵז נִתְגַּלִּית
 דְּר"ף הַתְּשׁוּבָה (כַּמּוּבָא בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), שְׁתֵּי פְעָמִים
 בְּק"י בְּגִימַטְרִיָּה דְּר"ף, הִינּוּ עֵיל וְנִפְיָק, בְּקֵי בְּרַצוּא וּבְקֵי בְּשׁוּב, זִיף
 רִיִּיסֵן צוֹ דִּי גֵרַעֲסָטַע מְדַרְגָּה אוֹן נִישְׁט אַרְאֵפֶפֶאֶלְעֵן פּוֹן דִּי קְלַעֲנָסָטַע
 מְדַרְגָּהִי. "אַרְיִי"ה שְׁאֵג מִי לֹא יִירָא" (עֲמוֹס ג, ח), אוֹתִיּוֹת יִרְאָ"ה,
 שְׁנִתְגַּלִּית הִירְאָה בְּחַדֵּשׁ הַזֶּה, וְאַחַר הִירְאָה מִמִּילָא תְּבוּא הָאֲהָבָה
 (כַּמּוּבָא שֵׁם, סִימָן ה'), כִּי דְרַכּוֹ שֶׁל אִישׁ לְחַזֵּר עַל אִשָּׁה (קְדוּשִׁין ב:), הִינּוּ
 לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בִּירְאָה וּבְאֲהָבָה שְׁזָה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת, וּלְזָה
 זוֹכִים רַק עַל-יָדַי הַצְּדִיק, כַּמּוּבָא (שֵׁם, סִימָן יז).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאֲהָבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

(א) נִצַּל אֶת הַזְּמַן.

(ב) שְׁאֵת חֵיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רואים בְּרוּר בְּכָל דְּבָר.

(ג) לְעִלוֹת לְמַדְרָגַת הַגְּבוּהָה בְּיִחוּר, וְלֹא לִפְלֵ מִהַקְּטָנָה בְּיִחוּר.

תזכירני בכל המקומות הקדושים, שאזכה גם-כן להתישב בארץ ישראל.

רֵלֵד.

בעזרת השם: תפירה, אור ליום חמישי, בין פסה לעשור ה'תשכ"ז.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידידי היקר, השותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגנח.

מכתבך היקר קבלתי בשמחה מאד, כי זה זמן רב שלא שמעתי ממך כלל, ולא ידעתי מה לחשב, אף ברוך הוא וברוך שמו יתברך על החסד שעושה עמנו בכל פעם בפרט בענייניך, שעזר לך השם יתברך, והגף מחיב להקריב לפניו קרבן תודה והודאה, ועל-ידי-זה פתח לך לבקש לפניו על להבא, כי עדין עקר הישועה אצלו יתברך, ולמען השם אהזו דרכיך בעבודת התפלה וההתבודדות, לשפף שיח ותפלה לפניו בכל יום, ואל תפול בדעתך משום דבר שבעולם, כי כל זה מעשי הבעל-דבר להחליש אותך ולגרש אותך מהנעם העליון השופע בכל העולמות, כמובא בזהר הקדוש (נשא קכג) ומובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן פד), כל יום אית ליה גדר מלבר דלא ייעול בר נש להאי טובא; כי באמת "וירא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א, ד), ובכל יום בהתגלות השחר מאיר לארץ ולדרים עליה אורו יתברך, אף ראה שטוב לגנוזו (עין חגיגה יב.), כי אין כדאי כי אם לצדיקים האמתיים, ועקר הגניזה הוא על-ידי הנחשים והעקרבים, שהם כלל הבלבולים המבלבלים מחשבתיה דלא ייעול לאתר דלאו דיליה, על-כן מאליך תבין איה להתחזק, ולכלי לפל בדעתו, רק לעסק בכל יום בקצת התורה הקדושה — מזון הנשמה, ומעט תפלה — חיות הנשמה, ולידע שימיו מנויים וספורים (כמובא

א) לכל יום יש גדר מבחון שלא יבגס אדם לאותו השוב.
ב) שמבלבלים מחשבתו שלא יבגס למקום שאינו שלו.

אָשֶׁר רֵלָה בְּנַחֵל עֵא

בְּאַרְיֵכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, מִתְּנָה, הַלְכָה ד, עֵינֵי שָׁם), אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ
שְׂזָכֵינוּ לְהִתְקַרֵב לְרַבֵּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד
חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רֵלָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר ה'תשכ"ז.

שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, חַיִּים וְשְׁלוֹם וְגַמְר חֲתִימָה טוֹבָה לְיַדֵּי,
הַאֲבָרָךְ — פָּאָר אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ, הָרַב הַחֲסִיד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

בְּאֵתִי לְהוֹדִיעַ לְמַעַלְתּוֹ שֶׁר' ... הִגִּיעַ בְּשְׁלוֹם לְמַחְנֵנוּ, וּבְרוּךְ
הַשֵּׁם, סִדְרָתִי לוֹ אֲכַסְנֶיהָ טוֹבָה, וְגַם סִדְרָתִי לוֹ אִישׁ שֶׁיִּלְךְ עִמּוֹ, וְהִלָּה
יֵשׁ לוֹ כְּתוּבוֹת הַרְבֵּה וְיוֹדֵעַ כָּל הַדְּרָכִים, וְשׁוֹלֵט בְּאַנְגְלִית, וְהַשְׁתַּיִנוּ
לְתַת לוֹ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשֶׁה אַחוּזִים, וְאַקְנֵה שֶׁיִּצְלִיחוּ בְּדַרְכָּם, אִם אֲמַנֵם
שְׁלִפֵי רְאוּת עֵינַי, ר' ... הַנִּ"ל רְחוּק מִלְּהִיּוֹת מְשֻׁלָּח, כִּי מִמֶּשׁ הָיָה
אֲתָמוּל כָּל הַיּוֹם מִיֵּאֵשׁ לְגַמְרִי, (כִּי הָיָה גֹשֶׁם עַז מְאֹד וְהַצְרָךְ לֵישֵׁב
בְּבֵית כָּל הַיּוֹם), וְכֵן הִעָקַר שֶׁרָצָה שְׁאַנִּי אֵלָיךְ עִמּוֹ, וּבְאִפְסָן אַחַר אֵינוּ
רוּצָה, וְלִי פְּשׁוּט אֵי אֲפֹשֶׁר בְּשׁוֹם אִפְסָן, כִּי אֲנִי מְטָרְד מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵי
הַרְבִּים, וּבְכַפְרֵט אִם אֲנִי יָכוֹל לִילֵךְ, אֵינִי צָרִיךְ לוֹ, וְדִי לְחַפְיָמָא, אֲבָל,
בְּרוּךְ הַשֵּׁם וּבְרוּךְ שָׁמוּ, שֶׁמְצָאֵתִי לוֹ אֶת הַנִּ"ל, וְאַקְנֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עַל נְכוֹן וְיִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעִבּוּדְתְךָ, כִּי מִמֶּשׁ כְּפָה פְּעָמִים אֲנִי חוֹשֵׁב
אֵיךְ בְּמַצִּיאֹת יֵשׁ לְךָ אֲפֹשְׁרוֹת לְהִנְהִיג כּוֹלָל כְּזֶה וְכוּ', וְהַכֹּל בְּכַחוֹ
שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, תִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְדַבֵּר מִמֶּךָ וְלֹא לְדַבֵּר מֵאַחֵרִים,
אֲזוּ דִּיקָא יִהְיוּ דְבוּרֵיךָ תָּמִיד דְבוּרִים מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית — מִמָּנוּ

יתברך, ומרבנו ו"ל, ומחשיבות ומעלת ישראל, ולמצא בכל אחד נקדה טובה, ולאֶהב אֶת כָּל אֶחָד אֶהְבֶּה אֶמְתִּית, והעקר לעורר על למוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, באשר הזהירנו רבנו ו"ל (עין שיחות-הר"ן. סימן עו), ולחזק ולאמץ הרבה על שיחה ותפלה, שהיא התבודדות — להתבודד עמו יתברך בכל יום ויום.

רלו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ונרא ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה לְבַחֲוֹר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

בתחלת שבויע זה הכנתי לך מכתב, אך מחמת רב טרדותי לא היה לי הפנאי לשלח לך, ועכשו אמרתי לצרף לך עוד כמה דברים.

חוק, חוק ואמץ מאד בהתמדה רבה ובשקינה בלמוד התורה הקדושה, ותאמר בכל יום תהלים, שמסגלים מאד לתשובה, ותפרש שיחתך בכל יום אליו יתברך, הינו — התבודדות קצת כעשרים דקות, ואם תוכל יותר אז אשריך ואשרי חלקך, אך בשעת הדחק נפסק בשלחן ערוך, הלכות מליחה, שמועיל עשרים דקות (יורה דעה, סימן סט, סעיף ו), וכן הוא בהתבודדות, שמוציא הדמים הרעים והמדות והתאוות הרעות ונודף, על-כן טוב להרגיל עצמך על-כל-פנים עשרים דקות, ואם תוכל יותר — מה טוב ומה נעים, גם תלמד בכל יום חמש עם פרוש רש"י ותהיה בשמחה.

הדורש שלומך...

לעולם אל תלך לשמע מה שאחרים מדברים, כי מה שאתה צריך לידע יבואו ויגידו לך, ואם אין מספרים לך הסימן שאין זה ענייך, ועל-כן למה תבלבל דעתך בחנם על לא דבר, ובאמת

כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ אֶל תּוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְנִתְבָּרַר לוֹ אֲשֶׁר
 אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל — דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ,
 חַי, מְדַבֵּר, הַכֵּל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָדָם שְׂאוֹחַז
 בְּזוּה, הוּא כָּבֵר אֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבָר,
 וְאִם בָּאִים וּמְסַפְּרִים לוֹ אֵיזָה דְּבָר, הוּא מִתְבּוֹגֵן וּמְכַנֵּס מִחוּ, וּמוֹצִיא
 אֶת הַרְמְזִים שְׂמֻרְמְזִים לוֹ מִלְמַעְלָה, וְאִם אֵין מְסַפְּרִים לוֹ, אֵינוֹ רוֹדֵף
 לְשִׁמְעַ מֵהַ מְדַבְּרִים, כִּי זֶהוּ סִימָן שְׂאֵין זֶה עֲגִינוֹ כָּלֵל.

רְלוֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר וַיֵּרָא ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה לְמַעַלְת יָדֶיךָ נִפְשִׁי, וְחֵיק וְחִסִּיד,
 הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַיּוֹגֵק מִהַנְּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַחֲתָן ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלֵתִי זֶה פְּעַמִּים, וְלֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ
 מִרַב הַטְּרָדוֹת שְׂעוּבָרוֹת עָלַי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְ"לוֹלִי תוֹרְתְךָ שְׂעִשְׂעִי
 אֲזִ אֲבִדֵּתִי בְּעֲנִי" (תְּהִלִּים קִיט, צב), זֶה עָקֵר נְחֻמָּתִי וְחַיּוֹתִי —
 שְׂאָנּוּ יוֹדְעִים מְצַדִּיק נִשְׁגָּב וְנוֹרָא כְּזוּה, וְלוֹמְדִים סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים,
 וּמְשַׁתְּוֵקְקִים לִילֵךְ בְּדַרְכֵי, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד
 חֲנֻם שְׂעִשְׂעָה עִמָּנוּ.

אָחִי הַיָּקָר! הָעָקֵר לְחִזְק עַצְמוֹ וְלִהְיוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׁמְחָה תְּמִיד,
 אֲנִפִּין נְהוּרִין, שְׂעֵל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא זֹכִין לְקַבֵּל אוֹר וּפְנֵי הַצְּדִיק (כְּמוֹבָא
 בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קנג, עֵין שם), וְזוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה לְיִשׁוּב הַדַּעַת
 וְלִחְרוֹת הַמַּחִין (שם, חֵלֵק ב', סִימָן י), וְלִרְפוּאָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת
 (עֵין שם, סִימָן כג, כד), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּח הַלֵּב לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֶה הָעָקֵר שְׂבָכֵל הָעָקֵרִים — לְשִׁפּוֹ שִׁיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ

לפניו יתברך בכל יום, ולדבר עם השם יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, הכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות יספר לפניו, וירבה בגעגועים ובכסופים ובכצונות תמיד, ויוציאם מפיו דיקא, שעל-ידי-זה נארגים ונתחדשים עולמות חדשים וצורפים ומלאכים וכו' בכל עת ורגע, העקר שלכל יפל בדעתו משום ירידה ונפילה, על הכל יאריך רוחו ואפו, שזה תלוי באמונה, שהכל בא מלמעלה, לנסותו אם יחזק עצמו ויעמד על עמדו אף בקטנות, ולקיים (שמות כ, יח): "וימשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים", כמו שפרש רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), ובארץ ישראל זוכים לאמונה לידע שהכל בהשגחה פרטי פרטית (דברים יא, יב): "ארץ אשר ה' אלקיך דרש אותה", וגו', כי שם היחוד בחינת פנים בפנים, וכמו שאמרו חכמינו ו"ל (כתבות קי): "כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוך", ולכאורה מהו לשון "דומה"? אף יש לפרש על-פי דברי רבנו ו"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה), כי בפשע שנה (הינו בירידות וקטנות שעוברות עליו), המלח מסתלק, ואין נשאר רק כח המדמה, וכשהמחין זכים גם המדמה מזכך, וזו פונת חכמינו ו"ל, שאפלו המדמה גם-כן מזכך בארץ ישראל, וכמו שכתוב (תהלים לו, ב): "שכן ארץ" — הינו הדרים בארץ ישראל, "ורעה אמונה" — רואים את האמונה בעינים.

הדורש שלומך...

רלח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש, פרשת וירא ה'תשכ"ז.

חיים, חן וחסד ירדפו למעלת ידידי היקר, הצמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, היונק מהאי נחל עמיק וטמיר, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה נצח.

אָשֶׁר רֵלֵט בְּנַחֵל עֵה

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק, חֲזַק מְאֹד מְאֹד, וְלִבְל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי ה' אִתְּךָ, עִמָּךָ וְאַצְלָךָ, וּבִפְרֵט שְׂאֵתָה רוּאָה בְּעֵינֶיךָ גְּדֹל הַרְחָמִים וְהַחֲסָדִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּךְ בְּכָל עֵת, אִין נֶאֱהָ לְךָ לְהִתְרַשֵּׁל, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּעֵבוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲדַרְבֵּה פֶתַח פִּיךָ וְתֵן לוֹ תוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְבָבְךָ לְבַקֵּשׁ עוֹד וְעוֹד, כַּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק ב', סִימָן ב'), כִּי דַרְךְ הַבְּעַל-דְּבַר לְעַקֵּר וְלִבְלִבֵּל הַמֵּחַ וְהַדְּעַת כְּאִלוֹ עוֹד לֹא עֲזַר וְאַפְלוֹ הִישׁוּעוֹת מִשְׁפִּיחַ וְכו'.

וּמִקֵּדָם לְמִדְתֵי הַתּוֹרָה קִנ"ה (שֵׁם, חֵלֵק א'), וְאַמְרָתִי עַל זֶה אֵת הַתְּפִלָּה, וּמִמֶּשׁ לְבֵי פוֹרַח לִי מִגְדֹל הַכְּסוּפִין שֵׁיִשׁ לִי לְנִסְעָ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, בֶּן יַעֲזְרָנִי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְהוֹצִיא כְּסוּפֵי מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וְגַם אֵתָה תִזְכִּיר אוֹתִי בְּכָל יוֹם שֶׁסוּף כָּל סוּף אֲצֵא מִהַגְלוֹת וְהַדְּמִיוֹן הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא "אַמְרִיקָה", אַחֵי הַיְקָר! תִּזְכִּיר עִצְמָךְ בְּכָל עֵת וְרַגַע "וְוִי בֵין אִיךָ"^א, וְתִשָּׁב לְעִצְמָךְ "אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל", וְלִדְעָתִי אִין צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת יוֹתֵר מִזֶּה, וְכִמוֹ שֶׁסָּפַר לִי ר' לִוִי יִצְחָק (שִׁיחִיָּה נִצַּח) [ו"ל], שֶׁכָּף הַתְּנַהֵג ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ו"ל, וְהַסְבִּיר לִי, שֶׁאַרְץ יִשְׂרָאֵל מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, הִיא סוּד הַתְּפִלִּין (שְׁבַח־הַר"ן, סִימָן לא), וְכִמוֹ שֶׁאַסוּר לְהַסִּיחַ דַּעַת מִהַתְּפִלִּין בֶּן הוּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רֵלֵט.

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תשכ"ז.

אֶף טוֹב וְחֲסֵד יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיִגּוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, הַשּׁוֹתָה מִהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אחי היקר! חזק מאוד מאוד בעבודת השם יתברך, כִּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְאֵל תּוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבַר שְׂפָעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְתִתְמַיֵּד מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה, הֵן הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחִירִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, לְכוּן עַל-כָּל-פְּנִים פְּרוּשׁ הַמַּלְיָם, וְהֵן לֹמֵר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְאִם תִּזְכֶּה לֹמֵר בְּכָל יוֹם "יוֹם שְׁלֵם תְּהִלִּים, בְּאַפֵּן שְׂתַסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת כָּל הַתְּהִלִּים, אֲזוּ טוֹב לָךְ לְנִצָּח, כִּי מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשֹׁכֵל אֲנוּשִׁי, שְׂמִינִי וּמְקַצֶּרֶת אֶת כָּל הַחוּחִים הַסּוֹכְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הֵינּוּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת רְבוּת עַל מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאָמַר: "מִי שֶׁרוֹצֵה לְזַכּוֹת לַתְּשׁוּבָה יִהְיֶה רְגִיל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לַתְּשׁוּבָה" (עֵין בְּאֲרִיכוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ו), וְהַעֲקָר — לְשִׁפּוֹף שִׁיחוֹ וְתַפְלֵתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּלִשׁוֹן שְׂמִינִי בָּה, וְזוֹ נִקְרְאֶת הַתְּבוּדוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פד): "עֲקָר הַתְּחַבְּרוֹת וְדַבְּקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יַדֵי הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא שַׁעַר וְדָרֶךְ, שְׂדֵרֶךְ שָׁם נִכְנָסִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", עֵין שָׁם בְּאֲרִיכוֹת.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ שְׂזַכִּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת פְּזָה, אֹר הַמְּאִיר בְּעִצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְהַעֲקָר לְהַטּוֹת אֶזְנוֹ וְלִבִּי לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ, כִּי לֹא תַטְעֶה אֶף אֶחָד כִּי אִם אֶת עֲצָמָךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן ב): "עֲקָר כְּלֵי זֵינוֹ שֶׁל אִישׁ יִשְׁרָאֵלִי הוּא תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ר.מ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לַיְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפִיץ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

יְדִידֵי הַיָּקָר! הַתְּקַרְבוּת הַצְּדִיקִים זֶהוּ הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ
שְׁמוּבָא בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת (אוֹת צְדִיק, סִימָן נג): "קְרִיבַת הַצְּדִיקִים טוֹב
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא", וְעֵקֶר הַהִתְקַרְבוּת — לְשָׂקֵד מְאֹד בְּסִפְרוֹ
הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה אֶת הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה
מִ"לְקוּטֵי תְּפִלוֹת", כִּי גִלָּה רַבָּנוּ ו"ל, שֶׁנַּעֲשִׂים מִזֶּה שְׁעֵשׂוּעִים
כְּאִלוּ שֶׁלֹּא עָלוּ מִימֹת עוֹלָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה), וְיִדְוֹעַ
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ גְדֹל הָאֲזָהָרוֹת שֶׁהַזְּהִיר רַבָּנוּ ו"ל לְשָׂקֵד מְאֹד בְּסִפְרֵיו
הַקְּדוֹשִׁים, וְאָמַר: עַכְשָׁו, שְׂכָבֵר יֵצֵא סִפְרוֹ בְּעוֹלָם, אֲנִי חֲפִיץ מְאֹד
שֶׁיִּשְׂקְדוּ בוֹ וַיְכֻלִּים לְהַעֲשׂוֹת עַל יָדוֹ בְּעַל תְּשׁוּבָה אֲמַתִּי וּבְעַל מַח
גְּדוֹל, וְשִׁזָּה אֲתַחֲלֵתָא דְגֵאֲלָה (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שמו, שמוז); אֲשֶׁרִינוּ
שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מְצַדִּיק נִשְׁגָּב וְנוֹרָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עַל כָּל הַחֲסֵד הַזֶּה שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהָעֵקֶר שֶׁתַּחֲזֹק בְּאַמוּנָה, לִידַע, לְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו
יִתְבָּרַךְ, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, וּלְכָל
זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת הַרְּבִיָּה יוּמָם וְלִילָה, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן
וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְצֵאת מִהַשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִי
הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִזְכוּת לְשִׁלְמוֹת הַמִּדּוֹת וְלִקְדָשׁת שְׂבַעַת הַגְּרוֹת, שֶׁהֵם:
הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת הַמַּח, וְגַם
תִּזְהַר לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם בְּשִׁמְחָה רַבָּה מְאֹד וְלִרְקֹד רְקוּדִים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
יִמְתָּקוּ מִמֶּדָּה כָּל הַדֵּינָיִם, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁלֹחַן עָרוּף וְלֶף לְמַקְנָה

בְּכָל יוֹם, וְתֹאמַר בְּכָל לַיְלָה "תִּקְוֵן חַצוֹת" וְעַל כָּלָם — הַתְּבוּדוֹת, שְׁזָה הַשְּׁעַר וְהִפְתַּח לְהַכְנִיס לְתוֹךְ שְׁעָרֵי הַקִּדְשָׁה.

יְדִידָךְ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבַּלְתִּי זֶה זְמַן רַב, אַךְ מְרַב טְרַדוֹתֵי שְׁעוֹבָרוֹת עָלַי יוֹמָם וְלַיְלָה מִמָּשׁ, לֹא יִכְלַתִּי בְּשׁוּם אַפֵּן לְהַשִּׁיבְךָ, וְהִנֵּה לְחִזְקְךָ בְּהִכָּרַח לְהַעֲתִיק לְךָ כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל הַמְּלָאִים עֲצוֹת וּדְרָכִים וְהַנְּהֻגוֹת לְכָל אָדָם, לְכָל זְמַן וּלְכָל מְקוֹם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹקֵד בָּהֶם תָּמִיד, וּבְיַדָּאֵי יִשְׁאַר קַיָּם לְנִצָּח בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּידוּעַ מַה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — יְרִידוֹת וּבְלִבּוּלִים, נְפִילוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, כִּי אֶחָד יוֹדֵעַ בְּעִצְמוֹ, וְעַקֵּר תְּקוּנָתוֹ הִיא רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא בְּגִדְל כַּח הַזְּדִקְכוּתוֹ יִצְיִלְנוּ, שֶׁהֵרַע שֶׁבְּאַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת יוֹרֵד לְתוֹךְ כָּל הַצְּנוּרוֹת שֶׁכָּל אֶחָד הַמְּשִׁיף עַל עִצְמוֹ מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לְבַעַל-דְּבָר שְׁלִיטָה עַל הָאָדָם, כָּל אֶחָד כְּפִי הַצְּנוּר אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשׁוֹ עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וְהַצְּדִיק בְּגִדְל כַּחוּ מְקַלְקֵל אֶת הַצְּנוּר וּמְשַׁפִּילוֹ, וּמַעֲלָה אֶת הָאָדָם מִשָּׁם (עִין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח), וְהַעֲגִיב שֶׁל הַצְּנוּר יֵשׁ לוֹמֵר שֶׁהוּא רָצוֹן (כִּידוּעַ מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים כִּי "צְנוּר" אוֹתִיּוֹת "רָצוֹן"), וַיְדוּעִים דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁהִרְבֵּה לְדַבֵּר מִגִּדְל מַעֲלַת הַרָצוֹן וְשְׁזָה הַעֲקָר, וְעַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם נִכְשֵׁל, חַס וְשְׁלוֹם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁבֵּא לְיְדֵי עֲבִירוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכִים עָלָיו רָצוֹנוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא לְרוּץ אֶל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ

עט **בְּנַחַל** רמב **אָשֶׁר**

תְּבַרְךָ, וְכָל מַה שֶׁכּוֹסֵף יוֹתֵר לְגִשְׁמִיּוֹת, מִמִּילָא נִתְרַחַק עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּנוּ יְתַבְּרָךְ, וְזֶה בְּעֶצְמוֹ הַצְּנוּר שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא שֶׁיִּשְׁפַּע בּוֹ מֵאֲחֵר שֵׁי שׁ לֹא רְצוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, נִגְדַּד הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, אֲבָל כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֵה וּמִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, וְהוּא בְּגִדְל כַּחוּ יוֹרֵד אֶל הָאָדָם וּמְבַטֵּל מִמְּנוּ כָּל הַצְּנוּרוֹת הֵינּוּ הַרְצוֹנוֹת הָרָעִים, וּמְכַנְּסִים בְּאָדָם צְנוּרוֹת הֵינּוּ רְצוֹנוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם כְּסוּפִים וְנִעְגָוִיעִים לְהַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, וְעַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁהֵם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הֵינּוּ הַתְּבוּדוֹת וְלִמּוּד שֶׁלְחַן עָרוּךְ, שֶׁהֵם הַנְּהֻגוֹת כְּלָלִיּוֹת לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מְפָרְשִׁים וּמְבַדְּלִים וּמְבַטְּלִים הָרַע מִהַטּוֹב, כַּמּוּבָא שָׁם בְּפָנִים הַתּוֹרָה (שִׁמּוֹן ז) עַיִן שָׁם עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כֹּא, א): "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים": א. מִשְׁפָּט הוּא דִּינִים וְהִלְכוֹת. ב. "לְמִשְׁפָּט" בְּחִינַת הַתְּבוּדוֹת, לְשִׁפּוֹט עֲצָמוֹ, "אָשֶׁר תַּשִּׁים לְפָנֶיהֶם" — הֵינּוּ כַּנִּל שֶׁהֵם הַנְּהֻגוֹת כְּלָלִיּוֹת.

וּמַחְמַת טְרִדוֹתֵי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וְאוֹדוֹת הַסְּפָרִים, דַּע לָךְ שֶׁהֵם שְׂיָכִים לְר' ... וְגַם לְר' ... תֵּאמֶר שֶׁהַסְּפָרִים שֶׁשָּׁלַחְתִּי לּוֹ הֵם שְׂיָכִים לְר' ... הַנִּל, וְתֵאמֶר לּוֹ שֵׁי שׁ לָךְ הַסְּפָרִים כְּכֹר כְּמָה שְׁבוּעוֹת, כִּי הוּא כּוֹתֵב בְּכָל פֶּעַם לְמָה לֹא קָבַל, וּבְקָרוֹב אֶכְתֵּב לּוֹ.

רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר תְּצוּהָ ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִידֵי הַיָּקָר, גַּר לְצִדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר וְיֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבָךְ קִבְלָתִי סְמוּךְ לְכְנִיסַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְף-וּמִיד פְּרָצוֹנְךָ, וְגַם עֲכָשׁוּ עוֹבְרוֹת עָלַי טְרָדוֹת רַבּוֹת,
לְזֹאת לֹא אוֹכַל לְהֶאָרִיךְ.

וְהַעֲקָר, אָחִי הַיָּקָר, אֵל תּוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁפְּעוּלָם, פִּי
הַכֹּל מַעֲשֵׂה הַבַּעַל-דְּבָר, פִּי אֵין שׁוֹמְעִין פִּי אִם לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק, פִּי
כָּבֵד גְּלוּהַ שֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם
כָּלָל, וּמִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת יְכוּלִים לָשׁוּב אֵלָיו, וְאֲדַרְבֵּה מִכָּל מֵה
שֶׁהַיְרִידָה נִמְוָכָה בְּיֹתֵר, וּמִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ גַּם מִמְּקוֹם שֶׁנִּמְצָא,
עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעַלָּה וְנִתְיַקָּר שְׁמִיָּה דְקֹדֶשׁ אֲבִיךָ הוּא א<sup>(עין זֶהר הַקְּדוֹשׁ,
יְתוֹ סח.)</sup>, וּמִכְּנִיעַ הַסְּטָרָא אַחְרָא אֵל הַקְּדוּשָׁה, וְנִעְשִׂים מְזֵה דְבָרִים
עֲלִיוֹנִים לְמַעְלָה, וְהַעֲקָר לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְצַדִּיק הַאֲמֵת, וּבְכָל
הַצַּדִּיקִים וּבַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְקִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְקַיִם מֵה שֶׁגְּלוּ
רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן מו) עַל פְּסוּק: "אוֹדִיעַ אֲמוֹנַתְךָ
בְּפִי" (תְּהִלִּים פט, ב), כִּי צָרִיכִים לְהוֹצִיא דְבוּרֵי אֲמוֹנָה מִפִּי דִּיקָא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת הַאֲמוֹנָה שֶׁזֶה הַעֲקָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים
קִיט, פו): "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אֲמוֹנָה", וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (מִכּוֹת כד):
בָּא חֲבִקוּק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת — "וְצַדִּיק בְּאֲמוֹנָתוֹ יִחְיֶה" (חֲבִקוּק
ב, ד), כִּי הַעֲקָר הוּא אֲמוֹנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תְּצַוֶּה ה'תשכ"ז.

לְחֻבְרֵי הַיָּקָר, הָאֲבִיבֵךְ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, גֵּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

(א) נִתְבַּדֵּל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כָּמָה וְכָמָה פְּעָמִים כָּבַד רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ, אַךְ הִבְעַל-דְּבַר מִשְׁפִּיחַ, וַיְמָה אָמַר לָךְ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חָלֵקְנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מִצְדִּיק אֲמַת כְּזֹה, הַמְחִזֵּק אוֹתָנוּ וּמְקַרְבֵּנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּבְשִׁבְת-קִדְשׁ זֶה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית לְמָדוּ בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י', שְׁשָׁם מְדַבֵּר רַבֵּנוּ ז"ל מְרַקְוֵדִים וְהַמְחִיאת כַּפִּים שְׁמִמְתִּיקִין הַדִּינִים, וְיָדוּעַ שְׁזָה הַמְאָמַר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל סְמוּךְ לְפוּרִים, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קלא), שֶׁהוּלָךְ פּוּרִים וּבְגֵי יִשְׂרָאֵל יִקְיָמוּ בְּפִשִּׁיטוֹת הַמְחִיאת כַּף וְרַקוּדִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתִּיקוּ כָּל הַדִּינִים, וְלִמְעַן הַשָּׁם, לְכָלִי לְהַטְעוֹת עֲצָמְנוּ, רַק לְקַיֵּם אֶת זֹאת בְּכָל יוֹם.

גַּם דְּבָרוֹ, שֶׁהֶעֱקַר מֵה שְׁצָרִיכִים לְבַטֵּל הוּא — הַגְּאֹנָה, וְלִזְוֹה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְדִּיק, עֵינֵי שָׁם, וּמוֹכֵן מִמִּילָא שְׁמָה שְׁאָדָם לֹא רוֹקֵד, מִפְּנֵי שְׁעָרֵי יֵשׁ אֲצִלוֹ גְּאֹנָה "עַס פֶּאָסֵט מִיר נִישֵׁט"א, יֹאמְרוּ עָלַי: אֵיךְ בֵּינֵי אֲ מְשׁוּגְעָנְעֵרֵי, חַס וְשָׁלוֹם, וְכַדוּמָה, עַל-כֵּן כָּפִי הַבְּטוּל שֶׁל הַגְּאֹנָה מְעַלָּה רַגְלֵי וְרוֹקֵד, כֵּן יִזְבְּנוּ הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְכָל הַגְּאֹמֵר שָׁם.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רמד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אָהוּבֵי, יְדִידָנוּ הַיְקָר, הַמְסוּר בְּלֵב וְנִפְשׁ אֶל כָּל עֲנִינֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגְן עָלֵינוּ, ר' ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

הִנֵּה זֶה לִי יָמִים וְחֻדָּשִׁים שְׁכָבַר רְצִיתִי לְכַתֵּב לְמַעַלְתוֹ אוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּטִלְפוֹן, וְלִידַע מֵה נַעֲשֶׂה עִם הַסְּפָרִים שְׁלִי שֶׁשְׁלַחְתִּי לָכֶם

(א) לֹא מִתְאִים לִי.

(ב) שְׁאֵנִי מִשְׁנָע.

על-ידי האכרף היקר ר' ... שִׁיחָה נְצַח, וְעַל-יְדֵי הַבְּחוּר הַחֲשׁוּב...
 גֵּרוּ יֵאִיר, אֶף מְרַב טְרָדוֹתַי בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּעֵתִים הַלְלוּ שְׁאֲנִי
 מְטַפֵּל עִם אֲלָפִים וְרַבּוֹת סְפָרִים מִמֶּשׁ, אֵין לִי מִמֶּשׁ רְגַע פְּנוּי,
 וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ שְׁיֹצֵא לְאוֹר הַ"לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וּבְזֶה
 הַשְּׁבוּעַ יֵצֵא סֵפֶר הַמְּדוּת וְעוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְאֲנִי מְסַבֵּב בְּחוֹבוֹת
 בְּאֲלָפִים רַבִּים, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם, עַל-כֵּן רְצִיתִי לְדַעַת אִם נִמְכַר
 כְּבָר קָצֵת, וּמָה נַעֲשֶׂה עִם הַמַּעוֹת, וּבִפְרָט עִם "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", אִם
 כְּבָר מְכַר הַכֹּל אֲבַקֵּשׁ לְהוֹדִיעַנִי, עַד עֲכָשׁוּ נִמְסַר לְיַדִּי סֵף שְׁשִׁים
 דוֹלָר מִהַסְּפָרִים שֶׁנִּמְכְּרוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

אם יש אצלכם מעות תמורת הספרים אבקשכם לשלחם לכתבת שלי.

צָרִיף תְּמִיד לִידַע שְׁאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְיִמְצָא בְּעַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם
 חֲסָרוֹנוֹת, וְיִזְכִּיר אֶת עוֹנוֹתָיו שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה
 לְהַתְּעִלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּכָל פַּעַם, כִּי כְּשִׁיחָה כְּלִי מְלֵא, אִזּוֹ לֹא יִהְיֶה
 מְקוֹם לְהַפְּגֵם עוֹד, אֲבָל כְּשֶׁתְּמִיד יִרִיק אֶת הַכְּלִי, אִזּוֹ תְּמִיד יוּכַל
 לְמַלֵּא עוֹד.

וְעַיִן בְּ"נַעַם אֱלִימֶלֶךְ", פְּרִשְׁתַּת תְּזַרִיעַ (דְּבוּר הַמִּתְחִיל אוֹ יֵאמֶר, וְטָמְאָה
 שְׂבַעַת יְמִים): אֵף אִם יִהְיֶה אָדָם צָדִיק, צָרִיף לְהַכְּנִיעַ עַצְמוֹ תְּמִיד
 לְהַסְתַּפֵּל עַל הַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁבּוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה מְלֵא מִמַּעֲשָׂיו וְכוּ',
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שְׁיִתֵּן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ דְּבִקּוֹת גְּמוּרָה מְלֵמְעָלָה וְכוּ',
 עַיִן שָׁם.

רמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מְצוּרַע ה'תשכ"ז.

אָף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ אֶל כְּבוֹד יְקָר הָעֶרֶף, וְתִיק וְחֶסֶד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... שִׁיחִיָּה נִצַּח.

אחר דרישת שלומך הטוב באהבה רבה מאד, מכתבו מראש חֲדָשׁ אָדָר שְׁשָׁלַח לִידִידֵנוּ ר' ... נִמְסַר לִי עֲכָשׁוּ עַל-יְדֵי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשָׁמוּחַ שְׁמַחְנוּ אִיךָ שְׁבַפְמָרְחָקִים נִמְצָא אִישׁ הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְהִתְקַרֵב וְלִהְיוֹדֵעַ אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, בְּעֵת אֲשֶׁר הַחֲשֵׁף וְהַכְּפִירוֹת עוֹטְפִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ וְהָאֵמֶת נִעְדָּרֶת וְכוּ', כָּל זֶה הוּא הַכְּנָה לְגַאֲלָתָנוּ הַנִּצְחִית בְּבַחֲיִנַת: "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר" (בְּרֵאשִׁית א, ה), בְּרִישָׁא חֲשׁוֹכָא וְהָדָר נְהוּרָא^א (שְׁפָת עוֹ:), אָף אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵב בְּעֵת הַסְּתָרֶת הָאֵמֶת, שְׁזָה סִימָן שְׁחֶפֶץ בְּאֵמֶת מְנַקֶּדֶת לְבוּ, וְזָכָה לְכַחוֹר בְּחַיִּים, לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, עַל-כֵּן יְדִידִי, חֲבָרִי, חֲזוֹק, חֲזוֹק, אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךָ, שְׁזִכִּיתָ לְהִתְרוֹדֵעַ וְלִידַע מְזָה הַצַּדִּיק, בֵּן יַעֲרֹךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתּוֹזָכָה לְהַכְּנִס בְּפָנִים הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְרַגִּיל עֲצָמָךְ לִילָף בְּדַרְכֵי הַקְּדוּשׁוֹת, אֲשֶׁר יְסוֹד דַּעְתוֹ הוּא שְׁמַח"ה, שְׁלַחֵן עָרוּף — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחֵן עָרוּף חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, מִקְּוָה — לְהִיּוֹת רַגִּיל בְּטַבִּילַת מְקוּנָה בְּכָל יוֹם, חִצּוֹת — לְוַמֵּר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חִצּוֹת, וְלִבְכוֹת עַל גְּלוּת וְצָרוֹת הַשְּׁכִינָה, וְהַעֲקֹר וְהִיּוֹדֵעַ הַכוֹלֵל הוּא ה'תְּבוּדָה — לְיַחַד לְעַצְמוֹ מְקוּם שְׁאִין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וְלִפְרֹשׁ שִׁיחֲתוֹ וְתַפְלָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בְּהַיְנוּ בְּאִידִישׁ, וְלִשְׁפָף נִפְשׁוֹ וְתַחֲיִנְתוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּבְקֶשׁ וַיִּשְׁיַח לְפָנָיו כָּל מַה שְׁנוֹצְרָךְ לוֹ וְכוּ', כְּמַבְאָר הַרְּבֵה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהִגָּה אֹדוֹת הַסְּפָרִים שְׁבַקְשׁ, הִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַח לּוֹ כָּאֵן סֵפֶר "מְקוּוֹה יִשְׂרָאֵל" שְׁנִדְפֵס כְּעֵת, וְעַל אַחוּרֵי הַסֵּפֶר נִרְשָׁמוּ כָּל הַסְּפָרִים שְׁנִדְפְּסוּ עֲכָשׁוּ,

(א) בַּהֲתַחֲלָה חֲשֵׁף וְאַחֲרֵיכֵן אוֹר.

וַיֵּשׁ לְהַשְׁיִגְם אֶצְלִי, וּמִלְכּוּד הַסְּפָרִים שְׁצִינָתִי בְּצִיּוֹן כְּזֶה "ה", שְׁעֲרֵי
הֵם בְּאִמְצַע הַדְּפוּס, עַל-כֵּן אִם חָפֵץ בְּסְפָרִים יִכְתֹּב לִי וְאֲשַׁלַּח לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רמו.

מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תשכ"ז.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם וְכָל טוֹב סֵלָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, הַצָּמוּד
בְּפְנִימִיּוֹת לְבָבִי, הַשְׁוֹתָה מִהַמְעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר הַיְקָר, הַמְּפַלֵּג בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם
... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

תְּהִלָּה לְאֵל, בְּאַתִּי לְבֵיתִי בְּשְׁלוֹם בְּשָׁבוּעַ זֶה מִהַנְּסִיעָה הַקְּדוּשָׁה,
הֵינּוּ מִהַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ וּמֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲשֶׁר עַד כֹּה
עֲזָרְנוּ, כֵּן יַעֲזֹר גַּם לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל,
וְהַעֲקָר הוּא עַל-יְדֵי מַה שְּׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן
לא), שְׁפָדִי לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל הַכְּסוּפִין שֵׁשׁ לְאָדָם הַעֲקָר תְּלוּי
בְּפָה, הֵינּוּ תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וּלְפָרֵשׁ הַכְּסוּפִין בְּפָה מְלֵא, בְּחִינַת (שִׁיר
הַשִּׁירִים ה, ה): "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ", שְׁעַל-יְדֵי הַדְּבוּר יוֹצֵאת הַנְּפֹשׁ
מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נֶאֱרָגִים וְנִתְהוּיִם עוֹלָמוֹת וְצְרוּפִים
חֲדָשִׁים; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׁזָכְנוּ לִידַע מִצְדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה
שְׁגִלָּה חֲדָשׁוֹת נְפִלְאוֹת כְּאֵלוֹ עַל כָּל דָּבָר, וְאִיךְ שְׁעַל-יְדֵי שְׁמוֹצִיאִין
הַכְּסוּפִין בְּפָה דִּיקָא — הֵינּוּ הַתְּבוּדוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ נִתְהוּהָ
לְאָדָם כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׁפַע וּלְכָל מַה שְּׁצָרִיךְ, וּמִסְתַּמָּא בְּצִרוּף שְׁאָר
הַתְּקוּנִים הַמּוֹכְאִים בְּזוֹ הַתּוֹרָה: צְדָקָה, וְאֶמוּנָה, וְשִׁמְרַת הַבְּרִית,
וְאִכִּילָה בְּקִדְשָׁה, כִּי כָּל אֶחָד תְּלוּי בְּחִבּוּר (כְּמוֹכֵן בְּפָנִים הַתּוֹרָה
הַזֹּאת, עֵינֵי שָׁם) הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִחֻזֵק עֲצָמוֹ וְנוֹתֵן בְּכָל יוֹם צְדָקָה,
שְׁמָאֵד מְאֹד נֶצְרָכֵת לְאָדָם לְתַקּוּן נְפִשׁוֹ, וּפּוֹתַחַת כָּל הַפְּתָחִים, בְּחִינַת

(דברים טו, ח): "פְּתוּחַ תִּפְתַּח" (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד) עֵינֵי שָׁם, וּמְחִזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה שֶׁזֶה הָעֵקֶר (שם, סימן ה), וּמְקַדְּשׁ עֲצָמוֹ מְאֹד בְּקִדְשָׁה עֲצוּמָה, בְּחִינַת: "קִדְּשׁ עֲצָמְךָ בְּמִתְרָ לְךָ" (יבמות כ.). שֶׁהוּא קִדְשַׁת הַבְּרִית, וְכֵן שְׂאוּכָל בְּקִדְשָׁה וּבְטָהְרָה, בְּדַרְךְ אַרְץ וּבְמַתִּינּוּת, כְּמוֹ שֶׁהַזְהִיר רַבְּנוֹ ו"ל, וּבְלִמּוּד עַל הַשְּׁלֶחֶן, עַל-יְדֵי כָּל זֶה זוּכָה לְכִסּוּפִין וְלְרִצּוֹנוֹת טוֹבִים וְחִזְקִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה הָעֵקֶר, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַרְצוֹן, כְּפִי רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפוֹ בֵּן הוּא זוּכָה (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֶרֶב, הַלְכָה ג), הֵינּוּ אִם מוֹצִיאֵם מִפִּי, אִךְ לְזִכּוֹת שִׁיְהִיּוּ לוֹ תְּמִיד רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חִזְקִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק עַל-יְדֵי הַתְּקוּנִים הַנִּי"ל: צְדָקָה, אַמוּנָה, שְׂמִירַת הַבְּרִית וְאִכִּילָה בְּקִדְשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי כָּל זֶה נִתְקַדְּשׁ וְנִטְהָר וְכוּסֵּף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, כִּי מִבְּלַעֲדֵי הַתְּקוּנִים הָאֵלּוּ, אֵי אֶפְשָׁר לְכַסֵּף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ שְׂכוּסֵף פְּעַם, אִךְ הַסּוֹף שְׁנוֹפֵל מִחֻשְׁקוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׂמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הַמְּדוּת וְהַתְּקוּנִים הָאֵלּוּ, זוּכָה לְקִדְשָׁה עֲצוּמָה, וְכוּסֵּף תְּמִיד בְּקַבִּיעוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהַשְׁלֵמַת הַתְּקוּן, שֶׁהוּא הַדְּבוּר שִׁיּוֹצִיא מִפִּי, שֶׁזֶה תְּעֻנַּת הַתְּבוּדוֹת.

אָחִי הַיְקָר! חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, בְּתְקוּנִים הָאֵלּוּ הַיּוֹצֵאִים מֵהַתּוֹרָה בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"א, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי ה' עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כִּי אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַפֵּל לְכָל עֵצָם חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְהוֹצִיא הַכִּסּוּפִין הַטוֹבִים שֶׁלְּךָ בְּפֶה מְלֵא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִפְרֹשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאֶפְלוּ יִהְיֶה כְּמָה פְּעָמִים בְּדַרְךְ עֵקֶשׁנוֹת, אֵל תִּבְטֹל זֹאת, כִּי עֵקֶר הַשְּׁעַר וְהַפְּתַח לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת (שם, חֵלֶק ב', סִימָן פד), וּמוֹבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים (עֵין בְּ"מְדַבֵּר קְדָמוֹת" לְהַחִיד"א), שֶׁבְּד"ד רָאשֵׁי תְּבוּת: בְּכָל דְּרַבִּיךָ דְּיַעֲהוּ (מְשַׁלֵּי ג, ו), הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת יְכוּל לְזַכּוֹת לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְזַכְּרוֹ תְּמִיד, בְּחִינַת

”שויתי ה' לנגדי תמיד” (תהלים טז, ח); אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, טוֹב
 לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יְתַבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הדורש שלומך...

רמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ, חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפִץ
 וּמְשִׁתַּקֵּק לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ עַל-פִּי דָרְךָ הָאֲמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֲלָה
 נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצָּחִים.

אֶהוּבִי, אָחִי! מִכְתָּבְךָ כָּבֵר קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, וְהִיָּה בְּדַעְתִּי
 לְכַתֵּב לָךְ, אִךְ טְרִדוֹתַי רַבּוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ עַד מָאֵד הֵן בְּהַדְפָּסָה וְכוּ',
 וְלִכֵּן הִתְעַפֵּב עַד עֲכָשׁוּ.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּהַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ, אֵל תִּירָא וְאֵל
 תַּחַת מְהִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחְרָא שְׁאוּרְכַת מְאֹד מְאֹד עַל
 הַקְּדוּשָׁה לְלִכְדָּהּ בְּמַצּוּדָתָהּ, וְהַעֲקָר — שְׁרוּצָה לְהַחֲמִיץ אֶת הַמַּח
 בְּתַאֲוֹת וּבְהִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁוָה פָּגַם חֲמוּר מְאֹד,
 כִּי הַנְּשֻׁמָּה מְשַׁנָּה בְּמַח וּמִשָּׁם לְכָל הָאֵיבָרִים כִּידוּעַ, וּכְשִׁמְכֻנִּים
 מִחֲשָׁבָה חִיצוֹנָה שְׁלֵא מִהַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹלִיף אֶת הַנְּשֻׁמָּה,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְמִקּוֹם הַטְּנוּפֶת, וַיְדוּעַ שֶׁהַנְּשֻׁמָּה הִיא חֶלֶק אֱלֹהִים
 מִמַּעַל, וְאוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, שֶׁהוֹרִיד אֶת נִשְׁמָתוֹ לְמִקּוֹם מְגֻנָּה כְּזֶה.

וַיְדוּעַ, שְׁאִיתָא בְּסַפְרֵים הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּמִקּוֹם שֶׁהַמְּחַשְׁבָּה חוֹשֶׁבֶת
 שָׁם כָּל הָאָדָם (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), וְהִנֵּה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
 הַרְבִּים, מִיּוֹם חֲרַבְנֵי-בֵית-הַמִּקְדָּשׁ נִחַפְּשֵׁט בְּיֹתֵר חֲשֵׁף גְּדוֹל בְּכָל
 הָעוֹלָם הַזֶּה, בְּחִינַת הַמְּבוּל, שֶׁנִּתְבַּלְבַּל הָעוֹלָם בְּמַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת,
 וּבְאַמֶּת זֶה נִמְשָׁךְ מִגְּלוֹת הַשְּׂכִינָה, אִךְ כָּל עִבּוֹדָתֵנוּ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה,

מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, הַעֲקֹר לַיַּחַד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכַנְתִּיהָ, לְהַעֲלוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּכִיכּוֹל, הִינּוּ לְקֹשֶׁר אֶת נְשֻׁמְתּוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ וּלְהַדְבִּיקֶם בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא בְּכֹל מְקוֹם שֵׁי־סִתְפַּל, תְּהִיָּה לָהֶם עֲלֵיהָ, כִּי יִמְשִׁיף עֲלֵיהֶם אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי עַל-יְדֵי הַמַּעֲשִׂים הַרְעִים, הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת, נִמְשַׁכֶּת עַל הָאָדָם כְּפִירוֹת, כַּמּוּבָא בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת אַמוּנָה, סִימָן כב): "הַפֶּשַׁע שֶׁל אָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם", שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִגְרַמֶּת הַסִּתְלָקוֹת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא אוֹרוֹ יִתְבַרֵךְ מִהָעוֹלָם, בְּכִיכּוֹל, וְאוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאֲתִיָּא, אִף מִי שֶׁכָּבֵר נִלְכָד בְּמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת, בְּתַאֲוֹת רְעוֹת וּבְהִרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּמַחְשַׁבְתּוֹ תָּמִיד בְּמְקוֹם הַטְּנַפְתָּ, יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, עֲצוֹת טוֹבוֹת לְהַנְצִיל מִזֶּה, קָדָם — לְהַזְהֵר מְאֹד בְּטְבִילַת מְקַנְהָ בַּבֶּקֶר סְמוּךְ לִיקִיצַתוֹ תַּכְף-וּמִיד, כִּי עַל-יְדֵי טְבִילַת מְקַנְהָ, זוֹכֵה לְהַפְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִקְדֹשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁנִּכְלָל בְּפִיִּם, יִכּוֹן שֶׁהוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנִּקְרָא גַם-כֵּן "מִים", "בֵּינָה", "עֵלְמָא דְאֲתִיָּא", וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא נִטְהַרַת מַחְשַׁבְתּוֹ (הִינּוּ מוּבָן מִמִּילָא עַל-יְדֵי הַרְבֵּה תְּפִלָּה, וּבַפֶּרֶט מִי שֶׁזָּכָה כָּבֵר לַיַּחַד אֵיזָה יַחֲוֵד בְּפִיִּם — מֵה טוֹב, וְנִמְשַׁכֶּת עָלָיו טְהֵרָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת), וְשֵׁנִית — לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהַזְהֵר מְאֹד מִהַנְּגַע הַמְּסַפַּחַת שֶׁהוֹרִיד הַבַּעַל-דְּבָר בְּעוֹלָם, וְהוּא — הָעֲתוּנִים וְהַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת הַכּוֹלֵלוֹת בָּהֶם, וְנִאוּף בְּגִלוּי, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּכְפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע כְּזֹאת מְעוֹלָם, עַל-כֵּן צָרִיךְ הַחֲפִץ בְּחַיִּים לְבָרַח מֵהֶם, וְאֶפְלוּ מִהָעֲתוּנִים שֶׁל הַנִּקְרָאִים "יְרָאִים", גַם-כֵּן לְבָרַח מֵהֶם, שֶׁמְלָאִים לִיצְנוּת, לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת, דְּבָרִים בְּטָלִים וְדַבּוּרִים אֲסוּרִים וְזוֹלוּלִים עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּשְׂקָרִים רַבִּים, וְעַל-יְדֵי שֶׁתְּקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה, וּתְקַיֵּם לְכָלֵי לְקֹרָא בָּהֶם וּלְכָלֵי לְהַנִּיחַ מִחֶךְ הַקְּדוֹשׁ בָּהֶם, וְכִף תַּתְּנֶהג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, אֲזוּ בְּרָבוֹת הַיָּמִים תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת מְקַדְּשֶׁת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁתִּזְכֶּה, כִּי עֲקֹר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם בְּעֵתִים הַלְלוּ, זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי הָעֲתוּנִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, שֶׁמְלָאִים הָרֵס, וּמִמֶּשׁ מְטַמְּאִים אֶת נְשֻׁמְתּוֹ בְּטַמְּאוֹת חֲמוּרוֹת.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רמח.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב ה'תשכ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפֵץ
וּמִשְׁתַּוְּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שְׁקִיבְלָנוּ
מִהַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל
תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי ה' עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
דוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ
מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם בֶּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה" כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים ו'ל (חֲלִיז ז):, וְהַעֲקָר לְהַסְתַּפֵּל וּלְצַפּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּק
עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְזַהֵר זוֹכִינֵי עַל-יְדֵי שְׁמִירַת
הַעֲיִנִים, הֵינּוּ אֵין צָרִיף לומר לְהַשְׁמֵר מִהַסְתַּפְּלִיּוֹת רְעוֹת כְּגוֹן עַל
נְשִׁים וְכוּ', שְׁפוּגְמוֹת הַמַּח, אֶלָּא אֲפִלוֹ עַל כָּל עֲנִינֵי גְשָׁמִיּוֹת וְהַבְּלִי
הָעוֹלָם הַזֶּה, לְהַשְׁמֵר מְאֹד לְבִלִי לְהַסְתַּפֵּל, אִם לֹא שֶׁהוּא דְבוּק בְּאֵין
סוּף בְּרוּף הוּא, וְרוֹאֶה עַל-יְדֵי תַקְּףָא אֲמוּנָתוֹ, שְׁמָלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
דוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין
בְּלַעֲדֵיו כְּלָל שׁוֹם חַיּוֹת, אֲזִי יֵשׁ מַעֲלָה בְּהַסְתַּפְּלוֹתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין.
חֲלָק א', סִימָן צד), וְתַבִּין זֹאת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה גּוֹרָם עָלֶיהָ לְכָל הַנְּצוּצוֹת
הַקְּדוֹשִׁים, הֵינּוּ שְׂרֵשׁ אוֹתוֹ הַדְּבָר לְעֲלִיָּה גְדוּלָּה, וְזֶה עָקָר תַּכְלִית
בְּרִיאַת הָאָדָם בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לִיהֵא (זֶהָר בָּא, מֵא.), שְׁיַפִּירוּ אוֹתוֹ

(א) בְּשִׁבְלֵי שְׁפִירוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי כָּל דְּבָר, וּלְקַבֵּל רְמִזִּים שְׁמֵרְמִזִּים לוֹ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
 מְצַמֵּצֵם עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל כָּל דְּבָר מְדוּמָם,
 צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, וּמְרַמֵּז לְאָדָם רְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְקוֹרָא לְאָדָם
 (לְקוּטִי-מוֹהָר״ן חֶלֶק א׳, סִימָן נד), כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים עַל א׳ זְעִירָא
 שְׁבוּיָקְרָא, הֵינּוּ שֶׁבְּכָל מְקָרָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּת, כִּי אֵין
 שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבַּרְךָ, וּבְכָל הַחֲשָׁכוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוּלִים,
 שֶׁם מְסַתֵּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רַבְּנוּ ז״ל (שׁם, סִימָן קטו),
 ״וּמַשֶּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שֶׁם הָאֱלֹקִים״ (שְׁמוֹת כ, יח), שְׁדִיקָא
 בַּחֲשֵׁף וּבְמִנְיעוֹת, שֶׁם מְסַתֵּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְזֶה פְּרוּשׁ מַה שֶׁאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז״ל (יומא כח:): בְּיוֹמָא דְעֵיבָא כְּלוּ שְׁמַשְׁאֵי, כִּי
 שְׁמַשׁ הוּא הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵינּוּ שְׁבִיּוּמָא דְעֵיבָא — שְׁמַלָּא
 עֲנָנִים, כְּלוּ שְׁמַשְׁא — שְׁמַאִיר בְּיוֹתֵר אֹרֹךְ יִתְבַּרְךָ, וּבְזֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ
 אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צט, ז): ״בְּעֵמֹד עֲנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם״, שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי
 הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁם מְסַתֵּת אֹרֹךְ יִתְבַּרְךָ וּמְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, וּבְזֶה
 יֵשׁ לְפָרֵשׁ מַה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז״ל (יומא ד): ״מֹשֶׁה עָלָה בְּעֲנָן
 וְנִתְעַטֵּף בְּעֲנָן וַיְרֵד בְּעֲנָן״ — הַכֹּל עַל-יְדֵי הַצְּמִצּוּם, שֶׁרַק עַל-יְדֵי-זֶה
 יְכוּלִים לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים עב, יז): ״לִפְנֵי שְׁמַשׁ יִנּוֹן
 שָׁמוּ״, וּפְרַשׁ רַשׁ״י: לְשׁוֹן מְלָכוֹת, הֵינּוּ צְמִצּוּם, שֶׁצָּרִיף הָאָדָם לְחִזָּק
 עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי כָּל הַצְּרוּת
 וְהִסְטוּרִים, הִירִידוֹת, הַנְּפִילוֹת וְהַמְּנִיעוֹת, אִם יִזְכֶּה לְעַמֵּד עַל עַמְדוֹ
 וּלְהִתְחַזֵּק מְאֹד, שְׁקוֹרִין ״דְּעַר הָאֵלְטֹן זִיף״ ז, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְהַפֵּף הַכֹּל
 לְטוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁיְהִי לוֹ בָּלִים רַבִּים לְקַבֵּל אֹרֹךְ יִתְבַּרְךָ, וְזֶה מַה
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז״ל (בְּרֻכּוֹת לד:): ״מְקוֹם שֶׁבְּעָלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים שֶׁם,
 צְדִיקִים אֵינָם עוֹמְדִים שֶׁם״, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חֲטָא וְעוֹן, גָּרַם לְעֲצָמוֹ
 חֲשָׁכוֹת גְּדוּלָה לְנִשְׁמָתוֹ, אֲבָל אִם זוֹכֶה וְשׁוֹב בְּאֵמֶת וּבְמִסְרִיּוֹת נִפְשׁ
 מִפֶּשׁ, אֲזַי מִתְהַפֵּף הַכֹּל לְכִלִּים לְקַבֵּל בְּתוֹכָם אֹרֹךְ יִתְבַּרְךָ, אֲבָל הַכֹּל
 אִם יִהְיֶה בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמה, יח): ״קָרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאֵיו
 לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת״.

(ב) קטנה.

(ג) ביום המצנן בלו שמש.

(ד) להחזיק מצמד.

והסימן שהוא חפץ באמת בתשובה — אם אינו מוצא פגמים בתוכו, ואדרבה הוא אוהב את כלליות ישראל בתכלית, ודן את כלם לכף זכות, ואדרבה, שמוצא בעבודת עצמו כל מיני פגמים, ורואה עצמו בכל פעם שפל בתכלית השפלות, "עפר אני תחת כלליות ישראל", וזה סימן אמתי שתפץ בתשובה.

והעקר לאחזו עצמו בצדיק האמתי, שמאיר בו התשובה, ומעוררו להסתפל תמיד על תכליתו ולכל יעבר לו יום מבלי תורה ועבודת השם יתברך, ושבת בתשובה בכל יום, שזוכה להיות ממארי דחשפנא, וכמו שאמרו בגמרא (ברכות יט): "אם ראית תלמיד חכם שעבר עברה בלילה, אל תהרהר אחריו ביום, ודודאי עשה תשובה", שלא הלה לישן עד ששכב, וכמו שפרשו בתקונים (תקון ה' מה"א תקונים האחרונים קמב): "לא תלין נבלתו" (דברים כא, כג), נבלתו — סובב על החטאים והעוונות, הינו שהתלמיד חכם שבת באתו יום, וזה "לא תלין נבלתו", שאינו לן עם עוונותיו, ופרשתי "על העץ", כמו שמוכא במקום אחר: על העץ — דא צדיק (תקוני-זהר, תקון סא, צד), הינו המקרבים אל הצדיק, הם דיקא מקבילים דעתו הקדושה שמאירה בהם, שהעקר "היום אם בקלו תשמעו" (תהלים צה, ז) — לשמע בקול ה' צריכים העקר היום, ולכל לדחות ליום המחר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ערב), וזה מה שנתנו האחרונים סימן, מ"שכבי" עד "קומי" — "שכבי", ומ"קומי" עד "שכבי" — "קומי" (עין במשנה ברורה, סימן א', סעיף קטן ט), הינו פי העקר לשמר על הלילות, כמוכא ברמב"ם (הלכות תלמוד תורה, פרק ג', הלכה יג) ובשלחן ערוך (יורה דעה, סימן רמו, סעיף כג ב"הגה"), שאין אדם לומד רב תורתו פי אם בלילה, והעקר מתחיל בתמשה-עשור באב, ומזה תראה דבר פלא, פי הצרוף של חדש אב הוא יוצא מהפסוק (דברים כז, ט): ה'סבת ושמע ישראל היום, היום דיקא לכל לדחות מיום לתוכו, רק לידע שבזה היום דיקא יכולים ללמד ולעסק בעבודת השם יתברך ובשמירת המחשבה, שזה העקר, כמו

שְׁמוּכָא בַּזְהַר הַקְדוּשׁ (פְּקוּדֵי רַנְד): כֵּלָא בְּמַחְשְׁבָה אַתְבְּרִירוּ, כִּי הַכֵּל תְּלוּי בְּמַחְשְׁבָה, וְעַל־פִּי זֶה יְכוּלִים לְפָרֵשׁ מַה שְּׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְ"ל (תְּעִינִית כו:): "אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל בְּחַמְשָׁה־עָשׂוֹר בְּאָב וּכְיוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁבָהָן בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל יוֹצְאוֹת בְּכָל־י לְבָן שְׂאוּלִין, כְּדִי שְׁלֹא לְבַיֵּשׁ אֶת מִי שְּׂאִין לוֹ", עַל־פִּי מַה שְּׁכַתְּבַר רַבְּנוּ וְ"ל (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁבָגְדִים לְבָנִים מְרַמְזִים עַל מַח נְקִי, עֵינַי שָׁם, כִּי עֶקֶר עַרְבוּב וּפְגָם הַמַּחְשְׁבָה הוּא עַל־יְדֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, כְּפִי הַמְדוּת שְׁהָאֲדָם אוֹחֵז בָּהֶן, כֵּן עוֹבֵר עַל מַחְשְׁבָתוֹ (שָׁם, סִימָן ל), וְהִנֵּה כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה א, יח): "אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁלֹג יַלְבִּינוּ", שְׂזָה נֶאֱמַר עַל יוֹם כְּפוּר, שְׂאֵז נִתְכַּפְּרִין הַעוֹנוֹת וְזוֹכִין לְמַח נְקִי, וּבְשָׁבִיל זֶה הוֹלְכִים בְּבָגְדִים לְבָנִים כְּמוּכָא, וְהִנֵּה הַתְּחִלַּת אוֹר הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַיָּמִים הַנּוֹרְאִים הוּא בְּחַמְשָׁה־עָשׂוֹר בְּאָב (כְּמוּכָא בְּ"בְּגֵי יִשְׁשַׁכָּר" בְּמֵאמְרֵי חֲדָשֵׁי תַּמּוּז אָב, מֵאֲמַר ד' אוֹת ד', וּבְ"שַׁעַר יִשְׁשַׁכָּר"), וְהִנֵּה בְּלִיל פְּסַח הָאִיר הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא, כְּדִי לְהַטְעִים אֶת הָאוֹר הַמֵּתֵק, וְאַחֲרֵי־כֵן לְקַחוּ עַד שְׁרָדְפוּ אַחֲרָיו כֹּל הָאֲרָבָעִים וְחֲשַׁעֵה יָמִים וְזָכוּ בְּשִׁבְעוֹת, נִמְצָא, כְּשֶׁהָשָׁם יִתְבַּרֵּךְ רוּצָה לְקַרֵּב אֶת הָאֲדָם, מִקְדָּם מְטַעִימוּ, וְאַחֲרֵי־כֵן לוֹקַח מִמֶּנּוּ, וְהָאֲדָם רוֹדֵף אַחֲרָיו עַד שְׂזוּכָה לוֹ, וְזֶה הַפְּרוּשׁ שְׁבָהָם בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל — הֵינּוּ כְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, יוֹצְאוֹת בְּבָגְדִים לְבָנִים שְׂאוּלִין, הֵינּוּ שְׁלֹא שְׁלֵהֶן, הֵינּוּ שְׁמְטַעִימִים לוֹ מַחֲזִין נְקִיִּים (הֵינּוּ בְּט"ו בְּאָב), וְאַחֲרֵי־כֵן לוֹקַחִים מִמֶּנּוּ, עַד שְׂזוּכָה עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָתוֹ בְּיָמֵי אֱלוּל עַד יוֹם כְּפוּר, שְׂאֵז זוּכָה מְעַצְמוֹ, וְהִבֵּן כִּי נִפְלָא הוּא, בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה פְּרוּשׁ "טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמַדְנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמַנְתִּי" (תְּהִלִּים קִיט, סו), וְכִמוֹ שְׁפָרְשׁוּ בַּתְּקוּנִים (תְּקוּן כֹּא, נב). "וְעֲשֵׂה לִי מְטַעְמִים" (בְּרֵאשִׁית כו, ד), מִפְּקָרִים דְּעֲשֵׂה.

נִמְצָא, שְׁדוּקָא עַל־יְדֵי הַמְצוּוֹת הַמְעַשְׂוֹת מְרַגֵּישׁ טַעַם בְּחַיָּיו, וְהַעֲקָר לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא גָּשֶׁר צָר וְהַעֲקָר שְׁלֹא לְהַתְפַּחַד כִּלְל (לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מח), כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה

(ו) הכל מתברר ב"מחשבה".

צָרִיף לְעֵבֶר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל הָאָדָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא יֵם הַסּוֹעֵר, וְהָאָדָם הוּא הַסְּפִינָה שְׁשֹׁטָה בַיָּם, וּפְרַשׁ מוֹהֲרָנִי תִּי וְיֵל (בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת יָדַיִם, הַלְכָה ו, אוֹת לט): כְּמוֹ שֶׁבִּגְשָׁמִיּוֹת צָרִיכִים לְלַכֵּת אֶל רַבִּי וּמוֹרָה שְׂיֹרָה לוֹ אֵת כָּל עֲנִינֵי הַסְּפִינָה עִם הַחֲבָלִים וְהוִילוֹנוֹת וְכָל כְּלֵי הַסְּפִינָה אֵיךְ לְהִנְהִיגָם כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת צָרִיף לִילֵף אֶל רַבִּי וְצָדִיק אֲמֵת, שְׂיֹרָה לוֹ הַדָּרָךְ אֵיךְ לְהִנְהִיג סְפִינָתוֹ, וְיֵשׁ הַרְבֵּה פְעָמִים שֶׁהֵיטָב סוֹעֵר וְיֵשׁ עֲנִינִים שֶׁלֹּא קָבַל מֵרַבּוֹ פֶּה אֶל פֶּה, צָרִיף לְהִתְחַכֵּם מֵעֲצוּמוֹ אֲלֵינִי זִיךְ אֵינִי עֹצֶה גַּעְבֻּן, וְהַפֵּל בְּכַח רַבּוֹ, עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁקָּבַל מֵרַבּוֹ, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו יִחַזַק אֶת עֲצוּמוֹ, וְזֶה מָה שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא (יְבֻמוֹת כ"א.): "עַל כָּל גֵּל וְגַל נִעְנִיתִי אֶת רֵאשִׁי", שֶׁמְכַל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו חַזַּק אֶת עֲצוּמוֹ.

וְשִׁמְעָתִי מִשָּׁל נְאֻה, שֶׁפַּעַם אַחַת הָיָה אִישׁ פְּשׁוּט, וּפְרַנְסָתוֹ הָיְתָה שֶׁהָיְתָה לוֹ סְפִינָה קְטַנָּה, וְהָעֵבֶיר בְּגִי-אָדָם מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, פַּעַם נִסַּע עִמּוֹ אִישׁ חָכָם וּמְלַמֵּד בְּכַמָּה חֲכָמוֹת, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ, הֵינּוּ אֵת הָאִישׁ הַפְּשׁוּט: "הֵאֵם יֵשׁ לָךְ יָדִיעָה בְּחֲכָמָה פְּלוֹנִיָּת?" הֵשִׁיב: "לֹא", וְאָמַר לוֹ הַחָכָם: "חֲבַל, שֶׁחִסַּר לָךְ הַרְבֵּה מִחֲיִיךְ", וְשׁוֹב שָׂאֵל אוֹתוֹ: "אִתָּה יוֹדַע בְּחֲכָמָה אֲלֵמוֹנִיָּת?" וְהֵשִׁיב: "לֹא", וְאָמַר לוֹ הַחָכָם: "חֲבַל, שֶׁחִסַּר לָךְ הַרְבֵּה מִחֲיִיךְ", וְכֵן שָׂאֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַחֲכָמוֹת, עַד שֶׁרָאָה שֶׁזֶּה אִישׁ פְּשׁוּט וְאֵינוֹ יוֹדַע בְּשׁוֹם חֲכָמוֹת, אָז גָּנַח עָלָיו גְּנִיחָה, שֶׁרַחֲמָנוֹת עָלָיו, שֶׁחִסְרִים לוֹ חֲיָיו הָאֲמִתִּיִּים, וּבִתְוֹךְ שֶׁהֵם נוֹסְעִים, נְשָׁכָה עֲלֵיהֶם רוּחַ סְעָרָה, אָז שָׂאֵל הָאִישׁ הַפְּשׁוּט — רַב הַחוּבָל, אֵת הַחָכָם: "לְשָׁחוֹת בְּמַיִם אִתָּה יוֹדַע?" וְהֵשִׁיב לוֹ: "לֹא", אָז עָנָה וְאָמַר לוֹ: "רַחֲמָנוֹת עָלֶיךָ, כִּי אֲבַדְתָּ חֲיִיךָ, וּבִדְאִי תִטְבַּע, כִּי אֵינְךָ יֹכֵל לְשָׁחוֹת, אֲבָל אֲנִי אֲנָצֵל". וְהִנְמִשָּׁל מוֹכֵן מֵאֲלֵיו, כִּי הָעֵקֶר צָרִיף לְחַזַּק עֲצוּמוֹ מְאֹד עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, וּלְכַל יִפֵּל בְּדַעְתּוֹ, וַיִּתְמִיד מְאֹד בַּתּוֹרָה וּבְסִפְרֵי צִדִּיקֵי הָאֲמֵת, וַיִּרְבֶּה בַּתְּפִלָּה, בְּרַצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל כָּל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו יִפְרַשׁ שִׁיחָתוֹ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, שֶׁזֶהוּ כָּל עֲנִין הַהִתְבּוֹדְדוֹת —

לדבר אליו יתברך בלשון שמבין בָּהּ, ולברח תמיד אליו יתברך, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך, כי הכל — דומם, צומח, חי, מדבר, הכל עצם עצמיים חיות אלקותו יתברך, והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו, אמן בן יהי רצון!

הדורש שלומך באהבה רבה...

רמט.

פעורת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות ה'תשכ"ח.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי, יקירי, האברך הצמוד בפנימיות לבכי לטובה, כמר ... שליט"א.

מכתבך היקר קבלתי זה כבר כמה חדשים, אף מרובי טרדותי ברוחניות ובגשמיות לא היה לי הפנאי להשיבך.

אם אמנם לחזקך הוא דבר שאין בו צורך, פי, תהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל בדין, ואתה בין אנשי שלומנו היקרים בקביעות יותר ממני, אף כבר אמרו חכמינו הקדושים: "אין מחזקין אלא המחזקים" (ספרי נשא, ב), ורבנו ז"ל אמר: פארנואס איז ער געקומען צו זיין זאך איז נאר ווייל ער האט זיך דערהאלטן^א, והענין הוא, פי תכלית פונת בריאת כל העולמות היה בשבילנו — בפעלי הבחירה דיקא, בגין דישתמודעין ליה^ב, פמוכא בזהר הקדוש (פא מא.), שפנזכה להפיר אותו יתברך, ולקבל עלינו מלכותו יתברך, לידע, להודיע ולהודע פי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוהו כל עלמין, ומלא כל הארץ כבודו, ולית אחר דפנוי מיניה^ג, ובכל

א) שקל זה שהגיע לעינינו — כי החזיק מצמד.

ב) בעבור שיפירו אותו יתברך.

ג) אין מקום שפנוי ממנו.

תנועה ותנועה שם אלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יְתָבְרָךְ: דוֹמָם,
 צוֹמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְלְכָל זֶה
 זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת, שִׁיחוֹת וּבִקְשׁוֹת בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְצָרִיף
 לְמִסַּר נַפְשׁוֹ, רוּחוֹ וְנַשְׁמָתוֹ אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וְזֶהוּ עֵקֶר קְבֻלַּת עַל מְלַכּוּתוֹ
 יְתָבְרָךְ, שְׁמֵהֶפֶף אֶת הַ"אֲנִי" לַ"אִין", הֵינּוּ אֶת עֲצָמִיּוֹתוֹ לְמִסַּר לְאִין
 סוֹף בְּרוּף הוּא, לְהַאֲרִיחַ מְאוּרֵי יְתָבְרָךְ, אִף זֶה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת
 בְּקָבִיעוּת, כִּי תַעֲנוּג תְּמִידִי אֵינוֹ תַעֲנוּג, עַל-כֵּן בָּרָא הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ
 אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהִדְר נְהוּרָא^(שְׁבַת עו:), לִילָה
 וַיּוֹם, כִּי אֹר יוֹם הוּא אֹרֵי יְתָבְרָךְ "הַמְּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עֲלֶיהָ
 בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית", וְלִילָה
 הוּא חֲשָׁכוֹת, הֵינּוּ צִמְצוּם, שְׁנִתְחַשֵּׁף אֶצְלוֹ אֹרֵי יְתָבְרָךְ, וְזֶהוּ בְּחִינַת
 עֵיל וְנִפְיָקָה, כִּי עֵיל הוּא אֹר יוֹם, שְׁמֵאִיר אֶצְלוֹ אֹרֵי יְתָבְרָךְ, וְחוֹשֵׁק
 מְאֹד מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים,
 וְלִילָה הוּא הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחַ וְהַדְּעַת, שְׁנוּפְלֵת עֲלָיו קְרִירוֹת, עֲצָלוֹת
 וְעֲצָבוֹת, וְאֵז דִּיקָא צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵז אֹרֵב
 בְּיוֹתֵר הַבְּעַל-דָּבָר, כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא הִרְגִישׁ שׁוֹם טַעַם מַעוֹלָם בְּעַבּוּדָתוֹ
 יְתָבְרָךְ, וּכְאֵלוֹ אֶפְסָה תְּקֵנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִין לוֹ כְּבָר שׁוֹם תְּקֵנָה,
 חֵס וְשְׁלוֹם, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּקִיאִים בְּהַלְכָה, לִידַע
 אִיף לִילָף בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, וְצָרִיף לְאַחֵז תְּמִיד בְּתְשׁוּבָה, כִּי מִי יֵאמַר
 זְכִיתִי לְבִי טְהֵרְתִי מִחַטָּאתִי, וְהַכֵּל שְׁצָרִיף לְאַחֵז אֶת הַחוּטְרָא בְּשָׁנֵי
 קְצוֹת, מִצַּד אֶחָד — לִידַע כִּי "מְלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ", וְלְאַחֵז
 עֲצָמוֹ בְּנִקְדוּת טוֹבוֹת, וְלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה רַבָּה מְאֹד, וּמִצַּד שְׁנֵי —
 לִידַע: "אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", שְׁעֲדִין רְחוֹק לְגַמְרִי, וְאֵינוֹ יוֹדַע מְאוּמָה,
 וְעֲדִין לֹא הִתְחִיל כְּלוֹם, וְעֲדִין רְחוֹק מְאֹד מְאֹד, וְלִשְׁבֹּר אֶת לְבָבוֹ
 בְּתַפְלָה וּבְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יְתָבְרָךְ
 כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ — 'אֹר יוֹם' וְלִילָה, כִּי

ד) בְּהִתְחַלְתָּ חֲשֵׁף, וְאַחֲרֵי כֵן אֹר.

ה) נִכְנָס וְיוֹצֵא.

ו) הַמְּקַל.

היום מְרַמֵּז על התגלות אַלְקוּתוֹ, וְלִילָה מְרַמֵּז על צְמִצּוּם וְחֻשָּׁף, וְכֵן נִבֵּן מְעַט מֵה שֶׁכָּתַב רַש"י הַקְדוּשׁ עַל מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עַיֵן בְּחִינַת י.ב.), שֶׁאִשׁוּר מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית הָיָה בְּעַרְבוּבֵיָהּ — חֻשָּׁף וְאוֹר בְּיַחַד, וְנִרְאֶהוּ (הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא), שֶׁאִינוּ כֹּדָאֵי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ (הֵינּוּ בְּאוֹר הַזֶּה) רְשָׁעִים, וְהַכְדִּילוּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבוֹא (עַיֵן כָּל זֹאת בְּרַש"י הַקְדוּשׁ), כִּי בְּאֵמֶת זֶה מְדַרְגָּה גְבוּהָהּ מְאֹד אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁג כִּי אִם לְצַדִּיקִים גְּדוֹלִים, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, לְרֵאוֹת מִצַּד אֶחָד הַתְּגִלוֹת אַלְקוּת נִפְלְאָה מְאֹד, וּמִצַּד שְׁנֵי לְהִיּוֹת שְׂבוּר וּמְשַׁבֵּר כְּתוּלַעַת הַרוּחָשֶׁת עַל הָאָרֶץ מִמֶּשׁ, וְזֶהוּ מֵה שֶׁמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֵנִן עֲנָנָה וְגִדְלוֹת, שֶׁעָקַר מַעֲלַת עֲנָנָה, שֶׁיּוּכַל לֹאמַר עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא עָנָו (עַיֵן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), וּבְאֵמֶת מוּבָא בְּסֵפֶר הַ"תּוֹלְדוֹת" הַקְדוּשׁ, כִּי עָקַר הִירִידָה וְהַנְּפִילָה שֶׁל הָאָדָם הוּא מִחֲמַת גְּדִלוֹת וְגִנְאוֹהָ, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁקָּדַם הָיָה כְּבֹר מְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְּרֵף וְעַכְשָׁיו נוֹפֵל מִזֶּה, אִף אִם הָיָה אוֹחֵז בְּמְדַרְגָּה זֹה, לִידַע בְּכָל פֶּעַם שֶׁעֲדִין לֹא הִתְחִיל, אָז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, כִּי אֵין לִי מִמֶּה לִפֹּל, כִּי עֲדִין לֹא יִצְאֵתִי מִחַל אֶל הַקְדָּשׁ אֲפִלוּ כַחוּט הַשְּׁעֵרָה וְכֵן בְּכָל פֶּעַם, וְעַיֵן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (סִימָן סג, וְעַלֵּי הַהֶלְכָה בְּהִלְכוֹת מִילָה), שֶׁמֵּאָרִיף בְּזֶה, לִידַע שֶׁעֲדִין לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, בְּכַחֲנִינֵת: "מִרְחוֹק ה' נִרְאֶה לִי" וְכוּ' (וְרַמְזָה לֵאמֹר, ב), "וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם מִרְחוֹק" וְכוּ' (בְּרָאשִׁית כד, ד'), הַכֹּל בְּנ"ל, הַשֵּׁם יְתַבְּרֵף יִזְכְּנוּ לְלֶכֶת בְּכָל זֶה, וְהַעֲקַר לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּדַרְךְ עֲקֻשְׁנוֹת בְּעֵנִן תְּפִלָּה, שִׂיחָה, בְּקֻשָּׁה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יְתַבְּרֵף, וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יְתַבְּרֵף, וְזֶהוּ הַפְּרוּשׁ הָאֵמֶתִי שֶׁל: "אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נִח" (שֵׁם ו, ט), וְכֵן "ה' אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו" (שֵׁם כד, מ), שֶׁכָּל הִלְכוֹתֵיהֶם שֶׁל הַצַּדִּיקִים הֵם רַק עִמּוֹ יְתַבְּרֵף, כִּי כְּשֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּדַרְךְ הָאֵמֶתִית הַזֹּאת, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ, יָכוֹל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יְתַבְּרֵף, כִּי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַעֲקַר לְחֻזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאֵמוּנָה בְּכָל הָאֲפָנִים.

וְאֵקוּוֹה שֶׁאֵתָּה מְצִיֵּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל בְּלִמּוּד שְׁעוּרִים קְבוּעִים: גְּמָרָא וְתוֹסְפּוֹת, וְשִׁלְחַן עֲרוּף בְּסִדְרֵן דִּיקָא, אֲשֶׁר עוֹרְרֵתִיף עוֹד לְפָנָי

שֶׁלֹשׁ שָׁנִים, וְאִם הָיִיתָ מְצִיֵּית אֹז, כְּכֹר הָיִיתָ זֹכֶה בְּכָל הַזְּמַן הַזֶּה לְסִיִּם
 כְּמַעַט חֲצִי שָׁ"ס וְחֻצִּים שֶׁל אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלֹחַן עָרוּף, אֲקַנְהָ שְׁאֵתָה
 אוֹחֵז שָׁם, וְאִם לֹא עַל-כָּל-פָּנִים תִּתְחִיל עֲכָשׁוּ לְסִיִּם מִסְכַּת אַחַר
 מִסְכַּת, בְּעוֹד שְׁאֵתָה בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וְהַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִים עוֹד חֲזָקִים
 מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִם תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת כְּסֹדֶרֶן, אֹז
 יַעֲלֶה בְּיָדְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְחִיל וְלִגְמֹר כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כְּפֶה וְכַמָּה פְּעָמִים
 כֹּל הַשָּׁ"ס כְּלוּ, וְאֵל תִּשְׁמַע וְאֵל תֵּאבֶה לְשׁוֹם מִחֲשָׁבָה וְעֲצָה אַחֲרַת
 מִזֹּו שֶׁהִיא נִגְדַּד דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רָצוֹן רַבְּנוּ ז"ל הוּא כְּיָדוּעַ אֲצֻלְנוּ
 — לְלַמֵּד גְּמָרָא כְּסֹדֶרֶן, לְהִתְחִיל וְלִגְמֹר כֹּל הַשָּׁ"ס, אֲשֶׁרֶיךָ אִם תֵּאחֵז
 בְּזֶה, כִּי מוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁעַל לְמוֹד גְּמָרָא וְתוֹסְפוֹת מִתְאַמֵּץ
 הַבַּעַל-דְּבָר עֲצָמוֹ לְאַרְכוּ וְלִרְחִיבוֹ לְמִנְעַ מִזֶּה, כִּי עָקַר הַיְהוּדוֹת תְּלוּי
 עֲכָשׁוּ בְּגְמָרָא, כְּיָדוּעַ לְכָל, וּבְצִנְאוֹת בֶּן הַשָּׁל"ה הַקְּדוּשׁ מוּבָא, שֶׁחִיב
 לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים דֵּף אַחַד גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת כְּמוֹ
 הַנַּחַת תְּפִלִּין, עַיִן שָׁם, וְרַבְּנוּ ז"ל עוֹד בִּימֵי קְטָנוֹתוֹ שָׁלַם לְמַלְמֵד שְׁלוֹ
 שְׁלֹשָׁה גְּדוּלִים עַל כָּל דֵּף גְּמָרָא שֶׁיִּלְמַד עִמוֹ, וְהַשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד הַרְבֵּה
 דְּפִיִּים (שְׁבַחֵי-הַר"ן, סִימָן ד), וְעַיִן (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג), מִמַּעַלְת
 לְמוֹד גְּמָרָא שֶׁמַּעֲלָה אֶת הַמְּלָכוֹת וְכוּ' וְכוּ', (וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
 סִימָן רִיד): תְּלַמּוֹד בְּגִימְטְרִיָּה שָׁם הַקְּלָפָה, כִּי עַל-יָדֵי לְמוֹד גְּמָרָא
 יְכוּל לְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַקְּלָפָה הַזֵּה, וְהַעֲקָר מוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים
 (בְּסִפְרֵי הַחַיִּים מֵאַחֲרֵי-הַמַּהְר"ל), שְׁאוֹתִיּוֹת גְּמָרָא הֵם אַרְבַּעַת הַמְּלָאכִים
 הַמְּשֻׁמְרִים אֶת הָאָדָם: גְּבֻרִיאֵל, מִיְכָאֵל, רַ'פָּאֵל, אִוְרִיאֵל, שֶׁעַל-יָדֵי
 לְמוֹד גְּמָרָא נִמְשָׁכַת עֲלָיו שְׁמִירָה מֵאַרְבַּעַת הַמְּלָאכִים הַלְלוּ, וְהִבֵּן;
 וְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מֵאַנְשֵׁי רַבְּנוּ ז"ל בְּזֶה וּבְכָא לְנִצְחַת.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ...

אַבְקֵשׁ מִמְּךָ, אֶף שְׁאַנִּי לֹא עָשִׂיתִי כִּהְגֹן שְׁלֹא כְּתַבְתִּי לְךָ
 תְּכִף-וּמִיד, אֶף אֵתָה עֲשֹׂה כִּהְגֹן, וְתַכְתֵּב לִי תְכִף-וּמִיד, כִּי כִּסְפִיתִי
 מְאֹד לְרֵאוּתְךָ וְעַל-כָּל-פָּנִים כְּתִיבַת יְדְךָ.

רנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא ה'תשכ"ח.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה, רַחֲמִים, חַיִּים וְשְׁלוֹם אֶל מַעֲלַת אֱהוּבֵי ... נְרוּ יְאִיר
וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבַּלְתִּי, וְלִהְשִׁיבְךָ בְּאַמַּת אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה, פִּי
הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדֶיךָ, וְאֵין אַתָּה מַצִּיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל,
וְאִיךָ אַתָּה תַּצִּיַּת אוֹתִי? ! וְסִהְדִי בְּמֵרוֹמִים, שְׁאַנִּי בְּעֶצְמִי יוֹדֵעַ מֵעַט,
אִיךָ שְׁאֵין עוֹד שְׁפָל וְנִבְזָה בְּעוֹלָם כְּמוֹנֵי מַגְרִיעוֹת מַעֲשֵׂי הַמְּרַבִּים
וְהַפְּגוּמִים, (וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׂזָה בְּלִשׁוֹן עֲנֹה, כִּי דָּבָר אֶחָד קִבַּלְנוּ מִרַבְּנוּ
ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): נִישָׁט נֶאֱרַן זִיךָ^א, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק אַמַּת),
וְתִהְיֶה לְאֵל, בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל יְצַאֲתִי מִמְּקוֹם שְׁיִצְאָתִי, וְהַכֹּל הִיָּה
מִפְּנֵי שְׁצִיַּתִּי אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אִיךָ שְׁבִּאָמַת לְפִי דַעֲתִי וְשְׁכָלִי הַפְּגוּם, הִיָּה
נִרְאָה לִי אֲזו, שְׁאֵין לִי שׁוּם תִּקְנָה וְשׁוּם תִּקְנָה וְאֵנִי אֲבוּד, אִיךָ הַשְּׁלֵכָתִי
שְׁכָלִי וְדַעֲתִי לְגַמְרֵי לְרַבְּנוּ ז"ל שְׁאָמַר: גְּעוּוֹאֵלֵד, זֵיִט אִיךָ נִישָׁט
מִיֵּאֵשׁ קֵיִין יְאוּשׁ אִיזו גָּאֵר נִישָׁט פֶּאֲרֵהֲנִדְן^ב, וְשְׁמַעֲתִי בְּקוֹלוֹ, וְהַעֲקֹר
הִיָּה, כִּי תַכְּף-וּמִיד כְּשִׁנְתְּקִרְבָתִי קִבַּלְתִּי בְּשִׁלְמוֹת עֲנִין הַהִתְבּוֹדְדוֹת,
וְזֶה הִיָּה בְּעֶזְרִי, וְעַד עַכְשָׁיו הוּא בְּעֶזְרָתִי, תִּהְיֶה לְאֵל, מָה אִמַּר לְךָ,
עָבְרוּ יָמִים וְשָׁנִים וְלֹא עָשִׂיתִי כְּלוּם, רַק צָעֲקָתִי וּבְכִיתִי לְפָנֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּבְכִיּוֹת, מִמָּשׁ כְּמוֹ תִינּוֹק קֶטָן, בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, וּבְכָל פְּעַם
אַחַר כָּל הַתְּבּוֹדְדוֹת יְצַאֲתִי אָדָם אַחַר, וּפְעַם אַחַת וְהִיָּה זֶה בְּקִיץ
בְּשָׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַתְּקִרְבוֹתִי לְפָנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים, שְׁתַּכְּף-וּמִיד אַחַר
הַשְּׁחִרִית וְהָאֲכִילָה, יִרְדֹּתִי בְּמִקוֹם מַצְנַע וְהֵיִיתִי שָׁם כָּל הַיּוֹם עַד שְׁעָה
תִּשְׁעַ בְּלִילָה, זְמַן תְּפִלַּת מְעִרִיב, וּבְלִיתִי כָּל הַיּוֹם כְּשִׁתִּים-עֶשְׂרֵה
שְׁעוֹת לְעֶרְךָ רַק בְּצַעֲקוֹת וּבְכִיּוֹת, תְּפִלוֹת וּבְקִשׁוֹת... (חֶסֶר).

(א) לא להטעות עצמו.

(ב) אָהָה! אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

רנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֹדֵר תּוֹרֵיעַ-מְצוּרַע ה'תשכ"ח.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִידִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, מוֹרְנוּ הַרְבֵּי ר' ... גֵּרוּ
יְאִיר, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ.

אֲחֵר דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ הַטּוֹב בְּאַהֲבָה רַבָּה.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר קִבְלָתִי זֶה זְמַן רַב, אִךְ רַבּוּי הַרְפָּתָקָאוּתִי וּבְלִבּוּלִי
שְׁעוֹבָרִים עָלַי בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, הֵם עֹפְבוּנֵי לְהַשִּׁיבְךָ, וְהִגִּה לְחַזְקְךָ
הוּא אִךְ לְמוֹתֵר, כִּי הֲלֹא אַתָּה בְּקִבְיֵעוֹת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּקְרִים
הַעוֹבְדִים יוֹתֵר מִמֶּנִּי, כִּי בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, אֲנִי יוֹשֵׁב פֹּה בְּגִלוּת נִתְפָּס
בְּחַבְלֵי הַבַּל, וְאֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָךָ שְׁזִכְיֹת בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַתִּישָׁב
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מוֹבָא בְּסָפְרִים הַקְּדוּשִׁים וּבַכְּפָרֵט בְּסָפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר עָקַר הַנִּצְחוֹן בְּזֶה הָעוֹלָם — כְּשֹׁזְכִין לְהִגִּיעַ לְאֶרֶץ
הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר שָׁם יְכוּלִים לְהִגִּיעַ לְמָה שְׁצָרִיכִים לְהִגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְתִרְגְּלֵי עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לִפְנֵי כָּל הַתְּבוּדוֹת לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שֶׁהוֹצִיאָךְ מִהַגְּלוּת וְהִבִּיאָךְ לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, כֵּן יִזְכֶּה אוֹתָךְ לְצֵאת מִכָּל הַגְּלוּת שְׁעוֹבָרוֹת עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבַכְּפָרֵט שְׁאַתָּה זוֹכֶה לְהִיּוֹת חֶבֶר וְדְבוּק לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אִם אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת אֶחָד מִן הַרְפֵּשׁ וְהַטִּיט,
אֲזַי גַּם מִי שֶׁמְחַבֵּר אֵלָיו יוֹצִיא, וְהִבֵּן; כִּי כָּל הַמְּחַבֵּר-לְטָהוֹר —
טָהוֹר (בְּבֵא קָמָא צב:), וּבַכְּפָרֵט שָׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲזַי עָס אִיז גָּאֵר
שְׁלַעֲכֵט, חֶס וְשְׁלוֹם, לוֹיִפֵּט מְעַן צוּ דִּי מְקוּמוֹת הַקְּדוּשִׁים אֲוֹן
מִגִּיסֵט זִיף אוֹיִס דָּאֵס הָאֶרֶץ צוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת,
וְוֹאֵס אִיִן לְמַעְלָה מְזֵהָ, וְרַק זֶה עָקַר הָעֲצָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיוֹתֵר מְזֵה
אִיִן שׁוֹם עֲצָה, רַק זִיף קִילָן דָּאֵס הָאֶרֶץ מִיִּטְבֵּי הַתְּבוּדוֹת, שְׂיַחְהּ,

(א) כְּאֲשֶׁר הַמַּעֲבָב כְּבִי רַע, רַצִּים לְמַקּוּמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְשׁוֹפְכִים אֶת הַלֵּב לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת; אֲשֶׁר אִיִן לְמַעְלָה מְזֵהָ.

(ב) לְקַרֵּר אֶת הַלֵּב עִם...

תִּפְלֶה וּבִקְשֶׁה צוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם
 מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לִכְל עֲצָם
 עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְ"אֵין אָדָם
 נוֹקֵף אֲצָבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֲלָא אִם בֶּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה", כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (חֲלִין ז:), וּכְשִׁיּוֹדְעִין יְדִיעָה זו, אֲזַי מוֹצֵאִים אֶת
 הַשָּׁלוֹם שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּכָל אָדָם, בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם,
 כְּמוֹ שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג), שֶׁצָּרִיף לְבַקֵּשׁ
 שָׁלוֹם, שְׂיִהְיֶה שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְשְׂיִהְיֶה שָׁלוֹם
 לְכָל אָדָם בְּמַדּוּתָיו, הֵינּוּ שְׂלֵא יִהְיֶה מְחַלֵּק בְּמַדּוּתָיו וּבְמֵאוּרְעוּתָיו,
 שְׂלֵא יִהְיֶה חֲלוּק בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעִיקוֹי, תְּמִיד יִמְצֵא בּוֹ אֶת הַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵךְ, וּלְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה,
 וְהַתּוֹרָה נִקְרְאת שָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ג, יז): "וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ
 שָׁלוֹם", וְעַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים שְׂגָם בֶּן נִקְרְאִים בְּרִית שָׁלוֹם,
 הֵינּוּ לִילֵף בְּדָרְךָ עֲצַתְּם, אִם אָמַנְם דְּרַךְ הַשָּׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמַרְיָרוֹת
 כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כז), כִּי לְזוֹת
 לְשָׁלוֹם צָרִיף לְהִיּוֹת מְעַבִּיר עַל מַדּוּתָיו, אִף שִׁיּוֹדְעִים שְׂזָה שֶׁכְּנֻגְדּוֹ
 הוּא הַפּוּף הָאֵמֶת, אִף צָרִיף בְּכָל אִפְן לְהִיּוֹת מְעַבִּיר עַל מַדּוּתָיו וְלְכָלִי
 לְהַרְבוֹת בְּמַחְלָקַת, חַס וְשָׁלוֹם, וְצָרִיף שִׁיִּדַע שֶׁהַכֹּל מִלְּמַעְלָה, וּמְכָל
 שְׂפָן וְכָל שְׂפָן בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּבֵא מְצִיעָא
 נט): אֶתְתָּךְ גּוֹצָא גַחוּן וְלַחִישׁ לְהַי, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ (יְבָמוֹת סג): "דִּיֵּינוּ
 שֶׁמְגַדְלוֹת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא", וְכְמוֹ שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ
 ו"ל לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד), וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר
 שֶׁהַעֲקָר מַה שְׁלוֹקֵחַ עֲצָמוֹ הַבַּעַל-דְּבָר עַל הָאֲבָרְכִים הוּא שִׁתְּקַלְקֵל
 הַשָּׁלוֹם-בֵּית אֲצֵלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבִיאָם אַחַר-כֵּן לְמַה שֶׁמְבִיאָם,
 וְכִשְׁמִסְתַּפְּלִים עַל הַתְּכֵלִית הָאֵמֶתִית וְהַנְּצַחִית, וְאִיף שִׁיִּמְנוּ כְּצֵל

ג) בֵּין כְּשֵׁטוֹב לוֹ בֵּין כְּשִׁמְעִיק לוֹ.

ד) אִשְׁתָּךְ נְמוּכָה, הַתְּכּוּפֵף וְלַחֵשׁ לָהּ [הֵינּוּ קָבֵל עֲצָתָהּ].

עוֹבֵר וְכַחֲלוֹם יְעוֹף וְכַעוֹף וְאָבֵק פּוֹרֵחַ, וְהַפֵּל כְּמִשׁוּל, אִזּוּכִים
לְשֵׁלום אֲמַתִּי, וְזֶה אוֹתִיּוֹת "מִשׁוּל" כְּאֲתוֹנִי "שְׁלוֹם", וְהִבֵּן.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

יְדִידִי הַיְקָר! מַה נִּשְׁמַע עִם הַסְּפָרִים שֶׁהַבְּטָחָה לְשַׁלַּח לִי?
וְאוֹדוֹת חֲמֵשׁ מֵאוֹת "מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל" שֶׁהַבְּטָחָתֶיךָ אֶרְאֶה בְּקִרְוֵב
לְשַׁלַּח אֵלֶיךָ לְפִתְכַת שְׁלֶךְ.

הַנְּ"ל...

דְּרִישַׁת שְׁלוֹם לְיָדִיד נִפְשֵׁי מוֹרְנוּ הָרַב ... שְׁלִיט"א.

רנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהִרְבָּחָתִי, כ"א אִיר ה'תשכ"ח.

חַיִּים וּבְרָכָה וְשְׁלוֹם, יְשׁוּעוֹת וְהַמְּתַקֵּת הַדִּינִים יִמְשְׁכוּ לְאַהוּבֵי,
יְדִידִי הַיְקָר, חֲמֵדַת לְבָבִי, הַשׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, הַחֲפִץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ... גֵּרוֹ
יְאִיר וַיִּזְרַח.

אֲחִי הַיְקָר! חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי זֶה הָעֵקֶר בְּזֶה
הָעוֹלָם, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת ד', יא), שֶׁתְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים הֵם
כְּתָרִים בְּפָנֵי הַפְּרָעָנוֹת, וְעַל-יְדֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה נִתְיַחַד קוֹדֶשׁ אֲבִיךָ
הוּא וְשִׁכְנָתֶיהָ, כִּי אוֹרִיתָא בְּתַפְאֲרַת וּתְפִלָּה הִיא מְלֻכּוֹת כְּדוּעַ, וְרַבְּנוּ
ז"ל הִזְהִירוּנוּ בְּיֹתֵר עַל הַתְּמֻדָּה "כֶּף וְכֶף" בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ הַתוֹרָה
תּוֹצִיא אוֹ מִכָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁנִּפְּל בָּהֶן, וְכֵן כַּח הַתְּפִלָּה גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד,
שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם אֶפְלוּ מִעֲמֻקֵּי עֲמֻקִּים, וְלְהַעֲלוֹתוֹ לְרוֹם
גְּבוּהֵי מְרוֹמִים, הָעֵקֶר שֶׁיְהֵא חִזֵּק בְּדַרְךָ עֲקֻשָׁנוֹת אֶפְלוּ שְׁעוֹבָרִים עָלָיו

ימים וְשָׁנִים, וְעֵדִין הוּא רוֹאֵה שְׁבָכֵל פֶּעַם מִתְגַּבְּרִים וּמִשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו הַמְּנִיעוֹת וְהַיְרִידוֹת, עִם כָּל זֶה יִהְיֶה חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ בְּשִׁקְיָה רַבָּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבִכְפָּרֵט בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׁמוֹזַכְכִּים וּמִטְהָרִים אֶת הַנְּשָׂמָה מְאֹד מְאֹד, וַיִּלְמַד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, וְעַל כָּל תּוֹרָה יֹאמֵר הַתְּפִלָּה מֵהַ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי נִתְהַוִּים מִזֶּה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלֶּה אֲשֶׁר מִימֹת עוֹלָם לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ אֵלֹהֵי הַשְּׁעִשׂוּעִים בְּשִׁלּוֹמְדִים "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, וְאוֹמְרִים הַתְּפִלוֹת, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ גְּדֹל מַעַלְתָּם וְגִדְּל הַתְּקוּנִים שֶׁנִּתְהַוִּים מִזֶּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, הֵייתָ קוֹבֵעַ עֲצָמָךְ בְּזֶה בְּקַבִּיעוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְנֻדָּאֵי הֵייתָ יוֹצֵא מִהַחֲשֻׁכוֹת וְזוֹכֵה לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, וְלַחֲזוֹת בְּנַעֲם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִכָּלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּקוּנֵי רַבְּנוּ ו"ל כְּפִי שֶׁשִּׁמְעֵתִי וְקַבְּלֵתִי מִגְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם אֲרַבֵּעַ אוֹתִיּוֹת — ש'מ'ח'ה', לַהֲיוֹת בְּשִׁמְחָה בְּכָל יוֹם וְלִרְקֹד רְקוּדִים אֲפִלוּ בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ, כִּי יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ עַל מַה לִּרְקֹד וְלִשְׂמַחַת, שְׁאֲנוּ זוֹכִים עַל-כָּל-פְּנִים לְהֶאֱמִין וְלִטְעַם בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן וּבְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", מַה שָּׁרַב הָעוֹלָם רְחוּקִים מִזֶּה מְאֹד וְעוֹד חוֹלְקִים עַל זֶה כְּפִדּוּעַ; אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁאֲנוּ שׁוֹקְדִים בְּשִׁלְחַן עָרוּף, שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּיֹתֵר עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֹּל, וּלְבַל יַעֲבֹר יוֹם בְּלִי סְעִיף שִׁלְחַן עָרוּף, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְחִלְיָה, וַיִּלְמַד כְּסֻדְרָן אֲרַבְּעַת חֻלְקֵי שִׁלְחַן עָרוּף. מִקְּוָה — לְהִזְהֵר לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם וּבִכְפָּרֵט בְּבִקְרָת קִדְּם הַתְּפִלָּה, אֲךָ אֲנוּס יָכוֹל לְהִשְׁלִים כָּל הַיּוֹם כְּפִדּוּעַ, חֲצוֹת — לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תְּקוּן חֲצוֹת. הַתְּבוֹדָדוֹת — לְשַׁפֵּף שִׁיחָה וּתְפִלָּה לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו בְּכָל פֶּעַם כָּל לְבוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַנִּלְ...ל

רנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשכ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְיָדֵי הַיָּקָר הַחֲפִץ בְּאַמַּת
לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהָר סִינִי,
מִשֶּׁה קָבַל תּוֹרָה מִסִּינִי וּמִסֵּרָה לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים
לְנָבִיאִים וְכוּ' עַד שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵינוּ הַשְּׁתַּלְשֻׁלוֹת קִבְּלַת הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאָרֵר
וַיִּזְרַח.

מִכְּתָבְךָ קִבְּלָתִי וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הוֹן עַל דְּבוּרֶיךָ הַיָּקָרִים
הַמְחַזְקִים הַרְבֵּה, וְיָדוּעַ אִיךָ שֶׁרַבְּנוּ וְ"ל הַזְּהִירָנוּ עַל אֲהַבַת חֲבָרִים,
וְכַמוֹכָא בְּלִקְוִטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן לר) מַעֲנִין שֶׁלֹּשׁ נִקְדוֹת, עֵינַי
שָׁם; נִקְדַת הַצַּדִּיק — לְקַבֵּל מִהַצַּדִּיק, וְזֶה עַל־יְדֵי שֶׁקִּיְדָה רַבָּה
בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים הַמְחַזְקִים וּמְחַיִּים הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי שִׂיֵּאֲחֻז
בָּהֶם, וְנִקְדַת הַחֲבֵר — בְּחִינַת "וּמִקִּבְּלִים דִּין מִן דִּין" א, כִּי בְּכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָה מֵה שָׂאִין בְּחֲבָרוֹ, כִּי־דוּעַ מִהַסְפָּרִים הַקְּדוֹשִׁים,
כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא נִצּוֹץ מִהַשְּׂכִינָה, כִּי כָל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם
הַשְּׂכִינָה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ עָלֵינוּ, וּמִזֶּה נִשְׁתַּלְשַׁל שְׁכָל
אֶחָד הוּא עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְכוּ תְלוּיִים אֶלְפִים וְרַבְבוֹת עוֹלָמוֹת,
וְכַמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ וְ"ל (עֵינַי חִי־מוֹהַר"ן, סִימָן תִּקְד): וְאוֹס אִיז שִׁיף
א מְעוֹנָטֵשׁ טוֹט עָר אַזוֹי א מֵאָר מִיט דְּעַר הָאֲנָט וְוַעֲרָט אַזוֹי אִין
דִּי עוֹלָמוֹת — טוֹט עָר אַזוֹי אֵמֵאָר טוֹט זִיף אַזוֹי, עוֹד אָמַר: אִם
יְכוֹלִים לְהַפֵּךְ אֶת הָאָדָם (הֵינּוּ לְגִלוֹת אֶת פְּנִימִיוֹתוֹ), הֵיּוּ רוֹאִים
אִיךָ שֶׁכָּל גִּיד מִגִּידֵי הָאָדָם תְּלוּיִים אֶלְפִי אֶלְפִים וְרַבְבוֹת עוֹלָמוֹת,
וּמִזֶּה רְאוּי לְאָדָם לְהִתְעוֹרֵר, לִידַע מֵה הוּא וּמִי תְלוּי בּוֹ, וְיִוְתֵר מֵה
שָׂאִין הִפָּה יְכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לְחֹשֵׁב, וְעַל־כֵּן רְאוּי לוֹ לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו
בְּאִפְּן שֶׁיִּתְקַן כָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בּוֹ, וְזוֹ מַעְלַת אֲהַבַת חֲבָרִים,

(א) זֶה מִזֶּה

(ב) מֵה שִׁיף? אָדָם עוֹשֶׂה כֵּךְ בְּיָדוֹ, נַעֲשֶׂה כֵּךְ בְּעוֹלָמוֹת, וְאוֹלוֹ עוֹשֶׂה אַחֲרַת בְּיָדוֹ, נַעֲשֶׂה כֵּךְ ...

שְׁעַל-יְדֵי שְׁמֻקְבֵּל מִחֲבָרוּ יְכוּל לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד, כִּי כָּל אֶחָד לְכוּשׁ לְחֲבָרוּ כַּמּוּכָא בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כה) עֵינֵי שָׁם, וְלִפְעָמִים נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ, וְעַל-יְדֵי שִׂיחָה עִם חֲבָרוֹ יְכוּל לְזַכּוֹת לְהִתְעַלּוֹת, וְכֵן יֵשׁ נִקְדָּה מִיְגִיָּה וּבִיָּהִל, שְׁזָה הָעֵקֶר שְׁבָכֵל הָעֵקָרִים, הֵן לְדַבֵּר הַרְבֵּה תַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת וְהִתְבּוֹדְדוֹת, לְהִתְבּוֹדֵד וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הֵן לְדַבֵּר לְעֲצָמוֹ דְּבוּרִים שֶׁל הִתְחַזְּקוֹת וְיִשׁוּב הַדַּעַת וּמָה תִּהְיֶה הַתְּכַלִּית, וְלֹאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ — לְמָקוֹם רַמָּה וְתוֹלְעָה, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ, חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ', וְעֵינֵי בְּלִקְוּטֵי-הֵלְכוֹת בְּהֵלְכוֹת תְּפִלִּין עַל הַתּוֹרָה הַזֹּאת נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְקַבֵּל מִהַצַּדִּיק וּמִיְגִיָּה וּבִיָּה, שְׁזָה תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל יָד, לְכֵן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ צָרִיף לְהִיּוֹת מְגֻלָּה, לְהוֹרוֹת שְׁאֵת הַצַּדִּיק צָרִיכִים לְגַלוֹת, וְלְהַפָּךְ הַנִּקְדָּה הָעֲצָמִית צָרִיכָה לְהִיּוֹת בְּאִתְּכֶסְיָא" (חסר).

"וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה מִקְשָׁה זֶהֱב" עַל-פִּי מַה שֶּׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר ח, ב): "בְּהַעֲלִתְךָ אֶת הַנְּרוֹת" (לִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), כִּי צָרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת הַשְּׂבָעָה נְרוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, וְיִדוּעַ אֲשֶׁר עָקֵר הַכֹּל הוּא הִתְבּוֹדְדוֹת, וְעַל יְדֵה זוֹכִים לְכֹל הַתְּקוּנִים, וְעַל-פִּי זֶה יִתְפָּרֵשׁ, "וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה מִקְשָׁה זֶהֱב" מִ'הַיְב"': מִ'הֵרָה קִיבַע שְׂעָה הִתְבּוֹדְדוֹת — זֶה הָעֵקֶר בְּיַעֲלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

עֵינֵי בְּלִקְוּטֵי-הֵלְכוֹת (שַׁבָּת, הֵלְכָה ז): "הַנִּכְלָלִין בְּצַדִּיק כָּלֵם נִקְרְאִים צַדִּיקִים עַל שְׁמוֹ", עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ שְׂפָל אֵלּוֹ אֲשֶׁר מְקַרְבִּים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל וְנִקְרְאִים עַל שְׁמוֹ, הֵם הֵם הַצַּדִּיקִים, וְאִף שְׂאֲחָרִים עוֹשִׂים לְיִצְנּוֹת מְדַבּוּרִים אֵלּוֹ, אָנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּמוֹהַר"ן תְּ ז"ל, אֲשֶׁר הַשְּׂלָמוֹת הֵיטָה רַק אֶצְלָם, וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ לְשַׁמַּע אֶל אֵלּוֹ הַלְצִים הַמְּתוֹלָצְצִים, עַל זֶה שְׁפָתְכֶתִי כַּמָּה פְּעָמִים שְׁצַדִּיקֵי דוֹרְנוּ הֵם

ג) הַנִּקְדָּה מִפְּנֵי וּבְתוֹכוֹ — "נִקְדָּת עֲצָמוֹ".
ד) מִכְסָּה.

ה"בְּרִסְלָכָר חֲסִידִים", כִּי הֵלֵא בְּפִרוּשׁ מְבֹאָר זֹאת בְּדִבְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְהֶעֱקָר לְהִיּוֹת "בְּרִסְלָכָר חֲסִיד" אֲמַתִּי, וְלֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, וְזֶה תְּלוּי רַק כְּפִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד, כִּי בְּלֹא הַתְּבוּדוֹת אֵין שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יְכוּלָה לְקַרּוֹת לְעֲצָמָה "בְּרִסְלָכָר חֲסִיד", כִּי בְּלֹא הַתְּבוּדוֹת הָאָדָם מִנְּחָ בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל, וְרַחֲמָנוּת גָּדוֹלָה עָלָיו וְכוּ'.

הַנִּלְ...

רנר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן ה'תשכ"ח.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל מַעֲלַת יְדִיד נְפֹשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד
וְכוּ' ...

לְהַשִּׁיבֵךְ עַל צַעֲקוֹתֶיךָ וְהַעוֹבֵר עָלֶיךָ הֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלֵא בָּהֶם — עֲצוֹת, הַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת וְכוּ', וְאַתְמוֹל בְּלִילָה בְּלִמְדֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נִתְעוֹרְרַתִּי מְאֹד (עֵין הַלְכוֹת תַּעֲנִית, הַלְכָה ד, הַבְּנוּיָה עַל הַתּוֹרָה "חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן" בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁהֶעֱקָר הוּא אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים עוֹלָיִם עֲשָׂנִים סְרוּחִים בְּמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְלַקְתָּ עֲצָתוֹ, וְזֶה עָקַר מְרִירוֹת הַצָּרָה שֶׁעוֹבְרַת עַל הָאָדָם — שְׁאִינוּ יְכוּלִים לְתַן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ עֲצוֹת רַבּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהֶעֱקָר אֵיךְ לְהַתְּחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עַמּוּדוֹ, וְלִבְלִי לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם עֵין שֵׁם בְּאַרְיִכוֹת.

אֲחִי, יְדִידִי! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד כְּבָרָא שׁוֹנָה — לְהַתְּמִיד בְּיֹתֵר בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וְכֹל הַשׁוֹנָה הַלְכוֹת בְּכֹל יוֹם מְבֹטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא (נִדְּהָ עג.), זֶה נֶאֱמַר בְּוִדְאֵי גַם עַל ה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי דוּעַ מַה שֶׁאֲמַר מוֹהַר"ן תּוֹ"ל פֶּעַם עַל ה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שְׁלוֹ: "דָּאס אִיז הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ ס' גִּין-עֲדֵן"א, שֶׁמְחַזֵּק וְמֵאֲמֵץ נְפֹשׁ כָּל

(א) זֶה הַגִּין-עֲדֵן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ.

אָחַד וְאָחַד, גַּם בְּיַדַּי יְדוּעַ לָךְ מַה שֶּׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל הַ"לְקוּטִי-תַפְלוֹת", שֶׁעֲתִידִים לִתֵּן אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם שֶׁלֹּא אָמְרוּ אוֹתָן, וְאָמַר ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן שֶׁזֶּה נֶאֱמַר גַּם עַל הַ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת" שֶׁלוֹ (עַיֵן בְּכוּכְבֵי-אוֹר), וְכֵן תִּרְאֶה לְהִתְמִיד בְּיִתְרָא בְּלִמּוּד שֶׁלְחַן עֲרוּףָא קְסִדְרָן — שְׁעוֹר קָבוּעַ, כִּי יֵשׁ לָזֶה סְגֻלוֹת רַבּוֹת וְנִפְלְאוֹת, כַּמּוּבָא הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְנּוּ ז"ל וּבְשִׁיחוּתֵי הַקְדוּשׁוֹת, וְכָל הַשּׁוֹנֵה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, וּבִפְרָט לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁלּוֹמַד, וְהַעֲקָר לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרָה — תַּפְלָה, כַּאֲשֶׁר הוֹרְנוּ רַבְנּוּ ז"ל, שֶׁמִּכָּל הַלְכָה וְהַלְכָה שֶׁלּוֹמַד יַעֲשֶׂה מִזֶּה תַּפְלָה, וּבִפְרָט כְּשֵׁי-לְבִישׁ בְּאוֹתָהּ הַלְכָה עֲצוֹת וּמַדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁגָּלָה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל אוֹתָהּ הַלְכָה, אִזּוֹ בְּיַדַּי יוּכַל לְהִרְחִיב אֶת פִּיּוֹ בְּשִׁיחוֹת וּטְעָנוֹת יְפוֹת.

וּמוּבָא גַּם בְּסִפְרֵים הַקְדוּשִׁים (סִפְרֵי יְסוֹד יוֹסֵף, תְּקוּן יב, וּבְסִדְרוֹ הָאֲרִיז"ל ל'ר' שְׁבִתִי ז"ל) תְּקוּן נִפְלָא לְפָנֵם הַבְּרִית — לְלַמַּד בְּכָל יוֹם ח"י [שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר] פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִים, וְכֵן נִתֵּן רַבְנּוּ ז"ל תְּקוּן לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל כַּמּוּבָא בְּשִׁיחוּתֵי הַקְדוּשׁוֹת (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), וְתֹאמַר הַ"תְּקוּן הַכְּלָלִי" בְּכָל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתִלְוֶה לְמַקְנֵה בְּכָל יוֹם, גַּם תִּזְהַר לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תְּקוּן חֲצוֹת, שֶׁאִזּוֹ הַזְּמַן מְסֻגָּל מְאֹד, בְּחִינַת: "שֶׁפָּכִי כַּפִּים לְבָרֶךְ נִכַּח פְּנֵי ה'" (אִיכָה ב, יט).

וְכַתּוּב: "שֶׁמֶר' פִּתְחֵי פִיךָ" (מִיכָה ז, ה) וְהוּא סוּפֵי תַבּוֹת יִרְדִּי', כִּי בְרִית הַלְשׁוֹן וְהַמְעוֹר הוּא עֲנִין אָחַד, וְכֵן מְרַמֵּז בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרַנְ"ן (חֶלֶק א', סִימָן יט), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקְדָּשׁ הֵינּוּ שֶׁמְקַדְּשׁ אֶת הַדְּבָר בְּדַבּוּרִים קְדוּשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְתְּקוּן הַבְּרִית, עַיֵן שָׁם, וְיְדוּעַ שֶׁפִּתַּח הָאָדָם הוּא פִּיּוֹ, וְצָרִיף לְשֶׁמֶר מְאֹד מְאֹד בְּפִתּוֹחַ הַן שֶׁלֹּא יֵאָכַל, חֶס וְשְׁלוֹם, מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן שֶׁלְּכָל יְדָבָר שׁוֹם דְּבָר בְּטָל, וְכָל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן דְּבָר אֲסוּר, חֶס וְשְׁלוֹם, נְבוּל פֶּה וּלְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְכוּ', כִּי זֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם יוֹתֵר

מהכל, פמוכא באריכות בספרי ה"חפץ חיים" אחז בהם כל ימי חייך, "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב", העצה לזה נותן דוד המלך, עליו השלום: "נצר לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו" (תהלים לד, יג – טו).

הדורש שלומך...

בעזרת השם יתברך, על ידי מכתב זה אפה יכול להיות איש פשר כל ימי חייך, אם תקים הכל, ובפרטיות התבודדות ושלחן ערוך.

רנה.

בעזרת השם יתברך, ערב שבת קדש לסדר בהעלותך ה'תשכ"ח.

ששון ושמחה, ברכה וישועה ירדפו וישיגו אל אהובי, אחי ורעי, ידידי היקר לי מאוד מאוד, הצמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו ואיר ויזרח, השותה מבאר מים חיים מהנחל נובע בו מקור חכמה הקדומה משלש ראשונות דעתיק וכי'.

אחי! חזק ואמץ מאוד מאוד בעבודת השם יתברך, ואל תפל בנדעתך משום דבר, כי כל הנפילות והירידות וחלישות הדעת, הכל מהבעל-דבר, שרוצה להשליך את האדם ולאבדו משני עולמות, חס ושלום, ובצער ללחם פנגדו הוא על ידי חרב התפלה, כמו שכתוב ביצקב: "בחרבי ובקשתי" (בראשית מח, כב) ופרש רש"י: בתפלה ובקשה (עין בתרגום בצלותא ובעותא), וצריכים לידע איך לאחז את החרב לבל יטה לימין או לשמאל, כמו שפרשו לנו רבנו ז"ל ומהרנ"ת ז"ל, הינו שתמיד יצטק בתפלה — הן בעליה, ידע שעדין צריך עוד לעלות, ועדין לא התחיל, ולהפך כשנופל, ידע שעל ידי תפלה יכול לעלות לרום גבהי מרומים, אם יהיה חזק בזה ימים ושנים, רק חזק ואמץ, כי תפלה היא מהדברים שצריכים חזק, כמו

שְׁאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (עֵין בְּרוּכּוֹת לֵב:), חֲזַק וְאַמֵץ ! אֵל תִּירָא
וְאֵל תַּחַת, כִּי ה' עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
כָּל עַלְמֵין וְסוּבָב כָּל עַלְמֵין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעַדְיוֹ יִתְבָּרֵךְ, חֲזַק
וְאַמֵץ (חֶסֶר).

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל
כָּל הַחֶסֶד חָנֵם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲזַק וְאַמֵץ ! חֲזַק וְאַמֵץ ! חֲזַק וְאַמֵץ !
חֲזַק חֲזַק !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֵדֶר כִּי תֵבֵא ה'תשכ"ח.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ לְאַהוּבֵי, יָדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֶסֶד, הַחֶפֶץ
וּמְשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתֵּם וְהַפְּשׁוּט, שְׁקִבְלֵנוּ
מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אַהוּבֵי, אַחֵי ! מִכְתָּבְךָ הֵיכָר קִבְלָתִי, וְזֶה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת שֵׁשׁ
בְּדַעַתִּי לְכַתֵּב לָךְ, אִךְ הִבְעַל-דְּבָר מְעַכֵּב בְּכָל פַּעַם בְּמִנְיַעוֹת וּבְטָרְדוֹת
שׁוֹנוֹת, כִּידוּעַ לָנוּ מִדְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, אִיךְ הִבְעַל-דְּבָר מְתַפְשֵׁט עַל
כָּל דְּבָר הַנוֹגֵעַ לְדְבַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), כִּי לְהַפְּךָ
גְּדֹל הַפְּלָגַת הַתְּקוּנִים הַנֶּעֱשִׂים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים כְּשׂוֹכִים לְהוֹצִיא
מִהַפֶּח אֶל הַפֶּעַל בְּדְבַר רַבֵּנוּ ו"ל, וּבְפָרֵט לְהַתְעוֹרֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי עֲצוּמֵי הַקְּדוּשׁוֹת, וּמִכָּל שְׁפָן לְעוֹרֵר אֶת חֲבָרוֹ אֲשֶׁר
מַעֲלַת הַדְּבָר אֵי אֶפְשָׁר לְצִיר בְּמַחְשָׁבָה, מִכָּל שְׁפָן בְּפֶה וּמִכָּל שְׁפָן
בְּכַתֵּב, כַּמּוּבָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ: "וְכִפָּא מֵאן דְּאֶחִיד בְּיָדָא דְחִיבָא"א
(תְּרוּמָה קכ"ח:), כִּי הָאָדָם בַּעַל בְּחִירָה, כִּי אֶפְלוּ מִי שְׁכָבֵר שׁוֹקֵד כַּמָּה

(א) אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק בְּיַד הַחוּטָא [לְהַחֲזִירוֹ בְּתִשְׁבָּה].

ימים ושנים על דלתות רבנו ז"ל, עדין יש עליו נסיונות רבים אם ישאר על עמדו, עד שפעם אמר רבנו ז"ל על פמה מאנשי שלומנו שנסתלקו כבר לעולמם, אשר הם בודאי כבר מאנשיו, הינו כי להם אין כבר בחירה, אבל עלינו עדין הספנה הגדולה, כי פמה וכמה נפלו ונתרחקו, ומכל שכן וכל שכן הרחוקים מהצדיק יכולים לעבר עליהם פמה ימים ושנים ומאומה לא ישאו בעמלם, כידוע זאת מדברי רבנו ז"ל, שאמר למוהרנ"ת ז"ל (עין בסימון הר"ן, סימן תלה) כשהתאונן לרבנו ז"ל, שאינו יכול ללמד הקביעות שקבע לו רבנו ז"ל, (הינו לסיים ארבעת חלקי שלחן ערוך בשנה), ואז חזק אותו הרבה רבנו ז"ל, ואמר לו: "מעט גם בן טוב", ואמר לו: הלא אצל העולם יכולים לעבר פמה ימים ושנים ולא יסתכלו על עצמם היכן הם בעולם.

אחי היקר! העקר לאחזו עצמו ברבנו ז"ל, הינו בספריו הקדושים, שהם הם דעתו הקדושה, כי עקר ההתקבחות לצדיק הוא לדעתו הקדושה, (כמוכא בלקוטי הלכות, שליחין, הלכה ה, עין שם באריכות דברים נפלאים ונוראים מאד מאד), ללמד בעיניו איזו תורה, ולומר עליה התפלה, וכן להתבודד על המאמר הזה, עד שיזכה לעבר על כל ה"לקוטי מוהר"ן" ולהתחיל עוד פעם, ובאמת רצה רבנו ז"ל שגלף עם תורה אחת פמה חדשים, וידוע בין אנשי שלומנו, אשר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל הלף עם תורה אחת במשך שנה, אף מי יבוא אחר המלף — רבנו ז"ל את אשר כבר אמר, אף לפי קטנות דעתי ושכלי, וכפי אשר עובר עלינו בכל יום מגיעות ובלבולים עצומים, טוב מאד ללמד תורה ואחר-כך התפלה, וכל היום להתבודד על תורה זאת שלמד, וכן ביום הבא תורה אחרת והתפלה, ולהתבודד עליה, עד שיזכה לסיים את כל הספר, יתחיל עוד פעם, ככה יתנהג כל ימי חייו, גם ללמד בכל יום "לקוטי הלכות" וכן לעין בכמה מכתבים ממוהרנ"ת ז"ל בכל יום, וכן לעין בכמה שיחות וספורים שמשגלים מאד (כמוכא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), עין שם, וספר המדות יזהר שיהיה תמיד בכיסו באפן ששש יהיה בדרך יזכה ללמד בו כל ימי חייו, פאשר הזהירנו רבנו ז"ל על זה מאד מאד, ואמר

אָשֶׁר רנז בְּנַחַל קט

פעם על ספר זה: דאס האט מיך געמאכט פאר א איד², ורצה שנעצסק בזה תמיד (עין בהקדמה לספר המדות).

אחי היקר! אם תרגיל עצמך כך, אז תתחיל לחיות חיים נצחיים, ואחר-כך יפתח לך כל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים ושלחן ערוך בכל יום (חסר).

הדורש שלומך...

חמדת לבי! העקר הוא תמימות ופשיטות גמורה, כאשר מבאר אצלנו הרבה מזה, אף-על-פי-כן זו התמימות האמתית אי אפשר לקבל, כי אם על-ידי שישקד הרבה הרבה על דלתות בית-המדרש של הצדיק האמת, שהוא חכם ונבון גדול (עין לקוטי-הלכות, שבת, הלכה ז, אות יג, עין שם), ובפרט להתמיד הרבה על דלתות ספרי רבנו ז"ל, שהם הם בית מדרשו, כי פניו, שכלו וחקמתו, שם הם גנוזים, (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).

הנ"ל...

רנז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא ה'תשכ"ח.

חיים, ושלום וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, הבחור הנחמד, השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... שיהיה נצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד בנקודת יהדותך, תהלה להשם יתברך, שאתה מתפלל בכל יום שלש-תפלות הקבועות, ואתה אומר "תצות" בכל לילה, ומקיים ציצית ותפלין, מזוזה וצדקה ונטילת

(ב) זה עשה אותי ליהודי.

שְׁחִרִית וּבְרַכַּת הַמְּזוֹן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵתָהּ זֹכָה בְּכָל יוֹם לְחֶטֶף תּוֹרָה שֶׁזֶה הָעֵקֶר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל: "וְתִלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֶם" (וְעֵין בִּירוּשָׁלַיִם, פָּאָה, דָּף ג. מֵה שֶׁאָמְרוּ שָׁם), לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵל תַּמְשֵׁךְ כָּל-כֶּף אַחַר הַצַּעַר, כִּי כִּבְר מִנַּח כָּלֶל בְּיַדֵּינוּ, שֶׁבְרוּחַנִּיּוֹת צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה "אֲזַמְּרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדֶי" (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִמֵּן רפב), וּבְגִשְׁמִיּוֹת בַּתּוֹרָה "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי" (שָׁם, סִמֵּן קצה), כִּי כָּל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ו"ל — לְהַקְלֵל הַצַּעַר וְלְזַכּוֹת לְצֵאת מַגְלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְלְזַכּוֹת לְגֵאֲלָה פְּרֻטִית, וְתַקּוּנֵי רַבְּנוּ ו"ל הֵם מַעֲשֵׂיךָ, שֶׁיִּתְנַהֵג הָעוֹלָם עִמָּם בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, בְּפִרְט הַדְּרָךְ הַתֵּם וְהַפְּשׁוּט — הַתְּבוּדוֹת, שֶׁעוֹלָה עַל הַכֹּל, לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם שֶׁאֵין שָׁם בְּגֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁחְתּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ, גְּכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת לְפָרֵשׁ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְתַקֵּן מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, אֲדַרְבֵּה תְּסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְמֵה אֵתָה גְרוּעַ כָּל-כֶּף, וּמִי, לְפִי דַעְתָּךְ, הִבִּיא אוֹתָךְ לְכָל זֶה כְּמוֹ שֶׁסִּפַּרְתָּ לִּי בְּמִכְתָּבְךָ, אֲדַרְבֵּה תֹאמַר כָּל זֶה וְיֹתֵר מִזֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעֵין בְּזֹהַר הַקָּדוֹשׁ (פְּרֻשַׁת בְּלֶק קצה.): "שֶׁלֵּשׁ תְּפִלוֹת" יֵשׁ: "תְּפִלָּה לְמִשְׁה" ו"תְּפִלָּה לְדוֹד" ו"תְּפִלָּה לְעֵנִי", עֵין שָׁם בְּאַרְיִכוֹת מַעֲלַת תְּפִלַּת הָעֵנִי הָרַב וּמְתַקוּטֵט כְּבִיכוֹל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּטַעֲנוֹת וּבְשִׁיחוֹת, בֵּין תְּקִים אֵתָה וּתְפָרֵשׁ הַכֹּל בְּאֵר הַיֵּטֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לְךָ בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

בְּקִרּוֹב אֶכְתֹּב לְךָ מִכְתָּב בְּאַרְיִכוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר פִּי תְּבֵא ה'תשכ"ח.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, בְּרָכָה וְיִשׁוּעָה יִרְדְּפוּ וְיִשְׁיִגּוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח, הַשּׁוֹתֶה מִבְּאֵר מַיִם חַיִּים — הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

אָחִי, אֶהוּבִי, חֲזֹק וְאַמֵץ! אַל תִּירָא וְאַל תִּחַת כִּי ה' אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְפָּרֵךְ, וְהַעֲקֵר לְחֲזֹק עֲצָמוֹ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה בְּכָל יוֹם, הֵן לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ הַרְבֵּה בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְהֵן לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, כִּי הַעֲקֵר הוּא תַפְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְכָל טוֹב, כִּי עֲקֵר הַתַּפְלָה תְּלוּי בְּאַמוּנָה, שְׁמֵאֲמִין שְׁמָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבְתְּךָ הַנִּצְחִית חֲזֹק מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה וּבְפִנְיִים שׁוֹחֲקוֹת, וְלִהְיוֹת עֲצָמְךָ בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁשׁ בָּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר פִּי תְּבֵא ה'תשכ"ח.

חַיִּים וּבְרָכָה וְשָׁלוֹם, יִשׁוּעוֹת וְהַמְּתַקֶּת הַדֵּינָיִים יִמְשְׁכוּ לְאֶהוּבִי, יְדִידֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, חֲמִידַת לְבָבִי, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַחֲפֵץ וּמְשִׁתּוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ ... נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

בְּאִתִּי לְהוֹדִיעֶךָ שְׁאַחִיךָ הִיָּה אֶצְלִי וְסִפֵּר לִי הַכֹּל, וְאַף שְׁדַעֲתִי אֵינָה צְלוּלָה עֲכָשׁוּ, אַף בְּאִתִּי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ קֶצֶת, שֶׁתִּשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד

מכעס, וחמרת עון זה אי אָפֿשֿר לְסַפֿר כָּלֵל, כּמוֹכּא בְּגִמְרָא ובמדרשים
ובזהר הקדוש, ובשאר ספרים קדושים מתלמידי הבעל-שם-טוב,
ובספרי מוסר וכתבי האר"ל.

ומחמת טרדותי עכשו לא אוכל להעתיק לך אפלו המאמרים
הנזכרים אצלי, ואם יהיה פנאי אעתיק, לעת עתה תעסק בספר
"ארך אפים" מר' אברהם ווענגרוֹכֶער ו"ל שהיה מאנשי שלומנו,
ורב העולם אינם יודעים מזה, והספר הזה נתיסד על חמר העון
המדה המגנה — כעס, והעקר תרבה בתפלה ובקשה, שתזכה להיות
מאריך אף על כל דבר, ותלמד התורה מאריכת אפים (לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימן קנה), ותאמר התפלה עליה, ויותר מהכל תעשה בעצמך
תפלה והתבודדות על כל הנאמר שם; חזק ואמץ מאוד מאוד, ותהיה
מעביר על מדותיך, וחקמינו ו"ל אמרו (ראש השנה יז): "כל המעביר
על מדותיו, מעבירין לו על כל פשעיו", וזכר התקון שגלה לנו רבנו
ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו): תקון התשובה — לשמע בזיונו
ולדם ולשתק, שזה עקר תקון התשובה, הן לשמע מאחר ולכלי
לריב עמו, והן לסבל מה שעובר עליו ולכלי להקפיד, זה בעצמו
תקון התשובה.

תראה לבוא אלי ונדבר, אם ירצה השם, באריכות, לעת עתה
חזק ואמץ! אל תירא ואל תחמת, כי ה' עמך, אהך ואצלך.

הדורש שלומך...

רס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר
... נְרוּ יְאִיר.

חֹזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם
דְּבַר שְׂבָעוּלָם, כִּי ה' עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֶּיךָ
יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיכִין לְהִתְחִיל בְּכָל רִגְעַ מִתְחַדֵּשׁ וְלִשְׁפֹּחַ בְּכָל פַּעַם אֶת
הָעֵבֶר, כְּמוֹ שְׁאַמֵּר רַבְּנֵנוּ וְ"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצֵל הָעוֹלָם
הַשְּׂכָחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל, אֲבָל בְּעֵינֵי יֵשׁ בְּשִׂכְחָה מַעֲלָה גְדוֹלָה, כִּי
אִם לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה, אִי אֶפְשָׁר הִיְתָה לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבַר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אִם הִיְתָה זֹכֵר כָּל מַה שְּׂעָבֵר, אִי אֶפְשָׁר הִיְתָה לוֹ לְהָרִים אֶת
עֲצָמוֹ לַעֲבֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוֹם אֶפֶן, גַּם הֵיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד
כָּל הַדְּבָרִים שְׂעוּבָרִים עָלָיו, אֲבָל עֲכָשׁוּ עַל-יְדֵי שְׂכָחָה, נִשְׁפַּח מַה
שְּׂעָבֵר, וְאַצְלוֹ הַדְּרָף, שְׂפָל מַה שְּׂעָבֵר וְהִלֵּף, נִפְסַק וְהוֹלֵף לְחִלּוּטִין,
וְאֵינוֹ חוֹזֵר בְּדַעְתּוֹ עוֹד כָּלֵל, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ עוֹד בְּמַה שְּׂכָבֵר
עָבֵר וְהִלֵּף וְכוּ', וְעַנֵּן זֶה הוּא דְרָף וְעֵצָה טוֹבָה גְדוֹלָה מְאֹד בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-פִּי-רַב יֵשׁ לְאָדָם בְּלִבּוּלִים רַבִּים וְעָרְבוּב הַדַּעַת
מְאֹד מִמַּה שְּׂחָלֵף וְעָבֵר, בְּפִרְט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, שְׂאֵז בְּאִים אֵלָיו כָּל
הַבְּלִבּוּלִים וּמְעַרְבָבִים וּמְעַקְמִים אֶת דַּעְתּוֹ מִמַּה שְּׂכָבֵר עָבֵר, לַפְּעָמִים
יֵשׁ לוֹ בְּלִבּוּלִים מְעַנֵּן הַמֶּשָׂא וּמִתָּן שְׁלוֹ וְעַסְקֵי בֵיתוֹ וְכִיּוֹצֵא, בְּאֶשֶׁר
לֹא טוֹב עָשָׂה בְּעַנֵּן זֶה וְכִיּוֹצֵא, וְכֵן הִיְתָה צָרִיף לַעֲשׂוֹת וְכִיּוֹצֵא
בְּזֶה הַדְּבַר, וְיֵשׁ שְׂמַבְלְבְּלִים אוֹתוֹ בְּעַת עִבּוּדָתוֹ בַּתּוֹרָה אוּ בַתְּפִלָּה
וְכִיּוֹצֵא בְּפִגְמִים שְׂפָגָם מִקֶּדֶם, אֲשֶׁר בְּעַנֵּן זֶה לֹא עָשָׂה כִּהְגֵן נְגִדוֹ
יִתְבָּרַךְ וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד, בְּאֶשֶׁר יְדוּעַ לְכָל אָדָם בְּעֲצָמוֹ, עַל-כֵּן
הַשְּׂכָחָה הִיא עֵצָה טוֹבָה גְדוֹלָה לְזֶה, שְׂתַכְּף-וּמִיד שְׂחוֹלֵף וְעוֹבֵר
הַדְּבַר, יַעֲבִיר וְיִסְלַק אוֹתוֹ מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְיִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִזֶּה לְגַמְרֵי,
וְלֹא יִתְחִיל לְחַשֵּׁב עוֹד בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּעַנֵּן זֶה כָּלֵל, עַיִן שָׁם, וְעַיִן

בְּאֲרֵיכוֹת בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת (סֵפֶר תּוֹרָה, הַלְכָה ד, אוֹת ה) עֵינַי שָׁם דְּבָרִים
נִפְלְאִים, וַיַּעֲרֹב לִי לְנֶצַח.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּתַקְיָה
הִיְדוּת וְהַבְּלִבוּלִים שְׁעוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, יֵשׁ עוֹד הִרְבֵּה
לְצִים וְחוֹלְקִים עַל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל וְעַל סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אַבְּל אוֹתָנוּ
זָכָה הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׂנוֹזָה לְהֶאֱמִין בָּהֶם וְלִלְמַד בָּהֶם, טוֹב לְהוֹדוֹת עַל
זֶה בְּכָל יוֹם, וְהַעֲקֹר חֲזוֹק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְלִלְמַד שְׁלֵחַן עָרוֹף
בְּכָל יוֹם, וְלִלְכֹת לְמִקְוֵה, וְלוֹמַר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל
— לְהַתְּבוֹרֵד אֵלָיו לְשַׁפֵּף שִׂיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ; חֲזוֹק, חֲזוֹק, חֲזוֹק!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רסא.

בְּעֶזְרַת הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִקְצֵי ה'תשכ"ט.

חַיִּים וְשְׁלוֹם יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַמְּפֻלָּג
בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַחֲכָמָה
הָעֲלִיוֹנָה הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעֲתִיק וְכו' ... שִׂיחָיָה נֶצַח.

אַחֵי, אַהוּבֵי, חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד! וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבָר
שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד הַבָּא לְהַפְגִּס לְקַדְשָׁה
לְהַפִּילוֹ וְלְהַרְחִיקוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקֹר
עַל-יְדֵי פְתוּיָיו: "רְאֵה גַם רְאֵה שְׂזָה יָמִים וְשָׁנִים שְׂאֵתָה מִתְּעוֹרֵר
וְחוֹתֵר לְקַדְשָׁה, וְעַדִּין אֵתָה רְחוֹק מְאֹד מְאֹד", אַדְרָבָה מְרָאָה לוֹ
הַהֶפֶךְ, וְצָרִיף לְהַשִּׁיב לוֹ: "אַדְרָבָה, דִּיקָא כְּשֶׁאֲנִי כָּל-כֶּף רְחוֹק, וְעַדִּין
לֹא יֵצְאֵתִי מִחַל אֶל הַקֶּדֶשׁ אֲפִלוּ כְּחוֹט הַשְׁעָרָה, דִּיקָא בְּשִׁבִיל זֶה אֲנִי
צָרִיף לְהַתְּחִיל מִחֲדָשׁ עַל-כָּל-פְּנִים מַעֲכָשׁוּ, כִּי סוּף כָּל סוּף מַה יְהִיָּה

נשָׂאָר מִמֶּנִּי מִכָּל הַחֲכָמוֹת וְהַלְיָצוֹנוֹת", וּבּוֹדָאֵי מְרָה תְהִיָּה אַחֲרֵיהֶּךָ אִם תִּצְיֵית אֹתוֹ, וְהַכָּלל שֶׁהַנִּיחַ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל — לְכָלִּי לְהִטְעוֹת עֲצֻמוֹ בְּשׁוּם אִפְּן, וְכָל עֲנִין הַהִתְבוּדוֹת הוּא יָשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, לְיֹשֵׁב עֲצֻמוֹ: מַה יְהִיָּה מִמֶּנּוּ, וּמַה יְהִיָּה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ? וְאִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי, וּכְשֶׁאֲנִי לְעֲצָמִי מַה אֲנִי, וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אֵימַתִּי? ! (אָבוֹת א, יד), כִּי צָרִיךְ לְזָכֹר מַה שֶּׁדָּבָר מוֹהֲרֵנָּה ז"ל עַל הַפְּסוּק: "לֵךְ-לְךָ" (בְּרֵאשִׁית יב, א), שֶׁפָּרוּשׁוֹ שֶׁכָּל אֶחָד צָרִיךְ לְרְאוֹת, שֶׁמִּכָּל עֶסְקוֹ וּמִכָּל מַעֲשָׂיו וְטִרְדוֹתָיו הַעֲצוּמוֹת, הַכֹּל לְכָל יֵלֶךְ לְעֲצֻמוֹ, הֵינּוּ לְיֹשֵׁב עֲצֻמוֹ מַה יְהִיָּה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ, וּמִפְּנֵי מַה יֵּרֵד לְזֶה הָעוֹלָם, וּמַה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם וּמַה תְּהִיָּה תְּכַלִּיתוֹ בְּעוֹלָם הַנְּצִיחִי, וְהַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ אָמַר (אָבוֹת ו, ט): "אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְזָהָב וְלֹא אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת אֲלָא תוֹרָה [וּמִצְוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְדּוֹ", וְצָרִיךְ לְרְאוֹת שֶׁכָּל עֶסְקוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם יְהִיָּה — לְסַגֵּל לְעֲצֻמוֹ יוֹתֵר תוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאִם תֹּאמְרוּ: "אֵינִי יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמִי, אִם הִיָּה לִי חֵבֵר טוֹב בּוֹדָאֵי הֵייתִי מִתְעַלָּה בְּכַפָּל כְּפָלִים", צָרִיךְ לְהַשִּׁיב לְעֲצֻמוֹ: "אִם אֵין אֲנִי לִי — מִי לִי", וְאִם תֹּאמְרוּ: "אִם-כֵּן מַה לִּי לְהַתִּינַע אֲצֵל הַצַּדִּיק, הֲלֹא אֲנִי יָכוֹל בְּעֲצָמִי", תְּשִׁיב לְעֲצָמְךָ: "וּכְשֶׁאֲנִי לְעֲצָמִי — מַה אֲנִי", כִּי דַעַת הַצַּדִּיק מְכַרַחַת, כִּי אִם לֹא — נְפוּל תְּפִל, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ מוֹהֲרֵנָּה ז"ל מֵאַמְרָם (בְּרֵכוֹת כט): "אֵל תֵּאֱמִין בְּעֲצָמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ", כִּי אִם תְּהִיָּה בְּעֲצָמְךָ, בּוֹדָאֵי תְּפִל, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם תֹּאמְרוּ: "עֲדִין יֵשׁ לִי עוֹד זְמַן לְמַחֵר, כִּי הַיּוֹם יֵשׁ לִי בְּלִבּוֹלִים עֲצוּמִים", תְּשִׁיב לְעֲצָמְךָ: "אִם לֹא עֲכָשׁוּ אֵימַתִּי", לְזָכֹר מַה שֶּׁפָּרֵשׁ רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ" (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵנָּה, חֶלֶק א', סִימָן ערב), אִם אַתָּה רוֹצֵה לְשָׁמַע בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ, תִּדַע שֶׁאֵין לְךָ אֲלָא הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי דָרְךָ הַבְּעַל-דָּבָר לְדַחוֹת לְיוֹם הַמַּחֲרַת, וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם מוֹצֵא סְבוֹת וּדְחִיּוֹת עֵין בְּלִקוּיטִי-הַלְכוֹת (פְּקָדוֹן, הַלְכָה ד), וְתִרְאֶה דְּבָרִים נְפִלְאִים שֶׁפָּרֵשׁ שָׁם עַל סְפִירַת הָעֹמֵר, שֶׁצָּרִיךְ לְסַפֵּר הַיָּמִים, לְיַדַע שֶׁכָּל יוֹם מְנוּי וְסִפּוּר, וְזֶה הַיּוֹם לֹא יְהִיָּה לוֹ כְּבָר לְעוֹלָמִים, וְעֵין שָׁם עוֹד: בְּשִׁבְלֵי זֶה קֹדֵם קְבֵלַת הַתּוֹרָה צְוִנוּ הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוֹ לְסַפֵּר הַיָּמִים,

לידע פֿי אַי אָפֿשׂר ללמוד תּוֹרָה, רק אַם יוֹדְעִים יִדְעֵה זּוּ — "הַיּוֹם דִּיקָא", וְלֹא יִדְחָה מִיּוֹם אֶל יוֹם, רק כָּל מָה שֶׁבְּכַחֵךְ עֲשֵׂה מְעַט או הֶרְבֵּה, רק לזְכוֹר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב פֿי זֶה הַיּוֹם כִּבְּר לֹא יִחְזוֹר לָךְ וְלֹא יִהְיֶה לָךְ, וּמָה שֶׁתַּחֲטִיף בְּזֶה הַיּוֹם, זֶה יִשָּׂאֵר לָךְ לְעַד וּלְנִצְח וְנִצְחֵי נִצְחִים.

וְעַכְשָׁו נִכְנָסִים יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, וְעַל חֲנֻכָּה יֵשׁ בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַיִם, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, תְּלִי תְּלִים שֶׁל הַלְכוּת וְדַבּוּרִים יְקָרִים וְאַמִּתִּיִּם לַתְּכֵלִית הַנְּצַחִית, עַיִן שָׁם וַיַּעֲרֹב לָךְ לְנִצְח, וְהַעֲקָר הוּא עַל-פִּי מָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁאֲסוּר לִהְיוֹת זָקֵן, רק לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וְזֶה בְּחִינַת "חֲנֻכָּה", פֿי זֶה עֲקָר הַחֲנוּכָּה בְּעַבּוּדַת ה', שֶׁמִּתְחִילִין בְּכָל פַּעַם מִתְּחִלָּה, וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְצֵאת מִמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְצֵאת; וְלְהַעֲתִיק לָךְ הַכּל, זֶה מִן הַנִּמְנָע פֿיִדּוּעַ לָךְ, אִם תִּעֲיֵן בְּפָנִים הַ"לְקוּיִי-הַלְכוּת" כָּל הַדַּבּוּרִים מִחֲנֻכָּה, וּבְפֶרֶט הַתּוֹרָה "יְמֵי חֲנֻכָּה" (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב) וְכָל הַהֲלָכוֹת הַנִּבְנּוֹת עַל זֶה, אִתָּה תְּחִיָּה אֶת עֲצֻמָּךְ.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתֵי עַכְשָׁו אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקֵּץ הַיִּתְשַׁכ"ט.

חַיִּים וְשְׁלוֹם יִרְדְּפוּ לְאַהֲבָכִי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַמְּפֹלָג בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, שׁוֹתָה מִמִּי הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ' ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

אחי היקר! חזק ואמץ עכשו בימי החנכה הקדושים, לקיים את המצוה בשמחה רבה מאד מאד, שהחינו וקיימנו והגייענו לזמן הזה, ותרקד בכל יום מחמת רב שמחה, ותלמד בשלחן ערוך הלכות חנכה, ותתן הרבה צדקה בכל יום, והעקר תתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמך, מיום היותך על האדמה עד עכשו, ועל-ידי-זה יתעורר לך להתפלל על להבא שיהיה בחסד ורחמים, גם תלך בכל יום למקוה, שהזהירנו על זה רבנו ז"ל, גם תאמר בכל יום רק "תקוין לאה"א, והשם יתברך ירחם עלינו וימחר גאלתנו, ויעשה לנו נסים ונפלאות כמו בימים ההם — בזמן הזה, בזכות כל הצדיקים האמתיים.

הדורש שלומך...

רסג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ ה'תשכ"ט.

חיים, חן וחסד ימשכו אל אהובי, ידידי היקר, הבחור המשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד, ואל תפל בדעתך, פי ה' אתך, עמך ואצלך, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר, הפל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו, ותתחזק מאד להיות בשמחה, פי זה העקר, פי שמחה היא סטרא דקדושה^א, ועצבות היא סטרא אחרא^ב, כמובא בדברי מוהר"ן^ג ז"ל (לקוטי-הלכות, נפילת אפים הלכה ד, הודאה הלכה ו, פריה ורביה הלכה ג, עין שם), על-פי התורה "אמצעיתא דעלמא היכא" (לקוטי-מוהר"ן,

א) החלק של תקוין חצות שאומרים אותו בימים שאין אומרים בהם תחנון.

א) צד הקדושה.

ב) צד השמאה.

חלק א', סימן כד), וְתַחֲזֹר אֶלְפֵי פְעָמִים עַל הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאֵלְקֵי בְּעוֹדֵי" (שם, סימן רפב), כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא וְאֵיךְ שֶׁהוּא, יֵשׁ אֲצִלְךָ כַּמָּה וְכַמָּה נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִהִיָּהוּת, וְרַק זֶה יִשְׁאַר לְךָ לְעַד וּלְנִצְח נִצְחִים, וּבְנֹדָי עַל-יְדֵי שִׁמְחָה יִתְרַחֵב מִתְּךָ, וְתוֹזֵה לְחֹטֵף יוֹתֵר וְיוֹתֵר טוֹב בְּכָל יוֹם, וּבְכָל פֶּעַם תִּתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כִּי הָעֶבֶר — אֵין, כִּי אֶפְלוּ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ שִׁפְגַּמְתָּ כְּמוֹ שִׁפְגַּמְתָּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין זֶה הָעֶצֶה לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ, אֲדַרְבֵּה, תַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה וְתִהְיֶה בְּשִׁמְחָה, שִׁאֵיךְ שֶׁהוּא — אַתָּה מְאַמֵּין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל: "אִם אַתָּה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִין לְקַלְקֵל, תִּצְמִין שְׂיִכּוּלִין לְתַקֵּן" (שם, חלק ב', סימן קיב), עוֹד אָמַר פֶּעַם: הָאֵט וְיֵא אִיהֵר זְעָה ט מִירֵג (בְּנֹדָי אִם אוֹחֲזִים מִרַבְּנֵנוּ ז"ל וְכו') וְהִיִּיתִי עוֹבֵר, חֵס וְשְׁלוֹם, עֲבַרְה גְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר, לֹא הִיִּיתִי נוֹפֵל בְּדַעְתִּי, וְהִיִּיתִי בְּאוֹתָהּ הַמְּדַרְגָּה שֶׁאֲנִי עֹשֶׂה וְכו', רַק הִיִּיתִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, (חֵי-מוֹהֲרֵן, סִימָן תַּנּג), וְכָל זֶה לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל, אֵיךְ לְחַזֵּק עֲצָמָנוּ וְלִבְלִי לִפְלֵ בְּדַעְתָּנוּ בְּשׁוֹם אֶפֶן שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְהַתְּחַזֵּק עַל-כָּל-פְּנִים מֵעַכְשָׁו; אֲשֶׁרֵינוּ וּמָה טוֹב חֲלָקָנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מִרַבְּנֵנוּ ז"ל הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית תִּלְמַד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל הַקְּדוּשִׁים, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז טוֹב לְךָ לְנִצְח, וְכֵן קִבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּתַנּוּךָ, מְשֻׁנְיוֹת, גְּמָרָא, שְׁלַחַן עֲרוּךְ, זֵהֵר, תְּקוּנֵים וּמְדַרְשִׁים וְכו' בְּכָל יוֹם, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁכַּחַת הַתּוֹרָה גְּדוּלָּה כָּל-כָּף, שֶׁאֵף אִם הָאָדָם מִנְּחָ בְּמְדַרְגָּה נְמוּכָה מְאֹד וְאֶפְלוּ בַּעַל עֲבָרָה, אֵיךְ שֶׁהוּא, אִם יִקְבַּע לְעֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם קְבִיעוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, תּוֹצִיאֵהוּ מִהַשָּׂאוֹל תְּחַתִּיּוֹת, וְכִמּוּבָא הַרְבֵּה בְּזֵהֵר הַקְּדוּשׁ מִמַּעַלְת לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

חֹזק וְאַמֶּץ מְאֹד גַּם בְּשִׂיחָה — זוֹ תְּפִלָּה, לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתְךָ
תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מִקֵּץ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר יְנִיב
וְחַפִּים, הַרוֹצֵה לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה וְלִשְׁתוֹת מִים מֵהַמַּעַיִן הַיּוֹצֵא
מִבֵּית ה', הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ... נֵרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר עָכָשׁ קִבַּלְתִּי, וּמָה מְאֹד שִׂמְחָתִי שְׂאֵתָה מִתְּמִיד
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרֵינִי בְּסִדְרֵן, כְּפִי שֶׁגִּלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל,
וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָת אֹדוֹת לִמּוּד ח"י [שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל
יוֹם, הִנֵּה יָדוּעַ שְׁרַבְּנוּ ו"ל נָתַן לְמוֹהֲרֵינֵיךָ ו"ל כְּפָה וְכַמָּה תְּקוּנִים
בַּתְּחִלַּת הַתְּקַרְבוֹתוֹ, וְאַחַד מֵהַתְּקוּנִים הֵיךְ — שִׁיאֵמַר בְּכָל יוֹם ח"י
פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת (עֵין בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), אִם אָמַנְסָם זֶה לֹא הֵיטֵב
הַנְּהַגָה כְּלָלִית מִרַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִם "שְׁלֵחַן עָרוּף וְהַתְּבוּדוֹת", אִף
מִי שְׁרוּצָה לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, זֶה
עֵנִין נִפְלָא מְאֹד וְתִקּוּן נִפְלָא לְפָנֵים הַבְּרִית, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי הַמְּקַבְּלִים,
וּמַעֲלַת לִמּוּד הַמִּשְׁנֵיּוֹת אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשֶׁכֶל אֲנוּשֵׁי, וְהַ"בֵּית-יּוֹסֵף"
ו"ל זְכָה לְמַגִּיד מִן הַשָּׁמַיִם בְּזִכּוֹת שְׁקִידָתוֹ בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי הֵיךְ
רְגִיל לְחֹזֵר בְּפַעַם אַחַת אַרְבָּעִים אוֹ חֲמֵשִׁים פְּרָקִים, וְעֵין נִפְלָאוֹת
רַבּוֹת בְּסִפְרוֹ "מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל", אֹדוֹת מַעֲלַת לִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וּמִדַּבְּרֵי
הַאֲרִיז"ל: 'מִשְׁנֵה' אוֹתִיּוֹת 'נִשְׁמָה', כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זֻכִּים לְזַכֵּךְ אֶת
הַנִּשְׁמָה, וְעוֹד בְּסִפְרֵים רַבִּים יֵשׁ דְּבָרִים נִפְלָאִים עַל מַעֲלַת לִמּוּד

מִשְׁנֵי־וַת, בְּפֶרֶט בְּדַבְרֵי הַחֵיד "א" ו"ל וּבְדַבְרֵי הַמְהַר"ל מִפְּרָאג ו"ל, עֵינַי שָׁם, וְלִפְנֵי כַּמָּה שְׁבוּעוֹת רְאִיתִי בְּסֵפֶר יָקָר "תַּקְנַת הַשְּׂכִינִין" מִהַגְּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי צְדוּק הַכֹּהֵן מְלוּבָּלִין ו"ל, שְׁמֵאָרִיף מְאֹד בְּעֵינָיו הַתְּשׁוּבָה, וּבְאֶמְצַע דְּבָרָיו: "שְׁעָר הַתַּקּוּן לְכָל הַחֻטָּאִים הוּא ח"י [שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵי־וַת", עֵינַי שָׁם.

וּבְתַחֲלַת הַתַּקְרָבוֹתַי לְדַרְכֵי רַבְּנֵי ו"ל, קִבַּלְתִּי עַל עֲצָמֵי לְמוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵי־וַת כְּמוֹ שֶׁנֶּתַן רַבְּנֵי ו"ל הַנְּהַגָּה לְמוֹהַרְנַ"ת ו"ל, וּבְרוּף הַשֵּׁם, עֲבָרָה אֲזוֹ כְּמַעַט שָׁנָה שְׁלָמָה וְקִיְמָתִיו, וַתְּהַלֵּה לְאֵל הוֹעִיל לִי מְאֹד מְאֹד, וּמֵאֲזוֹ הִרְגַּשְׁתִּי כְּאִדָּם אַחַר בְּרוּף הַשֵּׁם, וּמִי יִתֵּן שְׂאֵזְכָּה גַם עַכְשָׁו לְהַתְחִיל בְּהַנְּהַגָּה קְדוּשָׁה זוֹ כֹּל יְמֵי חַיֵּי.

וּמִחַמַּת טְרֵדוֹתַי עַכְשָׁו, לֹא אוּכַל לְהֵאָרִיף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִקֵּץ ה'תשכ"ט.

חַיִּים וְשְׁלוֹם וּבְרָכָה יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, וּבְפֶרֶט בְּשְׁמִירַת הַדְּבִוּר, שְׁמֵאֵד הַזְּהִירוֹנוֹ עַל זֶה תְּכַמִּינֵנו הַקְּדוּשִׁים ו"ל (יוֹמָא יט): רַבָּא אָמַר כֹּל הַשָּׁח שִׁיחָה בְּטִלָּה עוֹבֵר בְּעֵשֶׂה "וְדַבְּרָתָּ בָּם" (דְּבָרִים ו, ז) — וְלֹא בְּדְבָרִים בְּטִלִּים, רַב אַחָא בְּרַב יַעֲקֹב אָמַר: עוֹבֵר אֵף בְּלֹאוֹ, שְׁנֵאָמַר: "כֹּל הַדְּבָרִים יִגְעִים" וְגו' (קִהְלַת א, ח), וּבְדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,

א) רַבְּנֵי חַיִּים יוֹסֵף דְּוֵד אֲזוּלָאִי.

חלק א', סימן כט) מוכא, שעל-ידי בגדים לבנים (והפרוש למשפיל על האמת הוא שסובב על הדבור) זוכה למח נקי, ובספרים הקדושים מוכא, כי ברית המעורר וברית הלשון תלויים זה בזה, ועל-ידי פגם הדבור נפגם הברית, חס ושלום, ואם אין יסוד אין בנגן, ודי לחכימא, וצריך להרגיל עצמו לכלי להתחיל לדבר עם שום ברךה שבכולם, רק אם ישאל אותך תענה לו בקצור, וזו עצה נפלאה לשמירת הדבור, ויותר טוב להכניס הדבור בהתבודדות — לפרש שיחתו תמיד לפניו יתברך, אשר זה עקר הפתח להכנס לקדשה (שם, חלק ב', סימן פד) ועין גם (שם, חלק א', סימן יט), שעל-ידי שלמות לשון-הקדש שמקדש את הלשון, על-ידי-זה מכניעין את הרע הכולל, שהוא תאות נאוף, תבערת המדורה של שבעים אמות, ויוסף הצדיק שהיה נוטר הברית, שהיתה לו שלמות לשון-הקדש, כמו שפתוב (בראשית מג, יב): "כי פי המדבר אליכם" — בלשון-הקדש (עין רש"י בשם המדרש), ועל-כן היה יכול לפרש חלמיןא (עין פל זה באריכות בפנים), ועל-פי זה יתפרש מה שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות נה:): "כל החלומות הולכין אחר הפה", כי הכל תלוי בפה — לטוב, או להפך, חס ושלום, כי הדבור יש לו כח גדול, כמו שאמר רבנו ז"ל, וראיתי בפסוק "אמרי-יהודה" על הפסוק "ואין פותר אותם לפרעה" (בראשית מא, ח), הינו פנ"ל, כי הכל תלוי אחר הפה, הברית והלשון, והכל אחד, על-כן המצרים היו שטופי זמה, רחמנא לצלן, ועל-כן לא היו יכולין לפתור החלום, ולא נכנס החלום בלבם, כי היו פגומים מאד בנאוף, על-כן לא יכלו לפתרו, אף יוסף הצדיק, שהיה נוטר הברית, על-כן היה יכול לפתור אותו, וזה שאמר: "תשמע חלום לפתור 'אותו'" (שם מא, טו) לשון אות ברית שלום, שדיקא על-ידי שמירת אות הברית, יכול לפתור החלום, ואצל המצרים כתיב: "ואין פותר 'אותם' לפרעה", הינו כי 'אותם' היה פגום, והכל הולך בקנה אחד עם מה שפרש רבנו ז"ל שם, ובמה שמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו) התקון למי שיש עליו התגברות תאות נאוף, שמתגברים עליו הרהורים רעים, רחמנא לצלן, שיבכה הרבה ובפרט בפסוק

"שָׁמַע יִשְׂרָאֵל" ו"כְּרוּף שָׁם", עֵינַי שָׁם, וְזֶה שְׁכֵתוֹב בְּיוֹסֵף: "וַיָּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְרַךְ שְׁמָה" (בְּרֵאשִׁית מֵג, ל), וּבִתְרַגּוּם אֵיתָא: "וְעָאֵל לְחֲדָרוֹן בֵּית מִשְׁכָּבָא וּבְכָא תַמְנָן", וְאֵיתָא לְמָה דְּוָקָא עָאֵל בְּחֲדָר מִשְׁכָּבוּ? אָף חֲכַמְיָנוּ ו"ל דְּרָשׁוּ (סוּטָה לו): עַל הַפְּסוּק: "וַיִּפְזוּ זְרַעֵי יַדְיָו" (בְּרֵאשִׁית מֵט, כד) בְּיָדוּעַ — וְעַל-כֵּן כְּדֵי לְתַקַּן זֹאת בְּכָה, וּבְשָׂבִיל זֶה הֵלֵךְ לְבֵית מִשְׁכָּבָא לְרַמֵּז לְתַקַּן זֹאת; גַּם אֵיתָא עַל הַפְּסוּק: "מְלֹאֲתָךְ וּדְמַעְךָ לֹא תֵאָחֵר בְּכוֹר כְּנִיךָ תִתֵּן לִי" (שְׁמוֹת כב, כח), שְׁעַל חֲטָא פְּגָם הַבְּרִית הַתְּקוּן הוּא — בְּכָה, וְעֵינַי גַּם בְּתַקּוּנִים (תְּקוּן יד): עִם כָּל דָּא דְחֲזוֹר בְּתִיּוּבְתָא חֲזוֹר וְרַפָּא לוי, כִּי עַל-יַדֵי תְּשׁוּבָה אֲמַתִּית זֹכָה לְרַפּוּאָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאָפְשָׁר לְפָרֵשׁ מָה שְׁאָמְרוּ בְּגִמְרָא (בְּרֵכוֹת ה:): יְהִיב' לִיהַי גְּדִיָּה וְאוּקְמִיָּה יְהִיב' רְאִשֵי תְּבוֹת: יְיָ ה'רוּצָה בְּתְּשׁוּבָה, הֵינּוּ שְׁהַכְּנִים בּוֹ הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, וְעַל-יַדֵי זֶה אוּקְמִיָּה, וְהֵבִן; וְהַעֲקָר תְּתַחֵל לְחֲדָשׁ עֲצָמְךָ בְּכָל פְּעַם וּבְכָל רַגַע מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ שְׁאָמַר יוֹסֵף: "זֹאת עֲשׂוּ וַחֲיוּ" (בְּרֵאשִׁית מֵב, יח) זֹאת בְּגִימְטְרִיָּה רְאִשֵי תְּבוֹת: הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ (תְּהִלִּים צה, ז), כִּי זֶה עֲקָר הַחַיּוֹת — לְחֲדָשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל פְּעַם, כְּמוֹכָא בְּאַרְיֵכוֹת (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין) עַל-פִּי הַמַּעֲשָׂה שֶׁל הַבְּעֻטְלָעַר הָעוֹר (סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשָׂה יג), עֵינַי שָׁם.

חֲזַק מְאֹד מְאֹד! אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת! וַחֲטָף וְאָכַל תּוֹרָה וְתַפְלָה בְּכָל יוֹם, וְרַק זֶה יִשְׁאַר לְךָ לְעַד וּלְנִצְחָה נְצָחִים, וַיּוֹתֵר מִזֶּה הַכָּל הַכָּל; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ וַיְמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁזָכְנוּ לַיָּדַע מִרְבְּנוּ ו"ל, עֲלִינוּ לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְתַרְבָּה לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁקְיָה רַבָּה וְנִפְלְאָה, וְזֶה יִחְזַקְךָ לְעִבֹר עַל כָּל הַמְּגִיעוֹת, הִירִידוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הָעוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, גַּם תִּזְהַר מְאֹד בְּלַמּוּד שְׁלִחַן עָרוּף, וּלְכַרֵּר לְעֲצָמְךָ הַהֲלָכָה, שְׁלֹזָה זֹכִים עַל-יַדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת (עֵינַי לְקוּטֵי-מִוְהַרְ"ן, חֶלֶק א', סִמָּן ח).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

(ב) וְנִכְנַס לְחֲדָר בֵּית מִשְׁכָּבוֹ וּבְכָה שָׁם.
 (ג) עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁשָּׁב בְּתְּשׁוּבָה — שָׁב וְרַפָּא לו.
 (ד) נִתְּן לוֹ יָדוֹ וְרַפָּאוּ.

רסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִקֶּץ ה'תשכ"ט.

אֶף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי הַיָּקָר, הַאֲבֵרָה הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת
לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי בְּשִׁבוּעַ שְׁעֵבֶר, וְהִנְנִי לְהִשִּׁיב כְּרֻצוֹנְךָ.

אָחִי, אַהוּבִי! חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפֶרֶט
עֲכָשׁוּ בִימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים, שְׁמֵאִיר בְּיֹתֵר הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
בְּפֶרֶט בְּמִקְוֹמוֹת הַנְּמוֹכִים מְאֹד, לְבִנְיָ-אָדָם הַמְּנַחִים בְּחֶשֶׁף וּלְכוּדִים
בְּהִבְלִיָּהֶם, כִּי מִצֹּת גֵּר חֲנֻכָּה מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה, הִינּוּ כְּמוֹ שְׂמוּבָא
בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, כִּי גֵר חֲנֻכָּה יוֹרֵד לְמִטָּה וְגֵר שֶׁבַת עוֹלָה לְמַעְלָה
עֵין שָׁם.

וּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (הַשְּׂמַת הַבְּקָר, הַלְכָה ד), כִּי בְּשֵׁלֶשׁ רְגָלִים
הֵינּוּ צָרִיכִין לְעֵלוֹת וְלִרְאוֹת בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ וּלְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מֶלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֲנֻכָּה וּפּוּרִים הֵם יָמִים שֶׁהַמֶּלֶךְ
כָּא לְבָנָיו, עֵין שָׁם וְהֵבֵן עִמָּךְ הָעֵגֶזֶן; וְהַפְּלֵל הוּא, כִּי צָרִיךְ לְדַבֵּק
עֲצָמוֹ תָמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת אֵלָיו, וְלִהְיוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהָעֵגֶזֶן — כִּי צָרִיךְ לִידַע שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלִעְדָיו
יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם,
צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַפֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֶף מִחַמַּת הָעוֹנוֹת וְהַחֲטָאִים נִכְנָסֵת בְּאָדָם כְּפִירוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר
רַבְּנֵנוּ וַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן כב): "הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מִכְּנִיס
כְּפִירָה לְאָדָם", וְנִתְרַחַק מִיִּדְעָה זוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר עֲצָמוֹ וְכָל
הָעוֹלָם מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, מֵאַחַר שֶׁלְּפִי יִדְעוּ
הָרָעָה וְהַמְּשַׁבֵּשֵׁת, נִדְמָה לוֹ כִּי יֵשׁ טָבַע, חַס וְשְׁלוֹם, אֲזוֹ שׁוֹרִין

עָלְיוֹ דִינִים, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, (וְלַפְעָמַיִם נִשְׁתַּלְשֵׁל מִזֶּה דִין קָשָׁה, חס וְשָׁלוֹם, וְנוֹקֵם בּוֹ, חס וְשָׁלוֹם), אֲךָ לְהַעֲלֹמֹת יֵשׁ יְרִידָה, וְצָרִיף לִידַע כִּי בְּכָל דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם: דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חֵי, מְדַבֵּר, יֵשׁ בּוֹ אוֹתִיּוֹת הַמְחִיּוֹת וּמַהוֹת זֶה הַדְּבָר, וְהֵן הֵן הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַמּוֹבָאוֹת בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, וְצָרִיף לְהַכְנִיעַ כָּל-כָּף אֶת הַחֹמֶר וְאֶת גְּשָׁמִיּוֹתוֹ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה שְׁתֹּאִיר בּוֹ הַצּוּרָה — הַנְּשָׁמָה שְׁלוֹ, שֶׁהִיא עֶצֶם חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ, וּמִמֶּילָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּלֶּה לוֹ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּבָר, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאֶה רַק אֶת הַבּוֹרָא, וְשָׁפֵל הַבְּרִיאָה — דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חֵי, מְדַבֵּר, הִיא רַק לְבוֹשׁ לְאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא (עֵין בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צד), וְרַבְנּוּ ו' ל' מְפָרֵשׁ שֵׁם אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כח, לו): "וְעֵשִׂיתְ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם קֹדֶשׁ לַה'", "צִיץ" מְלִשׁוֹן הַסְּתַפְלוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר בְּאַמּוּנָה וּבְחֻכְמָה, לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבָר בְּחַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי "וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם" — הֵינּוּ שְׁתַּפְּתַח עַל-יְדֵי עֵין כּוֹז הַנְּצוּצוֹת הַחֲתוּמִים בְּכָל הַדְּבָרִים, וְתַעֲלֶה אוֹתָם "קֹדֶשׁ לַה'", עֵין שֵׁם, וְלֹלֵא דְמִסְתַּפִּינָא הֵייתִי אוֹמֵר, כִּי מֵה שְׁאָדָם מִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, כְּשֶׁמִּסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבָר עַל חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ, וְרוֹאֶה נְצוּצוֹת הַשְּׂכִינָה, זֶה בְּעֶצְמוֹ אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת הַגְּנוּזוֹת בְּזֶה הַדְּבָר הַגְּשָׁמִי, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהִגִּיעַ הַעֵת שֶׁתְּהִיָּה לוֹ עֲלֶיהָ, וְהַצְדִּיק וְעוֹבֵד הַשֵּׁם מְכַנֵּס הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ — כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ נּוֹפֵלֵת כָּל הָאֲרָצִיּוֹת שֶׁל הַדְּבָר וְנַעֲשֶׂה אָפֶס וְאֵין, וְנִתְגַּלִּית אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי הַדְּבָרִים שֶׁנִּכְנָסוּ בּוֹ וּמִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף יִשׁוּעוֹת רַבּוֹת לְכָל יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה מְפָרֵשׁ רַבְנּוּ ו' ל' הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צח, ג): "זָכַר חֶסֶד־וֹ וְאֶמּוֹנָתוֹ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ אֶת יִשׁוּעַת אֱלֹקֵינוּ", (עֵין הֵיטֵב בְּפָנִים בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צד), וְתַבִּין שֶׁבְּכָלֵל דְּבָרָיו נִכְלָל מֵה שְׁפַתְבָּתִי, עֵין שֵׁם הֵיטֵב וְדו"ק מְאֹד, כִּי הֵם סוּדוֹת גְּדוֹלִים.

וּבְזֶה תִּתְפָּרֵשׁ מְצוֹת חֲנֻכָּה, שֶׁמְצוֹתָהּ מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה עַד שֶׁתְּכַלֶּה רְגֵל מִן הַשּׁוּק (שְׁבַת כא:), דִּיקָא בְּשַׁעָה שְׁנַחֲשׁוּף לְאָדָם וְנוֹפֵל,

חס ושלום, ומתחיל להתרחק מהשם יתברך, חס ושלום, האיר לנו
מַצֹּה נוראה כזו להאיר לנו בחשכות — לידע, להודיע ולהודיע, כי
אין שום יאוש בעולם כלל, כמו שצצעק רבנו ז"ל: געוואלד זייט אייך
ניט מ'יאש, קיין יאוש איז גאר ניט פאר האנדן, וזה עד שתכלה רגל
מן השוק, כי בשוק — ברשות הרבים זהו מקום הסטרא אחרא,
ומשם נשתלשל שעל-פי-רכ ברחוב נכשל האדם, חס ושלום, בכטול
תורה ובראיות אסורות, ובלשון-הרע ורכילות וליצנות, או במשא
ומתן בגנבה וגזלה, חס ושלום, חס ושלום, וזה בעוונותינו הרבים,
דבר הרגיל, שמי שהוא תמיד בשוק, מנח בגשמיות הכלי העולם
הזה, ואינו מסתפל על תכליתו הנצחית, ונר חנכה צריך להיות
בפתח ביתו, להאיר לחוץ לרשות הרבים אורו האין סוף יתברך
שמו, ולידע שהשם יתברך משגיח בהשגחה פרטי פרטית על כל
דבר — "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזין עליו
מלמעלה" (חלין ז:), והנה פשמתנהג בדרך הנ"ל, אז אדרבה, אינו
רואה כי אם את השם יתברך המלכש בלבושים, כי מלא כל הארץ
כבודו, ומכל הדבורים מקבל רמזים מה שהשם יתברך מצמצם
עצמו מאין סוף עד אין תכלית (עין היטב בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים
לג, נד), וזו מצותה "עד שתכלה רגל מן השוק", הינו שיאיר בדעתו
השגחתו יתברך אף שיהיה בשוק, וידע כי אין שום מציאות בלעדיו
יתברך, ועל-ידי-זה יכלה את הרגילות שנתרגל, חס ושלום, בשוק
(והבן כי קצרותי).

וגם תבין מאליך הקשר שיש לנר חנכה, לסכה ולערוכין פידוע
מדברי חכמינו הקדושים ז"ל (שבת כב. בבא בתרא סב.), כי גם מצות
סכה היא בחוץ, לעשות גם מהחוץ בית, שידע שהשם יתברך אחד
יחיד ומיוחד, שנקרא רשות היחיד פידוע, וזה ענין ערוכ — לעשות
גם מרשות הרבים — רשות היחיד, לידע ולהודיע כי השם יתברך
ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין.

(ב) אהה! אל תתיאשו, אין שום יאוש בעולם כלל.

ועָקַר הַכֹּל — תִּדַע שְׁגַם אֶתָּה יְכוּל לְזַכּוֹת לְכֹל זֶה, וְזָכַר
 מֵה שְׁאַמַּר רַבְּנוּ וְ"ל, כִּי עָקַר הַשְּׁעַר וְהִפְתַּח לְהַפְּנִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 הוּא — הַדְּבֹר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שְׁתַּרְגִּיל עֲצָמָךְ לִיְחִיד
 מְקוֹם מִיְחָד, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה, וְדוּיִים
 וּפְיוּסִים, שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, וְעַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּשְׁפֹּךְ נַפְשְׁךָ
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁתַּעוֹרֵר רַחֲמָיו עָלֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעֲם ה' וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ, וְאִזּוֹ לֹא יִהְיֶה חֲלוּק אֶצְלְךָ בֵּין שְׂאֵתָה עוֹמֵד בְּעַמֶּק הַיַּעַר,
 שְׂאִין שָׁם שׁוֹם בְּרִיָּה, וּבֵין שְׂאֵתָה בְּרַחוּב בֵּין אֶלְפֵי וּרְכָבוֹת אֲנָשִׁים.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, הַמְּחַיֵּינוּ
 בְּדַבְּרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וּמַעוֹרֵר אוֹתָנוּ תָּמִיד לְהִסְתַּכַּל עַל תַּכְלִיתָנוּ, שְׂזֶה
 עָקַר הַרְחַמְנוֹת — לְהוֹצִיא בְּנֵי-אָדָם מֵעֲבָרוֹת, וּלְקַשְׂרָם וּלְדַבְּקָם אֶל
 שְׂרָשָׁם, שְׂמַשֵּׁם נִחְצְבוּ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז, וְשֵׁם מְדַבֵּר גַּם-כֵּן
 מְחַנְּכָה).

טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּפֶרֶט עֲלֵשׁוֹ בֵּימֵי חֲנֻכַּה הַקְּדוּשִׁים,
 שֶׁהֵם שְׂמֻחָה, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ וּמֵה
 יִפֶּה יְרוּשָׁתָנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ...

רסז.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקְצֵ ה'תשכ"ט.

לְכַבּוֹד יְיָדֵי הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה ... הַשּׁוֹתָה מֵהַמַּעֲיָן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה',
 הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַמְטַהֵר מִכָּל הַפְּתָמִים,
 וּמַעוֹרֵר לְעִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְכֹל הַמְּדַרְגּוֹת מֵהַגְּבוּהָ שְׂפָגְבוּהֵים עַד

הַקָּטָן שֶׁבְקַטְנִים הַמִּנְחָה בַּעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָא*, גַּם שֵׁם מְאִיר בּוֹ לְכָל יִתְיָאֵשׁ, כִּי אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל.

כִּי הוּא נַח"ל אַמְתִּי, נִוְצָר חֶסֶד לְאַלְפִים, דְּהִינּוּ הַצְדִּיק הָאָמֵת מְחַפֵּשׁ וּמוֹצֵא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת אַף בְּגִרוּעַ שֶׁבְגִרוּעִים, כָּל זְמַן שֵׁשׁ יִשְׂרָאֵל עָלָיו עַל-כָּל-פָּנִים יֵשׁ לוֹ כַּמָּה וְכַמָּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ ו'ל (בְּרֻכּוֹת נו.): "אֶפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוֹת כְּרַמּוֹן", וְזֶה "נִוְצָר חֶסֶד לְאַלְפִים" (שְׁמוֹת לז, ז) — דְּהִינּוּ אַף שֵׁשׁ כְּנַגְדוֹ אֲלֵפֵי מְקַטְרָגִים מִמַּעֲשֵׂי הַרְעִים וְהַמְגִנִּים, עַל-כָּל-פָּנִים נִוְצָר אֶת הַחֶסֶד וְהַנְקֻדּוֹת הַטוֹבוֹת שֵׁשׁ אֶצְלוֹ, וְכִמוֹ שֶׁמְפָרֵשׁ מוֹהֲרַנְ"ף ו'ל (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרוּכֵי תַחֲוִמִין, הַלְכָה ו): "אִם יֵשׁ עָלָיו מְלֵאךְ מְלִיץ אֶחָד מְנֵי אֶלְף" וְכוּ' (אֵיבוֹ לֵג, כג), "מְלִיץ אֶחָד מְנֵי אֶלְף" דִּיקָא, שְׁדִיקָא מְנֵי אֶלְף הַמְקַטְרָגִים נַעֲשֶׂה הַמְלֵאךְ הַמְלִיץ, כִּי כָּל מַה שֶׁמְתַרְבִּים הַמְקַטְרָגִים יוֹתֵר הוּא מְמַלִּיץ לְטוֹב עַד שֶׁמוֹצֵא בּוֹ עֲדִין נְקֻדָּה טוֹבָה, כִּי כָּל אֵלוֹ הַמְקַטְרָגִים עַל הָאָדָם הֵם הֵם בַּעֲצָמָם אוֹתָם שֶׁהִסִּיתוּ אוֹתוֹ לְחַטָּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל (בְּבָא בְתָרָא טז.): הוּא שֵׁטָן, הוּא יִצְרָר הַרַע, הוּא מְלֵאךְ הַמְנִת וְכוּ', וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמְתַגְבְּרִים מְאֹד הַמְקַטְרָגִים עַל הָאָדָם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזַי עוֹמֵד הַמְלֵאךְ הַמְלִיץ, וּמְהַפֵּךְ הַכָּל לְזִכּוֹת דִּיקָא, כִּי זֶה טוֹעֵן הֵלֵא אֲדַרְבָּא, מֵאַחַר שֵׁשׁ עָלָיו מְקַטְרָגִים הַרְבֵּה כָּל-כָּף, אִם-כֵּן הִיָּה לוֹ יִצְרִין רַעִים הַרְבֵּה, כִּי אֵלוֹ הַמְקַטְרָגִים הֵם הֵם בַּעֲצָמָם הַיִּצְרָרִים הַרַעִים שֶׁהִסִּיתוּ אוֹתוֹ לְמַה שֶׁהִסִּיתוּ, וְאִם-כֵּן אֲדַרְבָּה, פְּלֵא גְדוֹל אֵיךְ הִתְחַזַּק אִישׁ כְּזֶה לְחַטֵּף עַל-כָּל-פָּנִים אִיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁל אִיזוֹ מְצֻנָּה שֶׁעָשָׂה, וְזוֹהִי בְּחִינַת: מְלֵאךְ מְלִיץ אֶחָד מְנֵי אֶלְף הַמְקַטְרָגִים, הוּא מְמַלִּיץ עָלָיו, כִּי מֵאַחַר שֵׁשׁ עָלָיו מְקַטְרָגִים כְּאֵלוֹ, הֵם כָּלָם הַמְסִיתִים שְׁלוֹ, אִם-כֵּן אֵין חֲדוּשׁ כָּל-כָּף מַה שֶׁחַטָּא, אֲדַרְבָּה, זֶהוּ חֲדוּשׁ נִפְלֵא אֵיךְ הִתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מַעֲשֶׂה טוֹב בַּעֲלָמָא, מֵאַחַר שֶׁעָמְדוּ עָלָיו חֵילוֹת כְּאֵלוֹ, וְהֵבִין.

גַּם נִחְלִי הוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת: נִפְשָׁנוּ חִכְתָּה לֵיה' (תְּהִלִּים לֵג, כ), כִּי הַצְדִּיק הָאָמֵת מְכַנֵּס בְּאָדָם הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה, וּמְלַבֵּב אֶת לְבוֹ

(א) כְּתָרִים שֶׁל הַטְּמָאָה.

לְהֵשֶׁם יתְבַרְךָ, וּמְכַנִּים בוֹ חֶשֶׁק וְכִסּוּפִין לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, עַד שְׁמַתְעוֹרֵר בְּעִצְמוֹ בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָאֵב, כִּי בְּכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי יֵשׁ נִקְדָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לֵד), אֲךָ הִיא מְכַסֶּה אֶצֶל הָאָדָם וַיִּשְׁנֶה, וְהַצְדִּיק מְנַשֵּׁב אֶת הָעֲפָרוּרִית מִהִנְקָדָה וּמְעוֹרָרוֹ מִשְׁנָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח אַחֲרֶ-כֵּן פִּי לְדַבֵּר לְהֵשֶׁם יתְבַרְךָ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוֹ ז"ל (שָׁם, סִימָן ס) אֶת הַמִּשְׁנָה (תְּרוּמוֹת א, ב): "סֵתָם חֲרַשׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר", דִּהְיִנוּ אִם אֵין שׁוֹמֵעַ אֶת הַהִתְעוֹרְרוֹת מִן הַצְדִּיק, אֵינוֹ מְדַבֵּר דְּבוּרִים לְהֵשֶׁם יתְבַרְךָ בְּהִתְבוּדָדוֹת, וּמִזֶּה תָּבִין בְּאֵמַת מֵהִי אֲכֵן הַפְּחֵן לִידַע אִם שׁוֹמֵעַ בְּאֵמַת אֶת קוֹל הַצְדִּיק — אִם מִתְבוּדָד לְהֵשֶׁם יתְבַרְךָ תָּמִיד, סִימָן שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַצְדִּיק וּמְקַרֵּב אֵלָיו, לְהוֹצִיא מִלְּבָבְךָ שֶׁל כְּפֹה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲשֶׁר אֵינָם מְסַפְּיָמִים לָזֶה, כִּי אֲדַרְבָּא "אֵייתִי סֵפֶר וְנִחְזִי"ג, כִּי כָּל עֶקֶר רְבוּי הַדְּבוּרִים שֶׁל רַבְּנּוֹ ז"ל שֶׁדַּבֵּר עִמּוֹ רַק שֶׁנִּבְּאוֹ לְתַפְלָה וְהִתְבוּדָדוֹת שֶׁזֶה הָעֶקֶר, כִּי עֶקֶר הַחֲרִב לְלֶחֶם הוּא רַק תַּפְלָה — "בְּחֲרָבִי וּבְקִשְׁתִּי" (בְּרֵאשִׁית מֵח, כב), וּפָרַשׁ רַש"י: בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה, עֵין שָׁם; וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יוֹכֵל לְכַבֵּשׁ הַכֹּל אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין שׁוֹם מְקוֹם לְבָרַח כִּי אִם אֶל הַשֵּׁם יתְבַרְךָ בְּעִצְמוֹ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שֶׁעוֹבֵר — יִרְדוֹת וּבְלִבּוּלִים וְנִסְיוֹנוֹת עֲצוּמִים, וְאֵין שׁוֹם עֲצָה לְהַמְלִט עַל נַפְשׁוֹ וְלְהַנְצִל, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבוּדָדוֹת, לִיחַד לְעִצְמוֹ מְקוֹם פָּנוּי, וְלְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרְךָ שְׁמוֹ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, וַיִּשְׁיַח וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יתְבַרְךָ כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּרְחִיב הַדְּבוּר בְּדְבוּרֵי חֵן, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַבֵּן לְפָנָי אָבִיו, וַיִּבְקֶשׁ רַחֲמִים עַל עִצְמוֹ, שֶׁיִּזְכְּהוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וַיִּקְרְבוּ בְּאֵמַת לְחִזּוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, וְהִרְחִיב פִּיָּה וּתְמַלְאֶהוּ בְּשִׁירוֹת וּבְתִשְׁבָּחוֹת, בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה וַיִּצְעֲקָה וְשׁוּעָה עַל לְהַבָּא, כִּי הָאָדָם הוּא בְּסַפְּנָה גְדוּלָה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית, וְהַהִתְגַּבְּרוֹת גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד בְּרְבוּי תַאֲוֹת רְעוֹת וְנִסְיוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל, כִּי הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ש').

(ב) בְּהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁלִּמְשָׁה.

(ג) נְבִיא סֵפֶר וְנִרְאָה.

פֿי באַמַּת ישׁ בְּכָל דְּבַר מֵהַדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — "קְלָפָה"
 ו"פְּרִי" הַקְּלָפָה שֶׁהוּא הַטֵּבַע שֶׁמְכַסֶּה אוֹתוֹ הַדְּבַר, וּמְפָרִידוֹ מֵהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ, שֶׁחֹשֵׁב שֶׁזֶּה דְּבַר בְּפִנֵּי עֲצוּמוֹ, וְשׁ"כְּחֵי וְעֲצָם יָדִי עָשָׂה לִי
 הַחֵיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), וְהַפְּרִי הוּא הַשְּׂגָחָה פְּנִימִית, חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
 הַמְּחִיָּה אֶת כָּל דְּבַר שֶׁהוּא אֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוֹ, שֶׁמְמַלֵּא
 כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵינן שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל
 לְכָל עֲצָם עֲצָמִיוֹת חֵיּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְשַׁגִּיחַ בְּהַשְּׂגָחָה
 פְּרִטִי פְּרִטִית, "אֵינן אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרְזִין
 עָלָיו מִלְּמַעְלָה" (חֵלִין ז:), וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה תִּדְעַ שֶׁשֵּׁם אֱלֹהֵי שֵׁל
 עוֹלָם גְּנוּז, וְזוֹ כָּל עֲבוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֶה הָעוֹלָם — לְגִלוֹת
 בְּכָל דְּבַר אֶת נִקְדַּת הָאֱלֹקוֹת הַגְּנוּזָה בְּכָל דְּבַר, כְּמוֹ שֶׁבָּאָר רַבְּנוּ יוֹ"ל
 (בְּלִקוּטֵי-מֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן א) אֶת הַפְּסוּק: "אֲשֶׁר־י תְּמִימֵי דְרָךְ" (תְּהִלִּים
 קִיט, א), עֵינן שָׁם, שֶׁזֶה הִיָּתָה עֲבוּדַת יַעֲקֹב אֲבִינוּ בְּחִיר הָאֲבוֹת —
 לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר בְּפְנִימִיוֹת חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּחִיָּה וּמֵהֵנָּה אֶת
 זֶה הַדְּבַר, כִּי בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ הִיָּה דְּבַר זֶה אֵינן וְאֶפְסוּ וְכוּ' וְלֵהֲפָךְ,
 "עֲשׂו" — "לֹא יִחַפֵּץ כְּסִיל בְּתַבּוּנָה כִּי אִם בְּהַתְּגַלּוֹת לְבוֹ" (מִשְׁלֵי
 יח, ב), וְכַפֵּר לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְעָלְזָן, וְזֶה עֲגִינן מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה וּמְלָכוֹת
 דְּסִטְרָא אַחְרָא, הֵינּוּ אִם מְקַבֵּל עַל עֲצוּמוֹ עַל מְלָכוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שָׁמוֹ
 בְּאַמוּנָה אֲמִתִּית, זוֹ מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה, וְלֵהֲפָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם,
 הוּא מְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁמְגַבִּיר עַל עֲצוּמוֹ הַקְּלָפוֹת, וְנִדְמָה לוֹ,
 חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהַכֹּל מִצַּד הַטֵּבַע, וְזֶה בְּעֲצוּמוֹ בְּחִינַת דִּין וְרַחֲמִים, כִּי
 אִם מְסֻתָּפֵל עַל תְּכֻלִּיתוֹ הַנְּצַחִית, וּמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְּׂגָחָה מֵהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ וְאֵינן שׁוֹם מְקַרְהָ כְּלָל, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵי שֵׁל
 עוֹלָם, וְיודֵעַ וּמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל חֲסֵד וְרַחֲמִים רַבִּים, אֲזוֹ הוֹלֵךְ לוֹ
 בְּטוֹב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ יוֹ"ל: מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה חֲזִיו חֵיִים (עֵין
 בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נג), וְאֶפְלוּ אִם פְּעַם עוֹבֵר עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה
 דִּין, יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין כִּי הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ הַנְּצַחִית, וְיודֵעַ שֶׁמִּדַּת הַרַחֲמִים
 הִיא מְקַלְלוֹת חֲסֵד וְדִין, כִּי מִחֲסֵד וּגְבוּרָה נַעֲשֶׂה דַעַת כְּפִדוּעַ (וְעֵין
 בְּלִקוּטֵי-מֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ד בְּאַרְיָכוֹת), שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע, שֶׁכָּל
 מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, וְזֶה "אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ" (שְׁמוֹת כ, ב).

הן ה' — שֶׁהוּא חֶסֶד, וְהֵן אֱלֹקֶיךָ — שֶׁהוּא גְבוּרָה, הַכֹּל אֲנֹכִי
מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַיִן שָׁם, וַיֵּשׁ לֹמֵר גַּם "וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ" (דְּבָרִים
ו, ה), הֵינּוּ הֵן חֶסֶד וְהֵן גְבוּרָה צָרִיף לְאֹהֵב אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּנֹדְאֵי
הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ הַנְּצַחִית, וּלְהַפָּךְ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אִם הוֹלֵךְ בְּמִקְרָה וּבְטָבֵעַ
אֲז שׁוֹרִים עָלָיו כָּל הַדְּינִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וּמְלֵא צְרוּת וַיְסוּרִים, כִּי
מֵאַחַר שָׁאִין לוֹ אֶל מִי לְפָנוּת, כִּי מְרַחֵק מִשְׁרָשׁוֹ, וְאֲז הוּא בְּגִלוּת
גְּדוּלָה, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יְצִילֵנוּ.

וְרַבְּנֵנוּ ו"ל מְבִיא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), שֶׁעָקַר הַכֶּחַ
לְמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה נּוֹתְנִים עַל-יַדֵּי לְמוֹד הַתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה מְעַלָּה
חַן עַל לִוְמָדֶיהָ (עֲרוּבִין נד:), וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל (סְפָה נב:):
"אִם פָּגַע בָּךְ מְגוּלָה זֶה מְשַׁכְּהוּ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ אִם אָבֵן נְמוּחִים", עַיִן
שָׁם, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּלָה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהֲרֵבָה רַבְּנֵנוּ ו"ל לְדַבֵּר, וְאִף
הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים אִם יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ חֶק בְּכָל יוֹם, אֲז הַתּוֹרָה תּוֹצִיאֵו
מֵהַמְקוֹמוֹת הַמְּגַנְיִים שֶׁנִּלְכָּד לְשָׁם (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), וּפְעַם שָׁאֵל
מוֹהַרְנ"ת ו"ל אֶת רַבְּנֵנוּ ו"ל: וְאִם הוּא בְּעַל עֲבָרָה? עָנָה לוֹ רַבְּנֵנוּ
ו"ל: וְכִי אֵין אִתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהַתּוֹרָה גְּדוּלָה מְאֹד וּלְמַעַלָּה מֵהַכֹּל, כִּי
אוֹרִייתָא בְּתַפְאֲרַת וּבְרִית בִּיסוּד (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תקעג), וְדו"ק.

וְהִנֵּה הַיּוֹנִים, יִמַּח שְׁמֵם, רְצוּ "לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירָם
מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ" (מִתְפִּלַּת וְעַל הַנְּסִים), כִּי עָקַר בְּטוֹל הַסְּטָרָא אַחֲרָא הוּא
עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה, וְהֵם רְצוּ לְבַטֵּל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מֵהַתּוֹרָה, וּמִמִּילָא
עַל-יַדֵּי-זֶה יִתְרַחֲקוּ מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךָ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְכַעֲיִן שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
ו"ל בְּמִדְרָשׁ אֵיכָה (פְּתִיחַתָא ב, יְרוּשְׁלָמִי חֲגִיגָה, פָּרָק א', הֶלְכָה ז): "הֲלֹאִי
אוֹתִי עָזְבוּ וְתוֹרַתִּי שָׁמְרוּ, מִתּוֹךְ שֶׁהָיוּ מִתְעַסְקִין בָּהּ, הַמְּאֹר שֶׁבָּהּ
הָיָה מִחֲזִירֵן לְמוֹטָב", כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּלָה מְאֹד, לְכֵן רְצוּ לְבַטֵּל
מֵאֲתָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, כִּי יָדְעוּ שֶׁחֲכַמַת הַתּוֹרָה מְקַשֶּׁרֶת אוֹתָנוּ אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ: "כְּתָבוּ לָכֶם עַל קַרְן הַשּׁוֹר שָׁאִין לָכֶם חֶלֶק"
וְכו' (יְרוּשְׁלָמִי, חֲגִיגָה, פָּרָק שְׁנַי, הֶלְכָה ב), כִּי עַיִן בְּפָנִים (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן א): שׁוֹר הוּא לְשׁוֹן הַסְּתַפְלוּת, כִּי צָרִיף לְהַסְתַּפֵּל בְּשֶׁכֶל שֵׁישׁ
בְּכָל דְּבָר, הֵינּוּ בְּחִינַת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה אוֹתוֹ הַדְּבָר,

וּלְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, וְהֵם רְצוּ לְבַטֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת זֶה, לְכָלִי
 לְהִסְתַּפֵּל בְּשֹׁכֵל וּבְחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, כִּי הֵם כָּלֵל הַמַּחְקָרִים
 וְהַכּוֹפְרִים, יִמַּח שְׁמֵם, שְׁמֵלְבִישִׁים הַכֹּל בְּטַבַּע, בְּחִינַת עֲשׂו, שְׂאִינוּ
 חֲפֵץ בְּקִרְשָׁה וּבְאָמוּנָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עָלֵינוּ, וְשָׁלַח אֶז אֶת
 הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִתְּתִיבוֹ בֶּן יוֹחָנָן כַּהֵן גָּדוֹל, שֶׁהָאִיר לָנוּ אֶת עֵינֵינוּ,
 לְהִסְתַּפֵּל עַל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת, הַתְּשׁוּעוֹת וְהַנְּחֻמוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ, וְעַיִן דְּבָר נִפְלֵא בְּסִפּוֹר "יֵרַח הָאֵימָנוּם" מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ
 מִשְׁשֶׁהֲרִין עַל הַתּוֹרָה: "אֲשֶׁרֵי תְּמִימֵי דְרָךְ", כִּי עָקַר הַהִתְקַשְׁרוֹת בֵּין
 חֻכְמָה לְמַלְכוּת, הֵינּוּ לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ וְלְהִסְתַּפֵּל בְּחֻכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַשּׁוֹרָה
 בְּכָל דְּבָר, שְׁזֶה הַצְּרוּף שֶׁל ח'ן, הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, וְעַל-כֵּן אוֹת צ'
 הִיא צְרוּף שֶׁל י' נ' (י' עַל שֵׁם הַחֻכְמָה, נ' הִיא הַמַּלְכוּת) וְהֵבֵן, כִּי
 הוּא נִפְלֵא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

אָחִי הַיֵּקָר! הָעֵקֶר חֲזוֹק וְאָמֵץ מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם
 דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל כֵּן מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּפְּרֵשׁ שִׁיחַתְּךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 אֲזִי לֹא תִירָא רַע, וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "גַּם כִּי אֶלְךָ בָּגִיא
 צִלְמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי 'אַתָּה' עֲמָדִי" (תְּהִלִּים כג, ד), 'אַתָּה' הוּא
 הַדְּבֹר, כִּי מֵא' עַד ת' הֵם הָאוֹתִיּוֹת עִם ה' [חֻמְשָׁה] מוֹצְאוֹת הַפֶּה
 וְהֵבֵן, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי הַדְּבֹר בְּתִפְלָה וּבִקְשָׁה, "לֹא אִירָא רַע כִּי
 אַתָּה עֲמָדִי" — שֵׁשׁ לִי הַדְּבֹר לְהִתְפַּלֵּל וּלְכַרֵּחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ חֲנֻכַּה ה'תשכ"ט.

אִךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיֵּקָר ... הַמְּשַׁתְּוֶקֶק מְאֹד
 לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר
 חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

שְׁזָה הָעֶקֶר, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַרְצוֹן, שְׂיִהְיֶה רְצוֹנוֹ תְּמִיד אֵלָיו יתְּבַרֵךְ, כִּי עֶקֶר צְנוּ"ר הַשֹּׁפֵעַ הוּא הַרְצוֹ"ן כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַיִן בַּתּוֹרָה "וְאֵת הָעוֹרְכִים" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד) מַעֲלַת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין לְהֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ, וְעַיִן גַּם בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָה, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (עֲרֹב, הַלְכָה ג), שְׁמַרְבָּה לְגִלּוֹת נִפְלְאוֹת רַבּוֹת מַמְעֲלַת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין לְהֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ, אֶפְלוּ אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא עַל-כָּל-פָּנִים, וּמַעֲלַת הַרְצוֹן עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אִיךָ שֶׁהוּא, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי רוֹצֶה לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו יתְּבַרֵךְ וּלְדַבֵּק עֲצָמֵי בּוֹ יתְּבַרֵךְ, אִךְ עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן הוּא כְּשָׂבָא אֶל הַדְּבּוּר, הֵינּוּ שְׁמוּצִיא מִפִּי כֹל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִין שֵׁישׁ לוֹ, שְׁזָה דְּבַר נִפְלֵא מְאֹד, וְנֶאֱרָגִים מְזָה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְקַיֵּם זֹאת בְּפִשְׁטוּת בְּכָל יוֹם, לְגִלּוֹת לְפָנָיו יתְּבַרֵךְ בְּכָל יוֹם אֵת הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִין שֵׁישׁ לוֹ, עַיִן בְּאֲרִיכוֹת בַּתּוֹרָה "אֵית לֵן בִּירָא" (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא), וְעַיִן (שֵׁם בְּסִימָן טו), מַמְעֲלַת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין, כַּמּוּבָא בְּ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" הַרְבֵּה הַרְבֵּה מַה שְׂדַבֵּר עִמָּנוּ רַבְּנוּ ז"ל מַמְעֲלַת הַרְצוֹן, שְׁזָה הָעֶקֶר — לְכַסֵּף תְּמִיד אֶל הֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ בְּרְצוֹנוֹת וּבְגַעְגּוּעִים חֲזָקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא בּוֹדָאֵי מִמָּקוֹם שְׂצָרִיךְ לְצֵאת וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, אִךְ שְׁעוֹבֵר בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף יָמִים וְשָׁנִים, כִּי סוּף כֹּל סוּף עַל-יְדֵי תַקְּףָה הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַה שְׂחַפֵּץ לְזַכּוֹת, וּמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים עַל הַפְּסוּק: "אִם תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לְפִתַח חֲטָאת רַבִּץ" (בְּרֵאשִׁית ד, ז), שְׂצָרִיךְ תְּמִיד לְכַסֵּף וּלְהַשְׁתַּוְּקֵק לְהֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ בְּכַסּוּפִין אֲמַתִּיִּים, וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ, שְׂעִדִּין יָכוֹל לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו, וְעִדִּין לֹא אֲבָדָה תַקְּוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׂצַעֵק רַבְּנוּ ז"ל: "גַּעּוּוֹא לָד, זֵיִיט אִיִּךְ גִּישָׁט מִיֵּאֵשׁ, קִיִּין יֵאוּשׁ אִיז גָּאָר גִּישָׁט פֶּאָרְהֶאֲנִדִּין" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אִז סוּף כֹּל סוּף יתְּנַשֵּׂא וַיַּעֲלֶה מִמְּדַרְגָּתוֹ שְׁעוֹמֵד בָּהּ, וְזֶהוּ "אִם תִּיטִיב" אִז "שְׂאֵת" — תְּתַנַּשֵּׂא, וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, יתְּיֵאֵשׁ וַיִּחַשֵּׁב שְׂכָבֵר אֶפְסָה תַקְּוֶה, וְאִינוּ יָכוֹל כְּבָר לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו, אִז צָרִיךְ לִידַע שֶׁיִּפֹּל בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּה, חַס וְשָׁלוֹם, וְזֶה "וְאִם לֹא תִיטִיב" — שְׂתַחֲשֵׁב שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו, אִז "לְפִתַח חֲטָאת

(א) אָהָה! אֵל תְּתַנַּשֵּׂא, אִין שׁוּם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

רוֹבֵץ" — כִּי יִפֹּל בְּאֵין סוּמָה, וּבְאֵמֶת כָּל זֶה פְּנֹת הַבַּעַל-דְּבָר
בְּחֻטָּאִים וּבַעֲבֻרוֹת שְׁמִכְשִׁיל אֶת הָאָדָם, הַכֹּל כְּדֵי שְׁיִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כְּמוֹ
שְׁאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: דָּעַם בַּעַל-דְּבָרִים פְּנֹנָה אִיז נִישְׁט אַזוֹי ווייט דִּי
עֲבָרָה ווי נֶאֱדָר דִּי עֲבָרָה — אַרְאֵפּ וואַרְפֵּן דָּעַם מְעַנְטֶשׁ, וְרַבְּנוּ ז"ל
הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, לְכִלֵּי לִפְלֵ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲפִלּוּ
אִם עֵבֶר מַה שְׁעֵבֶר, אֲדָר יַחֲזֵק עֲצָמוֹ עַל-כָּל-פְּנִים מְעַכְשׁוֹ, וַיִּסְפֹּר
לְפָנָיו יְתִבְרַךְ הַכֹּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֲדָר שֶׁהַבַּעַל-דְּבָרִים מְתַגְבֵּר מְאֹד
בְּמַחְשָׁבוֹת רַעוֹת, בְּמַעֲשֵׂים מְגַנְיִים וּבְהַהוֹרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְעֻלְיָן,
עַל-כָּל-פְּנִים יַעֲשֶׂה מְחָאָה שְׁאִינוּ רוֹצֶה בְּזֶה בְּשׁוֹם אַפֵּן, "כִּי מִצְדִּי
אֲנִי רוֹצֶה רַק לְשׁוֹב אֵלַיךְ, וְלִהְיוֹת אִישׁ כְּשֶׁר כְּרָצוֹנְךָ וְכָרְצוֹן הַצְדִּיקִים
הָאֲמֵתִיִּים", וְכֹל זֶה צְרִיכִים לְעַקֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת, עַל-כָּל-פְּנִים לְמַחֹת
לְגַדֵּר הַבַּעַל-דְּבָרִים, כְּמוֹכָא בְּאַרְיִכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת מְחָאָה,
עַל מַה שְׁכַתְּבוּ הַפּוֹסְקִים, שְׁבִמְקוֹם שְׁיִשׁ מְחָאָה אֵין חֻזְקָה, עֵינֵי שָׁם,
כֹּן צְרִיךְ כָּל אָדָם לְקַיֵּם כְּשֶׁמְתַגְבֵּר עָלָיו הַבַּעַל-דְּבָרִים, הֵן בְּכַטּוּל תּוֹרָה
וְהֵן מִי שְׁמִסְכָּב בְּחֻשָּׁף, בְּמַדּוֹת וּבַתְּאוֹת רַעוֹת, אֵין שׁוֹם עֲצָה כִּי
אִם לִיחַד מְקוֹם מִיחַד שְׁאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְלִצְעֵק וְלִזְעֵק בְּקוּלוֹת
וּבְצַעֲקוֹת, בְּאַנְחוֹת וּבְשׁוֹעוֹת, בְּתַחֲיִנוֹת וּבְתַפְלוֹת, בְּוִדּוּיִים וּבְפִיּוֹסִים,
בְּשִׁירוֹת וּבְתַשְׁבְּחוֹת אֵלָיו יְתִבְרַךְ, עַד יִשְׁקִיף מִמְּרוֹם וִירַחֵם, וְרַק
זֶה עֵקֶר הָעֲצָה לְכֹל אָדָם מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו — לְבָרַח תָּמִיד
אֵלָיו יְתִבְרַךְ יְהִיֵּה אִיךְ שְׁיִהְיֵה, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמֵּלֵא כָּל
עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יְתִבְרַךְ, דּוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתִבְרַךְ
שְׁמוֹ, וְהַעֲקֵר לְהַטּוֹת אֶת הָאֵזֶן הַיֵּטֵב, לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַצְדִּיק הָאֲמֵת,
הַמְעוֹרְרוֹ לְעַבּוֹדַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, וּמְחַזְקוֹ לְהֵאֱמִין בְּצְדִיק הָאֲמֵת, שְׁכָל
מַה שְׁאוּמֵר סוּבָב וְהוֹלֵךְ גַּם עָלֶיךָ, שְׁגַם לָךְ יֵשׁ עֲדִין תְּקוּהָ טוֹבָה
לְצִאת מֵהַמְּקוֹם שְׁנִלְכַדְתָּ שָׁם, וְלִהְפָּנֵס בְּפְנִים הַקְדָּשָׁה, וְאֵין שׁוֹם
עֲנוּהָ לְחֹשֶׁב כִּי אֲנִי גְרוּעַ כָּל-כֶּף, שְׁדַבְּרֵי הַצְדִּיק אֵינָם סוּבָבִים עָלַי,
כִּי זוֹ עֲנוּהָ פְּסוּלָה הַנוֹבְעַת מִגְדְּלָה וְגֵאוּהָ, רַחֲמָנָא לְעֻלְיָן, כְּמוֹכָא
מִזֶּה הַרְבֵּה בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, כִּי הַעֲקֵר לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַצְדִּיק, וְכֹל אֲשֶׁר

(ב) אֵין פְּנֹת הַבַּעַל-דְּבָרִים כָּל-כֶּף עַל הַעֲבָרָה בַּעֲמָה, כִּי אִם זֶה שְׁיִפֹּל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ לְאַחֲרֵיהָ.

יאמר לך כהוא זה תעשה, כמו שפרש רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג) על הפסוק: "עם נכל ולא חכם" (דברים לב, ו) ותרגומו "עמא דקבילו אורייתא ולא חכמו", כי סלקו את חכמתם ודעתם, וכל מה שאמר משה רבנו קבלו, כי השליכו כל חכמתם ודעתם המדמה, והבין; וכמוכא בספרים: "והיה עקב תשמעון" (שם ז, יב) — אם תהיה בך "עקב" הינו עונה, אז "תשמעון" את קול הצדיק.

חזק ואמץ מאוד מאוד להיות בשמחה, ותתן הרבה צדקה בכל יום, ועל-ידי-זה תשליך ממך את כח המדמה, כמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה) עין שם, כי הבעל-דבר מסובב מאוד את האדם במחשבות ובדמיונות שקורין פאנטזיות, כי יש אנשים שהולכים ימים ושנים בחלומות ובדמיונות, שקורין פאנטזיות שטיות והבלים, שיבנו בתים ועירות ומדינות וכו' וכו' שטיות והבלי הבלים, ומבלים ימים ושנים באלו החלומות, ואינם שמים בדעתם כי כל יום שעובר הוא הפסד, שלא יחזר אליהם לעולם ועד, לעד ולנצח נצחים, ואם תפסו את זה היום בהרהורי תשובה ובמעשים טובים, תורה, תפלה והתבודדות, אז אשרי להם ואשרי חלקם, ואם חס ושלום, בלו בשטיות ובהבלים, בלשון-הרע, ברכילות ובליצנות וכו' אוי להם, וכמוכא בזהר הקדוש (ויקרא צב), כי כל יום בזה העולם יש כנגדו יום למעלה, וכמו שמתנהגים בזה היום למטה בן נחלק ביום שלמעלה, וזכר זאת מאוד.

והעקר מה שעוקר את האדם מהפל הוא הדבור, שמדבר דברים בטלים, ומכל שפן שמדבר דברים אסורים, רחמנא לצלן — נבול פה, לשון-הרע, רכילות, ליצנות וקללות וכו', כי להפך גם העקר שמקשר את האדם אל השם יתברך הוא הדבור, שמדבר דבורי אמונה, דבורי תפלה, תורה והשגחה פרטית שזה העקר, וגם זה הוא בכלל מלכות דקדושה ומלכות דסטרא אחרא¹, (כי מוכא בתקונים [דף יז.] מלכות הוא הפה), ואם מקדש את הדבור בדבורי אמונה

ג) עם שקבל את התורה ולא התחכם.

ד) צד השני — הפך הקדושה.

וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְתוֹרָה וְתַפְלָה, אֲזַמְמְלִיךָ עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפֹּךְ — כְּשֶׁמְטַמֵּא אֶת הַדְּבֹר בְּדַבְּוּרֵי פוֹלִיטִיקָה וְשִׁטִּיּוֹת וְהַבְּלִים מִהִטָּבֵעַ, זֶה מְלֻכּוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׂמִמְלִיךָ עַל עֲצֻמוֹ סִטְרָא אַחְרָא מֵאַחַר שְׂמִדְבָּר שֶׁהַכֹּל בְּטָבֵעַ.

וְהַעֲקָר צָרִיךְ לִידַע, כִּי גַם הִטָּבֵעַ הוּא הַשְׁגָּחָה, כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ מְשַׁגֵּיחַ וּמְנַהֵיג כִּף אֶת הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׂרוּאִים, וְאִף שִׁנְתָּעוֹרְרוֹת קִשְׁיוֹת כְּגוֹן הַבְּחִירָה וְהִדְיָעָה (הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א, "עֲתִיקָא טְמִיר", עֵין שֵׁם), אִף צָרִיכִים לְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכָל לְגַמְרֵי, וְלִכְחַר רַק בְּטוֹב — בְּהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְאָמִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִף אִם יִפֹּל פַּעַם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְיִכָּשֵׁל בְּאַיִזָּה חֲטָא, אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וְיִדִּין עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת לְבַל יֵאבֹד לְנִצָּח, כִּי הַכֹּל נִסְתַּבֵּב מְלַמְעָלָה, וְהַעֲקָר רַק תְּשׁוּבָה — לְשׁוּב לְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַקָר הַתְּשׁוּבָה הוּא כְּמוֹ שְׂאֵמֶר הַנְּבִיא (הוֹשֵׁעַ יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה'", לְפָרֵשׁ שִׁיחְתוֹ לְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְתְּדוֹת: "חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פִּשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ, וְכִזָּאת וְכִזָּאת עֲשִׂיתִי, אֲנִי מִחַל לִי וְכִפַּר לִי וְסָלַח לִי עַל חֲטָאֵי וְעַל עֲוֹנוֹתֵי הַרְבִּים", וְיִרְחִיב הַדְּבֹר בְּטַעֲנוֹת, בְּצַעֲקוֹת וּבְכַבְּקָאוֹת, וְיִקְבֹּל עַל עֲצֻמוֹ עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַכְשָׁו, שֶׁלְּבַל יִלָּךְ בְּדַרְךְ הַנְּבִיזִית הַזֹּאת, שֶׁהִרְגֵּל עַד עַכְשָׁו, וְהַעֲבָר אֵין, וְיִתְהַפֵּךְ הַדִּין בְּעֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הַכֹּל לְמַעְלָה וְהַבֵּן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה, כִּי הֵם סִתְּרֵי נִסְתָּרוֹת מִהַנְּהַגַת הָעוֹלָם שֶׁמְנַהֵיג הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶת הָעוֹלָם וְנִכְלָל בְּעֵינֵי הִדְיָעָה וְהַבְּחִירָה וְדו"ק.

אִף עַקָר הַשְּׂמִיחָה — שֵׁישׁ לָנוּ רַבֵּי בְּזֶה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר פַּעַם רַבְּנוּ ז"ל: אֵיךְ בֵּין אֵיךְ מְקַנָּא פֶּאֶר אֲזַא רַבֵּינ'ה, כְּמוֹבָא (בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קע"ז), גַּם אָמַר לִילָה אֶחָד קָדָם הַסְּתַלְקוֹתוֹ לְעִילָא לְעִילָא: וְאוּס הָאֵט אֵיהֵר צוֹ זְאֲרָגָן אֲזַ אֵיךְ גִּיִּי פֶּאֶר אֵיךְ, וְזֶה סוֹבֵב גַּם עָלֶיךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֵב אֵיךְ מֵיִינָע אוֹיְגָן אוֹיְסָגְעוֹקוֹקְטִי, כְּמוֹבָא בְּחֵי-מוֹהַר"ן (סִימָן שֵׁכ"ב); אֲשֶׁרִינוּ

(ח) אֲנִי מְקַנָּא בְּכֶם שֵׁישׁ לְכֶם רַבֵּי בְּזֶה.
 (ו) מֵה יֵשׁ לְכֶם לְדַאָּג כְּשֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם.
 (ז) הַתְּבוּנָתִי בְּעֵינֵי.

וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ
עַל כָּל הַחֲסָד חַנּוּם הַזֶּה.

וְהַעֲקָר — תְּהִיָּה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה — מְשׁוֹנָה פְּרִיִּילְעָה"י, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: אִם הֵייתָ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה,
לֹא הֵייתָ רוֹאֵה פְּנֵי גִיְהֵנוֹם, וְדַע וְהֶאֱמַן שֶׁכָּל הַדְּבוּרִים שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל
מְכַוְּנִים גַּם עֲלֶיךָ וְגַם עַל הַיּוֹתֵר גְּרוּעִים מִמֶּךָ בְּאֶלְפֵי אֲלָפִים וְרַבְבוֹת
מִדְּרָגוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל: אֲצִלִּי מִקְרָבִים אֲנָשִׁים וְוֹאֵס דְּעַר
שְׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת אִיזוּ נִישְׁט גְּעֻנוּג פֶּאָר זײ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן בֵּין אֵיךְ זײ
מַעֲלָה"ט (ע״ז בְּחַיִּי-מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שׁי).

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׁשֵׁם חֲלָקְנוּ בְּחַיִּים,
וְתִשְׁקֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

יְדִידָךְ...

רסט.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ, "זוֹאת חֲנֻכָּה" ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשִׁי, שְׂאָר בְּשָׂרֵי,
הָאֲבָרָה הַיָּקָר, הַמְּשִׁתּוֹקֵק לְהִתְקַרֵּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דַעַת הָאֲמַת
שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... שְׂיַחֲיָה נַצַּח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל פְּעַם, וְאַל תִּירָא וְאַל
תַּחַת כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
מִמֵּלֵא כָּל עַלְמֵינ וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינ, וְלִית אַתָּר דְּפִנוּי מַגְיָה"א, וְדוּמָם,

(ח) שִׂמְחָה בְּמִיָּחָד.

(ט) שֶׁהַשְׂאוּל תַּחֲתִית אִינוּ מְסַפִּיק לָהֶם, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי מַעֲלָה אוֹתָם.

(א) אִין מְקוֹם פְּנוּי מִפְּנוּי יִתְבָּרֵךְ.

צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ שְׂאֵתָה עוֹד בַּשָּׁנָה הַרְאִישׁוֹנָה אַחַר הַחֲתָנָה, אֵתָה יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת מְאֹד אִם תִּשְׁקֹד וְתִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל הַמְּחַיִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְלֵאִים עֲצוֹת וְהַדְרָכוֹת וְהַנְּהִיגוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי שֶׁרָשׁוּ בְּיָדוֹעַ, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְתֹאמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" הַשְּׂיֵכֶת אֶל הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְאִז תִּרְגִּישׁ חַיִּים אֲמִתִּיִּים, וְכִךָ תִּתְנַהֵג כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּכְשֶׁתִּסָּיֵם תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְתִפְרָשׁ לְעֲצָמְךָ אֶת הַתּוֹרוֹת כְּפִי מְדַרְגָּתָךְ, וְתַחַדְשׁ חֲדוּשִׁים, וְאֶת הַדְּבָר הַקָּשֶׁה לְךָ תּוּכַל לְשָׂאֵל מִמֶּנִּי, וְאֶכְתָּב לְךָ, בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, תְּשׁוּבָה.

וּמַעֲלַת לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל יְדוּעָה מְעַט מְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהִשְׁתַּוְּקַק מְאֹד שֶׁנִּשְׁקַד בְּסִפְרָיו, עַד שֶׁיְהִיּוּ שְׂגוּרִים בְּפִינוּ בְּעַל-פֶּה, עוֹד אָמַר, שֶׁיְכוּלִין לְהִעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל עַל-יְדֵי סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְגַם בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל, כִּי הִסְפֵּר יַעֲוֹרוּ, עַד שֶׁיִּפְתָּחוּ קַשְׁיוֹת גִּידָיו (עֵינֵי כָּל זֶה בְּחַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שְׁמוֹ, שְׁמוֹ, שְׁמוֹ); אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת בְּזֶה, אִוֵּר הַמְּאִיר לָנוּ בְּחֻשְׁכוֹתֵנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְתִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שְׁעוֹר אֶחָד בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, וְתִתְחִיל מִתְחִילַת הָאֲרֵץ חַיִּים דִּיקָא, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּמִשְׁנֵי יָמִים וְשָׁנִים כָּל אַרְבַּעַת חֻלְקֵי הַ"שִּׁלְחַן עֲרוּף", אִז תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְרַבְּנוֹ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, וְשָׁם לָנוּ לְחֹק קְבוּעַ, לְבַל יִחְסַר לָנוּ יוֹם מִבְּלֵי שִׁלְחַן עֲרוּף, וְרִצּוֹנוֹ הָיָה לְלַמַּד כְּסֹדֵר דִּיקָא (כְּמוֹכָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו) וְשְׁעוֹר שְׁנֵי בְּגַמְרָא, תּוֹסְפוֹת וּמְפָרְשִׁים, וְגַם בְּזֶה תִּתְחִיל מִמְּסַכַּת בְּרָכוֹת דִּיקָא, וּכְשֶׁתִּסָּיֵם תִּתְחִיל מְסַכַּת שְׁבֵת, וְכֵן מְסַכַּת אַחַר מְסַכַּת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה בְּמִשְׁנֵי יָמִים וְשָׁנִים לְסִיִּים כָּל הַשָּׁס, וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְעַנְיָן וְעֵצָה זוֹ הִיא נִשְׁגָּבָה מְאֹד מְאֹד, אִם תִּסְתַּכֵּל בְּעֵינֵי אֱמֶת, כִּי תִרְאֶה אֲשֶׁר רַב בְּגֵי הַנְּעוּרִים אַחֲרֵי חֲתָנָתָם מְבַלְבְּלִים מְאֹד בְּעַנְיָן

הַלְמוּד, כִּי מִתְחִילִים מִסֻּכַּת זוֹ וְהִלְכָה זוֹ בְּשִׁלְחַן עָרוּף, וְאַחַר כֵּנֵה שְׂבוּעוֹת מְדַלֵּג לְמִסֻּכַּת אַחֲרַת וְהִלְכָה אַחֲרַת, עַד שְׁנַת־כַּלְבָּל לְגַמְרֵי וְנִצְעָשָׁה בְּטָלָן, וְאֵינוֹ לוֹמֵד כָּלֵל, אֲךָ אִם יֵשׁ לוֹ סֵדֶר — לְלַמֵּד כְּסֵדֶר בְּשִׁלְחַן עָרוּף סִימָן אַחַר סִימָן וְכֵן בְּגִמְרָא דָף אַחַר דָף, אִזּוֹ בְּנֻדְאֵי בְּמִשְׁךָ יָמִים וְשָׁנִים יִגִּיעַ לְמַעְלֹת נִשְׁגָּבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם תִּצְיֵית לִי בְּזֶה, תִּהְיֶיהָ לִי אֲסִיר תּוֹדָה לְזֶה כֹּל יָמַיִךְ.

וּבְכַאֲמַת הֵם דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְעֵינֵי בְּעָלִים לְתַרוּפָה מִכְתָּב ו', מֵה שֶׁכְּתַב מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְבָנוּ ר' יִצְחָק ו"ל, תִּכְרַךְ אַחֲרֵי חֲתֻנָּתוֹ, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: גַּם אֶהוּבִי, בְּנִי, לֹא טוֹב בְּעֵינַי אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ לִּי, שֶׁקְּבַעְתָּ לָךְ שְׁנֵי שְׁעוּרִים בְּלִמּוּד פּוֹסְקִים בְּאַרְחַת חַיִּים הַלְכוֹת שְׂבַת, וּבִיּוֹרָה דְּעַה הַלְכוֹת מְלִיחָה, הֲלֹא הִיָּה לָךְ לְהִבִּין כִּי לֹא חִפְצָתִי בְּדַרְךָ כְּזוֹ לְפָנָי דְּעַתּוֹ בְּעֵנִינִים רְחוּקִים כְּאֵלוֹ, וְכִי מֵה עֵנִין מְלִיחָה לְהַלְכוֹת שְׂבַת, הֲלֹא יִדְעָתָ כִּי רְצוֹנִי בְּסֵדֶר הַלִּמּוּד הוּא לְלַמֵּד כְּסֵדֶר דִּיקָא, דְּהֵינּוּ שְׁתַּגְמַר כֹּל הָאַרְחַת חַיִּים, וְאַחֲרֵי־כֵן תִּתְחִיל יוֹרָה דְּעַה, וְכֵן אֲבָן הָעֶזֶר וְחֻשָׁן מִשְׁפָּט כְּסֵדֶר דִּיקָא, לֹא כְמוֹ שְׁנוֹהֲגִין בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְחֻטָּף בְּכָל זְמַן הַלְכָתָא מִיְחַדָּת, לְפַעְמִים הַלְכוֹת 'בְּשׁוֹר וְחֻלְב', וְלְפַעְמִים הַלְכוֹת 'טוֹעֵן וְנִטְעֵן', וּפְתָאם מְדַלְגִין לְהַלְכוֹת 'נִדְה' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, וְנִשְׁאַרִים קְרָחִים מְכָאן וְקְרָחִים מְכָאן, וְזֶה וְזֶה לֹא עָלָה בְּיָדָם, וּמֵאוּמָה לֹא יִשְׁאוּ בְּעַמְלָם, כִּי כְּאֲשֶׁר יִגְדְּלוּ לֹא יִדְעוּ שׁוּם דִּין וְהִלְכָה אֲפִלּוּ בְּמִקּוּם אֶחָד, עֵינֵי שָׁם; וְחִזְכּוֹר מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל: אֲבִיטָל אִיזוֹ אוּיָךְ גּוּטִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם קֶצֶת, וְאִם תּוּכַל הַרְבֵּה מֵה טוֹב מֵה נְעִים, עַל־כָּל־פָּנִים לְכָל יְחֻסָר לָךְ יוֹם מְבַלִּי הַשְׁעוּרִים הָאֵלוֹ, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל כְּתַב לְחֻתְנּוֹ ר' יִאֲסָקַע ו"ל, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "בְּקִשְׁתִּי מֵאַהוּבִי, חֲתָנִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוּר גְּמָרָא וּפּוֹסֵק, שְׁלֹא תִעָשֶׂה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִהֲעַקֵּר טָפֵל, רַק אֶת הָאֱלֻקִּים יִרְאֵ וְכוּ' כִּי זֶה כֹּל הָאָדָם"; וּמוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים (סִפְרֵי הַחַיִּים לְאַחֲרֵי־הַמִּדְבָּר"ל), כִּי גְמָרָא אֹתוֹתִיּוֹת אֲרַבְּעַת הַמְּלֻאָכִים הַמְּשֻׁמְרִים אֶת הָאָדָם, שֶׁהֵם: גְּבֻרִיאֵל, מִיְכָאֵל, רִפְאֵל, אִוְרִיאֵל, הֵינּוּ אִם לּוֹמֵד גְּמָרָא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֲרַבְּעַת

הַמְלֵאכִים הָאֵלֹהִים, וְשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רַע, וְעַיִן (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן ג), מַעֲלֵת לַמּוֹד גְּמָרָא בְּלִילָה, שְׁמַעְלָה אֶת הַמְלָכוֹת, הֵינּוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ, עַד שֶׁרָשָׁה הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', עַיִן שָׁם, וּמוֹבָא (שָׁם, חֶלֶק א', סימן ריד): תְּלַמּוּד בְּגִימְטְרִיָּה אוֹתִיּוֹת הַקְּלָפָה שְׁשֻׁמָּה לִילִי"ת, הֵינּוּ שֵׁשׁ כַּח בְּלַמּוֹד גְּמָרָא לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפָה הַזֶּה הַמְטַמְּאֵת אֶת הָאָדָם, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּפָגַם הַבְּרִית כְּיָדוּעַ, וּבְתַקּוּנֵי-זֶהָר (תַּקּוּן ל) אֵי תֵאָד מֵאֲרִי מִקְרָא אֵינּוֹן פְּתִילָה, וּמֵאֲרִי מִשְׁנָה שְׁמֵן וַיִּת, וּמֵאֲרִי תְלַמּוּד גֵּר, וּפְרָשׁ שָׁם הָרַב מִבְּבֶל ה"בֵּן אִישׁ חֵי" בְּחַבּוּרוֹ "בְּנֵיהוּ" עַל הַתַּקּוּנִים, יָדוּעַ שֶׁתְּלַמּוּד בְּבָבִי בְּלוּל מִמִּקְרָא וּמִשְׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וַיִּל (סִנְהֶדְרִין כד:); לְכֵן שֶׁלְשֻׁתָם גֵּר, פְּתִילָה, שְׁמֵן, רָאשֵׁי תַבּוֹת 'נִפְשׁ', כִּי הֵם מְזוּן הַנִּפְשׁ וְתַקּוּן הַנִּפְשׁ וְדו"ק.

גַּם תֹּאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזַמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנּוּ וַיִּל, וְאָמַר שֶׁהֵם תַּקּוּן הַבְּבִילִי (עַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימנים כט, רה, וּבְחֶלֶק ב', סימן צב), כִּי הַמְזַמְרִים הָאֵלֹהִים מְבַטְלִים אֶת הַקְּלָפָה הַנִּלְאֵת אֲשֶׁר מְסַפֵּר שָׁמָּה ת"פ, וְעַם חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמָה בְּגִימְטְרִיָּה 'תְהִלִּים', וְתַלְפָּה בְּכָל יוֹם לַמְקוּנָה, שֶׁמֵּאֵד הַזֶּהֲיִרְנוּ רַבְּנּוּ וַיִּל עַל זֶה כְּיָדוּעַ, וְאָמַר: "דָּאס עַרְשֻׁטַע אִיז מִקְנָה"י.

וְעַתָּה אֲגִלָּה לָךְ סוּד נִפְלָא, בְּעֲזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מִמַּעֲלַת מִקְנָה, שֶׁמְבַטְלֵת אֶת הַקְּלָפָה הַנִּלְאֵת, כִּי יָדוּעַ שֶׁשְׁעוֹר מִקְנָה הוּא תַתַּק"ס לִוְגִין מַיִם (עַיִן הֵיטֵב בְּמִשְׁנָה, מִסְכַּת מִקְנָאוֹת ו, יא), וְכֵן הַקְּלָפָה שְׁשֻׁמָּה לִילִי"ת הַמְחַטִּיאָה אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית גִּימְטְרִיָּה ת"פ, וְשִׁתִּי פְעָמִים ת"פ גִּימְטְרִיָּה תַתַּק"ס — שְׁעוֹר מִקְנָה, (וּבְשִׁבִיל זֶה עַל-פִּי הָאֲרִיז"ל צָרִיף שְׁתִּי טְבִילוֹת, פְּעַם לְהַפְשִׁיט הַטְּמֵאָה וְהַזְהָמָה, וּפְעַם שְׁנֵי לְהַמְשִׁיף עָלָיו הַקְּרָשָׁה כְּיָדוּעַ), וְצָרִיף שְׁתִּי טְבִילוֹת לְבַטֵּל שְׁתִּי פְעָמִים הַקְּלָפָה ת"פ, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה הוּא מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְהֵבֵן כִּי נִפְלָא הוּא, בְּעֲזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, גַּם שְׁמַעְתִּי רָמְזוּ נֶאֱמָר מֵאֲחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, כִּי 'מִקְנָה' רָאשֵׁי תַבּוֹת: הַיּוֹם קָצַר וְהַמְלָאכָה מְרַבָּה (אָבוֹת ב, טו), כִּי עַל-יְדֵי טְבִילַת מִקְנָה זוֹכִים לְחַשֵּׁב וּלְהַסְתַּכֵּל עַל

ג) [הַתַּקּוּן] הֵרָאשׁוֹן הוּא מִקְנָה.

התכלית הנצחית — היום קצר והמלאכה מרבה, ודברי פי חכם חזן, (ועין עוד ממעלת מקנה בספר "מקנה ישראל", לקוט נפלא מספרי רבנו ז"ל על מעלת טבילת מקנה).

ועקר הכל — חזק מאד מאד להיות בכל יום בשמחה, הפך הקלפה הנ"ל שנקראת על שם יללה, כי זה עקר הפעל-דבר — להשליך את האדם בעצבות ובמרה שחורה שהיא עברה גדולה, כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מה), כי עצבות היא סטרא אחרא, והשם יתברך שונא אותה, עין שם, ותהלה לאל, יש גיש לה במה לחזק עצמו בכל יום עם הנקדות טובות שיש בה בין כלל ישראל: ציצית ותפלין, תורה ותפלה, שבת ומזוזה וכו' וכו', ועל-ידי שתמצא בעצמך נקדות טובות, על-ידי-זה יפתח לך לעסק בתפלה ותחנונות ובקשות, כמו שפרש רבנו ז"ל (שם, חלק א', סימן רפב): "אזמרה לאלקי בעודי" — ויקא כשאני מחפש בעצמי נקדות טובות ודן את עצמי לכף זכות על-ידי-זה "אזמרה לאלקי" — אזכה להתפלל להשם יתברך, כי עקר עצה בזה העולם להנצל ממה שאצריכים להנצל הוא רק תפלה ובקשה והתבודדות, שתיחד לעצמך מקום מיוחד שאין שם אדם, ותפרש את כל אשר עם לבך אליו יתברך, וכל מה שעובר עליך תדבר ותשיח לפניו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ולמען השם, לטובתך הנצחית תהיה עקשן גדול בעבודת ההתבודדות, אף שתראה וידמה לה שעוברים ימים ושנים ואין שומעים לה, חזק מאד מאד, כי תפלה היא מהדברים שאצריכים חזק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לד:), ורבנו ז"ל אמר, שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר, כי אם על-ידי תפלה והתבודדות (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק), ואמר, שאפלו כשאין יכולין לדבר לפני השם יתברך רק דבור אחד גם טוב מאד מאד, ויהיה חזק לדבר על-כל-פנים אותו הדבור, עד שירחם עליו השם יתברך ויפתח לו פיו ויוכל לפרש שיחתו.

ותתן צדקה בכל יום, ועל-ידי-זה יפתחו לך כל שערי הקדשה, כמובא באריכות (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד), שעל-ידי צדקה

נְתַרְחַב הַפְּתַח שֶׁל הַקְּרִשָּׁה בְּכֹל פְּעַם, עַיִן שָׁם, כִּי עַל-יְדֵי שְׁעוֹשִׁים חֶסֶד עִם אָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו חֶסֶד וְרַחֲמִים מְלֻמְעָלָה, כִּי בְּאַתְעֲרוּתָא דְלִתְתָּא אֲתַעַר דְלֵעִילָא^ד, וְעַקֵּר הַחֶסֶד שֶׁנִּשְׁפָּע עַל הָאָדָם הוּא דַעַת, כִּי אִם יֵשׁ לוֹ דַעַת, יֵשׁ לוֹ הַפֶּל, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: "דַעַת קְנִיטָה מֶה חֶסֶד" (נְדָרִים מ.א.), וְכִשְׂיֵשׁ לוֹ דַעַת הָאֵמֶת, לִידַע וּלְהֵאֲמִין כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ, אַזִּי הוּא מְחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד בְּתַפְלָה (כְּמוֹבָא שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן סב), כִּי מֶה שְׁהָאָדָם אֵינוֹ מְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר בְּתַפְלָה, הוּא מְחַמַּת כְּפִירוֹת וּפְגָם אֱמוּנָה שְׁנֹכְנֵס בּוֹ, כִּי אִם הִיָּה מְאֲמִין כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עַל יְדוֹ וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבִוּר, הִיָּה מְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר, עַיִן שָׁם; וְזֶהוּ אֲשֶׁר-ל: אֲכִילָה, שְׂתִיָּה, לִיְוָה, שֶׁהוּא צְדָקָה וְחֶסֶד כְּנ"ל, וְאוֹתִיּוֹת אֲשֶׁר-ל: אֲשֶׁר-לִפְנֵי שְׂיַחֲי (תְּהִלִּים קמב, ג), כִּי עַל-יְדֵי צְדָקָה וְחֶסֶד שֶׁתַּעֲשֶׂה, תִּשְׁפָּע עָלֶיךָ הַתְּעוֹרוֹרוֹת לְדַבֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהִבֵּן.

חֶזֶק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, אַל תִּירָא וְאַל תַּחַת! וְתִרְאָה לְכַתֵּב לִי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ וְכְרִצּוֹן צְדִיקָיו הָאֱמֵתִיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עַר.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדִיד נְפִשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוֹר הַיְקָר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח.

אֲחֵי הַיְקָר! חֶזֶק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת מְשׁוּם דְּבָר

ד) עַל-יְדֵי הַהֲתַעֲרוֹרוֹת לְמִשָּׁה נַעֲשִׂית הַתְּעוֹרוֹרוֹת לְמַעְלָה.

כִּי ה' עִמָּךְ, אִתָּךְ וְאֶצְלֶךָ, כִּי מָלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָל עַלְמֵינִי וְסוֹכֵב כָּל עַלְמֵינִי, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי וְתַבְּרָךְ.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ, שְׁזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו'ל, וְהֶעֱקַר תִּרְאָה לְהִתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל הַמְּלָאִים עֲצוֹת, הַדְּרָכוֹת וְהַנְּהֻגוֹת יְשׁוּרוֹת לְכָל אֶחָד, מִן הָאֲזוּב אֲשֶׁר בְּקִיר עַד הָאָרֶז אֲשֶׁר בְּלִבָּנוֹן, אִף תִּזְכֹּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב הָאֵמֶת — "זֶרַח בַּחֲשֹׁף אֹר לְיִשְׂרָאֵל" (תְּהִלִּים קיב, ד), כִּי אֹר הַצַּדִּיק הָאֵמֶת זֹרֵחַ מְאֹד מְאֹד, אִף בְּתַקְּףָהּ הַחֲשֹׁף (עֵינִי בְּאֵרִיכוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג), אִף וְרַק לְיִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת "וְלְיִשְׂרָאֵל לֵב שְׂמֵחָה" (תְּהִלִּים צו, יא), שְׂאִינוּ בָּא עִם עֲקֻמְמוּיֹת לְבוֹ וְכוּ' (עֵינִי לִקְוֵטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה), וְהִבֵּן.

וְכַבֵּר דְּבִרְתֵי עִמָּךְ הַרְבֵּה הַרְבֵּה פָּנִים אֵל פָּנִים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְהִזֵּה רְאוּי לָךְ לְהִבִּין וְלְהַשְׁכִּיל אֶת הָאֵמֶת, אִף כְּבָר דְּבִרְנוּ בִּינֵינוּ, כִּי קָשָׁה לִי מְאֹד לְדַבֵּר בְּפִרְט כַּמָּה שְׁעוֹת מְפִנֵי כַּמָּה טְעָמִים, וְלִכֵּן אֶרְאֶה לְכַתֵּב לָךְ בְּלִי נֶדֶר בְּכָל פַּעַם, וְאֵת הַדְּבָר הַקָּשָׁה לָךְ תּוּכַל לְשַׁאֵל מִמֶּנִּי וְאֲשִׁיב לָךְ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, וְדַע שְׁעַקֵּר הַיְסוּד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ הוּא שְׂמִירַת הַדְּבֹר, כִּי הַדְּבֹר נִקְרָא מְלָכוּת, כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּתַקּוּנִים (בְּהַקְדָּמָה "פֶּתַח אֱלֹהֵי" יז): "מְלָכוּת פָּה", וְכַשְׂמֵדְבָרִים דְּבֹרִים קְדוּשִׁים, אֲזִי מְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, וְזוֹהִי מְלָכוּת דְּקִדְשָׁה, וְחַס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁמְטַמָּא אֶת פִּי בְּלִשׁוֹן-הָרַע, בְּרַכִּילוּת וּבְלִיצְנוּת, זוֹהִי מְלָכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא (וְעֵינִי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), וְעֵינִי בְּפִרְט בְּתוֹרָה "מִרְכָּבוֹת פִּרְעוֹה" (שָׁם, סִימָן לח): עַל-יַדֵּי פָּגַם הַדְּבֹר נַעֲשֶׂה רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוֹ וּבְדַעְתּוֹ, עֵינִי שָׁם, וְעֵינִי בְּסִפְרֵי לִקְוֵטֵי אֲמָרִים (פָּרָק ח), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: עַל דְּבָרִים בְּטָלִים בְּהִתֵּר פְּגוֹן עִם הָאָרֶץ שְׂאִינוּ יְכוּל לְלַמֵּד, צָרִיךְ לְטַהֵר נַפְשׁוֹ מִטְּמָאָה זוֹ עַל-יַדֵּי גְלוּגוּלָהּ בְּכַף הַקָּלַע, אֲבָל לְדְבֹרִים אֲסוּרִים כְּמוֹ לִיצְנוּת וְלִשׁוֹן-הָרַע וְכִיּוֹצָא בְּזוֹה, שְׁהֵן מְשַׁלֵּשׁ קְלָפוֹת הַטְּמָאוֹת לְגַמְרֵי, אִין כַּף הַקָּלַע לְבַדּוֹ מוֹעִיל לְטַהֵר וְלְהַעֲבִיר טְמָאוֹת מִהַנְּפֶשׁ, רַק צָרִיכָה לִירֵד לְגִיּהֵנָם, וְכֵן מִי שְׂאֶפְשֶׁר לוֹ לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וְעוֹסֵק בְּדְבָרִים בְּטָלִים, אִין כַּף הַקָּלַע לְבַדּוֹ מוֹעִיל לְנַפְשׁוֹ לְמַרְקָהּ

אָשֶׁר רַעָא בְּנַחַל קַמַּג

וּלְזַכָּה רַק עֲנָשִׁים חֲמוּרִים שְׁמַעְנִישִׁים עַל בְּטוּל תּוֹרָה בְּפִרְטוּיּוֹת וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְתִיַחַד לְעֲצָמְךָ מְקוֹם שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשְׁפֹּף נִפְשְׁךָ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִז תִּחְיֶה חַיִּים אֲמִתִּיִּים, וְתִרְגִּישׁ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרֵנִי תָּ ו"ל: מִי שְׂרוּצָה לְטָעַם טָעַם אוֹר הַגְּנוּז שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו"ל, יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת, כִּי עַל-יָדֶי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַפְלִי כְּמוֹ שֶׁהֲרַבָּה רַבְּנוּ ו"ל לְדַבֵּר עִמָּנוּ מְזָה בְּסִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְתִחְיֶה בְּשִׂמְחָה תְּמִיד עַל שְׂזָכִיתָ לִידַע מְרַבֵּי אֲמִתּוֹת כְּזֶה, הַמְּאִיר לָנוּ בְּחִשְׁכוֹתֵנוּ, וְזָכַר מָה שְׂכַתוּב (אֵיכָה ג, כו): "טוֹב לִגְבֹּר כִּי יֵשֵׂא עַל בְּנֵעוּרָיו", בְּפִרְט עֲכָשׁוּ בִימֵי בַחְרוּתְךָ, שְׂאִין עָלֶיךָ עַדִּין עַל פְּרִנְסָה, תִּתְמִיד מְאֹד בְּהַתְּבוּדוֹת, וְאִז תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת חֲזָק כְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִתָּא (בְּתַנָּא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק טו): "...לְפִי שְׂכַל הַמְּרַבָּה שִׂיחוֹת וְתַפְלוֹת הֵם מְלִיִּים אוֹתוֹ עַד שְׂמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ", וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רַעָא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעְלַת הַבְּחוּר הַיְקָר, שׁוֹתָה בְּעֲמָא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְגַם הַמַּעוֹת שֶׁנִּתְּתָ בְּעִבּוּר הַדְּפֹסָה, וּמְסֻרְתִּי לְחַבְרָנוּ ... עֲשֵׂהָ סְפָרִי "מְשִׁיבַת גַּפְשׁ" שְׂבִקְשָׁתָ לְהַפִּיעָם בִּישִׁיבָה בֵּין הַבְּחוּרִים.

אשׁרִיךְ וְאֲשֵׁרִי חֲלָקֶךָ שְׁזָכִיתָ לְהַתְּוֹדֵעַ מִסְפְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל', הַמְּלֵאִים
עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת, הַדְּרָכוֹת וְהַנְּהִיגוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ,
וּבִכְפֹּרֶט אַתָּה, שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת מִמְּזוּפֵי הַרְּבִים, שְׁמַעְלֶתֶם גְּדוּלָה מְאֹד
מְאֹד, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו'ל' (יומא פז. תוספתא יומא פ'ק ה', מסכת
שְׁמֻחוֹת, פ'ק א'), וְהַעֲקָר — תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהַתְּמִיד בְּסִפְרִים אֱלוֹ
הַמְּלֵאִים מִיּוֹסֵר וְהַתְּחַזְּקוֹת, אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּזוֹה הָעוֹלָם.

וְתַתְּמִיד מְאֹד בְּשַׁעֲרֵי הַיְּשִׁיבָה: גְּמָרָא, תּוֹסְפוֹת וּמְפָרְשִׁים, וְגַם
שַׁעֲוֹר בְּשִׁלְחֹן עֲרוּף בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ו'ל' עַל זֶה מְאֹד,
וְכֵן תִּתְּפַלֵּל שְׁלֹשׁ-הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, בְּכַוֵּנָת פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, וְרַבְּנוּ ו'ל' אָמַר שֶׁהוּא חֲבֵר הַטּוֹב מֵהַחֲסִידִים עִם הַטּוֹב
מֵהַמְּתַנַּגְּדִים, הֵינּוּ כִּי אֵצֶל הַמְּתַנַּגְּדִים הָעֵקֶר תּוֹרָה, וְאֵצֶל הַחֲסִידִים
הָעֵקֶר הוּא הַתְּפִלָּה, וְאֵצֶל, אָמַר רַבְּנוּ ו'ל', צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׁגִיחֵם —
תּוֹרָה וְתְּפִלָּה, כִּידוּעַ לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁרַבְּנוּ ו'ל' מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ
מְאֹד עַל עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, הֵן לְהַתְּפַלֵּל שְׁלֹשׁ-הַתְּפִלוֹת בְּכַוֵּנָת פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, וְהֵן לֹאמַר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וּמְכַל שְׁכֵן עֲנִין הַהִתְּבוֹדָדוֹת,
לְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וַיִּבְקֶשׁ
הַכֹּל מֵהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ (כְּמוֹכָא בְּאַרְיִכוֹת בְּסִפְר "הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", עֵין שֵׁם).

וּמַחְמַת טְרָדוֹתֵי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּרָאָה לְכַתֵּב לִי, וְתוֹכֵל לְשַׁאֵל מִמֶּנִּי כָּל סְפִקוֹתֶיךָ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ
ו'ל', וְאֶכְתֹּב לְךָ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, דְּבָרִים טוֹבִים בְּאַרְיִכוֹת.

הַנִּי"ל...

עֵרַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי, וַיֵּשֶׁב ה'תשכ"ט.

אֶף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לִידֵיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֶסֶד, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי
הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהִנְנִי בְּזָה לְהַשִּׁיבְךָ.

אֲחִי הִיָּקַר! חֲזוֹק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּפְּאֶשׁ קִבְּלָנוּ
מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, כִּי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּךְ, אֵתְךָ וְאֶצְלֶךָ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָּל
עֲלָמִין וְסוֹכְבֵי כָּל עֲלָמִין, וְתִתְמַיֵּד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, הֵן הַתְּפִלוֹת
הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעַרֵּב וְחִצּוֹת, לְכֹוֹן עַל-כָּל-פָּנִים פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, וְהֵן לוֹמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְאִם תִּזְכֶּה לוֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
"יוֹם שְׁלָם" שֶׁל תְּהִלִּים בְּאֶפֶן שְׁתַּסִּים בְּכָל שְׁבֻעַ כָּל הַתְּהִלִּים, אֲזוֹ
טוֹב לְךָ לְנִצָּח, כִּי מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשִׁכָּל
אֲנוּשִׁי, שְׁמֻזְמַר וְקוֹצֵר אֶת הַחוֹחִים הַסּוֹכְבִים אֶת הַשׁוֹשְׁנָה, הִינּוּ אֶת
הַנְּשֻׁמָּה.

וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאָמַר
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג): מִי שְׁרוּצָה לְזַכּוֹת לְתַשׁוּבָה, יִהְיֶה
רָגִיל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלַת לְתַשׁוּבָה (עֵין גס
בְּלְקוּטִי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הַלְכָה ו).

וְהַעֲקָר לְשַׁפֵּף שִׁיחוֹ וְתַפְּלוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּפְּאֶשׁ יִדְבַּר אִישׁ
עִם רֵעֵהוּ בְּלִשׁוֹן שְׁמַרְגָּל בָּהּ, וְזוֹ נִקְרְאָת "הַתְּבוּדוֹת", וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד): עֲקָר הַתְּחַבְּרוֹת וְדִבְקוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ הוּא עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַשַּׁעַר שֶׁדָּרָךְ שָׁם נִכְנָסִים
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֵין שָׁם בְּאַרְיִכוֹת.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׁזָכִינוּ לִידַע מְרַבִּי אֲמַת פְּזָה, אֹר הַמְּאִיר
בְּעִצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְהַעֲקָר — לְהַטוֹת אֶזֶן אֲלֵיו וּלְבָלִי לְהַטְעוֹת

עצמו, כי אם תטעה, לא תטעה אלא את עצמך, ועקר כלי זינו של האיש הישראלי הוא תפלה ובקשה (עין שם, חלק א', סימן ב).

הדורש שלומך באהבה רבה...

רעג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש ה'תשכ"ט.

שלום וברכה לאהובי היקר, השוּתה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

שמחתי מאד שקבלת את הספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מספר ואור נפלא כזה, המלא עצות, הדרכות, הנהגות ישרות והתחזקות עצומה לכל אחד לפי מדרגתו, ותמיד מאד בספר הזה, ואז טוב לך לנצח, (ואם לא תבין ויקשה לך דבר, תוכל לשאל ממני, ואכתב לך תשובה, בעזרת השם יתברך).

והעקר חזק ואמץ מאד בהתמדת הלמוד שזה העקר, כמו שאמר התנא (אבות ו, ט): "אין מלויין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד", ורבינו ז"ל אמר, שכח התורה גדול כל-כף, שאף שפגם האדם כמו שפגם אף-על-פי-כן על-ידי כח התורה יכול לצאת מכל החשך שנגלכד בו, כי איה שהוא התורה תאיר לו תמיד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), ועל-ידי למוד התורה נותנים כח ליצור הטוב להתגבר על היצר הרע, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (סנה נב:): אם פגע בך מגנל זה משכהו לבית-המדרש, ועל-ידי למוד התורה נתקבלות כל התפלות והבקשות שמתפללים ומבקשים מהשם יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), וכמו שמוכא (משלי כח, ט): "מסיר אָזְנוֹ מִשְׁמוֹעַ תּוֹרָה גַם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה", ותהיה חזק מאד להמשיך עצמך תמיד אל השם

אָשֶׁר רעד בנחל קמז

יתברך ברצונות ובכסופין חזקים, פי העקר הוא הרצון, ותתפלל בכל יום שלש התפלות — שחרית, מנחה ומעריב בכוננת פרוש המלות, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תראה לכתב לי, ואז אכתב לך, בעזרת השם יתברך, באריכות חדושים ודברים טובים הנוכעים מהנחל נובע מקור חכמה.

רעד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, עשרה בטבת, יומא דהילולא של מורנו רבי נתן, זכותו יגן עלינו, ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, השוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ר' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי, אחי היקר, וכמה פעמים כבר רציתי לכתב לך, אך רבו עלי המניעות מבית ומבחוץ, ובאמת נתתי אל לבי להבין כי זה מעשה הפעל-דבר, כמו שאמר רבנו ז"ל, שכל דבר הנוגע לעסקיו הפעל-דבר מתפשט על זה לארכו ולרחבו למנע יהיה איך שיהיה, אף שיהיה אפלו דבר קטן, אף מאחר שהדבר קשור עם רבנו ז"ל, הפעל-דבר מתפשט למנע (חיי-מוהר"ן, סימן רנג), ובפרט דבר גדול כזה — לחבר עצמו עם חבר טוב, ולשיח עמו בדברי רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה נתעורר ביחד לחדש ימינו פקדם בעבודת השם יתברך, על זה מתפשט ביותר ויותר, כי ענין זה הוא עצם בגרונו, וידוע בפספרים הקדושים דברי צחות, כי פשמתחברים שני יודיין (הינו שני יהודים) נעשה צרוף השם, הינו צרוף הוי"ה אדני (הינו י' מהוי"ה וי' מאדני), וכל זה תכלית פונתנו בתורה ומצוות — ליחד זעיר אנפין עם בת זוגיה — תפארת ומלכות, פמוכא בכתבי האריז"ל ובזהר הקדוש — ליחדם פנים אל פנים, ואז הוא

בטול הסטרא אחרא והפעל-דבר, כי עקר אחיזתם הוא באחוריים
 פידוע, ולהרחיב הדבור בזה על-פי דברי רבנו ז"ל — טוב לטיל
 בתורה "ויהי נא פי-שנים" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), (חסר)...

ותמצית הענין פלול ברוחא דלעילא ורוחא דלתתא, שנה
 בחינת שני היודין שיש באות א' [אל"ף] יו"ד דלעילא ויו"ד
 דלתתא, ובאמצע אות ו', שהם השש אותיות שיש בין הי' של
 הו"ה והי' של אדני, כי כל צדיק ואיש ישראל יש לו רוחא דלעילא
 שזו נשמתו ורוחא דלתתא (חסר).

ערה.

בעזרת השם תברך, יום ראשון לסדר שמות ה'תשכ"ט.

שלוש וברכה וכל טוב סלה לאברך היקר ... גרו יאיר.

מכתבך עתה קבלתי, ושמחתי שתהלה לאל יש עוד תמימים
 החפצים בחיים, להתקרב ולדבק עצמם בחי החיים השם תברך,
 אשר זה עקר החיות.

וימה שאפה מבקש לכתב לך התחזקות, הלא כל ספרי רבנו ז"ל
 בדרך הפוך בהם והפוך בהם דכלא בהם — עצות ודרכים, התחזקות
 והנהגות ישרות לכל אחד ואחד, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו
 לידע מאור גנוז בזה, ותתמיד מאד בכל יום ב"לקוטי-מוהר"ן",
 ועל כל תורה תאמר התפלה הששית אליה, וכן תלמד בכל יום
 בלקוטי-הלכות, ותזכה לחיים נצחיים, כי הם יחזקו ויחיו אותך
 במקום שאפה שם.

וידוע מאמר מוהרנ"ת ז"ל, כי על כל יום ויום שאין אומרים
 התפלות, עתידים לתן את הדין, והמשיך ר' אברהם בר' נחמן ז"ל,

(א) רוח של למעלה ורוח של למטה.

כִּי זֶה סוֹכֵב גַּם עַל סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּידוּעַ מַה שְּׂאֵמַר רַבֵּנוּ ו"ל, כִּי קִדְּם שְׂבָא הַצַּדִּיק לְעוֹלָם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב בְּלִי הַצַּדִּיק, אִף כִּאֲשֶׁר יֵרֵד זֶה הַצַּדִּיק לְעוֹלָם, אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אִישׁ כִּשֶׁר בְּאֵמֶת כִּי אִם עַל-יְדֵי זֶה הַצַּדִּיק, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַקְּדִים רְפוּאָה קִדְּם הַמַּכָּה כִּידוּעַ, שְׁזָהוּ כָּלֵל הִירִיּוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל הַחֲפִץ בְּאֵמֶת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְלִי הַצַּדִּיק יִפְּלֵ בְּיָדָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הָעֶקֶר הוּא הִתְקַרְבוֹת לַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה, שְׂיִכּוֹל לְהַעֲלוֹת כָּל הַנְּפִשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן חוּס וְחַמֵּל עָלֶיךָ, וּלְבַל יַעֲבֹר לְךָ יוֹם מִבְּלִי שְׂתַלְמַד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

גַּם תִּזְהַר מְאֹד בְּהִתְבּוֹדְדוּת, שְׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ו"ל עַל זֶה מְאֹד — לְיַחַד מְקוֹם שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרָשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כִּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעִנֵּן הַשִּׁיחָה הַזֹּאת לְמַעַלָּה עֲלִיּוֹנָה גְּדוּלָה מְאֹד, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחֹז בָּזֶה, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד בְּשִׁלְחוֹן עָרוּךְ וּלְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים עַל-פִּי דַעְתּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, בְּאִפְּן שְׂתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי זֶה הָעֶקֶר — שְׁהַחֲדוּשִׁים יִבִּיאוּ אוֹתְךָ לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

וְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּעַבּוּדוֹת פְּשׁוּטוֹת דִּיקָא, כִּי כָּל הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ בָּזֶה, כְּמוֹ שְׁהִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָן קנ"ה) לְזַמֵּר זְמִירוֹת שְׂבַת-קִדְּשׁ וּבְמוֹצָאֵי-שְׂבַת-קִדְּשׁ דִּיקָא, וְהַקְּפִיד מְאֹד עַל אֵלוֹ שְׂאֵמְרוּ שְׂאִין מְכָרְח, וְרַבֵּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ שֶׁר כָּל הַזְּמִירוֹת כָּל יָמָיו, אִף שְׁהִיָּה חוֹלָה מְסַכָּן (עֵין שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָן ר"י).

וְכֵן לוֹמַר תְּהִלִּים בְּפִשְׁטוּת, וְלִתֵּן צְדָקָה הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל יוֹם לְעִנְיִים מְהֻנְנִים, "וְחִטִּיךָ בְּצְדָקָה פֶּרֶק"א (דְּנִיאל ד, כ"ד), וְעַל הַכֹּל תְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, כִּי זְכִיתָ לִידַע מְרַבִּי אֵמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר אָמַר לִילָה קִדְּם הַסְּתַלְקוֹתוֹ לְעִילָא וּלְעִילָא: מַה לָּכֶם לְדָאג, מֵאַחַר שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם, (וְאוֹס הָאֵט אִיהַר צוֹ זְאָרְגָן אִז אִיךָ גִּי פֶּאָר אִיִּיךָ) (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רכ"ה).

(א) וְחִטִּיךָ בְּצְדָקָה תִּפְרָה.

אָשׁרֵינוּ וְאֲשֵׁרֵי חֻלְקֵנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם
 יְתַבְרַךְ בְּכָל יוֹם עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וַיִּזְכְּנוּ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ
 לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר אֹרֹךְ שָׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, רֵאשׁוֹן דְּשׁוֹבְכֵי"ם ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, שׁוֹתָהּ בְּצִמְאָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבְעַ
 מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל דְּבָרֵי עֲשׂוֹ
 רָשָׁם אֲצִלְּךָ, וְחִזְקוֹךָ, בֶּן צָרִיף לְהִיּוֹת — לְחִזֵּק עֲצָמְךָ תָּמִיד יְהִי־
 אִיךָ שִׁיְהִיָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, בֵּינָן בְּטִיבוֹ וּבֵינָן בְּעִקּוּאֵי, חֵס וְשְׁלוֹם, תָּמִיד
 תִּדְעֵ שֶׁהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם
 מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, כִּי הַכֹּל עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יְתַבְרַךְ, וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, "אִם אֶסֶק שְׂמִים שָׁם אָתָּה וְאֲצִיעָה
 שְׁאוּל הַנֶּזֶךְ" (תְּהִלִּים קל"ט, ח), וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בֵּימֵי הַשׁוֹבְכֵי"ם, שֶׁעַל-פִּי
 הָאֲרִיז"ל מְסַגְּלִים מְאֹד לְחַקֵּן פְּגָמֵי הַבְּרִית, חֵס וְשְׁלוֹם, צָרִיכִים
 לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, שְׁקוֹרִין "דְּעַר הָאֵלְטֵן זִיף" מֵיט וְוֵאִם מְעַן קָעֵן,
 כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אֹרֵב מְאֹד עַל כָּל הַבָּא לְהַפְגִּס אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּזֵה
 שְׁנֹכְנֵס הָאָדָם לְקְדוּשָׁה — עַל-יְדֵי-זֵה מְגַרֵּשׁ אֶת הַחִיצוֹנִים וְהַקְּלָפוֹת,
 כִּי "מַעַט מִהָאֹר דּוּחָה הַרְבֵּה מִהַחֲשֵׁף" (צִדָּה לְדָרָךְ יב), כִּי הַקְּדוּשָׁה
 וְהָאֹר הֵם הָאֲמוּנָה, שְׁמַאִיר לְעֲצָמוֹ שֶׁהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, וּמִשְׁגִּיחַ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית עַל כָּל דְּבָר, וְלִהְפֹּךְ — הַטְּמֵאָה
 וְהַחֲשֵׁף הֵם הַכְּפִירוֹת וְכוּ' כִּידוּעַ, וּבְזֵה שְׁמַגְרֵשׁ אוֹתָם — עַל-יְדֵי-זֵה

(א) בֵּין בְּשֵׁטוֹב לוֹ בֵּין בְּשִׂמְעִיק לוֹ.
 (ב) עִם מַה שִׁיכּוּלִים.

מתגרים בו יותר, וענין ההתגרות הוא כמו שאמר רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה): הקלפות הם כח המדמה, שמכניס הבעל-דבר באדם שטיות והבלים, כח המדמה שנקרא פאנטזיה ומחשבות זרות, ועל-ידי-זה הולך לו כל היום, ואינו חושב על תכליתו, וכן בכל יום מדביק הבעל-דבר אליו מחשבות ובלבולים אחרים, כל מיני שטיות ופנטזיות אחרות, וכין כך עוברים הימים, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד להסתפל על תכליתנו הנצחית.

והעקר "היום אם בקולו תשמעו" (תהלים צה, ז), אם רוצים לשמע בקול השם תברך, צריך לידע פי העקר הוא היום הזה שעומד בו, ועין ב"נעם אלימלך" (פרשת ויחי, דף כח.): "ויקראו ימי ישראל למוות" (בראשית מז, כט) — כי יעקב חשב תמיד על יום המיתה שהוא קרוב, ושמא ימות היום, עין שם, גם יש לומר: יום ראשי תבות: מודה ועוב ירחם (משלי כח, יג), מ'ת ו'גוסס י'היה, כי העקר להתודות תמיד להשם תברך, וזה גם מה שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין מג.): כל המומתין מתודין, מי שחושב על תכליתו תמיד, מתודה ומתבודד תמיד, ומוכא שם בתורה הנ"ל: ואי אפשר להכניע את המדמה, הינו את הדמיונות והמחשבות הזרות, התאוות והבלבולים, כי אם על-ידי גדלת הבורא תברך, עין שם, הינו להאיר על עצמו את האמונה הקדושה, לידע שהשם תברך עומד עליו, ויודע ורואה ושומע הכל, זה זוכים על-ידי תפלה, כי עקר השער והפתח להכנס להשם תברך הוא על-ידי תפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), ועין בתקוני זהר (תקון מה) "צלותא איהי סלם"ג, הינו שעקר הסלם לעלות להשם תברך הוא על-ידי תפלה.

אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי אמת כזה, שמעורר אותנו תמיד לבל נישן ימינו ושנותינו בהבל וריק, חס ושלום, והעקר במה שגלה לנו — עבודת התפלה וההתבודדות, לרוץ מכל פגעי הזמן ברוחניות ובגשמיות רק אליו תברך הטוב לכל "לכל אשר

יקראו באמת" (תהלים קמה, ט), (ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד, אות יא, מה שפרש רבנו ז"ל בזה).

והעקר לקבצ' לעצמו שעורים בתורה שזה תקון לפגמי הברית, ובפרט עכשו בימי ה'שוכבי"ם' לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים עם התפלה, שהם 'תקון הכללי', וללמד הרבה משניות, וללמד הרבה תקוני זהר, ולתת הרבה צדקה, וללמד "לקוטי-מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה מ"לקוטי-תפלות", וגם לומר בכל יום "יום שלם" של תהלים, שכל אלו הם תקונים לפגם הברית כידוע.

ומוכן מאליו, שעקר הקביעות צריך להיות בגמרא ובפוסקים, כמו שכתב רבנו ז"ל לחתנו ר' יוסקה ז"ל (בהתחלת צלים לתרופה): בקשתי מאהובי, חתני, שתתמיד בגמרא ובפוסקים, ואל תעשה מהעקר טפל ומהטפל עקר, עין שם.

וכבר נדבר ביגנו שנתן לנו רבנו ז"ל סדר דרך הלמוד, ללמד בסדר מסכת אחר מסכת, וכן שלחן ערוך סימן אחר סימן עד שסיים, ויתחיל עוד פעם, ואקנה שאתה מקיים רצון רבנו ז"ל, (כי בהיותך פה התחלת אז מסכת ברכות, וסימת, וכבר אחזת באמצע מסכת שבת, וכן בשלחן ערוך), ואם הפסקת תתחיל עוד פעם, ובמשך ימים ושנים תזכה לסיים את כל הש"ס וכל ארבעת חלקי 'שלחן ערוך', (ועין בצלים לתרופה, מכתבי מוהר"ן ז"ל, מכתב ו', מה שכתב לבנו ר' יצחק ז"ל מעגן סדר הלמוד, ובשיחות-הר"ן, סימן עו, עין שם).

ועקר הכל — צריך להיות דבוק בהשם יתברך על-ידי תפלה והתבודדות כל היום, משעה שקמים עד שהולכים לישן, צריך לשיח ולהתפלל להשם יתברך, ולהוציא בכל פעם הפסוקין והרצונות

ד) ויהלה לאל, נדפס כבר בקונטרס בפני עצמו בשנת תשל"ד, ונתפשט בעולם.

הטובים מפיו דיקא, ואל תדאג כי רבנו ז"ל אמר: "וואס האט איהר צו זארגן אז איך גיי פאר אייך" (סיי-מוהר"ן, סימן רכה).

הדורש שלומך באהבה רבה, ומצפה לראות בטובתך בגשמיות וברוחניות, שתעלה מעלה וכו' וכו'...

ומה שכתבת בענין הפלטות של "ספר המדות", הנה יצן אשר אני חייב למדפאים יותר משלשת אלפים דולר על ההדפסה, ובעוונותי הרבים, אין לי לעת עתה לשלם, השם יתברך ירחם עלי, על-כן איני יכול ללכת אצלו, ובפרט שלא יתן, ודי לחכימא.

ובאמת יש אצלי עוד שמונה מאות "ספר המדות", וכל פונתי לשלחם לארץ ישראל, כי כבר שלחתי לפני ארבעה חודשים יותר מחמשים חבילות ספרים לר'... שבקש ממני, וכן שלחתי לר'... ויצן שעדין אין שום ידיעה מה נעשה, על-כן עוד לא שלחתי שאר הספרים, כי פונתי לשלח כל הספרים שלי לארץ ישראל, וכן הספרים שהבטחתי לך כבר ארוזים, אף רציתי לשמע קדם אם הגיעו החמשים.

ובשבוע שעבר ספר לי ר'... שהספרים שלי מתעכבים בדאר, ואיני יודע מה לחשב, והשם יתברך ירחם עלי, ושזה יגיע לידי ר'... בשלום, אף באמת אין זה נוגע לך, כי אם אתה רוצה להדפיס, מי יעכב אותך, והטוב בעיניך עשה, אף מה טוב ומה נעים היה אם היית זוכה להדפיס "לקוטי-מוהר"ן" בפורמט גדול (הינו מגדל) כמו שעשית עם ה"נחת השלחן" וה"יקרא דשבתא", וזה היה דבר נאה מאד.

ודע לך כי ספרי ה"לקוטי-מוהר"ן" שלי כבר אינם בנמצא כלל, על-כן לדעתי, כל טרחתך, בספרך וכסופך, תכניס לעת עתה בהדפסת "לקוטי-מוהר"ן" גדול, ופה כבר מחפשים אחר "לקוטי-מוהר"ן" ואינם בנמצא, (אם תדפיס תראה שיהיה מדפוס ר' שמואל הורביץ,

(ח) מה יש לכם לדאג שאני הולך לפניהם.

כי זה הדפוס הכי יפה (פידוע), וידוע לנו גדל הפסופין שהיו לרבנו ז"ל, שידפס ספרו "לקוטי-מוהר"ן", ויחזור וינדפס וכו' וכו' (עין חיי-מוהר"ן, סימן שמט).

ואם תציית אותי בזה, תהיה לי אסיר תודה תמיד, כי יותר טוב שתכניס את עבודתך עכשו ב"לקוטי-מוהר"ן" מגדל.

ידידך הדורש שלומך...

רעז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, א' דשו"ב"ם ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, שותף בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר שבועלם, כי ה' עמך, אהך ואצלך, ממלא כל עצמין וסובב כל עצמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובפרט עכשו בימי ה'ש"ב"ם, שעל-פי האר"ן ל מסגל מאד מאד לתקן החטאים של פגמי הברית, תחזק עצמך מאד מאד, כי הבעל-דבר אורב מאד מאד על כל אחד ואחד הרוצה להפגס לקדשה, כי בזה שנקנס האדם אל הקדשה, על-ידי-זה מגרש את החיצונים והקלפות, (כי הקדשה היא האמונה, לידע, להודיע ולהודע, כי אין שום מציאות בלעדיו השם יתברך, והכל משגח בהשגחה פרטית, ולהפך — הטמאה היא כפירות וכו' פידוע), ובזה שמגרש אותם, על-ידי-זה מתגרים בו ביותר, על-כן תחזק עצמך מאד מאד, ותאמר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון הברית, ואחר-כך תאמר התפלה ממורנו מוהר"ן, זכותו יגן עלינו, שהוא

אֲשֶׁר רַעַח בַּנְחַל קִנְה

"תקוּן הַקְּלָלִי", וְחִלְף בְּכָל יוֹם לַמִּקְנָה, וְתַתֵּן בְּכָל יוֹם צְדָקָה, וְגַם תֹּאמֶר קֶצֶת תְּקוּנִים, וְגַם תִּלְמַד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְתִתְמִיד בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְתֹאמֶר בְּכָל יוֹם "יוֹם שְׁלֹם תְּהִלִּים", שֶׁכָּל אֱלוֹהֵי הַלְמוּדִים הֵם תְּקוּנֵי הַבְּרִית, וְאֵל תְּדַאֵג, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל אָמַר: "וְיֹאס הָאֵט אִיהֵר צוֹ וְאַרְגָּן אֹז אִיף גִּי פֶּאֶר אִיף" (סִימָן מוֹהַר"ן, סִימָן רַכָּה).

וְלַמְעַן הַשֵּׁם, תִּרְאֶה לְפָרֵשׁ שִׁיחְתָּךְ בְּכָל יוֹם לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַעַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִז לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, שְׁנֵי דְשׁוּבָבִים ה'תשכ"ט.

אִף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, וְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְאַמְרָתִי לְהַשִּׁיב לָךְ עַל שְׁאַלְתָּךְ, וְקַדְּם אֶכְתֹּב לָךְ תִּכְן הַשִּׁיחָה:

רַבְּנוּ וְ"ל אָמַר פַּעַם לְרַב הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ר' אֶהְיֶה הַרְבֵּ דְעִיר בְּרִסְלָב: אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, עַל כֵּן אֲנִי מְבָרְכְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא לְהִבִּין אֶת הַשִּׁיחוֹת חֲלִין שְׁלִי (סִימָן מוֹהַר"ן, סִימָן חֲקֵט), וְיִדְוֵעַ אֶצְלָנוּ קֶצֶת מִגְּדֵל הַפְּלִגַּת מַעְלַת הַרְבֵּ הַנִּ"ל, שֶׁרַבְּנוּ וְ"ל אָמַר עֲלֵיו, שֶׁהִלְךְ לְחַפְתּוֹ בְּכַתְנֵת נִקְיָה בְּבַחֲיִנַת קְרִשַׁת יַעֲקֹב אֲבִינוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁלֹּא רָאָה מִיָּמָיו וְכוּ' (יְבָמוֹת עו.), וְרַבְּנוּ וְ"ל הַשְּׁתַמֵּשׁ בְּזִכּוֹת אֲבוֹת שְׁיִהְיֶה רַב בְּבְרִסְלָב, וְאָמַר, שֶׁאַנְחֵנוּ צְרִיכִים לְהַחְזִיק טוֹבָה גַּם לְסוּסִים שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ רַב כְּשֶׁר כְּזֶה, שְׁיִוְלִיכוּ לְקִרְאָת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְהַתְּפָאֵר בּוֹ וְכוּ' וְכוּ', מִכָּל זֶה מוֹכֵן גְּדֵל הַפְּלִגַּת מַעְלָתוּ,

(א) מֵה יֵשׁ לָכֵם לְדַאֵג בְּשִׁאֲנֵי הוֹלֵף לְפָנֵיכֶם.

אָף-על-פּי-כּן אָמר לוֹ רבּנוּ ו"ל, שְׂיִזְכֶּה לְהִבִּין שִׂיחָה פְּשוּטָה שְׁלוֹ
לְעֵתִיד לְכוּא, שֶׁהוּא אַחַר יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְאַחַר הָעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', וְכוּ',
וּמִכָּל זֶה תִּתְעוֹרֵר לְהִבִּין אֵיזֶה רָמֵז דֵּק מְגִדֵּלֵת רַבּנוּ ו"ל, כִּי כָּל זֶה
הָיָה עוֹד קִדְּם שְׁנֵסַע רַבּנוּ ו"ל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאַחֲרֵיכֶן זָכָה עוֹד
לְמָה שְׂזָכָה, מָה שְׂאִין הַפֶּה יְכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לְחַשֵּׁב וְכוּ'; אֲשֶׁרִינוּ
וְאֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ, שְׂזָכִינוּ לִידַע מַרְבֵּי כְּזֶה.

וְרַבּנוּ ו"ל אָמר (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂאֲנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד
חֲנֻם שְׂעֲשֵׂה עִמָּנוּ, וְעַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת לְצַדִּיק הוּא עַל-יְדֵי קִיּוּם עֲצוּתוֹ
הַקְּדוּשׁוֹת (עֵינִי לְקוּשֵׁי-הַלְכוּת, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה), וְעַקֵּר כְּלָלִיּוֹת הַעֲצָה שֶׁל
כָּל הַעֲצוֹת הוּא — תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוּת, שְׂתִיחָה לְעֲצֻמָּה מְקוּם שְׂאִין
שֶׁם בְּגִי-אָדָם, וְהַפְּרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתָךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְחִבְּקֵשׁ וְחִדְבֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, כִּי אֵין שׁוּם
עֲצָה אַחֲרַת בְּעוֹלָם, כִּי אִם לְבַרְחַ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְפִרְט עֲכָשׁוּ
בִּימֵי הַשׁוֹכְבֵי"ם, שְׂמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבּנוּ הָאֲרִיז"ל, שְׂמִסְגָּלִים לְחַתֵּן
פְּגָמֵי הַבְּרִית, וְתֵאמֵר בְּכָל יוֹם "תְּקוּן הַכְּלָלִי", שְׂזֶה תְּקוּן גְּמוּר,
כְּמוֹ שְׂגִלָּה לָנוּ רַבּנוּ ו"ל, וְתִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבּנוּ ו"ל, וְאִז
טוֹב לָךְ לְנִצּוֹת, גַּם תִּלְמַד שְׂלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לִישְׁרוֹת לֵב וְלְאַמוּנָה שְׂלֵמָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבּנוּ ו"ל
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיט, ג): "אוֹדֶךָ בִּישׁוּר
לְכָב בְּלִמְדֵי מְשֻׁפְּטֵי צְדָקָךְ", עֵינֵי שֶׁם; וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה — שְׂתִדַּע
וְתֵאמֵן כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְשׁוֹמֵעַ
תְּפִלָּתְךָ, אִז תִּתְחַזַּק מְאֹד בְּהִתְבּוּדוֹת תָּמִיד.

נְחֹזֵר לְשִׂיחָה הַנִּלְעֵינֵי בְּכוֹכְבֵי אוֹר, חֵלֶק "שְׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה"
בְּסוּפּוֹ, מָה שְׂפָתַי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ו"ל: "הַלְוֵאֵי שְׂעֲשֻׁרַת
אֲלָפִים שְׂנָה אַחַר הַתְּחִיָּה אָבִין וְאִדַּע עַל-כָּל-פְּנִיִם דְּבוּר אֶחָד מִדְּבָרֵינוּ
הַנוֹרְאִים, כְּפִי שְׂיַדַּע אוֹתוֹ אֲדַמּוּר, וְזָכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, עוֹד בְּזֶה
הָעוֹלָם" עֵינֵי שֶׁם.

וּלְתַרְץ קִשְׁתָּךְ עַיִן הַיָּטֵב בְּאַרְיֵכוֹת בְּהַקְדָּמָה לְסֵפֶר "בְּרִית
מְנוּחָה", וְנוֹדַע מִדְּבָרֵי רַבֵּנוּ הָאֲרִיז"ל, שְׁאָמַר לְרַבֵּי חַיִּים וַיְטַאֵל וַיֵּל
שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה מִצְדִּיק קְדָמוֹן, שֶׁנִּגְלָה אֵלָיו אֵלֵיהוּ, זְכוּר לְטוֹב, וְלִמְדוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַעַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, חֲמִישִׁי דְשׁוֹכְבֵי"ם ה'תשכ"ט.

אִךָ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמִּי
הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבְךָ עֲכָשׁוּ.

תִּדְעַ שְׁהַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן, שְׁיִהְיֶה רְצוֹנוֹ חֻזֵק מְאֹד מְאֹד לְצֵאת
מִמָּה שְׁצָרֶיךָ לְצֵאת, וְלִהְבֵּנֵס אֶל מְקוֹם שְׁצָרֶיךָ לְהִבְנֵס, וּמוֹכָא בְּסִפְרֵים
רְצוֹ"ן אוֹתִיּוֹת צְנוּ"ר, כִּי עֲקָר צְנוּר הַשֹּׁפֵעַ, שְׁשִׁשְׁפַע עָלָיו שְׁפַע הַדְּעַת
וְהָאֲמוּנָה, הוּא עַל-יְדֵי הַרְצוֹן, וְהַעֲקָר צָרִיךְ שְׁיִרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת
הַרְצוֹן לְתוֹךְ הַדְּבֹר (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), הִינּוּ
שְׁיִוְצִיא מִפִּי כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים שְׁיִשׁ לוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדָבָר
וְעִנְיָן זֶה הוּא עֲצָה נִפְלְאָה, כִּי יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה אֶפְלוֹ אֲנִי בְּעִמְקָא
דְּתַהוּמָא רַבָּה, גַּם מִשָּׁם אֲנִי עַל-כָּל-פְּנִים מְשִׁתּוֹקֵק אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ,
שְׁכָּל זֶה עִנְיָן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת — לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלִגְלוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִין שְׁיִשׁ לוֹ
לְעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְתוֹרָה, לְמִצְוֹת וְלִמְעֻשִׁים טוֹבִים, וְזֶה לֹא
יְכוֹל הַבְּעַל-דָּבָר לְבַטֵּל בְּשׁוּם אֶפֶן, כִּי אִיךָ שְׁהוּא עַל-כָּל-פְּנִים רְצוֹנֵי
חֻזֵק מְאֹד מְאֹד, וְהַרְצוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת, הִינּוּ "כְּתוּר" שְׁשָׁם מְאִיר
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ אֱהִי"ה, שְׁזֶה עִנְיָן תְּשׁוּבָה אֲנֵא זְמִין לְמִיַּהוּי, הִינּוּ קֹדֶם

הַתְּשׁוּבָה עֲדִין אֵין לוֹ הַנְּהִיָּה כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא נִתְּהַנֶּה בְּעוֹלָם, כִּי טוֹב לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא מִשְׁנִבְרָא, וּכְשֶׁבֶא לְטִהַר עֲצָמוֹ וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, אַז הוּא בְּחִינַת אֱהִי"ה, הֵינּוּ שְׁתֵּהִיָּה לוֹ הַנְּהִיָּה (עַן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה), כִּי הַרְצוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת שֶׁהוּא "בִּינָה", תְּשׁוּבָה, וּבְזֶה יִתְבָּאֵר וּכְפֹחַ מִשֶּׁה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "וְעַתָּה לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל פְּרַעֲה, וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹקִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶיךָ אֶל פְּרַעֲה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וַיֹּאמֶר כִּי אֱהִי"ה עִמָּךְ" וְגו', "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה" וְגו', "וַיֹּאמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵהֶם, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל מֹשֶׁה אֱהִי"ה אֲשֶׁר אֱהִי"ה" וְגו' "אֱהִי"ה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם" (שְׁמוֹת ג, י"א-טו), כִּי מֹשֶׁה רִבְּנֵה לֹא הִבִּין אֵיךְ יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם מִכּוֹר הַבְּרִזָּל לְאַחַר שֶׁשָּׁקְעוּ שָׁם בְּכָל הַתְּאוֹת וְהַמַּדּוֹת הַרְעוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, מִזְהֵמַת וְעֲרוּת הָאָרֶץ, וְאִז הָאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַעֲצָה הַנִּל, הֵינּוּ לְהַכְנִיֵס בְּיִשְׂרָאֵל תִּקְוָה הַרְצוֹן לְקַדְשָׁה, שִׁיְהִיָּה רְצוֹנָם וְכִסּוּפָם חִזּוֹק מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה בְּחִינַת אֱהִי"ה — אֲנִי זְמִין לְמַהוּי, שֶׁרְצוֹנִי שִׁיְהִיָּה לִי הַנְּהִיָּה בְּעוֹלָם, וְאִזְכֶּה לְדַבֵּק עִצְמִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה עֵקֶר הַעֲצָה לְצֵאת מִמֶּה שֶׁצָּרִיךְ לְצֵאת, וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — רַק עַל-יְדֵי תִקְוָה הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, בְּפִרְט בְּשִׁיּוּצִיאָם בְּפִיו בְּהַתְּבוּדוּת, וְכֵן הִיָּה, עַל-יְדֵי תִקְוָה הַרְצוֹן שֶׁהִיָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ מִכָּל הַטְּמָאוֹת וְהַמִּצְרַיִם.

אֲחֵי הַיְקָר! חִזּוֹק מְאֹד בְּכָל זֶה — לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוּם פְּנוּי, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחְתּוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּגְלֶה לְפָנָיו מִצְפוּנָיו לְבָבוֹ וְכִסּוּפָיו וְרְצוֹנוֹ, שֶׁעַל-כֵּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, רְצוֹנִי מְאֹד מְאֹד לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיךְ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה חִזּוֹק בְּזֶה מְאֹד בְּדַרְךְ עֵקֶשׁנוּת, כִּי תִפְלֶה הִיא מִהַדְּבָרִים שֶׁצָּרִיכִים חִזּוֹק, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו'ל' (בְּרִכּוֹת ל"ב): עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים כו, י"ד): "קְנֵה אֶל ה' חִזּוֹק וַיֹּאמֶץ לְבָבְךָ", אִם רָאָה אָדָם שֶׁהַתְּפִלָּה וְלֹא נִעֲנָה, יִחֹזֵר וְיִתְפַּלֵּל, וְתִדַּע וְתִאֱמֵן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל

תנועה ותנועה שם אלוֹפוּ שֶׁל עוֹלָם, כּמוֹכָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים עַל
 וַיִּקְרָא בְּאֵלֵי"ף זַעֲרָא, לִידַע שְׂפָכָל מְקוֹם שֶׁם גְּנוּז אֱלוֹפוּ שֶׁל עוֹלָם
 — הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בִימֵי ה'שׁוֹכְבֵי"ם', שְׂמוּכָא בְּכַתְבֵי
 הָאֲרִיז"ל, שְׂמֻסְגָּלִים מְאֹד לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים שְׂפָגַם עַד הַנְּהָ, עֵינַי
 שֶׁם, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה תְהִלִּים, וְאֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֹאמַר בְּכָל
 יוֹם "יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים" בְּאֶפֶן שֵׁיגְמֹר בְּכָל שְׁבוּעַ כָּל הַתְּהִלִּים, כְּמוֹ
 שֶׁהַזְהִיר הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ (עֵינַי בְּקִדְשַׁת לִוִי
 בְּהִנְהַגְוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת), וּבְדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג)
 מוֹכָא, שְׂמֵי שְׂרוּצָה לְזִכּוֹת לְתִשׁוּבָה, יִהְיֶה רַגִּיל בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, כִּי
 אַמִּירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלַת לְתִשׁוּבָה וְכוּ', וְעֵינַי עוֹד שֶׁם, שְׂמֻדְקָדֵק הֵיטֵב:
 "כִּי יֵשׁ אֶחָד שְׂאִין לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת כָּלֵל לְתִשׁוּבָה", "אֲפֹלוּ מִי שֵׁישׁ
 לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשׁוּבָה, אֵינּוּ זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל הָאוֹת וְאֶל הַשְּׁעַר שֶׁל
 תִּשׁוּבָה הַשֵּׁיף לוֹ", "וְאֲפֹלוּ אִם מִגִּיעַ לְשֵׁם יְכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁהַשְּׁעַר שֶׁל
 תִּשׁוּבָה יִהְיֶה סְגוּר", וְעַל־יְדֵי אַמִּירַת תְּהִלִּים אֲפֹלוּ מִי שְׂאִין לוֹ שׁוֹם
 הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשׁוּבָה, הוּא מִתְּעוֹרֵר לְעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, וְגַם זוֹכֵה עַל־יְדֵי
 תְּהִלִּים לְהִגִּיעַ אֶל הַשְּׁעַר וְהָאוֹת הַשֵּׁיף לוֹ, וְלִפְתּוֹחַ הַשְּׁעַר, נִמְצָא,
 שְׂעַל־יְדֵי תְּהִלִּים, זוֹכֵה לְעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, וְעַל־כֵּן הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד
 — לְעֹסֵק תְּמִיד בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, כִּי תְּהִלִּים הֵם הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה
 מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; אֲשָׁרִי שֵׁיאֲחֹז בְּזֶה, עֵינַי שֶׁם.

וּבִפְרָט שֶׁתְּתַמִּיד מְאֹד בְּשַׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן: שֶׁלְחֹן עָרוֹף
 וּגְמָרָא, כְּאֲשֶׁר כָּבֵר נְדָבֵר בִּינְנוּ, מֵה שֶׁהַזְהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד רַבְּנֵנוּ ז"ל
 עַל לְמוּד שֶׁלְחֹן עָרוֹף וְכֵן עַל גְּמָרָא, כִּי אֵין מְקוֹם לְכַרַח כִּי אִם אֶל
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאֶל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁדְּבָר עֲמָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן קיט), מְעַנֵּן יְסוּרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂכָל בְּנֵי הָעוֹלָם כָּלֵם
 מְלֵאִים יְסוּרִים, וְאֵין גַּם אֶחָד שֵׁיִהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַזֶּה, וְאֲפֹלוּ הַעֲשִׁירִים
 הַגְּדוֹלִים וְאֲפֹלוּ הַשָּׂרִים, אֵין לָהֶם שׁוֹם עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, כִּי כָּל יְמֵיהֶם
 כְּעֵס וּמְכֹאֻבוֹת, וְכָלֵם מְלֵאִים טְרָדוֹת וּדְאָגוֹת, עֲצָבוֹת, יְגוֹן וְאַנְחָה
 תְּמִיד, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים מִיְחָדִים, וְאֵין גַּם אֶחָד מֵהַגְּבִירִים
 וְהַשָּׂרִים שֵׁיִהְיֶה לוֹ הַכֵּל כְּסִדְרַ כְּרִצּוֹנוֹ, וְזֶה בְּרוּר לְמִי שֶׁכָּקִי בָּהֶם
 הֵיטֵב, וְאֲפֹלוּ מִי שֶׁנִּדְמָה עָלָיו שֵׁישׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת, וַיֵּשׁ

לוּ כָּל הַתַּעֲנוּגִים — עֲשֶׂר וּנְכֻסִים, כְּבוֹד וְהוֹן רַב, אַרְמוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְכָלִים גַּפְּלָאִים, תְּכַשִּׁיטִין וּסְגָלוֹת מְלָכִים וְכוּ', אִם יִסְתַּכְּלוּ הֵיטֵב, יֵרְאוּ שֶׁהוּא מְלֵא כַּעַס וּמְכַאוֹבוֹת וּפְחָדִים תְּמִיד וְכוּ', וְאִין שׁוּם עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְהִנָּצֵל מֵעַמֶּל, יִגִּיעָה וַיִּגוֹן זֶה, כִּי אִם לְכַרֵּחַ לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְלַעֲסֵק בַּתּוֹרָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב ה, ז): "אָדָם לְעַמֶּל יוֹלֵד", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרַכוֹת יז): אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁגִּדַּל בַּתּוֹרָה וְעַמְּלוֹ בַּתּוֹרָה, הֵינּוּ מֵאַחַר שֶׁכָּל אָדָם נוֹלֵד לְעַמֶּל, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִנָּצֵל מִזֶּה בְּשׁוּם אֶפֶן אֲפִלוּ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲלָלֵי דְעֵלְמָא, בְּיָדָיו יִהְיֶה לוֹ עַמֶּל וְיִסְוִרִים וּדְאָגוֹת הַרְבֵּה, עַל-כֵּן הִתְחַבֵּס עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, שִׁיִּהְפֹּךְ הָעַמֶּל לְעַמֶּל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלֵד — שִׁיעֲמַל בַּתּוֹרָה, וְאִזּוֹ אֲשֶׁרֵי לוֹ, כִּי נִצּוֹל מֵעַמֶּל הָעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, עֵינַי שֶׁם בְּאַרְיִכוֹת.

וּבִזְהָ פִּרְשֵׁתִי הַפְּסוּק (בְּפִרְשָׁה זו): "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעִבּוּדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבְלִבְנִים" (שְׁמוֹת א, יד), וְאִיתָא בְּתַקּוּנֵינִים (בְּהַשְׁמָטוֹת לְתַקּוּנָא תְּשִׁיעָא): בְּחֹמֶר — בְּקַל וְחֹמֶר, וּבְלִבְנִים — דָּא לְבוֹן הַלְּכָתָא, הֵינּוּ כַּנ"ל, כִּי מֵאַחַר שֶׁאָדָם לְעַמֶּל יוֹלֵד, וְצָרִיךְ לְמַרְר חַיָּיו בְּעִבּוּדָה קָשָׁה, יוֹתֵר טוֹב לְעַמֶּל בַּתּוֹרָה וּלְמַרְר חַיָּיו בְּחֹמֶר — בְּקַל וְחֹמֶר, וּבְלִבְנִים — לְבוֹן הַלְּכָתָא, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זֶה עָקֵר הַטּוֹב הָאֵמֶתִי וְהַנִּצְחִי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (אֲבוֹת ו, ב): אִין לָךְ בֶּן חוֹרִין אֲלֵא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, הֲרִי זֶה מְתַעֲלָה, וּכְמוֹ שֶׁאִיתָא בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ (לֶך-לָךְ פח): רַבִּי אֲבָא פַּד אֲתָא מִהֶתֶם הִנֵּה מְכַרִּיז, מֵאֵן בְּעֵי עוֹתָרָא מֵאֵן בְּעֵי אוֹרְכָא דְחַיֵּי בְּעֵלְמָא דְאֵתִי יִיתִי וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא וְכוּ', עֵינַי שֶׁם; כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח).

אֲחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל זֶה, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כִּי ה' עִמָּךְ וְאֶצְלָךְ, כִּי אִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וּבְכָל תַּנּוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּכַר,

(ב) לְבוֹן הַהֲלָכָה.

(ג) רַבִּי אֲבָא כְּשֶׁעֲלָה מִבְּבֵל הָיָה מְכַרִּיז: מִי שֶׁרוֹצֵה עֲשִׂירוֹת, מִי שֶׁרוֹצֵה אֲרִיכוֹת יָמִים בְּעוֹלָם הַבָּא, יָבוֹא וַיַּעֲסֵק בַּתּוֹרָה.

פי עקר הנפילה היא רק על-ידי הפעל-דָּבָר האורב מאד על האדם הרוצה להתקרב אל הקדושה ולחשב בכל יום על תכליתו, אף כָּבָר אָמְרוּ בְּגִמְרָא (ספּה נב:): אִם פָּגַע בָּךְ מְגִיל זֶה (שהוא היצור הרע) מְשַׁכְּהוּ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, הֵינּוּ שְׂיַעֲסֵק בְּתוֹרָה, פִּי עַל-יָדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְכַנְיָעִים וּמְבַטְלִים אֶת הַיִּצָּר הָרַע, שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשֻׁנָּע, וּלְבַלְבֵּל דַּעְתּוֹ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), וְכַח הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּף עַד שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: אֶפְלוּ אִם הָאָדָם עוֹבֵר מֵהַ שְׁעוֹבֵר, אִם יַעֲשֶׂה לַעֲצָמוֹ חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כָּף וְכָף, אֲזַי כַּח הַתּוֹרָה יוֹצִיאוּ מֵהַמְּקוֹם שֶׁנִּפְּלָ לָשֵׁם (עֵינִי שִׂיחֹת-הַר"ן, סִימָן יט). וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לַעֲסֵק תָּמִיד בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּרָאָה לְכַתֵּב לִי, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּלִי גָדֵר, אֲשִׁיב לְךָ בְּדַבְרִים טוֹבִים.

הַנִּלְ...

רפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵנוּ לְיוֹם שְׂשׂוּי — עֶרְב־שַׁבָּת-קִדְשׁ לְסִדּוּר שְׂמֹת, שְׂשׂוּי דְשׁוֹכְבֵי-ט. הַיְתַשְׁכְּט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבָךְ קִבְּלֵתִי כְּכָר פְּעֻמִּים, וְשִׁמְחֵתִי מְאֹד עַל צַחוֹת לְשׁוֹנָךְ, אֶף שְׂרָדוֹתֵי הַרְבִּים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הֵיוּ הַמוֹנְעִים מִלְּהַשִּׁיבְךָ תְּכָף-וּמִיד כְּרִצּוֹנָךְ, בְּפָרֵט שְׂאֲנִי עָסוּק עִם הַרְבֵּה חַבְרִים מְאֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ,

להשיב להם על מכתביהם, וכן השעורים הקבועים שצריכים ללמד בכל יום.

אחי היקר! מאד מתפלא אני עליך, על אשר אתה מבקבל עצמך בבבולבי חנם, הן בהיותך אצלי, והן מה שאתה כותב לי, שאין אתה יודע אם בישיבה זו מקומך ואם תצליח פה בתורה, וכן לענין שדוכין וכו', או אולי מקומך בישיבה אחרת, מדוע לא תזכר דברי רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נו): כְּשֵׁי שֶׁ לְאָדָם לֵב, אֵין שִׁיף אֲצֵלוֹ מְקוֹם כָּלֵל, כִּי אֲדַרְבֵּה "הוא מקומו של עולם", כִּי הֶאֱלָקוֹת הֵיא בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים עג, כו): "צוֹר לְכַבִּי", וְאֲצֵל הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ נֶאֱמַר (שמות לג, כא): "הִנֵּה מְקוֹם אֶתִי", שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, נִמְצָא שְׁמֵי שֵׁי שֶׁ לֹּ לֵב יִשְׂרָאֵל, אֵין רְאוּי לֹ לומר, שְׁבִמְקוֹם זֶה אֵין טוֹב לְפָנָיו, כִּי אֵין שִׁיף אֲצֵלוֹ מְקוֹם כָּלֵל, עֵינֵי שָׁם, וְגוֹפָא דְעוֹבְדָא יְדוּעַ (שיחות-ה"ן, סימן קלט) סָפַר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁפָּעַם דָּבַר עִם רַבְּנוֹ ז"ל אודות שדוף שדברו לו, וְאָמַר הָאִישׁ לְפָנָיו רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁשָּׁם אֵין מְקוֹם לְפָנָיו, אָז אָמַר לוֹ רַבְּנוֹ ז"ל הַתּוֹרָה הַזֹּאת, עֵינֵי שָׁם.

ובקלוטי-הלכות (פקדון, הלכה ה), מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק: "וַיִּכְתַּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל-פִּי ה'" (במדבר ל, ב), כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵהַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיכֵן שָׁבָא, עֵינֵי שָׁם; וּבִפְרָט שֶׁאֶתָּה בְּעֶצְמְךָ כּוֹתֵב, כִּי נִתְחַבְּרָתָ עִם חֵבֵר טוֹב שָׂאָר בְּשָׂרֵי ... וְגַם אֶתָּה מְדַבֵּר עִמוֹ מַעֲסָקְנוּ, הֵישׁ הַשְׁגָּחָה גְדוֹלָה מִזֹּ? ! הַשְׁגָּחָה גְּלוּיָה, תְּהִלָּה לְאֵל, שֶׁרְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּתְקַרֵּב נֶפֶשׁ אַחַת, אֲשֶׁר מַעֲלָת זֶה הָעֵנִין אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר כָּלֵל כִּיְדוּעַ, וְכֵן מֵה שֶׁאֶתָּה כּוֹתֵב, שֶׁאֶתָּה רוֹאֶה הִרְחִיבוֹת הַרְבֵּה, אֵף הוּא עֲדִין בְּצַר וְכוּ', יֵשׁ לְפָרֵשׁ: "בְּצַר הִרְחִיבָתָ לִי" (תהלים ד, ב) עַל-פִּי מֵה שֶׁכָּתַב רַבְּנוֹ ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה): בְּצַר הוּא הַתְּפִלָּה, עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ עֵקֶר הַהִרְחִיבוֹת הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי אִם הָאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל תָּמִיד אֶל הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיודֵעַ וּמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אָז אֵין לֹ שׁוֹם צַר שֶׁהוּא צְמָצוֹם, שֶׁנִּדְמָה לֹ כְּאֵלוֹ כָּל הָעוֹלָם נוֹפֵל עָלָיו,

חס וְשֵׁלוֹם, אֲדַרְבֵּה עַל-יְדֵי תַפְלָה נְתַרְחַב לוֹ, וְרוּאָה לִפְנֵי עוֹלָם הַחַרוּת, שְׁכַל הָעוֹלָם כְּלוֹ — דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכֹל עֵצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרֻטִית נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (חֲלִין ז): "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֲלָא אִם מְכַרְזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה", כִּי רוּאִים שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-פִּי זֶה נִבִּין קִצַּת אֵיזָה רָמַז דִּק בַּמַּעֲשֵׂה הַנוֹרָא מִהַשְׁבָּעָה בְּעֵטְלֵעֵרְס^א (עֵין בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג, "בֵּיוֹם הַשְּׁשִׁי"), יֵשׁ מְבַצֵּר שֶׁל מַיִם, וְשֵׁם הֵם עֶשֶׂר חוֹמוֹת, זוֹ לִפְנֵים מֵזוֹ, וְכֵלֶן שֶׁל מַיִם, וְגַם הַקְּרַקַע שֶׁהוֹלְכִים עָלֶיהָ שֵׁם בְּתוֹךְ הַמְּבַצֵּר, הֵיא גַם-בֵּן מַיִם, וְכֵן יֵשׁ אֵילָנוֹת וּפְרוֹת, הַכֹּל שֶׁל מַיִם, וְיִפִּי הַמְּבַצֵּר וְגִדְל הַחֲדוּשׁ שֶׁל זֶה הַמְּבַצֵּר אֵין צְרִיף לְסַפֵּר, כִּי בְּיָדָאֵי הוּא חֲדוּשׁ נִפְלְא מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁהוּא מְבַצֵּר שֶׁל מַיִם, וְלִהְבִּנֵּס לְתוֹךְ הַמְּבַצֵּר אֵי אֶפְשֵׁר, כִּי יִהְיֶה נֹטְבַע בַּמַּיִם, עֵין שֵׁם, שְׁזָה סוֹכֵב עַל זֶה הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל עֵצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹת — דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵלֶן תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁנִּקְרָא מַיִם, וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וּמִלְאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' בַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים" (יִשְׁעִיָה יד, ט) וְהֵבֵן, וְכִתִּיב: "וְנִגְלָה כְבוֹד ה'" (שֵׁם, מה, ה), כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵיא בְּחִינַת חוֹמוֹת וּמְחִיצוֹת בְּתוֹךְ מֵימֵי הַדְּעַת הַשׁוֹטְפִים כֵּיִם, שְׁכַל מֵי שֶׁנִּכְנָס בָּהֶם נֹטְבַע בָּהֶם, כִּי מְחַמַּת רַבּוּי הַדְּעַת אֵי אֶפְשֵׁר לְקַבְּלוֹ, וְאֵי אֶפְשֵׁר לְהִכְנִס לְדַעַת אֶת ה', מְחַמַּת רַבּוּי אֹר, כִּי רַבּוּי הַשְּׁמֵן גּוֹרֵם כְּבוּי הַנֵּר כְּיָדוּעַ, כִּי אִם עַל-יְדֵי כַּח הַתּוֹרָה שֶׁיְסוּדָה אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כֹּל מְצוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", וְאֲמוּנָה נִקְרָאת חוֹמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, י): "אֲנִי חוֹמָה", וּפְרָשׁ רַש"י: חִזְקָה בְּאֲמוּנָתָהּ כְּחוֹמָה, כִּי עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הֵיא לְגִלוֹת בְּכֹל דְּבָר אֶת הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בּוֹ (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֲלַק א, סִמָּן א), וְזֶה נִקְרָא מְלָכוּת דְּקִרְשָׁה — שֶׁמְמַלִּיךָ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל עֲצָמוֹ, לִידַע, לְהוֹדִיעַ וְלִהְיוֹדַע כִּי ה' הוּא הָאֱלֻקִּים וְאֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ, גַּם מְלָכוּת נִקְרָאת תַּפְלָה (כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל — פְּרִי עֵץ חַיִּים, שְׁעַר אֲבָא וְאָמָא,

ובְשַׁעַר הַפְּנוּת הַקְּדָמָה א', עֵין שָׁם): הַתְּפִלָּה הַיָּא הַמְּלָכוֹת דְּלָה וְעֵנְיָה שְׁשׂוֹאֲלֵת וּמַתְּפַלְלֵת לְזַעִיר אֲנָפִין, עֵין שָׁם, הֵינּוּ מֵאַחַר שְׁמַתְפַּלְל, בְּוִדְאֵי יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה, שְׁזָה בְּחֵינַת מְלָכוֹת, כִּי תְּפִלָּה וְאֲמוּנָה הֵן דְּבָר אֶחָד, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וַיְהִי יָדְיוֹ אֲמוּנָה" (שְׁמוֹת יז, יב), וְתַרְגּוּמוֹ: פְּרִיסָן בְּצִלּוֹי, וְצָרִיף כָּל אֶחָד לְתַן כַּח לְמַלְכוֹת דְּקַדְשָׁה לְהַתְּגַבֵּר עַל מְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, וְכְמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּרָכוֹת ה.): לְעוֹלָם יִרְגִּזוּ אָדָם יֵצֵר הַטּוֹב עַל יֵצֵר הָרָע (שְׁזוֹ בְּחֵינַת עֲזוּת דְּקַדְשָׁה), וְעַל-יָדֵי מַה נוֹתֵן כַּח לְמַלְכוֹת דְּקַדְשָׁה? עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּכַח, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (סְפָה נב:): אִם פָּגַע בָּךְ מְגִיל זֶה מְשַׁכְּהוּ לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, עֵין שָׁם.

וְעַתָּה אָבוּא, בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, לְבָאֵר קְשִׁיטָךְ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת כְּבָר קְדָמְךָ בְּסִפְרָא "בְּאוֹר הַלְקוּטִים" מֵר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, עֵין שָׁם, שְׁמַקְשָׁה זֹאת וּמַתְרַץ תְּרוּץ נִפְלָא לְעַמְק כְּדָרְכוֹ, עֵין שָׁם; אִף כְּבָר הַזֶּה־רֵנוּ רַבְּנוּ ו"ל לְעֵין הַיֵּטֵב בְּתוֹרָתוֹ, וּלְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין הַמְּבִיאִין לְיָדֵי עֲבָדָה וּמַעֲשָׂה, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַמַּעֲשָׂה, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (אָבוֹת ג, יז): "לֹא הַמְּדֻרָשׁ עֵקֶר אֱלֹא הַמַּעֲשָׂה", וְכְמוֹ שְׁאֲמְרוּ (פְּסָחִים נ.): אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁפָּא לְכָאן ו'תְּלַמּוּדוֹ בְּיָדוֹ, וּמְפָרְשִׁים — הֵינּוּ שְׁקִים בְּיָדוֹ תְּלַמּוּדוֹ, וְהֵבֵן; וּבְכַפְרֵט בְּעֵגְזֵן נוֹרָא כְּזוֹה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהִבִּין עֲמֻקּוֹת הָעֵגְזֵן, כִּי אִם מִי שְׁאֲמְרוּ בְּעֵצְמוֹ ו"ל, דְּבָרִים נִשְׁגָּבִים כְּאֵלוֹ מַעֲגִין הַעֲלָאת הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁעוֹלוֹת אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת תְּפִלוֹת מְפִלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יְכוּל לִידַע אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַנִּשְׁמַע כְּזֹאת וְהַנִּרְאָה עוֹד כְּזֹאת, שְׁיִתְפָּאֵר אָדָם, הֲלֹא הוּא סְתָרֵי נִסְתָּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אִף בְּדַרְךָ פְּשׁוּט גְּבִין עַל-פִּי מַה שְׁכַתּוּב רַבְּנוּ ו"ל (עֵין לְקוּי־מוֹהֲרָן, חֵלֵק א', סִימָן סב), אִם הָיָה יוֹדַע הָאָדָם יְדִיעָה בְּלֵב שְׁלָם שְׁמֵלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וְדֹאֵי הָיָה מַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה, וְהָיָה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוּן דְּבָרָיו, וּבְשִׁבִיל שְׁהָאָדָם אֵינוֹ יוֹדַע זֹאת יְדִיעָה בְּלֵב שְׁלָם, בְּשִׁבִיל זֶה אֵינוֹ

מתלהב בל-בָּהּ, ואינו מדקדק בל-בָּהּ, וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, בן התלהבותו ודקדוקו, והידיעה היא מהיָצָר טוב והסתרת הידיעה היא מהיָצָר הרע, שמכניס בפירות וקשיות בלב, והתקון לזה הוא למוד התורה ועקר הלמוד צריך להיות לבָּרר לעצמו פסק ההלכה שזה למוד שלחן ערוך שמאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל יותר מכל הלמודים (עין שיחות-ה"ן, סימן כט), וזה פרוש (תהלים קיט, ז): "אורך בישר לכב", שתזכה לישרות לב, לאמונה ולתפלה הנ"ל, הוא "בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה" — אם אלמד שלחן ערוך, וידוע אָשֶׁר שני הדברים: "שלחן ערוך והתבודדות" הם הנהגות פלילות לכל מקרביו בכל ימי חייהם, והזהיר על זה ביותר (עין שיחות-ה"ן, סימן קפה), נמצא שזה תלוי בזה, כי על-ידי למוד שלחן ערוך לעמק, הינו לבָּרר לעצמו ההלכה על בוריה, עוסקים יותר על-ידי-זה בתפלה והתבודדות, כי זה תלוי בזה כנ"ל.

והעקר צריכים להתחזק מאד מאד בעצות ובעקשנות גדולה, לעשות לעצמו חק ולא יעבר כל ימי חייו ללמד שלחן ערוך, ועקר עצות דקדושה צריכים — בפשוטים לקיים את השלחן ערוך כמו שמתחיל המחבר (שלחן ערוך, ארח חיים, סימן א): "ולא יתביש מפני בני-אדם המלעיגים עליו בעבודת השם יתברך", ועל-ידי תקף העצות והעקשנות דקדושה שיש לו לקיים את השלחן ערוך, על-ידי-זה זוכה לישרות לב ולאמונה שלמה, וזוכה להתפלל ולהתבודד להשם יתברך שזה העקר — ליחד לעצמו מקום פנוי שאין שם אדם, ולפרש כל שיחתו וכל אשר עם לבבו וכל מה שעובר עליו לפני השם יתברך, ברחמים ובתחנונים כבן לפני אביו, וירבה לטען טענות, תחינות ובקשות, עד שיעזרהו השם יתברך, ויזכה לכל הנ"ל — "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כו, ה), ועתה יובן היטב ההמשך מה שפכת רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן ל), והצדיק יודע איזו תפלה באה מהבשרים וכו' על-ידי העצות והתורה של כל אחד ואחד וכו' וקל להבין, כי העקר הוא תפלה, כי על-ידי תפלה יכולים לעלות להשם יתברך, כי תפלה היא עקר השער והפתח להפגס להשם יתברך (עין לקוטי-מוה"ר"ן, חלק ב', סימן פד), ועין בתקוני

זהר (תקון מה): צְלוֹתָא אִיהִי סְלָמִי, עֵינֵי שָׁם, וְזוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ נַעַם זִיו הַשְׂכִּינָה בְּקִבְעוֹת, וְהַבְּחִי בְּאַרְחֵי חַיִּים סִימָן ב' מְבִיא
דְבָרֵי הַרְמַב"ם, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: גְּדוּלֵי חֲכָמֵינוּ הָיוּ נִמְנָעִים מִלְּגַלּוֹת רֵאשִׁים
לְהִיּוֹת הַשְׂכִּינָה חוֹפֶפֶת עַל הָאָדָם וּמְסוֹכְכֶת אוֹתוֹ, וְכֵן הָיוּ מְמַעֲטִים
בְּדְבָרֵיהֶם לְזֹאת הַכּוֹנֵה, עֵינֵי שָׁם.

וְמָה שֶׁהַקְּשִׁית עַל מָה שֶׁכָּתַב מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, אוֹנָא,
הַלְכָה ב, וְהוּבְאוּ דְבָרָיו בְּקוּנְטָרַס "אַמוּנַת עֵתָד"), שֶׁכִּינֵן שְׁכָל יוֹם מְשָׁנָה
מִחֲבָרוֹ, עַל-בֵּן צָרִיף לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּלִילָה עוֹד מִזֶּה הַיּוֹם, וְזֶהוּ
פְּשׁוּט, כִּי קִימָא לָן בְּקַדְשֵׁימִי — הַלִּילָה הוֹלֵךְ אַחֵר הַיּוֹם (חֲלִין
פ.ג.), כִּי רַק בְּאוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ — דָּרַשׁ בֵּן זוּמָא: הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלִּילָה, אֲכָל בְּקַרְבָּנוֹת — הַלִּילָה הוֹלֵךְ אַחֵר הַיּוֹם, עֵינֵי שָׁם; וְיִדוּעַ
מָה שֶׁכָּתוּב בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (פְּרָשַׁת נִשְׂא קַכּב): מִדְּחָרַב כִּי מִקְדָּשָׁא לָא
אַשְׁתָּאֵר לְנוּי אֶלָּא וְדוּי דְבָרִים לְבַד; נִמְצָא, כְּמוֹ שֶׁבְּקַרְבָּנוֹת הָיָה כָּל
הַלִּילָה הוֹלֵךְ אַחֵר הַיּוֹם, וְעַכְשָׁו, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֵין לָנוּ קַרְבָּנוֹת
רַק וְדוּי דְבָרִים וְתְשׁוּבָה, גַּם בֵּן הַלִּילָה הוֹלֵךְ אַחֵר הַיּוֹם, וְקַל לְהַכִּין.

וְהַעֲקָר תִּזְכֹּר מָה שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל אֵת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז):
"הַיּוֹם אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמְעוּ" (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ת, חֲלָק א, סִימָן ערב): אִם
תִּרְצֶה לְשִׁמְעַע בְּקוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תִּדַע כִּי הַעֲקָר הוּא "הַיּוֹם הַזֶּה",
וְלִבְלֵי לְדַחוֹת מִיּוֹם לְחֲבָרוֹ, כִּי יוֹם הַמְּחִרַת הוּא עֲנִינֵן אַחֵר לְגַמְרֵי
(כְּמוּבָא בְּאַרְיִכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּקָרוֹן, הַלְכָה ד, עֵינֵי שָׁם), וּבְזֶה פְּרָשַׁתִּי
הַמְּשָׁנָה (טְהָרוֹת, ח, ג): הַמְּאָבָד בִּיּוֹם וּמְצָאוֹ בִּיּוֹם — טְהוֹר, הַמְּאָבָד
בִּיּוֹם וּמְצָאוֹ לְמַחְרָתוֹ — טְמֵא וְכַנֵּ"ל, כִּי הַעֲקָר לְשׁוּבַת הַיּוֹם דִּיקָא,
וְכֵן יֵשׁ לְפָרֵשׁ אֵת הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מ, ט): "אֵת חֲטָאֵי אֲנִי מְזַכֵּיר
'הַיּוֹם'", הֵינּוּ אִם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַנֵּ"ל, יִזְכֹּר אֵת חֲטָאֵיו וְיָשׁוּב, כִּי מָה
שֶׁפָּגַם "הַיּוֹם", זֶה בְּנִדְאֵי יִזְכֹּר וְיִהְיֶה מִמְּאֲרֵי דְחוּשְׁבָּנָא'.

ג) הַתְּפִלָּה הִיא סְלָמִי.

ד) "בֵּית-חֲדָשׁ" מְרַבֵּי יוֹאֵל סִירְקִישׁ ו"ל.

ה) מְסַרְתָּ בְּיַדֵּינוּ.

ו) מִשְׁחָרַב בֵּית-הַמְּקָדָשׁ, לֹא נִשְׁאָר לָנוּ.

ז) מִבְּצֵלֵי הַחֶשְׁבּוֹן.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי הַרְבִּים בְּפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה זְמַן חֲצוֹת
— אֶקְצֹר, וְכָל זֶה כְּתַבְתִּי בְּחַפְזוֹן גָּדוֹל וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְהֶאָרִיף.

וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ יָמֵי ה' שׁוֹכְבֵי"ם', תְּרַבֶּה בְּאֵמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם,
לְתַלְמֵד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן פ"ט, וְתֹאמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה
מ"ה מ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" חֶלֶק ב', עַד שֶׁתִּמְצָא אֶת זְוִיגְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וּמְצַפֶּה לְהַצְלַחְתְּךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת...

רפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַחֲשׁוֹב הַמְּשֻׁתָּקֵךְ
לְעִבּוֹדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחֹתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּסִפְרֵי
הַצִּדִּיק הָאֵמֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁר אֵתָה מְחִיָּה עֲצֻמָּךְ בָּהֶם, וְכִי הִסְפֵּר
"מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" עָשָׂה אוֹתָךְ לְבַעַל תְּשׁוּבָה, כֵּן הוּא הָאֵמֶת, כִּי
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְחִיִּים, וְהַחֲזִירוּ וּמְחִזְזִירִים בְּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית אֲלֵפִים
וּרְבֻבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד
מְאֹד, וּמְעוֹרְרִים מְאֹד אֶת לֵב הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וּמְקִיְצִים אוֹתוֹ מִשְׁנֵאתוֹ
וּמִנְפִּילָתוֹ, לְבַל יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם אַפְּנוֹ, כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעְדֵי
הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ — לְקִשֹּׁר עֲצָמוֹ לַצִּדִּיק
שְׂבִדוֹר, וְלִקְבֵּל דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כֶּהוּא זֶה דְּבַר קָטָן וְדָבָר
גְּדוֹל וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמָאל, כִּי צָרִיף
לְהַשְׁלִיף מֵאֵתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלִסְלַק דַּעְתּוֹ כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל
בְּלַעְדֵי אֲשֶׁר יִקְבֵּל מֵהַצִּדִּיק וְהֵרֵב שְׂבִדוֹר, וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ

שְׁכָל עֲצָמוֹ אֵינוֹ מְקַשֵּׁר לְצַדִּיק, וְיִשְׂרָאֵל בְּעַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה הָיָה לָהֶם חֻמַּת גְּדוּלוֹת, כִּי אַז הָיוּ בִּימֵיהֶם עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהִיָּתָה טְעוּתָם עַל-פִּי חֻמַּת וַחֲקִירוֹת גְּדוּלוֹת בְּיָדוּעַ, וְלֹא שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְשֻׁלְכִין מֵעֲצָמָם הַחֻמַּת, לֹא הָיוּ מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה, כִּי הָיוּ יְכוּלִים לְכַפֵּר, חַס וְשָׁלוֹם, בְּכָל, וְלֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם כָּל מָה שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם מִשֶּׁה רַבְּנֵנוּ, וְאֶפְלוּ כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים הַנוֹרְאִים שֶׁעָשָׂה לְעֵינֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם, כִּי גַם עִתָּה נִמְצְאִים אֶפְיֻקוּרְסִים הַכּוֹפְרִים עַל-יְדֵי שְׁטוּת וְטְעוּת חֻמַּתָּם, אֲךָ יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה רַחוּם אֶת הָאֱמֶת, וְהַשְּׁלִיכוֹ אֶת הַחֻמַּת, וְהֶאֱמִינוּ בָּהּ וּבִמִּשְׁשָׁה עֲבָדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּבְזֶה מְפָרֵשׁ רַבְּנֵנוּ ו'ל (דְּבָרִים ל.ב, ו): "עַם נִבְּלָל וְלֹא חָכָם", וְהַתְּרַגּוּם מִבְּאֵר: "עַמָּא דְקַבִּילוּ אוֹרֵייתָא וְלֹא חִכִּימוּ", וְהוּא לְכַאוּרָה פְּלִיאָה עֲצוּמָה, מָה עֲנִין תַּבַּת "נִבְּלָל" לְתַרְגָּמוֹ עַל קְבֻלַּת הַתּוֹרָה? אֲךָ עַל-פִּי הַנִּבְּלָל מָה נִמְלָצוּ לַחֲיוֹן דְּבָרֵי הַתְּרַגּוּם הָאֵלּוּ, כִּי עָקַר קְבֻלַּת הַתּוֹרָה הָיָה עַל-יְדֵי — "וְלֹא חִכִּימוּ", הֵינּוּ עַל-יְדֵי שֶׁהַשְּׁלִיכוֹ מֵאִתָּם כָּל הַחֻמַּת, וְעָקַר הָעֲבוּדָה לְהִיּוֹת תַּם וְיִשְׂרָאֵל יָרָא אֱלֹקִים וְסָר מִרַע בְּלִי שׁוֹם חֻמַּת (עִין כָּל זֶה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג, עִין שָׁם), וְרַבְּנֵנוּ ו'ל אָמַר: כָּל מִי שֶׁיִּצִּיַּת אוֹתִי וְיִקְיָם כָּל מָה שֶׁאֲנִי מְצַוֶּה, בְּיָדֵי יְהִיָּה צַדִּיק גְּדוּל יְהִיָּה אֵיךְ שֶׁיְהִיָּה (עִין חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שכב), וְכֵן סִפֵּר מוֹהַר"ן ו'ל, שֶׁשְּׁנֵת־קָרַב אֶל רַבְּנֵנוּ ו'ל הַשְּׁלִיף שֶׁכָּלוּ לְגַמְרֵי, וְכָל מָה שֶׁצִּוֶּה אוֹתוֹ רַבְּנֵנוּ ו'ל קִיָּם.

וְצָרִיף אֶתָּה לִידַע שֶׁזֶה עָקַר גְּדוּל בְּעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפִרְט בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוּת, כִּי דָרָךְ הַבְּעַל-דְּבָר לְקַרֵּר אֶת הָאָדָם כְּאֵלּוּ עֲלִיו אֵינֶם נִאֲמָרִים דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל, וְשֶׁהוּא כְּבָר נֶפֶל לְעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּה, וְאֵין לוֹ שׁוֹם תְּקוּהָ, חַס וְשָׁלוֹם, וְכֵאלּוּ שֶׁהוּא כְּבָר לֹא יוֹכֵל לְהִתְקַרֵּב, מִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁהִתְחִיל כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים וְנֶפֶל, אִז מִתְגַּרְהָ בּוֹ הַבְּעַל-דְּבָר בְּיֹתֵר לְהַפִּילוֹ, עַל-כֵּן תִּלְעַג לוֹ בְּכַח הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְלִידַע שֶׁכָּל מָה שֶׁדְּבָר רַבְּנֵנוּ ו'ל, זֶה נִאֲמַר גַּם עֲלֶיךָ וְאֶפְלוּ עַל הַיֹּתֵר גְּרוּעִים מִמֶּךָ בְּאֵלְפִים וְרַבְּבוֹת בְּחִינּוֹת, כִּי רַבְּנֵנוּ ו'ל אָמַר

(א) עַם שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא "הַתְּחַכְּמוּ".

בְּפֶרוּשׁ (שיחות-הַר"ן, סימן רט), שְׁכַל דְּבוּר מַה שֶׁדָּבַר עִם תַּלְמִידוֹ אִינוֹ
 בְּשִׁבִיל עֲצָמָם כִּי אִם גַּם עַל הַדּוֹרוֹת הַעֲתִידִים לְבוֹא, וְיִדוּעַ לְאַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ מַה שֶׁדָּבַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים כָּל אֶחָד תִּקַּן
 וְעָשָׂה הַרְבֵּה הֵינּוּ שֶׁקָּרְבוּ אֲנָשִׁים רַבִּים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל
 אַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁנִּסְתַּלְּקוּ נִפְסַק הָעֲנִיָּן, אֲבָל אָנוּ, סִיִּם רַבֵּנוּ ו"ל, צָרִיכִים
 לְעִשׂוֹת דְּבָר שְׁלֵא יִפְסַק לְעוֹלָם שְׂאֵלוֹ אֲנָשִׁים יִקָּרְבוּ אֲנָשִׁים אַחֲרֵים,
 וְהֵם יַעֲשׂוּ וַיִּקָּרְבוּ עוֹד, וְכֵן לְעוֹלָם (תִּי-מוֹהַר"ן, סימן שעג), וְאָמַר עוֹד
 (שם, סימן רכט): "מִיִּין פִּייעֶרְל וְועט שוין טלואָן בִּיז מְשִׁיחַ וְועט
 קוֹמֵעֵן"^ב, וְכֵן אָמַר (שם, סימן רכב), שְׁמִי שֶׁיִּתְקַרֵּב אֵלָיו בְּוִדְאֵי יְהִיָּה
 צַדִּיק, וְלֹא אֵלָיו בְּלִבְד, אֲלֵא אֶפְלוּ מִי שֶׁיִּתְקַרֵּב לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וְאֶפְלוּ מִי שֶׁרַק יִגַּע בָּהֶם, בְּוִדְאֵי יְהִיָּה אִישׁ כְּשֶׁר וְצַדִּיק גְּדוֹל, וְהַכֹּל
 תְּלוּי אִם מְצִיִּתִים אוֹתוֹ, וְכֵן מוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סימן סח),
 עָקַר שְׁלֵמוֹת הַצַּדִּיק שֶׁיִּוָּכַל לְהִיּוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וְכוּ' הֵינּוּ כְּשֶׁיְהִיָּה
 לְמַעְלָה אַחַר הַהִסְתַּלְּקוּת יְהִיָּה גַם-כֵּן לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם עַל-יְדֵי
 תַּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים הַמְּקַיְמִים דַּעְתוֹ, כַּמוֹבָא שֶׁם בְּאַרְיִכוֹת נִפְלְאָה
 מְעַנֵּין שֶׁהַצַּדִּיק הָאֵמֶת אֵף שֶׁנִּסְתַּלַּק לְעִילָא וְלְעִילָא נִקְרָא חַי —
 עַל-יְדֵי תַּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים הַמְּקַיְמִים דְּבָרָיו (וְעֵין בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁלוּחִין,
 הַלְכָה ה', עֵין שֵׁם), וּבִסְפָר "עֲלִים לְתַרוּפָה" כּוֹתֵב ר' נַחֲמָן מְטוּלְטִישִׁין
 ו"ל (תַּלְמִידוֹ שֶׁל מוֹרְנוּ מוֹהַר"ן ו"ל): כְּבָר מְנַח כָּלל בְּיַדְנוּ אֲשֶׁר כָּעַת
 הַצַּדִּיק שֶׁבְּדוֹר הוּא אֲדַמוּ"ר, וְכֵר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה, וַיֵּשׁ בְּזֶה
 הַרְבֵּה דְּבוּרִים לְבָאָר, יִזְכְּנוּ ה' לְדַבְּרֵי מִזֶּה פָּנִים אֶל פָּנִים.

הָעָקַר, אַחֲרֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד עַל-פִּי דְרָף הָאֵמֶת
 שֶׁקָּבְלוּ מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְתִשְׁקַד הַרְבֵּה עַל דְּלַתוֹת הַתּוֹרָה
 הַקְּדוֹשָׁה בְּפֶרֶט עַל לְמוֹד שְׁלִחַן עָרוּף, שֶׁמֵּאִד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל
 עַל זֶה, וְשֵׁם לָנוּ לְחַק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עָרוּף,
 לְבַל יִחְסַר יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְמוֹד שְׁלִחַן עָרוּף, וְכֵן שֵׁם לָנוּ חֶק קְבוּעַ
 שְׁנַתְּבוּדָד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, הֵינּוּ שֶׁתִּמְצָא מְקוֹם מִיָּחָד שְׂאִין
 שֵׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִפְרֵשׁ שִׁיחַתְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִתְפַּלֵּל

(ב) הָאֵשׁ שְׁלֵי כְּבָר תּוֹקֵד עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ.

להשם יתברך ברחמים ותחנונים, ותתודה ותבקש מחילה וסליחה, וכן תבקש כל מה שיעלה על לבך ודעתך, וזה נקרא התבודדות, ושתי ההנהגות האלו הן היסודות מחסידות ברסלב, ומלבד מה שספרי רבנו ז"ל מלאים עצות נכונות והדרכות ישרות על כל דבר ודבר, ואין שום דבר שבעולם שלא יהיה נמצא פתוב בספריו הקדושים, ועוד חזון למועד, שאכתב לך, בעזרת השם יתברך, על כל מה שתשאל.

ומה שכתבת שהספר "משיבת נפש" עשה עליך רשם גדול, תדע לך שזה לי כמעט שלש-עשרה שנים, שאני לומד בספרי רבנו ז"ל, והספה שהגעתי לזה ואיך שזכיתי להתקרב, שפעם בימי נעורי, מצאתי ספר קטן, והיה קרוי מאד, וזה היה הספר "משיבת נפש", ונתעוררתי כל-כך בתבערת לבבי, אשר לא יאמן כי יספר, ונשתניתי לטובה, בעזרת השם יתברך, ומאז ועד עכשו אני שוקד בספריו, וכן נתעוררתי והדפסתי חמשת אלפים ספרי "משיבת נפש", ונפוצו ברוב העולם, תהלה לאל, וכן זכיתי להדפיס כל ספרי רבנו ז"ל, תהלה לאל, יותר משמונים וחמשה אלף ספרים במשך שנה וחצי כידוע לאנשי שלומנו, והכל היה, כי ראיתי שספר קטן כזה מספרי רבנו ז"ל יכול לעורר אדם כל-כך, עד שאמרתי שאני מחיב להדפיס את כל הספרים ולהפיצם.

ומחמת טרדותי הרבים עכשו באישון לילה, וזמן חצות הגיע

— אַקצֶר.

הדורש שלומך...

רַפֵּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצַמָּא מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי וְצַעְרֵי גְדוֹל מְאֹד מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אִף בְּאַמַּת אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה בְּעֶצְמָךָ גּוֹרֵם לָךְ תְּמִיד בְּלִבּוּלִים אֱלוֹ, כִּי כְּתִיב (תהלים לד, יג'יד): "מִי הָאִישׁ הֶחֱפֵץ חַיִּים אֲהֵב יָמִים לְרְאוֹת טוֹב נֶצַר לְשׁוֹנֶךָ מִרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מִרְמָה", וְכְתִיב (משלי כא, כג): "שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ", וְכֵן מוֹהֲרֵנִי ת' ו' ל אָמַר: "דִּי אֲלַע וְוֹאס הָאֲבָן גִּירְעֻדֵט הָאֲבָן זִיךְ נִישֵׁט דְּעַר הָאֲלֵטֵן" א, מֶה לָךְ וְלַצָּרָה הַזֹּאת לְהַכְנִס בְּוִכּוּחִים עִם חֲבֵרֶיךָ, מִדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו' ל (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר'ן, חֵלֶק א', סִימָן קַעֲמָא) עַל הַפְּסוּק (דְּנִיֵּאל יב, ב): "וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָא יִקְיָצוּ אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֱלֹהִים לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם", הֵינּוּ כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר שְׁכָל חֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֶה שְׁלֹא הִיָּה נוֹדַע עַד עַכְשָׁיו, הֵינּוּ שְׁנִתְגַּלְגַּל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, אִזּוּ רַבִּים מִתְקַרְבִּים וְנִתְעוֹרְרִים מִשְׁנֵתָם, כִּי הַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר'ן, חֵלֶק א', סִימָן ס), אִף יֵשׁ שְׁנֵי סוּגֵי מְקַרְבִּים. סוּג אֶחָד: אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם, שְׁעוֹסְקִין בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַצְנָע לְכַת, וּמְקַיְמִים אֶת כָּל דְּבָרֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְעוֹסְקִים הַרְבֵּה בְּתוֹרָה, בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, כְּתַפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְהַכָּל מִצְנָע מְכָל הָעוֹלָם, זֶה בְּחִינַת: "צַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם" (הוֹשַׁע יד, י) — שְׁהוֹלְכִים עִם הַדְּרָךְ שְׁגִלָּה הַצַּדִּיק. וְסוּג שְׁנֵי: "וְאֱלֹהִים לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם" — שְׂאִינִם עוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם זֹו הַדַּעַת, רַק מְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אֶת הָעוֹלָם שְׂאִינִם יוֹדְעִים מִזֹּו הַדַּעַת, וְזֶה בְּחִינַת: "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם" (שֵׁם) — שְׁמַבְלִים זְמַנָּם בְּשִׁטּוֹת בְּוִכּוּחִים שֶׁל מֶה בְּכָךְ, וְזֶה לְחַרְפוֹת וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם, שְׁמַחְרְפִים וּמְבַזִּים אֶת הָעוֹלָם, כִּי אֵינָם מְשַׁתְּמָשִׁים עִם זֶה הַשְּׁכָל

(א) כָּל אֱלוֹ שְׁדַבְּרוּ לֹא הִחְזִיקוּ מִעֲמִד.

בעבודת השם יתברך, רק עושים ליצנות מאחרים שהם כבר בדרך האמת, וכלם מנחים בחשך ובשקר.

וצריך לזכור את זה תמיד, כי מה לך עם אחר, אמת שצריכים לדבר הרבה עם חברו בעבודת השם יתברך, פאשר הזהירנו על זה רבנו ז"ל, אף החכם עיניו בראשו שאם תראה שהם לצים, צריך להתרחק מהם כמטחוי קשת, ומכל שכן לבל יבגס, חס ושלום, בנפוחים, ולא את אלה רצה רבנו ז"ל, (מה שבאמת יכולים לקרב את כלם, אף מחמת שלא עוד שאין אתה מקרבם, אלא גם ירחקו אותך), ועין מזה בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן נט), ותקנים (תהלים א, א): "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב, כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה", ותשפך נפשך להשם יתברך תמיד, ואותם הדבורים שאתה מדבר בחנם ומתנכח, יותר טוב שתכניסם בתפלה ובהתבודדות — שתתפלל תמיד להשם יתברך, ואז תזכה "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כז, ד).

הדורש שלומך...

רפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה לאהובי, ידידי היקר, שותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מאת ה' היתה זאת, כי המכתב הזה נתעבב אצלי עד עכשו, ומה רבו מעשיך ה', שקבלתי עכשו מכתב מר' ... גרו יאיר, שתהלה לאל קבל כל הספרים, ברוך הוא וברוך שמו יתברך, שעשה לי החסד הזה, כי מספר שהיו לו נסים עד שהוציאם, כי שלחתי הכל למקום אחד וכו'.

אֲשֶׁר רפד בְּנַחֵל קעג

גַּם מִדֵּי עֲבָרֵי בְּרַחוּב, פְּגַשְׁתִּי אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁחֹזר
אֶתְמוּל מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְסִפֵּר לִי, שְׁאֵתָה מִשְׁתַּדֵּל עֲכָשׁוּ בְּהַדְּפֹסֶת
הַ"לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן", רָאָה גַּם רָאָה מָה שְׁאָמַר לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי
הַמְחַשְׁבָּה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוּל, (עַיֵן בְּלְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצג, וְכֵן
הוּא בְּעֵלִים לְתַרוּפָה).

חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶיךָ חֵלְקֶךָ שְׁזָכִיתָ לָזֶה, וְתִדַּע
שְׁאֲנִי נוֹתֵן לָךְ עוֹד אַרְבַּע מְאוֹת "מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל", סֵף הַכֹּל אֶלְךָ
סְפָרִים לְהַדְּפֹסָה שְׁלֶךָ, וּבִזְהָ הַשְּׂבוּעַ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשַׁלַּח לָךְ,
וְאַבְקֶשׁ מִמֶּךָ שְׁתַּפִּיץ אוֹתָם בְּזוּל מְאֹד, וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי מִהַהַדְּפֹסָה
הַזֶּה"ל, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַרְא ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ וְיִרְדְּפוּ לְמַעַלְתָּ כְּבוֹדוֹ, אֶהוּבִי, יְדִידִי, הַצִּמּוּד
בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, וְשִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

כֵּן תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ גַּם אֶתָּה לְמִצָּא בְּךָ תְּמִיד נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִדּוֹן
אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקָּיֵם (תְּהִלִּים לו, י): "וְעוֹד מֵעַט
וְאֵין רָשָׁע, וְהַתְּבוּנָתָה עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" (עַיֵן לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן רפב), כִּי אֵין זֶה שׁוֹם מְעַלָּה לְחַפְּשׁ אַחַר חֲסְרוֹנוֹת, הֵן לְחַפְּשׁ עַל
עֲצָמוֹ וּמִכָּל שְׁכֵן אֲצֵל אַחַר, כִּי צָרִיךְ לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, בְּפִרְט
עֲכָשׁוּ בְּעִקְבָתָא דְּמִשִּׁיחָא, אֲשֶׁר הַסְּטָרָא אַחְרָא מִתְּפַשְׁטָה מְאֹד מְאֹד
בְּעוֹלָם בְּתַאֲוֹת וּבְנִסְיוֹנוֹת, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר הֵן בְּבִיתוֹ

וְהֵן בְּפִרְנָסָתוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְכָל נִקְרָה וּנְקָרָה מֵהִיָּהוּדוֹת יִקְרָה לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל הַגְּלוּת כָּבֵד מְאֹד כְּיָדוּעַ, וְכֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם מַה שְּׂיֻכַּל, וְאִם לְפַעֲמִים מִחֶךְ סְתוּם, תִּלְמַד עֵינַי יִצְקֵב אוֹ מִדְרָשׁ אוֹ מִשְׁנֵיּוֹת, וְאִין צָרִיךְ לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל, שְׂאֲסוּר לִפְלֵ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, וְאִף אִם נִכְשֵׁל כְּמוֹ שְׂנִכְשֵׁל, חַס וְשְׁלוֹם, וְזוֹ לְשׁוֹן הַשָּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ (מִסְכַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה): כָּלֵל זֶה יִהְיֶה מִנְּחַ בְּיָדְךָ, "כָּל מַה שְּׂיֵאמַר לְךָ בַּעַל הַבַּיִת עֲשֵׂה חוּץ מִצָּא" (פְּסָחִים פו:), וְהִבֵּן, כִּי בְּאֵמֶת גַּם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא יִחַפֵּץ כִּי יָמוּת הַרְשָׁע, כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ וְחִי, כִּי כָּל זְמַן שְׂהֶאָדַם חִי, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֲפִלּוּ פְגָם כְּמוֹ שְׂפָגָם, חַס וְשְׁלוֹם, וְהַעֲקֵר לְקַיָּם מַה שְּׂאֲמַר הַנְּבִיא (הוֹשַׁע יד, ג'): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה'", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה לַח, סִימָן ד): "אִינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֲלֵא דְבָרִים", שְׂרַצוֹנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק הַתְּבוּדוֹת — לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחַתּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתְּוֹדוֹת אֵלָיו, וְאִז אִין שׁוּם מְקַטְרֵג יְכוּל לְקַטְרֵג עָלָיו, מֵאַחַר שְׂסַפֵּר הַכָּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַפָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאָרָא ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיֵגוּ אֵל מַעַלְתַּי יְדִידֵנוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הָעוֹסֵק בְּהַדְרָפְסַת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

בְּאֵתִי לְהוֹדִיעַ לָכֶם, שְׂקִבְלָתִי הַמַּעוֹת מִבְּנֵיכֶם ר' ... שְׂיִחְיֶה, וְאִם תִּרְצוּ עוֹד סְפָרִים תִּכְתְּבוּ לִי, וְאִנִּי נִצְרָךְ לַעֲשׂוֹה "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאִנִּי מוֹכֵן לַעֲשׂוֹת חֲלוּפִין מֵהַסְּפָרִים שְׂלִי אֵילּוֹ שְׂתִרְצוּ, וְכֵן אֲנִי צָרִיךְ

לְשֵׁלֶשֶׁה סְטִים "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", תְּכַתֵּב לִי הַמְּחִיר בְּדוּלָרִים, וְאֶשְׁלַח לָכֶם עֲבוּר זֶה אֵילוֹ סִפְרִים שְׁתַּרְצוּ, וְאֶבְקֶשׁ שְׂיִהְיֶה בְּכַרְיָה טוֹבָה.

וְאוֹדוֹת הַ"תְּקוּן הַכָּלְלִי" נִדְרָתִי אוֹתָם לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ עוֹד בְּהִיוֹתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲכַל אִם אֲתָם רוֹצִים אַחֲרַיִם לְהַפְיֵצַם בְּחִנָּם בְּבֵתִי-הַמְּדֻרָשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתֶּם אֲזִי אֶשְׁלַח לָכֶם, וְחִזַּק וְאַמֵּץ בְּפִרְט בְּתַפְלָה וְהַתְּבוֹדְדוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְקוֹם לְכַרֵּחַ מִפְּגַעֵי הַזְּמַן כִּי אִם אֵילוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְרַק זֶה עֶקֶר הָעֵצָה מִכָּל הָעֲצוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

רְפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶרָא, שְׁנַיִם-עָשָׂר דְּשׁוּבְכֵיִם הִתְשַׁכְּטוּ.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיֶּקֶר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ בְּכָר קִבְּלָתִי כְּמָה פְּעָמִים, וּבְכָר כְּמָה פְּעָמִים רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ, אֲכַל הַמְּנִיעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הֵם אֲשֶׁר עֲכָבוּנִי, וַיְדוּעַ גְּדָל רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וְאֶזְהָרְתוֹ עַל אֲהַבַת חֲבָרִים, שְׁנֵה נִמְשָׁף מִהַצְדִּיק בְּעֵצְמוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), שֶׁהַצְדִּיק מַעֲלֶה אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַמְּקַרְבוֹת אֵלָיו בְּכָל־לֵיּוֹת, וְעַל-יְדֵי הַכָּל־לֵיּוֹת נִתְנַסַּפֶּת בָּהֶם אֲהַבָּה זֶה לְזֶה, וְאֲזִי מְעוֹרְרִים אֵלוֹ לְאֵלוֹ וְאוֹמְרִים זֶה לְזֶה, וּמְזַכְּרִים זֶה לְזֶה, עֵין שָׁם, וְכֵן עַל-יְדֵי שְׁנִכְלָלוֹת יַחַד כָּל הַנְּפָשׁוֹת אֶצֶל הַצְדִּיק הָאֵמֶת, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂית שְׂמִחָה וְאֲהַבָּה, כִּי עֶקֶר הַכָּל־לֵיּוֹת לְהִיוֹת בְּיַחַד הוּא אֲהַבָּה כִּיְדוּעַ (עֵין שָׁם, סִימָן סא), וְזֶה שֶׁהִזְהִירָנוּ מְאֹד: "אֲנִי בְּחִבּוּתָא תְּלִיא"^א, וְעֶקֶר קִבְּלַת הַתּוֹרָה

(א) הָעֵינָן שְׁלָנוּ תְּלִי בְּחִבּוּתָנוּ.

הָיָה עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים" וכו', "וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַת הַהָר" (שְׁמוֹת יט, ב), וַדָּרְשׁוּ חֻכְמֵינוּ ו"ל (מְכִילְתָּא), וּמוּבָא בְּפִירוּשׁ רַש"י שָׁם: "כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד", מֵה שְׂאִין בֶּן שְׂאָר הַחֲנִיּוֹת שֶׁהָיוּ בְּמַחְלַקַת וְכו' (עֵין בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, בֵּית-הַכְּנֶסֶת, הַלְכָה ד), וַיְדוּעַ גְּדֹל הָאֲזֹהָרָה שֶׁהָזְהִיר הָאָרִיז"ל אֶת תַּלְמִידָיו עַל הָאֲהָבָה בִּינֵיהֶם (כְּמוּבָא בְּכַתְבֵי הָאָרִיז"ל, שְׁעַר הַכְּנֹנֹת, בְּרַכַּת הַשַּׁחַר א:), וַיֵּשׁ בְּכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל דְּבָר יָקָר שֶׁהוּא נֶקְדָּה טוֹבָה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, וּבְחִינָה זֹאת שְׂיֵשׁ בּוֹ יוֹתֵר מִחִבְרוֹ מִשְׁפִּיעָה וּמְאִירָה וּמְעוֹרְרָת לֵב חִבְרוֹ, וְחִבְרוֹ צָרִיף לְקַבֵּל הַתְּעוֹרְרוֹת וּבְחִינָה זֹאת מִמֶּנּוּ, בְּחִינַת "וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין" (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), וּמוֹהַר"ן ו"ל מְגַלֵּה גְּפֹלְאוֹת (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תַּפְּלִין, הַלְכָה ה), שֶׁשָּׁלַשׁ הַנְּקֻדּוֹת הַמוּבָאוֹת בַּתּוֹרָה הַזֹּאת, שְׁזָה בְּחִינַת תַּפְּלִין, תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ — זֶה כְּנֶגְדַת נְקֻדַת הַצַּדִּיק, וּבְשִׁבִיל זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת מְגַלֵּה, לְהוֹרוֹת כִּי דַעַת הַצַּדִּיק צָרִיכִים לְגַלוֹת בְּפָנָי הַכֹּל וְלְבַלֵּי לְהַתְּבַיֵּשׁ, וְתַפְּלִין שֶׁל יָד — זֶה כְּנֶגְדַת נְקֻדַת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ הַתְּבוּדוֹת, בְּשִׁבִיל זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת מְכֻסָּה, וְהַרְצוּעוֹת שֶׁנִּמְשָׁכוֹת מִהָרֹאשׁ הֵן כְּנֶגְדַת הַתַּלְמִידִים וְהַחֲבָרִים שֶׁמְקַבְּלִים וְנִמְשָׁכִים מִהַצַּדִּיק שֶׁהוּא הָרֹאשׁ-בֵּית כְּדוּעַ, עֵין שָׁם, וְאֲנִי הוֹסֵפְתִי שֶׁהָרִי גַם לְתַפְּלִין שֶׁל יָד יֵשׁ רְצוּעוֹת, אֲפִי נִרְאָה שְׁזָה כְּנֶגְדַת הַתַּלְמִידִים וְהַמְקַרְבִּים שֶׁל כָּל אֶחָד, כְּדוּעַ שְׂרַבְנוּ ו"ל הַזְהִירָנוּ לְעֲשׂוֹת תַּלְמִידִים וּמְקַרְבִּים אֲחֵרִים, אֲפִי הָעֵקֶר הוּא נְקֻדַת הָרֵב וְהַצַּדִּיק, שֶׁהַכֹּל צָרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וְכֵן נְקֻדַת עֲצָמוֹ — מִיָּגִיָּה וּבִיָּגִיָּה, שְׁזָה בְּחִינַת הַתְּבוּדוֹת, אֲפִי בְּאֵמַת הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כִּי עֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַתַּלְמִיד הוּא דִּיקָא מִהָרֵב כְּדוּעַ, וְכֵן כָּל עֲנִיַן הַתְּבוּדוֹת הוּא רַק מִהַצַּדִּיק, וְרַבְנוּ ו"ל מְפָרֵשׁ הַמְּשָׁנָה (תְּרוּמוֹת א, ב): "סֵתָם חֲרַשׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר", כִּי מִי שְׂאִינוֹ שׁוֹמֵעַ הַתְּעוֹרְרוֹת הַצַּדִּיק שֶׁמְעוֹרֵר בְּגִי-אָדָם מִהַשְּׁנָה, עַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ מְדַבֵּר דְּבוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס), וּבְזֶה פִּרְשְׁתִּי הַכָּתוּב (תְּהִלִּים יט, ד): "אֵין אֹמֵר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נְשִׁמְעַ קוֹלָם", כִּי קֹדֶם שֶׁשׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֻכָּם וְקוֹל הַצַּדִּיק,

הרי אינו מדבר דבורים להשם יתברך בתפלה והתבודדות, וזהו —
 "אין אמר ואין דברים" כי "כלי נשמע קולם" — שאינו שומע קול
 הצדיק.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, בעבודת השם יתברך, כי
 ה' עמך, אהך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין
 וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם
 יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר — הפל לכל עצם עצמיית חיות
 אלקותו יתברך, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזין
 עליו מלמעלה (חלין ז:), והכל בהשגחה פרטית, ותתמיד מאד מאד
 בספרי רבנו ז"ל, שהם נקדת הרב, כי בספרו שם גנוזים פניו, שכלו,
 חכמתו ונדעתו (עין לקוטי מוהר"ז, חלק א', סימן קצב): ועל-ידי-זה יפתח
 פיך לדבר תמיד להשם יתברך בתפלה והתבודדות, שזה העקר, כי
 אין שום מנוס לברח, כי אם להשם יתברך, ומכל מה שעובר עליך
 תברח אל השם יתברך, ליחד לעצמך מקום שאין שם שום בני-אדם,
 ותפרש כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ופשיטות כאשר ידבר
 ה' לפני אביו, ותבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים, שתזכה
 למה שאתה צריך לזכות בזה העולם, והפל לכל מה שעובר עליך
 ברוחניות ובגשמיות תשיח ותספר לפניו יתברך, וכן כל הפסופין
 והרצונות הטובים שיש לך להשם יתברך ולתורה וכו' וכו' תוציאם
 בפה מלא, שנעשים מזה דברים גבוהים וצרופים נפלאים בעולמות
 העליונים (עין שם, סימן לא), ועקר התחברות ודבקות להשם יתברך
 הוא על-ידי תפלה והתבודדות, כי התפלה היא השער דרך שם
 נכנסים להשם יתברך, ומשם מכירים אותו (עין שם, חלק ב', סימן פד),
 ועין בתקוני-זהר (תקון מה): "צלותא איהי סלם"ג, כי עקר הסלם
 לעלות להשם יתברך הוא תפלה והתבודדות, ועל-ידי תפלה ממשיך
 על עצמו אור השכינה, שהוא אור האמונה הקדושה פידוע, כי
 אמונה ותפלה הן דבר אחד, כמו שכתוב (שמות יז, יב): "ויהי ידיו
 אמונה" ותרגומו והנה ידוהי פריסן בצלול, עין שם.

ג) התפלה היא סלם.

ד) והיי ידיו פרושות בתפלה.

וּבִזְהָרָה פִּרְשֵׁתִי: "וְאָרְאָ אֶל אַבְרָהָם, אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב" (שמות
 ד, ג), וּפִרְשׁ רַש"י: וְאָרְאָ אֶל הָאֲבוֹת, וַיְדוּעָה קִשְׁיַת הַמִּפְרָשִׁים:
 וְכִי אֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁהָאֲבוֹת הֵם אַבְרָהָם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב? אַךְ יֵשׁ לְרַמֵּז
 עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה), כִּי לְרֵאוֹת
 בְּמִפְלְתָם שָׁל רִשְׁעִים (הֵינּוּ שְׂיִזְכָּה לְהַכְנִיעַ אֶת הַיָּצָר הָרַע, הָרַע
 וְהָרָשָׁע שָׁלוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד
 אֵינָם" (תְּהִלִּים קד, לה), וְיֵאִיר בּוֹ אֹר הַשְּׂכִינָה, אֹר נְשֻׁמָּתוֹ, שְׂזָה חֵלֶק
 אֵלּוֹךְ מִמַּעַל), זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת
 אֲמוּנָה, תְּפִלָּה וְנִסִּים, (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז), וְלְהַמְשִׁיף
 קִדְשַׁת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל (הֵינּוּ אֲמוּנָה וְתְּפִלָּה) הוּא עַל-יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת
 אֹר זְכוּת הָאֲבוֹת, וְכְמוֹ שֶׁמוּבָא (בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה, שְׁלַח קעד): בְּאַתֵּר דְּאִית
 תְּמֵן אֲבוֹת אִית תְּמֵן שְׂכִינְתָא" שֶׁהוּא אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ עַל-יְדֵי
 שְׁלֹשׁ-הַתְּפִלוֹת שֶׁתְּקַנּוּ הָאֲבוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב, עַל-יְדֵי-זֶה
 מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָן אֹר זְכוּת הָאֲבוֹת, וְזוֹכָה לְאֲמוּנָה, תְּפִלָּה וְאָרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְכַנִּיעַ אֶת הָרַע שָׁלוּ, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה מְבַטֵּל
 הַכֹּל וּמְכַנִּיעַ הַכֹּל, כִּי עֵקֶר כְּלֵי זַיִינוּ שֶׁל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא תְּפִלָּה
 (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב), וְעֵינִי בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה (פְּנִיחַס, רנו): צְלוֹתָא
 דְּשְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֲרֻבִית, מְסֻטָּרָא דְתַלְתָּ אַבְהֵוּ, עֵינִי שָׁם, וְזוֹ בְּנִיחַת
 רַש"י ז"ל: "וְאָרְאָ אֶל אַבְרָהָם וְאֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב", שֶׁפִּרְשׁ: אֶל
 הָאֲבוֹת, הֵינּוּ אִם תִּרְצֶה לְזַכּוֹת לְ"וְאָרְאָ", שֶׁיֵּאִיר ה' פְּנֵיו אֵלֶיךָ, וְתִזְכָּה
 לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה תִזְכָּה עַל-יְדֵי אֹר זְכוּת הָאֲבוֹת, אִם
 תִּתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה שְׁלֹשׁ-הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה וּמְעָרִיב (עַל-כָּל-פְּנִימִים
 פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת), עַל-יְדֵי-זֶה תִזְכָּה שֶׁיִּתְנוּצֵץ עֲלֶיךָ אֹר זְכוּת הָאֲבוֹת,
 וְתִזְכָּה לְאֲמוּנָת הַיַּחֲוֹד וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל כָּל הָרַע מִמְּךָ (וּכְשֶׁתְּעֵינִי
 בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה, בְּפְנִימֵי הַתּוֹרָה תִּבִּין כָּל הַנ"ל,
 וְתִרְאֶה עַל-פִּי דְבָרֵי הַנ"ל קֶשֶׁר נִפְלָא).

וְזֶה מֵה שְׂאִיתָא בְּתַקּוּנֵי זִהַר שְׁמ"ע דָּא שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֲרֻבִית,
 כִּי דִיְקָא עַל-יְדֵי שְׁלֹשׁ-הַתְּפִלוֹת תִזְכָּה לְאֲמוּנַת הַיַּחֲוֹד: "ה' אֵלֶיךָ יִנּוּ

(ה) בְּמִקּוּם בּוֹ הָאֲבוֹת נִמְצְאִים הַשְּׂכִינָה שֵׁם נִמְצָאת.
 (ו) תְּפִלַּת שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעֲרֻבִית מִצַּד הָאֲבוֹת הֵן.

ה' אָחַד", אֲשֶׁר מִשָּׁם נִשְׁרְשׁוּ כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי ר' אַבְרָהָם בַּר נַחְמָן ו"ל, אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, שֶׁהֵם יוֹצְאִים מִשְׁלֹשֶׁת הַשְּׁמוֹת הַנִּמְצָאִים בְּכַתוּב: "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד" (דְּבָרִים ו, ד) — אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, שֶׁהֵם הַשְּׁלֹשׁ רִגְלִים שֶׁבְכֹסֵא כְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַיִן שָׁם, כִּי עַקֵּר הָאֱמוּנָה הוּא דִּיקָא עַל-יַדֵּי תַפְלָה, וְעַל-יַדֵּי תַפְלָה מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ יִשׁוּעוֹת וְהַמְתַּקֵּת הַדֵּינִים.

וּבְזוֹה פִּרְשֵׁתִי (תהלים מ, יא): "בְּתוֹף לְבִי אֶמּוֹנְתְךָ וְתִשׁוּעַתְךָ אֶמְרֵתִי", כִּי הַעֲקָר הוּא הָאֱמוּנָה — לְהֵאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּמִשְׁגִּיחַ בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְהַכֹּל — בְּהַשְׁגָּחַה: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, מִשְׁגָּח מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה צָרִיף לְהַכְנִיס הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ וּלְקַשְׁרוֹ אֶל מַחוּ; וְאֵל יִקְשֶׁה: אִם-כֵּן לְמָה צָרִיכִים לְתַפְלָה, שֶׁהֲרֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת? אַבְּל כְּבָר תַּרְץ רַבְּנוּ ו"ל עַל זֶה, שֶׁהַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשֹּׁפַע שָׁבוּ מִקְּבָלִים הַשֹּׁפַע, וּפִרְשׁ (דְּבָרִים א, יא): "וַיְבָרַךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם", הֵינּוּ — לְפִי הַדְּבוּר כֵּן מִמְשִׁיף עָלָיו הַשֹּׁפַע — יִשׁוּעוֹת וְהַרְחַבּוֹת וְכָל טוֹב סְלָה (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לר), וְזוֹה פִּרוּשׁ: "בְּתוֹף לְבִי אֶמּוֹנְתְךָ", אַף שְׁאֵתָה חֲזַק מְאֹד בְּאֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹף לְבָבְךָ, אַף עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה וְהַמְשַׁכֵּת הַשֹּׁפַע הוּא עַל-יַדֵּי דְבוּר — "וְתִשׁוּעַתְךָ אֶמְרֵתִי", לְזִכּוֹת לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה זֶה תְּלוּי בְּ"אֶמְרֵתִי" — לְדַבֵּר הַדְּבוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵם כְּלִי הַשֹּׁפַע.

אֲחֵי הַיְקָר! עֲכָשׁוּ בְּעוֹד שְׁאֵתָה אוֹכַל קַעֲסִי, חֲזַק מְאֹד מְאֹד וְתִרְגִּיל עֲצֻמְךָ בְּעִבּוּדַת הַתַּפְלָה וְהַהֲתַבּוֹדוֹת שְׁזָה הַעֲקָר מִכָּל הַעֲקָרִים, וְאִז תִּהְיֶה כְּבָר חֲזַק בְּזוֹה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, שֶׁתִּדַּע שֶׁהַמְּקוֹם הַרְאִשׁוֹן לְבָרַח מִכָּל פְּגַעֵי הַזְּמַן וּמִכָּל הַטְּרָדוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הוּא אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְרַק שָׁם עַקֵּר הַבֵּית מְנוּס לְסִלַּק אֶת חֲכָמְתוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וְתַפְלָה, וְרַק זֶה יִשְׁאָר לְךָ לְעַד וּלְנִצְחַ וְנִצְחִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא, זְכוּר לְטוֹב (תְּנָא דְבִי אֱלֹהֵינוּ, פֶּרֶק כה): לְפִי

שְׁכַל הַמְרָבָה שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם מְלֻיִם אוֹתוֹ עַד שְׁמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ.

חֲזַק וְאַמֵץ ! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי תְּשׁוּבָה.

רפז.

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ, פְּרִשְׁת וְאַרְא, אֲרַבְּעָה־עָשׂוֹר יְשׁוּבָבֵי־ם הִתְשַׁכְּטוּ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר הַיָּקָר ... שִׁיחִיָּה נֶצַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנְנִי בְּזֶה לְהַשִּׁיבְךָ.

אָחִי הַיָּקָר ! חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ — תּוֹרָה וְתַפְלָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּכַלִּית, כְּמֵאמֶר הַתַּנָּא (אָבוֹת ו, ט): "אֵין מְלֻיִן לוֹ לְאָדָם... אֶלָּא תּוֹרָה [וּמִצְוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד", וְאִף שֶׁפָּכַר נְדַבֵּר בִּיגְנוֹ הַרְבֵּה בְּעִנְיֵי עִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אִף־עַל־פִּי־כֵן רוֹאִים שֶׁהַבְּעַל־דָּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וְאוֹרֵב עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (קְדוּשִׁין ל:): "יִצְרוּ שָׁל אָדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו בְּכָל יוֹם", וְהַעֲצָה כְּנִגְדוֹ גָּלָה לָנוּ הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּעִצְמוֹ: בְּרִאתִי יִצְרָה הָרַע בְּרִאתִי לוֹ תּוֹרָה תְּכַלִּין, וְאִם אַתָּם עוֹסְקִים בְּתוֹרָה, אֵין אַתָּם נִמְסָרִים בְּיָדוֹ, עֵינֵי שָׁם, וְהַעֲצָה לִיִּצְרָה הָרַע לְבִטְלוֹ —

שְׁתַּקְבַּע לַעֲצָמָהּ שְׁעוֹר קְבוּעַ כְּסִדְרוֹן: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ בְּכָל יוֹם, וּבִכְפָּרֵט דְּבָרֵי רַבְנֵי ו"ל, וְאָז טוֹב לָךְ לְגַצַּח, כְּמוֹכָא בְּ"שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה" בְּשֵׁם הַ"בְּרַכִּי יוֹסֵף" (שִׁלְחַן עֲרוּךְ, אֵרַח חַיִּים, סִימָן א, סְעִיף קטן ז). שְׁרָאוּי לְקַבֵּעַ לַעֲצָמוֹ עֵת לְלַמַּד בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, כִּי תִבְלִין הַיֵּצֵר הָרַע הוּא תוֹכַחַת מוֹסֵר, עֵינֵי שָׁם, וּבִכְפָּרֵט סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל הַמְּלָאִים מוֹסֵר וְהַתְּחַזְּקוֹת גְּדוּלָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּיְדוּעַ לְהוֹגִים בְּהֵם בְּאַמַּת, וַיְדוּעַ מֵאִמֵּר רַבְנֵי ו"ל לְעִנְיַן הַצְּדִיקִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שְׁקָדִים יְרִידַת הַצְּדִיקִים לְזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ בִּיכְלֵת לְהִיּוֹת אִישׁ כְּפֶשֶׁר וְעוֹבֵד ה' גַּם זוּלַת זֶה הַצְּדִיק וְתוֹרָתוֹ, וּמִשְׁבָּא לְזֶה הָעוֹלָם, אֵין בִּיכְלֵת כָּלֵל לְזִכּוֹת זוּלָתוֹ זְוִילַת תּוֹרָתוֹ לְמָה שְׁצָרִיף לְזִכּוֹת (תִּי-מוֹהַר"ו, סִימָן רצט), וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל הַסְּבִיר אֵת זֶה (עֵינֵי בְּשִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים), שְׁזֶה נִמְשָׁף מִדְרָכֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהִנְהַגַּת הָעוֹלָם זֶה לְעַמַּת זֶה, וּבִירִידַת הַצְּדִיק רּוֹפֵא הַנְּפֹשׁוֹת לְזֶה הָעוֹלָם בְּרִפּוּאוֹת וְתַחְבּוּשׁוֹת יְקָרוֹת וְנִפְלְאוֹת שְׁלֵא נִתְגַּלוּ עֲדֵין מֵעוֹלָם, וְשָׂאִין בִּיכְלֵת לַעֲמֹד כְּנִגְדֵם בְּאֵלוֹ הַעֲתִים, וְהַבְּלִתִּי מִתְּרַפָּא בְּהֵם אֲבָדָה תְּקוּנָתוֹ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, לְפִי כָּל זֶה תְּבִין וְתַחְבּוּנָן בְּרַב וְעֵצִם חַיִּיב וְהַכְּרַח הַלְמוּד בְּתוֹרַת הַנְּסֻתָר שְׁזָכִינוּ עַל-יְדֵי רַבְנֵי ו"ל, כִּי הֵן הִמָּה הַתְּבָלִין הַמְּכָרַח לַיֵּצֵר הָרַע שְׁבַעַת הַזֹּאת, שְׁעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל: בְּרָאֲתִי תוֹרָה תְּבָלִין, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת לַצְּדִיק, הֵינּוּ בְּשִׁקְיָדָה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ, חֲכָמָתוֹ וְנִדְעָתוֹ גְּנוּזִים שָׁם כַּיְדוּעַ (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), עַל-יְדֵי-זֶה מְמַתִּיק מִמְּנוֹ מְרִירוֹתָא דְּהַאי עֲלֵמָא (עֵינֵי שָׁם, סִימָן כג), כִּי הַצְּדִיק נִקְרָא (בְּמִדְבַר יח, יט): "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", וְאָמְרוּ בַּזְהַר (וַיְחִי רמא): אֵלְמֵלָא מְלַחָא לֹא הָוִי יָכִיל עֲלֵמָא לְמִסְבַּל מְרִירוֹתָא^ב, וְעַקֵּר הַמְּרִירוֹת שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם הוּא עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג), וְעַקֵּר הַתְּקוּנָן הוּא הַתְּקָרְבוֹת לַצְּדִיק, "וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַנְּפֹשׁ תְּלוֹי בְּקָרְבַת הַצְּדִיקִים" (סִפְר הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קנב).

(א) מְרִירוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה.

(ב) אִם לֹא הַמְּלַח, לֹא הֵיךְ יָכוֹל הָעוֹלָם לְקַבֵּל אֵת הַמְּרִירוֹת.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ (שמות טו, כג): "וַיָּבֹאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתֵּת מִיָּם מִמֶּרְהָ כִּי מָרִים הֵם" וְגו', עַל־פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ג), כִּי עַל־יְדֵי הַחֻטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת בְּפָרֵט בְּפָגַם הַבְּרִית, אֵינוּ יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵינוּ מְרַגֵּישׁ שׁוּם מְתִיקוֹת בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה שְׁנִקְרָאת מִיָּם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (איכה ב, יט): "שֶׁפְּכִי כַמִּים לְבָרֵךְ", וּבִבְאֻמַּת לְפוּם רִיחֵטָא בְּזוֹ הַתּוֹרָה אֵין עֲצָה פְּרָטִית, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל מְגַלֵּה שְׁמֵי שְׁפוּגָם בְּבְרִיתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם אֵינוּ יָכוֹל לְהַרְגִישׁ מְתִיקוֹת בְּתְפִלָּה, וּמוּכָן גַּם שֶׁכָּל הַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֹת עַל הָאָדָם הֵיא מְזָה, הֵינוּ מְפָגַם הַבְּרִית, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵף מֵהַ יַעֲשֶׂה אֶחָד שֶׁכָּבֵר גִּכְשָׁל, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּפָגַם הַבְּרִית, אֵיךְ יִזְכֶּה לְתַקּוּן? זֶה לֹא מְגַלֵּה פֶה רַבֵּנוּ ו"ל.

אֵף בְּאֻמַּת כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (ירושלמי, ראש השנה פ"ק ג, הלכה ה): "דְּבָרֵי תוֹרָה עֲנִיִּים בְּמָקוֹם זֶה וְעֲשִׂירִים בְּמָקוֹם אַחֵר", כִּי מְבָאָר בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ב), שֶׁעָקַר כָּלִי יֵינוּ שֶׁל מְשִׁיחַ [הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי] הוּא הַתְּפִלָּה, וְכָל מְלַחֲמָתוֹ שֶׁצָּרִיף לְלַחֵם בְּרוּחֲנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְכָל הַכּוֹפְיוֹשִׁים שֶׁצָּרִיף לְכַבֵּשׁ וּלְהַכְנִס אֶל הַקִּדְשָׁה הַכּל מִשָּׁם, וְזֶה הַכָּלִי וַיִּן צָרִיף לְקַבֵּל עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, וְצָרִיף לִידַע אֵיךְ לְלַחֵם עִם זוֹ הַחֶרֶב, הֵינוּ שְׂאֵל יְטָה לְיָמִין וְלֹא לְשִׁמְאֵל אֶלָּא יְהִיָּה קוֹלֵעַ אֶל חוּט הַשְּׁעָרָה.

וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל פֵּרֵשׁ (עין לקוטי־הלכות, נחלות, הלכה ד), שֶׁיַּעֲסֹק תָּמִיד בְּתְפִלָּה, הֵן כְּשֶׁעֲדִין לֹא רָאָה שׁוּם יְשׁוּעָה, וְרוֹצֵה הַבְּעַל־דְּבָר לְבַלְבְּלוֹ וּלְכַטְלוֹ לְגַמְרֵי, מֵאַחַר שֶׁזֶּה יָמִים וְשָׁנִים עֲדִין לֹא נִעֲנִיתָ, זוֹהִי קְלַפַּת עֵשׂוֹ — שְׁמָאֵל, וְהֵן שֶׁכָּבֵר רָאָה יְשׁוּעָה מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַבְּעַל־דְּבָר רוֹצֵה לְבַלְבְּלוֹ וּלְכַטְלוֹ, הֵלֵא כְּבָר עֲזַר לָךְ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלָמָּה אַתָּה צָרִיף עוֹד לְהִתְפַּלֵּל, וְזוֹ קְלַפַּת יִשְׁמַעֵאל — יָמִין, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית טז, יא): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּךְ", אֵף צָרִיף לַעֲסֹק תָּמִיד בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, בֵּין שֶׁעֲדִין לֹא רָאָה יְשׁוּעָה, צָרִיף לְהִתְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיִּשְׁקִיף ה' מִשָּׁמַיִם, וְהֵן שֶׁכָּבֵר עֲזַר לוֹ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, צָרִיף לְהִתְחַזֵּק עוֹד וְעוֹד, כִּי מַעֲקָר הַיְשׁוּעָה שֶׁהִיא הַתְּקַרְבוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲדִין אָנוּ רְחוּקִים, עֵין שָׁם, וְזֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי הַצְּדִיק,

שְׁמַעוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁמַכֵּל מִיַּי מַצְבִּים שְׁבַעוֹלָם יְבַרַח אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה וּבַתְּפִלָּה, אִף עַל-יְדֵי הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שֵׁשׁ בְּאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאוֹת לוֹ מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת בַּתְּפִלָּתוֹ וּמִכְלָלֹת מִחֲשָׁבוֹתָיו, וְהַעֲקָר לְקִשְׁר אֶת תְּפִלָּתוֹ וְאֶת עֲצָמוֹ לְצַדִּיק שְׁבַדוֹר, וְהוּא מַעֲלָה אוֹתָם לְמָקוֹם שְׁצַרִּיף (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים ב, ט, רִיא, וּבַחֲלָק ב' סִימָן צא, וּבְשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רצו).

נִמְצָא שְׁעַקֵּר הַכֹּל תְּלוּי בְּהַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, אִף אִם כָּבֵר הָיָה בְּמָקוֹם שְׁהָיָה, כִּי הַצַּדִּיק יְכוּל לְהַעֲלוֹת אִף אֶת הַנְּפִשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת בְּיִתְר כַּיְדוּעַ, אִף עַקֵּר הַהַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק הוּא עַל-יְדֵי קִיּוֹם דַּעְתּוֹ, וְלִסְלַק שְׁכָל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי נְגַד הַצַּדִּיק, וּמָה שְׁצַנָּה הַצַּדִּיק יְקִיּוֹם בְּפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, זֶה נִקְרָאת הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק הָאֲמִת (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג).

וּכְעֵין זֶה מִקְשָׁה מוֹהַר"ן ת"ו"ל (עֵין לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד), כִּי רַבְּנֵי ו"ל מְבִיא (בְּלְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "דִּזְהָ הוּא כָּלֵל גְּדוֹל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשׁוֹם אָדָם לְהַשִּׁיג וְלְתַפֵּס דְּבִירוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּי אִם מִי שֶׁתִּקְוֶן תְּחִלָּה אוֹת הַבְּרִית כְּרְאוּי, וְאֲזַי יְכוּל לְהַכִּין וְלְתַפֵּס דְּבִירוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק", וּמִקְשָׁה מוֹהַר"ן ת"ו"ל: אִם-כֵּן מָה יַעֲשׂוּ הַמּוֹן הַעֵם שְׂרַבָּם אֵינָם בְּכָלֵל תְּקוּוֹן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת, כִּי זְעִירִין אֵינּוּן בְּכָל דוֹר, שְׂזוֹכִים לְתַקוּוֹן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת, אִם-כֵּן זֶה שְׁלֵא וְכָה עֲדִין לְתַקוּוֹן הַבְּרִית, הָאֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶפְסָה תְּקוּוֹה מִמֶּנּוּ, כִּי אֵינּוּ יְכוּל לְקַבֵּל שׁוֹם עֲצָה מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַצַּדִּיק, מֵאַחַר שְׁהַמְחִין שְׁלוֹ פְּגוּמִים עַל-יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית, וְאֶדְרָבָה "לֹא וְכָה נַעֲשִׂית לוֹ סַם הַמְּנוֹת" (יוֹמָא עב:), חֵס וְשְׁלוֹם, אִף מִתְרַץ, כִּי רַבְּנֵי ו"ל אוֹמַר כְּזוֹ הַתּוֹרָה: מִי שְׁמַתְּגַבְּרִים עָלָיו הַרְהוּרֵי נְאוּף, חֵס וְשְׁלוֹם, הַעֲצָה לָזֶה — לוֹמַר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וּ"בְרוּךְ שֵׁם", עֵין שְׁם, הֵינּוּ — אֲמוּנַת הַיְחוּד, שְׁזֶה הַעֲקָר — לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָה, כִּי עַקֵּר הָאֲמוּנָה הֵן בְּכָלֵלִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהֵן בְּפִרְטוּיּוֹת בְּכָל דוֹר וְדוֹר שְׁצַרִּיכִים לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיק הָאֲמִת, הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, שְׁצַרִּיף לְבַטֵּל דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ

אין לו שום דעת עצמו כלל, ויסתפל רק על האמת לאמתה, וימשיך עצמו רק אל האמת שהיא האמונה, ולא יטעה עצמו, ואז בודאי יזכה לקבל עצות קדושות ותקוה גדול מהצדיק ותורתו, אף-על-פי שלא תקן הברית, ואין המוח שלו בשלמות, והעקר שיפיר את מקומו, וידע זאת בעצמו, אף המוח שלו אינו מתקן בראוי, מחמת פגם הברית שלו כפי שיודע בנפשו, ועל-כן צריך לבטל דעת עצמו לגמרי, וכשכא אל הצדיק יטה דעתו רק אל האמת לאמתה, וכן כשעוסק בתורה יבטל בכל פעם הערממיות שנוכסה בתוכו, ויבקש מהשם יתברך שיגלה נקודת האמת בכל פעם, לידע אף להתנהג באמת לאמתה, ואם תעלה על דעתו איזו קשיה על הצדיק או על תורתו או על השם יתברך, יבטל דעתו ויאמר בלבו: מי אנכי ומה דעתי וחכמתי, שתהיה לי קשיה על השלם בדעת, כי הלא אני יודע בעצמי, שדעתי עכורה ופגומה מאד על-ידי פגם הברית, שלא זכיתי עדין לתקן, ויבטל דעתו לגמרי, ויסמוך עצמו רק על אמונה, ויסור לבו להשם יתברך ולצדיקי האמת ולתורתם הקדושה, שיוליכו אותו בדרך האמת פרוצונים, ואז יזכה שתאיר לו האמת בכל עת, ויזכה לצייר אור תורתם לברכה, אף-על-פי שלא זכה עדין לתקון הברית, כי אמונה עולה על הכל, כי על-ידי אמונה הוא נכלל בהשם יתברך ובצדיקים, שמאמין בהם ובתורתם וכו', עיין שם.

נחזור לפסוקים הנ"ל: "וילנו העם על משה לאמר מה נשטה" (שמות טו, כד), כי על-ידי פגם הברית אינו זוכה לתפלה במתיקות כנ"ל, "ויורהו ה' עץ" (שם כה), ופרשו בתקונים (תקון סא, צד): "עץ דא צדיק, הינו שגלה לו השם יתברך העצה הנ"ל — התקרבות לצדיק שממקת הכל, וזה "וישליך אל המים" (הינו אל התפלה שנקראת מים), וימתקו המים וגו' והבין, וכזה יש לפרש מה שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין נו): "שבת — במקרה נצטוו" על-פי מה דאיתא (עיין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן סו): הצדיק הוא שבת, כמו שמוכא בזהר הקדוש (נשא קמד): אנת שבת דכלא יומי, עיין שם, דיקא כשעוברת,

חס ושלום, מרירות על האדם, עקר העצה הוא התקרבות לצדיק הממתיק מרירותא פנ"ל, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן קצו): התקשרות לצדיק היא רפואה גדולה, כי איתא בַּדְבָרִי רַבְנוּ ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה), כי יש סובלי חלאים, שיש להם מכות מפלאות (ברוחניות ובגשמיות, ומרירות הרבה מאד, חס ושלום), והם סובלים החלאים רק בשביל נפילת האמונה וכו', והתקון לזה — להתקרב לאיש תבונה וכו', שהוא הצדיק האמת וכו', עין שם, ועקר הגלות אינה אלא בשביל חסרון אמונה, ואי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי אמת, ואי אפשר לבוא לאמת אלא על-ידי התקרבות לצדיקים וילך בדרך עצתם, ועל-ידי שמקבל מהם עצתם, על-ידי-זה נחקקת בו אמת, כי העצות שלהם הם "כלה זרע אמת" וכו' (עין שם, חלק א', סימן ז).

והעקר בזה העולם הוא העצה — שיזכה לעצה שלמה, עצה אמתית, איך להנצל מהכלי העולם הזה ולזכות לעבודת ה' באמת, ויזכה לאמונה אמתית ברה ונקיה, לידיע שמלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך: דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך שמו, ויזכה שיאיר לו תמיד, כי עקר האור הוא השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים כז, א): "ה' אורי וישעי" — שצריך להסתכל בכל דבר בחיות אלקות שיש בזה הדבר, המחיה ומהנה את זה הדבר, כי השכל והחיות אלקות הוא אור גדול, ומאיר לו בכל דרכיו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א).

ולפי זה יש לפרש (שמות י, כג): "ולכל בני ישראל היתה אור במושבותם", ופרש ה'אור החיים' הקדוש: "במושבותם של המצרים" — הינו שגם אם הלכו בין המצרים היתה להם אור, והפונה — כי הרשעים מתכפסים בחשך, והצדיקים עליהם ירח ה' ברור הוא, עין שם, שלהם תמיד מאיר, שמקשרים עצמם להשם יתברך, ומסתכלים בחיות אלקות שיש בכל דבר, כמו שכתוב "גם כי אלף בגיא צלמות לא אירא רע כי אפה עמדי" (תהלים כג, ג), "ה' אלקי

יגיה חֲשָׁפִי" (שם יח, כט), ומוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצא): דע שְׂאֵפְשֶׁר שְׂיִשְׁב אֶחָד אֶצֶל חֲבֵרוֹ, וְלִזְהָ יְהִיּוּ כָּל הַתְּעוּנֹגִים וְהַשְׁעִשׁוּעִים וְכָל הַשְׂ"י עוֹלָמוֹת, וְחֲבֵרוֹ לֹא יִרְגִישׁ כְּלוּם, עֵין שָׁם, וְהַכֹּל תְּלוּי כְּפִי חֲזֵק אֲמוּנָה שְׂיִישׁ לוֹ.

וְאִיתָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב): "הַפֶּשַׁע שֶׁל אָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם", שְׁעַל-יְדֵי הַחֲטָאִים וְהַעוֹנוֹת וּבִפְרָט חֲטָאוֹת נְעוּרִים נִתְרַחֲקִים מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִישׁ לְפָרֵשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לד, יז): "פְּנֵי ה' בְּעֵשִׂי רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרָם" עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְנּוּ ו"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עא), שְׂמוּכָא בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית קפח.), שְׁעַל כָּל הַחֲטָאִים מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה מְלַבֵּד עַל חֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְכַטְלָה, וּבְמִקּוֹם אַחַר בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ אִיתָא (בְּרֵאשִׁית ריט.): שְׂאִין מוֹעִילָה כִּי אִם תְּשׁוּבָה חֲזָקָה וְכוּ', וְאָמַר רַבְנּוּ ו"ל שְׂאִין מִי שְׂיָבִין מֵאָמַר 'הַזִּהָר הַקְּדוֹשׁ הִזָּה כִּי אִם הוּא בְּעֵצְמוֹ, כִּי בְּאֵמֶת עַל הַכֹּל מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, וְהַעֲקָר לְכָל יַעֲשֶׂה עוֹד, וְצָרִיף לְשׁוּב בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת, וְאִם יְהִיָּה חֲזֵק לְכָל יָשׁוּב עוֹד לְאוֹלָתוֹ, זֶה עֲקָר תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל, עֵין שָׁם, וְהִנֵּה הַחֲטָא חֲמוּר הוּא כִּי סֵלֶק שְׂכִינְתָא, כִּידוּעַ מִתְּקוּנֵי הַזִּהָר הַקְּדוֹשׁ (תְּקוּן טט), שְׂהַנוּטָר אֶת הַבְּרִית הוּא ע"ד שְׂמַעִיד שְׂיִישׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים — הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזָה ע' מ"שְׂמַע" וְד' מ"אֶחָד", וְאִם אֵינּוּ שׁוֹמֵר הַבְּרִית פָּרַח מִיְגִיָּה קוּצָא דְאוֹת ד' וְנַעֲשֶׂה אַחַר, חַס וְשָׁלוֹם, וְנַעֲשֶׂה ע"ר (הֵינּוּ חֲטָא עַר וְאוֹנָן) שְׂנִקְרָא "ר"ע בְּעֵינֵי ה'" (בְּרֵאשִׁית לח, ז) כִּידוּעַ, וְאִיתָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ב), שְׁלָכַל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה (כְּמֵאָמַר הָעוֹלָם דָּאִס פִּינְטֵטְעֶלַע אִידִי"), אִף מִחֲמַת פְּגָם הַבְּרִית, חַס וְשָׁלוֹם, בְּפָרֵט הוֹצֵאת זָרַע לְכַטְלָה, חַס וְשָׁלוֹם, מֵאֲבָד הַנִּקְדָּה, לְכֵן אֵינּוּ יָכוֹל לְשׁוּב לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲקָר תְּקוּנּוֹ — לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיק שְׂמְכַנֵּס בּוֹ נִקְדָּה חֲדָשָׁה, עֵין שָׁם.

וְהַצַּדִּיק הוּא קוּצָא דְאוֹת ד' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֲלָק א', סִימָן י), שְׂאִיתָא בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ (תְּקוּנֵי-זִהָר, תְּקוּן כא, דף נח), שְׂהַצַּדִּיק הוּא קוּצָא דְאוֹת ד', כִּי עֲקָר אֲמוּנַת הַיְחִוּד הוּא תְּלוּי בְּהַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים

(ח) הַנִּקְדָּה הַיְחִוּדִית.

אֲמִתִּיִּים (עֵינַי בְּשִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן רפב), כִּי הַצַּדִּיק מְכַנֵּס בְּאָדָם אֲמוּנָה
 בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זוֹכֶה לְתַפְלָה, כִּי עֶקֶר הַתַּפְלָה הוּא רַק
 עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה, שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹמֵד עָלָיו וְשׁוֹמֵעַ
 כָּל דְּבוּר שֶׁמְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְעַל-יְדֵי
 תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר הַשְּׂכִינָה, אוֹר הָאֲמוּנָה,
 וְזוֹכֶה שְׂיֵאִיר ה' פָּנָיו אֵלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּכַפְּרִים כָּל חַטָּאִים, וְהֵשֵׁם
 יִתְבָּרֵךְ מוֹחֵק פְּשָׁעָיו וְלֹא נִשְׂאָר זִכָּר מִהַחַטָּאִים שֶׁעָשָׂה, כִּי עַל-יְדֵי
 כָּל חַטָּא וְפָשַׁע, מְסַלְּקִים אֶת הַשְּׂכִינָה מִהָאָרֶץ כִּידוּעַ, וּבְכַרְט בְּחַטָּא
 הַחֲמוּר שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית, חַס וְשְׁלוֹם, אֲבָל עַל-יְדֵי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת
 זֶה עֶקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, וְזֶה פְּרוּשׁ: "פָּנָיו ה' בְּעוֹשֵׂי רַע"
 (תְּהִלִּים לז, יז), כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּאֵמֶת, בְּחִינַת (הוֹשַׁע יד, ב): "קָחוּ
 עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה'", וּמִתְבוּדָד וּמִתְנַדָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי
 מֵאִיר ה' פָּנָיו עָלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה "לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זָכְרָם" — שֶׁלֹּא
 נִשְׂאָר שׁוֹם זִכָּר מִהַחַטָּא, וְהַכֵּל נִכְרַת וְנִסְתַּלַּק בְּכַח הַתַּפְלָה, וְהַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת, נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁגִּלָּה לָנוּ גִדְּל רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
 הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ חֲפֵץ חֶסֶד וְרוּצָה בְּתִשׁוּבָתוֹ שֶׁל רְשָׁעִים, וְאִינוֹ חֲפֵץ
 בְּמִיתָתוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, וְכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם חַי יְכוּל לְתַקֵּן הַכֵּל, כִּי אֵין
 שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁצָּעַק רַבְּנוּ ז"ל: "קִיִּין יְאוֹשׁ אִיז
 גְּאָרְנִישֵׁט פֶּאֶרְהֶאֲנֵדֵן" (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), וְר' יִשְׂרָאֵל
 קֶאֶרְדוֹוֶנֶר ז"ל (אֲחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַגְּדוֹלִים), הִזִּיה רַגִּיל לֹאמֵר:
 "עַס אִיז שׁוִין אֲכָצִיג יְאֶהָר פּוֹן רַבִּי'ן, אִוֵן עֲדִין הָעָרֵט מְעַן נֶאָף
 דָּעַם רוֹף פּוֹן רַבִּי'ן", וְהַיּוֹם כְּבָר מֵאָה חֲמִישִׁים וְשִׁמוֹנֶה שָׁנָה, וְעֲדִין
 שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹל כָּל הַמְּקַרְבִּים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְהָעֶקֶר
 לְשַׁקֵּד מֵאֵד בְּסַפְּרֵיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁאֵין טוֹב מִזֶּה, הַפֶּה בְּהֵם
 וְהַפֶּה בְּהֵם דְּכֵלָא בְּהֵם — עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת, הַנְּהַגוֹת וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוֹת
 לְכָל הַחֲפֵץ בְּאֵמֶת, וְלֹא יַעֲבֹר עָלֶיךָ יוֹם מִבְּלֵי שֶׁתִּלְמַד בְּסַפְּרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, וְאֲזַי טוֹב לָךְ לְנַצַּח, כִּי הֵם יִחְזַקוּךָ וַיִּאֲמָצוּךָ תְּמִיד.

ו) אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

ז) שׁ כְּבָר שְׁמוֹנִים שָׁנָה מִהַסְּתַלְקוֹתוֹ ז"ל, וְעֲדִין שׁוֹמְעִין הַכְּרוֹז מִרַבְּנוּ ז"ל.

והעקר לשמר מאד את המחשבה, כִּאֲשֶׁר הִזְהִירוּנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל
 זֶה בְּיֹתֵר, וְאָמַר כִּי הַמַּחְשְׁבָה גְבוּהָה מֵהַפֶּל (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן מט), וּמַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם הַיֵּצֵר הַטוֹב וּמַחְשְׁבוֹת רָעוֹת הֵם
 הַיֵּצֵר הָרָע, עֵינֵי שָׁם, כִּי חֲכָמֵינוּ ז"ל אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה א,
 ד): יִשְׂרָאֵל עָלוּ בַּמַּחְשְׁבָה לְהַבְרָא, וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ שֶׁשְׂרָשֵׁם בַּמַּחְשְׁבָה
 הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַגְשָׁמִיּוֹת הֵיא טְפֵלָה אֲצֵלֶם, וְעַקֵּר רְצוֹנָם בְּדַבְּקוֹת הַרְצוֹן
 לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן בְּשֵׁבֶת-קִדְשׁ מְגֵלָה הַנְּשֻׁמָּה רְצוֹן לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ
 בְּיֹתֵר, כִּי אֵז נִחָה הַגְשָׁמִיּוֹת, וּמֵאִירָה רַק הַנְּשֻׁמָּה, כְּמוֹ שְׁמוּכָא בְּזֵהָר
 הַקָּדוֹשׁ (וַיִּקְהֵל רַה): "יּוֹמָא דְנִשְׁמַתִּין אִיהוּ וְלֹא יּוֹמָא דְגּוּפָא"א, וַיֵּשׁ
 מְזוֹנָא דְגּוּפָא שְׁהוּא אֲכִילָה וּשְׁתֵּיָה, וּמְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא שְׁהוּא הַתּוֹרָה
 וְהַמְצוּוֹת וְקוֹל הַצְּדִיק (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח), וְלִכֵּן אָמְרוּ
 בְּגִמְרָא שֶׁקְּבַלַת הַתּוֹרָה הִיְתָה בְּשֵׁבֶת דִּיקָא (שֵׁבֶת פּו:), כִּי אִי אֶפְשָׁר
 בְּיָמֵי הַמַּעֲשֵׂה שְׁמוּשֵׁל הַגּוֹף בְּיֹתֵר עַל-יַדֵּי עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִם
 בְּשֵׁבֶת שְׁמֵאִירָה בּוֹ הַנְּשֻׁמָּה בְּיֹתֵר; וְאִסּוּר בְּשׁוּם עֶסֶק מֵעֶסְקֵי הָעוֹלָם
 הַזֶּה, וְאֵז הוּא תַקֵּף הַרְצוֹן לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַעֵקֶר הוּא הַרְצוֹן,
 שְׂיִהְיֶה רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפּוֹ חִזֵּק מְאֹד מְאֹד לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַעֵקֶר שְׂיִדְבַר
 בְּפִיו רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים טוֹבִים שְׂיֵשׁ לוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא).

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל זה, שתיחד לעצמך
 מקום פנוי שאין שם בְּנֵי-אָדָם, וּתְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ
 בְּפִשְׁטוּת וּבְתַמִּימוּת כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה
 אַחַת בַּיּוֹם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה, וְשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלב),
 וְתַתְּמִיד בְּזֶה בְּיֹתֵר, כִּי רַק עַל-יַדֵּי-זֶה תוּכַל לְצַאת מִמֶּה שְׂאֵתָה
 צָרִיךְ לְצַאת, וְלִהְיוֹת לְמִקוֹם שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְהִכָּנֵס, וְרַק זֶה עֵקֶר הַעֲצָה
 לְהַפְטֵר מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְלְהַתְּחִיק כָּל הַדְּיָנִים, כִּי אֵין שׁוּם
 מְקוֹם לְנוֹס כִּי אִם אֵלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין,
 וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְדִיקָא עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה
 בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, יִזְכֶּה לְתַשׁוּבָה שֶׁל שֵׁבֶת, וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁת שֵׁבֶת
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עט), וְעַל-יַדֵּי תוֹדָה

(ח) יום של הנשמה הוא ולא יום של הגוף.

והודאָה, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנוֹת, יִזְכֶּה לְשַׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא קְדָשֶׁת שִׁבְתָּ (עֵין שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן ב), וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ קְדָשֶׁת שִׁבְתָּ לִימֵי הַחַל, דְּהֵינּוּ אֶפְלוּ אִם עוֹסֵק בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹשֶׂה מַשָּׂא וּמַתָּן בְּאַמוּנָה, וְאֶפְלוּ הוֹלֵךְ בְּדַרְךְ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵהַכֵּל בּוֹרַח תְּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קְדָשֶׁת שִׁבְתָּ, וְזוֹכֵה שְׁפָל מַעֲשָׂיו הֵם בְּחִינַת ל"ט [שְׁלֵשִׁים וְחֲשַׁע] מְלֹאכוֹת הַמְּשַׁכֵּן (עֵין שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן יא), כִּי זֶה הָעֶקֶר — לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּבוֹדֵד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד, וּבְיַדָּאֵי טוֹבִים מְאֹד הַרְגָעִים שִׁישׁ לָךְ הַתְּבוֹדָדוֹת כַּאֲשֶׁר סִפְרָתְ לִי, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאֶפְלוּ אִם לֹא יְכוֹל לְדַבֵּר כִּי אִם תְּבֵה אַחַת: "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם", גַּם טוֹב וַיְפֹה מְאֹד הַדְּבָר (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תמ), אֵךְ בְּעֶצְמָךְ תְּכִין, שְׁכָפִי רַבּוּי הַהַתְּבוֹדָדוֹת שִׁיְהִי לָךְ, כִּף תִּזְכֶּה לְהַתְּקַרֵּב לְקְדָשָׁה, וּבְכַרְט שְׁעָרֶיךָ אָנוּ רְחוּקִים מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים אָנוּ בְּיַדָּאֵי לְהַפְצִיר וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שִׁיקְרַבְנוּ אֵלָיו, וְנִזְכֶּה "לְחִזּוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ", וְאֵל תַּנִּיחַ מִיּוֹם לְחַבְרוֹ, כִּי הָעֶקֶר זָכֹר (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רעב), וְזֶה פְּרוּשׁ: "וַיְבַדְּעָה הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹתָ אֶל לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים" (דְּבָרִים ד, לט) — שִׁיתְּגַלֶּה לָךְ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹפֵעַ בְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַתְּבוֹדָדוֹת.

גַּם דַּע שְׂרַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת חַתּוּן, סִימָן ב), שְׁקָדוּשׁ לְבָנָה מְסַגֵּל שִׁימְצָא אָדָם אֶת זְוֹגוֹ, וְסִימָן לְדַבֵּר: בְּתוֹלָה נִישְׂאָת לִיּוֹם הָרְבִיעִי (כְּתוּבוֹת ב.), עֵין שָׁם, יֵשׁ לְפָרֵשׁ גַּם עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, כִּי לְבָנָה הִיא מְלֹכוֹת שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהַר"ן ת"ז ל (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הַלְכָה ה), עַל-פִּי הַמְּשַׁנָּה (סְפָה ב.): צִלְתָּה מְרַבָּה מְחַמְתָּה, שְׁצָרִיכִים לְעַסֵּק יוֹתֵר בְּתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא יְרָאָה, בְּחִינַת: "יְרֵאָתְ חֻקְמָה יְרֵאָת ה'" (תְּהִלִּים קיא, י), בְּחִינַת: "מַעֲשָׂיו מְרַבִּים מְחַמְתוֹ" (אֲבוֹת ג, ט), כִּי תְּפִלָּה הִיא מַעֲשֶׂה, שְׁמַבְכֵּשׁ שִׁיזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה.

חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת פי ה' אתך, עמך ואצלק, והשם יתברך יזכנו לעבדו באמת.

הדורש שלומך...

רפח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בא ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, הבחור השווה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר עכשו קבלתי, ולהשיבך הלא כל ספרי רבנו ו"ל בנד"ך, הפך בהם והפך בהם דכלא בהם — עצות ודרכים ישרות והתחזקות עצומה, למען טובתך הנצחית, תלמד בכל יום "לקוטי-מוהר"ן", ותאמר על כל תורה התפלה שעליה מ"לקוטי-תפלות", ויותר מזה תשתדל לעשות לעצמך תפלה בלשון שמרגלת בינינו, הינו באידיש, שתשיח ותבקש מלפני השם יתברך כל מה שכתוב בזו התורה, ותלמד שתזכה לקימה, ותהיה בשמחה תמיד, שזהו היסוד בחסידות ברסלב, ואמרו גם אנשי שלומנו היקרים רמז נאה, ש'שמח"ה' ראשי-תבות: ש'לחן ערוך, מ'קנה, ח'צות, ה'תבודדות, שהם התקונים העקריים שרבנו ו"ל נותן.

ותשתדל ביותר לומר בכל לילה 'חצות', ור' מיכלי, נכד מוהרנ"ת ו"ל, שהיה צדיק ועובד ה' גדול אמר פעם: "אזוי ווי דער שוסטער קען נישט זיין אן זיין נאהל אזוי קען מען נישט זיין אן

אָשֶׁר רפֿט בְּנַחַל קצא

עָרְלִיכֶער אַיד אָן חֲצוֹת"א, גַּם אָמַרְתִּי פֶּעַם רָמֵז: 'חֲצוֹת'ת', רַאשִׁי תַבּוֹת: ת'אמר חֲצוֹת ו'יִתְבַּטְּלוּ צ'רוֹתֶיךָ, אָמֵן בֶּן יְהִי רַצוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

רפֿט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אור ליום חמישי לסדר בא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַמְשֻׁתָּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְהִנְנִי בְּזֶה לְהַשִּׁיבְךָ.

אַשְׁרֵיךְ וְאַשְׁרֵינוּ מַה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהַתְקַרֵּב וְלִידַע מִהָאֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעְלָם הַזֶּה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְעַל-יְדִי-זֶה יִפְתָּחוּ לְבָנוּ וּפִינוּ, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּפֶרֶט בְּשִׂיחָה בֵּינָנוּ לְבֵין קוֹנָנוּ שְׂזוֹ הִיא הַתְּבוּדוֹת, כִּי עָקַר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּבוּר וְהַתְּפִלָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פד), וּמִזֶּה מוּבָן מִמִּילָא מַעֲלַת שְׁמִירַת הַדְּבוּר, כִּי הַדְּבוּר נִקְרָא "מַלְכוּת פָּה", כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּתַקּוּנֵי-זֶהר (הַקְּדָמָה, "פֶּתַח אֱלֹהִים" יז), וְאִם מְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים — תּוֹרָה, תְּפִלָּה, אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דְּבוּרֵי יִרְאַת שְׁמַיִם וְהַתְחַזְּקוֹת, עַל-יְדִי-זֶה מְמַלִּיךְ עַל עַצְמוֹ אֹר הַשְּׂכִינָה, וְזוֹכֶה לְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, מְדַבֵּר דְּבוּרִים בְּטָלִים — לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת, לִיצְנוּת וְנִבּוּל פָּה, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדִי-זֶה מְטַמֵּא אֶת עַצְמוֹ, וּמְמַלִּיךְ עַל עַצְמוֹ הַסְטֵרָא אַחְרָא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מַלְכוּת דְּסְטֵרָא אַחְרָא, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׁכָל זֶה

(א) כְּמוֹ שְׁפָנְדֵלֵר אֵינוֹ יָכוֹל לְהִיֹּת בְּלִי הַמַּחַט שֶׁתּוֹפֵר בּוֹ, כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לְהִיֹּת יְהוּדִי כְּשֶׁר בְּלִי "תְּקוּן חֲצוֹת".

(א) צד השני — הַשְּׂמָאָה.

נאָמר לגדולים ולמפלגים ולצדיקים אמתיים, כי כל זה נאמר לכלל ישראל, כי כלנו בני מלכים, כמו שאמרו חכמינו ו"ל (שבת 10), אדרבה האדם מחיב לחפש גדולות — "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" (תנא דבי אליהו רבה, פקק כה), וגם אנחנו יכולים לזכות לכל המדרגות הגבוהות ביותר שבעולם, אם רק נרצה באמת, כי העקר הוא הרצון שיהיו כסופיו ורצונותיו תמיד רק ליחד עצמו ולדבק עצמו אל השם יתברך, הממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, ועקר שלמות הרצון — כשפכניסו בדבורי פיו, הינו להוציא בפה מלא בכל יום ויום רצונותיו הקדושים שיש לו להשם יתברך, לתורה ולקדשת ארץ ישראל, ויחייב הדבור, ויהיה חזק בזה ביותר בכל ימי חייו, אפלו עד הרגע האחרון ישתוק ויבקש מהשם יתברך לזכות להתעלות בעבודת השם יתברך, ורבונו ו"ל הקפיד מאד כשאמרו לו אנשי שלומנו: "מי יכול לדמות עצמנו אליכם, בודאי נולדתם בקדשה ובטהרה", ורבונו ו"ל הקפיד על זה מאד (עין שיחות הר"ן, סימן קסה), ואמר שאף אם היה נולד מהפשוטים ביותר שמאחינו בני ישראל, על ידי גדל יגיעתו וטרחתו בעבודת הבורא, שהיתה לו ימים ושנים, דיקא על ידי זה זכה למה שזכה, וכמה וכמה פעמים ספר לפנינו, שהעקר תלוי ביגיעות ועבודות (ת"י מוהר"ן, סימן רל) בתמימות ובפשיטות, ובפרט רבוי התעניות שהתענה רבונו ו"ל ח"י [שמונה עשרה] פעמים משבת לשבת בשנה אחת, וכל זה היה בימי נעוריו, ופרוש משבת לשבת בהמשך אחר, לא כמו שנהגו העולם לקרות תענית משבת לשבת — שאוכלים בלילה, כי רבונו ו"ל התענה בהמשך אחר כל השבוע, ותבין בעצמך קשי הענין, כי אצלנו אפלו תענית שאנו מכרחים להתענות בה מדין השלחן ערוך, באה לנו במסירות נפש ממש, וכמה וכמה חלישות שיש לנו בתענית ואחר התענית, אף אף על פ"כ. כבר הזהירנו רבונו ו"ל ביותר, לכלי להתענות שום תענית מעצמו, רק המחייב

מדין שלחן ערוף, ומלכוד זה לכל נרים ידנינו להתענות שום תענית, כן אמר לנו רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן תצא), וכן אמר פעם בסוף ימיו, שאם היה יודע בנעוריו מה שיודע עכשו, למה יכולים לזכות על-ידי תפלה והתבודדות, לא היה מענה את גופו כל-כף, ולכן צריך ליחד לעצמו מקום מיוחד שאין שם בנאי-אדם, או חדר לעבודת הבורא, ולעסק שם תמיד בהתבודדות, לפרש כל שיחתו ואת כל אשר עובר עליו לפני השם יתברך בתמימות ובפשטות, ויעשה ויחדש בעצמו בכל שעה ושעה תפלות ותחנונות חדשות, ובפרט על-פי סדר ארבעת חלקי שלחן ערוף, שיזכה לקיים כל דין ודין, ועל-פי כל ספרי רבנו ז"ל, שיזכה להגיע לכל המעלות והמדרגות שיש בהם.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד בכל זה, כי אין לך דבר טוב יותר בזה העולם מתפלה והתבודדות, כי באמת אין שום מקום בזה העולם לברח, כי אם אל השם יתברך, ומכל הירידות והנפילות צריך תכף-ומיד לרוץ אליו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא מלא רחמים רבים על כלם, בפרט על הנפולים, השבורים והנזחים, כי סוף כל סוף אנחנו בניו, ואף שנדחינו מפניו יתברך, זה הכל מהסטרא אחרא והקלפות שסבבונו באכזריות וגרשונו מפני אבינו שבשמים, ואין שום עצה כי אם לזעק ולצעק בכל יום ויום, לילה ולילה אל אבינו שבשמים, שיוציאנו מעמקי עמקים שנפלנו לשם, ויחמל עלינו, ודע לך שגם אתה יכול להיות איש כשר וצדיק גדול מאוד, והעקר שתמסור לבך ודעתך אל רבנו ז"ל, וכל אשר יאמר לך תקיים, ואף שנדמה לך שאתה גרוע מהכל, אף-על-פי-כן, אמר לנו רבנו ז"ל, שאין שום יאוש בעולם כלל, אדרבה אם תשוב, יתהפכו כל העוונות לזכיות (ע"ן לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), ועקר הכל שתפרש עצמך מהכלי העולם הזה, איני אומר לך שתשב ביצר משבת לשבת, כי גם רבנו ז"ל לא אמר כן, כי אמר שהפקרות אין צריכים כלל בעבודת הבורא, הינו להפקיר לגמרי אין צריך, אף שאצלי נקרא הפקרות מי שרודף אחר הכלי העולם הזה, אף גם מה שנקרא אצל העולם הפקרות, גם-כן אין צריכים (ע"ן שיחות-ה"ן, סימן נא), ועקר פונתי להפריש עצמו מהעולם הזה הוא בשמירת השכעה

גְּרוֹת: הַעֲיִנִים — לְקַדֵּשׁ מְאֹד, וּלְבַל תִּהְיֶה לוֹ שׁוֹם הַסְּתַפְלוֹת רָעָה, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל שׁוֹם דְּבָר מִהֲבֵלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכֵן אֵת הַשְּׂמִיעָה — לְבַל יִלְךְ לְשֹׁמֵעַ חֲדָשׁוֹת וּפּוֹלִיטִיקָה, שְׂטִיּוֹת וְהֲבֵלִים, וְהַחֲטָם — שְׁלֵבֵל יִכְעַס וּלְבַל יִקְפִיד עַל שׁוֹם דְּבָר שְׂבָעוֹלָם, מְכַל שְׂפָן בְּבֵיתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְעַקֵּר הַכֹּל הוּא הַדְּבֹר — לְשֹׁמֵר מְאֹד אֵת הַדְּבֹר, וְכִמְעַט כִּמְעַט שְׂיִהְיֶה אֵלֶם, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (חֲלִין פֹּט). עַל הַפְּסוּק: "הָאֱמָנָם אֵלֶם" וְגו' (תְּהִלִּים נח, ב), כִּי הָעַקֵּר תְּלוּי בַּדְּבֹר, וְעַל-יְדֵי שְׂשׁוֹמֵר וּמְקַדֵּשׁ מְאֹד אֵת הַשְּׂבָעָה גְּרוֹת, וְאִין לוֹ שׁוֹם הַסְּתַפְלוֹת בְּעִנְיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאִין לוֹ שׁוֹם שְׂמִיעָה בְּעִנְיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאִין לוֹ שׁוֹם בְּעַס וּקְפִידוֹת בְּשׁוֹם דְּבָר מְעִנְיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמְכַל שְׂפָן כְּשֹׁשׁוֹתָק, זֶה נִקְרָא בְּאֶמֶת שְׂפָרֵשׁ עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִכֵּן יִכּוֹל לִישֵׁב בֵּין אֲלָפִים וְרַבְבוֹת אֲנָשִׁים, וְלַעֲסֵק בְּעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִבְלָבְלוּ שׁוֹם דְּבָר וְשׁוֹם בְּרִיָּה, וְיִכּוֹל אֲפִלוֹ לַעֲסֵק וּלְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים, וְגַם יִהְיֶה לוֹ פְּנָאֵי בְּאֶמֶצַע עֲסָקִיו לְדַבֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלֹא תִבְלָבְלוּ שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי הָעַקֵּר לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תְּמִיד אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה בְּעוֹלָם הַחַרוּת, כִּי מִי שְׂדָבּוּק בְּעֶלְמָא דְאַתִּיב, הוּא בְּחַרוּת לְגַמְרֵי מִהֲבֵלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, בְּוֹדָאֵי גַם אִזּוֹ יֵשׁ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, אִף אִם כְּבָר חֲזַק שְׂאִיף שֶׁהוּא — מִה שְׂרַק יַעֲבֹר עָלַי, אֲנִי אֶבְרַח תְּמִיד רַק אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף יִגִיעַ הָעֵת וְהַזְמַן לְמוֹת, וְאִהְיֶה מְכָרָח לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִם-כֵּן טוֹב יוֹתֵר שְׂנַרְגִיל עֲצָמְנוֹ עַל-כָּל-פְּנִים מְעַכְשׁוֹ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִף צָרִיף לְהִיּוֹת בְּקֵי בְּעֵיל וְנִפְיָקִי רְצוּא וְשׁוֹב (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֲלָק א', סִימָן ו).

וְגַם תְּתַמִּיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה — תַּנְ"ף, מְשַׁנְיּוֹת, בְּבֵלֵי, יְרוּשָׁלַיִם, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְכָל סְפָרֵי הַשְּׂאֵלוֹת וְהַשּׁוֹבוֹת וְהַפּוֹסְקִים, הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְסְפָרֵי הַרַמְ"ק וְסְפָרֵי מוֹסֵר, וְסְפָרֵי תְּלַמִּידֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב וְהַמְּדַרְשִׁים, וּבְפֶרֶט הָעוֹלָה עַל הַכֹּל — סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל, הַמְּלָאִים עֲצוֹת וְהַתְּחַזְקוֹת

(ב) בְּעוֹלָם הַבָּא.

(ג) בְּכַנְיָסָה וּבִצְיָאָה.

אָשֶׁר רַצ בְּנַחֵל קִצָּה

נִפְלְאָה מְאֹד, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה בְּאִיזָה מַצָּב שְׁלֵא יִהְיֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבָר, אִף אִם תִּפְּל, חַס וְשְׁלוֹם, בִּירִידוֹת עֲצוּמוֹת, אֲתָה עֹשֶׂה אֶת שְׁלִיךְ, וּבְרַח לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּהַתְּבוּדוֹת, וְתִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּחַת, כִּי כַחוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל גְּדוֹל מְאֹד, וּבּוֹדֵאֵי יִתְקַנְנוּ, כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ לָנוּ כְּמָה פְּעָמִים, וְהֶעֱקָר לְקַיִם רְצוֹנוֹ בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד שְׁלִחַן עָרוּף וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁזֶה הֶעֱקָר מִכָּל הֶעֱקָרִים — לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחַתוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְקַיִם אֶת כָּל זֶה, וְנִזְכֶּה לְעַבְדוֹ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ר.צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, הַמְּשִׁתַּוְּקֶךָ לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבָךְ.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהֶעֱקָר לְהַתְּמִיד בְּכִסּוּפֵיךָ וּבְרְצוֹנוֹת טוֹבִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְפָרֵט לְהוֹצִיאָם מִפִּי כִּי עֲנִין זֶה וְעֶצֶה זֶה עוֹלָיִם עַל הַכֹּל, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, אִף שְׂאֲנִי כְּמוֹ שְׂאֲנִי, עַל-כֹּל-פָּנִים רְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי חֲזַק מְאֹד מְאֹד אֲלִיךָ יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר כְּרְצוֹנְךָ יִתְבָּרַךְ וּכְרְצוֹן הַצְּדִיקִים הָאֱמֶתִיִּים, וְתַחֲזַק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין.

ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו: תבונה, והכלל הזה תקשר בלבד ודעתך, כי שום בריה שבעולם אינה יכולה להיטיב לה, או, חס ושלום, להרע לה, כי הכל מהשם: תבונה, ומה שאמה צריך הן ברוחניות והן בגשמיות, המקום היחיד הוא רק לברח אליו: תבונה בתפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו.

והתמד מאד בלמוד "לקוטי-מוהר"ן", ותאמר על כל תורה — התפלה מ"לקוטי-תפלות", גם תשתדל בעצמך לעשות על כל תורה תפלה ושיחה בהתבודדות, ותבקש להשם: תבונה שתזכה לכל הנאמר בכל תורה ותורה, כי על-ידי תפלה יכולים לזכות לכל דבר שבעולם ולכל המדרגות ולכל הקדשות, כי העקר הוא תפלה — ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם אדם, ולפרש כל שיחתו ותפלתו אל השם: תבונה כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, ורק זה עקר השער והפתח להכנס להשם: תבונה, כי הדבור הוא יסוד כל האדם, ושלמות הדבור הוא כשמדבר אל השם: תבונה.

והעקר — תחזק עצמך מאד מאד, לידיע כי עדין לא אבדה תקונך, חס ושלום, ויש בכחך להתעלות מאד בעבודת השם: תבונה, אף שאמה מסבב ברבוי מניעות ובבלבולים, תזכור מה שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), בפרשה זו: "ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים" (שמות כ, יח), שמי שהולך בגשמיות ואחר-כך נתלהב ורוצה לילך בדרך השם: תבונה, אזי מידת הדין מקטרגת עליו, ואינה מניחה לו לילך בדרך השם: תבונה, ומזמנת לו מניעות, והשם: תבונה חפץ חסד, ומסתיר עצמו בבכיול במניעה הזאת, ומי שהוא בר דעת, הוא מסתפל במניעה, ומוציא שם את השם: תבונה, ומי שאינו בר דעת, ורואה את המניעה, חוזר תכף לאחוריו, ומניעה היא בחינת עגן וערפל, וזה פרוש הפסוק: "ויעמד העם מרחק" — כי כשרואין המניעות והחלישות הדעת והנפילות, אז עומדים מרחוק, אף משה שהוא הבר דעת, נגש אל הערפל, ויודע אשר שם האלקים, כי אין שום מציאות בלעדי השם: תבונה, ואנה מפניך אברח (תהלים קלט, ז) ואנה מפניך אסתיר, והתמד מאד

בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן דִּיקָא, לְהַתְחִיל שְׁעוּר בְּגִמְרָא מְבָרְכוֹת, וּכְשֶׁתִּסִּים תַּתְחִיל מְסַכֵּת שְׂבֵת, וְכֵן לְהֵלֵן, עַד שְׂבַמְשָׁף יָמִים וְשָׁנִים תּוֹזֵכָה לְסִים אֶת כָּל הַשָּׁ"ס, וּמוֹבָא בְּסַפְרִים, שְׁמִי שְׂוֹזָכָה לְסִים אֶת כָּל הַשָּׁ"ס, זוֹכָה שְׂנַמְשָׁף עָלָיו צֶלֶם אֱלֹקִים, וְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ ר' חֵייקֵל ז"ל (הַחֲזָן שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל), שָׂאֵל פְּעַם אֶת רַבְּנּוּ ז"ל, אִם זֶה אֱמֶת, וְרַבְּנּוּ ז"ל הִרְפִּין עִם רֵאשׁוּ כְּאוֹמֵר שֶׁכֵּן הוּא, שְׁמִי שְׂמַסִּים אֶת כָּל הַשָּׁ"ס מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים, כִּי אֵין טוֹב בְּעוֹלָם מְלַלְמַד גְּמָרָא בְּעֵינָן, וּבְכַרְט כְּשֶׁתְּלַמַּד כְּסֻדְרָ מְסַכֵּת אַחַר מְסַכֵּת, וְכֵן שְׁעוּר בְּשִׁלְחָן עֲרוּף כְּסֻדְרָן סְעִיף אַחַר סְעִיף וְסִימָן אַחַר סִימָן, וְיֹוֹתֵר מְזָה הַכֹּל הֵבֵל וְרִיק, וְזֶה יִשְׂאֵר לְאַדָּם, כְּמֵאֵמֶר הַתַּנְאָה הַקְּדוּשָׁה (אֲבוֹת ו, ט): "אֵין מְלוּיָן לוֹ לְאַדָּם... אֲלֵא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְדִּי."

וְעֵין בְּכָלֵי יִקְר' עַל הַפְּסוּק: "וְלֹא הֶעֱדִיף הַמְּרַבֵּה וְהַמְּמַעִיט לֹא הֶחְסִיר" (שְׁמוֹת טז, יח), דְּבָר נִפְלָא מְאֹד הַמְּעוֹרָר לְתַכְלִית הַנְּזַחֲחִית מְאֹד, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: כִּי צָרִיף הָאָדָם לִידַע שֶׁכָּל מְזוֹנוּתוֹ קְצוּבִים לוֹ כְּדִי חַיִּיו, וּכְשֶׁיֵּצֵא אָדָם מִן הָעוֹלָם הַמְּרַבֵּה בְּנִכְסִים לֹא הֶעֱדִיף — "כִּי לֹא בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל" (תְּהִלִּים מט, יח), וְהַמְּמַעֵט בְּנִכְסִים לֹא הֶחְסִיר, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן לְכָל בְּשׂוֹר דֵּי מַחְסוּרוֹ, וּמַטְעֵם זֶה נֶעֱשֶׂה גַם בְּמֵן בְּמִדְיָה, שְׂמַצָּאוּ כָּלֶם בְּשׂוּהָ, וְהַנּוֹתֵר לְיוֹם הַמְּחֻרָת יְרוּם תּוֹלְעִים, כִּי זֶה מוֹרָה שֶׁכָּל מַה שְׂיִרְצֶה הָאָדָם לְהוֹתִיר לְיוֹם הַמְּחֻרָת הוּא דְּבָר כְּלָה וּבָלָה, וְסוֹפוֹ לְרַמָּה וְתוֹלְעָה וְכוּ' עֵין שָׁם.

חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וּבְכַרְט שְׂתַרְאָה לְשַׁקֵּד בְּשִׁיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, שְׁהִיא הַתְּבוּדוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוֹזֵכָה לְהַשְׂאֵר קָיָם תְּמִיד עַל עִמָּדָךְ, כְּמוֹ שְׂפָרַשׁ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל מַה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: אֵין עֲמִידָה אֲלֵא תְּפִלָּה (בְּרֻכּוֹת ו:), שְׂעַקֵר הַמְּעַמָּד שֶׁל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא תְּפִלָּה.

וּמַחְמַת טְרוּדוֹתֵי הָרַבִּים וּבְכַרְט כִּי הִגִּיעַ זְמַן חֲצוֹת — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רצא.

בעזרת השם יתברך, ערכ-שפת-קדש לסדר יתרו ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הפחור היקר, החפץ ומשתוקק מאוד לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת, דרך התם, שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי לנכון, ומאד שמחתני לשמע משלומך הטוב, ואיך שאפה מתחזק בעבודת השם יתברך ברצונות טובים, וזה העקר, כי העקר הוא הרצון והפסופין, שיהיו רצונותיו וכסופיו תמיד להשם יתברך ולתורה ולצדיק האמת ולקדשת ארץ ישראל, כי מעלת הרצון הוא עד אין סוף, כי הרצון הוא חפשי לכל אחד ואחד אף אם נלכד כמו שגלכד, "על-כל-פנים רצוני וכסופי חזק מאוד מאוד להתקרב ולדבק עצמי אליך יתברך", וזה דבר שהבעל-דבר והסטרא אחרא אינם יכולים לבטל בשום אופן, כי הרצון הוא שרש כל השרשין — 'פתר', ששם עולם החרות, וזה עקר תכלית ירידת הנשמה בזה העולם, כדי שיחזר וישתוקק אליו יתברך (עין באריכות נפלאה בלקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג, שמרבה מוהרנ"ת, זכותו יגן עלינו, לגלות סודות נוראים ממעלת הרצון והפסופין להשם יתברך, עין שם), ועקר שלמות הרצון פשמכניסו בפה, הינו להוציא בפה כל הרצונות שיש לו להשם יתברך, לתורה ולצדיק האמת, אשר את זה הענין אין אנו יכולים לצייר בדעתנו כלל וכלל, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), אשר נבנים ונארגים מזה עולמות וצורופין חדשים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד בעבודת השם יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ובכל פסיעה

וּפְסִיעָה שָׁם אֶל־וּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּכְלָל זֶה תִּקְשׁוּר בְּלִבְךָ וְדַעְתְּךָ, כִּי אֵין שׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שֶׁיְכוּלָה לְהִיטִיב לְךָ אוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהִרְעֵ לְךָ, כִּי הַכֹּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְעַקֵּר הַעֲצָה — לְבְרוּחַ מֵהַכֹּל רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוּת, לִיְחָד לְעֲצָמְךָ מְקוֹם שֶׁאֵין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְכֹל מֵהַשְׁעוּבָר עֲלֶיךָ, וְהַתְּמַד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תֵּאבֹד יוֹם בְּלִי זֶה, וְהַעֲקֵר לְהוֹצִיא מֵהַפֶּה הַכְּסוּפִין הַטּוֹבִים שֵׁישׁ לְךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַקֵּר צְנוּר הַשְּׁפַע הוּא רְצוֹן, שִׁיְהִיָּה רְצוֹנְךָ תִּקְיֶיךָ מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלַתּוֹרָה, וְאִף שְׁעוּבָרִים עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי בְּלִבוּלִים וּמְנִיעוֹת, טְרֻדוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, תִּזְכֹּר מֵהַשְּׁפָרֵשׁ רַבְּנוֹ ז"ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קטו) עַל הַפְּסוּק (בְּפָרָשָׁה זוֹ): "וַיַּעֲמֵד הָעַם מֵרַחֵק וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרֹפֶל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים" (שְׁמוֹת כ, יח), כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וְנִתְלַהֵב לְבוֹ, וְרוֹצֵה לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי מֵדַת הַדִּין מְקַטְרָגַת וּמְזַמְנָת לוֹ מְנִיעוֹת וּבְלִבוּלִים וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲכַל מִי שֵׁישׁ לוֹ דַּעַת יוֹדֵעַ כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁר גַּם בְּהַסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הַסְתָּרָה, גַּם שָׁם מְלַבֶּשֶׁת חֵיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יִתְקַרֵּב בְּיֹתֵר, וְזֶה "וַיַּעֲמֵד הָעַם מֵרַחֵק" — מִי שֶׁאֵין לוֹ דַּעַת הוּא עוֹמֵד מֵרַחוּק, אִף "וּמִשָּׁה" — שֶׁהוּא הַבַּעַל דַּעַת הָאֲמֵתִי "נִגַּשׁ אֶל הָעֲרֹפֶל" — כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים, כִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — לְמַצָּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל מְקוֹם, וְלְהַפְּשִׁיט אֶת כָּל הַלְּבוּשִׁים וְהַצְּמֻצוּמִים, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, כִּי עַקֵּר הַדִּין הוּא שְׁחוּשָׁב שֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, טַבַּע, שֶׁזֶה אֱלֹקִים — שׁוֹרֵשׁ הַדִּין, וְאִם הִיָּה יוֹדֵעַ אֲשֶׁר גַּם הַטַּבַּע הוּא הַשְּׁגָחָה, לֹא הִיָּה נוֹפֵל בְּדַעַתוֹ.

וּבְכַפְרֵט בְּעֲנִינֵי שְׁדוּכִים — בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּפֻנָה עֲלִיוֹנָה לְמָה הָאֶחָד מְצָא בְּנִקְל זְוִיגוֹ וְהַשְׁנִי מוֹצָא בְּקָשִׁי וְכוּ', וְהַעֲקֵר לְהַפִּיל תַּחֲנוּתוֹ וּבִקְשָׁתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים בְּכֹל יוֹם בְּמְקוֹם מְיָחָד, כִּי רַק זֶה עַקֵּר הַעֲצָה וְחוּץ מִזֶּה אֵין שׁוּם עֲצָה, וְכֹל זְמַן שֶׁלֹּא נִסִּיתָ אֶת זֶה, אִיךָ תִּדַּע שֶׁלֹּא יוֹעִיל לְךָ? ! כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה יְכוּלִים לְפַעַל הַכֹּל, אִף צְרִיף לְבָלִי לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ, רַק לְסַלֵּק כָּל חֲכָמָתוֹ

וּלְהַתְנַהֵג בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, לְדַבֵּר לְהַשִּׁיב יְתָבְרָךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תְּדַבֵּר וּתְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, וְאִם שְׂיִדְמָה לְךָ שֶׁאֵין שׁוֹמְעִין לְךָ וְאֵין מְסַתְּכָלִים עָלֶיךָ, אִם תִּדְעַ שֶׁאִם תִּחְזַק עֲצָמְךָ בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, כִּי תִזְכֶּה לְמָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְזִכְרוֹת, וְהַעֲקָר לְהַמְתִּין, כִּי 'כְּתוּר' שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַרְצוֹן, הוּא גַם-בֵּן בְּחִינַת הַמְתַּנָּה, וְעַקֵּר הַהַמְתַּנָּה הוּא רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה, וְהַתְמַד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, הַתְּמַד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמוֹהַרְנֵ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֶינוּ, אָמֵר פַּעַם עָלֵיהֶם, שֶׁהֵם הַגִּן-עֲדוֹן שֶׁל הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ — "דָּאֵס אִיז הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ'ס גִּן-עֲדוֹן", כִּי הֵם מְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים וּמְקַרְבִּים אֶת הַלֵּב לְהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, אִם מִי שֶׁפָּגַם וְעָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וּמְגַלִּים לוֹ שֶׁאֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

הַנִּ"ל...

רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קַדְשׁ, פְּרִשְׁת יְתָרו ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת כְּבוֹד יְדִידִי, הַאֲבִרְךָ הַיְקָר, הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מְסַתְּמָא קַבְלַת אֶת מְכַתְּבֵי שְׂפַתְבָּתִי לְךָ אוֹדוֹת הַדְּפִסַּת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַרְנֵ"ן" הַנְּצָרְךָ מְאֹד פּוֹה, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהַדְּפִיסוֹ בְּפוֹרְמַט גְּדוֹל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלַקְךָ שְׁזָכִיתָ לָזֶה, כִּי כָּל הַתְּחַזְּקוֹתֵי הַיָּא

שְׂזֻכִּיתִי לְזֶה — לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצֵם עַל פְּנֵי תַבַּל.

וְהִנֵּה בָּאתִי לְבַשְׂרָךְ שׂוֹשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וְכַמֵּה מֵהֶם שֶׁהֵיוּ מְקַרְבִּים עוֹד מִזְמַן הַרְבֵּה אַף בְּמִשְׁךְ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים נִתְקַרְרוּ, וְהֵם — גִּיסֵי הַיָּקָר שְׁעוֹרְרָתִי אוֹתוֹ בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה, וְשָׂאָר בְּשָׂרֵי ... שׂוֹשׁ לִי קְבִיעוֹת עִמוֹ וְנִתְעוֹרַר מְאֹד, וְכֵן הִבְחֹר ... שֶׁהוּא רְגִיל בְּיוֹתֵר אֶצְלִי, וְכֵן חִבְרוּ ... גַּם יֵשׁ יְשִׁיבָה אַחַת מִחוּץ לְגִיּוּרֵי-יִוֵּרְק שֶׁנִּתְקַרְבוּ שָׁם כְּמַעַט מִגֵּן בַּחוּרִים, וְהַכֵּל עַל-יַדֵּי סֵפֶר "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", וְכוּתְבִים לִי מְכַתְּבִים בְּהַתְעוֹרְרוֹת וּבִתְשׁוּקָה גְּדוֹלָה, וְאֲנִי כּוֹתֵב לָהֶם, בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּבוּרִים טוֹבִים.

וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה כִּי הָעֵקֶר הוּא לְדַבֵּר מִהַעֲצָה הָעֵקֶרִית, שֶׁהִיא כְּלָלוּת הַעֲצוֹת, שֶׁהִיא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי רַק זֶה עֵקֶר הַעֲצָה — לְיַחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם פְּנוּי, וְלִבְרִיחַ תְּמִיד אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּבְלִי זֶה הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל אֵינָה הַתְּקַרְבוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: מִי שֶׁרוֹצֶה לְטַעַם טַעַם אֹר הַגְּנוּז, הֵינּוּ אֹר רַבְּנוּ ז"ל, יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת, וְרַבְּנוּ ז"ל מְפָרֵשׁ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס) אֶת הַמִּשְׁנָה (תְּרוּמוֹת א, ב): "סֵתָם חֲרַשׁ אֵינּוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינּוּ מְדַבֵּר", שְׁמִי שֶׁאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ הַהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל הַחֶכֶם, אֲזִי אֵינּוּ מְדַבֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֵין שָׁם; נִמְצָא שֶׁכֹּל מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּהַתְּבוּדוֹת, יוֹתֵר מִמְּשִׁיף עַל עַצְמוֹ אֹר הַצַּדִּיק, וְשׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, בְּפֶרֶט כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּפִלוֹת, הֵינּוּ לְדַבֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל סֵדֶר הַתּוֹרוֹת מִ"לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן" — לְזִכְרוֹת לְכָל הַנְּאָמַר שָׁם, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְתִהְיֶה לְאֵל כָּל עֲסָקֵי עִם הַמְּקַרְבִּים הַנִּ"ל הוּא רַק בְּנִקְדָּה זוֹ שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ בְּחוֹשׁ, כִּי עֵקֶר מֵה שֶׁמְחַזֵּק לְהַשָּׂאָר עַל עַמְדוֹ וְלִבְלִי לְהַתְּרַחַק מִרַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק הַתְּבוּדוֹת, וְכֵן כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, צָרִיף לְבְרִיחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, וּבְפֶרֶט לְהִיוֹת חֹזֵק מְאֹד בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים תְּמִיד אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הַצַּדִּיק הַנְּאָמַת וְאֶל קְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הָעֵקֶר הוּא רִצּוֹן, וְזֶה עֵקֶר צְנוּר הַשֹּׁפֵעַ לְהַמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ דַּעַת וְיִרְאֵת

שמים, והעקר כשמוציא מפיו הרצונות והכסופים להשם יתברך, שנארגים מזה עולמות וצורופין חדשים בכל פעם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא) ועגנן עצה זו עולה על הכל, "כי איך שהוא איך שהוא אף שנפלתי, על-כל-פנים רצוני חזק מאד מאד להתקרב אליך יתברך", וזה לא יכול הבעל-דבר לבטל ולבלבל בשום אופן, כי על-כל-פנים רצונו חזק ותקיף מאד, וכמבאר בזה באריכות נפלאה בלקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג', עין שם סודות נוראים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל זה, ובפרט להיות חזק באמונה בהשגחה פרטית, שאין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הפל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכלל זה תקשר בלבך ונדעתך, כי שום בריה שבעולם לא יכולה להיטיב לך או, חס ושלום, להרע לך, כי הכל משגח ממנו יתברך, ועקר רצונו יתברך להיטיב לאדם כפי האתערותא דלתתא של האדם, כפי הכלי שמכין לקבל השפע, ועקר שלמות כלי השפע הוא התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), כי על-ידי תפלה והתבודדות — לדבר תמיד רק להשם יתברך שהוא קדשת הדבור ושמירה מפעם וקפידות בביתו ועל אחרים, והטית און לתורה ולצדיקים ושמירת העינים, שכל זה הוא קדשת השבעה גרות, ועל-ידי-זה ממשיך על עצמו דעת ורוח-הקדש (כמובא באריכות שם בסימן כא), והעקר הוא תמימות ופשיטות ולבטל שכל עצמו לגמרי, וכל מה שאומר הצדיק צריך לקיים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), כי אם הולך אחרי שכלו יכול לפל בטעיות ובמכשולים רבים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), ומקדם למדתי את התורה הזאת עם גיסי ... והיו, תהלה לאל, דבורים טובים, והודה לי כמה וכמה פעמים שהחייתי אותו ממש, כן יזכנו השם יתברך לעבדו באמת ובתמים לבלי להטעות את עצמנו.

הדורש שלומך...

גם אבקש אותך אם תוכל לשלח לי כמה סטים "לקוטי-הלכות"
וכמה "לקוטי תפלות" בחליפין עם הספרים שלי, ואם אין אתה
יכול, תשאל לך' ... כי נצרך פה מאד ובפרט "לקוטי תפלות".

הנ"ל...

רצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה למעלת פבוד ידיד נפשי, שותף
בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח.

מכתבך עכשו קבלתי, ומה שאתה שואל על סדר הלמוד מה
ללמד, עין היטב בשיחות-ה"ר"ן סימן ע"ו באריכות, ומחמת שחברך
... נחפז מאד לדרך, על-כן אי אפשר להאריך, אף העקר תראה
לכל יחסר לך יום מבלי מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך
וספרי רבנו ז"ל וספרי רבי שמעון בר יוחאי, ולומר קצת תקונים
וקצת זהר, וללמד תורה מ"לקוטי-מוהר"ן", ולומר התפלה אחריה
מ"לקוטי-תפלות", והלכה מ"לקוטי-הלכות", ואז טוב לך לנצח,
וחזק ואמץ מאד, אל תירא ואל תחת כי ה' עמך, אתה ואצריך.

הדורש שלומך...

רצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים ה'תשכ"ט.

אף טוב וחסד ירדפו לאהובי, ידידי היקר, האברך השותף בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי לנכון, ומאד שמחתי לשמע משלומך הטוב.

אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מאור גנוז ונורא כזה, אשר מחיה, מחזק ומאמץ אותנו בעבודת השם יתברך, פי הוא נהר המטהר מכל הכתמים (תי-מוהר"ן, סימן שלב), ומעלה אותנו ומקשרנו אל שרשנו הנצחי, והעקר לסלק דעתו וחכמתו לגמרי וכל מה שמורה לנו נקיים בתמימות ובפשיטות, ובפרט יסוד העצות שהוא — תפלה והתבודדות, ואף שספרי רבנו ז"ל מלאים עצות ודרכים ישרות והתחזקות נפלאה ועצומה מאד, אף לזכות לקימם ולהמשיך על עצמו התקונים של רבנו ז"ל הוא על-ידי תפלה והתבודדות — ליחד לעצמו מקום מיוחד שאין שם בני-אדם, ולפרש כל שיחתו להשם יתברך כבן לפני אביו, וכל מה שעובר עליו ישפך שיח ותפלה, וכן יעשה בעצמו תפלות ובקשות מסדר התורות מלקוטי-מוהר"ן, ויבקש את השם יתברך לזכות לכל הנאמר שם, וזה יסוד הכל, כי תפלה היא השער והפתח להכנס אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

ויש לומר "ואלה המשפטים" (שמות כא, א) — ואיתא בבעל הטורים: "ואלה" — ראשי תבות: ותיב לחקר את הדין על-פי דברי רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו): מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז הינו סודות התורה שיתגלו לעתיד, יעסק בבחינת משפט — שהוא התבודדות, שישפט את כל עסקיו, כמו שכתוב (תהלים קיב, ה): "יכלכל דבריו במשפט", ובזה יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה בחינת יראה וכו', כי אם אין דין למטה, יש דין למעלה (דברים

בָּהּ, פֶּרְשָׁה ה', סִמָּן ה), עֵינֵי שָׁם. עַל-כֵּן צָרִיךְ לְשַׁפֵּט וְלָדוֹן בְּעֶצְמוֹ
 וְלַחְקֹר בְּעֶצְמוֹ אֶת הַדִּין, וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת,
 וְאִם עוֹבְרֵת עָלָיו אֵיזוֹ צָרָה אִזּוֹ יִדִּין וְיִצְדִּיק עַל עֶצְמוֹ אֶת הַדִּין,
 וְיֵאמֶר ה' הַצְּדִיק וּמְשַׁפְּטֵי מִצְדָּקִים, וְיִשְׁבֵּר לְכַבּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְיִכַחַח
 זֶה יִזְכֶּה לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין, לֹא כְּמוֹ הַרְשָׁעִים שְׂאוּמְרִים לֹא יִדְעָתִי
 מַה זֶה שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַעֲנִישׁ אוֹתִי, הֲלֹא לֹא חָטָאתִי, וְרַבְּנוּ
 ו"ל אָמַר (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן ב), עַקֵּר כְּלִי זֵינִן שֶׁל הָאִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא תַּפְלָה, וְלִזְכוּת לְתַפְלָה הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִירַת הַבְּרִית,
 וְלִזְכוּת לְשִׁלְמוֹת הַתַּפְלָה, לִידַע אֵיךְ לְלַחֵם עִם חֶרֶב הַתַּפְלָה הוּא
 עַל-יְדֵי מִשְׁפָּט, שֶׁלֹּא יִטָּה לֹא לְיָמִין וְלֹא לְשִׂמְאֹל, וּפְרָשׁ מוֹהַרְנ"ף ו"ל
 (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נְחֻלוֹת, הַלְכָה ד), שֶׁלְפָעֲמִים בָּא הַבַּעַל-דְּבָר לְהַפִּילוֹ,
 בְּבַחֲיִנַת קְלַפַּת עֶשׂוֹ, מַה לָּךְ לְהַתְּפַלֵּל, כִּי הֲלֹא אֵינִי שׂוֹמְעִים לָךְ, וְזֶה
 יָמִים וְשָׁנִים שְׂאֵתָה כְּבָר מִתְּפַלֵּל, וְעַדִּין לֹא נִוְשַׁעְתָּ, אֵינִי זֶה אֶלֶּא כִּי
 אֵינִי שׂוֹמְעִים אֵלֶיךָ וְאֵינִי מְסַתְּפְלִין עָלֶיךָ מְלַמְעָלָה, וְזוֹ קְלַפָּה גְמוּרָה
 וְצָרִיכִים לְבַטְלָהּ, וּפְעָמִים בָּא בְּקַלְפַת יִשְׁמַעְאֵל, בְּבַחֲיִנַת "כִּי שָׁמַע
 ה' אֶל עֲנִיָּךְ" (בְּרֵאשִׁית טז, יא), הֵינּוּ שְׂאוּמֵר לוֹ, מַה לָּךְ עוֹד לְהַתְּפַלֵּל,
 הֲלֹא הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ כְּבָר עוֹר לָךְ.

וּבְאֵמַת צָרִיךְ לְשַׁפֵּט עֶצְמוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּכָל יוֹם, לְבַטֵּל מִעֶצְמוֹ
 שְׁנֵי מִיָּגֵי קְלַפּוֹת אֵלוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית, בְּחִינַת הַעֲרָלָה
 וְהַפְּרִיעָה, עֶשׂוֹ שֶׁהוּא עֲמָלֵק הוּא קְלַפַּת הַעֲרָלָה הַגְּמוּרָה, כִּי הוּא
 כְּפָר בְּעֵקֶר, וְאֵינּוּ מוֹדָה בְּתַפְלָה כָּלֵל, וְהוּא מְטַעֵה אֶת לֵב הָאָדָם שֶׁאֵין
 הַתַּפְלָה מוֹעֵלַת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי שְׁחוֹתְכִין אֶת הַעֲרָלָה הַחוּפָּה
 עַל הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה מְבַטְלִים קְלַפְתּוֹ הַרְעָה, וְנִמְשָׁף תְּקוּן הַבְּרִית,
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְהַתְּפַלֵּל תָּמִיד, וּפְרִיעָה הוּא כְּנֶגֶד הַקְּלַפָּה הַשְּׁנִיָּה
 — קְלַפַּת יִשְׁמַעְאֵל, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשַׁכֵּת טְעוֹת בְּלֵב לְהַתְּרַשֵּׁל בְּתַפְלָה,
 חֵס וְשְׁלוֹם, דְּהֵינּוּ שֶׁלְפָעֲמִים נִדְמָה לְאָדָם, שֶׁבּוֹדָאֵי כְּבָר שָׁמַע הַשָּׁם
 יִתְבַּרְךָ תַּפְלָתוֹ, בְּפָרֵט כְּשֶׁרוֹאֶה כְּבָר אֵיזוֹ צְמִיחַת קָרְן יִשׁוּעָה, שֶׁאִזּוֹ
 נִדְמָה לוֹ שֶׁכְּבָר נִתְקַבְּלָה תַּפְלָתוֹ, וְהוּא מִתְּרַשֵּׁל לְהַתְּפַלֵּל עוֹד, וְגַם
 זֶה אֵינּוּ טוֹב. כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁצָרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁאֵין
 שׁוֹם תַּפְלָה לְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִפְלוּ כִּשְׁזוֹכִים לְרֵאוֹת

איזו ישועה, אסור לבטל תפלותיו בשביל זה, כי עדין לא נגמרה הישועה, ועדין אנו צריכים ישועה ורחמים רבים עד שנגצא מגלותנו לגמרי, ומי שטעה בעצמו, חס ושלום, ומתראשל בתפלה, מחמת שנדמה לו שכבר שמע השם יתברך את תפלתו, זה נמשך מקלפת ישמעאל, על שם "כי שמע ה' אל ענייך", ותרגומו: ארי ה' קביל ית צלותך^א, ועל-ידי מצות פריעה מבטלין גם הקלפה הזאת. כי צריכין לידע ולהאמין שבודאי השם יתברך שומע תפלת כל פה, ואפלו כשאין רואים שום ישועה צריכים להאמין שאין שום תפלה לריק, חס ושלום, ולהתחזק ביותר, אבל גם כשרואים איזו ישועה, אסור לבטל את תפלתו בשביל זה, רק לשמח בישועתו, ולהיות מודה על העבר ולבקש על להבא, כי עדין צריכים הרבה ישועות כל ימי חיינו, עד שנזכה למה שאנו צריכין לבא בזה העולם, ועל-כן אמרו חכמינו ז"ל (שבת קלו:): מל ולא פרע כאלו לא מל, כי כשאנו פורע ואינו מבטל קלפת ישמעאל, ומתראשל בתפלה מחמת שעזר לו השם יתברך, אזי יכולה להתגבר גם קלפת עשו שלא תפלל כלל.

ולזכות למשפט זוכים על-ידי צדקה, שעל-ידי-זה נתבטלות כל המחשבות הזרות הבאות בתפלתו מחמת החטאים והעוונות, ועל-ידי שלמות התפלה זוכה שיאיר ה' פניו עליו, ובזה יש לפרש הפסוק (תהלים יא, ז): "צדקות אהב ישר יחזו פנימו", שעל-ידי הצדקות שלנו "ישר יחזו פנימו" — יזדווגו פנים אל פנים קדשא בריך הוא ושכנתיה, כי עקר היחוד הוא על-ידי התפלה, ושלמות התפלה היא על-ידי צדקה, שעל-ידי-זה מבטל ממנו כל המחשבות הזרות, וזוכה לכון על-כל-פנים פרוש המלות, ועל-ידי-זה מדבק בהשם יתברך, ובזה יש לפרש: "פניך האר בעבדך ולמדני את חקיך" (שם קיט, קלה), כי חק הוא בחינת משפט, ועל-ידי משפט זוכים לתפלה, ועל-ידי תפלה זוכים ש"יאר ה' פניו אליך", ובזה יש לפרש (תהלים לג, ה): "אהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ", כי

(א) הקדוש-ברוך-הוא קבל את תפלתך.

על-ידי צדקה זוכים לתפלה שהיא משפט, ועל ידו זוכים להמשיך
חסד ה' על כל הארץ.

כי העקר הוא תפלה — ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם
בגיי-אדם, ולשפוף שיח ותפלה להשם יתברך תמיד, ורק על-ידי-זה
תזכה לכל מה שאתה רוצה לזכות — ל"סודות התורה".

ועקר הדבקות להשם יתברך הוא רק על-ידי התפלה (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), והעקר — לבטל עצמו לגמרי אל
השם יתברך, ואז הולך לו כסדר (עין שם, סימן פכ), כי כשהולך לאדם
שלא כסדר, הוא מחמת גדלות, שמפריד עצמו מהשם יתברך. כי
עקר שלמות הדברים אינה אלא כשמקשרין אליו יתברך, ועקר
העצה שישפיל את עצמו ויהיה בחינת מ"ה — "מה חיינו, מה
כחנו", ועל-פי סוד צריך שיכונן שם מ"ה שהוא שם הו"ה במלוי
אלפין, עין שם.

ועין בכתבי האריז"ל בכונות ההגדה: "רשע מה הוא אומר:
מה העבודה הזאת", שהוא כופר במ"ה, הינו ברחמים, רק נאחז
בעבודת"ה, שגמטריה אלקיים שהוא דינים, כי עקר הדינים הוא
שחושב שיש "הטבע" שגמטריה "אלקיים", ואינו רוצה להכניע
את עצמו, וחושב כי "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה"
(דברים ח, יז), וזה עקר הסתרת פנים, ועוברים עליו כל מיני דינים
וענשים, בבחינת: "הסתרת פניך הייתי נבהל" (תהלים ל, ח), כי
הפנים הוא מה שעושה השם יתברך פעלותיו בארץ, שעל ידן
תבר ותתראה אלקותו יתברך בעולם, הן בפעלות הטובות והן
הרעות, חס ושלום, דבר שתראה אלקותו יתברך אזי נקרא פנים,
וכשהקדוש-ברוך-הוא מסתיר שלא יראהו על-ידי פעלותיו, זה
נקרא הסתרת פנים (עין באר מים חיים פרשת בא), ועין בכונת "זכר
ה' מ"ה היה לנו", שעל-ידי החטא נעשה משם מ"ה שם אלקיים
שהוא בגמטריה "לנו", וזה "מ"ה היה לנו", כשממתיק את הדינים
בחינת שלא כסדר ומשפיל עצמו, נתהפך בחזרה לשם מ"ה, וכל

זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי תַפְלָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲנוּה, וְעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת תַּזְכָּה שֶׁיֵּאִירוּ עֲלֶיךָ הָאוֹרוֹת מִנוֹקְבָא דְפְרִדְשָׁקָא שֶׁהֵם שְׁבַעַת הַשְּׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְהַפְתָּרִים שֶׁלָּהֶם (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב בַּהֲגָה), הֵינּוּ אִם עוֹסְקִים בְּהַתְמַדָּה רַבָּה בַּתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲזִי זוֹכִים שְׁמֵאִיר שֵׁם הַוַּי"ה בְּאַרְבָּעָה מְלוֹאֵין הַנ"ל לַפְּנֵי עֵינָיו.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בַּתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּפְתַּח לְךָ בְּעִבּוּדְתוֹ וּבַתּוֹרָתוֹ וּבַהַשְׁגוּחַיּוֹ הָעֲלִיוֹנִים, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, כִּי עֲדִין יֵשׁ לְךָ עוֹד תְּקוּהָ טוֹבָה לְזַכּוֹת לְכָל מַה שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת — לְסוּדוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, אִף מִקֶּדֶם תִּשְׁקַד מְאֹד בְּ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", עַד שֶׁתִּדְעַע אֹתָם כַּמַּעַט בְּעַל-פֶּה, וְעַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל וְשֶׁל מוֹהַר"ן ת"ז"ל, תַּזְכָּה לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ דְרָךְ לְהִבִּין אֶת כָּל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (תַּפְּלִין, הַלְכָה ה', אוֹת לח), עֵינַי שֶׁם וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: כִּי עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם הַמְּבֹאָרִים כְּדַבְּרֵינוּ, תּוּכַל לַעֲשׂוֹת לְךָ דְרָךְ לְהִבִּין מַעַט מְזַעִיר בְּדַרְכֵי הַקְּבִלָּה שֶׁל הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, וְלַהּוֹצִיא מֵהֶם דְּרָכִים וְעִצּוֹת לְמַעֲשֵׂה, כִּי כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה וְכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה פּוֹתְחִים שְׁעָרִים רַבִּים שֶׁל הַשְּׁנֵת אֱלֻקוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהִבִּין אֶת כָּל דְּרָכֵי הַקְּבִלָּה, אִם תַּזְכָּה לְשַׁקֵּד עַל תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה יוֹם יוֹם בְּשִׁקִּידָה רַבָּה, עֵינַי שֶׁם.

חֲזַק וְאַמֵץ בְּכָל זֶה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל-כֵּן תִּשְׁפֹּף נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּמַחֲמַת טְרוּדוֹתֵי הַרְבִּים עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוֹר הַיָּקָר ... הַמְשֻׁתָּקֵק
מְאֹד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנּוֹפְלָאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְרֵאוֹת מִכְתָּלִי מִכְתָּבְךָ גְּדוֹל
הַהִשְׁתַּוְּקָקוֹת שֶׁלְּךָ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, שְׂגוּהַ הַעֲקָר, כִּי הַעֲקָר הוּא
הַרְצוֹן, שִׂיְהִיָּה רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפּוֹ תְּמִיד לְהַתְקַרֵּב לַהֲשֵׁם יִתְפָּרֵךְ, וְשִׁלְמוֹת
הַרְצוֹן הוּא כְּשִׁזְזוּכָה לְהַכְנִיֵס רְצוֹנוֹתָיו בְּפִיו, דְּהֵינּוּ לְהוֹצִיא מִפִּיו
הַרְצוֹנוֹת דְּקִדְשָׁה שֵׁשׁ לוֹ (עֵינִי לְקוֹשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), וְגַם
שִׂמְחָתִי מְאֹד בְּזֶה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב עַל הַתְּמַדְתְּךָ בְּלִמּוּד סְפָרֵי רַבָּנוּ
ז"ל, וְכֵךְ צָרִיף לְהִיּוֹת, הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלֵא בָּהֶם — עֲצוֹת,
הַתְּחַזְּקוֹת וְדַרְכֵי יִשְׂרוֹת בְּעֲבוֹדַת הַבוֹרָא יִתְפָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שִׂיאֲחֹז
בָּהֶם וְטוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה
מְאֹד כָּל יָמֵי חַיָּיו, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר מַחֲלִישׁ אֶת הַדַּעַת בְּכָל פַּעַם, וְחוֹתֵר
וְאוֹרֵב לְהַשְׁלִיף אֶת הָאָדָם וּלְהַרְחִיקוֹ מִהַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ עַל-יְדֵי שִׂמְזוּפִירוֹ
בְּכָל פַּעַם אֶת אֲשֶׁר עוֹת וְקִלְקֵל כְּבָר עַד עַכְשָׁו, וְרַבָּנוּ ז"ל אָמַר עַל
זֶה (בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצַל הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה הוּא חֲסָרוֹן גְּדוֹל
בְּעִינֵיהֶם אֲבָל בְּעִינֵי יֵשׁ בְּשִׂכְחָה מַעֲלָה גְּדוֹלָה, כִּי אִם לֹא הִיְתָה
שְׂכָחָה לֹא הִיָּה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אִם
הִיָּה זוֹכֵר כָּל מַה שֶׁעָבַר, אִי אֶפְשָׁר הִיָּה לוֹ לְהַרִים אֶת עַצְמוֹ לַעֲבוֹדַתוֹ
יִתְפָּרֵךְ בְּשׁוּם אֶפֶן, גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד כָּל הַדְּבָרִים
שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, אֲבָל עַכְשָׁו עַל-יְדֵי שְׂכָחָה, נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ מַה שֶׁעָבַר,
וְאֲצַלוֹ הַדְּרָף שֶׁכָּל מַה שֶׁעָבַר וְהֵלֵךְ נִפְסָק וְהוֹלֵךְ לְחִלוּטִין וְאֵינּוּ חוֹזֵר
בְּדַעַתוֹ עוֹד כָּלֵל, וְאֵינּוּ מְבַלְבֵּל עַצְמוֹ כָּלֵל וְכו'.

וְעַנִּין זֶה הוּא דְרָף עֲצָה טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ,
כִּי עַל-פִּי-רֹב יֵשׁ לְאָדָם בְּלְבוּלִים רַבִּים וְעַרְבוּב הַדַּעַת מְאֹד מִמָּה
שֶׁחָלַף וְעָבַר, וְעַל-יְדֵי הַשְּׂכָחָה הוּא שׁוֹכַח הַכֵּל, וְיָכוֹל לְחַדֵּשׁ עַצְמוֹ

בכל פעם, כי עקר מה שהאדם נופל בדעתו, שחושב שכבר התחיל בעבודת השם יתברך ואחר-כך נפל מזה, וצריך לילך בדרך זה לשלח תמיד מה שעבר עד עכשו ולהתחיל בכל פעם התחלה חדשה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), וזוהי אריכות ימים (עין באריכות בלקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ה), כי העקר הוא אמונה בהשם יתברך, בתורה ובצדיקים האמתיים ויתחזק בעבודתו, ולא יפל משום דבר ולא יהיה אכפת לו ולא תקצר רוחו משום בלבול מה שהבעל-דבר מכניס בדעתו בלבולים וחלישות הדעת, כאלו אפסה תקנה, חס ושלום, מחמת המעשים הרעים והפגמים שפגם עד הנה, כי צריך לבלי להסתכל על כל זה כלל, כי אין שום יאוש בעולם כלל, וכל הימים שהוא חי על פני האדמה, הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש, ואל יפל לידי זקנה דסטרא אחרא כלל, כי כל הנפילות שבעולם הם מזקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם, עד שאי אפשר לו עוד לצאת מהם בשום אופן, ובאמת צריך לידע ולהאמין, שבכל יום, בכל עת ובכל שעה יש כח ביד האדם להתחדש ולהיות נעשה בריה חדשה ממש, כמוכא בכתבי האריז"ל (עין חיים בתחלתו היכל אדם קדמון שער א') גדל השנויים לאין מספר הנעשים בכל יום ויום, ואין שעה זו דומה לשעה זו, ובכל עת ורגע ממש נשתנים העולמות בצרופין חדשים, עין שם. ומוכא על זה באריכות בלקוטי-הלכות (בשור בחלב, הלכה ד), עין שם.

ובהכרח להעתיק לך כל ספרי רבנו ז"ל, וזה דבר שאי אפשר, ויותר טוב שתתמיד בעצמך ותמצא שם הכל, ותשתדל לקנות ספר "לקוטי מוהר"ן" מרבנו ז"ל, וספר "לקוטי הלכות" ממוהרנ"ת ז"ל, ואז טוב לך לנצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך כלל והכל בהשגחה פרטית.

וּכְלָל זֶה תַּכְנִיּוֹת בְּדַעְתָּךְ — כִּי שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָה יְכוּלָה
 לְהִיטִיב לָךְ אוֹ לְהַרַע לָךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי הַכֹּל מֵהָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ. וְעַקֵּר
 הַכֹּל כְּלָלִיּוֹת הָעֲצוֹת הוּא תַּפְלָה וּבִקְשָׁה — לְהִיּוֹת רְגִיל לְהַתְּפַלֵּל
 לְהָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְלִשְׁפָהּ שִׂיחַ וּתְפִלָּה לְהָשֵׁם
 יִתְבָּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפֹּשִׁיטוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְזֶה נִקְרָא הַתְּבוּדָּוֹת, שְׂמַאֲד הַזְּהִירָנוּ עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל
 וְאָמַר (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק), שְׂמַקְטֵן וְעַד גְּדוּל אֵי אֲפֹשֶׁר
 לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה, וְכֵן אָמַר (עֵינֵי שָׁם, סִימָן פד):
 עַקֵּר הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס לְהָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא הַדְּבֹר, כִּי מַעֲלַת
 זֶה הָעֲנָן הוּא עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי כָּל מֵה שֶׁיַּעֲבֹר עָלֶיךָ, תַּהֲיֶה רְגִיל
 לְיַחַד לָךְ מְקוֹם שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשְׁפָּהּ נִפְשָׁךְ אֶל הָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ
 בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וְזֶה כָּל הַסֵּפֶר "הַשְּׂתַפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", שְׂמַלְקֵט מְכַל
 הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וּמַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כָּל הַדְּבֹרִים מִמַּעֲלַת תַּפְלָה
 וְהַתְּבוּדָּוֹת עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה בְּפִרְשָׁה זוֹ "וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפְּטִים" (דְּבָרִים כא, א) אֵי תֵּא בְּכַעַל
 הַטּוֹרִים: "וְאֵלֶּה" רְאֵשֵׁי תְבוּת: וְיַחֲזִיב לְחַקֵּר אֶת הַדִּין, וְיִשׁ לְפָרֵשׁ
 עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו), כִּי צָרִיךְ הָאָדָם
 לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ תַּמִּיד, וְזֶה עֲנִין הַהַתְּבוּדָּוֹת, שְׂשׁוֹפֵט אֶת עֲצָמוֹ
 אִיךְ מִתְּנַהֵג וּמֵה עוֹשֶׂה בְּזֵה הָעוֹלָם, וּמֵיִשָּׁב עֲצָמוֹ אִיךְ לְתַקֵּן עֲצָמוֹ
 עַל-כָּל-פְּגָמִים מַעֲכָשׁוֹ, וּמִתְּפַלֵּל וּמִתְּוַדֶּה לְהָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל מֵה
 שֶׁפָּגַם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמַּתִּיק מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַמְּשֻׁפְּטִים שְׂלַמְעֵלָה,
 כִּי כְּשֵׁישׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעֲלָה (דְּבָרִים רבָּה, פָּרָשָׁה ה', סִימָן ה'), כִּי
 אִם הָאָדָם דִּן אֶת עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין דְּנִים אוֹתוֹ לְמַעֲלָה עֵינֵי שָׁם,
 וְזֶה — "וְיַחֲזִיב לְחַקֵּר אֶת הַדִּין", כִּי כְּשֶׁעוֹבְרִים עָלָיו מְשֻׁפְּטִים וְדִינִים,
 חֵס וְשָׁלוֹם, צָרִיךְ לוֹמַר: "ה' הַצַּדִּיק וּמְשֻׁפְּטִיו מַצְדִּיקִים", וְיִדַע שֶׁזֶּה
 מַחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו, וְיִשְׁבֵּר לְכַבּוֹ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה אֶל הָשֵׁם יִתְבָּרֵךְ וּבְכַח
 זֶה יִמַּתִּיק אֶת הַדִּין, לֹא כְּמוֹ הַרְשָׁעִים שְׂאוּמְרִים: "אֵין אָנוּ יוֹדְעִים
 מֵה זֶה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַעֲנִישׁ אוֹתָנוּ הֲלֹא לֹא חָטָאנוּ", וְעֵינֵי
 בְּאֵרִיכוֹת נְפִלְאָה בְּלְקוּטֵי הַלְכוֹת (הַרְשָׁאָה, הַלְכָה ג) מִמַּעֲלַת תַּפְלָה

רבי אָשֶׁר רצו בַּנְחַל

וְהַתְּבוּדוֹת, וּכְשֶׁדָּן אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין עָלָיו שׁוֹם
דִּין וְשׁוֹם קְטָרוּג מְלַמְעָלָה.

אָחִי הַיְקָר! דַּע שְׁמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵנוּ ו"ל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ל"ד), שֵׁישׁ שְׁלֵשׁ נְקֻדוֹת שְׁצָרִיכִים לְקַבֵּל, הֵינּוּ נְקֻדַת הָרֵב וְהַצְדִּיק
הָאֵמֶת — לְלַמֵּד סִפְרֵיו בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו, וְנְקֻדַת הַחֶבֶר
— לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם חֶבֶר טוֹב שְׁגָם בֵּין קַבֵּל מִזֶּה הָרֵב הָאֵמֶת הַצְדִּיק
שְׁבִדוֹר, וְנְקֻדַת מְנִיָּה וּבִיָּהּ א — שְׂיָאִיר בְּעֲצָמוֹ, הֵינּוּ שְׂיַדְבֵּר דְּבוּרִים
לְהַשִּׁים יַתְבָּרֵךְ וַיַּחֲדֵשׁ בְּעֲצָמוֹ שִׁיחוֹת וְדְבוּרִים וְחֻדוּשִׁים הַנּוֹבְעִים
מִהָרֵב הָאֵמֶת וְהַצְדִּיק וְכוּ' עֵין שָׁם. וְתַרְאֵה מְאֹד מְאֹד לְחַזֵּק אֶת
עֲצָמְךָ בְּשֵׁלֵשׁ הַנְּקֻדוֹת הָאֵלוֹ.

וּמַחְמַת טְרֻדוֹתֵי הָרַבִּים — אֶקְצֹר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

גַּם תַּדַּע שֶׁהַסְּפָרִים שֶׁלְחָתִי לְךָ בְּיוֹם שֵׁשִׁי — עָרַב-שַׁבַּת-קִדְשׁ
לְסֹדֵר יַתְרוֹ, וְהַסְּפָה שֶׁנִּתְאַחַר כָּל-כֶּף, כִּי הַדָּאֵר רְחוּק מִבֵּיתִי, וְלֹא
הָיָה לִי עוֹבֵר וְשָׁב לְשָׁם, וְגַם לֹא הָיִיתִי כָּל-כֶּף בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת עַל-כֵּן
נִתְאַחַר.

רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יַתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגּוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי
הַנְּחַל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבְךָ, וְגַם עַל שְׂאֵלְתְּךָ.

תדע, אחי היקר, שאנו צריכים מאד לשמח על נעם חלקנו, ואשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מאור גנוז בזה, וזה חסד חנם מהשם יתברך, שזכינו לזה בזכות חנם ממש, מגשמים כמונו היום, מרחקים כמונו היום, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד הזה, ועל-ידי-זה יפתח פינו לבקש על להבא, כי על-פי-רב כשמתחילים לדבר, אזי הבעל-דבר מזכירו כל הידידות והנפילות שלו, ומחליש דעתו ומפילו על-ידי-זה, וצריך להרגיל עצמו קדם בתודה והודאה — להודות להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו, שבגראנו לכבודו ולא עשנו גוי, ועל-ידי-זה יתרחב לבנו ופינו לבקש על להבא, ובשביל זה נקראת התפלה "חרב פפיות" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ), שקדם צריכים לתת תודה והודאה שהוא שכחו של מקום, ואחר-כך שאלת צרכיו, כי עקר כלי זין של האיש הישראלי הוא תפלה, כמו שקתוב (בראשית מח, כב): "בחרבי ובקשתי", ופרש רש"י — תפלה ובקשה, והתרגום פֶּרֶשׁ — בצלותי ובעותי

ומה שאמה שואל מה שמביא רבנו ז"ל אחר-כך את הפסוק (תהלים מד, ל): "כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני", פונתו על הגמרא (בבא בתרא קנג.) עין שם היטב, כי איני יכול לפרש בפשיטות בחרב ובקשת, הלא כבר נאמר: "כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני", אלא מכרח לפרש בתפלה ובקשה, עין שם בגמרא.

ותרגיל עצמך תמיד להודות ולהלל להשם יתברך על החסדים שעשה עמך, ועל-ידי-זה תוכל לבקש בכל פעם כל צרכיך ברוחניות ובגשמיות.

ומחמת טרדוטי הרבים — אקצור.

הדורש שלומך...

ועין בלקוטי-הלכות — נחלות, הלכה ד; בלאי בהמה, הלכה ד; פקדון, הלכה ה, ותהיה לך חיות והתחזקות מאד מאד מדיבורי

א) בתפילתי ובקשתי.

מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל שָׁם מֵעַנֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר וּבִקְשָׁה עַל
 לְהִבָּא, וּלְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ מֵאֵד מֵאֵד לְשִׁקְד
 בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת, וּמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל אָמַר פַּעַם עֲלֵיהֶם: "דָּאֵס אִיז הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ'ס גִּין-עֲדֵן"^ב, שְׁמַחֲזֵק וּמְקַרֵּב הַכֹּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמֵאֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ שְׁמַעְתִּי מֵהַ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל: "כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכָל
 יוֹם מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא" (נִדָּה עג.), שְׁסוֹבֵב וְהוֹלֵךְ
 בְּפִשְׁיטוֹת עַל שְׁלִחַן עֲרוּךְ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ו"ל, וְכֵן סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ
 עַל הַ"לִּקְוֹטֵי-הַלְכוֹת", כִּי מִי שֶׁיִּקְבַּע עֲצָמוֹ בְּקִבְיַעוֹת בְּכָל יוֹם לְשַׁעוֹר
 בְּ"לִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת", אֵז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, כִּי הֵם יִחְזְקוּ וַיֵּאֲמָצוּ אוֹתוֹ
 מֵאֵד מֵאֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר, שׁוֹתֵה
 בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
 וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבֵךְ הַיָּקָר לִי קִבְּלֵתִי לְנִכּוֹן, וּמִמֶּשׁ חַיִּים נִתַּתָּ לִי בְּשִׁמְעֵי שְׁעָדֶיךָ
 אֲתָה מְחַזֵּק בְּתַמָּךְ לְעֵסֶק בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — תּוֹרָה וּתְפִלָּה
 עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת וְהַתֵּם שְׁקִבְּלֵנוּ מִהַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
 עֲלֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלִקְנוּ שְׁזָכֵינוּ בְּהַסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְתָּרָה כְּזוֹ,
 לְהַתְּוֹדַע מֵאוֹר גִּנּוּזוֹ וְנִסְתָּר מֵאֵד כְּזֶה, הַמְעוֹרֵר אוֹתֵנוּ מִשְׁנַתְּנוּ הָעֲמָקָה,
 כִּי הַצְּדִיק מְעוֹרֵר אֶת בְּנֵי-אָדָם מִשְׁנַתְּמָם (עֵין לִקְוֹטֵי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִימָן

(ב) זֶהוּ הַגֵּן עֲדֵן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ט, על-ידי התגלות תורתו וספוריו הקדושים, ועל-ידי ששומעים את קולו שהוא דעתו הקדושה הגנוזה בספוריו הקדושים, כי פניו, שכלו וחקמתו מנחים בתוך תורתו (עין שם, סימן קצב), ונתעוררים מאד, ונפתח הפה לדבר לפני השם יתברך, כי קדם ששומעים את קול הצדיק, אינו יכול לדבר להשם יתברך בהתבודדות, (וזה רואים בחוש, כי עקר שלמות ההתבודדות הוא על-ידי התקרבות לרבנו ז"ל, שנתעוררים בדרך החדש והישן הזה), ורבנו ז"ל מפרש המשנה (תרומות א, ב): "סתם חרש — אינו שומע ואינו מדבר", כי אם אין שומעים קול הצדיק, על-ידי-זה אין מדברים להשם יתברך בהתבודדות, ובזה יש לפרש (תהלים יט, ד): "אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם", כי אם אין שומעים קול הצדיק, על-ידי-זה אין אמר ואין דברים לדבר לפני השם יתברך, כי עקר הכל שכל היהדות תלוי בו הוא — התקרבות לצדיק האמת (עין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן עב, ובחלק ב, סימן מח), הינו שתלמד בכל יום "לקוטי-מוהר"ן", ותאמר על כל תורה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ותוציא לעצמך עצות ורמזים בכל יום, כי הכל מרמז בתוך תורתו של רבנו ז"ל, כמו שאמר רבנו ז"ל בעצמו (חיי-מוהר"ן, סימן מה), ששהתורה שלו מלאה רוח-הקדש, ויכולים למצא בה הכל, לא מבועיא מה שעבר אלא גם ההנה והעתיד — הכל מרמז אם ישים דעתו ולבו היטב אל דברי תורתו, ובפרט כשתזכה ללמד בכל יום תורה אחת או שתים כסדרן, אזי תמצא כל מה שעובר עליך בזה היום, ואפלו כל מה שלמדת — מרמז בדברי תורתו של רבנו ז"ל, וזה דבר נפלא מאד למי שרגיל בזה, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, לרמז לאדם רמזים לקרבו אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן נד), וזה זוכים על-ידי הדרך הנ"ל — ללמד כסדרן "לקוטי-מוהר"ן", ואז ימצא את כל אשר עובר עליו בתוך הספר, וזו נקראת שלמות ההתקרבות לצדיק, ועל-ידי-זה זוכה שנפתח פיו לפרש כל שיחתו להשם יתברך, ולעשות מהכל תפלה ושיחה בינו לבין קונו, ובזה מפרש רבנו ז"ל מה שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין ק).

על הפסוק (יחזקאל מז, יג): "וְעָלִיהוּ לְתִרוּפָה" — להתיר פה אלמים ולהתיר פה עקריות, עיין שם, כי על-ידי שמתקרב לצדיק האמת, ומעוררו באמת משנתו ונפתח פיו בשיחה בינו לבין קונו, שזו בחינת: "להתיר פה אלמים", כי קדם ההתקרבות לצדיק היה בחינת אלם, ולא היה מדבר להשם יתברך, אף על-ידי הצדיק, נפתח פיו, ועל-ידי זה זוכה להתיר פה עקריות, כי על-ידי תפלה והתבודדות יכולים לזכות להולדה, כי הדבור יוצא אל כלי ההולדה, כי הם בחינה אחת, עיין שם, ועל-פי סוד זהו זיווג הנשיקין וזיווג הגופני, שזיווג הנשיקין קדם לזיווג הגופני כמובא בכתבים (עץ חיים, חלק ב, שער מ"ן ומ"ד, דרוש י"ד, דף יח.).

ובזה יש להמתיק דברי חכמינו הקדושים ו"ל (יבמות סד): מפני מה אבותינו היו עקרים? מפני שהקדוש-ברוך-הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים, כי לזכות להולדה הוא על-ידי תפלה והתבודדות, כי על-ידי תפלה והתבודדות יכולים לפעל הכל מהשם יתברך, והעקר לכלי להטעות עצמו, ומוכא בדברי רבנו ו"ל (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן מח): על-ידי תפלה בכתחילה — להכניס כל פחו וכוונתו בתפלה זוכים לבנים (עיין שם, סימן נג): עקר ההולדה תלוי בה"א, בחינת "הא לכם זרע", והמקבלים הראשונים כתבו, כי ה"א הוא מורה על אור עליון ונבונה מאד מאד, ועיין בספר המדות (אות בנים, חלק שני, סימן ח): "ה"א הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה", ועיין במדרש (בראשית רבה, פרשה לט, סימן יא): "בה"א בראתי את העולם, הריני מוסיף ה"א על שמך, ואת פרה ורבה", ואברהם ושרה לא הולידו עד שהגיעו לה"א הזאת, ועיין בכתבי האר"ל (שער הפסוקים, פרשת ויצא, סימן ל): טעם היות רחל עקרה ולא שאר האמהות לאה, בלהה וזלפה וכו', כי נחסר ה"א משמה, כי בשאר האמהות יש אות ה"א, אף כף הולידה, והענין כי אצל בלהה נכפלו ההי"ן ולקחה ממנה ה"א, וזה שאמרה "ואבנה גם אנכי ממנה", עיין שם, וזה תמצית הדברים, ועיין באלשי"ך הקדוש על הפסוק (שמואל-א, א, ב): "ולו שתי נשים", ידוע מחכמי האמת כי אות ה"א רומזת אל בחינת כח עליון נורא שמשם

יוצאים הבנים וכו', עין שם, ולה"א הזאת זוכים על-ידי שלמות הדעת.

ובדברי רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט) מבאר, שלקהקים ולרומם את הדעת הוא על-ידי שבח הצדיקים, כשמשבחים ומפארים את הצדיקים, על-ידי-זה נתרוממת הדעת, וכן מבאר בדבריו (עין שם, סימן רלד), שעל-ידי "ספורי-מעשיות" של צדיקים והאמונה בהם, על-ידי-זה נטהרת מחשבתו עין שם, ומבאר עוד (עין שם, סימן רמח): דע שספורי-מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול מאד, כי על-ידי ספורים מצדיקים נתעורר הלב בהתעוררות גדולה להשם יתברך בחדשק נמרץ מאד, כי הרשימו שעשה אותו צדיק שמספרין ממנו על-ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו נתעוררת בעת שמספרים מזה הצדיק, ומעוררת מאד להשם יתברך בהתעוררות גדולה, עין שם, ותכלית כל זה, העקר הוא התקרבות לזה הצדיק האמת שגלה כל זה, ויהיה רגיל לשיח ולספר עם כל מידיעו רק מזה הצדיק, לגלותו ולפרסמו ולספר לכל אחד את נפלאות שיחותיו ותורתו הקדושה המתיים ומקרכים את כל אחד להשם יתברך בהתעוררות גדולה מאד פידוע, וכל ההשפעות וכל הדברים באים רק מהצדיק האמת, ועל-כן כשמקרב לצדיק האמת יכול לקבל בנקל את כל מה שצריך לו, הן עשירות או בנים, אבל כשהוא מרחק מהצדיק, אזי בא לו בקשי גדול, כי כל אחד מקבל עשירות או בנים לפי המזל שלו, והמזל מקבל ההשפעה מהצדיק וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמ), והעקר איך לזכות לטעם מאור הגנוז הזה הוא על-ידי שקידה רבה בהתבודדות, כמו שאמר מוהר"ן ז"ל, שתיחד לעצמו מקום שאין שם בני-אדם או בחדר מיחד, ותפרש שיחתך וכל אשר עובר עליך ברוחניות ובגשמיות, הכל לכל תשיח ותספר, ותבקש רחמים ותחנונים מלפניו יתברך, ורק זה עקר העצה — לברח מכל פגעי הזמן רק להשם יתברך על-ידי תפלה והתבודדות, כי תפלה היא השער והפתח להכנס אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, אל תירא ואל תחת, כי השם יתברך עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם אלקותו יתברך, ורק זה עקר עבודת האדם בזה העולם — לגלות אלקותו יתברך, ולהפשיט כל הלבושים והצמצומים שחופים ומסתירים אלקותו יתברך, כי האיש הישראלי צריך להסתפל בחיות אלקות שיש בכל דבר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), ולקבל רמזים מכל דבר להתקרב להשם יתברך, כי בכל דבר יש אלקותו יתברך, כי בלי זה לא היה קיום לזה הדבר פי'דוע.

וזו היתה עבודת יעקב אבינו — לגלות בכל דבר פנימיות הדבר המחיה ומנהיה את זה הדבר, ובזה נבין איזה רמז מה שמוכא (ב"ע חיים, שער הכללים, פרק י'), יעקב הוא ב'ק'י'ע'ת' האור, בסוד (ישעיה נח, ח): "אז יב'ק'ע' פשח אורך", וזהו אותיות י'ע'ק'ב', עין שם, כי יעקב בקע וגלה את אורו יתברך מכל דבר, שזה עקר הקדשה, ולהפוך עשו — בזה את הבכורה (בראשית כה, לד), כי לא יחפץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו (משלי יח, ב), שכופר בעקר, מקור הטמאה, שזה בחינת יצר טוב ויצר הרע, היצר הטוב מעורר את האדם להסתפל בהשגחה, בחיות אלקות שיש בכל דבר, וההפוך הוא היצר הרע — כפירות, אפיקורסות ודינים.

והעקר לזכות לאמונה ולתן פח ליצר הטוב הוא על-ידי למוד התורה, שמקשר את האדם למקורו העליון, שזה בחינת קשור החי"ת והנו"ן עלמא תתאה בעלמא עלאה², בינה ומלכות, ואז נשמר האדם מכל דבר, כי על-ידי תקף האמונה שיש לו — נשמר מהכל.

ובזה יש לפרש את הפסוק (תהלים פט, ט): "ואמונתך סביבותיך", כי צריך להתחזק מאד מאד באמונה, לידע שהשם יתברך ממלא כל

(ב) עולם התחתון בעולם העליון.

עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיף לְהַתְּכַסּוֹת בְּאוֹר אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֵה בְּחִינַת
סִפָּה כִּידוּעַ, וְזֵה נְאֻמוֹנְתָךְ — הִינּוּ הָאֲמוּנָה צָרִיכָה לְהִיּוֹת סְבִיבוֹתֶיךָ,
שְׂאֵתָה צָרִיף לְהִיּוֹת מְסַבֵּב עִם הָאֲמוּנָה, וְזֵה עֶקֶר הַשְּׂמִירָה לְאָדָם, כִּי
הַנְּזָקִים נִמְשָׁכִים מִהֶסְטֵרָא אַחֲרָא, שְׁהֵם הָעֵדֶר אוֹר אֱלֹקוֹת, בְּחִינַת
חֲשׂוֹף וּכְפִירוֹת כִּידוּעַ.

וּבְזֵה יֵשׁ לְפָרֵשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים פד, יב): "כִּי שָׁמַשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹקִים,
חַן וְכָבוֹד יִתֵּן ה', לֹא יִמְנַע טוֹב לְהוֹלְכִים בְּתַמִּים", עַל-פִּי הַתּוֹרָה
הַגְּ' (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), כִּי הַחֲכָמָה וְהַשְּׂכָל נִקְרָאִים
"שָׁמַשׁ", וְזֵה עֶקֶר "מַגֵּן" וּמְכֻסָּה לְאָדָם, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קד, כ):
"תָּשֶׁת חֲשׂוֹף וַיְהִי לִילָה בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חַיְתוֹ יַעַר" וְכוּ', "תִּזְרַח הַשָּׁמַשׁ
יִאֲסֹפּוּן וְאֵל מְעוֹנֹתָם יִרְבְּצוּן" (שֵׁם קד, כב), וְצָרִיף לִידַע שֶׁהֵן ה' שֶׁהוּא
רַחֲמִים וְהֵן אֱלֹקִי"ם שֶׁהוּא דִין, הַכֹּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית,
וְאִסּוּר לְחַלֵּק בֵּין חֶסֶד וְדִין, שְׁנֵה שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת — "ה' אֱלֹקִים"
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד), וְזֵה בְּחִינַת קִשּׁוֹר הַחַיִּי"ת וְהַנּוֹ"ן —
"חַן", וְעַל-יְדֵי-זֵה נוֹתְנִים הַכָּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי מֵאֲחֵר
שְׂמֻגְלִים שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ, זֶה "חַן וְכָבוֹד יִתֵּן", וְהַכֹּל עַל-יְדֵי תַמִּימוֹת,
כְּמוֹ שֶׁמִּתְחִיל (אֵת הַתּוֹרָה א', בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א'): "אֲשֶׁרִי תַמִּימִי
דָּרָךְ" (תְּהִלִּים קיט, א), כִּי אֲשֶׁרִי הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא אִם הוֹלֵךְ
בְּתַמִּימוֹת, כִּי עֶקֶר הַיְיָדוּת הוּא תַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת וְלֹא יִלֵּךְ אַחֵר
שְׂכָל עֲצָמוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָנִים יב, יט, יז), וְאִז טוֹב לוֹ
תַמִּיד, כְּמוֹבָא בְּאַרִיכוֹת בְּמַעֲשֵׂה הַנּוֹרָא מֵהַחֲכָם וְהַתָּם (סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת,
מַעֲשֵׂה ט), עֵין שָׁם.

וְזֵה "לֹא יִמְנַע טוֹב לְהוֹלְכִים בְּתַמִּים" (תְּהִלִּים פד, יב), וְהַבֵּן
הַמְּשֻׁף כָּל הַפְּסוּק, וְעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה נִתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלוֹת, כִּי
הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת הֵן שֶׁרֵשׁ הָאֲמוּנָה, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל
מְצוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", וְזֵה (קִהְלֵת ט, יז): "דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנִחַת נִשְׁמָעִים",
הִינּוּ עַל-יְדֵי קִשּׁוֹר ח"נ, נִעֲשֶׂה ת' (עֵין בְּפָנִים), וְאִז "נִשְׁמָעִים"
וְנִתְקַבְּלוֹת תְּפִלוֹתוֹ וּבִקְשָׁתוֹ.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ: ח'טאתי נְגִדִי תִמְיֵד (תהלים נא, ה), רֵאשֵׁי תְבוֹת:
 נח"ת, כִּי עָקַר הַתְּפִלָּה הוּא וְדוּי דְבָרִים עַל חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו, שְׁצָרִיף
 לַהֲתַנְדּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ מַעֲלָה אֶת הַמְּלָכוֹת, הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ שֶׁהִיא חֵלֶק
 אֱלוֹךְ מִמַּעַל (חֵלֶק הַמְּלָכוֹת — הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ, כִּי אֵין מְלֶךְ בְּלֹא עִם
 וְכוּ' [כַּד הַקַּמַח, רֵאשׁ הַשְּׂנֵה, ע, א]) לְשִׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן (עֵין לְקוּסֵי־מוֹהַר"ו, חֵלֶק
 א', סִימָן ד), שְׁזָה בְּחִינַת קְשׁוֹר הַחֵי"ת וְהַנו"ן, וְאִזּוּ נִחְקַק בְּלֶב הָעֲלִיּוֹן,
 וְנִפְתָּחִים לוֹ הַשְּׁעָרִים הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁזָה בְּחִינַת "ת" שֶׁהוּא בְּמְלָכוֹת
 (עֵין שַׁעַר גִּזְעָדוֹ, אוֹת תִּי, עֵין שֵׁם), וּמְלָכוֹת נִקְרָאת שְׁעָרִים כִּי הִיא שַׁעַר
 לְכָל הָעֲלִיּוֹן, וְעֵין בְּעָרְכֵי הַפְּנוּיִים שֶׁבְּפִרְדֵּס רְמוּנִים (שַׁעַר כג, פָּרָק
 כא, אוֹת "שְׁעָרִים") שַׁעַר פְּרוּשׁ בְּתַקּוּנִים "הַמְּלָכוֹת" שֶׁנִּקְרָאת שַׁעַר,
 שֶׁהוּא בְּהַפּוּף אוֹתִיּוֹת עֶשֶׂר, לַהוֹרוֹת שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִעֶשֶׂר סְפִירוֹת
 וְכוּ' עֵין שֵׁם, וְעֵין בְּ"נַחַת הַשְּׁלֶחַן" הַמִּיֻּסְדָּת עַל תּוֹרָה זוֹ בְּאֶבֶן
 הָעֶזְרָה סִימָן א', שֶׁהַתְּחַבְרוֹת חֲכָמָה וּמְלָכוֹת הֵן שֶׁרֵשׁ בְּחִינַת חֲבוּר
 אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁעַל־יְדֵי־זָה כָּל הַהוֹלְדוֹת דְּקַדְשָׁה, וְעַל־כֵּן מִחֻיב כָּל
 אָדָם לִשְׂאֵא אִשָּׁה, כְּדֵי לְפָרוֹת וּלְרַבּוֹת, כִּי כָּל מָה שֶׁנִּתְרַבּוֹת נִפְשׁוֹת
 יִשְׂרָאֵל הַעוֹסְקוֹת לְקַשֵּׁר עֲצָמָן אֶל אוֹר הַשָּׁכֵל דְּקַדְשָׁה לְהַפִּיר אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַף, עַל־יְדֵי־זָה נַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַף, וְנִתְגַּלִּית וְנִגְמְרַת תְּכֵלִית כְּנִנַּת
 הַבְּרִיאָה, שֶׁהִיְתָה רַק בְּשִׁבִיל הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַף, וְכִמּוֹ שְׁמוּבָא
 בְּזֹהַר הַקְּדוּשׁ, שֶׁהַבְּרִיאָה הִיְתָה בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעֵין לִיהִי וְכוּ' (זֹהַר בא,
 מא.), עֵין שֵׁם, וְאִמְרַתִּי שְׁאֶפְשֵׁר לוֹמַר כִּי הִנֵּה הַהֲלָכָה הִיא כְּבֵית הַלֵּל
 שְׁצָרִיף לְהוֹלִיד בֵּן וּבַת (יְבָמוֹת ב:), וְעַתָּה נִרְאָה נִפְלְאוֹת, כִּי בֵּין בֵּית
 עִם הַד' אוֹתִיּוֹת גִּימַטְרִיָּה נח"ת, וּבְזָה יֵשׁ לְפָרֵשׁ מָה שֶׁדָּרָשׁוּ בְּגִמְרָא
 (יְבָמוֹת סב:): הָיוּ לוֹ בְּנִים בְּיַלְדוּתוֹ יִהְיוּ לוֹ בְּנִים בְּזִקְנוּתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר
 (קֹהֶלֶת יא, ו): "בְּבִקֵּר זָרַע אֶת זָרַעְךָ וְלָעָרֵב אֶל תִּנְחַח יָדְךָ" וְכוּ', כִּי
 סוּד הַהוֹלְדָה הוּא כְּנֵ"ל — שֶׁיִּקְשֵׁר עֲצָמוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַף שְׁזָה נח"ת
 — וְאֵל תִּנְחַח יָדְךָ, וְיִתְפַּלֵּל וְיִתְבּוֹדֵד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַף.

וְזֹהוּ מָה שֶׁאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (ירושלמי בכורים, פָּרָק ג', הַלְכָה ג'),
 שְׁחַתְּ"ן מוֹחֲלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו בְּיוֹם חַפְתּוֹ, שְׁאִזּוּ נִתְקַשֵּׁר עִם בֵּית

ג) בְּשִׁבִיל שִׁבְרֵי אוֹתוֹ יִתְבָּרַף.

זוגו, ובאתערותא דלתתא אתער דלעילא כפידוע, כי חתן הוא תפארת וכלה היא מלכות (עין בערכי הפנויים להרמ"ק, שער כג, פרק ח', אות "חתן"), ובזה נבין איזה רמז דק בסודן של דברים שגלה רבנו ז"ל, שסגלה לזרע של קימא שיאמרו איש ואשתו קדם הזווג פראשת "ובראשי חדשיכם" וכו' (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנא), וכל זה סוד פגימת הלבנה, וצריך לעסק במלוי הלבנה, ועל-ידי-זה זוכה להמתקה ולכל טוב, כי עקר הצרה והדין הוא על-ידי חסרון ופגימת הלבנה וכנ"ל להתקשר אל השם יתברך בתפלה ובהתבודדות, שתשפך נפשו אל השם יתברך באמת בקביעות בכל יום, ועל-ידי-זה תזכה לאמונה, כי אמונה ותפלה תלויים זו בזו, וכמו שכתוב (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה", ותרגומו: פריסן בצלו, ועל-ידי-זה נתחבר אל השם יתברך, ונעשה יחוד בין חמה ללבנה, ויקים (ישעיה ל, כו): "ויהי אור הלבנה כאור החמה", ועל-ידי-זה נמשכת פפרה, סליחה והמתקה לכל תולדותם של ישראל, שיהיו נמשכים עליהם חיים טובים וארפים ודו"ק.

ומוהר"ן ת"ז"ל אמר (עין לקוטי-הלכות, ראש חדש, הלכה ה, אות לו), שעל-ידי תפלה יכולין לקבל האורות הגדולים והנוראים בתוך לבושים וצמצומים נפלאים, כי עקר הלבושין נעשין ונגמרין על-ידי תפלה שהיא הפלי והלבוש לקבל על-ידי-זה כל האורות, עין שם. כי אור האין סוף הוא בחינת שמש, ואי אפשר להשיגו כי אם על-ידי לבנה — ה"מלכות", הינו צמצום השכל — אמונה ותפלה, כי תפלה במלכות כמו שמוכא בכתבי האריז"ל (שער הפנויות בתחלתו, ובפרי עץ חיים, שער א', פרק א', עין שם), כל תפלה היא בעולם העשייה והיא המלכות דלה ועניה ששואלת ומתפללת מזעיר אנפין בעלה שיתן לה חסרונה, וזה "ואני תפלה" כי "אני" הוא המלכות וכו', עין שם, וזה תכלית היחוד בעת רצון, שאז עתיקא קדישא גליא רעוא דיליה", פמוכא בזהר הקדוש, והמלכות עולה למעלה וכו' וכו' (עין בסדור "חמדת ישראל" מרבי שמואל ויטאל בכונת "ואני תפילתי"),

(ד) בהתעוררות התחונה מתעוררת התעוררות למעלה.
(ה) מגלה את הרצון שלו.

ולבוא לתכלית המדבר אמרתי שיש לומר רמז על הה"א הנ"ל, שמסגלת להולדה, שזה בחינת ה"א [חמש] תפלות שצריך כל אדם להתפלל בכל יום: שחרית, מנחה, מעריב, חצות והתבודדות, וצריך להזהר מאד מאד לבל יחסרו לו תפלות אלו, ועל-ידי-זה יתרום מחו ודעתו, ועין בכונת יום כפור, בענין הה"א תפלות של היום הקדוש שמעלות המלכות, עין שם.

אחי היקר! חזק ואמץ בכל זה לעבדה ולמעשה, להתפלל בעתו ובזמנו, וגם תקוון חצות תאמר בכל לילה, בנדאי טוב יותר לקום מן השנה ולומר חצות כמו שגלה לנו רבנו ז"ל, אף אם אי אפשר, אזי טוב מאד כמו שאמה מתנהג להיות ער בכל לילה עד זמן מאחר, וכשמגיע חצות לילה תאמר אז התקוון הזה, ומעלת זה הענין מבארת בכתבי האריז"ל סודם של דברים, וכן היא ההלכה בפשטות לכל יהודי בשלחן ערוך, ארח חיים, סימן א', עין שם, ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמט): "על-ידי אמירת חצות מתיתק את הדין", עין שם, ואמרתי פעם רמז נאה: ח' צ' ו' ת' ראשי תבות: ת'אמר ח'צות ו'יתבטלו צ'רותיך, והבן.

חזק ואמץ מאד בכל זה, ואז טוב לך כל הימים, גם תהיה נזהר ללמד תורה על השלחן בשעת האכילה, ומעלת זה הענין אין לשער, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (אבות ג, ד): "ש'לשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה" וכו', וכן איתא בזהר הקדוש, שיש מלאך שמכריז על שלחן שאמרו עליו תורה: "זה השלחן אשר לפני ה'" (יחזקאל מא, כב), ועין בזהר הקדוש (תרומה קסח:), דברים נוראים ממעלת האומר תורה בשעת האכילה, עין שם, וכן בספר "שלחן הטהור", שנתחבר רק על ענין זה, עין שם דברים נפלאים וכן בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יז), אודות אכילה בקדשה שמכונעת את פסילות השכל, כי על-ידי אכילה בכשרות ובדרך ארץ נתגדל השכל והדעת, עין שם, ועין בלקוטי-מוהר"ן (שם, סימן לא) מענין לחם הפנים, והוא סוד נורא: "מי שהוא במדרגת אברהם הינו

(ו) מהרב הקדוש רבי אהרן ראטה ז"ל, בעל "שוקרי-אמונים".

בְּחִינַת בַּעַל נַפֶּשׁ, אֲזִי בְּנֹדָאֵי כָּל אֲכִילוּתָיו וְסַעֲדוּתָיו בְּחִינַת לְחֵם הַפָּנִים.”

וּלְפַעֲנַח קֶצֶת אֶת הַסּוּד הַנּוֹרָא הַזֶּה, נִקְדִּים קֶצֶת מֵה דְאִיתָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר”ן (עֵין שָׁם, סִימָן ס): וְיֵשׁ שָׁהִם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וְיָפִים, רַק שֶׁכָּל נְפִילְתָם הִיא עַל-יְדֵי אֲכִילָה, כִּי לְפַעֲמִים כְּשֹׂאוֹכֵל אָדָם מֵאֲכָל שֶׁלֹּא נִתְבָּרַר עֲרִין וְכוּ’, עַל-יְדֵי-זֶה נּוֹפֵל מִחוּ לְבְּחִינַת שְׁנֵה וְכוּ’, וְכִשְׂאוֹכֵל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, אֲזִי הוּא בְּחִינַת לְחֵם הַפָּנִים, כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא הַפָּנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: “חֲכַמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו” (קִהְלֵת ח, א), אֲכָל כְּשֹׂאִין אֲכִילְתוֹ בְּקִדְשָׁה, אֲזִי מֵאֲבֹד פָּנָיו הֵינּוּ הַשֶּׁכֶל, וְנוֹפֵל לְבְּחִינַת שְׁנֵה וְכוּ’, עֵין שָׁם, אִף כְּדֵי לְהַבִּין הַיֵּטֵב מֵהוּ עֲנִין בְּרוּר הַמֵּאֲכָלִים, נִקְדִּים גַּם-כֵּן מֵה דְאִיתָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר”ן (חֶלֶק א, סִימָן סב): דַּע שֶׁעַל-יְדֵי אֲכִילְתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה יְחִוּד קִדְשָׁה בְּרִיף הוּא וְשִׁכְנִתִּיהָ, כְּמוֹ שֶׁמּוֹכָא בְּזִהַר הַקִּדּוּשׁ (וַיִּגַּשׁ ר.ו.) עֵין שָׁם, רַק הָאֲכִילָה צָרִיכָה לְהִיּוֹת מֵאֲכָל לְאַחַר שְׁנִתְבָּרַר, וְאִין בּוֹ שׁוּם תַּעֲרֻכַת, כִּי מֵאֲכָל שֵׁשׁ בּוֹ תַּעֲרֻכַת, עַל-יְדֵי מֵאֲכָל כְּזֶה יוּכַל הָאָדָם לְחַטֵּא, וְהַבְּרוּר שֶׁל הַמֵּאֲכָלִים הוּא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה וְכוּ’, עֵין שָׁם, וְהַעֲנִין הוּא כִּי צָרִיכִין לִידַע אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַפֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִשְׂאָדָם מְחֻזַּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָה זו, וְגַם כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְאֲכָל אֵיזָה דְבָר, יוֹדַע וּמֵאֲמִין שֶׁהַפֵּל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי מִתְקַשֵּׁר חֶלֶק הָאֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּמֵאֲכָל עִם חֶלֶק אֱלֻקוּתוֹ מְצַד נִשְׁמָתוֹ, וְזֶה עֶקֶר הַיְחִוּד קִדְשָׁה בְּרִיף הוּא וְשִׁכְנִתִּיהָ, וְאֲזִי יֵשׁ עֲלֶיהָ לְזֶה הַמֵּאֲכָל, וְזֶהוּ לְחֵם הַפָּנִים, שֵׁשׁ בְּכָל מֵאֲכָל אוֹתִיּוֹת (וּכְמוֹ שֶׁמּוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר”ן, חֶלֶק א, סִימָן יט, עֵין שָׁם), שְׁנֵה בְּחִינַת הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּזֶה הַדְּבָר, וְעַל-יְדֵי שֹׂאוֹכֵל בְּקִדְשָׁה עֲצוּמָה בְּכוּנָה זו, עַל-יְדֵי-זֶה פָּנָיו מְאִירוֹת וְזוֹכָה לְזַכָּךְ אֶת הַפָּנִים כָּל-כַּף, עַד שֶׁיּוּכַל לְעוֹרֵר גַּם אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי שִׁסְתַּפְּלוּ בְּפָנִים שְׁלוֹ לְבַד, כִּי יִרְאֶה כָּל אֶחָד אֶת פָּנָיו בְּפָנִים שְׁלוֹ כְּמוֹ בְּמִרְאֵה, וְיִרְאֶה אִיף שֶׁהוּא מְשַׁקֵּעַ בְּחֻשָּׁף, עַד שֶׁבְּלֵא תוֹכַחָה וּמוֹסָר יַעֲזֹר אֶת חֲבֵרוֹ בְּתִשׁוּבָה, רַק מִמֵּה שִׁיבִיט בְּפָנִים שְׁלוֹ לְבַד, עֵין שָׁם, וְעֵין בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת

(תפלין, הלכה ו' באמצע), דְּבָרִים נִפְלְאִים בְּעֵינַי הַמְּאֲכָל, (וכן ב"נטלת ידים לסעודה", הלכה ה', עין שם), וְכָל זֶה תִּקְשֶׁר בְּעֶצְמְךָ וְתוֹצִיא אֵילָו רַמְזִים, כִּי יֵשׁ לְהַאֲרִיךְ הַרְבֵּה וְקִצְרָתִי.

וְעֵינַי בְּסִפְרֵי "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" מִהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ מֵאֲפֹטָא (תחלת פרשת תרו) עַל הַפְּסוּק (שמות יח, יב): "וַיָּבֵא אֱהֲרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכֹּל לֶחֶם עִם חֹתָן מֹשֶׁה לְפָנָי הָאֱלֹקִים" וְהִקְשׁוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (בְּרִכּוֹת סד.): וְכִי לְפָנָי אֱלֹקִים אֲכָלוּ, וְהֵלֵא לְפָנָי מֹשֶׁה אֲכָלוּ? וְכוּ' עֵינַי שָׁם, וְהִקְשֶׁה הֵרֵב מֵאֲפֹטָא לְרַב הַקְּדוֹשׁ מִקּוֹזְנִיץ, וְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, בְּעַל "עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל", מֵה הִיָּה קֶשֶׁה כָּל-כָּף לְחֲכָמֵינוּ וְ"ל, "וְכִי לְפָנָי אֱלֹקִים אֲכָלוּ" וְכוּ', הֲלֹא צָרִיךְ לְקַיֵּם שׁוֹיֵתִי ה' לְנִגְדֵי תָמִיד (תהלים טז, ח), וּמַעֲשֵׂיו צְרִיכִים לְהִיּוֹת כְּמוֹ שְׁעוֹמֵד לְפָנָי מְלֶךְ פִּיֶדוּעַ (ארוח חיים, סימן א), וְאִם-כֵּן לְכָף כְּתִיב: "לְפָנָי הָאֱלֹקִים", עֵינַי שָׁם וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִים.

וְכֵן אֵיִתָּא בְּסִפְרֵי "מִבְּשׂוֹר צְדָק" הוֹכֵא בְּסִפְרֵי "אֲמָרֵי יְהוּדָה" עַל הַפְּסוּק (שמות כד, יא): "וְאֵל אֲצִילֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹקִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ", הֵינּוּ כְּנִ"ל — הַצְּדִיקִים הַגְּמָתִיִּים שֶׁדְּבָקִים בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִשְׁמָתָם נִקְשְׁרַת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, אֵף בְּשַׁעַה שְׁאוּכְלִים דְּבָקִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה "וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹקִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ" — כִּי גַם מִהֲאֲכִילָה וְהַשְׁתִּיָּה בְּמִדְרַגַּת הַנִּ"ל זוֹכִים לְרֵאוֹת אֹר הָאֱלֹקִים, וְכִשְׁאָדָם אוֹחֵז כְּבָר בְּמִדְרַגַּת זו, אִין צָרִיךְ לְשַׁלַּח יָדָיו וְלִקְחַת וְלִרְדֹּף אַחַר פְּרִנְסָתוֹ וּמֵאֲכָלוּ, כִּי הַמְּאֲכָל בְּעֶצְמוֹ מִשְׁתַּדֵּל שִׁתְּקַרֵּב אֵלָיו, כִּי רוֹצֵה לְהַתְּעִלוֹת, וְזֶה "וְאֵל אֲצִילֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" — הֵינּוּ הַמְּקַשְׂרִים בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, "לֹא שָׁלַח יָדוֹ" — לְקַחַת פְּרִנְסָתוֹ, כִּי זָכָה שְׁאֲחָרִים עוֹסְקִים בְּשִׁבְלֵוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם בְּקִצְוֹר, וְהוֹסְפֵתִי קִצְתָּ נֶפֶךְ מִשְׁלִי.

וְכָל זֶה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק בְּתוֹךְ הַפְּסוּק (שמות כא, יד): "וְכִי יִזְדַּר אִישׁ עַל רֵעֵהוּ לְהִרְגוֹ בְּעָרְמָה מֵעַם מִזְבְּחֵי תִקְחֻנּוּ לְמוֹת", כִּי הַיֵּצֵר הַטּוֹב וְהַיֵּצֵר הַרָע שְׁנֵי רָעִים לְאָדָם, וְהֵנָּה כְּאֲשֶׁר הַיֵּצֵר הַרָע מִתְגַּבֵּר

על היצור הטוב בעֲרָמָה להִרְגוּ וּלְבַטְלוּ, כִּי דָרָךְ הַיֵּצֵר הָרַע לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּעֲרָמָה בְּמַצּוֹת (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), וְאִזּוּ הָעֵצָה — לְאָכַל בְּקִרְשָׁה, כִּי בִשְׁעַת הָאֲכִילָה, אִזּוּ נִמְשָׁךְ הַכַּח לַיֵּצֵר הָרַע, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (זהר, וירא קי): אִין הַיֵּצֵר הָרַע מִתְּפַתָּה אֵלָא בְּאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, וּכְשֶׁלּוֹמֵד בְּתוֹרָה עַל הַשְּׁלֶחֶן, אִזּוּ מְקַבְּלֵת גַּם הַנְּשִׁמָּה חַיִּית מֵאוֹתָהּ אֲכִילָה, כִּידוּעַ בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁעַל-יְדֵי-יָהּ מִמִּית אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, כִּי כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל, אִם לּוֹמֵד תּוֹרָה בִּשְׁעַת אֲכִילָה, עַל-יְדֵי-יָהּ מִתְּגַבֵּר הַיֵּצֵר הַטּוֹב עַל הַיֵּצֵר הָרַע וּמְמִיתוֹ, וְזֶה פְּרוּשׁ: "כִּי יָזַד אִישׁ עַל רַעְהוּ לְהִרְגוֹ בְּעֲרָמָה" — אִם הַיֵּצֵר הָרַע יִתְּגַבֵּר עַל הַיֵּצֵר הַטּוֹב לְהִרְגוֹ בְּעֲרָמָה — שְׂמַתְּלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, הָעֵצָה לָזֶה: "מֵעַם מְזִבְחֵי תַקְחֻנּוּ לְמוֹת" וְהִבֵּן.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מֵאוֹר גְּנוּזֵי כְּזֶה, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, אֲשֶׁר עַל-פִּי הַקְּדָמוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת יְכוּלִים אֵף קִטְנֵי עֲרָךְ כְּמוֹנֵי לְמִצָּא אֵילוֹ רְמִזִּים וְלַחֲתוֹר בְּסוּדוֹת נוֹרָאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁרֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, "כִּי חֲסָדְךָ גָּדוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשָּׂאוֹל תַּחֲתֶיךָ" (תהלים פו, יג), כִּי זֶהוּ חֲסָד נוֹרָא מֵהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, שְׂקָרְבָנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כְּלָלִיּוֹת שְׂכַעָה רוּעִים, וְעַל יָדוֹ בְּנוֹדָי נִזְכָּה לְתַשׁוּבָה אֲמִתִּית, אִם רַק נֶאֱחָז עֲצִמָנוּ בּוֹ וּבְעֲצוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת, וְאִזּוּ לֹא גִבוּשׁ וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם וָעֶד.

וְדַע לָךְ, אָחִי, כִּי יוֹתֵר מִמָּה שְׂפַתְּכֵתִי לָךְ עֲדִין נִשְׁאָר בְּקוֹלְמוּסֵי, וּמְחַמַּת טְרִדוֹתֵי הַרְבִּים אֲקַצֵּר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, וְהַתְּמַד מְאֹד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכָל הַקְּשָׁה לָךְ תִּכְתַּב לִי, וְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ יִהְיֶה בְּעֲזָרָנוּ לִילָךְ בְּכָל זֶה בְּאַמֶּת לְאַמֶּתָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

רחצ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש, לסדר משפטים ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי מִזֶּה שְׁנֵי יָמִים, וְלִהְשִׁיבְךָ דְּבָרֵי אֲמַת וְהִתְחַזְקוּת.

מָה אִמַּר לְךָ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — תּוֹרָה, תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, כִּפְאֶשֶׁר קִבַּלְנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וּבִידִיעָה זֹאת נִכְנָע כְּלָלִיּוֹת הָעוֹלָם כְּלוֹ: דּוֹמָם, צוֹמָח, חֵי, מְדַבֵּר, תַּחֲתֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל מִתְּפַחְדִּים מְמַנּוּ וּמְשַׁעֲבָדִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכָלֵל זֶה תִּנְקֹט בְּיָדְךָ, כִּי שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לְהִיטִיב לְךָ וּמְכַל שֶׁפֶן לְהִרְעֵ לְךָ בְּלִי רְשׁוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַה נִפְלְאָה מְרַצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת זֹאת תָּמִיד, כִּי כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁנִּצְרָךְ לְאִיזָה עֲנִיָּן מְעַסְקִיו וְנִצְרָךְ לְטוֹבַת בְּעַל בְּחִירָה, וְאִזּוּ מִפְּחַד מְאֹד בְּכַמָּה מִיָּנִי פְחָדִים, מְאַחַר שֶׁהוּא בְּעַל בְּחִירָה וְאוּלֵי לֹא יִתְרַצָּה אֵלַי, אוּ אוּלֵי לֹא יִמְלֵא אֶת חֲפְצֵי וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן צָרִיךְ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה — זֹו תְּפִלָּה, וְלִהְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ צָרְכֵיו רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפָּלֵל לְגַמְרֵי בְּרַצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכֹל פְּסִיעָה שֶׁצָּרִיךְ לִילֵךְ, הַכֹּל מְשַׁגַּח מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְגַם כַּמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְמַהֵמֵה שֶׁם וּלְחַכּוֹת לְעַסְקִיו, הַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְגַם עִם מִי צָרִיךְ לְעַסֵּק הַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, פְּרֻטִית, לְכֵן אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוֹם דְּבָר, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכַפִּי הַבְּרוּרִים שֶׁהוּא דִּיקָא צָרִיךְ לְכַרֵּר בְּאוֹתוֹ יוֹם וְכוּ', וְלִקְבֹּל רְמִזִּים מְכַל פְּרֻטֵי הָעֲנִיָּנִים אֲשֶׁר יַעֲבֹרוּ לְפָנָי עֵינָיו וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן יִהְיֶה וְכוּ'

(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד, וחלק ב', סימן ר), והכל תלוי בַּעֲבוּדָתוֹ
וְהַתְּפִלּוּתוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֵׁישׁ מִי שְׁזוֹכָה שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לְזוּז מִבֵּיתוֹ,
שֶׁהַכֹּל בָּא אֵלָיו וְכוּ'.

עַל-כֵּל-פְּנִים מֵאַחַר שֶׁכֵּן בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּכּוֹנֵה
עָלְיוֹנָה עֲמֻקָּה וְנִסְתָּרָה, שְׁזָה הָאִישׁ דִּיקָא יִצְטַרֵךְ לְנִסְעַ גְּסִיעָה זֹו
דִּיקָא, וְלַעֲסֹק בְּעֶסֶק זֶה דִּיקָא, וְלִהְיוֹת בְּמִקּוּם זֶה דִּיקָא, וְלִהְפָּגֵשׁ
עִם אָדָם זֶה דִּיקָא, עַל-כֵּן אֵל יִתְעַקֵּשׁ כָּלֵל, רַק יַעֲשֶׂה וְיִתְנַהֵג כְּפִי
שְׁמוּלֵיכָה אוֹתוֹ הִהְשִׁגְחָה, וּכְעֵין שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סימן
פה) עַל-פִּי מַה שְׂאֵמֵרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (שְׁבַת פט:): "רְאוּי הָיָה יַעֲקֹב לִירֹד
לְמִצְרַיִם בְּשִׁלְשָׁלוֹת שָׁל בְּרוֹזֵל" וְכוּ', אִם רוּאָה אָדָם גְּסִיעָה לְפָנָיו
אֵל יִתְעַקֵּשׁ כָּלֵל וְכוּ', רַק יִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד שֵׁם אֵיזָה דְבָר אוֹ לְקַיֵּם
אֵיזוֹ מִצְוָה, אוֹ יֵאמֵר שֵׁם אֵיזוֹ בְּרָכָה וְכוּ', וְעַקֵּר הַכֹּל — שְׂיִרְאָה
לְדַבֵּר שֵׁם אֵילוֹ דְּבוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁעֵנֵן זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל
וְכוּ', כִּי עַקֵּר עֲבוּדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא — לְקַשֵּׁר הַכֹּל אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה סוּד מְלוּי הַלְבָּנָה, כִּי עַקֵּר חֲסֵרוֹן הַלְבָּנָה הוּא שְׂאִין מְאִיר
כֶּה הַשְּׂמֶשׁ, וְעֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן א): שְׂמֶשׁ הִיא אוֹרוֹ
יִתְבַּרֵךְ, עֲלָמָא עֲלָאָה, וְהַלְבָּנָה הִיא עֲלָמָא תַּתְּאָה, וְצָרִיךְ לִיְחַדֵּם
בְּיַחְוָדָא שְׁלִים, וְעִיר אֲנָפִין עִם בֵּית זּוּגוֹ, שְׁזָה הַיַּחְוּד בֵּין תַּתְּאָרַת
לְמַלְכוּת, הַחֵי"ת עִם הַנּוּ"ן, שְׂיִדַּע שְׂמַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכֹל מְשָׁלָה, וְכֹל
זֶה זּוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּת לְצַדִּיק הָאֵמֵת, וְהַעֲקֵר בְּאֵמוּנַת חֲכָמִים,
כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן נו), שְׂעַל-יְדֵי אֵמוּנַת חֲכָמִים
וְלִבְלֵי לְנִטּוֹת מְדַבְּרֵיהֶם יְמִין וּשְׂמָאל, אֲזִי מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר זְכוּת
הָאֲבוֹת, עֵין שָׁם, וְיִדוּעַ אֲשֶׁר הָאֲבוֹת הָיוּ הָרַאשׁוֹנִים שְׂמָסְרוּ גַּפְשָׁם
לְגַלוּת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְיֵשׁ לְרַמּוֹז שְׁזָה מְרַמּוֹז בְּשָׂמֶם: אֲבָרְהָם,
יִצְחָק, יַעֲקֹב, סוֹפֵי תְבוּת ב'ק'ם, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמֵר: מְלָכוּתוֹ בְּרִצּוֹן
ק'בְּלוֹ גַּם-כֵּן רְאִישֵׁי תְבוּת: ב'ק'ם, כִּי הָאֲבוֹת גָּלוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכְּנִיעוּ גַם אֶת כָּל הַקְּמִים עֲלֵיהֶם

(א) עולם העליון.

(ב) עולם התחתון.

גם בגשמינות, כמו: נמרוד, אבימלך, עשו ולבן, כי כשמתקשרים למעלה בהשם יתברך, אזי אין שום ברירה יכולה להציר לו למטה.

ובזה נבין איזה רמז מה שאיתא בספר המדות (אות דעת, חלק ב, סימן ב): דע לפי גדל ידיעת התורה וטבעי העולם, בן נמסר ונשפועד העולם תחתיו, ולפיכך היו נכנעים האריות תחת דניאל, כי דניאל היה חכם גדול, וכל רז לא אגים ליה, והיה יודע טבע האריות, והטבע מתנהג בידיעת התורה, והיא תחת הידיעה וכו', עין שם, הינו כנ"ל — כשיודע שהכל בהשגחה נפלאה מהשם יתברך, על-ידי-זה כלם מתבטלים נגדו וכו' ודו"ק, (ועין פרוש נחמד על זה ממוהר"ן ז"ל בלקוטי-הלכות, מילה, הלכה ה בסופה, ועין בעלים לתרופה, מקמב רה, באריכות נפלאה), כי העקר הוא אמונה — להאמין בהשם יתברך, ועקר הכל על-ידי שקידה רבה בלמוד התורה הקדושה, שהן הן התבלין לשבר את היצר הרע המסיתו לבלי להסתפל בכל זה, ועל-ידי למוד התורה בעצמו זוכה לקשר את עצמו להשם יתברך, כמוכא בזהר הקדוש (אחרי עג.): "קדשא בריה הוא, אורייתא וישראל חד הוא"ג, כי כח התורה גדול מאד מאד כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (עין שיחות-הר"ן, סימן יט), אף אם יהיה פגום מאד מאד וכו', אם יעשה לעצמו קביעות חזקה בלמוד התורה הקדושה ללמד כף וכף וכו', אזי התורה בעצמה תוציאו ממקום שגפיל לשם.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל זה, כי האמונה היא יסוד התורה, וכמו שפתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה", ואמרו חכמינו ז"ל (מכות כד.): בא חבקיב וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת, שְׁנֵאָמַר: "וְצַדִּיק בְּאֵמוֹנָתוֹ יִחְיֶה" (חבקיב ב, ד), ויש לומר למה דיקא חבקיב הנביא בא וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת — וְצַדִּיק בְּאֵמוֹנָתוֹ יִחְיֶה? אף נראה לפי עניות דעתי, כי מוכא בזהר הקדוש, שחבקיב הנביא נולד וחי בזכות תפלת אלישע הנביא, כי הוא היה בנה של השונמית, שאמר לה: "כַּעֲתָ חַיָּה אֶת חוּבְקָת בֵּן" (מלכים-ב, ד, טז), שזה היה חבקיב (הקדמת הזהר ז:), ומוכא בדרברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ז),

ג) הקדוש ברוך-הוא, התורה וישראל הם אחד.

שְׁתַּפְּלָה וְאָמוּנָה תְלוּיִים זֶה בְּזֶה, עֵינַי שָׁם, וּמוֹכָא גַם בְּגִמְרָא (מְגִלָּה כו.): וְאַלְיָשָׁע דְעֵבֵד — בְּרַחֲמֵי הוּא דְעֵבִיד, שְׁכַל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁעָשָׂה הָיוּ רַק עַל-יְדֵי כַח הַתַּפְּלָה (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן. חֶלֶק א', סִימָן רנ), נִמְצָא שְׁהָיוֹת שְׁכַל הוֹלְדֵת וְחַיּוֹת חֲבָקוּק הִיְתָה רַק בְּזָכוֹת תַּפְּלַת אֲלִישָׁע הַנְּבִיא, עַל-פֶּן דִּיקָא הוּא בָּא וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת — "וְצַדִּיק בְּאָמוּנָתוֹ יִחְיֶה", כִּי רָאָה כְּבָר מַה שְׂזוּכִים עַל-יְדֵי אָמוּנָה וְתַפְּלָה, וְהִבֵּן.

כִּי בְּאֵמַת הָעֶקֶר מַה שְּׂאִין אָדָם מִתְחַזֵּק בַּתַּפְּלָה הוּא מִחֻמַּת חֶסְרוֹן הָאָמוּנָה שֵׁשׁ בּוֹ, כִּי אִם שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין בְּאֵמַת שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹמֵד עָלָיו בְּשַׁעַת תַּפְּלָתוֹ, בְּנֻדָּא הִיָּה מִתְחַזֵּק מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵנָה (עֵינַי שָׁם, סִימָן סב), וְהַתְּקוּן לְכַטֵּל הַכְּפִירוֹת שְׂנֹכְנֹסָה בּוֹ הוּא עַל-יְדֵי לְמוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, וּבְזֶה מְפָרֵשׁ רַבְנּוּ ז"ל אֵת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיט, ז): "אוֹדֶךָ בִּישׁוֹר לִכְבַּב בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ", אֵימַתִּי יִזְכֶּה לְ"ישׁוֹר לִכְבַּב" וְלֹא תִהְיֶינָה, חֶסֶס וְשָׁלוֹם, עַקְמִמִּיּוֹת וְקִשְׁיוֹת בְּלַבּוֹ? "בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ" — בְּשִׁלְמַד הַמִּשְׁפָּטִים וְהַדִּינִים מִן הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׁלַחַן עֲרוּף וְכוּ' עֵינַי שָׁם.

עַל-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, חֲזַק וְהַתְּחַזֵּק עַל-כָּל-פְּנִים מֵהַיּוֹם לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שַׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף פְּסֻדָּן פְּרָצוּנוֹ שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל, וְרֵאִיתִי הַנְּהַגָּה טוֹבָה אֲצֶל הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֵׁשׁ לָהֶם שְׁנֵי שַׁעוּרִים בְּלְמוּד שְׁלַחַן עֲרוּף פְּסֻדָּן, שַׁעוֹר אֶחָד תְּכַף-וּמְיָד בַּבְּקָר בַּעוֹד שֶׁהַתַּפְּלִין עֲלֵיהֶם קָדָם "עֲלִינוּ" בְּשַׁעַת שְׁאוּמְרִים הַמֵּאֲמָר "תָּנָא דְבִי אֵלֵיהּ" כֹּל הַשּׁוֹנֵה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, מוֹצִיאִים שְׁלַחַן עֲרוּף מִתּוֹךְ תִּיק הַטְּלִית וְתַפְּלִין (נִדְפְּסוּ אַרְבַּעַת חֻלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף מְחַבֵּר רַמ"א עִם הַפְּרוּשׁ בְּאֵר הַיֵּטֵב בְּפוֹרְמַט קָטָן), וְלוּמְדִים שַׁעוֹר פְּסֻדָּן בְּמַחְבֵּר, רַמ"א, (וְהָעֶקֶר מֵה"בְּאֵר הַיֵּטֵב") בְּכָל יוֹם מְעַט כְּפִי הַפְּנָאִי פַעַם סְעִיף, פַּעַם שְׁנֵי סְעִיפִים וּפַעַם סִימָן שְׁלָם וְכוּ' וְכוּ' עַד שְׂזוּכִים לְסִיִּים כֹּל אַרְבַּעַת חֻלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, וְאֵז מִתְחִילִים עוֹד פַּעַם וְכַכָּה מִתְנַהֲגִים כֹּל יְמֵי

(ד) אֲלִישָׁע פָּעַל עַל-יְדֵי רַחֲמִים [תַּפְּלָה].

חיייהם, ואחר הלמוד בשלחן ערוף אומרים המאמר: "אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" וכו' ו"עלינו לשבח" וכו', ובאמת על-פי התורה הנ"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב, יש לזה המשך גדול, כי על-ידי למוד שלחן ערוף זוכה לישרות לב שהיא שלמות ברור האמונה הקדושה, וזוהי לשליומים שהוא ראשי תבות: וידע מ'ה ש'תשיב ל'אפיקורס (אבות ב. ד) שבלקבך וקהן.

וענין והנהגה זו היא עצה נפלאה ונוראה מאד מאד בקיום רצון רבנו ז"ל, כי בדרך זו הלמוד בשלחן ערוף קבוע אצלו כמו הנחת תפלין ותפלה, ובזה מקיים רצון רבנו ז"ל בקביעות תזקה חק ולא יעבר (עין שיחות-הר"ן, סימן כט), ואם באיזה יום יש לו טרדה גדולה, על-פל-פנים לבל יחסר לו סעף אחד או שני סעיפים במקום שאוחז, ואם תרגיל את עצמך בדרך זו תזכה לסיים את כל ארבעת חלקי שלחן ערוף פעמים אין מספר, ועין בשלחן ערוף (ארח חיים, סימן קנה): "אחר שייצא מבית-הכנסת (שהוא תפלה) ילך לבית-המדרש (שהוא תורה), ויקבע עת ללמד, וצריך שאותה עת תהיה קבועה שלא יעבירה, אף אם הוא סבור להרויח הרבה וכו', עין שם. ומקורו מהא דאמרין (ברכות סד): "היוצא מבית-הכנסת ונכנס לבית-המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה, שנאמר (תהלים פד, ח): "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון", עין שם, ובדרך ועצה זו תוכל לקיים זאת בשלמות, כי תהיה לך קביעות עצומה בלמוד שלחן ערוף, ושמעת מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], כי כשהיו רוצים לידע על אחד אם הוא "ברסלבר חסיד", חפשו בתיק הטלית ותפלין שלו אם נמצא שם שלחן ערוף... כל-כך היה הלמוד שלחן ערוף קבוע אצל אנשי שלומנו, כדי לקיים רצון רבנו ז"ל, ושעור השני לומדים גם-כן בסדרן טור ובית יוסף ושלחן ערוף עם המגני ארץ בעיון עם כל הפוסקים, ודעת לנבון, שלסיים סדר זה לוקח כמה וכמה שנים רצופות.

אֲשֶׁר רחצ בַּנְחַל רלא

על-פֶּן, אֶהוּבִי, אֶחִי הַיָּקָר, אַתָּה אֲבִירָךְ צָעִיר זֶה שָׁנָה רִאשׁוֹנָה שֶׁלָּךְ אַחֵר חֲתַנְתָּךְ, רֵאָה וְגַם רֵאָה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּקִבְעוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשָּׁם יְתָבְרָךְ, וְאִיךָ שִׁיתְנַהֲגוּ עִמָּךְ מִלְמַעְלָה קִבֵּל בְּאַהֲבָה, וְתִמְסֹר רְצוֹנְךָ אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וְזוֹ תִהְיֶה כָּל מְגַמְתָּךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ — רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְלִבְרַח רַק אֵלָיו יְתָבְרָךְ.

וְעַקֵּר הַכֹּל — שְׂמִיחָה, לְשִׂמְחָה עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ וְגוּרְלָנוּ שְׂזַכִּינוּ לְהַבְרָא מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי, וְתִרְקַד מְרַב שְׂמִיחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחַב תְּמִיד מִחָךְ, וְתִהְיֶה בְּעוֹלָם הַחַרוֹת (עַן לְקוּטֵי-מִוְהַרְוֹן, חֶלֶק ב', סִימָן ט'), וְאֵל תִּקַּל בְּדַבְרְךָ זֶה, כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּעִבּוֹדַת הַשָּׁם יְתָבְרָךְ, כִּי הַשְׂמִיחָה בְּאַלְקוּתוֹ יְתָבְרָךְ הִיא הַעֲקָרִית בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְלִמְעַן הַשָּׁם, לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, אֵל תִּבְלָבֵל עֲצָמְךָ מֵאַחֵרִים כָּלֵל, אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלָךְ בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת וְכוּ', וְתִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב, חֲצוֹת, בְּמַתִּינּוֹת מְלָה בְּמְלָה כְּתִינוּק קֶטֶן וּמַתוּף הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן תִּתְמִיד מְאֹד מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתוּרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא וּמְדַרְשׁ, כְּסַדְרָן דִּיקָא, וְאֵל יַחְסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלַעְדָּם, וְעַל כָּלֵם קָשׁוּר עֲצָמְךָ בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", וְתִהְיֶה רְגִיל בָּהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם יַחְזִקוּךָ וְהֵם יִאֲמָצוּךָ, וְהֵם יוֹלִיכוּךָ אֶל הַמְּסִלָּה הַעוֹלָה בֵּית אֵל.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, יְדִידֵי הַיָּקָר, שֶׁהַעֲקָר מֵה שְׁעוּבָר עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכָלֵיּוֹת וְעַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפִרְטִיּוֹת, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", עַל-פֶּן תִּהְיֶה בְּרִיָּה וְחִזּוֹר חִזּוֹר בָּהֶם הַרְבֵּה, וְאִזּוֹ כָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ הַתְּחִזְקוֹת מִשׁוּם בְּרִיָּה, רַק אַתָּה בְּעֲצָמְךָ תוּכַל לְחַזֵּק אֶת אַחֵרִים.

וְהִנֵּה בְּכָל זֶה יֵשׁ לְהַאֲרִיךְ לְמֵאוֹת וּלְאַלְפֵי עַמּוּדִים, וּבְכַפְרָט לְאַבְרָךְ בַּשָּׁנָה רִאשׁוֹנָה, אַךְ אִם תִּתְמִיד בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת" כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, אִזּוֹ טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים, וְשִׂמְעָתִי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂמוּהֶרְנִי ת' ו' לְאָמֵר, שֶׁעַקֵּר מֵה שְׂחַבְרָר אֶת חֲבוּרוֹ הִיָּה לְאַבְרָךְ בַּשָּׁנָה רִאשׁוֹנָה,

פי אז הוא מלא ספקות וְחלישות הַדַּעַת, וְאינו יודע לְשִׁית עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ וְכוּ', וּבְאֵמַת שֵׁם כְּלוּלוֹת כְּכֹר כָּל הָעֲצוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת" הֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּיהָ שֶׁקָּבַל מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל מֵרַבֵּנוּ וְ"ל, וְיֵשׁ בֵּין הַהֲלָכוֹת שֶׁלּוֹ חֲדוּשִׁים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, כְּשֶׁמַּעֲמִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּהֵם נַעֲשֶׂה בְּטוֹל הַבְּחִירָה מִמֶּשׁ; אֲשֶׁרִי מִי שִׂיֵּאֲחֻז בְּהֵם!

וּמְסוּפְרִים עַל הַרֵב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנֶעֶר וְ"ל, כְּשֶׁהִיָּה לּוֹמֵד "לְקוּטִי-הַלְכוֹת", הִיָּה שׁוֹפֵף דְּמַעוֹת כְּפָיִם מְרֵב הַתְּשׁוּקָה וְהַהֲרַגְשָׁה שֶׁהִיָּתָה לוֹ בְּהֵם, וְסִפֵּר לִי ר' לִוִי יִצְחָק, (גֵּרוֹ יֵאִיר) וְ"ל], שֶׁהִיָּה פֶּעַם בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב, וְהִיָּה שֵׁם בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שֶׁהִיָּה נִקְרָא "ר' נִתְנָס קְלוֹיז", כִּי מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל הַתְּפִלָּל שֵׁם, וְהִיָּה שֵׁם עוֹד שֶׁלְחָן עֶבֶה שֶׁעָלְיוֹ יָשַׁב מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל וְאָמַר תּוֹרָה ("לְקוּטִי-הַלְכוֹת"), וְהַעֲרִידוּ לְפָנָיו אֲנָשִׁים שֶׁעוֹד הַכִּירוּ אֶת מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל, אֲשֶׁר הֵם זוֹכְרִים אֵיךְ שֶׁאָמַר מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל תּוֹרָה, וְכֵן אֲבוֹתֵיהֶם סִפְרוּ לָהֶם אֵיךְ שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַפְּלִגַּת הַתְּבַעְרָה שֶׁבְּעַר מוֹהֲרָנִ"ת וְ"ל בְּשַׁעַר שֶׁאָמַר תּוֹרָה בְּשֶׁלְחָן זֶה.

וּפֶעַם אַחַת סָבַב הַרֵב הַחֲסִיד ר' מִשֶּׁה בְּרֶסֶלְבֵר וְ"ל בְּקְלוֹיז בְּאוּמָן עִם "לְקוּטִי-הַלְכוֹת", וְהִלֵּךְ אָנָּה וְאָנָּה, וּלְמַדָּם בְּקוֹל וּבְהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה, וְהַסְתַּכַּל עָלָיו אִז אֶחָד וְהוֹכִיחוֹ: "לְמָה אֵינְךָ לּוֹמֵד גְּמָרָא" וְכוּ', וְהָשִׁיב לוֹ: "וְעַתָּה דוּ וְוַאֲלֶסְט גְּעַהֲעָרְט וְוִי דְעַר בְּעַל מַחְבֵּר הָאֵט דָּאֵס גְּעוֹזָאֵגֵט וְוַאֲלֶסְט זִיךְ גִּישֶׁט גְּעוֹוִנְדְּעָרְט אוֹיף מִיר, הֲלֵא אָנִי בְּעַצְמִי שֶׁמַּעֲתִי מִמֶּנּוּ אֶת הַהֲלָכוֹת הָאֵלוֹ, וְאָמַרְם בְּחִיּוֹת וּבְהַתְּלַהֲבוֹת כְּזוֹ, עַד שֶׁכְּשֶׁאָנִי נִזְכָּר עֲכָשׁוֹ וְכוּ', זֶה מוֹשֵׁף וּמַעוֹרֵר אֶת לְבַי מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ, וְזֶה מְכַנִּיֵּס בִּי חִיּוֹת וְהַתְּחַזְקוֹת שֶׁאוּכַל לְהַתְּקִיֵּם וְלַעֲמֹד עַל עַמְדֵי וְכוּ', וּבְיָדָי עַל-יְדֵי סִפֵּר זֶה אֲזַכֵּה גַם לְהַתְּמִיד בְּגְמָרָא" וְכוּ'.

1) בֵּית-הַמְּדִינָה שֶׁל רַבֵּי גֵּתָן.

2) אִם אֵתָּה הֵייתָ שׁוֹמֵעַ אֵיךְ שֶׁהַמַּחְבֵּר אָמַר אֶת זֶה לֹא הֵייתָ מִתְּפִלָּא עָלַי.

וְרָאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת שְׁכָל אֱלוֹ מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִתְמִידוּ בְּיוֹתֵר
 בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שֶׁמְסַתְּכָל
 בָּהֶם בְּעֵין אֱמֶת, אִזּוּ נִחְקֵק בְּאָדָם הַזֶּה שְׁכָל וְדַעַת נִפְלְאוֹהּ, וְהַעֲקֹר
 — רַחֲמָנוּת וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל מְאֹד — לְאַהֲבֵה וּלְרַחֵם עַל כָּל בֵּר
 יִשְׂרָאֵל, וְלִדְוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת יְהִיָּה מִי שְׂיִהְיֶה, וְלֹא לְחַפֵּשׂ אֲצִלוֹ
 מוֹמִין וְחִסְרוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְר' נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר וְ"ל הַעֲיֵד,
 שְׁבַשְׁעָה שֶׁהַעֲתִיק אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" לְמוֹהַרְנ"ת וְ"ל, שְׂיִהְיֶה
 רְאוּיִים לְדַפּוּס, הִיָּה מְכַרְח כַּמָּה פְּעָמִים לְהַנִּיחַ אֶת הָעֵט מִיָּדוֹ מְרַב
 הָאוֹר, הַחַיּוֹת, הַדְּבָקוֹת וְהַשְּׁפַע הָאֱלֹקִי שֶׁהִרְגִישׁ בָּהֶם.

על-בן, חמדת לבבי, תעשה מהיום הזה קביעות בָּהֶם, וְאִזּוּ כָּבֹר
 לֹא תַצְטַרֵּךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה וְתִלְךָ לְבָטַח וְדַרְכָּךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ, יְדִידֵךְ הַמְצַפֶּה לְהַצְלַחְתְּךָ הַנִּצְחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים ה'תשכ"ט.

לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם וּבִרְכָּהּ, שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה לְאַהֲבֵי,
 חֲמִדַּת לְבָבִי, הַפְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי הַנִּחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

מְכַתְּבְּךָ הַקָּצֵר בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ הָעֶבֶר קִבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי עַד
 מְאֹד שְׁעַדִּין אֶתָּה חֶפֶץ בְּאַהֲבָתִינוּ, וְעַדִּין אֶתָּה מְקַשֵּׁר עַמְדִי, וְאַהֲבַת
 עוֹלָם אַהֲבָתִיךָ בְּאַהֲבָה שְׂאִינָה תְלוּיָה בְּדָרְךָ גִּשְׁמִי, כִּי אִם מִפְּאֵת
 קָשׁוּר נִשְׁמָתִינוּ, וְשִׁתְּנוּ בְּיַחַד מִהַמְעֵין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הַנִּחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְשִׁמְחָתִי גַם בְּבִשׁוּרָה הַטּוֹבָה אֲשֶׁר

מדשנת עצם, שמצאת חבר טוב בעבודת השם יתברך, (אף שלא כתבת לי בפרטיות אם הוא מאנשי שלומנו וכו').

והעולה על כלנה מאת ה' היתה זאת, ששלחתי לך בדיוק אז מכתב אשר הכינתי לך זה מקבר, ושם אני מעורר אותך להתאחד עם חברים טובים, טוב להודות להשם יתברך על כל פרט ופרט, ועל-ידי-זה יתרחב הלב לבקש להבא על כל פרט ופרט, ומבאר (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח), אשר כל מה שמתקרב ומתאספים ונתרבים יחד נפשות ישראל, על-ידי-זה נתרבה ונתגדל ביותר מאד מאד בית התפלה וכו', עין שם. וכל זה ענין מצות שקלים, שצריך לתן מחצית השקל דיקא, לידע שהוא רק מחצית וצריך לחברו, כמובא כל זה באריכות נפלאה בלקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ז', על-פי התורה הנ"ל, ובספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש, ומקורו הוא באלשיך הקדוש, אף טרדתי רבו בעתים הללו, ואיני יכול להאריך ולקצר אני מכרח.

הדורש שלומך...

ש.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשכ"ט.

ששון ושמחה ישיגו אל מעלת ידידנו היקר, החפץ באמת בעבודת השם יתברך, גר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הבחור ... גרו יאיר ויזרח.

הנה היות ובחור אחד מחבריך טלפן אלי, שעדין לא קבלת הספרים, ולהוי ידוע לך, ששלחתיים ביום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, והספה שנתאחר כבר כתבתי לך, שלא הייתי כל-כף בקו הבריאות, וכן הדאר רחוק מביתי, ולא היה לי עובר ושב לשם, ואולי עכשו הוא מתאחר מפני קלקול העתים מגדל השלג שנתהוה.

אחי היקר! חזק ונאמץ מאוד מאוד בעבודת השם ותברך, ובכל מה שעובר עליך תתחדש ותתחיל מחדש בכל פעם, ואל תפל בדתך משום דבר, הן בהתמדת למוד התורה הקדושה, והן בעבודת התפלות: שחרית, מנחה, ערבית, חצות ואמירת תהלים והתבודדות, לכוון על-כל-פנים פרוש המלות תחזק עצמך מאוד מאוד, כי עקר קלפת עמלק הוא לקרר את האדם ולהכניס ספקות באדם, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרך בדרך" וגו', וכן איתא בספרים הקדושים 'עמלק' גימטריה 'ספק', ואי אפשר ללחם עמו כי אם בכח הצידיק, שמכניס בו כח והתחזקות להכניע ממנו החלישות הדעת שבאה מקלפת עמלק, וכמו שכתוב (שמות יז, יא): "והיה באשר ירים משה ידו וגבר ישראל", והקשו חכמינו ז"ל (ראש השנה כט.): "וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא לומר לה, שכל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדים אל לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים" וכו', ופרש התוספות יום טוב, שהיתה הרמת ידיו של משה רבנו, עליו השלום, התראה לבני ישראל שישתכלו כלפי מעלה וישעבדו לבם לשמים וכו', עין שם. כי עקר עבודת הצידיק האמת — להאיר באדם עצות והתחזקות שישא את עיניו תמיד לשמים בתפלה ובקשה, ועל-ידי-זה יזכה למה שצריך לזכות בזה העולם, כי עקר הכל הוא תפלה והתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ויפרש שיחתו להשם ותברך בלשון שרגיל בה, וכל מה שעובר עליו הכל לכל יספר לפני השם ותברך, וזה עקר התשובה, כמו שאומר הנביא (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'".

ומחמת טרדותי הרבים ברוחניות ובגשמיות — אקצר.

תכתב לי אם קבלת את הספרים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

מתקף הקטנות והירידות יכולים לשוב אליו ותברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף

כָּל עֲלָמִין, וְלִית אַתְר דְּפָנוּי מְנִיחָא, וְצָרִיף לְחַקֵּק יְדִיעָה זוּ הֵיטֵב
הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ, וְכִבְר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (יומא נו:): "הִשְׁכֵּן אִתְּם בְּתוֹף
טְמֵאתֵם' (ויקרא טז, טז) — אִפְלוּ בְּשַׁעָה שֶׁהֵן טְמֵאִים שְׂכִינָה עִמָּהֶן".

וְעַל-כֵּן אָסוּר לִיָּאֵשׁ עֲצָמוּ מִשּׁוּם יְרִידָה וּנְפִילָה שְׁבַעֲוֹלָם, וּבְפָרֵט
שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֵא רַחֲמִים, שְׂיָדוּ פְרוּסָה כְּדִי לְקַבֵּל בְּעַלְי תְּשׁוּבָה
(פְּסָחִים ק"ט), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּרַכּוֹת לד:): "מְקוֹם שְׁבַעֲלִי תְּשׁוּבָה
עוֹמְדִין צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִים", וְאָמְרוּ (דְּבָרִים רבָּה, פְּרָשָׁה כ',
סִימָן כד:): "וְשִׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ' (דְּבָרִים ד, כט), אֵין לָךְ דְּבָר גְּדוֹל
מִן הַתְּשׁוּבָה" וְכוּ', עֵינ שָׁם, וְהֶעֱקַר מֵה שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ רוֹצֵה מִמֶּךָ,
שְׂאֵתָה תִּפְתַּח קַדְם בְּתְשׁוּבָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (שם, שִׁיר הַשִּׁירִים רבָּה, פְּרָשָׁה
ה', סִימָן ג): "אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: כְּנִי, פִּתְחוּ לִי פִּתְחֵי
אֲחֵד שֶׁל תְּשׁוּבָה כְּחוּדוֹ שֶׁל מַחֲט, וְאֲנִי פּוֹתַח לָכֶם פִּתְחִים שְׂיִהְיוּ
עֲגָלוֹת וְקַרְוִינִיּוֹת נִכְנָסוֹת בּוֹ", עֵינ שָׁם; וְאִז תִּכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁתְּשׁוּב אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ תַּעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה בְּמְקוֹם שְׂאִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל,
וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּפָסִיקָתָא רַבְתִּי מֵה, ט): "גְּדוֹל כְּחָה שֶׁל
תְּשׁוּבָה, שְׂפִינֵן שְׂאָדָם מְהִרְהַר בְּלָבוּ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִיד הִיא עוֹלָה
לֹא עַד עֲשָׂרָה מִיָּלִים וְלֹא עַד עֶשְׂרִים וְלֹא עַד מֵאָה, אֲלֵא עַד מֵהֶלֶף
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רְקִיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלֵא שְׂהִיא עוֹמְדַת
לְפָנֵי כְּסֵא הַכְּבוֹד" וְכוּ', עֵינ שָׁם.

ש.א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תְּרוּמָה ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיְקָר ... נֵרוּ יֵאִיר.

מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, חֲזוֹק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד בְּעֶבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שְׂקִבְלָנוּ מִרְבָּנוּ ו"ל, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,

(א) אֵין מְקוֹם פְּנוּי מִפְּנוּי יִתְבָּרֵךְ.

זכותו יגן עלינו, והעקר ויסוד כל העצות הוא תפלה והתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולפרש כל שיחתו ואת כל אשר עם לבו אליו יתברך פֶּאֶשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וצריך להיות עקשן גדול בזה.

ואתמול למדתי בביתי עם הבחור ... ועם הבחור ... התורה "אמר אל הכהנים" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב), ושם מדבר רבנו ז"ל מענין המשפן שמקים משה — הצדיק האמת, עם תפלות ישראל, שמעלה אותם ומקימים אותם ובונים קומתה של השכינה מעט מעט, עד שישלם שעור קומתה אז יבוא משיח דא משה וישלים אותה, ויקים אותה בשלמות, וכן מובא (בלקוטי-הלכות, נחלות) וזו לשונו: כל משפחות ישראל כלם חנו סביב למשפן, פי המשפן הוא כלל תפלות ישראל, והמשפן נבנה מכמה וכמה פרטים, פי יש בו כמה קרשים וקרסים ובריחים ועמודים ואדנים וכו', לולאות ומיתרים, יריעות עליונות ותחתונות וקלעי החצר וכו' וכל כלי המשפן: שלחן ומנורה ומזבחות וכו' וכל הפרטים שהיו בכל כלי, כגון: כפתורים ופרחים וגביעים וכו' במנורה, ומסגרת של השלחן וקצרותיו וקשורתיו וכו', והכל לכלל הוא בחינת תפלות ישראל, פי יש כמה וכמה תפלות ישראל שמתחברות יחד ונעשה מהן בחינת קרש למשפן, ויש שנעשה מהם בחינת אדן למשפן וכו', וזה בחינת משפחות ישראל שסביב למשפן, פי כל משפחה זו היא בחינת חלק זה מהמשפן, והעקר הוא התפלה שהיא בחינת בנין המשפן, וכל אחד כפי תפלותיו כן הוא נשרש במשפחות ישראל שהם כלל כלי המשפן וכו' וכו', עין שם סודות נוראים ממצלת נשמות ישראל.

ואיתא בזהר הקדוש (שמות רלה:), כי המשפן דלתתא היה כדמות המשפן דלעילא, ומכל זה רואים רזים וסתרי נסתרות מה שנעשה מהתפלות של ישראל, והצדיק מעלה אותן ובונה מהן מה שבונה וכו', נמצא, שכל מה שמרבה בתפלה, על-ידי-זה זוכה שיהיה לו חלק בקרוב הגאולה בכלליות ובפרטיות "קרבה אל נפשי גאולה" וגו' (תהלים סט, יט).

עוד דברנו הרבה על מה שרבונו ו"ל אומר, שהתפלה היא בחינת חטם, כי בתפלה צריך להאריך אפו מאד, כי אף שנדמה לו כי אין לו שום תקנה כלל, ועוברים עליו בין כך ובין כך ימים ושנים, אף-על-פי-כן יאריך אפו ויחכה, ויתמיד מאד מאד בתפלה ובהתבודדות שזה העקר בזה העולם, ועל-ידי תפלה יכולים לנצח במלחמה, כי תפלה והתבודדות מאירים לאדם בכל מיני חשכות, כי עקר החשך הוא רק העדר האמונה, אבל אם מחזק עצמו בדבורי אמונה והשגחה פרטית ושיחה ותפלה, אז מאיר לו תמיד, וכמו שכתוב (תהלים כג, ד): "גם כי אלה בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי". ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו בשם איזה ספר, כי "אתה" הוא הדבור, א-ת — אותיות הדבור, ה' — חמש מוצאות הפה, הינו אם יש עמדי הדבור, אז לא אירא רע כי השם יתברך יגיה חשכי.

ומחמת טרדותי הרבים — אקצר.

הדורש שלומך...

שב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי כל הימים, שוטה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הקצר אתמול קבלתי, והנני להשיבך על דבריך.

תדע, בני, חביבי, חמדת לבבי, כי שמירת הדבור היא המדרגה הכי גבוהה בקדושה, כי הדבור הוא צנור השפיע, אם מדבר דבורי תורה ותפלה ויראת שמים ובפרטי פרטיות התבודדות ושיחה בינו

אֲשֶׁר שג בְּנַחַל רלט

לְבִין קוֹנוֹ, אֹז מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ מַחִין חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם, וְזוֹכָה לְכָל
טוֹב שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְלִהְפֹּף אִם פּוֹגֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּדַבְּרוֹרָיו, אֹז
נִפְגָּם מַחוּ לְגַמְרֵי, וְזֶה בְּרוּר, כַּמְבֹאֵר בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים, וְזֶהר הַקְּדוּשׁ,
וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, וְסִפְרֵי מוֹסֵר, וְסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ,
וּבְכַרְט בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְכַרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת בְּסִפְרֵי הַ"חֶפֶץ חַיִּים", אִף
תִּדַע שֶׁהַכֹּל צָרִיף לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, שֶׁלְּכָל תַּחֲנֻנָּה הַסֵּטֶרָא
אַחֲרָא, חֵס וְשְׁלוֹם, יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', וְעַקֵּר הַקְּבִלָּה וְהַגְּדֵר צָרִיף לְהִיּוֹת
לְבָלִי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאִם פְּלוֹנֵי מְדַבֵּר עִמָּךְ וְשׂוֹאֵל
אוֹתָךְ אֵיזָה דְבָר תַּעֲנֶה בְּקַצּוֹר מְאֹד, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית
אַל תַּעֲשֶׂה דְבָר שִׁיעוֹרָר עֲלֶיךָ מִחֻלְקַת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכִי
תַעֲשֶׂה וּתְקַיֵּם כִּנ"ל לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבַעֲעוֹלָם, וְאִם
פְּלוֹנֵי שׂוֹאֵל אוֹתָךְ תִּשְׁיָב בְּקַצּוֹר, וְתַעֲשֶׂה עִמָּךְ כְּאֵלוֹ אִתָּה מְעַרְב
עִמוֹ, וְכֵן רְאִיתִי שֶׁאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִפְּלֶג בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד
בְּמַדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת בְּעִבּוּדַת ה', מִתְּנַהֵג כֶּף, וּפְלֵא גְדוֹל שֶׁשׁוֹם בְּרִיָּה
שֶׁבַעֲעוֹלָם אֵינָה מַעֲלָה עַל דַּעְתָּהּ, שֶׁהוּא שׁוֹמֵר אֶת הַדְּבִוּר מְאֹד מְאֹד,
וּמְקַצֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבִוּר, וְהוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים, וְכֵלֶם בְּשְׁלוֹם
עִמוֹ.

וּמַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי הָרַבִּים עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר, וְכִשְׂיִהְיֶה עֵת רְצוֹן
אַעֲתִיק לָךְ דְּרוֹשׁ נְאֻה שֶׁפְּתוּב אֶצְלִי מִמַּעֲלַת שְׁמִירַת הַדְּבִוּר.

הַדְּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ש.ג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תְּצִיָּה ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבֵי כָּל
הַיָּמִים, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מכתבך היקר קבלתי לנכון, והנה באתי עכשו להשיבך על
מכתבך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד על-כל-פנים מעכשו, לעשות
התחלה חדשה בעבודת השם יתברך, ואל תירא ואל תחת משום
דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך ואצלה, כי מלא כל הארץ כבודו
יתברך, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה
שם אלופו של עולם, וצריך לחקק ידיעה זו היטב היטב בלב
ובדעתו, כי הבעל-דבר מכניס ספקות וקריחות וחלישות הדעת בכל
שעה ושעה מחדש, להשליך ולהפיל את האדם כאלו אין לו שום
תקנה, והוא כבר אבוד בחטאיו המרבים, תלעג לו בכח הצדיק
האמת שאנו חוסים בצלו "צלא דמהימנותא", כי הוא המגלה
לנו, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואם אתה מאמין שיכולים
לקלקל, תאמין שיכולין לתקן (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קב),
ואמר: "דופיט אויף מיין כח, וואס האט איר צו זארגן אז איך גיי
פאר אייך"^ב (תי-מוהר"ן, סימן רכה), ועקר הקשור לרבנו ז"ל, שגזקה
לחזק עצמנו עם השיחה הזו ונהיה בחלקו הוא — על-ידי תפלה
והתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיוחד שאין שם בגי-אדם, ולשיח
ולספר לפניו יתברך את כל לבבו ואת כל מה שעובר עליו, וכל
מה שירבה בתפלה והתבודדות, בן ימשיך על עצמו זכותו של רבנו
ז"ל, ותהיה אחיזתו באור הגנוז שהוא האור של רבנו ז"ל, פאשר
מוכא אצלנו, כי פעם אחת למד מוהר"ן ז"ל לפני אנשי שלומו
התורה (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו), המתחלת: מי שרוצה לטעם
טעם אור הגנוז יעלה את היראה, ובמה מעלין את היראה? על-ידי
בחינת משפט — לשפט עצמו (שהוא בחינת התבודדות) עין שם,
ואמר מוהר"ן ז"ל, שפרוש הוא, שמי שרוצה לטעם טעם אור
רבנו ז"ל שהוא אור הגנוז, ירבה בתפלה והתבודדות.

(א) על האמונה.

(ב) תסמכו על כחי, מה יש לכם לראג בשאני הולך לפניכם.

אֲשֶׁר דַּש בְּנַחֲל רמא

אחי היקר! אין עוד נעם וטוב בזה העולם מלעסק בתפלה
והתבודדות ולכרוח בכל פעם אליו יתברך, והכל בשמחה עצומה.

ומחמת טרדותי הרבים בעתים הללו — אקצר, ועוד חזון
למועד.

הדורש שלומך...

ד.ש.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי — ערב-שבת-קדש, לסדר כי תשא ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, האברך...
שיחיה נצח.

מכתבך קבלתי כבר זה פצמים, ולא היה לי פנאי להשיבך
כרצונך, מחמת כמה מאורעות פרטיות שעברו עלי בעתים הללו.

והנה בפעם הראשונה בקשת שאמסר הספר לאחיד הנוסע
לארץ ישראל, אף יען שהיה אז קלקול העתים ברבוי השלג, הגיע
לי המכתב שבוע מאחר, אשר לפי החשבון כבר נסע אחיד, על-כן
לא הלכתי אליו, ועתה במוצאי-שבת-קדש קבלתי מכתבך שוב,
ושמחתי מאד על שאתה מדפיס את ה"לקוטי-עצות המשלש".

חזק ואמץ מאד מאד בענין הנורא הזה — להדפיס ספרי רבנו
ז"ל, שאין למעלה מזה כידוע לנו, ובאמת איני מבין מה שאתה
רוצה, כי הרב מטשעהרין עשה "לקוטי-עצות" חדש, וחלקו לארכזה
חלקים, וכן עשה ה"לקוטי-עצות" מהדורה בתרא, ואחד מאנשי
שלומנו ר' אהרן ליב צינגלמאן הדפיס את שלשת ה"לקוטי-עצות"
ביחד, וקראם "לקוטי-עצות המשלש", והדפיס עד אות מ' —
מחשבות והרהורים ועד בכלל, וזה יש אצלי, (ויותר מזה לא הספיק

להדפיס, כף שמעתי), עכשו איני מבין מה שאתה מבקש שאר האותיות מניעות משיח וכו', כי הלא זה לא הדפיס ב"לקוטי-עצות המשלש" ואינן תחת ידי, על-כן אבקשך שתכתב לי בפרטיות אילו אותיות אתה רוצה, ותקף-ומיד אשלח לך בדאר אור, (ואין אתה צריך לחשש אודות הפריכה, כי היא זכות הרבים).

הדורש שלומך...

היום למדנו בצותא עם הפחור ... ו... את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג, ודברנו הרבה מה שכתוב שם: "העקר והיסוד שהכל תלוי בו להתקשר אל הצדיק", כי העקר הוא יסוד שמירת הברית, שהכל תלוי בו, שנקרא יסוד, ועקר שמירת הברית הוא שמירת המחשבה, כי הכל מתחיל מהמחשבה, ורבונו ו"ל הזהירנו ביותר לשמר את המחשבה, וזה גם "כי תשא את ראש בני ישראל" (שמות ל, יב), כי העקר להרים את המוח, וכל זה רק על-ידי התקשרות לצדיק כמובא בדברי רבונו ו"ל.

ועוד דברנו על לשון "לקשר" עצמו אל הצדיק, כי החלוק בין התקרבות להתקשרות הוא, כי מהתקרבות עוד אפשר להתרחק, אבל "קשר" ענינו הוא, שמקשר עצמו היטב היטב אל הדבר באופן שלא יוכל להתרחק ויהבן.

ועוד דברנו הרבה בענין תפלה והתבודדות — לברח תמיד אל השם תברך ברחמים ובתחנונים, ורק זה עקר העצה בזה העולם, והיתה עוד אריכות הרבה, והשם תברך יזכנו ללכת בדרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, להיות פרוצונו תברך, אמן פן יהי רצון!

אֲשֶׁר שֶׁה בְּנַחֵל רמג

שֶׁה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר.

חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ,
וּלְמַעַן הַשֵּׁם, תִּקְיִים אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִזְהִירָנוּ בְּיוֹתֵר עַל לְמוּד
שְׁלֶחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְעַל תִּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת — שִׁיחָה
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּכָל יוֹם, וּשְׁנֵי דְבָרִים אֵלוּ הֵם הַיְסוּדוֹת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ
ז"ל וְהַחֲקִים הַקְּבוּעִים, וְיִדְוֵעַ שְׁחֻכְמֵינוּ ז"ל הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ (אֲבוֹת
א, יז): "לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה", עַל-כֵּן נִרְאָה שְׁצָרֶיךָ
לְכַרֵּר לְעַצְמוֹ הַהֲלָכָה מֵהַשְׁלָחַן עֲרוּף, וְלִהְיוֹת לְכָל הַרְבֵּה בְּהַתְּבוּדוֹת
עַל כָּל דֵּין וְדֵין מֵהַשְׁלָחַן עֲרוּף לְזִכּוֹת לְקַיִם.

וּמִחֲמַת טְרִדוֹתֵי אֲקָצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּהַתְּגַלּוֹת נוֹרָאָה וּבְהַאֲרָה אֵין
סוּפִית, אֵף לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לָזֶה, כִּי אִם הַצַּדִּיקִים, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ
חֻכְמֵינוּ ז"ל (תַּעֲנִית טו.): "לֹא הִפְּל לְאוֹרָה — צַדִּיקִים לְאוֹרָה", וְכָל
הָאוֹר הוּא אֲצֵלָם, וְכָל אֶחָד כְּפִי שְׂמֵתִקְרַב וְנִכְלָל בְּצַדִּיקִים, כְּמוֹ-כֵן
זוֹכֵה שְׁגָם עָלָיו יֵאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַאֲרָה נִפְלְאָה, וְכָל זֶה כְּשֶׁמִּבְטָל
דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי וּמַצִּיית אֶת הַצַּדִּיקִים, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה שְׂמֵאִיר עָלָיו
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

שו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וּבְקִהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר, גִּיסִי, חֲרִיף וּבָקִי,
הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ... גֵּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּפֶרֶט
עֲכָשׁוּ בְּשֵׂאֲתָה עוֹד כַּמָּה חֲדָשִׁים אַחַר חֲתוּנָתְךָ, אֲתָה יְכוּל לְהַתְעַלּוֹת
בְּאַמַּת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִם תִּרְצֶה בְּאַמַּת, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַרְצוֹן,
שְׂיִהְיֶה רְצוֹנוֹ חֲזַק תָּמִיד בְּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
לְתוֹרָה וְלְצַדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן הוּא בְּשִׂמוּצִיאָם
מִפִּי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂמַעְלַת זֶה הָעוֹנֵן אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר בְּשׁוֹם שְׂכָל
אֲנוּשִׁי (עֵין בְּ"פִרְדֵּס רְמוּנִים" לְהַרְמ"ק, וּבְדִלְקוּטֵי-מִוֵּהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל.א.).

וּמוֹכָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים 'רְצוֹן' אוֹתִיּוֹת 'צְנוּר', כִּי עֵקֶר צְנוּר
הַשֹּׁפֵעַ הוּא הַרְצוֹן, וְזֶה הָעוֹנֵן לֹא יְכוּל הַבְּעַל-דָּבָר לְכַטְלוֹ בְּשׁוֹם
אֶפֶן, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא עַל-כָּל-פָּנִים רְצוֹנֵי חֲזַק מְאֹד לְהִתְקַרֵּב וּלְהַפְלִיל
בְּךָ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאַמַּת כָּל אֶחָד יְכוּל לְהַתְעַלּוֹת בְּמִדְרַגַּת מִשֶּׁה רַבְּנוּ,
עֵין בְּ"מְאוּר וְשִׁמְשׁ" (פְּרִשְׁת תְּרוּמָה), וְכֵן הוּא בְּ"הֵיכַל הַבְּרָכָה" (פְּרִשְׁת
כִּי תִשָּׂא), שְׂכָל הַמִּדְרַגּוֹת שְׂשִׁיכוֹת לְמִשֶּׁה רַבְּנוּ, שְׂיִכוֹת גַּם לְפָחוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל, עֵין שָׁם, וְכֵן יְדוּעַ מִכַּמָּה צַדִּיקִים גְּדוֹלִים שֶׁהִקְפִּידוּ מְאֹד
עַל בְּגִי-אָדָם שֶׁאֲמָרוּ שֶׁהֵם אֵינָם מְסַגְּלִים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי
בְּאַמַּת אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֶף אִם עָבַר, חַס וְשָׁלוֹם, עַל כָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, וְיְכוּל לְחֹזֵר לְמַעַלְיוֹתָא, כִּי אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ועָקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַנְּבִיא הוֹשֵׁעַ (הוֹשֵׁעַ יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלַי", לִיחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם פְּנוּי בְּחֶדֶר מִיחַד, וּלְפָרֵשׁ כֹּל שִׁיחָתוֹ לְפָנַי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מִה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךְ תִּדְבֵּר וְתִשָּׁחַף לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי עָקַר הַשֹּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַפְגִּים לְקַדְשָׁהּ הוּא הַתְּפִלָּה (עֵינִי לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), וְכַמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל (עֵינִי עַץ חַיִּים, שְׁעַר הַקְּלָלִים, פָּרָק יג), כִּי בְשֶׁבֶת שׁוֹפֵעַ אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, בְּחִינַת פְּנִים אֶל פְּנִים, מִה שֶׁאֵין בֵּן בֵּימֵי הַחַל, אֲזַי זְעִיר אֲנִפִּין בְּחִינַת אַחֲוֹר בְּאַחֲוֹר כִּי אִם בְּשִׁעַת הַתְּפִלָּה, אֲזַי מִמְּשִׁיכִים בְּחִינַת פְּנִים בְּאַחֲוֹר, וְלָכֵן הָיוּ חֲסִידִים רַאשׁוֹנִים שׁוֹהִים שְׁעָה אַחַת וְכוּ' (בְּרֻכּוֹת ל:), כְּדֵי לְהִמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הַהֶאֱרָה הַזֹּאת, עֵינִי שָׁם, וְהִעֲנִין פְּנִים בְּפְנִים וְאַחֲוֹר בְּאַחֲוֹר מְבֹאֵר בְּ"בֹאֵר מֵיַם חַיִּים" פְּרָשַׁת בֹּא, עֵינִי שָׁם, כִּי בְּכָל דְּבָר שֶׁיְכוּלִים לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְהֶאֱמִין בְּאַמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, זֶה נִקְרָא פְּנִים בְּפְנִים, וְלִהְפֹךְ כְּשֶׁנִּסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְחוֹשֵׁב חֵס וְשְׁלוֹם יֵשׁ טַבֵּעַ, זֶה נִקְרָא אַחֲוֹר.

וְלָכֵן בְּיוֹם הַשְּׁבִיט אֲזַי אִיִּהי אֶתִּיחַדָּת וְאֶתִּפְרָשַׁת מִסְטָרָא אַחְרָא, וְכָל דִּינִין מִתְּעַבְרִין מִינָהּ וְאִיִּהי אֶשְׁתְּאַרְתָּ בְּיַחְוֹדָא דְּנִהִירוֹ קְדִישָׁא (זִהַר, תְּרוּמָה קלה), לָכֵן אֲזַי הַתְּגַלּוֹת נִפְלְאוֹת וְחִזּוּק הָאֲמוּנָה, "לְמָה אֲנִי שׁוֹמֵר שְׁבִיט? כִּי בּוֹרָא כֹּל הָעוֹלָמִים צָוָה אוֹתָנוּ", לָכֵן נִקְרָאת שְׁבִיט — אֲמוּנָה, וְכַמוֹ שֶׁמּוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ (וַיִּקְרָא רַפְח:): סְעִדְתָּא דְּמִהִימְנוּתָא וְכוּ', כִּי עַל-יַדֵי הַשְּׁבִיט מִתְחַזְּקַת הָאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית, כִּי בְּשִׁעַת יָמִים בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וּבְיוֹם הַשְּׁבִיטִי שְׁבִיט וַיִּנְפֹּשׁ, לָכֵן בְּשִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת פְּנִים בְּפְנִים, כִּי אֲזַי גְּלוּי הָאֲמוּנָה, וְזִכְרֵי הַרְאֵוֹת רוֹאִים אֵיךְ אוֹר הַשְּׁכִינָה, אוֹר הַשְּׁבִיט, מְאִיר מְאֹד.

מִה שֶׁאֵין בֵּן בֵּימֵי הַחַל, שְׁאֲזַי הָאָדָם טְרוּד בְּעַסְקִיו, וְכַמֵּה פְּעָמִים נוֹפֵל מִהָאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְנִדְמָה לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם,

(ב) הִיא מִתִּיחַדָּת וּמִתְפָּרְדָּת מִהַסְטָרָא אַחְרָא, וְכָל הַדִּינִים מִסְתַּלְקִים מִמֶּנָּה, וְהִיא נִשְׁאַרְתָּ בְּיַחְוֹדָא שֶׁל הַהֶאֱרָה הַקְּדוֹשָׁה.
(ג) סְעִדְתָּא הָאֲמוּנָה.

שֵׁשׁ טָבַע וְ"כַחֲוֵי וְעֵצִים יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחִיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), וְכִמוֹ שְׁמוּבָא בְּזֶהֱרַר הַקְּדוּשׁ (מִשְׁפָּטִים כג): נִפְקָא בְּצַפְרָא וּמְתַפְסִיא בִּימָמָא, כִּי הָאֱמוּנָה מִתְחַדְּשֶׁת אֲצֶל הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: (אֵיכָה ג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ", "וּמְתַפְסִיא בִּימָמָא", מִחֲמַת טְרָדוֹת עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה מִתְפַּסָּה הָאֱמוּנָה, עֵינֵי שָׁם, כִּי אִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אֲזַי מִתְגַּלָּה בְּחִינַת פְּנִים אֶל פְּנִים, כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה הוּא אֱמוּנָה, כִּי אֱמוּנָה וְתְפִלָּה תְלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְכִמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יָדְיוֹ אֱמוּנָה", וְתַרְגּוּמוֹ: פְּרִיטָן בְּצִלּוֹהִי, כִּי הָעֶקֶר מֵה שְׂאִין הָאָדָם מִחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּתְפִלָּה בְּכּוּנָה, מִפְּנֵי כְּפִירוֹת וּבְלִבּוּל הָאֱמוּנָה שְׁנֹכְנָסוֹ בּוֹ, כִּי בְּאַמַּת אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידִיעָה בְּלֵב שְׁלָם, שְׁמַלְא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד עָלָיו בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, בְּוֹדָאֵי הִיָּה מִתְפַּלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה, וְהִיָּה מְדַקְדָּק מְאֹד לְכוּן דְּבָרָיו, וּבְשָׁבִיל שְׂאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת זֹאת בִּידִיעָה אֱמַתִּית, לְכוּן מִתְרַשֵּׁל מִהַתְּפִלָּה (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹהַרִין, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְלְכוּן אֶף בְּחֵל בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אֲזַי הוּא בְּחִינַת פְּנִים בְּפְנִים, כִּי בְּזֶה שְׁמַתְפַּלֵּל לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, נִמְצָא שְׁמַאֲמִין בּוֹ, שֵׁשׁ בְּיָדוֹ לְעֶזֶר לוֹ.

לְכוּן מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים שְׁמַלְבָּד הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שְׁקָבְעוֹ לָנוּ אֲנָשֵׁי הַכְּנֻסַת הַגְּדוּלָּה: שְׁחָרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב וְחֻצוֹת, טוֹב מְאֹד לְעֶסֶק בְּכָל פֶּעַם בְּפֶעַם בְּעֲצָמוֹ בְּהַתְּבוֹדְדוֹת, הֵינּוּ לְחֲדָשׁ מְעַצְמוֹ תְּפִלוֹת וְשִׁיחוֹת בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בְּהַ, וַיִּשְׁפֹּף נִפְשׁוֹ אֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְחַחְנוּנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת הָאֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (חֲלִיז ז'): "אִין אָדָם נוֹקֵף אֲצָבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכָרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה", וְכָל זֶה יֵשׁ לְהַמְתִּיק בְּדְבָרֵי "בְּעַל הַטּוֹרִים" בְּפִרְשָׁה זו (וַיִּקְהַל), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: כְּתִיב לְעִיל, "כִּי קָרַן אוֹר פְּנֵי" וְגו' (שְׁמוֹת לד, לה) וְסִמְךָ לוֹ פִּרְשַׁת שְׁכַתּוּב, לוֹמַר שְׂאִינוֹ דּוּמָה קָרוֹן פְּנִים שֶׁל שְׁכַתּוּב לְשִׁאֵר יָמִים (עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ), הֵינּוּ כִּי בְּשַׁכְּתָא אֲזַי נִתְגַּלָּה אוֹר וְחִשׁוּקָה גְּדוּלָּה לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּנ"ל, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּחֵל, שְׂאֲזוֹ מְסַתְרַת הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ

(ד) יוצאת בבקר ומתפסית ביום.

(ה) פרושות בתפלה.

פִּי אִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה כַּנִּל, וּבְאַמֶּת מוּבָא (עֵינִי לְקוּטֵי-מִזְהָרִין, חֶלֶק ב',
 סִימֵן ב), שְׁעָקֵר עֲבוּדַת הָאָדָם — לְהַמְשִׁיךְ קַדְשָׁת שְׂבֵת לִימֵי הַחֵל,
 הֵינּוּ לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלִידַע וְלְהַמְשִׁיךְ קַדְשָׁת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
 גַּם בְּשַׁשֶּׁת יְמֵי הַחֵל, וְלִידַע וְלְהוֹדִיעַ וְלְהַנְדִיעַ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהִיג
 עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אָמוּנַת
 הַיְחוּד שְׂזוּכִים בְּשַׁבֵּת גַּם בְּשַׁשֶּׁת יְמֵי הַחֵל, וְזוּהִי כָּל עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים
 — לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבָר בַּחֲיֹת אֱלֹקוֹת שֵׁשׁ בְּזֶה הַדְּבָר הַמְּחִיָּה אוֹתוֹ
 (עֵינִי שֵׁם, חֶלֶק א', סִימֵן א), וְלִכְּנֹן נִקְרָא הַצְּדִיק שְׂבֵת, כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּזֶה־
 הַקְּדוּשׁ (וַיִּקְרָא קְמָה): אֲנִתָּ שְׂבֵת וְכוּ', פִּי דְבוּק תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 וּכְמוֹ שְׂמוּבָא בְּ"אֹר הַחַיִּים" הַקְּדוּשׁ עַל הַפְּסוּק: "וְלִכְּלֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם" (שְׁמוֹת י, כג), הֵינּוּ בְּמוֹשֵׁב הַמְּצָרִים, הֵינּוּ אֶף
 שְׁהִלְכוּ בֵּין הַמְּצָרִים הָיָה לָהֶם אֹר, פִּי הִרְשָׁעִים מִתְּכַפְּסִים בְּחֻשָּׁךְ,
 וְהַצְּדִיקִים — עֲלֵיהֶם יִזְרַח אֹר הַשֵּׁם בְּרוּךְ הוּא, "וְאוֹהֲבֵיו כְּצֵאת
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ" (שׁוֹפְטִים ה, לא), עֵינִי שֵׁם.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּכָל זֶה, וְתִתְמַיֵּד מְאֹד בְּלִמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן כְּרִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעוֹר
 בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת וְשְׁעוֹר בְּתַנְיָךְ וּבְסִפְרֵי
 מוֹסֵר, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְלֶכֶת בְּכָל זֶה, וְלְהִיּוֹת
 כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשֵׁי שְׂאֵר בְּשָׂרֵי,
הַאֲבָרָה הַשּׁוֹתָה בַּצָּמָא מִהַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עַלְיָנו
... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהִנֵּה, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם וְהַאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עַלְיָנו, וְהַעֲקָר לְכָל תּוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ מִשּׁוֹם דְּבָר
שֶׁבְעוֹלָם, כִּי כָל אֱלוֹ הַנְּפִילוֹת הֵן מִהַבְּעַל-דְּבָר, שֶׁמְכַנִּים חֲלִישוֹת
הַדַּעַת בְּאָדָם לְהַשְׁלִיכוֹ וּלְרַחֲקוֹ וּלְקַרְרוֹ מִהַקְדָּשָׁה, וְכָל זֶה הוּא מִדְּרָכֵי
הַבְּחִירָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּפָרוּשׁ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמִּלְמַעְלָה יִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם,
וַיִּהְיֶה מִבּוּל שֶׁל כְּפִירוֹת וְאַפְיִקוֹרְסוֹת (שיחות-הַר"ן, סימן לה), שֶׁהֵם הֵם
אֱלוֹ הַבְּלוּבִילִים וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְהַקְרִירוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִים לָאָדָם, וְהַכֹּל
מִלְמַעְלָה, לְרֵאוֹת אֵיךְ תַּחֲזוּק עֲצָמְךָ מִכָּל אֱלוֹ הַנְּפִילוֹת וְחֲלִישוֹת
הַדַּעַת, כִּי כְּמוֹ שֶׁפָּרִי יֵשׁ סְבִיבוֹ קְלָפָה, וְצָרִיךְ לְהַסִּיר אֶת הַקְּלָפָה
מֵעַלָיו וּבְתוֹכוֹ יִמְצָא הַפָּרִי, כֵּן בַּקְדָּשָׁה "סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן"
(תהלים יב, ט), כִּי אִוֵּר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא שׁוֹפֵעַ אֶף בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה
(כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל), כִּי גַם הַטְּבַע הוּא אֱלֹקִים (כְּמוֹכָא אֱלֹקִיִּים גִּימַטְרִיָּה
הַטְּבַע"ע), אֵיךְ שֶׁיִּדּוּעַ שֶׁאֱלֹקִים הוּא דִּין, דְּהִינּוּ אִם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע,
אִז יֵשׁ מְקוֹם לְדִין לְחוּל עַלְיוֹ, מֵאַחַר שֶׁדָּבַק עֲצָמוֹ לְדִינִים, שֶׁהֵם
הַקְּלָפוֹת — גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם, אֲבָל אִם קָלַף אֶת הַקְּלָפָה שֶׁהִיא
הַטְּבַע, וַיִּדְעַ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וַאֲיֵן שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין וַאֲיֵן בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרַךְ, אִז נִשְׁפָּעִים עַלְיוֹ חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וְחֵי בְּטוֹב, וְכְמוֹ
שֶׁאָמַר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ: "אִם תִּקְבַּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה,
אִז יִהְיֶה לְךָ עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא", וְהַעֲקָר מֵהַ שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם
הוּא כְּשִׁחוּשׁב אֶת עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ, אִז הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֵא כְּסֻדְר (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), שֶׁשִׁחוּשׁב שֵׁשׁ דְּרָךְ הַטְּבַע, אֲבָל אִם

נִתְבַטַּל אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְיִוָדַע וּמֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
אִז הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֹדֶר.

וְעַקֵּר הַבְּטוּל אֵלָיו יִתְבַרֵךְ זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת (עֵין שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן נב), שְׁצַרִיף לְיַחַד לְעֲצֻמוֹ מְקוֹם
מְיַחַד שְׁאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, כְּמוֹ: תָּדַר מְיַחַד, אוֹ מְרַתֵּף, אוֹ בְּאִיזָה נָג,
אוֹ בִיעַר וּבִשְׂדָה, וְלִשְׁפּוֹף נִפְשׁוֹ לְהִשָּׁם יִתְבַרֵךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים,
וְהַכֵּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יִשִּׁיחַ וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ כַּאֲשֶׁר יִדְבֹּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּבְכֶּה בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ כְּתִינוּק לְפָנָיו אִמּוֹ עַל כָּל
מֵה שְׁצַרִיף, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, שְׁתַּפְּעַל כָּל מֵה שְׁאִתָּה צָרִיף לְךָ
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כַּח נִפְלָא, כְּמוֹ
שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (מְדַרְשׁ שַׁחַר טוֹב כב, כ): "יִשְׂרָאֵל אֵין לָהֶם אֶלָּא
תְּפִלַּת הַפֶּה", כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא נִצּוֹץ וְאִיבָר מֵהַשְׁכִּינָה, כִּי
כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד זוֹהִי הַשְׁכִּינָה שֶׁהִשָּׁם יִתְבַרֵךְ הַשְּׂרָה שְׁכִינָתוֹ,
הֵינּוּ אֶלְקוּתוֹ, עַל עֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל, לְכֵן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד
לְבָלִי לְדַבֵּר עַל שׁוּם אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, כִּי צָרִיף לְדוּגְנוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצֵא
בוֹ אֶת הַנִּקְדָּה הַטּוֹבָה, נִקְדַּת חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ שֵׁישׁ בוֹ, וְכֵן בְּעֲצֻמוֹ
צָרִיף תְּמִיד לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֵא אֶת הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ שֶׁהִיא הַחִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ
שֵׁישׁ בוֹ, אִף מִחֲמַת הַעֲוֹנוֹת וְהַמַּעֲשִׂים רָעִים נִסְתַּרְתַּת הַנִּקְדָּה, וְצָרִיף
תְּמִיד לְגִלוֹת אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת, וְאִז יֵאִיר לוֹ תְּמִיד, וְכֵן אֶצֶל כָּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְאִירָה נִקְדָּה טוֹבָה, אִף מִחֲמַת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, חֵס
וְשְׁלוֹם, נִסְתַּרְתַּת וְנִעְלָמַת מֵהֶם אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה, וְזֹאת הַנִּקְדָּה מִתְגַּלִּית
בְּשַׁעַת הַתְּבוּדוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), שְׁאִז מְקַשֵּׁר פִּיו
עִם לְבוֹ, כִּי מְחַדֵּשׁ מִלְּבוֹ שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת תְּחִדְשׁוֹת וּמְדַבְּרָם
בְּפִיו.

וְזֶה בְּחִינַת יו"ד וְא"ו, כִּי יו"ד עַל שָׁם הַפֶּה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים
מט, ד): "פִּי יִדְבֹּר חֲכָמוֹת" (כִּי יו"ד עַל שָׁם הַמַּחְשָׁבָה [הַחֲכָמָה]
נֶאֱמָרָה, כְּמוֹ שְׁפָרַשׁ רַש"י בְּ"אִז יִשִּׁיר" (שְׁמוֹת טו, א), עֵין שָׁם), וְא"ו
עַל שָׁם (תְּהִלִּים שָׁם): "וְהִגֹּת לְבִי תְּבוּנוֹת", שֶׁהוּא בְּחִינַת לוֹחוֹת, כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (מְשִׁלִּי ג, ג): "עַל לוֹחַ לְכָף" שֶׁהֵם וְא"ו, עֵין שָׁם, כִּי עַל-יְדֵי

תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו מקשר פיו ללבו, וזה עקר שלמות התפלה — לכונן מה שאומר, הינו פרוש המלות, וגם על-ידי תפלה מתקשרים כל העולמות (כמוכא בכתבי האר"ל), שזה בחינת ח"ת ונו"ן, עלמא דאתי בעלמא הדיןא, כי בשעה שמדבר דבורים להשם יתברך בתפלה והתבודדות, והוא עומד בזה העולם, ומפרש שיחתו להשם יתברך, נמצא שמקשר זה העולם בעלמא דאתי.

ועתה תראה, בעזרת השם יתברך, נפלאות מה שכתוב בקבלת התורה (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד ההר", ופרש רש"י בשם חכמינו ז"ל (מקילתא שם): "כאיש אחד בלב אחד", כי בשעת קבלת התורה, היו אז כלליות כל העולמות וכן אצל כל אחד היו פיו ולבו שונים כידוע, ואלו הן אותיות: "ויחן" — יו"ד, וא"ו, ח"ת, נו"ן פנ"ל, ודו"ק, וכל זה זכו על-ידי הכללות והאהבה שהיתה בין כל ישראל, כי כל אחד מצא הנקודה הטובה של חברו וכן בעצמו, ועל-ידי-זה שרתה השכינה ביניהם, ועל-ידי שדן את עצמו לכף זכות, ויש לו אמונה בעצמו שגם הוא יכול להתעלות בעבודת השם יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא, ובשיחות-הר"ן, סימן קמ), וגם צריך להאמין שהחדושים שלו חשובים, וכן על-ידי שמוצא בכל אחד נקודה, על-ידי-זה יזכה להתמדת התורה ולשקיפה בתפלה ובהתבודדות, כי מוכא (עין שיחות-הר"ן, סימן צא), שסגלה להתמדה — לבל ידבר על שום אחד מ'ישראל, כי לתורה יש ששים רבוא אותיות כנגד ששים רבוא נשמות ישראל, נמצא, כשמדבר על אחד, חסר אות מהתורה, ועל-ידי-זה אין לו חשק ללמד, עין שם, וכן בענין תפלה מוכא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב), שאחד מהדברים שמפסידים את התפלה הוא — בזוי אנשים, שמבזה אנשים, עין שם, כי אינו דן אותם לכף זכות.

ועל-פי זה נבין היטב מה שהזהיר מאד האר"ל, לקבל על עצמו קדם התפלה מצות עשה: "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט,

(יח), שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יוכל לְהִתְפַּלֵּל, וְכַנ"ל — אף אם עוֹבְרוֹת עָלָיו אֵילּוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים מֵאֵינָהּ בַּעַל בְּחִירָהּ, צָרִיף לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הַכַּל מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה רַק שְׁלִיחַ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִם-כֵּן אֵיף יִקְצֹף עָלָיו וְיִכְעַס עָלָיו, כִּי הֲלֹא אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְהַכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִכֵּן הִקְפִּידוּ חַכְמֵינוּ ו"ל מָאֵד עַל הַפּוֹעֵס, שֶׁהוּא כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה (זֶהר, בְּרֵאשִׁית כו:), כִּי אִם כּוֹעֵס עַל הָאָדָם שֶׁעָשָׂה לוֹ הִרְעָה, וְנִמְצָא, שֶׁעֲבַד עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי מִפְּרִיד אֶת עַצְמוֹ מֵהַהִשְׁגָּחָה, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁזֶּה הָאָדָם הוּא 'יֵשׁ' בְּעַצְמוֹ, וּבְאִמַּת הַכַּל מִשְׁגָּח מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם.

ועל-פי זה נבין בְּפִרְשָׁה זו: "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת לה, א), וְאַחֲרֵי-כֵן מְדַבֵּר מִשִּׁבְתָּהּ, לָמָּה דִּיְקָא כְּשֶׁמְדַבֵּר מִשִּׁבְתָּהּ צָרִיף לְקַבֵּץ וּלְאַחַד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל? אֵף עַל-פִּי הַנ"ל יוֹכֵן הַיֵּטֵב, כִּי בְּשִׁבְתָּהּ מֵאֵינָהּ מָאֵד אֶמּוֹנַת הַיַּחֲוֵד, כִּי אִזּוֹ נִתְגַּלָּה אִוְרוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְנִתְחַזְּקַת בּוֹ הָאֶמּוּנָה, וְכִמּוֹ שֶׁמוֹכָא בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ: שִׁבְתָּהּ זֶה אֶמּוּנָה (שְׁמוֹת צב.), וּבְעֵי בַר נֵשׁ לְמַחְדֵי בְּתִלַּת סְעוּדָתֵי דְשִׁבְתָּא דְהָא כָּל מְהֵימְנוּתָא בֵּיהּ אֲשֶׁתְּפַחֵב (זֶהר, דְּבָרִים רפח:), וּלְהַמְשִׁיף יְדִיעָה זֶה אֵי אֶפְשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי קְבוּצָה וְכִלְלִיּוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, וְלִכֵּן צָרִיף לְהִזְהֵר עַל זֶה מָאֵד, לְבָלֵי לְדוֹן וּלְבִזּוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל כִּלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל מְצוּהָ וּבְכָל תּוֹרָה וְתַפְלָה כִּלְלֵי עַצְמוֹ בֵּין כָּלל יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ יַעֲלֶה וַיֵּאִיר הַמְצוּהָ וְהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

וְהַעֲקָר — תְּהִיָּה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, שְׂזֻכִּית לִידַע מִרְבֵּי אִמַּת כְּזֶה, וּבְיָדָאֵי יִתְקַנְנוּ רַבְּנֵנוּ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר לָנוּ בְּפִירוּשׁ: מָה אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שֶׁלֹּא הִפִּירוּ אוֹתֵי, מִסְּתַפְּלִים וּמְצַפִּים לְתַקּוּנִים שְׁלֵי, כָּל שֶׁכֵּן אֲתֵם וְכו', וְכֵן אָמַר: מָה לָּכֶם לְדָאָג, כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם וְכו' (תִּי-מוֹהֲרָן, סִימָן רכה), וְכֵן אָמַר, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּצְיֵית אוֹתוֹ וַיִּשְׁלִיף שֶׁכָּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וַיַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁצְּוָה, בְּיָדָאֵי יְהִיָּה אִישׁ כְּפֶשֶׁר וְצַדִּיק גְּדוֹל וְכו'.

(ב) וְצָרִיף אָדָם לְשַׁמַּח בְּשִׁלַּשׁ סְעוּדוֹת הַשִּׁבְתָּהּ, שֶׁהָרִי כָּל הָאֶמּוּנָה כִּה נִמְצָאת.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ, שְׂזָכֵינוּ לִידַע מְאוֹר גְּנוּז וְנִעְלָם כְּזֹה, וְטוֹב
 לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יְתָבָרָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם, חֶסֶד נִפְלָא, שְׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ.
 וְהֵשֵׁם יְתָבָרָךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ יְתָבָרָךְ וְכְרִצּוֹן צְדִיקָיו הָאֲמִתִּיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל יְדִידֵי, הַשּׁוֹתֶה בַּצָּמָא מִמֵּי הַנַּחַל
 נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִּי, וְשִׂמְחָתִּי מְאֹד שֶׁאַתָּה מְחֻזַּק עֲצָמָךְ בְּכָל
 יוֹם, כִּי זֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם — לְחֻזַּק עֲצָמוֹ וְלִבְלִי לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ
 מִשּׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַכֹּל מִלְּמַעְלָה בְּשִׁבְלֵי הַבְּחִירָה, לְרֵאוֹת
 אִיךָ תְּחֻזַּק עֲצָמָךְ מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַבְּלִבוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ בְּכָל
 יוֹם, וְעֵקֶר הַהִתְחַזְּקוֹת צְרִיכִים בְּתַפְלָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל
 (בְּרֻכּוֹת ל"ב:) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים כ"ז, י"ד): "קִנְיָה אֶל ה' חֻזַּק וַיֵּאֱמֹץ לְבָבְךָ
 וְקִנְיָה אֶל ה'", אִם רָאָה אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלֹא נִעְנָה יַחְזוֹר וַיִּתְפַּלֵּל, וְכֵן
 אֵינְתָּא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'): הַתְּפִלָּה נִקְרָאת
 חֻטָּם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"ח, ט): "וַיִּתְהַלְּתִי אֶחָטָם לְךָ", עַיִן שָׁם,
 שְׂזֵה בְּחִינַת אֲרָךְ אֲפִים כִּידוּעַ, שְׁצָרִיךָ אֲרִיכוֹת אֲפִים הַרְבֵּה מְאֹד,
 כִּי נִדְמָה לְאָדָם שֶׁאֵין שׁוֹמְעִים לוֹ, וְזֶה כְּפֹה זְמַן שֶׁמִּתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן
 בְּתַפְלָה וְכִּהְתְּבוֹדְדוֹת לִפְנֵי הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, וְנִדְמָה לוֹ, שֶׁחָס וְשָׁלוֹם,
 דְּבוּרָיו אֵינָם עוֹשִׂים רָשָׁם, וּבְאֻמַּת צְרִיךָ לְהִתְחַזַּק מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם
 בְּתַפְלָה וְכִּהְתְּבוֹדְדוֹת, וְלִשְׁוֹחַ וּלְסַפֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ אֶת כָּל מַה
 שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי אֵין שׁוֹם דְּבוּר נֶאֱכָד, וְאֶפְלוּ רְצוֹן טוֹב אֵינוֹ נֶאֱכָד,
 כְּמוֹ שֶׁמוּבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה ר"ג): לִית רְעוּתָא טְבָא דְאִתְאָבִידָא,

(א) אֵין רְצוֹן טוֹב שֶׁנֶּאֱכָד.

וּכְשֵׁי־שְׁלֹם בְּגִיזַן הַקְּדוּשָׁה שְׁאַתָּה צָרִיף לְהַכְנִיס בּוֹ, תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת,
 כִּי כָּל זְמַן שְׁמֵרָבִים בְּתַפְלָה נִבְּגִית קוֹמַת הַקְּדוּשָׁה מִשְׁרֵשׁ נִשְׁמָתָךְ,
 כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי־מֹהֲרָ"ן (חֶלֶק א', סִימָן לה) —
 "לְשׁוֹב לְמָקוֹם שְׁנֻטַל מִשָּׁם", הֵינּוּ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ לְשִׁרְשׁוֹ הַעֲלִיזוֹ, וְזֶה
 זוֹכִים עַל־יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְזֶה שְׁאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוּשָׁה:
 תְּשׁוּבָה — תְּשׁוּבָה ה', כִּי ה"א נִקְרְאת מְלָכוּת, וּמְלָכוּת בְּחִינַת נִשְׁמַת
 הָאָדָם, שְׁצָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ לְשִׁרְשָׁהּ, וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי
 בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, מְמֵלֵא כָּל עַלְמִין וְסוּבָב כָּל עַלְמִין, וְהַכֹּל לִכְל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת
 חִיּוֹת אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעֵקֶר הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִיס לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא
 עַל־יְדֵי תַּפְלָה (עֵין לִקוּטֵי־מֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שְׁמֵלְכַד הַתַּפְּלוֹת
 הַקְּבוּעוֹת שְׁקָבְעוּ לָנוּ אֲנָשֵׁי כְּנֻסַת הַגְּדוּלָה, שְׁצָרִיף לְכַוֵּן עַל־כָּל־פְּנִים
 אֶת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, צָרִיף לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם שְׁאֵין שָׁם בְּגִי־אָדָם,
 וְלִשְׁפָף שִׁיחַ וְתַפְלָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בָּהּ, וְלְהַתְּנוּדוֹת
 לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הַכֹּל יִשְׁיחַ וַיִּסְפָּר לְפָנָיו
 יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה עֵקֶר הַעֲצָה — לְבָרַח תָּמִיד אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה
 וּבְהַתְּמַדַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְעַבְדוֹ בְּאֵמַת.

וּמַחְמַת טְרוּדוֹתֵי הַרְבִּים — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

גַּם תִּכְתֹּב לִי אִם הַבְּחוּר ... שֶׁהִיא אֶצְלִי, אִם עֲדִין לּוֹמֵד סִפְרֵי
 רַבָּנוּ ז"ל, וְתַמְסֹר לוֹ דְרִישַׁת שְׁלוֹם.

ש.ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי הַיְחָשְׁכ־ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשֵׁי שְׂאֵר בְּשָׂרֵי הַיֶּקֶר ... גְּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח, הַמְשַׁתְּקֵק מְאֹד לַעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְתָּבְךָ הַיֶּקֶר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ מְשָׁלוֹמְךָ הַטוֹב

חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם דְּכָר שֶׁבְּעוֹלָם, פִּי כָּל אֱלוֹ הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ, הַכֹּל מִלְּמַעְלָה, לְנִסּוֹת אוֹתְךָ אִיךָ תַּחֲזֵק עֲצָמְךָ לְהַשְׂאֵר עַל עַמְדָּךְ, פִּי בְּהַכְרִיחַ שֶׁיַּעֲבֹר עָלֶיךָ מַה שְׁעוֹבֵר, פִּי בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהַדָּר נְהוּרָא (שְׁבַח עו:), וְהַבֵּן. וְכָל אֱלוֹ הַבְּלָבוּלִים, הַמְּנִיעוֹת וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, הַכֹּל בְּשִׁבְלֵי שְׂיָהִיָּה לְךָ כְּלֵי לְקַבֵּל קַדְשָׁה וְדַעַת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ וִ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ה), שֶׁכָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִגְיַעוֹת וּטְרַחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלַת הַהֲתַקְרְבוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהֵינּוּ שֵׁשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וּגְדוּלוֹת, כְּגוֹן מְאָבִיו וְאִשְׁתּוֹ וְחוֹתָנּוֹ אוֹ מִשְׂאֵר בְּנֵי־אָדָם שְׁמוֹנְעִים וּמַעֲפָכִים אוֹתוֹ מְאֹד, וּמְנִיעוֹת מִחֲמַת מָמוֹן וְשְׂאֵר מְנִיעוֹת וְעֹכּוֹבִים וּבְלָבוּלִים, שֶׁמְשַׁתְּטָחִים לְפָנָיו וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא צָרִיךְ לְהַתְיַגֵּעַ וּלְטַרַח הַרְבֵּה לְשִׁבְרָם, כֹּל אֱלוֹ הַיִּגְיַעוֹת וְהַטְרַחוֹת שֵׁשׁ לוֹ בְּתַחֲלַת הַהֲתַקְרְבוֹת, הֵם טוֹבָה גְּדוּלָּה לְאָדָם, פִּי עַל־יְדֵי־זוֹכָה אַחֲר־כֵּן לְקַבֵּל הַרְבֵּה קַדְשָׁה וְטְהָרָה, פִּי עַל־יְדֵי הַיִּגְיַעוֹת שֶׁבְּתַחֲלָה, נַעֲשֶׂה הַכְּלִי, וְכָל מַה שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר יִגְיַעוֹת וּטְרַחוֹת וְכוּ', יֵשׁ לוֹ כְּלֵי גְּדוּל יוֹתֵר לְקַבֵּל אַחֲר־כֵּן בְּתוֹכוֹ שִׁפְעַת קַדְשָׁה וְטְהָרָה לְהַתְקַרֵּב לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֵינַי שָׁם, וְעַקֵּר הַהֲתַחֲזָקוֹת וְהַעֲקָשְׁנוֹת צָרִיכִים בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, פִּי אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרַת לְבָרַח לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, פִּי אִם לִיחַד לַעֲצָמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וְלִשְׁפֹךְ לְכָבוֹ כְּפִי לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ

(א) בְּהַתְּחִלָּה חֲשָׁךְ, וְאַחֲר־כֵּן אוֹר.

בְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְחִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, וְגַם כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְסוּפִים הַטּוֹבִים שֵׁישׁ לָךְ, בְּפָרֵט לְנִסְעֵ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', הַכֹּל לְכַל תִּדְבַר וְתִשְׁיַח בְּפִה מְלֵא לְפָנָי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמֵלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, וּבְיֹדָי אִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּזֶה, אֲזִ תִּנְצַח בְּמִלְחָמָה, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמֵה שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְהַגִּיעַ, כִּי עָקַר כְּלֵי הַשֹּׁפֵעַ הוּא הַתְּפִלָּה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לַד), שֶׁתִּחַזַּק עֲצָמָךְ מְאֹד בְּשִׁקְיָדָה רַבָּה בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַכֵּל.

וְאִתְּמוּל בְּלִילָה לְמִדְנֹו בְּצוֹתָא בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נֵא, וְהָיוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, דְּבוּרִים טוֹבִים, וְהִחֲיִינוּ עֲצָמָנוּ מְאֹד, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְחַיִּים נְפִשׁוֹת מִמָּשׁ כִּידוּעַ לְנוּ.

וְתִמְצִית הַדְּבוּרִים הָיוּ עַל קֶטֶב נְקֻדַת הָאֵמֶת, שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיָהּ, וְאֵמֶת הוּא אֶחָד, הֵינּוּ הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְרֵמְיָהּ י', י'): "וְהָ אֱלֹקִים אֵמֶת", לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ תָּמִיד לְהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְצַאת מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּלְכַּד שָׁם, וְזֶה (שִׁיר הַשִּׁירִים ה', ו'): "נְפִשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ", כִּי לְהוֹצִיא אֶת הַנְּפִשׁ מִכָּל הַטְּמְאוֹת שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, כִּי עָקַר הַקְּרִשָּׁה הִיא הָאֵמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלְהַפְּךָ הַטְּמְאָה זֶה כְּפִירוֹת כְּנ"ל, וּבְשִׁבִיל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּיֹתֵר לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּתוֹ, וְלְמַצֵּא בּוֹ הַנְּקֻדָּה הַטּוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ, שֶׁזֶה נְקֻדַת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד, וְאִם אֶחָד מְצַעְרוֹ, צָרִיךְ לִידַע כִּי הַכֹּל מְשֻׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (חֵלְמִין ז'): "אִין אָדָם נוֹגֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלֵא אִם-בֶּן מְכָרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה, וְלָכֵן בְּשִׁמְדִּבְךָ עֲצָמוֹ בְּהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ אֶחָד יְחִיד וּמִיחָד, שֶׁם אִין שֵׁיף לְדוֹן אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי אֲדַרְבֵּה יוֹדַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲכַל אִם מְפָרִיד עֲצָמוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, מֵהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל טֹבַע, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל זֶה נֶאֱמַר (קִהְלֵת ז, כט): "בְּקִשׁוֹ חֲשַׁבְנוֹת רַבִּים", שֶׁמְחַפֵּשׁ חֲסָרוֹת אֶצֶל אַחֵרִים.

וּלְעֵתִיד לְבֹא בְּשִׁיתְגִּלָּה גְדֹל הַדְּעַת, אֲזַ תְּתַבְטֵל הַטְּמְאָה
 וְהַתְּנַגְדוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה יא, ט): "לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ"
 וְגו', וְגַר זָאב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי" וכו', כִּי אֲזַ יִהְיֶה ה' אֶחָד
 וְיִשְׁמוּ אֶחָד, שֶׁהוּא כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אֱמֶת, וְכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוּת שֶׁנִּקְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב).

וּמַחֲמַת טְרַדוּתִי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, וְיֹתֵר מְזֶה
 יִסְפֹּר לְךָ חֶבְרֶךְ ... מַה שֶׁלְּמַדְנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

שי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל יְדִידִי, הַאֲבִרְךָ הַיְקָר, הַמְשִׁתּוֹקֵק
 מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲלָה נוֹבֵעַ
 מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד עַל אֲשֶׁר אָתָּה מְחֻזַּק עֲצָמְךָ
 בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדוּת, כִּי זֶה הָעֵקֶר, וְדַע וּזְכֹר הַיֵּטִב שֶׁשֶׁפְּשִׁיגִיעַ הָעֵת
 וְהַזְמַן שֶׁנִּצְטַרְף לְצֵאת מְזֶה הָעוֹלָם, אֲזַ תִּרְאֶה וְתִבִּין שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר
 יִהְיֶה לְךָ אֲזַ לְהַצְלַחַה נְצָחִית.

וְאוֹדוֹת חֲצוֹת, זֶהוּ עֵקֶר גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — לְהִיּוֹת
 עַר בְּזִמְן חֲצוֹת, כֹּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 קמט), וְהוּא הַמְתַקֵּת הַדִּינִים וּמְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן. וְר' אֲבִרְהָם בְּר' נַחֲמָן
 ז"ל אָמַר, שֶׁשִּׁתֵּי שְׁעוֹת חֲצוֹת נִבְחָרוּ מִכָּל הַיְמָמָה לְעֵת רְצוֹן, וְעַל-כֵּן

אֲשֶׁר־מִי שֶׁעַר אֲזוֹ, וּמִבְקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ כָּל עַנְיָנוּ, כִּי הִתְפַּלֵּה
שִׁמְתַּפְּלִים אֲזוֹ, הִיא רְצוּיָה וּמִקְבָּלָת.

ת'אמר ח'צות ו'יתבטלו צ'רו'תיך, ת'אמר ח'צות ו'יבוא צ'דיק.
כִּי אֲמִירַת ח'צוֹת' מְבַטֵּלַת אֶת כָּל הַצְּרוֹת, וּמְאִירָה עַל הָאָדָם אֹר
הַצְּדִיק הָאֵמֶת.

וּמַחְמַת שְׁמוֹסֵר כָּתַב זֶה אֶץ לְדַרְכּוֹ, עַל-כֵּן אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל יְדִידֵי, הָאֲבָרָה הַיָּקָר, הַמְּשֻׁתַּקֵּק
מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל-פִּי הַדֶּרֶךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד אֲשֶׁר אִתָּה מְחֻזַּק עֲצָמְךָ
בְּתַפְּלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, כִּי זֶה הָעֵקֶר, כִּי דַע וּזְכֹר הַיֵּטֵב, כְּשֶׁיִּגְיַע
הַעֵת וְהַזְּמַן לְצִאת מִזֶּה הָעוֹלָם, אֲזוֹ תִּרְאֶה שְׁכָל דְּבִיּוֹר וְדְבִיּוֹר יִהְיֶה
לְךָ לְהַצְּלִיחָה נְצִיחִית, וְאוֹדוֹת חֲצוֹת זֶה עֵקֶר גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְהוּא הַמְּתַקֵּת דֵּינִים כְּמוֹ פְּדִיּוֹן (עַן
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט), וְאֲמַרְתִּי פְּעַם: ח'צוֹת רָאשֵׁי תְּבוּת:
ת'אמר ח'צות ו'יתבטלו צ'רו'תיך; חֻזַּק וְאֲמַץ!

וּמַחְמַת שְׁמוֹסֵר כָּתַב זֶה אֶץ לְדַרְכּוֹ, עַל-כֵּן אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יָדֶיךָ נִפְשִׁי, הָאֲבִירָה הַיָּקָר, הַמְשִׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֲלָה נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ר' ... שִׁיחִיָּה נֶצַח.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּפְּלַ בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁכָּעוֹלָם, כִּי הַפֶּל מִהַכְּעַל-דְּבָר, כָּל הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַקִּטְנוּת וְהִירִידוּת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הַפֶּל כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת הָאָדָם, לְרְאוֹת אִיךָ יַעֲמֵד וַיִּחַזַּק עֲצָמוֹ כְּנִגְדָם, כִּי בְּאֱמֶת אָנָּה מִפְּנֵיךְ אֲבִירָח וְאָנָּה מִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ עֵקֶר הַבֵּית מְנוּס לְבָרַח מִפְּגַעֵי הַזְּמַן — שֶׁתִּרְגֵּיל עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם לִיחַד לְעֲצָמְךָ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרֹשׁ כָּל שִׁיחֲתְךָ וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַפֶּל לְכָל תְּדַבֵּר וְתִשְׁיַח לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת עַל זֶה עֵקֶשׁן גְּדוֹל, כִּי הַכְּעַל-דְּבָר מְקַרֵּר אֶת הָאָדָם מְאֹד מְאֹד, וּמְכַנֵּס סִפְקוֹת בְּאֱמוּנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה תְּלוּי בְּאֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: בְּאֱמֶת אִם הִיָּה יוֹדֵעַ הָאָדָם יִדְעֵה בְּלֵב שְׁלָם שֶׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד עָלָיו בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְדַאי הִיָּה מִתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹלָה, וְהִיָּה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוּן אֶת דְּבָרָיו וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, וְעֵקֶר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנֵס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא תְּפִלָּה (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן פד), כִּי עַל-יְדֵי שְׁבוֹרַח מְכָל דְּבָר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה מִתְּחַזְּקֵת אֲצִלוֹ אֱמוּנַת הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית שֶׁזֶה עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהָרָה, וְלִהְפֹּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אִם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ שִׁישׁ אִיזָה טָבַע, זֶהוּ עֵקֶר הַטְּמָאָה וְהַדִּינִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

וּבְשִׁבְתָּ זֶה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית לְמִדְּנוֹ בְּבֵית מִדְרָשְׁנוֹ בְּצוֹתָא הַתּוֹרָה (בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סג) "סוּד בְּנִת הַמִּילָה", כִּי בְיוֹם חֲמִישִׁי הִיָּה בְרִית בְּבֵית מִדְרָשְׁנוֹ, וְכֵן יְדוּעַ לָנוּ שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּאת אִמְרָה רַבֵּנוֹ

שִׁיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, הַמְשִׁתוֹקֵק
מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנְּחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ, שְׂזָכֵינוּ לִידַע מְאֹר גְּנוּז כְּזֶה, טוֹב
לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְלִמְעַן
הַשֵּׁם וְלִטּוֹבָתָךְ הַנְּצַחִית תִּתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם יִחְזַקּוּךְ
וַיֵּאמְצוּךְ תְּמִיד בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, וַיֵּמָּה טוֹב לֹאמַר עַל כָּל
תּוֹרָה מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", כִּי
רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שְׂנַעֲשִׂים מְזָה שֶׁעָשׂוּעִים גְּדוּלִים אֲשֶׁר מִימֹת
עוֹלָם לֹא עָלוּ שֶׁעָשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְסַלֵּק דַּעְתָּנוּ, וְלִקְיָם
בְּפִשְׁטוּת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל כָּל תּוֹרָה לֹאמַר הַתְּפִלָּה, וְעַקֵּר הַכֹּל
— לַעֲשׂוֹת בְּעֶצְמוֹ תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בְּהַתְּבוּדוֹת עַל כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה,
וְלִבְקֶשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁף עָלֵינוּ
אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הַגְּנוּז בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

וַיְסוּד גְּדוּל — לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה, כִּי עַקֵּר הָאָדָם —
הַמְּחֻמְחֻשְׁבָּה, כִּי בְּמִקּוֹם שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁם כָּל הָאָדָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן כ"א), אֵיךְ לְזָכוֹת לְזֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
שְׂבַעַת הַנְּרוֹת שֶׁהֵם הָעֵינִים, לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹמוֹת מְגֻנִים כְּמוֹ עַל
נְשִׁים וְכוּ', וְכֵן לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הָאֲזָנִים לְבָלִי לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ דְּבָרִים
בְּטָלִים וּבְכָלֵל זֶה רַדְיוֹ וְכוּ', וְכֵן לְשֹׁמֵר מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת יִהְיֶה
אֵיךְ שִׁיחָה, וְעַל כָּלֵם לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, לְבָלִי לְדַבֵּר דְּבוּרִים
אֲסוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם, לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת, לִיצְנוּת דְּבָרִים בְּטָלִים,
נְבוּל פֶּה, וַיִּרְגֵּל עֲצָמוֹ לְבָלִי לְהַתְּחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאִז טוֹב
לָךְ לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

שטו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
הַשׁוֹתָהּ בַּצֵּמָא דְבְרֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

מְכַתְּבָךְ הִיָּקַר קִבְּלֹתִי בְיוֹם חֲמִישִׁי שְׁעָבַר אַחַר הַצְּהָרִים וּבְיוֹם
עָרַב-שַׁבַּת-קִדְשׁ שְׁלַחְתִּי לָךְ בְּדָאָר אָוִיר אֶת הַ"לְקוּטִי-עֲצוֹת הַמְשָׁלֵשׁ"
שִׁישׁ תַּחַת יְדִי, וּכְשֶׁתִּקְבְּלוּ תִּכְתֹּב לִי, גַּם תִּרְאֶה לְקַיִם, אִם אֶפְשָׁר, מַה
שְׂכַתְּבִי לָךְ אוֹדוֹת קוֹנְטֵרס "חֲנוּךְ לְנֹעַר", הֵינּוּ אֲרַבְּעָה עֲמוּדִים שֶׁל
אוֹת "לְמוֹד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן" לְהַדְפִּיסוֹ עַל הָאֲרָטֵע פֶּאפִּירֵא,
וּלְחַלְקוֹ בְּחֻנָּם, כִּי זוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה לְחֲנוּךְ הַבְּנִים לְכָלִי לְבָלוֹת
עִמָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשִׁטּוֹת וּבְלִמּוּדֵי חַל, וּלְטַמָּא, חֵס וְשְׁלוֹם, הֶכֶל
פִּיָּהֶם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ, אַף תִּדַע, שְׁלֹא אַחַר שְׁשֻׁלַחְתִּי לָךְ,
נִזְכַּרְתִּי כִּי אֶצֶל יְדִידֵנוּ ... יֵשׁ כָּל הַסֵּפֶר שֶׁנִּתְּנָנוּ לוֹ לְהַדְפִּיס, הֵינּוּ
"כְּנֻסַת קֹהֵל ה'" ו"תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה" ו"עֲצַת שְׁלוֹם" וְחֶלֶק ב' "כְּנֻסַת
קֹהֵל ה'" יֵשׁ אֶצְלוֹ בְּשֻׁלְמוֹת, הֵינּוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת שְׁאֵחַר "מַחְשְׁבוֹת
וְהִרְהוּרִים" שְׁשֻׁלַחְתִּי לָךְ, הֵינּוּ: 'מִקְנָה', 'מְנִיעוֹת' ו'מְשִׁיחַ', עַל-כֵּן
תִּכְתֹּב לִי תִכְף-וּמִיד מְכַתֵּב, וְתִבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ, וְהַיּוֹם כְּשֶׁהֵייתִי בְּבֵית
מְדֻרָשְׁנוּ, בְּקִשְׁתִּיו הִרְבֵּה שִׁישַׁלַח לָךְ, אֲבָל יוֹתֵר טוֹב שְׂתִּכְתֹּב לוֹ
אַתָּה וְתִבְקָשׁוּ מָאֵד, כִּי אִם אַתָּה מְדַפִּיס כְּבָר תִּרְאֶה לְהַדְפִּיס דְּבָר
בְּשֻׁלְמוֹת, וְכֵן תִּדְפִּיסוּ מְגֻדֵל מָאֵד, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה נִצְרָף לְעוֹלָם יוֹתֵר
מְכַל הַסֵּפָרִים, כִּי הֵם דְּבָרֵי מוֹהֲרֵינֵנוּ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בְּעֲצָמוֹ, עַל
כָּל עֲגִיזָה וְעֲגִיזָה, וּמְחִיִּים וּמְחִזְקִים הִרְבֵּה.

אַחֵי הִיָּקַר! חֻזַק וְאַמֵץ מָאֵד מָאֵד בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה עַל-פִּי דְרָף
הָאָמֶת שְׁקִבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וּבְכַפְרֵט הַהִתְבּוֹדְדוֹת שְׁעַל זֶה צְרִיכִים

התחזקות מיוחדת בכל יום, כי על זה אורב הפעל-דבר יותר מהכל, כי עקר בטול הטמאה והסטרוא אחרא, הצרות והיסורים הוא רק על-ידי התבודדות — לברח תמיד אליו יתברך, ומפל מה שעובר עליך תשפך שיח ותפלה לפני השם יתברך אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

ובסעדה שלישית בשבת זו למדנו בבית מדרשנו התורה (לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן רנ), והיו, תהלה לאל, דבורים טובים המעוררים את האדם, כידוע איך שדברי רבנו ז"ל מעוררים מאד מאד, ובפרט בתורה זו, שמגלה כל-כף נפלאות, שעקר הצרות של האדם הוא רק כשחושב שיש טבע, כי מי שיש לו דעת, ויודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך, אין לו שום יסורים ואינו מרגיש שום צער.

ודברנו, שרבנו ז"ל מזכיר שתי בחינות: צער ויסורים, צער — זה מבצל בחירה, שאחד עושה צרות או מביש את חברו או מקפח פרנסתו, ויסורים — הוא דבר הקא בגופו, כגון חולה, לא עלינו, שיש לו יסורים, רחמנא לצלן, כי איתא בדברי רבנו ז"ל (שם, סימן ז), עקר הגלות שעוברת על האדם אינה אלא מחסרון אמונה, כי אם היה מאמין שהכל בהשגחה פרטית, לא היה מרגיש שום צער, הינו מבצל בחירה — אם אחד מבזה אותו או מקפח פרנסתו או מצער, והוא מחזק עצמו באמונה אמיתית, שהלא אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ואם-כן זה שמצער אותי בודאי שליח הוא מאת הבורא יתברך, וכמו שמצינו בדרך המלך כשברח מאבשלום בנו, ויצא איש אחד שמעי בן גרא שמו וקללו, ויסקל באבנים (שמואל-ב טז, ו), ועפר בעפר את דוד ואנשיו, וכזה אותו מאד מאד, ואיתא בזהר הקדוש (משפטים קז:), שכזו צרה ובזיון שהיה לו משמע, לא היה לו ממיו, וכאב לו מאד, והנה עם דוד הלכו אז כל אנשיו וכל גבוריו ובפרט אבישי בן צרויה אחי יואב שהיה גבור עצום, וכמו שכתוב (שם כג, יח), שהיה יכול בחניתו להרג שלש-מאות אנשים

בַּפְעַם אַחַת, וְהָיוּ יְכוּלִים לְרַמֵּס אֶת שְׂמֵעִי, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁבִקֵּשׁ אֲבִישִׁי בֶּן צְרִיָּה רְשׁוּת מִדָּוִד וְאָמַר: "לָמָּה יִקְלַל הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, אֲעֲבֹרָה נָא וְאֶסִּירָה אֶת רֹאשׁוֹ, וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרִיָּה כֹּה יִקְלַל, כִּי ה' אָמַר לוֹ קִלְל אֶת דָּוִד וּמִי יֹאמַר לוֹ מִדּוּעַ עָשִׂיתָהּ בֶּן... הַנִּיחוּ לוֹ וַיִּקְלַל, כִּי אָמַר לוֹ ה' אוֹלֵי יִרְאֶה ה' בְּעֵינָי, וַיִּפְרֹשׁ רִשְׁ"י — דְּמַעַת עֵינֵי, (שְׂמוּאֵל-ב טז, פְּסוּקִים: ט, יא, יב), וְאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ שֵׁם, שְׂבֻכָה אֲזִי הִרְבֵּה מְאֹד וְשִׁפְףָּ לְבוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּתִשׁוּבָה, וְנִתְכַפְּרוּ חוֹבוֹתָיו, כִּי דָוִד הַמֶּלֶךְ הִזִּיהַ עֲמוּד הָאָמוּנָה, עֲמוּד הַתְּפִלָּה, וַיִּדַע שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל זֶה הַכְּנִיס בְּאֲנָשָׁיו — שִׁיתְחַזְּקוּ רַק בְּתִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, אֲפִלּוּ מִבְּעַל בְּחִירָה, כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן אֵין לוֹ מַה לְּפַחַד, כִּי אֵין מִי שְׂיִיטִיב לְאָדָם וּמִכָּל שְׂפֵן, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂיִכּוֹל לְהִרְע, כִּי הַכֹּל בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְשִׁבִיל זֶה הִתְמִירוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל כָּל-כֶּף עַל עוֹן כְּעֵס, וְאָמְרוּ שֶׁהוּא כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה (זֵהר, בְּרֵאשִׁית כב:), כִּי אִם אֶחָד מְצַעְרוֹ וּמְבַזְהוֹ, וְהוּא קוֹפֵץ עָלָיו וּמִתְקוּטֵט עִמוֹ, נִמְצָא שְׂבֻזָּה הַרְגַע הַסִּיר מִמֶּנּוּ הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְסוֹבֵר שְׂזָה עָשָׂה מֵעֲצָמוֹ, עַל-כֵּן הוּא כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וְכֵן בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ וּבְדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל הִתְמִירוּ עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַעֲבֻרוֹת, כִּי עַל-יָדֵי כָּל חֲטָא וְעוֹן, חֵס וְשְׁלוֹם, מְלַכְלָכִים אֶת הַנְּשִׂמָה, אֶף עַל-יָדֵי תִשׁוּבָה, בְּפִרְט בְּדַמְעוֹת, מְכַבְּסִים אוֹתָהּ, אֲבָל עַל-יָדֵי הַכְּעֵס מְסַלֵּק מֵעֲצָמוֹ אֶת נְשִׂמָתוֹ לְגַמְרֵי (סֵפֶר הַגִּלְגוּלִים, פָּרָק יב, דָּף יד), וְכֵן בְּנִשְׂמִיּוֹת כְּשֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ אֵילוֹ יִסּוּרִים, עָקֵר הַעֲצָה לְבָרַח לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּתִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

וּבְדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל אִיתָא (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מִילָה, הַלְכָה ה), שְׂמָה שְׂצָרִיכִין לְפַחַד מִבְּעַל בְּחִירָה הוּא רַק בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׁלֵא יִטְהוּ מִדְּרָף הָאָמֶת, דְּרָף הָאָמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, כִּי עָקֵר הַבְּחִירָה מְסֵרוֹ לְאָדָם בְּדַבּוּר, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (דְּבָרִים יא, כו): "רִאֵה אֲנֹכִי נִתֵּן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה", וְכָתוּב (מִשְׁלֵי יח, כא): "מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד הַלְּשׁוֹן", אִם מְדַבֵּר דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתִפְלָה וַיִּרְאֵת שְׂמִים, אֲזִי זוֹכֵה לְחַיִּים וּבְרָכָה, וְאִם חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפֵּף, שְׂמִדְּבַר דְּבָרִים בְּטָלִים וְלִשׁוֹן-הִרְע וְכוּ', אֲזִי בָאִים

לו מנות וקללה, רחמנא לצלן, שפּר לו מאד בתייו, והכל מהדבור, כמו שפּכתב רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), שעל-ידי דבורים פגומים נתעורר רוח סערה במחו ובדעתו, רחמנא לצלן, וזה עקר הבחינה שלו — בדבור פיו, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל לשמר מאד את הדבור, ולכלי להוציא, חס ושלום, לשון רשעות או פגם אמונה אף בדרך ליצנות (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד, ובשיחות הר"ן, סימן רלו), כי הדבור יכריח אותו אחר-כך, כמו אצל יהוא המלך, שאמר: "יהוא יעבדנו הרבה" (מלכים י, יח), ונכשל, רחמנא לצלן, אחר-כך, ורבנו ז"ל הזהירנו לדבר עם כל מידיענו רק מאמונה וכן לעצמנו, כמו שפּכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי", ועל-ידי-זה יזכה לאמונה ולכל טוב סלה.

וחכמינו הקדושים אמרו (אבות א, ו): "עשה לך רב וקנה לך חבר והי דין את כל האדם לכה זכות", ויש להקשות: (א) מה הלשון "לך"? (ב) אם יש לך כבד רב, למה צריך לחבר? (ג) מה הקשר לכאן לדון את כל אדם לכה זכות? אף יש לומר על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שיש שלש נקודות שצריכים לקבל: קדם נקדת הרב, ואחר-כך נקדת החבר, ואחר-כך נקדת עצמו, ועל-ידי שלש נקודות אלו, על-ידי-זה משפרים את התרפות השורות על הלב, עין שם, וכזה יוכן דקדוק לשון "לך", כי האדם צריך תמיד להסתפל על עצמו מה יהיה ממנו, והוא צריך להסתפל על נקדתו מה יצא לו בכל דבר שעושה, ועל-כן אמר עשה "לך" רב — הדבר הראשון אם אתה רוצה להצליח בתיים אתה צריך לרב, כי בלי רב שילמד אותך דרך בעבודת השם יתברך, לא יהיה "לך" שום דבר, ואחר-כך צריכים חבר לחזר עמו על דברי הרב, וגם את זה צריכים "לך" — לטובת עצמך, כי הרבה פעמים החבר מבין אחרת את דברי הרב, וצריכים לקבל את נקדת החבר, ולשמע מפל אחד ואחד איך שהוא קבל מהרב, ועל-ידי-זה יצליח דרכו ברוחניות ובגשמיות, עכשו על-פירב קשה וכבד לאדם למצא חבר, כי על כל חבר הוא מוצא איזה פגם, זה לא טוב, וזה לא טוב, ועל זה

אמר, והגוי דין את כל האדם לכף זכות, ואז יהיו לו הרבה חברים ויוכל לקבל מכל אחד ודו"ק.

מהשאלש נקודות שצריך לקבל, קדם הוא נקדת עצמו, שעל-כל-פנים הוא ירצה לעבודת השם יתברך, וזה עשה לך, ואחר-כך נקדת הרב, וכן צריך לנקדת עצמו חבר, בחינת מקבלין חסרונות לא לקבל בשום אפן ודו"ק.

עוד היתה אריכות הרבה, אך המון יריעות לא יכלו, ומפני טרדוטי הרבים — אקצר.

השם יתברך יזכה אותך לפסח בשר, שיהיה לך 'פה-סח' להתבודדות.

שטז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו ה'תשכ"ט.

שלוש וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, ידיד נפשי, שותה בצמא מהמעין הנובע מקור חכמה, מורנו הרב ... שיהיה נצח.

מכתבך היקר קבלתי ביום רביעי שעבר, ולא היה לי הפנאי להשיבך תכף-ומיד כרצונך, וסגדי במרומים שכל החורף הזה מאז שקבלתי ממך הספר "פתוחי חותם" היה רצוני לכתב לך מכתב ידידות, אך מחמת טרדוטי הרבים בעסקי רבנו ז"ל, שנתקרב הרבה מקרבים חדשים, ואחד מהם גיסי היקר ועוד שנים ממשפחתי ועוד כמה אברכים ובחורים, ואני עוסק עמהם הן בשעורים קבועים בספרי רבנו ז"ל, ובפרט בכתיבת מכתבים לחזקם ולאמץם, על-פן דחיתי מכתבך, ובין כך עוברים הימים והלילות ונגמר כל החורף.

והנה קדם — תודה רבה לספרך הנ"ל, מה אמר לך, ידיד נפשי, כי דבר גדול עשית, ובפרט זה שלומד ספרי רבנו ו"ל בעיון, הוא נצרך מאד לספרך, אשריך ואשרי חלקך שזכית להוציא לאור כמה וכמה ספרים יקרים מאנשי שלומנו, כן תזכה לגלות ולפרסם עוד ועוד מרב טוב הגנוז והצפון אצלנו מדברי רבנו ו"ל, כי כמה וכמה פעמים נתחזקתי מאד מהמכתבים של אנשי שלומנו שהדפסת, כי כל מכתב מעורך מאד, כי כל אחד כותב מהנקדה שלו שקבל מרבנו ו"ל, כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בכתרו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), ובסעדה שלישית זו בלמדנו בצותא "לקוטי-מוהר"ן" התורה צ"ו אמרתי על מה שאמרו חכמינו ו"ל (אבות א, ו): "עשה לך רב וקנה לך חבר, ויהי דין את כל האדם לכף זכות", ויש להקשות, (א) מה הלשון "לך" (ב) אם יש לו כבר רב, למה צריך לחבר? (ג) מה ההמשך של "ויהי דין את כל האדם לכף זכות"? אף יתברר לפי התורה הנ"ל, כי קדם צריך לנקדת עצמו, שעל-כך-פנים הוא ירצה להיות עובד השם יתברך, כי בלא זה כל ההתקרבות אינה שנה, וזה "עשה לך", ואחר-כך "רב", וכן לנקדת עצמו יצרך חבר טוב, שגם-כן קבל מזה הרב, בחינת "ומקבלין דין מן דין", וכדי לקבל מחבר צריך לדונו לכף זכות כי אם ימצא אצל כל אחד חסרונות לעולם לא יקבל בשום אופן וכו'.

עוד דברנו הרבה שצריכים להתחזק בתפלה והתבודדות, שזה הוא העקר מהכל, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בוגי-אדם, ולשפף שיחתו ותפלתו להשם יתברך אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ורק זה עקר העצה — לברח מהפל תמיד אליו יתברך, כי רק הוא יתברך עקר הבית מנוס לברח מפגעי הזמן, וצריך לחזק עצמו מאד מאד באמונת ההשגחה, כי עקר הצרות והיסורים הוא שחושב שיש טבע, וכאמת גם הטבע הוא השגחה, ודברנו מה שרבנו ו"ל מזכיר שתי לשונות "צער" ו"יסורים", כי צער הוא מבצל בחירה, ויסורים הוא מעצמו, לא עלינו, שהוא חולה, רחמנא לצלן, והינו

— הן שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵעֲצָמוּ יְסוּרִים, כְּגוֹן שְׁחוּלָה, לֹא עָלִינוּ, וְהֵן שְׂיֵשׁ לוֹ צַעַר מִבְּעַל בְּחִירָה, שְׁמִבְזָהוּ אוֹ מִצְעָרוֹ אוֹ מִקְפָּח פְּרִנְסָתוֹ וְכדוּמָה, צָרִיף לְחִזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנַת הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאִם-כֵּן זֶה שְׁמִצְעָר אוֹתוֹ הוּא בְּוֵדָאֵי שְׁלִיחַ מֵאֵת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁמִצְיָנוּ בְּדוֹד הַמְּלִךְ כְּשֶׁבְּרַח מֵאֲבִשְׁלוֹם, וְיִצְאָ שְׁמָעִי בֶּן גֵּרָא וְקָלְלוּ וּבְזָהוּ מְאֹד, וַיִּסְקַל בְּאֲבָנִים וַיִּבְעַפֵּר אֶת דָּוִד וְאֲנָשָׁיו (שְׁמוֹאֵל-ב טז, ו), וְאֵיתָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ (מִשְׁפָּטִים קז:), שֶׁזֶּה הַצָּרָה וְהַבְּזִיּוֹן שֶׁהָיָה לוֹ מִשְׁמָעִי לֹא הָיָה לוֹ מִיָּמָיו, וְכָאֵב לוֹ מְאֹד, וְהִנֵּה עִם דָּוִד הִלְכוּ אֲזֵי כָּל הָאֲנָשִׁים וְכָל גְּבוּרָיו וּבְפָרְט אֲבִישִׁי בֶּן צָרְיָה, שֶׁהָיָה גְבוּר עֲצוּם, וְכִמוֹ שְׁמוּבָא (שָׁם כג, יח), וְהָיוּ יְכוּלִים לְרַמֵּס אֶת שְׁמָעִי, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁבִקֵּשׁ אֲבִישִׁי רְשׁוֹת מִדָּוִד וְאָמַר: "לָמָּה יִקְלַל הַכֹּלֵב הַמֵּת הַזֶּה אֶת אֲדֹנָי הַמְּלִךְ, אֲעֲבֹרָה-נָא וְאֶסִּירָה אֶת רֵאשׁוֹ — וַיֹּאמֶר הַמְּלִךְ [דָּוִד]: מֵה-לִי וְלָכֶם בְּנֵי צָרְיָה כֹּה יִקְלַל כִּי ה' אָמַר לוֹ קָלַל אֶת דָּוִד, וְמִי יֹאמַר לוֹ מִדּוּעַ עֲשִׂיתָהּ בֶּן" (שָׁם כג, ט) "...הַנִּיחֵהוּ לוֹ וַיִּקְלַל" (שָׁם יא), אוֹלַי יִרְאֶה ה' בְּעֵינָי" (שָׁם יב), וַיִּפְרֵשׁ רֵשׁ"י — "דְּמַעַת עֵינָי", וְאֵיתָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ שָׁם, שְׁבִכָה אֲזֵי הַרְבֵּה מְאֹד, וְשִׁפְףָ לְבוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּתִשׁוּבָה, וְנִתְכַפְּרוּ לוֹ חוֹבוֹתָיו, כִּי דָוִד הַמְּלִךְ הָיָה עֲמוּד הָאֲמוּנָה, עֲמוּד הַתְּפִלָּה, וַיִּדַע שְׂאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֶף מִבְּעַל בְּחִירָה אֵינוֹ צָרִיף לְפַחַד וּלְהַתְרַגֵּשׁ כִּי הַכֹּל בְּהִשְׁגָּחָה, וְהֵם שְׁלוּחָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְשִׁבִיל זֶה הִחְמִירוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל כָּל-כֶּף עַל הַכַּעַס שֶׁהוּא כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כִּי אִם אֶחָד מִצְעָרוֹ, וְהוּא קוֹפֵץ עָלָיו וּמְתַקוּטֵט עִמוֹ, נִמְצָא שְׁבִזָּה הַרְגַע הַפְּרִיד עֲצָמוֹ מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְחוֹשֵׁב שֶׁזֶּה הִרַע לוֹ מֵעֲצָמוֹ, עַל-כֵּן הוּא עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וְכֵן בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ וּבְדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל מִחְמִירִים מְאֹד עַל כַּעַס יוֹתֵר מִכָּל עֲבֻרוֹת שְׁבַע עוֹלָם, כִּי עַל-יָדֵי כָּל עֲבָרָה וְעוֹן עוֹשִׂים כְּתוּם, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל הַנְּשִׁמָּה, וְאִם שָׁב בְּתִשׁוּבָה בְּפָרְט בְּדַמְעוֹת, עַל-יָדֵי זֶה רוּחֵץ אֶת נִשְׁמָתוֹ, אֶף עַל-יָדֵי כַּעַס מֵאֲבָד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְגַמְרֵי אֶת הַנְּשִׁמָּה (עֵין סֵפֶר הַגְּלִגּוּלִים, פָּרָק יב, דָּף יד), וְצָרִיף לְקַשֵּׁר אֶת זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבּוֹ, לִידַע שְׂאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל

עולם ושום בריה לא יכולה להרע לו או להיטיב לו, כי הכל ממנו ותברך.

עוד היתה אריכות גדולה, ואין כאן מקומו להאריך.

ובשבוע שעבר עלה בדעתי איזה רמז על מה דאיתא בדברי רבנו החיד"א בשם "סדר עולם", כי ישכנו בגלות מצרים רק קי"ז [מאה ושבע עשרה] שנים, ומרמז כי אלקים — מדת הדין, היתה לישראל במצרים, וגברו רחמי תברך, והפליא חסדו לישראל, וצריך שם "אל" — שהוא חסד, עם שם "אלקים" — מדת הדין, כדי להמתיק הדין, ועל-כן אל אלקים עולה קי"ז, עין שם. וידוע שגלות מצרים היתה בשביל פגמי הברית של אדם הראשון, שהיו ישראל צריכים לתקן, ועל-כן יצאו דיקא עם אלו השמות — אל אלקים, ועין בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רה), שעל-ידי שני שמות אלו יוצאת הטפה מהקלפה שהיא בגמטריה 'תהלים', וזה סוד העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל וכו', עין שם.

והשם תברך יזכור תמיד לחידוש ולחשב בתורתו של רבנו ז"ל שזו זכיה גדולה להמתקת הדינים מכל העולם.

ואודות עסקי הכולל, כבר אמרתי לך מזמן, רק שקשה וכבד עלי הדבר מאד, ואיני יכול לעסק בזה, וגם איני מסגל לזה, כי באמת תכף-ומיד אחר חתנתי שלא רציתי לעסק בעסקי העולם הזה בתרתי לעצמי על-כל-פנים אז לילה על הפתחים, ומזה גתהוה שהלכתי כמה שנים על הפתחים, והייתי משלח, אף אחר-כך סבב השם תברך שאהיה מלמד תינוקות, ואני יושב אהלים, וכבר איני יוצא לחוץ כלל, על-כן קשה וכבד עלי הדבר מאד מאד, וכל החותמות שלך והפנקסים מנחים ארוזים אצלי בארגז, והנני מבטיחך בנאמנות שלא הלכתי כבר כל הזמן, ולא אלה, בלי גדר, מהטעם הנ"ל — שקשה וכבד עלי הדבר ביותר, ותאמין לי באמת אם היה ביכלתי לשלח לך כספים הייתי שולח רק לעסקיך, כי מאד ישר אתה בעיני בעסקי הכולל שלך, שאתה מקרב נפשות ומדפיס ספרים ושאר

עסקי רבנו ו"ל שנגמרים על ידך, אשריך ואשרי חלקך, אף השם
 יתברך האמת יודע דחקותי וחובותי וצמצום פרנסתי, אשר גם עסקי
 ההדפסה הצרכתי להפסיק, אחר שהדפסתי יותר משמונים וחמשה
 אף ספרים, אף, תהלה לאל, שידיד נפשי ... ממשיך את עבודתי
 בהדפסה, והשם יתברך יחזקהו ויאמצהו, על-כן אם אתה רוצה
 דיקא אשלח לך בחזרה הכל, כי כפי הנראה לא אלה עוד, כי אני
 טרוד מאד בעסק הנ"ל לעסק עם הנפשות, גם יש אצלי הרבה
 ספרים מספרי רבנו ו"ל ארוזים לשלח לך לכולל שלך, וכן כל ספרי
 החכמה והתבונה שמנחים אצלי אשלח לך בחזרה.

ומחמת טרדותי הרבים — אקצר.

ידידך המצפה לראותך בהצלחתך ברוחניות ובגשמיות...

אבקשך מאד לשלח הספר "גנה צדיקים", וכן תכתב לי בכל
 פעם מהמתחדש אצלך, וממש תחייני, חזק!

שיז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש, חול המועד פסח ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, המשתוקק
 באמת לעבודת השם יתברך, שאר בפשי ר' ... שיחיה נצח.

אם כי יש אוסרים לכתב בחל המועד, אף בדבר האבד הכל
 מתירים, ובפרט חדושי תורה, שאם לא יכתבו ישתפחו ויאבדו,
 בודאי מצוה לכתבם על הספר, ובפרטי פרטיות אם כותבים דברי
 תורתו של הנחל נובע מקור חכמה, וכותו יגן עלינו, המחיים נפשות
 ומחזקים הרבה את כל אחד ואחד, שיעמד על עמדו, ולכל יפל
 בדעתו משום דבר שבעולם, בודאי חוב קדוש לכתבם, ולחזק אחד
 את חברו, כמו שהזהירנו על זה מאד רבנו ו"ל, כי בזה העולם

עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּבִלְבוּלִים הִרְבֵּה, וְהֶעֱקַר לְחִזָּק
עֲצָמוֹ בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁשׁ בּוֹ (לְקוּי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א', סִימָן רפכ).

וּבִשְׂבַת זֹו בְּסֻעָדָה שְׁלִישִׁית בְּלִמְדָנוּ בְּצוֹתָא בְּלְקוּי־מוֹהַר״ן,
חֵלֶק א', סִימָן קל"ה, נִתְחַדְּשׁוּ אֲצִלְנוּ הִרְבֵּה דְבָרִים יְקָרִים, וְאִמְרַתִּי
לְרֶשֶׁם לָךְ, כְּדִי לְהַחֲיוֹת אוֹתָךְ וּלְחִזָּקָךְ (עֵין קָדָם הֵיטֵב בְּפָנִים הַתּוֹרָה קל"ה,
"כִּי אֶקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט", וְתִבִּין אֵת כָּל זֶה), סִגְלָה לְהַנְצִל מִגְּדֻלוֹת
— לְכַבֵּד אֵת הַיָּמִים טוֹבִים, אֵיחָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּי־מוֹהַר״ן,
חֵלֶק ב', סִימָן פכ), עֲקַר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים אֵינָה אֶלָּא כְּשֶׁהֵם
מִיְחָדִים וּמְקַשְׂרִים בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדָּר, הֵינּוּ אִם מְחִזָּק
עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה אֲמִתִּית שֶׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת
— הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, אִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדָּר, הֵינּוּ שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי,
כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא אֵינוֹ כְּלוּם, וְהוּא בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא
בְּחִינַת מ"ה — "מַה חֲיִינוּ וּמַה כִּחְנוּ", אִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדָּר, וְאִם, חֵס
וְשְׁלוֹם, תּוֹלָה הַכֹּל בְּסִבּוֹת וּבְדִרְךְ הַטֵּבֵעַ, וְחוֹשֵׁב עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ, הֵינּוּ
שֵׁשׁ לוֹ גְּדֻלוֹת, אִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ שֶׁלֹּא כְּסֻדָּר, וְעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶׁעוֹבֵר,
חֵס וְשְׁלוֹם — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וּבִלְבוּלִים, וְכַמוֹכָא בְּדְבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א', סִימָן ז): עֲקַר הַגְּלוּת מַה שֶׁעוֹבֵר,
הַכֹּל מִחֲמַת חֶסֶד אֲמוּנָה, שֶׁאִזּוּ עוֹבֵר עָלָיו מַה שֶׁעוֹבֵר, חֵס וְשְׁלוֹם,
וְלִהְפֹּךְ כְּשֶׁחִזָּק בְּאִמּוּנָה, אִזּוּ זוֹכֵה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי
יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא אֱלֻקִּים, וְכָל מְאוּרְעוֹתָיו הַכֹּל
לְטוֹבָתוֹ (שֵׁם, סִימָן ד), שְׂזָה עֲקַר הַדַּעַת: אַחֲדוּת בֵּין חֶסֶד לְגְבוּרָה,
שֶׁהֵן כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב וְהֵן לְהִפְּךְ, יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁגַּח
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדָּר, וְחַי חַיִּים טוֹבִים גַּם בְּזֶה
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קב): "מִי שֵׁשׁ לוֹ
אֲמוּנָה — חַיֵּי חַיִּים אֲמִתִּיִּים".

עוֹד אֵיחָא (בְּלְקוּי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א', סִימָן לג) שֶׁצָּרִיךְ לְבַקֵּשׁ שְׁלוֹם,
וְחִכְמִינוּ ז"ל אָמְרוּ (שְׂבַת י): שְׁלוֹם — שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,

עוד אָמרוּ (עקצין ג, יב): "לא מָצָא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מַחְזִיק
 בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְּׁלוֹם", שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ
 בְּכָל דְּבַר צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ הַמְּחִיָּה וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ הַדְּבַר,
 כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁם
 אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ בְּכָל
 דְּבַר אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, אִף אִם עוֹבֵר
 עָלָיו אֵיזָה צַעַר מְאִיזָה בְּעַל בְּחִירָה, צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד
 בְּאַמוּנָה, לִידַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא רַק שְׁלִיחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
 וְכֵן צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם אֲצֵל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ בְּמִדּוֹתָיו, הֵינּוּ שְׁלֵא יִהְיֶה
 מַחְלֵק בְּמִדּוֹתָיו וּבְמִאֲרָעוֹתָיו, שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ חִלּוּק בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין
 בְּעִיקוּוֹ^א, תָּמִיד יִמְצָא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ אִף שְׂזָכָה כְּכֹר לְאִיזוֹ
 עֲלֶיהָ וּמְדַרְגָּהּ, צָרִיךְ לִידַע שְׂעֲרִין אֵינּוּ יוֹדַע כָּלֵל, וְצָרִיךְ לְהִתְחִיל
 בְּכָל פַּעַם מַחְדָּשׁ, כִּי "לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר" (תהלים קמה, ג), וּמְכַל שֶׁפֶן
 אִף כְּשֶׁנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בִּירִידוֹת וּבְמִקּוֹמוֹת מְגֻנִים, אִף-עַל-פִּי-כֵן
 יִחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתּוֹ, עֲמוּ וְאַצְלוּ, וְיִדּוּן עֲצָמוֹ לְכַף
 זְכוּת, כִּי הַכֹּל נִסְתַּוְּבָב מִלְּמַעְלָה, כְּדִי לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ דִּיקָא בְּדֶרֶךְ
 הַזֶּה, וְאִף אִם יֵרֵד וְנִפְל וְעָשָׂה מַעֲשִׂים הִכִּי גְרוּעִים, צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ
 מְאֹד מְאֹד, וְלִמְצָא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַכֹּל נִסְתַּבֵּב מִלְּמַעְלָה לְקַרְבוֹ
 בְּדֶרֶךְ זֶה דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי שְׂיִלְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה, אֲזִי תִגְלַה לּוֹ הָאוֹר הַגָּנוּז
 הֵינּוּ אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂבִזָּה הַיּוֹם דִּיקָא, כִּי בְּכָל יוֹם מְאִיר מְאֹד אוֹרוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂאוּמָרִים (בְּתַפְלַת שְׁחִרִית): "הַמְּאִיר לְאַרְץ
 וְלְדָרִים עֲלֶיהָ" וְגו', אֲזִי יִזְכֶּה לְיוֹם טוֹב, הֵינּוּ מִי שְׂזָכָה לְחַפֵּשׁ אַחֲרָיו
 יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְיוֹדַע שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח
 מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי יֵשׁ לוֹ יוֹם
 טוֹב, וְלִהְפֹךְ כְּשֶׁכּוֹפֵר בְּהַשְׁגָּחָה, וְחוֹשֵׁב "כִּחִי וְעֲצָם יְדִי עָשָׂה לִי אֶת
 הַחֵיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), אֲזִי עוֹבֵר עָלָיו מֵהַ שְׂעוּבָר, וְאֲזִי יֵשׁ לוֹ יוֹם
 רַע, וְחִמְנָא לְצֻלָּן, כִּי מֵר לוֹ מְאֹד מְאֹד, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ.

א) בֵּין כְּשֶׁטוֹב לוֹ בֵּין כְּשֶׁמַּעֲיֵק לוֹ.

ועתה נחזור לדברי רבנו ז"ל: "סגלה להנצל מגדלות — לכבד את הימים טובים", הינו פנ"ל, כי עקר הגדלות נמשך פי חושב עצמו למשהו, ואז עוברים עליו מרירות וצרות וימים רעים, וכמו שכתוב (משלי טו, טו): "כל ימי עני רעים", כי אין עני אלא מהדעת (גדרים מא.), ועקר דעת הוא אחדות בין חסד לגבורה, על-כן ימיו רעים, רחמנא לצלן, אף אם זוכה לידע באמת באמונה בהשגחה פרטית, שהכל ממנו יתברך, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, אז יודע באמת שהוא בעצמו אינו כלום, והוא בבחינת מ"ה ועונה, אז נתגלה לו אור השם יתברך השופע בזה היום, וזוכה ליום טוב, והבן כי נפלא הוא, בעזרת השם יתברך.

ועתה ארשם לך קצת פנימיות הדבר, כאשר מתנוצץ בדעתי על-פי דברי האריז"ל, והנה רבנו ז"ל מביא שהבחינה מ"ה הוא שם הוי"ה במלוי אלפי"ן, הינו שפותכים השם יו"ד ה"א נא"ו ה"א, הינו עם ג' אלפי"ן — בגמטריה מ"ה כמספר אדם, הינו שממשיך על עצמו א — אלופו של עולם — השם יתברך, שיודע שהכל בהשגחה, אז הולך לו כסדר, כי להפך בשיש לו גדלות "אנא אמלך", אז מפריד עצמו מהשם יתברך, והולך שלא כסדר, והעצה והסגלה להנצל מגדלות היא — לכבד את הימים הטובים, ועתה תראה נפלאות, כי הראשי תבות הוא מ"ה, כי על-ידי שיש לו אמונה ועונה, ויש לו ימים טובים, ומכניע עצמו לפניו יתברך, זהו מ"ה (חסר).

שיח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי — ערב-שבת-קדש, לסדר שמיני ה'תשכ"ט.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי, ידידי, יקירי, הפחור הנחמד יניק ויחכים ... גרו יאיר ויזרח לנצח, החפץ ומשתוקק לצאת מהחשך והרע שונלכד בו, ולהאיר נפשו בהארות זיו שכינתו יתברך המאירה

אֲשֶׁר שִׁיחַ בְּנַחַל רַעַג

בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (יחזקאל מג, ב) : "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְבוֹדוֹ",
הַרוֹצֵה לְשִׁתּוֹת מִבְּאֵר מַיִם חַיִּים, מִהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר חֲכָמָה
הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ'.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר, אֲשֶׁר הִרְבֵּה חֲכִיתִי לוֹ, לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי
לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֲחִי הַיָּקָר! חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּאֲשֶׁר
נִדְּבַר בְּיַגְיָנוּ זֶה כַּמָּה פְּעָמִים עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר דְּבוּר אֶחָד מִדְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים פּוֹתֵחַ מֵעֵינֹת הַחֲכָמָה, לְזָכוֹת לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וּלְהַשִּׁיג הַשְּׂגוּת גְּבוּהוֹת וְנוֹרְאוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפִרּוּשׁ,
שֶׁעַל-יְדֵי סִפְרָיו יָכוֹל לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל מְאֹד (חיי-מוהר"ן, סימן
שמז).

וּלְמַעַן הַשָּׁם, לְטוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית, תִּתְמַיֵּד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
וּמוֹהַר"ת ז"ל, עַד שֶׁיְהִיו שְׂגוּרִים בְּפִיךָ בְּעַל-פֶּה, בְּפִרְט בְּשָׁנֵי
חֻלְקֵי הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוּשִׁים, שְׁנֵי הַלּוּחוֹת שֶׁהוֹרִיד לָנוּ רַבֵּנוּ
ז"ל, שֶׁעַל יָדָם אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה לְקַיֵּם אֶת
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכֶתֶב וּבְעַל-פֶּה, כִּי הַצַּדִּיק מְכַנֵּס רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה
בְּמִקְרָבָיו (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֻלְק א', סִימָן ח).

וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי גְּנוּחֵי וְאַנְחָה, שֶׁהוּא עֲנִין הַהִתְבּוֹדָדוֹת, שֶׁעַל יְדֵה
אֲנַחְנוּ מְקַשְּׂרִים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל וּמְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ שְׁלֵמוֹת הַחֲסִירוֹנוֹת,
כִּי עָקַר הַהִתְבּוֹדָדוֹת מְקַבְּלִין מִהַצַּדִּיק הַאֲמֵת, כַּמּוּבָא (שם, סִימָן ס,
ע"ן שם), שֶׁעַל-יְדֵי שִׁשׁוּמְעִין קוֹל הַצַּדִּיק וְהַחֲכָם, עַל-יְדֵי-זֶה מְדַבְּרִים
לְהַשִּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה מִשְׁלִימִים וּמִתְקַנְיִים אֶת הַדַּעַת (שם,
סִימָן כט), וְעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת נִשְׁלָמִים אֲצִלוּ כָּל הַחֲסִירוֹנוֹת, כִּי
כָּל הַחֲסִירוֹנוֹת הֵם רַק מִחַמַּת חֲסָרוֹן הַדַּעַת (שם, סִימָן כא), וְכִשְׁנִשְׁלָמְתָּ
דַּעַתוֹ, אָז אֵין חֲסֵר לוֹ כְּלוּם, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (נְדָרִים מא):
"דַּעַת קְנִיטָה מֵהַ חֲסִרָה, דַּעַת חֲסִרָה מֵהַ קְנִיטָה".

וְזֶה עֶקֶר עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהַשְׁלִים דַּעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם
 (שם, סימן נג), וְעֶקֶר הַדַּעַת — לִידַע שְׂפָל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, הֵינּוּ
 אַחַדוֹת בֵּין חֹסֵד לְגְבוּרָה (שם, סימן ד), שְׁזָה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת
 הָעוֹלָם הַבָּא בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן חִזְק,
 אֲזִי טוֹעַם חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּזֶה הָעוֹלָם מִמֶּשׁ, וְהַעֲקָר הוּא תְּמִימוֹת
 וּפְשִׁיטוֹת, כִּי עַל-יַדֵּי לִיְצָנוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מִתְּרַחֲקִים מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 מְאֹד מְאֹד, כִּי 'לֵץ' אוֹתִיּוֹת 'צַל', עַל-יַדֵּי לִיְצָנוּת מִמֶּשִׁיף עַל עֶצְמוֹ
 צַל הַמְּכַסֶּה מִמֶּנּוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ הַשׁוֹפֵעַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי מְלֵא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, מִמְּלֵא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְאִין שׁוֹם
 מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וַחֲנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם
 — הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-יַדֵּי לִיְצָנוּת נוֹחֵן כַּח לְסַטְרָא אַתְרָא וְהַקְּלָפָה לִינֵק מֵהָאֱלִ"ף-
 בִּי"ת, הֵינּוּ כִּי עֶקֶר הָאָדָם הוּא הַדְּבוּר, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הָאֱלִ"ף-בִּי"ת
 שְׁזָה הוּא הַדְּבוּר, וְעֶקֶר יְנִיקַת הַקְּלָפָה הוּא מֵהַפ"א (שם, סימן פג), רָמַז
 לְפָה, הֵינּוּ אִם מְדַבְּרִים לִיְצָנוּת וּדְבָרִים מְגַנִּים, עַל-יַדֵּי-זֶה נוֹתְנִים כַּח
 לְזוֹ הַקְּלָפָה לִינֵק מֵהַפ"א וְנִעֲשֶׂה א'ף', וְיִכּוֹל לְהַפְּשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית,
 כִּי בְרִית הַלְּשׁוֹן וְהַמְּעוֹר תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כַּמּוּבָא (שם, סימן ט),
 שְׁעַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, שְׁמְדַבְּרִים דְּבָרִים קְדוּשִׁים בְּתוֹרָה
 וַתְּפֹלָה, עַל-יַדֵּי-זֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַקְּלָפָה, עַיִן שָׁם, וְעֶקֶר הָעֲצָה מְבִיא
 שָׁם רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַפְּסוּק: "מִתָּן בְּסִטְרָא יְכַפֶּה א'ף'" (משלי כא, יד),
 שְׁיִתֵּן צְדָקָה בְּסִטְרָא, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יְכַפֶּה אֶת הָא'ף', אֶת הַקְּלָפָה הַטְּמְאָה
 שְׁבָאָה מִלִּיְצָנוּת, וְיֵשׁ לוֹמַר בְּפְשִׁיטוֹת — לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה בְּסִטְרָא.

וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר עַל-פִּי דְבָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, שְׁעַל-יַדֵּי שְׁהָאָדָם
 לוֹמַד תּוֹרָה וְעוֹשֶׂה מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, [וּבִכְפָּרֵט עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוֹת], עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הַשְּׂכִינָה, וְזוֹ הָעֲצָה שְׁמַגְלָה
 רַבְּנוּ ז"ל: אִם רוֹאֶה שְׁמַתְגַּבְּרַת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, הַלִּיְצָנוּת בֵּין בְּנֵי-אָדָם,
 שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה נוֹתְנִים כַּח לְקָלְפָה לִינֵק מֵהַפָּה, כִּי לִיְצָנוּת הִיא עַל-יַדֵּי
 דְּבוּר פָּה, הָעֲצָה — "מִתָּן בְּסִטְרָא", שְׁיִסְתִּיר אֶת עֶצְמוֹ, וְיִקִּים מֵה
 שְׁכַתְּב רַבְּנוּ ז"ל (עַיִן בְּתַחֲלַת חֵלֶק ב', בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, בְּהַשְּׁמָטָה) עַל פְּסוּק:

"אָחַד הָיָה אַבְרָהָם" (יחזקאל לג, כד), שְׁלֵא יִסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, רק יַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כְּאֲשֶׁר קָבַל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וַיַּעֲסֵק הַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת, וַיִּשְׁפֹּף שִׁיחוֹ וְתַפְלָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְמַיֵּד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ עוֹשֶׂה צְדָקָה וְחֹסֵד עִם הַשְּׂכִינָה, וְזֶה מִתֵּן בַּסֵּתֶר — שְׂמִיתֵן עֲצֻמוֹ בְּהִסְתֵּר, וַיַּעֲסֵק בְּתוֹרָה, תַּפְלָה וּצְדָקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְפֹּה אִף — שְׂיִכְנִיעַ אֶת קַלְפָּה זו.

גַּם יֵשׁ לוֹמַר — יִכְפֹּה הוּא אוֹתִיּוֹת יָךְ פֶּה מְלִשׁוֹן "וַיִּף אֶת הַמְצָרִי" (שמות ב, יב), הֵינּוּ אִם יָכֹה וַיִּכְפֹּה אֶת הַפֶּה וַיִּשְׁמֹר עֲצֻמוֹ מְאֹד מִדְּבָרִים בְּטָלִים וְלִיצְנוּת, שְׂמֵשֶׁם כָּל הַצְּרוֹת וְהַמְצָרִים, כְּמוֹ שְׂפֹתוֹב: "וַיִּרְדַּע יַעֲקֹב מִצְרִימָה" אָנוּס עַל-פִּי הַדְּבֹר, הֵינּוּ אִם מִדְּבָרִים לִיצְנוּת, לְשׁוֹן-הַרְעָה וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה יוֹרְדִים מִצְרִימָה — שֶׁהוּא כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים, כְּמוֹכָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד): כָּל הַגְּלִיּוֹת נִקְרְאוֹת מְצָרִים, עַל שֵׁם שְׂמֵצָרִים לְיִשְׂרָאֵל, וְכֵן (שם, סִימָן ז): מְצָרִים הֵפֶךְ הָאֱמוּנָה, הַנְּסִים וְהַתַּפְלָה, עַיִן שֵׁם, וְאִם יִשְׁמֹר מְאֹד אֶת הַדְּבֹר, עַל-יְדֵי-זֶה 'יִכְפֹּה אִף' אֶת הַקַּלְפָּה, וְהִבֵּן.

וְר' אֶפְרַיִם ל' ז"ל מְפַשְׁעֵדְבוּרז' פֶּרֶשׁ פְּעַם: "וַיִּף אֶת הַמְצָרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל" (שמות ב, יב), חו"ל רַאשֵׁי תְּבוּת: ח' זֶק וַיִּצְמַח ל' כָּפֶה, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַתְּחִזְקוֹת — לְחִזְקָה עֲצֻמוֹ עַל כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, וְכֵן שְׂאֵמֶר פְּעַם רַבְּנוֹ ז"ל: פֶּאֶר וְאִם בֵּין אִיף גְּעֻקוּמַעַן צוֹ מִיִּין זָאף, אִיזוֹ נָאֵר וְוִיל אִיף הָאֵב מִיף דְּעֵרֵהָאֵלְטוֹן, כִּי בְּאֵמֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֵת וְעוֹבְדֵי ה' הָאֱמֵתִים, הַתַּלְמִידִים הַמְּקַרְבִּים בְּאֵמֶת לְזֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הֵם דְּבָקִים תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִין לְסִטְרָא אַתְרָא שׁוּם שְׂלִיטָה עָלֵיהֶם, אִף שְׂמֵפִיל עָלֵיהֶם חֲשׂוֹת, יִסּוּרִים וְקִטְנוּת, נְפִילוֹת, יְרִידוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת, דְּחֻקוֹת וְעֲנִיּוֹת, הֵם מְהַפְּכִים הַכֹּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי יוֹדְעִים שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה נְפִלְאָה וְנוֹרְאָה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּרַגְעַתְּהוּ כָּל הַחֲשָׁף לְאוֹר גְּדוֹל, וּמְאִירָה

(א) לְמָה בְּאֵתִי לְעֲנִי? כִּי הַחֲזָקָתִי מְעַמֵּד.

עליהם הארה נפלאה מאורו האין סוף ברוך הוא, אף הפעל-דבר מעמיד עליהם לצים ומקטרגים, ומבזים אותם, ועל זה צריכים חזק גדול מאד מאד לבלי לפל, פמוכא (בלקויטי-הלכות, מילה, הלכה ה), שמה שצריכין לפחד מבעל בחירה הוא רק ברוחניות, שלא יטעהו מדרך האמת — דרך האמונה בהשגחה פרטית, כי בגשמיות אינו יכול לעשות לו שום דבר, ועל-כן חמור מאד מאד עון הליצנות, והיא אחת מהפלות שאינן מקבלות פני השכינה (סוטה מב. סנהדרין קג.), כי אדרבה הוא קוצץ רגלי המביאים דורון למלך ומשליך אותם פמוכא, ואם-כן איך יכול הוא בעצמו לדבק עצמו באור השכינה והאמונה הקדושה! ?

אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי אמת בזה, המעורר אותנו באמת לידע ולהרגיש את הטוב שיש בנו, וכן לידע את הרע שיש בנו, באפן שנוזקה לברר את הטוב מן הרע, שזו מדרגה גדולה, שנוזקה לידע מה לתקן, כי על-ידי החטאים והעוונות נתערב הטוב והרע, פמוכא בפספרים הקדושים, "וכל הדרכים דומות לו למישור", אף הצדיק האמת מברר אצל אנשיו שידעו מה הטוב, שאלו הנקודות הטובות שיש אצל כל אחד, באפן שישמח את עצמו בזה, וכן לידע מהו הרע שצריך עוד לתקן.

טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

שיט

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר אחרי-קדושים ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל מעלת ידיד נפשי שאר בשרי, האברך היקר לי מאד, המשתוקק לעבודת השם ותברך על-פי

דָּרָךְ הַתּוֹם וְהַאֲמֵת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ
... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

בְּכָר כַּמָּה פְּעָמִים הָיָה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ, אָךְ רַבּוּ הַמְּגִיעוֹת, וּכְמוֹ
שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל', שֶׁכָּל דְּבָר אֲשֶׁר צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׂבְלֵנוּ, מִתְּפַשְׁטוֹת
עַל זֶה הַמְּגִיעוֹת מְאֹד מְאֹד לְעֵכָב (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן רנג).

וְהַעֲקָר שֶׁאֵין לִי מִמֶּךָ שׁוֹם אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא^א, שֶׁמְאֹד מְאֹד אָנִי
מִתְּנַעֲגֵעַ לְרֵאוֹתָךְ וְלִשְׂמִיחַ עִמָּךְ יַחַד, וְלִדְבַר מְנַעֲימוֹת, עֲרִבוֹת, יְדִידוֹת
הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁקִּבְּלָנוּ עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ ו'ל', וְעַל-כָּל-פָּנִים אִם אֵין בְּיַדֵּינוּ
לְהַתְנוּעַד יַחַד מִפְּנֵי רַחוּק הַמְּקוֹם שֶׁאֵתָּה נִמְצָא שָׁם, עַל-כָּל-פָּנִים
בְּסוּפֵי חֲזָק לְרֵאוֹת אֶת כְּתִיבַת יְדָךְ, שֶׁהִיא גַם-בֵּן בְּחִינַת נֶפֶשׁ (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעג).

וְהִנֵּה לְחֲזָקָךְ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹנְךָ, הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ
ו'ל בְּיַדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם דְּכֵלָּא בָּהֶם — עֲצוֹת וְהַתְחַזְקוֹת
וְהַדְרָכוֹת יִשְׂרוֹת לְכָל אָדָם, מִן הָאֲזוּב אֲשֶׁר בְּקִיר עַד הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בְּלִבָּנוֹן, כִּי רַבֵּנוּ ו'ל לֹמַד תּוֹרָתוֹ עִם דְּרֵי מַעְלָה וְעִם דְּרֵי מַטָּה (עֵין
שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן ז).

וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶיךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! חֲזָק וְאַמֵץ מְאֹד בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד
בְּקִבְיָעוֹת עֲצוּמָה אִיזוֹ תּוֹרָה מִהַסְפָּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן", וְתֹאמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה הַשְּׂיֵכֶת אֵלֶיךָ מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת",
וְגַם תִּרְגֵּיל עֲצָמָךְ לַעֲיֵן בְּחֻדוֹשִׁים הַיְקָרִים שֶׁל מוֹהַרנ"ת ו'ל, אֲשֶׁר
בְּסִפְרוֹ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" עַל אוֹתָהּ הַתּוֹרָה שֶׁתִּלְמַד, וְאֵז טוֹב לָךְ
לְנִצְחָה, כִּי הַחוּט הַמְּשֻׁלָּשׁ הַזֶּה יִקְשֵׁר אֶת נִשְׁמַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה
חֲזָק בְּדַעְתְּךָ מְאֹד מְאֹד.

יְדִידֵי הַיְקָר! קָשֶׁר בְּדַעְתְּךָ אֲמַתְתוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן פב), וְאֵז יִלְךְ לָךְ תְּמִיד בְּסִדְרָה. וְלִמְעַן טוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית, אֵל
תְּפִל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי כָּל אֱלוֹ הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת,

הקטנות, הדחקות והמרירות וכו' שעוברות עליך, הכל בכונה עמקה וכו', כי בהכרח שיעבר על כל הפא להפנס בעבודתו יתברך מה שיעבר וכו', והכל בשביל שיתהוו מזה בלים לקבל בהם השגות אלקותו יתברך (עין שם, חלק א', סימן קפה), כי באמת אין שום מציאות בלעדי השם יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם הם עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו בלבושים אלו, וזהו עקר תכלית ירידת הנשמה לזה העולם, שייכיר אותו יתברך מכל דבר בפרטי פרטיות, כי ראוי ונכון לזכור כל-כף את העינים, האזנים, החטם והפה, עד שלא יראה ולא ישמע ולא ירגיש משום דבר רק אותו יתברך המסתתר באותו הדבר, ועל-ידי-זה יאיר לו תמיד (עין שם, סימן ה).

אך מחמת שזוהי מדרגה גבוהה עד מאד, ואי אפשר לו להיות דבוק בהשם יתברך תמיד, אלא אם-כן יתבטל מהמציאות, על-כן צריך להיות עיל ונפיק רצוא ושוב^ב (עין שם, סימן ו), רצוא — שהוא בחינת 'עיל' נקרא כשזוכה להיות דבוק בהשם יתברך, ולראות ולשמע ולהרגיש מכל דבר את חיות אלקותו יתברך המסתתרת שם, ושוב — שזה בחינת 'ונפיק' נקרא כשחוזר מהדבקות ונפסקת מדעתו ידיעה זו אשר אין בלעדיו יתברך, והוא יתברך עמו ואצלו.

אך מחמת שבהכרח שיהיה אצל כל אדם שני עינים אלו — פעם 'עיל', פעם 'נפיק', על-כן צריכים בקיאות גדולה עד מאד, ובפרטיות פשהוא בבחינת 'ונפיק', אז הוא בספנה גדולה, כי דיקא אז מתעוררים ומתגברים חלישות הדעת, הספקות והבלבולים וכו', עד שנדמה לו שאבד מנוס, חס ושלום, ועל-כן אז דיקא צריכים התחזקות גדולה לא לפל בדעתו בשום אפן שבעולם, כי צריך שידע שבהכרח שיעבר עליו כף, כי לפני שמש ינו"ן שמו (תהלים עב, יז), קדם הארת אלקות שמאירה לאדם כשמש, צריך שיעבר עליו בחינת העצמים שנקרא מלכות, וכמו שאנשי שלומנו מפרשים דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל): השגות אלקות אי אפשר להשיג

(ב) נקנס ויוצא, רח ושב.

פי אם על-ידי צמצומים רבים, עין שם, צו משיג זיין השגות אלקות דארף אסאף איבער גיין, ודברי פי חכם חן.

ועל-כן בשנפל מהתשוקה אליו יתברך, ידע שהוא עכשו בכחינה זו — 'ושוב', ויחזק את עצמו מאד מאד, ונאף שחשף לו עכשו ולא אור בעדו, ואדרבה נופל בירידות מגנות וכו', רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן ההכרח לעשות כל מיני פעולות שבעולם, ולחזק את עצמו להיות בשמחה עצומה, ועקר ההתחזקות הוא על-ידי תורה ותפלה בעקשנות גדולה, להתמיד בכל יום בתורה הקדושה — מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ולשקד בכל יום בתפלה: שחרית, מנחה, מעריב וחסות.

והעקר — להיות רגיל הרבה מאד בשיחה בינו לבין קונו, ליחד לעצמו מקום שאין שם בנאי-אדם, ולפרש שיחתו אליו יתברך בלשון שרגיל בה, כאשר ידברו שני חברים טובים ביניהם, וכל מה שעובר עליך תשיח ותספור לפני השם יתברך כאשר ידבר ויספור הבן לאביו, כי כבר קראנו השם יתברך 'בנים', כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם לה' אלקיכם".

וצריך שתדע אהובי אחי היקר פי דיקא על-ידי רבוי תפלה ושיחה בינך לבין קונך יזדבך מחד, ודבר זה יביא אותך אל שלמות השגות אלקותו יתברך, וכן על-ידי למוד התורה הקדושה תכניע את הרע ממך, כי התורה נקראת מקל שמכניע את הרע והשגועון שנכנסו באדם, ועל-ידי התורה שובר וממתיק את כל הדינים.

וזה שכתוב ביעקב (בראשית לב, ו): "כי במקלי עברתי את הירדן הזה", ואיתא בספרים הקדושים ירד"ן אותיות ירד דין, הינו כרי לבטל ממנו כל הדינים והצמצומים הוא רק על-ידי התורה שנקראת מקל, וזה "כי במקלי" — על-ידי תורת, עברתי את הירדן — שהוא כלל הדינים והצמצומים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א),

ג) כדי להשיג השגות אלקותו צריך לעבר הרבה על האדם.

וְהַעֲקֹר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, שְׂזָכֵינוּ לְהַתְּוַדֵּעַ מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֹה, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר: "וְנֹאס הָאֵט אִיר צוֹ וְזֶאֱרָגָן אִז אִיךְ גִּיִּי פֶּאָר אִיִּיךְ" (תִּי-מוֹהֲרֵן, סִימָן רַכָּה), וּבְיָדָאִי יִתְקַנְנֵנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּתַקּוּן נִצְחִי לְנִצַּח.

עַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעֲשֵׂה אֵת עֲצֻמְךָ כְּאֵלוֹ אֵתָה שְׂמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּבּוֹא בְּאַמַּת אֶל הַשְּׂמִחָה הָאֲמִתִּית, וְתִרְאֶה לְלַכֵּת תְּמִיד בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת שֶׁהֵן אֲנָפִין נְהוּרִין^ה, וּמִוֵּהֲרֵנִי"ת ז"ל אָמַר לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: אִם הֵייתָ תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גִיּהֲנוּם, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִחָה נִצּוּלִים מְכַל מִיָּנִי גִיּהֲנוּם, וְעַל-כֵּן הַעֲקֹר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֶלְקֵךָ שֶׁנִּבְרְאָתָּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְקוּהָ אֶל ה' וְחֲזַק וְיִאֲמֵץ לְכָךְ בְּה', וּבְיָדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְיִשְׁפִּיעַ לְךָ כָּל מַה שֶּׁאֵתָה צְרִיךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְיִבֵּא אֵלֶיךָ שִׁפְעַ עֲצוּם, שֶׁתִּזְכֶּה לְשֵׁלֶם אֵת כָּל חוּבוֹתֶיךָ, כִּי הַשְּׂמִחָה מִמְשַׁכֶּת כָּל הַשְּׁפָעוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-קְדוּשֵׁים ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נִפְשֵׁי שְׂאָר בְּשָׂרֵי הַיָּקָר, הָאֲבָרָךְ הַמְשֻׁתָּקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

כָּכֵר כְּמָה פְּעָמִים הִזְהָ בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, אִיךְ רַבּוֹ הַמְּנִיעוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל דְּבָר אֲשֶׁר צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלֵנוּ,

ד) מַה יֵשׁ לָכֵם לְדַאֵג כְּשֶׁאֵנִי הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם.

ה) פָּנִים מְאִירוֹת.

נְתַפְשָׁטוֹת מְאֹד הַמְנִיעוֹת לְעַכָּב (חיי-מוהר"ן, סימן רנג), וְהַעֲקָר שְׂאִין לִי
מִמֶּךָ אֶתְעָרוֹתָא דְלִתְתָא^א, שְׂמָאד אָנִי מִתְנַעֲנַע לְרֵאוֹתְךָ, וְעַל-כֵּן לְפָנַיִם
כָּתַב יָדְךָ שְׂתַכְתֵּב לִי.

וְהִנֵּה לְחִזְקֵךָ אוֹתְךָ בְּעִבּוּדֵת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּרִצּוֹנְךָ, הֲלֹא כָּל סִפְרֵי
רַבְנֵנוּ וְ"ל בְּיַדְךָ הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם דְּכֵלָּא בָּהֶם — עֲצוֹת, הַתְּחִזְקוֹת
וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוֹת לְכָל אָדָם, מִן הָאֲזוּב אֲשֶׁר בְּקִיר עַד הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בְּלִבְנוֹן, כִּי הִצְדִּיק לוֹמַד אֶת תּוֹרָתוֹ עִם דְּרֵי מַעֲלָה וְעִם דְּרֵי מִטְּשָׁה
(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז), עַל-כֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּכָל יוֹם
חֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה
מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", גַּם תְּעִין בְּחִדוּשִׁים שֶׁל מוֹהַר"ן^ת, וְכוּתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת" עַל כָּל תּוֹרָה, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

וְהַעֲקָר, אַחֵי הַיָּקָר, חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד! וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ
מִשּׁוֹם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, כִּי כָּל אֱלוֹ הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת וְהַהֲשִׁלְכוֹת
בְּהַכְרַח שְׂיַעֲבְרוּ עַל כָּל הַבָּא לְהַפְּנִים בְּעִבּוּדֵת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֵּל
בְּשִׁבְלֵי שְׂיִתְהוּוּ מִזֶּה בָּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ (עין שם,
חלק א', סימן קפה), כִּי בְּאֵמֶת מְלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמִילָא כָּל עַלְמִין
וְסוֹכְבֵי כָּל עַלְמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְדוּמָם,
צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה
עֲקָר תְּכֵלִית יְרִידַת הַנְּשֻׁמָּה לְזֶה הָעוֹלָם, שְׂיַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִכָּל
דְּבַר, שְׂיִרְאֶה וְיִסְתַּפֵּל בְּחֵיּוֹת אֱלֹקוֹת שְׂיִשׁ בְּכָל דְּבַר, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יֵאִיר לוֹ תְּמִיד (עין שם, סימן א) כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂמֵשׁ מְאִירָה, כִּי זוֹ הַמְּדַרְגָּה
נִקְרָאת שְׂמֵשׁ, אִף מִחֲמַת שְׁזוֹ מְדַרְגָּה גְּדוּלָּה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהֵיּוֹת דְּבוּק
בְּהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד, אֲלֵא אִם כֵּן יִתְבַּטֵּל מִהַמְצִיאוֹת, עַל-כֵּן צָרִיךְ
לְהֵיּוֹת "עֵיל וְנִפְיָק" בְּ"רְצוּא וְשׁוּב", רְצוּא וְעֵיל נִקְרָא — כְּשִׁזְזוּכָה
לְהֵיּוֹת דְּבוּק בְּהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִרְאוֹת מִכָּל דְּבַר אֶת פְּנִימִיּוֹת הַדְּבַר
חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ הַמְּחִיָּה אֶת זֶה הַדְּבַר, אִף מִחֲמַת שְׂאִי אֶפְשָׁר בְּתַחֲלָה
לְהֵיּוֹת כְּךָ בְּתַמִּידוֹת, אִז כְּשִׁמְפָסִיק מִהַדְּבָקוֹת זֶה בְּחִינַת "וְנִפְיָק

(א) הַתְּעוֹרְרוֹת מִלְּמַשָּׁה.

(ב) נִכְנָס רְצוּא.

ושוב", שהם כלל הירידות, חלישות הדעת, הבלבולים והמניעות שעוברים על האדם, שכל זה בכלל "ושוב ונפיק", ואז צריכים הרבה התחזקות, כי כל זה בהכרח שיעבר עליך מה שעובר, שכל זה נכלל בכלל ה"מלכות" ה"צמצום", כמו שכתוב: "לפני שמש ינון שמו" (תהלים עב, יז), ופרש רש"י לשון מלכות, הינו לזכות להיות דבוק בהשם יתברך, שיאיר לו אור השם יתברך כמו השמש, צריכים קדם צמצום, וכמוכא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), שהשגות אלקות אי אפשר להשיג כי אם על-ידי צמצומים רבים, עין שם, ואנשי שלומנו פראשו: "משיג זיין השגות אלקות דארף אסאף איבער גיין אויף דעם מענטש"^ג.

והעקר לחזק עצמו פשהוא בבחינת "ושוב" — "מלכות", ועקר ההתחזקות הוא על-ידי תורה ותפלה, להתמיד בכל יום שעורים קבועים אשר תקבע לעצמך — תנ"ך, משניות, גמרא, שלחן ערוך ומדרשים, ועל-ידי תפלה — הן התפלות הקבועות והן תפלה והתבודדות, שתיחד לעצמך מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותשפך נפשך להשם יתברך פאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליך תשיח ותספור לפני השם יתברך, פאשר ידבר ה' עם אביו, כי כבר קראנו השם יתברך 'בנים', כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם לה' אלקיכם", על-כן צריך לבקש תמיד כמו בן לפני אביו, ואף שלפי מעשי נדמה לי שאין אני בן, על-כל-פנים השם יתברך כבר קראנו בנים, ודיקא על-ידי תפלה והתבודדות תזכה תמיד להיות דבוק בהשם יתברך, ולראות מפל דבר את החיות אלקות הגנוזה בכל דבר.

ועל-ידי הלמוד, התורה הקדושה תכניע את הרע ממך, כמו שאמר רבנו ז"ל, שהתורה נקראת מקל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), שמכניעה את השגעון של האדם שונכנס בו מחמת חטאיו, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (סוטה ג): "אין אדם עובר עברה אלא אם בן נכנס בו רוח שטות", ואיך יכולים לבטל זאת? על-ידי למוד

ג) להשיג השגות אלקות, צריך הרבה לעבר על האדם.

הַתּוֹרָה שֶׁמִּמֶּתִיק הַכֹּל, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּיַעֲקֹב: "כִּי בְּמִקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן", וְאֵיתָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים יַרְדֵּן אוֹתִיּוֹת יַרְדֵּן-דִּין, הֵינּוּ לְכַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַצְּמֻצוּמִים, הוּא עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאָתָא מִקְּל, וְזֶה "כִּי בְּמִקְלִי" — עַל-יַדֵּי תוֹרָתִי, "עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן" — שֶׁהוּא כָּלֵל הַדִּינִים וְהַצְּמֻצוּמִים.

וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, שֶׁזְּכִיתָ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּפִרְוֵשׁ אָמַר: "וְנֹאס הָאֵט אִיהָר צוֹ וְאַרְגָּן אִז אֵיף גִּי פֶּאֶר אֵיִף" (סִימָן מוֹהֲר"ן, סִימָן רַכָּה), "דּוּפֵיט אוֹיף מִיִּין כַּח", וּבְנֻדָּאֵי יִתְקַנְנּוּ רַבְנּוּ וְ"ל, עַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד תָּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם מוֹהֲרַנ"ת וְ"ל לְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: "אִם הֵייתָ תָּמִיד בְּשִׁמְחָה לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גִיְהֵנוּם", כִּי עַל-יַדֵּי הַשִּׁמְחָה יְכוּלִים לְצֵאת מִכָּל הַגְּלִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נה, א): "כִּי בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ".

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

גַּם אֲבִשֶׁר לָךְ כִּי יֵשׁ אֶצְלִי טֵיִפּוֹסִי שְׁעוֹרִים בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן בְּדַרְךְ נִפְלְאָה וְהַתְּחַזְּקוֹת נוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר מְחַזְּקִים מְאֹד מְאֹד, וּבְלוּלִים עִם הַרְבֵּה שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים, וּמִמֶּשׁ תְּחִיָּה אֶת עֲצֻמָּךְ, וּכְדָאֵי לָךְ אֶפְלוּ לְקִנּוֹת טֵיִפּ-מֵאֲשִׁינִי, אִם אֵין לָךְ, כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת אֱלוֹ הַטֵּיִפּוֹס אֲשֶׁר אֶתָּן לָךְ אִם תִּרְצֶה, וְאַקְנֶה שִׁיְהִיָּה, בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל כָּל הַלִּקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן.

(ד) מֵה יֵשׁ לָכֶם לְדַאֵג בְּשִׁאֲנֵי הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם, תִּסְמְכוּ עַל כַּח.
(ה) קִסְטוֹת.
(ו) רִשְׁמִקוּל.

שכא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי-קדושים ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, שָׁאֵר בְּשָׂרִי,
הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלֵנוּ
מִהַנְחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבֵךְ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְרֵאוֹת מִמְּכַתְּבֵךְ אֵיךְ
שָׂאָתָה מְחִזֵּק עֲצָמֶיךָ.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תּוֹרָה
וּתְפִלָּה בְּכָל יוֹם, שְׂזֶה עֲקָר הַתְּכַלִּית, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר הַתַּנָּא (אבות ו, ט):
"אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת
כִּי אִם תּוֹרָה [וּמִצְוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים", וּבְפָרֹט עֲכָשׁוּ בִימֵי בְּחֵרוּתְךָ
תְּקִים (איכה ג, כז): "טוֹב לְגַבֵּר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו", שֶׁתְּרַגֵּל עֲצָמֶיךָ
לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה, וְלִשְׁקֹד עַל דְּלִתוֹת שְׂעָרֵי הַרְחָמִים בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה
בְּכָל יוֹם, לְשַׁפֵּךְ נַפְשֶׁךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֵל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תְּשִׁיחַ
וּתְסַפֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ פְּאֶשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה עֲקָר הַשְּׂעִיר
וְהַפֶּתַח לְהַפְגִּס אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ (עֵין לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פד), וְאַל
תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֲתָה אֶת מְקוֹמֶיךָ
אֵל תַּנַּח.

כִּי כֵּל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, הַכֵּל בְּכֻלָּל הַצְּמִצּוּם בְּחִינַת
"מַלְכוּת" "לְבָנָה", שֶׁבָּאָה קִדְּם "הַחֲכָמָה" "הַשְּׂמֵשׁ" (עֵין שָׁם, חֵלֶק
א', סִימָן א), הֵינּוּ אִם מְחִזֵּק עֲצָמוֹ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, דִּיקָא
מְזֶה גִתְהוּיִם אַחֲר־כֶּף פְּלִים לְקַבֵּל חִיּוֹת אֱלֻקוֹת (עֵין שָׁם, סִימָן קפה)
וְזֶה פְּרוּשׁ (ויקרא טז, ב): "כִּי בִּעְנֵן אֲרָאָה", כִּי עֲקָר הַתַּגְּלוֹת אֱלֻקוֹת
הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי הָעֲנָן, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמִצּוּם, כִּי רַבּוּי אֹר גּוֹרֵם
וְכוֹ, אֵיךְ צְרִיכִים לְתַן כֹּחַ לְמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה, וְעַל-יְדֵי מַה? עַל-יְדֵי
הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד בְּכַח, הֵינּוּ כִּי בְּעֲנֵן הַצְּמִצּוּמִים יֵשׁ טוֹב וְלִהְפֹּךְ רַע,

כי עקר תכלית בריאת כל העולמות היתה כדי להפיר אותו יתברך, להסתכל בשכל והחיות אלקות שיש בכל דבר, אף דבר זה אי אפשר בתמידות, כי אם לאו, יתבטל לגמרי, והשם יתברך ברא אותנו בגי' אדם גושי עפר וקרוצי חמר, ודיקא מאתנו עולים שעשועים גדולים למעלה, כי אצל המלאכים הדבר הוא בתמידות, שדבקים בו יתברך, ואותנו ברא בעלי בחירה, ועקר הבחירה מחמת גדל הסתרת האמת ורפוי המגיעות והטרדות שעובר על כל אחד דיקא אם מחזק עצמו מכל בלבוליו, ויסוריו ודחקותו, וכוונת להשם יתברך, מזה נעשים דברים גבוהים למעלה (עי' לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ט), שעקר התענוגים והשעשועים של השם יתברך הוא רק שאנחנו מזה העולם השפל נגדל ונקדש שמו של השם יתברך, כמו שאומרים (בתפלת ראש השנה): "ואבית תהלה מגושי עפר ומקרוצי חמר", כי השם יתברך יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו', שעובדים אותו יתברך, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב, ואף-על-פי-כן עקר התענוג והשעשוע הוא רק כשעולה עבודה של העולם השפל הזה, עין שם, ומוכן ממילא, שכל מה שהאדם נמך ומתקרב להשם יתברך, נעשים מזה שעשועים גדולים, כמו שמובא בזהר הקדוש (יתרו טו): "כד אתי יתרו פדין אתייקר שמה דקדשא בריה הוא"א, כי דיקא כשרחוק כזה נתקרב, נעשים מזה למעלה דברים גבוהים.

וזה מה שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות לד): "מקום שבצלי תשובה עומדין, צדיקים גמורים אינם עומדים", כי דיקא מי שמנח בירידות ובתאוות מגנות, והוא שפל ומלא פגמים, כשזוכה לחוס על עצמו ולשוב להשם יתברך נעשים מזה שעשועים גבוהים, וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל, כששאלו אותו: למה יש לו שיכות לאפיקורסים אשר היו באומן, ענה ואמר "אז איינער פון זיי טוט זיך איין בייג צו השם יתברך, בייגען זיך אלע עולמות"ב, וכן הנה, שחזרו אחר-כך בתשובה שלמה כידוע לאנשי שלומנו, על-בן חזק ואמץ מאד מאד,

(א) כשקא יתרו אז התכבד שמו של הקדוש-ברוך-הוא.

(ב) כשאחד מהם משה את עצמו להשם יתברך, משים עצמם אז כל העולמות.

כי אִפְלוּ מי שֶׁהוּא בַּעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָאֵי שֶׁהֵן תְּכָלִית הַיְרִידָה, יְכוּל לְהִתְעַלּוֹת אִם יֵאָחַז עֲצָמוֹ בַּצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, וְכוּתוּ יַגֵּן עַלְיָנוּ.

חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד, הָעֵקֶר מֵצַד אֶחָד שְׂמֻחָה, שְׂזָכִינוּ לִידַע מִדַּעַת אֲמִתִּית וּפְשׁוּטָה כְּזוֹ, וּמֵצַד הַשְּׂנִי לְמִשְׁךְ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, כִּי שְׂמֻחָה וְהִתְבּוֹדָדוּת הֵם שְׁנֵי הַרְגָּלִים שֶׁצָּרִיף לִילֵךְ עִמָּהֶם תָּמִיד, וְעַל יָדָם יִזְכֶּה לְמָה שְׂיִזְכֶּה, שְׂזָה בַּעֲצָמוֹ שְׂתֵי הַבְּחִינּוֹת, מֵצַד אֶחָד: "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", שְׂזָה עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה וְתַעֲנוּג חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַשׁוֹפֵעַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמֵצַד הַשְּׂנִי: "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", בְּחִינַת תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל, שְׂזָה עֵקֶר הַצָּעֵקָה לְצַעֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", כִּי נִתְרַחֲקֵתִי מִמֶּךָ" וְכוּ', וְזֶה בַּעֲצָמוֹ תּוֹרָה וְתְּפִלָּה הַמוּבָא בְּפָנִים (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן א), כִּי תּוֹרָה הִיא הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת שְׂמֵאִירָה בַּשְּׂמֵשׁ 'מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ', וְתְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת צְמֻצוֹם, שְׂאִינוּ יוֹדְעַ כְּלוֹם, וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, שְׂעַל-יְדֵי-יְזֶה נִכְלָלֵת הַחַיִּית בְּנוֹ"ן, וְזוֹהִי מַעֲלַת הָעֲגִיזָן שֶׁל לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן כה).

עַל-פֶּן הָעֵקֶר מִכָּל הַצְּמֻצוּמִים וְהַיְרִידוֹת, הַקְּטָנוֹת וְהַנְּפִילוֹת, הַהִשְׁלָכוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת שְׂעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הָעֵקֶר — לְבַל יִפֹּל בְּדַעַתוֹ, רַק יִכְרַח לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְלִהְפֹּךְ יֵשׁ רַע בְּצְמֻצוּמִים, כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּסְתַּר מִמֶּנּוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, רוֹצֵה הַבַּעַל-דְּבָר לְהַפִּילוֹ לְגַמְרִי, כִּי "הֲלֹא אַתָּה רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁחֲשֵׁף לְךָ", וּבְאֵמַת הָעֵקֶר זֶה הַחֲשֵׁף כְּדֵי שְׂיֵאִיר לוֹ אַחֲר־כֵּן, כִּי בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהִדֵּר נְהוּרָא (שְׂבַת עז:), "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֵר" (בְּרֵאשִׁית א, ה), וְעִיז בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָן (חֵלֶק א', סִימָן כה) בְּסוֹפוֹ, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: וּבְזֶה טוֹעִים הַחֲסִידִים הַרְבֵּה, שְׂפִתָאֵם נִדְמָה לָהֶם שֶׁנִּפְלוּ מֵעֲבוֹדַת ה', וּבְאֵמַת אֵין זוֹ נְפִילָה כָּלֵל,

ג) צַדִּיקָה כְּתָרִים שֶׁל הַשְּׂמֻחָה.

ד) בְּהִתְחַלְתָּ חֲשׂוֹף וְאַחֲר־כֵּן אוֹר.

רק מחמת שְׁצָרִיכִין לַעֲלוֹת מִמְדַּרְגָּה לַמְדַּרְגָּה, וְאִז מִתְעוֹרְרִין מִחֲדָשׁ הַקְּלָפוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת, עֵינֵי שָׁם.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ גַּם מֵה שְׁאִיתָא שָׁם בְּפָנִים הַתּוֹרָה (סימן א), "וְהַתּוֹרָה נִקְרְאָת וְא"ו, שְׁהִיא צוּרַת מַקַּל, שְׁמַכְנִיעַ אֶת הַיָּצָר הָרַע שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשַׁעַע מִמֶּשׁ, וְהַעֲצָה לְהַכְנִיעַ אֶת הַיָּצָר הָרַע הִיא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה", כִּי ו' זֶהוּ שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה שְׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה שְׁבַע-לִפְּהָ שְׁצָרִיף לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, וּמַעֲלֵת לִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת יְדוּעָה כְּכַר בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, וּבְכַרְט בְּ"מַגִּיד מִיִּשְׂרָאִים", שְׁהֵם סוּדוֹת שְׁגִלָּה מַגִּיד מִן הַשָּׁמַיִם לְ"בֵּית יוֹסֵף" ו"ל, עֵינֵי שָׁם מִמַּעֲלַת לִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, וְרַבְּנֵנוּ ו"ל הַזֵּהִיר אֶת מוֹהַרְנֵי"ת ו"ל שְׁיַעֲסֵק בְּמְשָׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימן קפה), וְהַאֲרִיז"ל אָמַר שְׁעַל-יְדֵי מְשָׁנָה יִזְכֶּה לְנִשְׁמָ"ה.

וְהִנֵּה אִיתָא בְּסִפְרֵי יְצִירָה זֶוּו לְשׁוֹנוֹ: הַמְּשִׁיף אוֹת וְא"ו בְּהַרְהוּר וּבְרָא בּוֹ אֵיךְ, עֵינֵי שָׁם, וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ וְלָרְמֵז בְּזֶה דְרָכֵי עֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אִיתָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מִלְחַמַּת עַמְלָק הִיְתָה בְּחֲדָשׁ אֵיךְ, וְהִנֵּה כָּל מִלְחַמַּת עַמְלָק הִיְתָה שְׁהַכְנִיס סִפְקוֹת בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת יז, ז ח): "הַיֵּשׁ ה' בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין, וְיָבֵא עַמְלָק" וְגו', כִּי "עַמְלָק" בְּגִימְטְרִיָּה "סִפְק" כְּמוֹבָא, וְחֲדָשׁ אֵיךְ מְסַגֵּל לְהַכְנִיעַ אֶת הָאוֹיְבִים (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן רעז), וְעַל-כֵּן אֵיךְ רָאשֵׁי תִבּוֹת: אֵיךְ יִשׁוּבוּ יִבְשׁוּ רִגְעַ, וְהַשׁוֹנְאִים הַעֲקָרִים הֵם הַסְטָרָא אַחְרָא קְלַפַּת עַמְלָק, שְׁמַקְרַרְת מַעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְיְדוּעַ שְׁעָקַר הַכְּנַעַת הַיָּצָר הָרַע הוּא עַל-יְדֵי תּוֹרָה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן א), וְכְמוֹ שְׁאַמְרוּ חַכְמֵינוּ ו"ל (קְדוּשִׁין ל:): "בְּרָאֲתִי יָצָר הָרַע — בְּרָאֲתִי תּוֹרָה תְּבַלִּין כְּנִגְדּוֹ", וְעַתָּה נִבִּין אֵיזָה רְמֵז, "הַמְּשִׁיף אוֹת וְא"ו לְתוֹף הַרְהוּר וּמִשָּׁם יָצָא אֵיךְ", כִּי הַתּוֹרָה נִקְרְאָת וְא"ו, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר בְּפָנִים הַתּוֹרָה, וְצָרִיף לְהַמְשִׁיכוֹ בְּהַרְהוּר בְּמַחוּ, וּמִשָּׁם יָצָא אֵיךְ, כִּי עָקַר הַכְּנַעַת הַסְטָרָא אַחְרָא הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁמַכְנִיס בְּתוֹף מַחוּ, וּמִשָּׁם יָצָא אֵיךְ, כִּי בְּחֲדָשׁ אֵיךְ מְסַגֵּל לְהַכְנִיעַ הַשׁוֹנְאִים שְׁהֵם הַסְטָרָא אַחְרָא, וּבְסִפְרֵי הַמִּדּוֹת אִיתָא (אוֹת סְפִירַת הָעֶמֶר, סימן ג):

רפח אָשֶׁר שִׁכְב בְּנַחֵל

"לְעֹמֵר" רָאשֵׁי תְבוֹת מ'אִיגְרָא ר'מָה ל'בִּירָא ע'מִיקְתָּא", שָׂאז הַזְמַן
הַמְסַגֵּל לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנְאִים [הַמְסוֹר], וְתִהְיֶה לָהֶם מַפְלָה, וּבְכַוְנוֹת
הָאֲרִיז"ל אִיתָא, לְכוּן בְּפִרְכָּה שָׁם מ"ה, וְעֵינן (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן פב) שָׁם מ"ה בְּחִינַת אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ כְּסֹדֵר.

וְכָל זֶה כְּתִבְתִּי לָךְ בְּקִצּוֹר, כִּי יֵשׁ לְהָאֲרִיף בְּזֶה כְּדֵי שְׁתַּבִּין, אִיף
מֵרַב טְרֵדוֹתֵי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

שִׁכְב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׂשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אַחֲרֵי-קְדוּשֵׁים ה'תשכ"ט.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר, הַצְּמוּד
בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָאֲבָרָה הַשְׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלְתִּי, וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבְךָ בְּרִצּוֹנְךָ.

אַחֵי הַיָּקָר, חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ — תּוֹרָה
וּתְפִלָּה, שְׂזָה עֲקָר הַתְּכִלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת
ו, ט): "אֵין מְלֻיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כְּסָף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת
וּמְרַגְלִיּוֹת אֲלֵא תּוֹרָה [וּמִצְוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים".

וְעַקֵּר הַכֹּל — הַתְּחִיָּנוּת, לְהַתְּחִיָּק מְאֹד מְאֹד וּלְכַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ
מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, כִּי מִלֹּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
מִמִּלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכַל עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חֵיּוֹת
אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, "אִם אֶסְק שְׁמַיִם שָׁם אֲתָה וְאֲצִיעָה שְׁאוֹל הַגֶּן" (תְּהִלִּים

ח) מִנְּג גְּבַה לְבוֹר עִמָּךְ.

קלט, ח), על-בן איך שֶׁהוא אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וּמִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, יִכְרַח לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לִיְחִיד לְעֲצוּמוֹ מִקּוֹם פְּנוּי, וְלִשְׁפָּה שִׁיחַ וְתַפְלָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִף שֶׁגַם עַל זֶה מִנְחַת כְּבוֹדוֹת וְעֲצָלוּת גְּדוּלָּה, שֶׁהִבְעַל-דְּבָר מַנִּיחַ עֲצוּמוֹ לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ לְהַטּוֹתוֹ מִדְּרָךְ הַחַיִּים — דְּרָךְ הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא תַפְלָה, כִּי לְהַפְּךָ, כְּשֶׁמְרַגְּלִי עֲצוּמוֹ בְּכָל פַּעַם לִשְׁפָּה נִפְשׁוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבַר הַבֵּן לְפָנָי אָבִיו, אִזּוֹ שֶׁיַּעֲבֹרוּ הָעֲנָנִים דְּמַכְסִּינָן עַל עֵינַי, וְיִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק תְּמִיד בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּכַלִּית, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוֹל בְּעִבּוֹדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִכְפָּרְט בְּעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי עֵקֶר הַנִּצְחוֹן לְנִצָּחַת אֶת הַיָּצָר הַרַע הוּא עַל-יְדֵי תוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ ו"ל (קְדוּשִׁין ל:): "בְּרֵאתִי יָצָר הַרַע — בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּכַלִּין בְּנִגְדוֹ". וְעֵקֶר הַתּוֹרָה הוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ ו"ל (מְגִלָּה כז:): תִּלְמוּד גְּדוֹל שֶׁמְבִיא לִידֵי מַעֲשֵׂה.

וְלִזְכוּת לְקִיּוּם הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תַפְלוֹת, הֵינּוּ כָּל מַה שֶׁלּוֹמֵד יַעֲשֶׂה מִזֶּה תַפְלָה וּבִקְשָׁה שֶׁיִּזְכֶּה לְקִיּוּם מַה שֶׁלּוֹמֵד, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַח בְּמַלְחָמָה, וּמוֹהַרְנֵי תָּ ו"ל, מִפְּרֵשׁ דְּבָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ: "מֵאֵן נִצַּח? מֵאֵן דְּאֶחִיד מְאֵנָּה דְּקַרְבָּא בְּיְדוּהֵי"א. וְהַקְּשָׁה מוֹהַרְנֵי תָּ ו"ל, שֶׁלְּכֹאֲוָרָה קִשִּׁית הַזֶּהר אֵינָה מוֹבְנָת: מֵאֵן נִצַּח, הֲלֹא יְכוּלִים לְרֵאוֹת מִי הַמְּנַצֵּחַ, כְּמוֹ שֶׁבְּכָל מַלְחָמָה מִי שֶׁהִכְנִיעַ אֶת שׂוֹנְאָיו הוּא הַמְּנַצֵּחַ, וְכֵן תּוֹרוֹן הַזֶּהר גַּם-בֵּן אֵינוֹ מוֹבְנֵן שֶׁפְּרוּשׁ מִי שֶׁאוֹחֵז כְּלֵי זֵינוֹ בְּיָדוֹ הוּא הַמְּנַצֵּחַ, אֲדִרְבָּה בְּכָל מַלְחָמָה כְּשֶׁכָּבַר הַנִּסּוּי אֶת הַשׂוֹנֵא וְהִרְסוּהוּ לְגַמְרֵי, כְּבָר מַנִּיחִים אֶת כְּלֵי הַזֵּין מִהֵיָּדִים? וְאִם-בֵּן מֵהֵי פִּנְתַּת הַזֶּהר, שֶׁכָּל הָאוֹחֵז כְּלֵי זֵינוֹ בְּיָדוֹ הוּא הַמְּנַצֵּחַ, אִף מִפְּרֵשׁוֹ עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַרְנֵי חֵלֵק א' סִימָן ב', כִּי עֵקֶר כְּלֵי זֵינוֹ שֶׁל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא הַתְּפִלָּה, וְכָל הַכְּבוּשִׁים שֶׁיִּכְבֹּשׁ וְכָל הַמַּלְחָמוֹת שֶׁיִּלְחָם, הַכֹּל עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה, כִּי חֻכְמֵינוּ ו"ל הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (עֵין בְּמִדְרַשׁ שַׁחַר טוֹב כב, כ): אֵין כְּחִנּוּ אֵלָּא בְּפֹה, וְרַק זֶה הַכְּלֵי זֵין לְנִצָּחַת הַכֹּל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ ו"ל (עֵין

(א) מִי הַמְּנַצֵּחַ? מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת כְּלֵי הַקְּרֵב בְּיָדוֹ.

בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה סה, סִימָן כ): "בְּזִמְנֵי שֶׁהַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב אֵין יְדֵי עֲשׂוֹ שׁוֹלְטוֹת", כִּי עֶקֶר עֲבוֹדַת הָאֲבוֹת וּבִפְרֹט יַעֲקֹב, הָיָה לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְהַסְתַּכֵּל בְּחֵיוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר שֶׁמְחִיָּה אוֹתוֹ הַדְּבָר, וְזֶה הָיָה עַל-יְדֵי תַפְלָה שֶׁהִיא בְּחֵינַת מַלְכוּת, כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה מִמְלִיךְ עַל עֲצָמוֹ מְלִיךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהַפְּרֵךְ עֲשׂוֹ שֶׁהוּא כָּלֵל הַכּוֹפְרִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, יִמַּח שְׁמֵם, אֵינֶם חַפְצִים בְּתַבּוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי יח, ב): "לֹא יַחֲפֹץ כְּסִיל בְּתַבּוּנָה, כִּי אִם בְּהַתְּגַלוֹת לְבוֹ", כִּי אֵינֶם מְאַמִּינִים שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר חֵיוֹת אֱלֹקוֹת, וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה (בְּרֵאשִׁית כז, כב): "וְהַיְדִים יְדֵי עֲשׂוֹ", בְּחֵינַת מַה שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ח, יז): "וְאֶמְרָתְךָ כֹּחִי וְעֲצָם יְדֵי עֲשֵׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה", כִּי נִדְמָה לָהֶם כִּי הַכֵּל טָבַע וְתִלּוּי בְּיָדוֹ, כְּאֵלוֹ בְּיָדוֹ הַכֵּל, וּבְאֶמֶת גַּם "הַטָּבַע" שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיָּה "אֱלֹקִים", הוּא הַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, אֵךְ מִחֲמַת שְׁנוֹשְׁתֵּלְשֵׁל מִשֵּׁם אֱלֹקִים שֵׁם הַדִּין כְּמוֹכָא, וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ שֶׁיְכוֹל לְטַעוֹת אַחֲרֵי שֶׁכָּלוּ הַמְשַׁבֵּשׁ וְלַחֲשֹׁב כְּאֵלוֹ מִשְׁהוֹ תִּלּוּי בְּיָדוֹ. וּבְאֶמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְכָל הַסְתַּרָּה שֵׁם מְסַתֵּתֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא א, א) וַיִּקְרָא בְּאֵלֵי"ף זְעִירָא, וּמוֹכָא בְּסַפְרֵי תַלְמִידֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב: לְרַמּוֹ שֶׁבְכָל מְקָרָה שֵׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם גְּנוּז, וּלְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תַפְלָה, שֶׁהִיא בְּעֲצָמָה אֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֵינִי מִתְפַּלֵּל נִמְצָא שֵׁישׁ לִי אֱמוּנָה, וְכֵן מַה שֶׁמְחַזֵּק עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּתַפְלָה, מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר אוֹר הָאֱמוּנָה שֶׁמְאִיר מְאֹד, שֶׁהוּא אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ, וְזֶה בְּזִמְנֵי שֶׁהַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב — שֶׁעוֹסֵק בְּתַפְלָה, אֵז אֵין שׁוֹלְטוֹת יְדֵי עֲשׂוֹ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַכְּפִירוֹת שֶׁל טָבַע וְכֹחֵי וְעֲצָם יְדֵי עֲשֵׂה אֵת הַחֵיל הַזֶּה.

וְעַתָּה נַחֲזֹר לְדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי עֶקֶר כְּלֵי הַזִּין שֶׁל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא הַתַּפְלָה, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְלַחֵם מְלַחְמָה זוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו עִם קְלַפַּת עֲמֶלֶק שֶׁהוּא יוֹצֵא מֵעֲשׂוֹ, שֶׁמוֹכָא שֶׁמְכַנִּים כְּפִירוֹת

וּסְפָקוֹת בְּאָדָם, כִּי עֲמֶלֶק בְּגַמְטְרִיָּה סִפֵּק: "הַיֵּשׁ ה' ... אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז, ז), וְעַקֵּר הַנִּצְחוֹן הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר שֶׁל הַתְּפִלָּה הוּא חֵץ לְסִטְרָא אַחְרָא, כַּמּוּבָא בְּמָה פְּעָמִים בְּתַקּוּנִים, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִדְבָר לְהֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מְגַלָּה בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבוֹ, שֵׁשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, מֵה שְׂאִין בֶּן הַסִּטְרָא אַחְרָא שְׂרוּצָה, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַסְתִּירוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְזֶה פְּרוּשׁ הַזֶּהר הַקְּרוּשׁ: מֵאן נִצַּח — מִי הַמְּנַצֵּחַ, מֵאן דְּאֶחִיד מְאָנָא דְקַרְבָּא בְּיְדוּהִי — מִי שְׂאוּחֻז אֶת כְּלֵי זֵינוּ בְּיְדוֹ תָּמִיד, זֶה עַקֵּר הַנִּצְחוֹן — לְשַׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה וְלִשְׁפֹּף נִפְשׁוֹ בְּכָל פֶּעַם לְהֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהֶאֱמִין שְׁבִכָּל דְּבוּר תּוֹרָה וּבְכָל דְּבוּר תְּפִלָּה מוּצָאִים הַרְבֵּה מִשְׂרֵשׁ קְדֻשָּׁתוֹ, אִף שְׂעֲדִין אֵינוּ רוּאָה כְּלוּם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד.

וּבְכַפְרֵט אַתָּה שְׁהַנְּךָ עוֹד בְּשָׁנָה רֵאשׁוּנָה שְׁלֵאֲחַר הַנְּשׁוּאִין, אֲשֶׁר עֲדִין הַכְּסוּפִים וְהַרְצוּנוֹת שְׁלֵךְ עוֹד לֹא נִתְקַרְרוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, מְעַבְּדַת הֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ, וַיֵּשׁ לָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, רְצוּנוֹת טוֹבִים וְכְסוּפִים רַבִּים לְהֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הָעַקֵּר — לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּרְצוּנוֹת חֲזָקִים, וְלִגְלוֹת כָּל מְצַפּוּנֵי לְבוֹ לְהֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ וְכָל מֵה שְׂעוּבָר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַכָּל לְכָל תְּסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם אַחִיו, וְאִז דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׂאָר בְּעַבְּדַת הֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהַעֲקֵר לְחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, וּכְמוֹ שְׂאָמַר פְּעַם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא זָכָה לְכָל מְדַרְגוּתוֹי רַק עַל-יְדֵי שְׁחִזְק עֲצָמוֹ יָמִים וְשָׁנִים, וְכֵן תְּחַזֵּק עֲצָמְךָ, וְאִף שְׁבִין כֶּף וּבִין כֶּף יַעֲבִרוּ יָמִים וְשָׁנִים, וְיִדְמָה לָךְ שְׂאִין אַתָּה פּוֹעֵל כְּלוּם, תִּדַע וְתֶאֱמִין, שְׁכָּל יְגִיעָה וַיְגִיעָה וְרִצּוֹן וְכְסוּפִים טוֹבִים, וּבְכַפְרֵט תּוֹרָה וְתְּפִלָּה, אֵינָם נֶאֱבָדִים כָּלֵל וְכָלֵל, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּזֶהר (תְּרוּמָה רנ:): "לֵית רְעוּתָא טְבָא דְאִתְאַבֵּיד"ג

וְהַעֲקֵר שְׁתַּדְּבַר בְּכָל יוֹם עִם חֵבֵר טוֹב בְּעַבְּדַת הֵשֵׁם יְתַבְּרֵךְ וְתַקִּים: "וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְכַמּוּבָא בְּצַעֲטֵל קָטָן מְרַבְּנוּ בְּעַל

ג) אֵין רִצּוֹן טוֹב שְׁנֹאֲבֵד.
ד) זֶה מְזֶה.

ה"נעם אלימלך" (סעיף יג) וכן הוא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר), חלק א', סימן לד), כי בזה העולם צריך הרבה דבורי התחזקות, לחזק איש את רעהו שישאיר קים בעמוד חזק ולא יפל משום דבר, וכמוכא בזהר הקדוש: "זכאה מאן דקאם ביהוה עלמא בלא כסופא", הינו שתקן עצמו בזה העולם, "זכאה מאן דקאם ביהאי עלמא בעמודא תקיפא", שאינו נופל משום דבר שבעולם רק מחזק עצמו, ואמיתי שמשמע ששתי המימרות הללו תלויות זו בזו — כפי שהאדם מחזק עצמו בזה העולם בתורה ותפלה, ואינו נופל בדעתו משום דבר שבעולם, בן זוכה אחר-כך להכנס בעולם העליון בלי בושה, והשם יתברך יזכנו לעבדו באמת ובתמים, כי עקר הכל הוא — תמימות ולסלק שכל עצמו לגמרי, ולעשות כמו שהורנו רבנו ז"ל בספריו הקדושים, ואז נזכה להגיע לתכליתנו הנצחית.

הדורש שלומך...

שכג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר אחר-קדושים ה'תשכ"ט.

אך טוב וחסד ירדפו לאהובי, אחי, חמדת לכבי, האברך היקר לי מאוד, ר' ... שיחיה נצח.

זה כמה שבועות עוד קדם הפסח שלחתי לך את חלק ה"לקוטי-עצות המשלש" אשר היו תחת ידי, וצדין איני יודע אם קבלתם, על-כן אבקש ממך לכתב לי אם הגיע לך, וכשתזכה להדפיסם בקרוב, בעזרת השם יתברך, אבקש ממך שתשלח לי החדשים, גם

(ח) אשרי מי שזכנס ועומד בעולם העליון בלי בושה.
(ו) אשרי מי שעומד בזה העולם בעמוד חזק.

תראה לשלח לי "ספורי-מעשיות" שהדפסת, שהבטחת לי בשעה ששלחתי לך את השיחות והרמזים להדפיסם.

אחי היקר! חוק ואמץ מאד בעסק הקדוש והנורא — הדפסה, שאין למעלה מזה, כי ידוע לנו שהוא ענין המשכת אורו של רבנו ז"ל בעולם, ובפרט ספר ה"לקוטי-מוהר"ן" תמסר נפשך להדפיסו במהדורה נהדרת מאד אשר לא היתה כמותה עד עכשו במהדורה מגדלת, כאשר היה בראוני, אף לא אסתיעא כידוע לך.

והעקר תרגיל עצמך להיות תמיד בשמחה, שזכית כבר להוציא לאור כמה ספרים קדושים מספרי רבנו ז"ל, וזכית להיות כבר כמה פעמים על ציונו הקדוש, והנך זוכה לשכת בארץ הקדושה, אשר מכל זה יתרחב לך ודעתך, ולתן תודה והודאה תמיד להשם יתברך, ועל-ידי-זה יפתח לך ופיך לשפך נפשך על להבא בתפלה והתבודדות, שזה עקר הכל — ליחד לעצמו מקום פנוי ולשפך נפשך אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, הכל לכל תספר לפני השם יתברך, כי אין שום מנוס בזה העולם העובר, כי אם אליו יתברך המלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות השם יתברך, ורק זה עקר התכלית מכל התכליתין — לדבר עם השם יתברך כאשר נדבר בינינו זה כמה ימים ושנים, וצריכים על זה חזוק בכל יום מחדש, כי תפלה היא מהדברים שצריכים חזוק, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות לד:), כי דיקא על מעלת הענין הנשגב והנורא — התבודדות, מתפשט מאד מאד הפעל-דבר לבלי להניח ולבלי לעשות לעצמו זמן פנוי, ובתחבולות תלחם עם יצרך ותשפך נפשך אל השם יתברך מדי יום ביומו, ובעקשנות ובתקיפות גדולה, ואז טוב לך לנצח, גם תמסר נפשך לומר בכל לילה תקון חצות,

ועל-ידי-זה תתבטלנה כל צרותיך, ואמרת פֶּעַם רָמְזוּ נָאָה: חצו"ת ראשי תבות: ת'אמר ח'צות ו'יתבטלו צ'רותיך, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

הדורש שלומך...

ואבקשך להזכירני תמיד במקומות הקדושים, ושאַזְכֶּה לְצֵאת מהגלות הזו ולנסע לארץ ישראל, ו"לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כו, ד).

שכד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אָמֵר ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשֵׁי הַיָּקָר, הַשׁוֹתָה בַּצָּמָא מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מכתבך קבלתי, ולהשיבך דברי אמת, הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם והפך בהם דכלא בהם — עצות ודרכים ישרות והתחזקות עצומה, ומה שעובר עליך, תקיים מה שפרש רבנו ז"ל (לקיט"מוהר"ן, חלק שני בתחלתו בהשמטה) על פסוק (תזקאל לג, כד): "אחד ה' אברהם", שאברהם אבינו עבד את השם יתברך בבחינת "אחד", ולא הסתפל על שום מונע ומעכב הן מבית ומכל שפן מאחרים, כי עקר התכלית הוא לדבק עצמו באחד יחיד ומיוחד בהשם יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, וכשדבוק בו יתברך, אז אינו רואה שום בר'יה, וכך צריך להרגיל עצמו עוד קדם שאוחז במדרגת הדבקות — לבלי לבלבל עצמו משום בר'יה.

ויפרשתי פעם (משלי כא, יד): "מתן בסתר יכפה אף", אם יתן את עצמו בסתר שִׁסְתִיר עצמו מבני-אדם, אז יכפה אף, שהם הדיינים, כי

עקר הדינים הוא על-ידי אחרים שמצערים אותו, ורוצים להשליכו ולהפילו מדרך האמת שקבל מהצדיק האמת, ועקר העצה על כל הבזיונות — לדם ולשתק, כי זה עקר התשובה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו), וזה יותר טוב מאלפים ורכבות תעניות כמוכא בספרי מוסר, כי על-ידי התענית מחליש גופו ומחו בעבודת השם ותברך, ועל-ידי שמקבל באהבה כל הפא עליו ובפרט הבזיונות והחרפות, אזי נחשב כאלו התענה הרבה תעניות, כי באמת על כל חטא ועון צריכים על-פי האריו"ל והרוקח ושאר קדמונים להתענות הרבה מאוד תעניות עד שיתקן הפגם, כמו פגם הברית שצריך פ"ד [שמונים וארבע] תעניות וכן הפא על הנדה — ג"ט [חמשים וחשע] תעניות, וכן על פעם אחד וכו', וכמו שכתוב באריכות בשער רוח-הקדש בדברי האריו"ל, ועל-ידי שמקבל על עצמו בשמחה את הבזיונות והחרפות, נחשב כאלו התענה, וזה יותר נקל מכל התעניות, אף שעל-פירב זה בעצמו קשה עליו מאוד מאוד, כי מר לו מאוד מאוד מדבוריהם שמדברים סרה על הצדיק ואנשיו, אף-על-פי-כן מה טוב לישוב עצמו, שהלא סוף כל סוף אני יודע בעצמי את פגמי טוב יותר לקבל עלי כל הבזיונות והחרפות בזה העולם ממה שישאר לי לעולם הפא, ופעם בשעת המחלקת הגדולה שבזו וחרפו מאוד את כל אחד מאנשי שלומנו בבזיונות ובחרופים רבים, אמר להם מוהר"ן ת"ו"ל, שקל מי שיחזק עצמו לא יהיה מרואי פני גיהנום, ובדאי זה נוגע בכל דור ודור, והבן.

וימה טוב ומה נעים לברח תמיד מכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות אל השם ותברך, שייחד לעצמו מקום מיחד ופנוי מבני-אדם וישפך נפשו אליו ותברך, וכל מה שעובר עליו יספר להשם ותברך ויקים מה שאמרו חכמינו ז"ל על הפסוק (שמות יד, י): "ופרעה הקריב" — שהקריב לבם של ישראל לאביהם שבשמים (עין שמות רבה, פרשה כא, סימן ה), דהינו מכל המרירות, היסורים, הדחקות והבלבולים שעוברים עליו מהמתנגדים, אין שום מקום לברח אלא אל השם ותברך, (לא שתפל בדעתך, ותהיה נסוג אחור לגמרי, ותהיה, חס ושלום, ברגז עם השם ותברך כביכול, אדרבה

צָרִיף לִידַע שְׁזָה הַכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ שְׁרוּצָה לְקַרְבוֹ, וְדִיקָא זֶה שְׁלוּחְצוֹ
עַד הַקִּיר, שְׁרוּצָה דִּיקָא שְׁיִתְיַשֵּׁב הָאָדָם שְׁאִין לוֹ מְנוּס כִּי אִם אֵלִיו
(יִתְבַּרֵּךְ), וְעַל-יַדֵּי הַעֲוֹנוֹת שְׁפָגַם הָאָדָם, עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְלַבֵּשׁ בְּבִגְדֵים
צוּאִים שְׁמַבְדִּילִים בֵּינוֹ לְבֵין הַקְּדוֹשָׁה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן
יד), וְהֵם הֵם אֵלֹו הַמְּנִיעוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו.

וְעַקֵּר עֲבוֹדַת הָאָדָם — לְהַפְּשִׁיט מֵאִתּוֹ אֵלֹו הַבְּגָדִים הַצּוּאִים,
שְׁמַשֵּׁם כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְזֶה זוֹכִים עַל-יַדֵּי שְׁמַקְטִין עֲצָמוֹ הֵינוּ עֲנוּה, וַיֵּשׁ
אֲרַבַּע בְּחִינוֹת שֶׁל שְׁפָלוּת: לְפָנֵי גְדוּלִים מִמֶּנּוּ, לְפָנֵי בְּנֵי-אָדָם כְּעַרְפּוֹ,
לְפָנֵי קְטַנִּים מִמֶּנּוּ, וְגַם לְפָנֵי עֲצָמוֹ צָרִיף שְׁיִקְטִין עֲצָמוֹ, עֵין שָׁם, וְכָל
זֶה זוֹכִים עַל-יַדֵּי תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת — לְשַׁבֵּר לְכַבּוֹ בְּחִרְס לְפָנָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וַיְהִיָּה כְּתוֹלַעַת הַרוֹחֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ, בְּנֹדָאֵי כְּשִׂאוֹחוֹ בְּזוּה, אִז
אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ פְּטוּטֵי עוֹפוֹת טְמֵאִים שְׁמַחְלִישִׁים דַּעְתּוֹ וְרוֹצִים לְרַחֵקוֹ,
כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ בְּעֲצָמִי שֶׁכָּל זֶה מַחְמַת פְּגָמֵי הַמְּרַבִּים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה
שְׁשָׁב בְּכָל פַּעַם בְּפָרֵט כְּשְׁעוֹבְרִים עָלָיו אֵילֹו יִסּוּרִים מִבְּעַל בְּחִירָה,
הוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה, עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ בְּכָל פַּעַם הַבְּגָדִים
הַצּוּאִים, עַד שְׁבַמְשָׁף הַזְּמַן יְהִיָּה נָקִי לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְלֹא יְהִיָּה הַפֶּסֶק
בֵּינוֹ לְבֵין הַקְּדוֹשָׁה, וּמִמִּילָא יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּסַכִּים, כִּי
מֵאֲחַר שְׁדָבוּק כְּבָר בְּקְדוֹשָׁה, וְכָל זְמַן שְׁאִין אֲתָה מְבִינוֹ בְּשָׁכַל חִזָּק
עֲצָמָךְ בְּאִמוּנָה, שְׁכַף הָאֲמֵת אִם תִּשְׁתַּק וְלֹא תִשָּׁיב לְמַחְרַפְיָךְ דְּבָר,
אִז סוּף כָּל סוּף תִּגִּיעַ לְכָל זֶה, וַיִּמְחַלּוּ כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, וּבְנֹדָאֵי קִשָּׁה
וְכַבֵּד לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵת הָעַל הַכְּבֹד שֶׁל בְּזִיוְנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּם, אַף
לְהַפִּיף אִם יוֹדְעִים וּמֵאֲמִינִים שְׁ"זוֹ כָּל תְּקִנְתִּי וְתִקְנֵתִי", אִז לֹא כְּבֹד
כְּלוּם.

אֲחֵי הַיְקָר! שְׁמַע בְּקוֹל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהִזְהִירָנוּ בְּיֹוֹתֵר עַל הַתַּפְּלָה,
וְלֵךְ בְּמָקוֹם מֵיַחַד שְׁאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ אוֹ בְּמִרְתֵּף אוֹ
בְּשִׁדְדָה וְכוּ', וְתַצְעַק וְתִשְׁפֹּף נַפְשָׁךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּקוֹלוֹת וּבְכַצְעָקוֹת,
וְתִבְכֶּה לְפָנָיו מִמָּשׁ כְּיֶלֶד שְׁבוּכָה לְפָנֵי אָבִיו, וְאֵל תַּפַּל בְּדַעְתָּךְ
מֵשׁוּם דְּבָר, וְתִתְנַהֵג כְּךָ בְּדַרְךְ עֲקֻשָׁנוּת, אַף שְׁאִין אֲתָה מְרַגֵּשׁ עַדִּין
שׁוּם דְּבָר, תִּבְכֶּה וְתִשְׁפֹּף נַפְשָׁךְ כַּמֵּים לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי רַק זֶה עַקֵּר

הַתְּכַלִּית — לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר הַכֹּל לְפָנַי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ תָּמִיד, וּתְקַיֵּם (וַיִּקְרָא כֹּה, יב): "וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַלֵּל אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹקָיו", כִּי עַל-יְדֵי שְׁמֵרְגִיל עֲצָמוֹ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְדְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי רוֹאֶה אֶת אֹר הַשְּׂכִינָה הַחוּפֵף עָלָיו, וְהוּא בְּאִמְצָע, וְנִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁת אֹר הָאֱמוּנָה, אֹר הַשְּׂכִינָה, וְצָרִיף לִהְיוֹת שֵׁם תָּמִיד, וְזֶה "מִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא" — כִּי יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְרֹאוֹת אֶת הָאֱמוּנָה הַשׁוֹכֵנֶת סְבִיבָיו, וְזֶה "לֹא יִחַלֵּל אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹקָיו" — שְׂיִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְהִתְנַהֵג בְּקִדְשָׁהּ, וְלֹא יִחַלֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹקָיו, כִּי "דַּע לְפָנָי מִי אַתָּה עוֹמֵד" (צִדָּה לְדָרָךְ יב) — לְפָנַי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה "כִּי נִזְר שְׁמֵן מִשְׁחַת אֱלֹקָיו עָלָיו אָנִי ה'" (וַיִּקְרָא כֹּה, יב), כִּי שְׁמֵן מְרִמּוֹ עַל הַדַּעַת וְהַדְּבָקוֹת (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד), כִּי צָרִיף לִידַע כִּי נִזְר ה' עָלָיו שֶׁהוּא הַדַּעַת וְהַדְּבָקוֹת, כִּי הָעֶקֶר הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שְׁמֵרְגִיל עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, אֲזִי חַי חַיִּים טוֹבִים, כִּי עָקֵר הַחַיִּים הוּא הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (חֲבָקוּק ב, ד): "וְצִדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה", כִּי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ נִקְרָא חַי הַחַיִּים, וְכָל מִי שֶׁנִּכְלָל בּוֹ, גַּם-כֵּן חַי חַיִּים טוֹבִים (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כֹּה), וְהַתְּפִלָּה וְאֱמוּנָה הֵן תְּלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יְדִיו אֱמוּנָה" וְתַרְגוּמוֹ: "פְּרִיטֵן בְּצִלוֹ" כִּי כְּשֶׁמֶתְפַלֵּל, נִמְצָא שְׁמֵאֲמִין שְׂיֵשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים שְׁשׁוֹמֵעַ דְּבוּרָיו (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְכָל הַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בְּאֱמוּנָה, וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אֱמוּנָה", וְהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְלַכֵּת בְּכָל זֶה, וְלִהְיוֹת דְּבוּקִים בְּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

שְׁכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשכ"ט, נִצַּח שְׁבַנְצַח לְמִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֹסִיד הַעוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אָחִי הַיְקָר! מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֶתְּהִי חֹזֵק בְּאַמְתּוֹ וּבְאַמוּנָהּ, כִּי זֶה הָעֵקֶר — לְהִיּוֹת חֹזֵק תָּמִיד בְּעַמּוּד תִּקְיָה, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יִפִּיל אוֹתְךָ בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי כָּל אֵלּוֹ הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת, הַקְּטָנוֹת וְחַלְיֹשׁוֹת הַדַּעַת, הַכֹּל מִהַבְּעַל-דְּבָר הַרוּצָה לְהִטְבִּיעַ אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי כָּל זֶה תִּנְקֹט בְּיָדְךָ — שֶׁהֵעֵקֶר הוּא הַתְּקַרְבוֹת לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְאִף שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד, וְעָבַר מֵהַ שְׁעָבֵר וְאִף אִם הוּא הָאֲמֵת כֹּף, עַל-כָּל-פְּנִיָּם אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ וּלְהִתְרַשֵּׁל בְּשׁוֹם אִפְּן, עַל-כָּל-פְּנִיָּם יִתְחִיל עֲכָשׁוֹ מִחֲדָשׁ, כִּי שׁוֹמְעִים רַק לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, כִּי רַחֲמֵי יְתַבְרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וּבְפָרֵט מִי שֶׁנִּתְעוֹרַר כְּבָר פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר וְכו'.

וְהֵעֵקֶר לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר שֶׁהוּא שַׁעַר וּפְתַח הָאָדָם, וּכְמוֹ שֶׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כט), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבֹרִים שֶׁזֶה בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים, הֵינּוּ תִקּוּן הַדְּבֹר, עֵינַי שֶׁם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרוֹמַם הַדַּעַת וְהַמַּחַשְׁבֵּה שֶׁל הָאָדָם, וּכְשֵׁי לֹא דַעַת, הֵינּוּ קִדְשַׁת הַמַּחֲשָׁבָה, אִזּוֹכָה לְתַקֵּן הַבְּרִית, כִּי עֵקֶר פָּגָם הַבְּרִית נִתְהַוָּה מִהַמַּחֲשָׁבָה וְהַרְאָיָה, וּכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חַכְמֵינוּ ז"ל (בְּמִדְבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה י', סִימָן ב, הוּבָא בְטוֹר, אֵרַח חַיִּים, סִימָן א): "הָעֵינַי רֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכָלִי מַעֲשֶׂה גוֹמְרִים", וּכְשֶׁהָאָדָם שׁוֹמֵר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ מִהַרְהוּרִים רָעִים, אִזּוֹ נִצַּל מִפָּגָם הַבְּרִית, וְעֵקֶר קִדְשַׁת וְהַתְרוֹמְמוֹת הַדַּעַת הוּא עַל-יְדֵי הַדְּבֹר שֶׁנִּקְרָא בְּגָדִים לְבָנִים, כִּי לְהַפְּךָ עַל-יְדֵי דְבֹרִים פָּגוּמִים, אִזּוֹ גוֹרֵם דָּם נִדָּה לְשִׁכְיָנָה שֶׁהוּא הוּא הַדְּבֹר, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַדְּבֹר, אִם שׁוֹמֵר פִּיּוֹ, וְאֵינּוּ מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים — לְשׁוֹן-הָרַע,

אֲשֶׁר שָׁכָה בְּנַחֲל רִצְוֹ

רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, אִזּוֹ זֹכָה לְתַקֵּן הַדַּעַת, וְעַקֵּר הַדַּעַת מִוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל כַּמָּה פְּעָמִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים ד, כֹּא, רנ), לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹכָתוֹ, שְׁזָה שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ (וַיִּקְרָא כֹא, י): "וְהִכְהִין הַגְּדוֹל מְאֹחִיו אֲשֶׁר יוֹצֵק עַל רֵאשׁוֹ שְׁמֵן הַמְּשֻׁחָה וּמֵלֵא אֶת יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת הַבְּגָדִים, אֶת רֵאשׁוֹ לֹא יִפְרַע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם".

"וְהִכְהִין הַגְּדוֹל מְאֹחִיו" — מְרַמֵּז עַל הַצַּדִּיק וְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכִמּוֹ שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו'ל (מוֹעֵד קָטָן י), וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לֹא, וְחֶלֶק ב', סִימָן פֶּט): "כִּי שִׁפְתַי כֹּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" (מְלֶאכִי ב, ז), אִם הָרַב דּוּמָה לְמִלְאָף ה' צָבָאוֹת, אִזּוֹ תוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ (מוֹעֵד קָטָן יז), כִּי הוּא בְּחִינַת דַּעַת, כִּי דְבוּק בְּאֱלֻקִּים חַיִּים, וְזֶה "אֲשֶׁר יוֹצֵק עַל רֵאשׁוֹ שְׁמֵן הַמְּשֻׁחָה" (וַיִּקְרָא כֹא, י), שְׁזֵוּ בְּחִינַת דַּעַת, וְכִמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כֹּא), שְׁמֵן זֶה הַדַּעַת, כִּי הַצַּדִּיק דְבוּק בְּדַעַת הַעֲלִיּוֹן בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִיף זֹכָה לְזֶה? עַל-יְדֵי "וּמֵלֵא אֶת יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת הַבְּגָדִים" כַּנ"ל, שְׁבְּגָדִים מְרַמְזִים עַל הַדְּבֹר, וְאִם שׁוֹמֵר הֵיטֵב אֶת הַדְּבֹר, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה גַּם "וְרֵאשׁוֹ לֹא יִפְרַע" — אִם רְצוֹנָף שְׁלֹא יִפְרַע רֵאשׁוֹ הֵינּוּ שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל מַחֲף, אִזּוֹ תְּקִים "וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם" — שְׁלֹא יִפְגֵּם בְּדְבֹר פִּי, כִּי אֵיתָא בְּסִפְרֵי מוֹסֵר (וְהוּבָא גַם-כֵּן בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), כִּי הַדְּבֹר פֶּה תְּלוּי בְּבְרִית, כְּפִי שְׁמַקְדֵּשׁ אֶת דְּבֹרוֹ, כֵּן זֹכָה לְתַקֵּן הַבְּרִית, בְּרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וּבְזֶה תִּתְפָּרֵשׁ גַּם-כֵּן הַמְּסוּרָה (חֲסֵד).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָף...

שְׂכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעֵי לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפִץ
וּמְשֻׁתָּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַשּׁוֹתֶה מֵהַנְּחָל הַנוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אָחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד! וְעַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת תִּפְרָשׁ שִׁיחֲתֶךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין שׁוֹם מְקוֹם לְנוֹס
מִפְּגַעֵי הַזְּמַן רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ,
וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלִזְכוּת לַחַיּוֹת חַיִּים
נִצְחָיִים בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֶקֶר תְּלוּי בְּשִׁמְרִית וּקְדֻשַׁת שְׂבָעַת הַגִּירוֹת,
לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל חוּץ מִהָאֲרָבֶע אַמּוֹת, הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת — שְׁלֵבֵל יִסְתַּפֵּל
עַל שׁוֹם בְּרִיָּה אֵף אִם עוֹשֶׂה כָּל הָעִבּוּדוֹת שְׂבָעוֹלָם, וְגִדּוֹל מְמַנּוּ
אֲלָפִים וְרַבָּבוֹת פְּעָמִים, אֵל יִפֹּל בְּשׁוֹם אֵפֶן בְּדַעְתּוֹ, וַיִּשְׁמַח עֲצָמוֹ
עִם נִקְדוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֵׁשׁ לוֹ בִּיְהוּדוּת, וּכְמוֹ שֶׁהִתְנַהֵג הַתָּם הַקְּדוּשׁ,
שְׂאָמֵר: וְאִם הָאֵב אֵיךְ מֵיט יַעֲנֵעֵם דָּאס אִיז מֵיין מַעֲשֶׂה אֹן דָּאס אִיז
יַעֲנַעְמָסִי (עֵין סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט), עֵין שָׁם; וּמְכַל שְׁכֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת
— לְבַל יִסְתַּפֵּל עַל אַחַר שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר מְמַנּוּ, כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן בְּפִשְׁיטוֹת יִזְהַר מְאֹד לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עִם עֵינָיו חוּץ מִהָאֲרָבֶע
אַמּוֹת, וּבְכִפְרֵט כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּרַחוּב, לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים, שֶׁהוּא
עוֹן פְּלִילִי, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנּוּ יוֹנָה (שְׂעִרֵי תְּשׁוּבָה, שְׂעַר א', אוֹחִיוֹת ו
ח): הַמְּסִתַּפֵּל תְּמִיד עַל נָשִׁים הוּא כְּמוֹמֵר לְדַבֵּר אַחַד, וּכְמוֹ שְׂאָמְרוּ
(בְּמִדְבַּר רַבָּה, פְּרָשָׁה י', סִימָן ב, וּמוּבָא בְּטוֹר אֵרַח חַיִּים, סִימָן א): הַעֵין רוּאָה,
הַלֵּב חוֹמֵד וּכְלִי הַמַּעֲשֶׂה גוֹמְרִין.

(א) מֵה יֵשׁ לִי עִם אַחַר, זֶה מַעֲשֶׂה שְׁלִי וְזֶה מַעֲשֶׂה שְׁלוֹ.

וכן יזהר מאד לקדש את אֲזַנְיוֹ לְכָלִי לְשִׁמְעַ רַדְיוֹ וּקְרִיאַת עֲתוּנִים, חס ושלום, המלאים בפירות ואפיקורסות, ליצנות ונאוף, רחמנא לצלן, רק ישמע בקול התורה והצדיקים, ויזהר מאד לכל ישמיע לאזניו דברים בטלים, שהן נכוות תחלה לאיברים, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (כתבות ה:).

וכן יזהר מאד בחוטמו להאריך אפו על כל אשר עובר עליו ברוחניות ובגשמיות, ויזהר מאד מאד מפעם ומקפידות, ולכל יחרה אפו על שום בריה שבעולם, ויתחזק מאד מאד באמונה יתרה, לידע שהכל בהשגחה פרטי פרטית נפלאה ונוראת מאד מהשם יתברך, והעקר לשמר מאד את הדבור, לעשות לעצמו גדר לכלי להתחיל לדבר עם שום בריה שבעולם, ואפלו אם ישאל ממנו, יראה לקצור, מלבד מה שצריך לפרנסתו, ועל-ידי-זה יזכה למח נקי, וידוע מה שאיתא בכתבי האר"ל, כי העינים הן שם ע"ב, בחינת עולם האצילות, אם זוכה לקדש את עיניו, אז זוכה להארה מעולם האצילות, והאזנים הן שם ס"ג, בחינת עולם הבריאה, אם יטה אָזְנוֹ לְקוֹל הַתּוֹרָה וּלְקוֹל הַצְּדִיקִים אֲזִי יֵשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, שהיא בינה — עולם הבריאה, ויהיה דבוק שם, ואם ישמר עצמו מאד מפעם ומקפידות, אז יהיה דבוק בשם מ"ה — עולם היצירה, פי ידוע שהכל ממנו יתברך, ומבטל עצמו לגמרי אליו יתברך שזה השם מ"ה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), וגם יזכה לשלט על המלאכים (שם, סימן א), שהם בעולם היצירה, פי טוב "מושל ברוחו מלבד עיר" (משלי טז, לב), פי עקר אחיזת המלאך שהוא בחינת יצר הרע, הוא רק מפעם ומדינים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), ועל-ידי שיאריך אפו על כל אשר עובר עליו, יהיה דבוק בעולם היצירה, ועל-ידי שישמר מאד את דבורו שהוא בחינת שם ב"ן — עולם העשייה, יהיה דבוק ברוחניות עולם העשייה — שם ב"ן.

ועקר כל המדרגות והקדשות תלויות בקדשת שבַעַת הַנְרוֹת, והעקר להיות מאריך אף וסבֵּלֵן גְדוֹל, הן ברוחניות — שאינו יכול ללמד ולהתפלל כרצונו, והן בגשמיות — שיש לו בלבולים

מבני-אדם, יהיה נח וסבלן וענו "שומע בזיונו וידם וישתק", וילך בתמימות ובפשיטות, וידבר תמיד דבורים ותחינות להשם יתברך, וילך תמיד בדבקות הבורא יתברך.

ויש להמתיק את כל זה בפסוק (בראשית ה, ט): "אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלקים התהלך נח". איתא בזהר הקדוש שם (עין נח ט:): נח נח תרי זימנא ניחא לעילאין ולתתאין בגשמיות וכנ"ל.

וילך בתמימות ובדבקות בו יתברך תמיד ויליך עמו יתברך, דהינו שינגיל את עצמו תמיד לדבר עם השם יתברך, וכל אשר עובר עליו ישפך לכוונו ונפשו, ויספר לפניו יתברך הכל, ועל-ידי-זה יגיע לכל מה שצריך להגיע בזה העולם, וזה עקר השער והפתח להפגס לקדשה, כי כל זמן שאינו מקדש את שבעת הנרות, עדין הוא נע ונד, אבל על-ידי קדשת שבעת הנרות, והעקר — תפלה והתבודדות, יזכה לכל המדרגות ולכל ההשגות פנ"ל להיות דבוק תמיד בארבעת העולמות.

הדורש שלומך...

שכז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר ה'תשכ"ט.

החיים והשלום לידידי היקר, הצמוד בפנימיות לבכי הטוב כל הימים, המקרב אל הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, עקר הכל להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות שזה עקר הקדשה, כי להפך — עצבות ומרה שחורה זה

אֲשֶׁר שִׁכַח בְּנַחֵל שֶׁג

עַקֵּר הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וּמִוֵּהֲרֵנָּה "וְלֹא אָמַר פְּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ:
"אִם תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, לֹא תִרְאֶה פָּנַי גִּיהֲנוּם", כִּי עַקֵּר יִשׁוּב הַדַּעַת
זוֹכִים עַל-יְדֵי שִׁמְחָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י), שֶׁיְכוּל לְהִטּוֹת אֶת
מַחוּ כְרָצוֹנוֹ, וּלְשִׁמְחָה זוֹכִים עַל-יְדֵי שִׁמְחַפֵּשׁ וּמוֹצֵא בְּעֶצְמוֹ נִקְדוּת
טוֹבוֹת מְקַדְּשֵׁת יְהוּדוּתוֹ, כַּמּוּבָא (שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), כִּי, תִּהְלֶה
לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ עִם מַה לְשִׁמַּח אֶת נַפְשֵׁנוּ, כִּי אִפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
מְלֵאִים מִצְוֹת כְּרֵמוֹן — צִיצִית, תְּפִלִּין, שִׁבְת וכו' וכו'.

וְרַבֵּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לִילֵף בְּדִרְבָּךְ זֶה, כִּי עַקֵּר רְחוּקוֹ שֶׁל
הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה וְהַנְּפִילָה בְּדַעְתּוֹ, וְאִינוּ
מִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, וְכֹל זֶה מַעֲשֵׂה הַבַּעַל-דְּבָר, וְאִם תִּעֲזֹב
הַיֵּטֵב בְּכָל אָדָם, תִּרְאֶה שֶׁרַק זֶה עַקֵּר נְפִילָתָם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, כִּי
חוֹשְׁבִים וּמְדַמִּים בְּנַפְשָׁם שֶׁכִּבְּרָ אֲבָדָה תִּקְנוּתָם, וּמִתְיַאֲשִׁים לְגַמְרֵי,
וְאִינָם יוֹדְעִים, שֶׁתִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ בָּהֶם אִוְרוֹת וּסְגֻלוֹת נְפִלְאוֹת — כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה.

טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יְתִבְרָךְ שֶׁקָּרְבָנוּ אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, הַפּוֹתַח אֶת
עֵינָיו לְרֵאוֹת הַיֶּכֶן אֲנַחְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמֵה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת וּלְתַקֵּן,
חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד כִּי ה' עִמָּךְ וְאַצְלָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שִׁכַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי קָדָם חַג הַשְּׂבֻעוֹת, "הוֹד שְׂבַמְלָכוֹת"
ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה לְיַדֵּי הַיִּקָּר לִי, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת
לְבָבִי, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מכתבך קבלתי לנכון, ושמחתי לשמע משלומך הטוב.

חזק ואמץ מאד, כי בזה העולם צריכים התחזקות גדולה, אל תירא ואל תחת כי ה' עמך, אהך ואצלך, ואף אם נפלת למקום שנפלת, אל תיאש עצמך, כמו שצצק רבנו ז"ל: "געוואלד, זייט אייך נישט מיאש, קיין יאוש איז גארנישט פארהאנדן", כי כל זמן שהאדם חי, יש לו תקנה שיחקן הכל, ואפלו אם עבר אלפים ורכבות פעמים על כל התורה כלה, אם יחזר בתשובה אמיתית, אז ימין ה' פשוטה לקבל אותו, ועקר התשובה גלה לנו הנביא (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" — ליחד לעצמו מקום קבוע שאין שם בני-אדם, ולשפף נפשו אליו ותברך בלשון שרגיל בה, ויפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו וכל מה שפגם, הכל לכל יתודה לפני השם ותברך, ויספר לפניו ותברך באשר ידבר איש עם רעהו, ויבקש רחמים ותחנונים שימחל לו, וישפף נפשו כמים.

אחי היקר! זה עקר התשובה, ומועילה יותר מאלפי ורכבות תעניות כמוכן מדברי רבנו ז"ל, שאמר בסוף ימיו, שאם היה יודע בימי נעוריו מה שיודע עכשו ממעלת התפלה וההתבודדות, לא היה מענה כל-כף את גופו בתענית; וכן מובא בספר "סור מרע ועשה טוב" מהרב הקדוש מזידיטשוב, זכותו יגן עלינו, בעל מחבר ספר "עטרת צבי" על הזהר הקדוש, שמביא גם-כן לשון זו, שתפלה והתבודדות בלשון שרגיל בה עולה ויקרה יותר מכל התעניות, אבל דע שעל זה צריכים התחזקות ועקשנות גדולה, כי על-פי-רב מבלבל הבעל-דבר את הדעת בשטיות והבלים, והכל לבטלו מהתקון העיקרי הזה כמוכא בתקונים, על-כן מפיל על האדם כבדות גדולה, וכמו שמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), שכל המחשבות הזרות והבלבולים באים בשעת התפלה, וצריכים על זה מסירות נפש, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (תענית ח): אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם משים נפשו בכפו, וכמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ): עצה נפלאה בשעת התפלה כשבאים עליו מחשבות

(א) אהה, אל תיאשו עצמכם, אין שום יאוש בעולם כלל.

אֲשֶׁר שָׁכַח בְּנַחֵל שֶׁה

והרהורים, שִׁיְהִיָּה מוֹכֵן לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֹז "יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָנוֹן" (תהלים צב, י), וְעַקֵּר הַכֹּל — לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי הַתְּכוּת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּבִשְׂבִיל זֶה מוֹבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְרַמְזוּהוּ בְּפִסּוּק (אֲסַתֵּר ט, כה): "וְאָמַר עִם הַסֵּפֶר יֵשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ הֲרַעָה", הֵינּוּ כְּשִׁיתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, עַל-יְדֵי-זֶה תֵּשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ הֲרַעָה, וְזוֹ עֲצָה נִפְלְאַה, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי עַל-פִּי-רֹב כְּשִׁמְתְּפַלֵּל בְּעַל-פִּיהַ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ מְשׁוּטְטַת בְּכָל פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְיֻכַּל לְעַבֵּר אֶת כָּל הַתְּפִלָּה כְּשִׁמְתְּפַלֵּל מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּאִפְרִיקָה וְכוּ', אֲבָל כְּשִׁמְתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וּמִקִּשֹׁר עֲצָמוֹ אֶל אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת אֲשֶׁר שְׁחוּרָה עַל גְּבֵי אֵשׁ לְבָנָה דְקָה, וּבִפְרָט בְּכַרְפֵּת-הַמְּזוֹן צְרִיף לְהִזְהַר מְאֹד לְבָרְךָ מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא בְּפֶה מְלֵא, כִּי זֹהוּ מִצְוַת עֲשֵׂה דְאוּרֵיִיתָא, וְעַל-פִּי-רֹב תִּרְאָה שְׁזָה שְׁמִבְרָךְ בְּכַרְפֵּת-הַמְּזוֹן בְּעַל-פִּיהַ, מִחֲשַׁבְתּוֹ מְשׁוּטְטַת בְּהִבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ אִיפֹה שְׁעוֹמֵד, וְכַמָּה פְּעָמִים מִחֲסִירִים שׁוֹרֹת שְׁלָמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

עוֹד מְבָאָר שָׁם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פ), שְׁעַל-יְדֵי שְׁלוֹם יְכוּלִים לְדַבֵּר דְּבוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וּמְבָאָר שָׁם, שְׂמֵה הוּא הַשְׁלוֹם? כְּשִׁמְחַבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים — חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצְרִיף לְבַקֵּשׁ שְׁלוֹם, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּמִדּוֹתָיו, הֵינּוּ שְׁלֵא יְהִיָּה מְחַלֵּק בְּמִדּוֹתָיו וּבְמִאֲוָרְעוֹתָיו, שְׁלֵא יְהֵא לוֹ חִלּוּק בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקוּב, תְּמִיד יִמְצָא בּוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁזָה (תהלים נו, יא): "בְּאֵלֵקִים אֶהְלֵל דְּבָר בַּה' אֶהְלֵל דְּבָר" (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לג), וְצְרִיף לִידַע, שְׁכָּל מִאֲוָרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "ה' הוּא אֱלֻקִים" (עֵינֵי שֵׁם, סִימָן ד), וְהַעֲגִינֵן הוּא כִּי צְרִיף לִידַע, שְׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלִית אַתֵּר פְּגוּי מִיְגִיָּה, וְאִיהוּ מְמֵלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵאֵתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-פֶּן אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, הֵן מְעַצְמוֹ שְׁהוּלָף לוֹ בְּטוֹב, אוֹ חֶסֶד וְשְׁלוֹם, לְהַפְּךָ, תְּמִיד יִחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד, וְיִדּוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף

ב) בֵּין כְּשִׁטּוֹב לוֹ בֵּין כְּשִׁמְעִיק לוֹ.
ג) אֵין מְקוּם פְּגוּי מִמְנוּ יִתְבַּרְךָ.

זכות, וידע שהכל ממנו יתברך, ומכל שפן מה שעובר עליו מבעל
 בחירה, ידע ויאמין שהכל מהשם יתברך בהשגחה נפלאה מאד, וזה
 עקר השלום, שהוא שמו של השם יתברך שידע שהכל ממנו יתברך,
 על-כן הן מה שעובר עליו לטוב או להפך, אל יפל בדעתו ויבקש
 את השלום שהוא השם יתברך, ומכל שפן בין אדם לחברו ובין איש
 לאשתו יחפש את השלום — שמו של השם יתברך, לבל יכעס, חס
 ושלום, על שום בריה, אף שיעשו לו רעות ויסורים, ידין את הכל
 לכף זכות, ועל-ידי-זה יזכה תמיד להתפלל, כי מגיעות התפלה הן
 כשלבו מלא עקממיות, כשעובר עליו מה שעובר, הבעל-דבר מעקם
 את לבבו מהשם יתברך, וצריך לחפש אחר השלום (לבל יהיה ברגז
 עם השם יתברך כמו שאומרים אנשי שלומנו), כי צריך להסתפל
 תמיד על החסדים והרחמים הגמורים שעושה עמנו השם יתברך,
 וכן יזהר לבל יבזה שום בריה שזה פגם גדול ומונע התפלה (עין
 לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א), ובשכיל זה הזהיר מאד האריז"ל לקבל
 על עצמו לפני התפלה מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא
 יט, יח), וצריך לבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, ולקבל רמזים מאתו
 יתברך מפל דבר: דומם, צומח, חי, מדבר, שהשם יתברך מצמצם
 עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ומרמזו וקורא לו (עין לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן נד).

וזה עקר "ההוד" והנוי של האדם — שמדבק עצמו אליו
 יתברך, ומקבל על עצמו "מלכותו" יתברך, שידע שמלכותו בכל
 משלה, וממילא מה שרק רואה ושומע, יודע שזהו כרוז מלמעלה
 מהעולמות העליונים שנשתלשל פה למטה בזה הלבוש, וזוהי
 הספירה של היום "הוד שבמלכות" וצריך לכונן:

א. "כָּל" "יִוְדַע", הִינּוּ כִּנְיָן שֶׁעָקַר הַהוּד וְהַנּוּי שֶׁבְּמַלְכוּת כְּשֶׁהוּא כָּל יוֹדַע, הִינּוּ שִׁיּוֹדַע מִכָּל דְּבָר אֶת הַרְמוּזִים שֶׁהָשִׂים יִתְבָּרֵךְ מִרְמָז לֹו יְדוּ"ק.

ב. עוֹד יֵשׁ לֹוֹמֵר "כָּל" יוֹדַע" מוּבָא בְּמִקְבָּלִים "כָּל" הוּא הַיְסוּד, "יִוְדַע" הוּא בְּמַח הִינּוּ הַדַּעַת, לְזָכוֹת לְמַח נָקִי הוּא עַל-יְדֵי תִקּוּן הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לו), וְשֵׁם מְבִיא רַבֵּנוּ ז"ל לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ סְלוּקָא דִּי־סוּדָא עַד אָבָא וְאָמָא, עֵין שֵׁם, וְכֵן לְהַפָּךְ — עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַמַּח וְהַמְחָשָׁבָה זֹכִים לְשְׁמִירַת הַבְּרִית, וְזֶה "כָּל" "יִוְדַע" יְדוּ"ק.

ג. עוֹד יֵשׁ לֹוֹמֵר "כָּל" "יִוְדַע", כִּי עָקַר הַדַּעַת הוּא אַחַדוֹת בֵּין חֶסֶד וְגִבּוּרָה כִּיְדוּעַ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד), לִיְדַע שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הֵן לְטוֹבָה אוֹ לְהַפָּךְ, הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, וְזֶה מְעִין עוֹלָם הַבָּא, וְיִדוּעַ שְׁעוֹלָם הַבָּא הוּא הַבִּינָה, שְׁעַר הַחֲמָשִׁים, שֶׁשֵׁם כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אַחַד, וְזֶה "יִוְדַע" "כָּל" — גִּימְטְרִיָּה חֲמָשִׁים, כְּשֵׁישׁ לֹו הַדַּעַת הָאֵמֶת אַחַדוֹת בֵּין חֶסֶד לְגִבּוּרָה, שְׁזֶה עָקַר הַדַּעַת, אֲזִי אוֹחֵז בְּשְׁעַר הַחֲמָשִׁים בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁאֵז יִהְיֶה כָּלוּ הַטוֹב וְהַמְטִיב. (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן נא).

ד. עוֹד יֵשׁ לֹוֹמֵר "כָּל" "יִוְדַע", שְׁזֶה סְפִירַת "הוּד שֶׁבְּמַלְכוּת" "הַנּוּי" שֶׁבְּמַלְכוּת "שִׁיְדַע" הַבְּחִינָה "לְךָ", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרָנֵי ת"ז לְעַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, א): "לְךָ-לְךָ", שֶׁצָּרִיךְ כָּל אַחַד לִילֵךְ אֶל עַצְמוֹ, הִינּוּ מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲסֹק בְּזֶה הָעוֹלָם יִרְאֶה שֶׁיִּשְׁאָר גַּם לֹו מְשֶׁהוּ, בְּחִינַת "אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי" (אָבוֹת א, יד), כִּי כָּל יוֹם שֶׁעוֹבֵר הוּא אֲבִדָּה נִצְחִית שְׁלֹא תִחַזֵּר לוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לְתַפֵּס אֶת הַיּוֹם כִּי אִם עַל-יְדֵי תוֹרָה, תְּפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּמִכָּל עֲסָקָיו בְּכָל יוֹם צָרִיךְ "שִׁיְדַע" "לְךָ" — שֶׁיִּשְׁאָר גַּם לְךָ מְזֶה הַיּוֹם שֶׁעוֹבֵר, וְזֶה "כָּל" אוֹתִיּוֹת "לְךָ" — כָּל יוֹדַע, זֶה עָקַר הַהוּד וְהַנּוּי שֶׁל הַמַּלְכוּת.

(ד) בִּימֵי הַסְּפִירָה נוֹהֲגִים לֹוֹמֵר לְאַחֲרֵיהּ מִזְמוֹר סו, וְ"אֲנָא בְּכַח" וְכו', וּמִכְּנֻסִים בְּכָל יוֹם תְּכַה אַחֲרַת, וּבְאוֹתוֹ יוֹם הֵיחָה הַסְּפִירָה שֶׁל הַעֶמֶר "הוּד שֶׁבְּמַלְכוּת", וְכִנּוּת הַמְּזוּמָרִים הֵיחָה בְּמִזְמוֹר סו — הַמְּלָה "כָּל", וּבְ"אֲנָא בְּכַח" — "יִוְדַע", וְעַל זֶה מְפָרֵשׁ וְהוֹלֵךְ מַה מִּרְמָז לֵנוּ.

ה. עוד יש לומר "יודע כל" על-פי המוכא בדברי המקבילים: "כל" הוא יסוד, הינו הברית, על-ידי שמירת ותקון הברית זוכים להתגלות סודות התורה, "ולידע" ולהשיג רזי וסתרי תורה, וזה "כל יודע" — על-ידי "כל" — שמירת הברית, "יודע" — יזכה לידע סודות התורה ודו"ק.

ו. עוד יש לומר: "יודע כל" על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז), שהצדיק צריך להיות דבוק בעולם העליון ובעולם התחתון, וגם לעורר את הגבוהים במעלה, ולעורר את המנחים בפאול תחתיות, הינו שצריך "שידע" הבחינה של "כל" בחינת (דברי הימים א', כט): "כי כל' בשמים ובארץ", ותרגומו דאחיד בשמיא וארעא, וזה "יודע כל" ודו"ק.

ז. עוד יש לומר: "יודע כל" על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב), שעקר התפלה הוא על-ידי בחינת יוסף שהוא שמירת הברית, וזה "כל" — שהוא הברית, אף לזכות "לידע" איה ללחם עם חרב התפלה, זה זוכים על-ידי בחינת משפט, שהוא עמודא דאמצייתאי, הינו יעקב, וידוע שהוא בחינת הדעת המתוכת בין חסד וגבורה, שזה בחינת עמודא דאמצייתא, דעת "יודע", יוסף זה "כל", יעקב זה "יודע", וזה "כל" "יודע" ודו"ק.

ומחמת טרדותי — אקצר.

הדורש שלומך...

שכט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נשא ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת שְׁאָר בְּשָׂרֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר
הַמְשֻׁתָּקֵק מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֵת וְהַתֵּם,
שֶׁקָּבְלָנוּ מֵהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהִנְנִי בְּזֶה לְהַשִּׁיבְךָ.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר יִהְיֶה
אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהִכְנִיֵס אֶת הָאֲמוּנָה
הַזֹּאת בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבּוֹ, כִּי זֶה הִיָּה עֲקָר הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּזִהָר
הַקְּדוּשׁ (כא מא.): בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לִיהִיא, לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דְּבָר,
וּלְקַבֵּל רְמִזִּים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּכָל
דְּבָר — דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, יֵשׁ בּוֹ עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹת
הַמְּחִיָּה וְהַמְּהוּהָ אֶת זֶה הַדְּבָר, וְהַפֵּל קוּרָא לְאָדָם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ.

וּלְכָל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבַפְּרָט
בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, וְאֵז יְכוּלִים לְמַצֵּא בְּכָל דְּבָר חֵיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְלַעֲשׂוֹת
מִכָּל דְּבָר תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי קְשׁוּר עֲלֵמָא עֲלֵאָה בְּעֲלָמָא תַּתְּאָה², שְׂזָה
בְּחִינַת יְחוּד בֵּין גְּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכַנְתִּיהָ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁף עָלָיו
ח"ן, וְנִחַקֵּק לְמַעְלָה, וְנִתְקַבְּלוּ כָּל דְּבָרֵי תַּפְלוּתָיו וּבְקָשׁוּתָיו, וְזוֹכָה
לְפַעַל הַפֵּל לְמַעְלָה, וְלִהְיוֹת צְנוּר הַמְשַׁפִּיעַ טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְצָרִיךְ לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ בְּזֶה — לְכַרְךָ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וְלִהְיוֹת צְנוּר
הַמְשַׁפִּיעַ שְׁפַע וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיֶהר מְאֹד
מְקַלְלוֹת וּמְדַבְּרִים בְּטָלִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹרָה בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, וְכַמּוּבָא

א) בְּשִׁבְלֵי שְׂנִיבִירוֹ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.
ב) הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן בְּעוֹלָם הַתַּתְּחוּן.

בספר המדות (אות קללה, חלק ב', סימן א): "אדם הרגיל בקללות הוא מעולם התהו" וכי, רחמנא לצלן, ועל-ידי-זה יזכה לעשות הכל מעכשו בנחת ובסבלנות, כי יעשה מכל דבר תורה, ויזהר מאד מ"פן יִהְרֶסוּ" (שמות יט, כא), וכן להפוך יזהר לבל יבער אל הכלי העולם הזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח), והתורה זו למדנו אֶתְמוּל בְּצוּתָא עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּבֵית מְדַרְשֵׁנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב, כִּי עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, זוֹכֵה לְקַרֵּר לְבוֹ לְכָלִי לְבָעַר יוֹתֵר מְדֵי לְרוּחְגִיּוֹת וְכֵן לְגִשְׁמִיּוֹת, עֵינֵי שָׁם, כִּי עָקַר נְפִילַת הָאָדָם הוּא שְׂרוּצָה לְעִשׂוֹת עֲבוּדוֹת שֶׁהֵן לְמַעְלָה מִמְדַרְגָּתוֹ, שֶׁזֶה בְּחִינַת "פֶּן יִהְרֶסוּ", וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל אַחֲרֵי-כֵן לְעִמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּה, וּמוֹהַרְנֵי תַּ"ל מְפָרֵשׁ (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, הַלְכָה ג): "אֵל תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה" (קהלת ז, טז), "וְאֵל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה" (שם ז, יז), הֵינּוּ מִחֲמַת שְׂאֵתָה רוּצָה לְעִשׂוֹת צְדָקוֹת הַרְבֵּה וְאִינְךָ יָכוֹל, עַל-יְדֵי-זֶה אַחֲרֵי-כֵן אֵתָה נוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ וּמִרְשִׁיעַ הַרְבֵּה, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְעִשׂוֹת רַק מָה שֶׁיָּכוֹל — מַעֲט אוֹ הַרְבֵּה, לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁלְמַעְלָה זֶה חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, כִּי הָעָקַר לְהַחִיּוֹת עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, שֶׁזֶה עָקַר עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וְלְהַפֵּךְ הַבְּעַל-דְּבָר מְכַנִּים רוּחַ שְׁטוֹת בְּאָדָם עַל-יְדֵי חֲטָאֲתָיו וְעוֹנוֹתָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹשֶׂה כָּל דְּבָר בְּבִהְלָה בְּלִי שׁוּם יָשׁוּב הַדַּעַת, בְּחִינַת (תהלים קז, כו): "יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְהוֹמוֹת", פֶּעַם בּוֹעֵר לְטוֹב וּפֶעַם לְרַע, הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ, וְעָקַר הָעֵצָה — עַל-יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה כְּמוֹכָא בְּפָנִים.

אֲשַׁרֵּינוּ מָה טוֹב חֲלָקְנוּ שְׁזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה הַמְעוֹרָר אוֹתָנוּ וּמְחִיָּה אוֹתָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר שֶׁל בְּנַחֵל שִׂיא

שֶׁל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָהּ ה'תשכ"ט.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְשִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ מְשֻׁלֹּמָךְ הַטוֹב.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה בְּכָל יוֹם, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּמֵאמֶר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת ו, ט): "אֵין מְלִוִין לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת אֶלָּא תוֹרָה [וּמִצְוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים", וְצָרִיךְ לְהִזְכִּיר לְעַצְמוֹ בְּכָל יוֹם מִהַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, כִּי יִצְטָרֵךְ לְהִיּוֹת מֵת וְגוֹסֵס וְלִשְׁכַּב עַל הָאָרֶץ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַפְטִיר מִזֶּה, כִּי גִלְיָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּפֶרֶשׁ וְכוּ', וּכְבָר דְּבִרְנָנוּ פַּעַם, אֲשֶׁר זֶה בְּעַצְמוֹ הָעֵצָה שֶׁגִּלְיָה רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר ז"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַעֲב), שְׁמִי שְׁרוּצָה לְשִׂמְעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, הָעֵקֶר שְׂיִדַע "הַיּוֹם" — לְכָלִי לְדַחֲוֹת מֵיוֹם לְחִבְרוֹ, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה כְּבָר לֹא יִהְיֶה לָךְ, וְזֶה מָה שֶׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (שִׁבְתָּ קַנְג): "שׁוֹב יוֹם אֶחָד לְפָנַי מִיִּתְחַד", וְשֶׁאֵלּוּ: וְכִי אָדָם יוֹדֵעַ אֵימָתִי יָמוּת? אֶלָּא יֵשׁוּב הַיּוֹם שֶׁמָּא יָמוּת לְמַחֵר, נִמְצָא שֶׁכָּל יָמָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וְרַמְזוֹנוֹ בְּתִבְתַּת יו"ם רָאשֵׁי תִבְוֹת: מֵת וְגוֹסֵס יִהְיֶה, וְהָעֵקֶר לְחֲזֹק עַצְמוֹ לְכָל יָפֵל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּכָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ אִם פָּגַם כְּמוֹ שֶׁפָּגַם, אִם יֵאֱחָז עַצְמוֹ בְּצַדִּיק הָאֵמֶת בְּרַבְּנוּ ז"ל, בְּפֶרֶט כְּשִׁישְׁקֵד בְּסִפְרָיו, אֲזִי בְּיָדָי יִהְיֶה לוֹ תִקּוֹן נִפְלָא, בֵּן גִּלְיָה מוֹהֵרנ"ת ז"ל כְּמָה יָמִים לְפָנַי הִסְתַּלְקוּתוֹ, גַּם אָמַר פַּעַם, שֶׁבְּגוֹף שְׂיִהְיֶה מְנַח "לְקוּטִי-מוֹהֵר ז"ן", הַתּוֹלְעִים שֶׁבְּקֶבֶר יִפְתְּחוּ לְגִשְׁתֵּי אֵלָיו, עַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לְחִזּוֹר תָּמִיד עַל ה"לְקוּטִי-מוֹהֵר ז"ן", עַד שְׂיִהְיֶה אֶשְׁגוֹר בְּעַל-פִּיהָ, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ גַם-כֵּן שֶׁנִּתְמַיֵּד בְּסִפְרוֹ עַד שְׂנַדַע אוֹתוֹ בְּעַל-פִּיהָ, וְאָמַר שֶׁצָּרִיךְ לְקַבֵּעַ לְעַצְמוֹ שְׁנֵי שְׁעוּרִים: שְׁעוֹר אֶחָד בְּעִיּוֹן, כִּי סִפְרוֹ עֲמַק עֲמַק וְכָל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בּוֹ, וְשְׁעוֹר אֶחָד פְּשוֹט לְבִקְיָאוֹת.

שיב אֲשֶׁר שֶׁלָּא בְּנַחֵל

מה אמר לך, אחי, כְּשֶׁהָשֵׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר, וְזוֹכִין לְבְקִיאוֹת
בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, אִזּוּ מֵאִיר לְאָדָם מְאֹד מְאֹד בְּכָל דְּבָרָיו, וּבְכָל
מְקוֹם שֶׁרַבְּנֵנוּ וְ"ל מְזַהֵר בְּסִפְרוֹ עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְגִדְל
מִעֲלֵתָהּ, וְשִׁיכּוּלָה לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִהַמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים שֶׁנִּלְכַּד
שָׁם, סוֹכֵב וְהוֹלֵךְ הָעֵקֶר עַל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וְ", הֵן אֵמֶת שֶׁהָעֵקֶר
בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, אֲבָל כְּבָר הִבִּיאֵנוּ הַפּוֹסְקִים (עִין
בְּשִׁעְרֵי-תְּשׁוּבָה, אֶרַח חַיִּים, סְעִיף קָטָן ז', בְּשֵׁם הַ"בְּרַכִּי יוֹסֵף"), שֶׁהָאָדָם מִחִיב
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי מוֹסֵר יוֹתֵר מִהַכֹּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשִׁבֹר
הָרַע, וּלְתַקֵּן מֵהַשִּׁעְרִיף, וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל אָמַר פַּעַם, שֶׁהַסֵּפֶר שֶׁלוֹ הוּא
סֵפֶר מוֹסֵר נִפְלָא, וּמְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הָאָדָם בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה,
וּמְזַכֵּירוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל
עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ, וּצְרִיכִים
לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנַת הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, שֶׁהַכֹּל מִתְּנַהֵג בְּיָדוֹ
שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין שׁוֹם דְּרָף הַטֵּבַע כְּלָל וְגַם הַטֵּבַע הוּא
הַשְּׁגָחָה, כִּי הַטֵּבַע הוּא אֱלֹקִים, וְהַשְּׁגָחָה הוּא הַנּוֹי"ה, וְצְרִיף לִידַע כִּי
"ה' הוּא הָאֱלֹקִים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

שֶׁלָּא.

בְּעֶזְרַת הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַעֲלוֹתָהּ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי וְתַלְמִידֵי הַיִּקְרָה,
הַחֹפֵץ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, הַבְּחוּר ... שִׁיחִיָּה נֶצַח.

אֲחֵי הַיִּקְרָה! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּהּ מִשׁוֹם
דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיחִיָּה, כִּי אִם תִּאֲחַז עֲצָמָה בְּרַבְּנֵנוּ וְ"ל,
בְּנִדְאֵי יִהְיֶה לָךְ תִּקְוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַר"וֹת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, קֹדֶם
הַסְּתַלְקוֹתוֹ: "אֲפִלוּ דָּעַר עֲרֻגְסֻטֵּר בְּעַל עֲבָרָה אוֹיֵב עַר וְעוֹט זִיף

האלטן אין רבי'ן וועט ער האבן איין תקוין"א, ותעשה ככל אשר הוריתיך בדרךכי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח, ובפרט לשמר מאד מאד לבלי לגעת בברית, חס ושלום, ותאמר בכל יום "תקוין הכללי" — העשרה מזמורים והתפלה שאתריה, ואין אתה צריך לחשב בזה כלל, כי בודאי יתקן הכל, והעקר להזהר ולהשמר מפאן ולהבא, ותברח מהחברים הרעים שלך כמטחוי קשת, ותהיה הצנע לכת מפאן ולהבא, ותצניע מכתבי זה וכל המכתבים שאכתב לך, באפן שתוכל להתחזק על ידם תמיד, ואם ירצה השם, כשאיה בקרוב על ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, אתפלל גם בערך, ואבון לומר ה"תקוין הכללי" גם בשבילך, והשם יתברך ישמע תפלתנו, ותזכה לצאת מהחשף שנלכדת בו ומהדרכים הנבוכות שנפלת בהם, ועקר הכל תהיה תמיד בשמחה, כי פגם הברית בא העקר מחמת עצבות ומרה שחורה ודאגות, כי קלפה זו נקראת לילי"ת על שם היללה, וכשתהיה בשמחה תמיד, אז השם יתברך בעצמו ישמר לך בריחה, כן הוא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קסט) עין שם.

ותתמיד מאד בלמוד שלחן ערוך פאשר הוריתיך: מחבר, רמ"א, ומקצת באר היטב, וככה תתנהג בכל יום בקביעות גדולה כמו הנחת תפלין, כי על-ידי למוד שלחן ערוך יתברך אצלך הטוב מהרע, ורבנו ז"ל הזהיר על זה יותר מכל הלמודים, ואפלו אם לא תוכל רק סעיה אחר, גם-כן טוב מאד, ומכל שפן כשתתמיד כמה סימנים בכל יום טוב יותר, ורבנו ז"ל גלה לנו גדל כח התורה הקדושה, שאפלו אם אחר פגום מאד, ונלכד בחטאי ובפגמיו הרבים, יעשה לעצמו חק קבוע איזה למוד מהתורה הקדושה, אזי התורה תוציא מכל ירידתו ונפילתו, ומוכן ממילא שזה סוכב על השלחן ערוך, שמאד מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל, וכן תתמיד מאד בשעורים של הישיבה, ובפרט בשעור גמרא, תחזר פעמים אין מספר, ותכניס כל מחדך בדרך גמרא שאתה לומד בישיבה, וכל מה שיקשה לך תשאל ואל התבייש, כמאמר התנא (אבות ה, ו): "לא הבישן למד", וכן תלמד בכל

(א) אפלו בפעל עברה הנרוע ביותר, אם יחזיק את עצמו ברבנו ז"ל, יהיה לו תקוין.

שִׁיר אֲשֶׁר שֶׁל בְּנַחַל

יום פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ עִם רַש"י מְאוֹתָהּ הַסְּדָרָא שְׁבַשְׁבּוּעַ, כִּי מְאֹד מְסַגֵּל לִירְאָת שָׁמַיִם, וְגַם תִּשְׁקֹד בְּ"מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" וְ"הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", שֶׁהֵם סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ וְ"לְשִׁיחֵי אוֹתָךְ וְיִחְזְקוּ אוֹתָךְ וְיֵאִירוּ לָךְ, וְעַקֵּר הַכֹּל הוּא עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה — שֶׁתִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שַׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, בְּכֹנֶנָה גְּדוּלָה פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת מְלָה בְּמְלָה לְאֵט לְאֵט, וּמְלֻכָּד זֶה תִּיחַד לְעֲצָמָךְ מְקוֹם פְּנוּי שְׁאִין שֶׁם בְּגִי-אֲדָם בְּחֶדֶר מִיחַד אוֹ בְּשִׁדָּה בְּמְקוֹם מְצֻנֵעַ, וְתִשְׁפֹּךְ נֶפֶשְׁךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כַּמִּים, וְתִדְבֹר וְתִשְׁיַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כֹּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִשְׁפֹּט עֲצָמָךְ בְּמָה אֲתָה מְבַלָּה יְמֶיךָ וְשָׁנוֹתֶיךָ, וְתִתְנוּדָה בְּפֶה מְלֹא אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מַה שְּׁיַעֲלֶה עַל לִבְךָ תִסְפֹּר וְתִשְׁיַח לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר שׁוֹמֵעַ כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁאֲתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאִין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלִידִיעָה זוֹ וְאַמּוֹנָה חֲזָקָה זוֹ זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה, לְשִׁקֹּד בְּכָל יוֹם עַל דְּלִתוֹת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ לְעַבְדוֹ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים וְלִשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִהְיוֹת דְּבוּק תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֶׁלִב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַמְּשֻׁתַּקֵּק מְאֹד לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ ... שְׁיַחֲיָה נֶצַח.

מְכַתְּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ דְּבָרֵי אֲמֶת כְּרִצוֹנָךְ.

הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ וְ"לְבִיבְךָ, הַפֶּה בְּהֵם וְהַפֶּה בְּהֵם דְּכֹלֵא בְּהֵם — עֲצוֹת, הַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוֹת לְכָל אֲחֵד, מִהֶאֱזוֹב אֲשֶׁר

בקיר עד הארו אשר בלבנון, וכבר שמעת מפי, תהלה לאל, הרבה הרבה, כי בליתי עמך כבר שעות וימים ושכועות, וראוי לך לקבל האמת שהיא נקדת האמונה עבודת התפלה, להשליך חכמתך ושכלך ולהתנהג בדרך התמימות והפשיטות בכל יום, לשפך נפשך אליו: תברך, וכל מה שעובר עליך תשיח ותספר לפני השם: תברך באשר ידבר איש עם רעהו, ועל-ידי-זה תזכה למחין של ארץ ישראל באשר בארנו שהיא בחינת מחין של אמונה. ועל-ידי-זה ישפע עליך נעם העליון מאור האין סוף ברוך הוא, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדי השם: תברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו: תברך, וכל העולם הזה הוא פסא להשם: תברך.

זה הוא היכלא דמלכא^א, שעל-ידי תקף האמונה, שאין שום מציאות בלעדיו: תברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על-ידי-זה רואים שכל העולם ומלואו הוא היכלא דמלכא, (מוכן ממילא שבפשיטות בארץ ישראל שם פנימיות ההיכל, כי פרוש — בהיכל יש כמה וכמה מדרגות זו לפנים מזו, וכן בארץ ישראל בעצמה אמרו חכמינו ו"ל (בלי א, ו): עשר קדשות הן זו לפנים מזו, ועל-כן בכתל המערבי מקום המקדש אמרו חכמינו ו"ל (פנחומא, שמות י, זהר, שמות ד), שמעולם לא וזה שכינה משם, וצריך כח והתחזקות גדולה מאד לעמד בהיכל המלך, כמו שכתוב (דניאל א, ד): "ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך", כי הבעל-דבר אורב מאד על זה האדם שזוכה לגלות כבודו: תברך, שמלא כל הארץ כבודו, כי על-ידי-זה מתגרשת הסטרא אחרא, כי "מעט מן האור דוחה הרבה מהחשך" (צדה לדרך יב), ואור זה אור השם: תברך תמיד, שמאיר בכל העולם, וחשך זה סטרא אחרא, שרוצה להסתיר השגחתו: תברך, שזהו מחין של חוץ לארץ פגם אמונה, בפירות ואפיקורסות, וכמו שאמרו חכמינו ו"ל (כתבות קי): כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוך, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי

(א) היכל-המלך.

שָׁאִין לוֹ אֱלוֹק וְהַכֵּל כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן כְּשֵׁיבוא מְשִׁיחַ, וְהוּא יִגְלֶה אֶת הָאֱמֶת לְכָל הָעוֹלָם בְּלוֹ, וְכִמּוֹ שְׂכַתוֹב (ישעיה יא, ט): "וּמְלֹאָה הָאָרֶץ דְּעָה [לְדַעַת] אֶת ה'", וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (עין בְּיַלְקוּט ישעיה, רמז חקג): עֲתִידָה אָרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָאָרְצוֹת וְכַנ"ל.

וְהִנֵּה בְּנֵי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם מַחִין שֶׁל חוּץ לְאָרֶץ — פָּנִים הָאֱמוּנָה, וּרְחוּקִים מִתְּפִלָּה וְהִתְבוּדוּת שְׁתְּלוּיָה בְּאֱמוּנָה כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים חוֹבְלִים שְׂחוֹבְלִים זֶה לְזֶה וּמוֹצְאִים פָּנִים בְּחֻבְרָם, וְלִהְפֹּךְ מִי שֵׁשׁ לוֹ אֱמוּנָה, וְיודֵעַ שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה, הֵם נִקְרָאִים נַעַם, שְׂמֻנְעִימִים זֶה לְזֶה בְּהִלָּכָה שְׂמֻחֲזָקִים זֶה לְזֶה, אִךְ גַּם הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאָרֶץ רוֹצִים לְזַכּוֹת לְחֻקּוֹן, כִּי גַם הֵם בְּכָלֵל תְּלַמְּדֵי חֲכָמִים, תְּלַמְּדֵי הַצַּדִּיק, כַּמּוּבָא בְּפָנִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא), וְתִקְוִנָם הוּא דִּיקָא כְּשִׁשׁוּפֵעַ נַעַם עֲלִיוֹן — כְּשִׁזְזָכִים לְשִׁמְעַ דְּבוּרֵי הַצַּדִּיק שְׂמַגְלָה אַחַדוּתוֹ יְתִבְרָךְ — שָׁאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יְתִבְרָךְ, וְהוּא מִשְׁפִּיעַ אֶת הַדְּעַת הַזֶּה בְּשׁוּמְעִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים אַחֲרֵי-כֵן לְקַיֵּם, וְעוֹסְקִים בְּתִפְלָה וְהִתְבוּדוּת וְשִׁיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, אִךְ אֵיתָא שֶׁם שְׂלִפְעָמִים מַחִין שֶׁל חוּץ לְאָרֶץ בָּאִים לְחַקֵּן עֲצָמָם, אִךְ מִחַמַּת רַבּוּי פָּגָמָם, אִזִּי אֵינָם יְכוֹלִים לְהִתְקַן, אַדְרַבָּה פּוֹגְמִין וְגוֹרְמִים פָּנִים לְמַחִין שֶׁל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁזֶה מַה שְׂאֵיתָא (בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהַצַּדִּיק כְּשִׁמְקַרְבַּב נִפְשׁוֹת, בּוֹנֶה הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ, הֵינּוּ הַיְכָל הַנ"ל, שְׂמַגְלָה לָהֶם שָׁאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יְתִבְרָךְ, אִךְ יֵשׁ עֲלֵיו סִפְנָה גְדוֹלָה, כִּי לְפַעְמִים יְכוֹלִים לְהוֹרִידוֹ מִמְּדַרְגָּתוֹ וְכַנ"ל.

וְזֶה רוֹאִים גַּם עֲכָשׁוּ בְּחוּשׁ, כְּשִׁאֲחַד מְאֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ מְדַבֵּר דְּבוּרֵי רַבּוּנוּ ו"ל, דְּבוּרֵי אֱמוּנָה מִהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמַגְלָה נַעַם הָעֲלִיוֹן עַל-פִּירֵיב יֵשׁ אֲחַד אוֹ יוֹתֵר שֶׁהוּא עֹדִין בְּמַחִין שֶׁל חוּץ לְאָרֶץ מְאֹד, עַל-כֵּן עוֹשֶׂה לִיצְנוּת וּמוֹצָא פָּגָמִים בְּמַחִין שֶׁל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְדו"ק מְאֹד, וְעֵינֵי בְּפָנִים הַתּוֹרָה שֶׁשְׂמַעְתָּ אֶת זֶה מִפִּי בַעַת שְׁלִמְדְנוּ בְּצוּתָא בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי הָעֶבֶר בְּיוֹתֵר בְּאֵרִיכוּת, וְכֵינֵן שְׂקִדְשָׁת שְׂכַת מִמְשַׁמְשָׁת וְכָאָה שְׂאִז מְאִיר בְּיוֹתֵר אוֹרוֹ יְתִבְרָךְ נַעַם הָעֲלִיוֹן (עין בְּיַקְרָא דְשַׁבְּתָא

אָשֶׁר שְׁלֵג בְּנַחֵל שִׁיז

על תורה זו, ובשכיל זה אומרים במוצאי־שבת־קדש "ויהי נעם" להמשיך הנעם של שבת לששת ימי החל, ציגן שם), על־כן אַקצָר.

הדורש שלומך...

שְׁלֵג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר בהעלותך ה'תשכ"ט ברוקלין, יבנה ציון ועריה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלֵת הַרְבֵּה הַחֲסִיד, הַיָּקָר מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה, הָעוֹסֵק לְפָרְסָם שֵׁם הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם וְתוֹרָתוֹ וּסְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר, פִּי עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּדֵּל שֵׁם ה' מוֹרְנוֹ הַרְבֵּה ר' ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

בְּכָר קִבְּלָתִי מִכְּתַבְכֶּם שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, אִף אֲבַקֵּשׁ לְדוּנֵי לְכַף זְכוּת בְּאֲשֶׁר הִזְהִיר עַל זֶה רַבְּנוּ ו'ל לְדוּנֵן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת (לְקוּטֵי־מוֹהָר'ן, חֵלֵק א', סִימָן רפב), פִּי ה' הָאֲמַת יוֹדֵעַ — טְרִדוּתִי הַרְבִּים בְּעֵסְקֵי רַבְּנוּ ו'ל, שֵׁשׁ מְקַנְרִים חֲרָשִׁים הַרְבֵּה בַּחוּרִים, וְאֲנִי עוֹסֵק עִמָּהֶם כְּמָה שְׁעוֹת עַד אַחַר חֲצוֹת לַיְלָה, עוֹד יֵשׁ כְּמָה מְקַנְרִים שְׂאֲרֵי בְּשׂוּרֵי מִמְשַׁפְּחָתִי, לְאַחַד יֵשׁ מִחֲלַקַּת בְּבֵיתוֹ, וְלְאַחַד אֵין שְׁלוֹם־בֵּית וְכו', וְאֲנִי לְקַחְתִּי עַל עֲצָמֵי לְסִדֵּר הַכֹּל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה בְּעִזְרֵי תְּמִיד וְעַל־פִּי־רַב אֲנִי מִתְבַּטֵּל בְּעֵתִים הַלְלוּ אֶפְלוּ מִהַשְׁעוּרִים הַקְּבוּעִים שְׁלִי שְׂאֲנִי רְגִיל בְּהֵם, אִף אֲנִי מְקַיֵּם מֵהַשְּׁפָר לְנוּ רַבְּנוּ ו'ל מִהַמְעֻשָׂה שֶׁל הַגְּבִיר: "אוֹיֵב דִּי וְעֵסְט אֵיִן מְאַנְעֵן מֵיִנְעַ חוֹבוֹת בֵּי אֲנִדְעָרַע וְעַל אִיף דִּיִּין חוֹב אוֹיף מוֹחֵל זֵיִין"א, עַל־כֵּן תְּדוּנוּ אוֹתִי לְכַף זְכוּת שְׁלֵא פְּתַבְתִּי לְכֶם, פִּי גַם זֶה עֵסְקֵי רַבְּנוּ ו'ל.

א) אם תגבה מאחרים מה שחתיבים לי, אמהל לך גם על חובותיך.

שיח אָשֶׁר שֶׁלֵד בְּנַחֵל

וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַח לְכֶם לַעֲת עֵתָה... סִפְרֵי הַמִּדּוֹת לְכַתְּבַת הַיְשִׁיבָה,
וְאֲנִי צָרִיף מְאֹד עִכְשׁוֹ לְעִשְׂרִים "לְקוּטֵי-תְפִלוֹת" לְשִׁלַּח לִי תִכְף-
וּמִיד, וְלַעֲת עֵתָה אֲנִי צָרִיף לְסִפְרִים אַחֲרִים, וּמָה שֶׁשָּׁאֵל אוֹדוֹת
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" שֶׁהִדְפַּסְתִּי פֹה, כְּבָר אֵינָם בְּנִמְצָא כִּי אִם מְעַט
דְּמַעַט הַמְּכַרְחִים פֹּה, וּבְקָרוֹב, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶהְיֶה עַל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וּמִשָּׁם אֶסַּע לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, וְאֲזוּ נִדְבֵר
בְּפִרְטוּיּוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת, וְלִזְכוֹת
עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁיֵּאִיר עָלֵינוּ אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם,
כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ, הוֹמָם,
צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיֵאִיר
עָלֵינוּ אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִסּוּכֵךְ עָלֵינוּ כְּסִנְפָה, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֵק א', סִימָן כ"א), וְלְכָל זֶה יְכוּלִים לִזְכוֹת עַל-יְדֵי תְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת
בְּכָל יוֹם — לְשִׁפּוֹף נַפְשׁוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד כְּכֵן לְפָנָי אָבִיו, וְלַעֲצֵק
שְׂבָעִים קְלִינֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד,
וּמְבַקֵּשׁ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוֹת תְּמִיד...

שֶׁלֵד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר שְׁלַח ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידִי וְתַלְמִידִי, הַחֲפִץ
לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חַכְמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

אֲשֶׁר שֶׁלֵד בְּנִחַל שֵׁיט

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד לשקד על דלתות התשובה בכל יום, ולטובתך הנצחית תדבר עמי בכל יום ואז טוב לך לנצח, כי רבנו ז"ל אמר פעם, שיוציא את כל מקרביו מהשאל תחתיות, וגם מי שאוחז עצמו עם אנשיו ומקרביו, גם אותם יוציא, בפרט אתה לבד יודע באיזה מעמד ומצב אשר אתה נמצא ברוחניות ובגשמיות, צריך אתה למסור נפשך להשאר קיים ולעמד על עמך, ולכלי להתרחק מרבנו ז"ל, כי רק על ידו תזכה לעזוב את מעשיך המקלקלים, ותזכה להתעלות בתכלית העליה, ודע לך שהבעל-דבר יעשה כל מה שביכולתו לרחקך פאשר דברתי עמך פנים אל פנים, פאשר ראית בעיניך נפלאות השגחת השם יתברך עליך, שתכף-ומיד בשעה שהזהרתיך לכלי להתרחק מרבנו ז"ל, ודברתי עמך כמשיח לפי תמו, ואחרי כמה שעות בא אליך אחד, והתחיל לדבר נגד דעת האמת, דעת רבנו ז"ל, ואתה בעצמך מספר כי לולא שדברתי עמך קדם וחוזקתיך, היית מתרחק, חס ושלום, עכשו אשאל אותך, היש עוד השגחה נפלאה כזו, אשר רואים עין בעין, איך השם יתברך רוצה לקרבך אליו.

אך באמת איתא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), השם יתברך אוהב משפט ואוהב את ישראל, אך אהבתו שאוהב את ישראל היא גדולה יותר מהאהבה שאוהב את המשפט, ועל-פן בשמדת הדין מקטרגת על מי שאינו ראוי להתקרב להשם יתברך, ובפרט מי שפגם בפגם הבטית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, לכלי להניחו להפגם בדרך החיים ולהתקרב אל הצדיק ולדרך האמת, והשם יתברך הוא אוהב משפט, על-פן הוא מכרח בבכח להסכים להזמין לו מגיעות למנעו מדרך החיים כפי הראוי לו לפי מעשיו הרעים על-פי הדין והמשפט, כי השם יתברך אינו יכול לדחות את הדין והמקטרגים שצודקים, אך מאחר שבאמת אוהב את ישראל, מה עושה השם יתברך, כי הוא מכרח בבכח להסכים על המגיעות למנעו מהאמת מחמת הדין והמשפט שעליו, אבל אף-על-פי-כן באמת לאמתה רצונו ורפצו יתברך שיתקרב האדם אליו יתברך, על-פן נותן רשות להזמין לו מגיעות, אבל השם יתברך מסתיר עצמו

שכ אֲשֶׁר שלד בַּנְחַל

בתוך המגיעות, כי אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ועל-כן אם יש לאדם שכל ודעת אמת, והעקר להיות מכיר את מקומו לידע מה פגם, ובפרט בחטא חמור כזה, עד שמוכא בזהר הקדוש (ויחי ריט:), שאין לזה תשובה, חס ושלום, אז לא תרחק אותו שום בריה מזה הצדיק, אדרבה בכל פעם שאחד ירצה לרחקו, יתעורר עוד יותר בתשובה, מאחר שאני רואה, שעל אף מעשי הרעים, עוד רוצה הבעל-דבר לרחקני לגמרי גם ממי שרוצה לתקנני, על-כן איני שומע לו, ואז יתהפכו המגיעו"ת לנעימו"ת, כי הכל רק לנסות אותך אם באמת אתה רוצה לשוב, והבן את כל זה לעבדה ולמעשה, לכל תשמע לשום בריה שבעולם, מי שמדבר נגד אדמו"ר, זכותו יגן עלינו, אף שיתלבש במי שיתלבש, בהכי גדול ומפרסם בעולם, אל תשמע לו ואל תאבה לו, כי רוצה להשליך רשת תחת רגליך, שתפל בנפילה שאין לה תקומה, חס ושלום.

וזכר את זה היטב, כי תהיה נצרכת לה ידיעה זו להבא, כי איתא בספרים הקדושים, שעל-ידי חטא הוצאת זרע לבטלה בוראים משחיתים וקלפות, רחמנא לצלן, והם מתלבשים בבגדי-אדם לצערו וליסרו ולרחקו מדרך האמת.

והעקר תהיה תמיד בשמחה, שזכית לידע מרבי כזה, אשר הבטיחנו לתקננו, ואמר שמקבל על עצמו כל החטאים והעוונות של מקרביו והוא יתקנם, על-כן אחז עצמך בכל נימי נפשך בספרי רבנו ז"ל, ותדבר עמי בכל יום כנ"ל, וגם תשקוד בכל יום בלמוד התורה הקדושה, הן השעורים בשיבה, ובפרט השעור בגמרא שאתה לומד, תחזור פעמים אין מספר, עד שתדעו בעל-פה היטב, כי איתא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ריד), שתלמוד בגימטריה לילית, שהיא הקלפה של פגם הברית כידוע, ועל-ידי למוד תלמוד הינו גמרא, מבטלים אותה לגמרי, וכן בספר החיים (שחברו אחי-המהר"ל מפראג), שעל-ידי למוד גמרא ממשיך על עצמו ארבעת המלאכים המשמרים את האדם, שהם גבריאל, מייכאל, רפאל, אוריאל, ראשי תבות גמרא, על-כן תתמיד מאד בשעור גמרא

אֲשֶׁר שֶׁלד בְּנַחֵל שְׁכָא

שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְאֵל תַּעֲשֶׂה לָךְ שַׁעוֹר אַחַר בְּגִמְרָא, כִּי אִם שַׁעוֹר שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְתַחֲזֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מִסְפֵּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשְׁכוּ עֲלֶיךָ אֵלּוֹ הַמְּלָאכִים, וַיִּשְׁמְרוּ אוֹתְךָ, וְתִרְגֵּיל עֲצָמְךָ לֹאמַר בְּכָל פַּעַם: "בְּשֵׁם ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מִימֵינִי מִיבָאֵל וּמִשְׁמַאֲלֵי גְבֻרֵי אֵל וּמִלְפָּנֵי אוּרִיאֵל וּמֵאֲחוּרֵי רַפָּאֵל וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֵל", וְזֶה יוֹעִיל לָךְ, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַרְבֵּה, שְׂזוּהֵי בְּחִינַת קְשׁוֹר הַמְּרַכְבָּה, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן. חֶלֶק ב', סִימָן ה').

אִךְ הַשַּׁעוֹר שֶׁאֵתָּה צָרִיךְ לְלַמֵּד לְעֲצָמְךָ הוּא שְׁלִחַן עָרוּף, כַּאֲשֶׁר נִדְבַר בְּיַגְיָנוּ לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן אַרְבַּעַת חֻלְקֵי שְׁלִחַן עָרוּף, מְחַבֵּר, רַמ"א, וּמַעֲט בְּאֵר הַיֵּטֵב, וּכְשֶׁתִּזְנָק לְסִיִּים אֲרוּחַ חַיִּים תִּתְחַיֵּל יוֹרֵה דַעַה וְאֶבֶן הַעֲזָר וְחֻשֵׁן מִשְׁפָּט, וְאִז תִּתְחַיֵּל עוֹד פַּעַם, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל זֶה, וְזֶה יוֹצִיא אוֹתְךָ מִכָּל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁיִרְדָּת וְנִפְלָת וְנִשְׁלַכְתָּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם "תְּקוּן-הַכִּלְלִי", הַעֲשֶׂה מְזֻמּוֹרִים וְהַתְּפִלָּה שֶׁאֲחַרְיָה, וְזֶה תְּקוּן גָּמוּר לְפָנֵם הַבְּרִית, וְעַל כָּלֵם תִּתְמִיד בְּתִפְלָה בְּכָל יוֹם שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעַרֵּב, בְּכֹונַת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְתִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה אֶת אוֹתֵיֹת הַתְּפִלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְבַּטְּלֶנָּה מִמֶּךָ כָּל הַמְּחַשְׁבוֹת הַזְּרוֹת שְׁבָאוֹת בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה מִצַּד הַעֲוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם, וְאֵיתָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׁנַרְמֹז בְּפִסּוּק (אֶסְתֵּר ט, כה): "וְאָמַר עִם הַסֵּפֶר יֵשׁוּב מִחֻשְׁבֹתוֹ הַרְעָה", עַל-יְדֵי שְׁאוּמְרִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטְּלַת הַמְּחַשְׁבָה הַרְעָה, שֶׁאֵתָּה חוֹשֵׁב בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

עַל כָּלֵם תִּתְמִיד בְּתִפְלָה וּבְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁתְּדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאֵתָּה רְגִיל בָּהּ בְּאִיִּדִישׁ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁיַּעֲזֹר לָךְ, וְתִרְחִיב מְאֹד אֶת הַדְּבֹוֹר בְּהַתְּבוּדוֹת בְּדִרְךָ עֲקֻשָׁנוֹת גְּדוֹלָה, כִּי תִדַּע שְׁכָל דְּבֹוֹר וְדְבֹוֹר שֶׁאֵתָּה מְדַבֵּר אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְרַעֵישׁ עוֹלְמוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִקְרַבְךָ בְּרַב הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וְהַעֲקֹר רוֹצֵה לְנִסּוֹת אוֹתְךָ, עַל-כֵּן נִדְמָה לָךְ בְּכָל פַּעַם שֶׁמְרַחֲקִים אוֹתְךָ, וּבְאֻמַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

שכב אֲשֶׁר שלה בַּנְּחָל

טוב לכל, כמו שאמר פעם רבנו ז"ל: דער אייבֿרשֿטער איז תמיד גוט^א (תניי-מוהר"ן, סימן תנב).

הדורש שלומך...

שלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, האברך היקר, המשתוקק לעבודת השם יתברך באמת, שזה עקר התכלית בזה העולם, ר' ... גרו יאיר.

אחי היקר! באתי לקיים מה שהבטחתי לכתב לך בכל פעם דברי התחזקות, ובאמת ספרי רבנו ז"ל בידך הפך בךם דכלא בךם — עצות והתחזקות נפלאה ונוראה מאד, ובפרט בפסוק "עלים לתרופה" תסתפל בכל יום שנים או שלשה מכתבים בקביעות, אז תהיה לך חיות והתחזקות גדולה.

פי בזה העולם צריכים להתחזק הרבה מאד, פי הבעל-דבר אורב על כל הבא להפגס אל הקדשה להשליכו ולהפילו יותר ויותר, פי עקר הבריאה היתה כדי להפירו יתברך, פמוכא בזהר הקדוש (פא מא): בגין דישתמודעין ליה^א, וכן הוא בדברי רבנו ז"ל להסתפל בשכל שיש בכל דבר, הינו בחיות אלקות שיש בכל דבר, פי אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

ולזכות לאמונה אי אפשר פי אם על-ידי בחינת מלכות, הינו להרבות בתפלה ובהתבודדות בכל יום, פי אמונה ותפלה תלויות זו

א) הקדוש-ברוך-הוא תמיד טוב.
א) בשביל שפירו אותו יתברך.

אֲשֶׁר שְׁלֵה בְּנִחַל שֶׁכַּנ

בְּזוֹ בְּיָדוֹעַ, גַּם מְלָכוֹת הִיא בְּחִינַת "צְמָצוֹם" — "לְכַנָּה", דְּלִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם^ב, שְׁצָרִיכִים לְסַלֵּק אֶת הַשֶּׁכֶל לְגַמְרֵי נְגִד דַּעַת הַצְּדִיק, כִּי כָּל זְמַן שֶׁחֹשֵׁב שֵׁישׁ לוֹ בְּעֶצְמוֹ אִיזוֹ דַּעַת וְשֶׁכֶל, וְגַם הוּא יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ יָדִיעָה, עֲרִיבֵן הוּא רְחוֹק מֵהַשֶּׁכֶל הָאֵמֶת וְרְחוֹק מֵהַצְּדִיק, וְהַעֲקָר — לְבַטֵּל עֶצְמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת בְּבַחֲינַת מ"ה — מָה אֲנִי וּמָה חַיִּי וּמָה כֹּחִי, כִּי אֲנִי רַק בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ זוֹכָה שֶׁשׁוֹפֵעַ עָלָיו אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהוֹלֵךְ לוֹ כְּסֹדֵר בְּכָל דְּבָר, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ זוֹכָה לְבַחֲינַת גְּאֻלָּה, בְּחִינַת "קָרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְאֻלָּה" (תהלים סט, ט), כִּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, שֵׁישׁ גְּאֻלָּה בְּפִרְטוּיּוֹת גַּם-כֵּן, וְלִהְפֹּךְ כְּשֶׁאֵחָז עֶצְמוֹ גַּם-כֵּן לְמַשְׁהוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֵא כְּסֹדֵר, וְהוּא תָּמִיד בְּמִרְיוֹת וּבְעֶצְבוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה.

וְאִיתָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא), שֵׁישׁ מַחֲיָן שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ מַחֲיָן שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, וְעַל-יְדֵי מַחֲיָן שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ נַעַם וּמְנַעֲמִים זֶה לְזֶה בְּהִלְכָה, וְלִהְפֹּךְ עַל-יְדֵי מוֹחֲיָן שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ חֲבָלָה, שְׁחוּבְלִין זֶה לְזֶה בְּהִלְכָה, וּבְאֶרְנוֹ כִּי מַחֲיָן שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֹהוּ בְּחִינַת מַחֲיָן שֶׁל אֲמוּנָה, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא אֲמוּנָה (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז), וְלִהְפֹּךְ — מַחֲיָן שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ זֶה מַחֲיָן שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמִי שְׁזוֹכָה לְמַחֲיָן שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְזוֹכָה לְאֲמוּנָה, שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֶצְמִיוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ מְרַגֵּישׁ בְּחַיּוֹ נַעַם הַעֲלִיּוֹן מְאֹד מְאֹד, וְאוֹהֵב אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי יוֹדֵעַ כִּי אִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵף מִי שֶׁמְצַעְרוֹ, יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְדָן אֶת זֶה הָאִישׁ לְכַף זְכוּת, וְאִזּוֹ מְנַעֲמִים זֶה לְזֶה, מָה שְׂאִין כֵּן כְּשֵׁישׁ לוֹ פְּגָם אֲמוּנָה מַחֲיָן שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, אִזּוֹ מֵר לוֹ מְאֹד מְאֹד, וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם בְּמִרְיוֹת גְּדוּלָה, וְחוּבְלִים זֶה לְזֶה, וּמְתַקוּט עִם הַכֵּל, וּמוֹצֵא חֲסְרוֹנוֹת אֶצְל כָּל אֶחָד, וְחֹשֵׁב שְׂאִין כְּמוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם,

(ב) אִין לָהּ מַעֲצָמָה כְּלוּם.

שכד אֲשֶׁר שְׁלוּ בַּנְחָל

שְׁזָה בְּחִינַת גְּאֻנָּה — מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, כִּי חוֹשֵׁב עֲצָמוּ לְמַשְׁהוּ, מֵה שְׂאִין בֶּן עֲנָנָה אֵלּוּ מַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא אֵינּוּ אוֹחֵז עֲצָמוּ לְשׁוֹם דְּכָר כְּתוּלַעַת הַרוּחֹשֶׁת עַל הָאֶרֶץ, וְאִזּוּ מְאִיר עָלָיו אוֹר הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ אֵיתָא (שְׁלַח קַנַּח), שֶׁהַפָּגַם שֶׁל הַמְּרַגְלִים הָיָה רַק מַחֲמַת גְּאֻנָּה וּגְדֻלוֹת, שֶׁיִּדְעוּ שֶׁשְׂשִׁיבּוֹאוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה יִקְחוּ מֵהֶם אֶת נְשִׂאוֹתָם, עַל-בֶּן דְּבָרוֹ רַע עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עוֹד אֵיתָא שֶׁם שְׂאֵם הָיָה מִתְחַזְּקִים וְלֹא נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם שֶׁיִּקְחוּ מֵהֶם נְשִׂאוֹתָם, הָיָה שֶׁם זוֹכִים לְמַדְרָגוֹת עוֹד יוֹתֵר גְּבוּהוֹת וּגְדוּלוֹת, וְהָיָה נְשִׂאֲרִים עַל נְשִׂאוֹתָם בְּיָתֵר עִזּוּ, עֵינֵי שָׁם, וְעַל-פִּי הַנָּ"ל נִבִּין אֶת זֶה הֵיטֵב, כִּי אֲמוּנָה וְעֲנָנָה תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ, כִּי אִם מְכַנִּיעַ אֶת עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ וַיִּוֹדַע וּמִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא פָּגוּם וְרַחוּק, אִזּוּ דִּיקָא זוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפֹּךְ כְּשֵׁישׁ לוֹ גְּאֻנָּה וּגְדֻלוֹת, וְחוֹשֵׁב בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא זוֹכָה כְּבָר לְאִיזוֹ מְדַרְגָּה, יִדַּע שֶׁעֲדִין הוּא רַחוּק מְאֹד, וְזֶה הָיָה פָּגַם הַמְּרַגְלִים, שֶׁהָיָה צְרִיכִים לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא מִחַ הָאֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה זוֹכִים לְעֵלוֹת עוֹד יוֹתֵר, אֵיךְ פָּגְמוּ בְּזֶה וְהִמְשִׁיכוּ מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, בְּחִינַת חוֹבְלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְלוּ בִּירִידָה בְּזוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

אֲחֵי הַיִּקָּר ! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְאֲמוּנָה, בְּעֲנָנָה וּבְשִׁפְלוּת, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

שְׁלוּ.

בְּעֲזֵרַת הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשכ"ט.

שְׁלוּם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעְלַת יְדִידֵי הַיִּקָּר, שׁוֹתָהּ בְּצִמָּא מִמֵּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֲשֶׁר שְׁלו בְּנַחֵל שְׁכָה

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר קִבַּלְתִּי עִתָּהּ, וְלִהְשִׁיבְךָ עַל מַה שֶּׁאַתָּה שׂוֹאֵל, עַל
זֶה שֶׁכָּתַבְתָּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יח): "אֲכַל בְּהִנְהַגַּת
הָעוֹלָם וּבְחִדוּשֵׁי דְאוּרִיתָא יְכוּלִים לַעֲבֹר מִמָּשׁ גְּנֻבָה וְנֹאֵף וְרִצָּח,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן", עֵינִי שָׁם.

וְהִנֵּה לְהַבִּינְךָ עֲנִינֵי זֶה: לְדַעְתִּי, זֶה פְּשׁוּט, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים,
מִי שְׁלוֹחַ טְלִית שְׁאִינוּ שְׁלו, הֵינּוּ בְּהִנְהַגַּת הַפְּרָסוּם, וְאֶחָד מִקְּנֵא
בְּחִבְרוֹ הַמְּפָרָסִם, אֲזִי יַעֲשֶׂה אֶחָד לְשָׁנִי מַה שֶּׁיַּעֲשֶׂה, רְצִיחָה מִמָּשׁ,
שִׁישְׁתַּדֵּל בְּכַמָּה מֵינֵי עֲרַמְמִיּוֹת לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם, וְכֵן גְּנֻבָה לְגֻב
מִמֶּנּוּ רְכוּשׁוֹ, וְכֵן נֹאֵף — לְהַכְשִׁילוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּנֹאֵף, וְכֵן זֶה
רְאִינוּ כְּבָר בְּחוּשׁ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה כַּמָּה מֵינֵי מַחְלָקַת בֵּין מְפָרָסִים
שֶׁל שְׁתֵּי כַּתוּת, שֶׁגָּרְמוּ לְמְפָרָסִם אֶחָד שֶׁנִּהְרַג, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְלְאֶחָד
הֵיטָה מַחְלָקַת עִם מְפָרָסִם אַחֵר, וּמִמָּשׁ גְּנֻבּוֹ וְגִזְלוֹ אֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ,
וְלְאֶחָד גָּרְמוּ נֹאֵף מִמָּשׁ, שֶׁסָּגְרוּ אוֹתוֹ עִם אִשָּׁה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכֵן זֶה
יְדוּעַ בְּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכֵן בְּחִדוּשֵׁי דְאוּרִיתָא גַם-כֵּן יֵשׁ אֲסוּר
גְּנֻבָה — לְגֻב חִדוּשִׁים מֵאַחֵר, וְלְאֶמְרָם בְּשֵׁמוֹ, וְכֵן נֹאֵף, כִּי אִם
אוֹמֵר דְּבָר שְׁאִינוּ טוֹב, מוֹלִיד נֹאֵף בְּשׁוֹמֵעַ דְּבָרָיו (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן מג), וְכֵן רְצִיחָה, כִּי כַּמָּה פְּעָמִים מַחְלִישִׁים דַּעַת אַחֵר,
וְרוֹצְחִים אוֹתוֹ בְּרוֹחַנִיּוֹת לְגַמְרֵי, שֶׁנוֹפֵל בְּעַצְמוֹ — "עַר פֹּאֲלֵט בֵּי
זִיף אַרְאֵפִי"^א, וְאַחֲרֵיכֶּן נוֹפֵל לְמָקוֹם שֶׁנוֹפֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מְאוֹר גְּנוּז כְּזֶה, נַחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֶכְמָה, אֲשֶׁר מוֹלִיף אוֹתָנוּ עַל דְּרָף אֲמַת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם
יְתַבְרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וּמַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

^א (א) נוֹפֵל וְיֹרֵד בְּעַצְמוֹ.

שלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׂשׂוּי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח ה'תשכ"ט.

שְׂשׂוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל מַעֲלַת כְּבוֹדוֹ, יָדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתָה
בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ... גֵּרוּ יֵאִיר
וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה אָרְאָה עֲכָשׁוּ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
לְהַחְיֹתְךָ בְּהִרְצִי אֶת מִכְתָּבִי אֵלֶיךָ.

כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר יד, כ): "וַיֹּאמֶר ה' סְלַחְתִּי כְּדָבָרְךָ", שְׁעָקֵר הַסְּלִיחָה
הוּא עַל־יַדֵּי הַדְּבֹר, הִינּוּ תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁעַל־יַדֵּי־זָה נִתְגַּלִּית
הָאֱמוּנָה, "וְאוֹלָם חֵי אֲנִי וַיִּמְלֵא כְבוֹד ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ" (שם יד,
כא), וְעַתָּה נִבִּין קָשׁוֹר שְׁנֵי הַפְּסוּקִים, כִּי אֵיתָא בְּסִפְר הַמִּדּוֹת (אוֹת
אֱמוּנָה, סִמָּן כב): "הַפֶּשַׁע שֶׁל אָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם", עֵינ שָׁם, כִּי
צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה, וְלִידַע שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַפֵּל לְפֵל
עָצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, חַס וְשָׁלוֹם,
אֲזִי מְסַלֵּק שְׁכִינְתוֹ מִן הָעוֹלָם פִּידוּעַ, וּבְכַרְט מִי שְׁפָגַם בְּכַרְיָתוֹ,
רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, בְּהוֹצָאת זֶרַע לְכַטְלָה שְׁאֵז מְסַלֵּק אֶת הַשְּׁכִינָה לְגַמְרִי,
רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ טֹבַע, שְׁחֹשֵׁב שֶׁהַפֵּל בְּיָדוֹ, וְאֵז
הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֵא כְּסֹדֵר, וּמֵר לוֹ מְאֹד, וְעָקֵר הַתְּקוּן הוּא עַל־יַדֵּי: "קָחוּ
עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה'" (הוֹשַׁע יד, ג), וְעַל־יַדֵּי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת
נִתְחַזְּקַת אֲצִלוֹ הָאֱמוּנָה, שֶׁהַפֵּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵז מוֹחַל וְסוֹלַח לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וְנִתְגַּלָּה לוֹ כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֵי וְקִים לְעַד
וְלְנֶצַח, וְזֶה 'וַיֹּאמֶר ה' סְלַחְתִּי כְּדָבָרְךָ', "וְאוֹלָם חֵי אֲנִי וַיִּמְלֵא כְבוֹד
ה' [יִתְבָּרַךְ] אֶת כָּל הָאָרֶץ (בַּמִּדְבָּר יד, כא) הִינּוּ כַּנֵּ"ל.

וּמַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה, שְׁאֲנִי עֵיף וְיִגַּע מְאֹד,
עַל־כֵּן אֶקְצֹר, כִּי בְּאֶמֶת יֵשׁ לְהִרְחִיב הַדְּבֹר בְּזֶה, אֵיךְ מֵהַטַּעַם הַנֵּ"ל

אֲשֶׁר שֶׁלַח בַּנַּחֲל שָׁכַז

אֶקְצֹר, וּמַחְמַת שְׁאֵתָהּ מִבְּקֵשׁ תִּמְיֵד לְכַתֵּב לָךְ, מִסִּרְתִּי נִפְשִׁי מִמָּשׁ
לְרֹשֶׁם לָךְ, וְהֶעֱקַר חֲזוֹק וְחֲזוֹק שְׁלֵא יַעֲבֹר יוֹם בְּלִי לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף
וְהַתְּבוּדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וְתִרְאֶה לְבוֹא בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ לְבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וְתִשְׁמַע דְּבָרִים יְקָרִים
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים.

הַנַּ"ל...

שֶׁלַח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדֵּר בְּשֶׁלַח ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
שׁוֹתָהּ בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּר
יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחָתִי בְּזֶה כָּעַל כָּל הַיּוֹם, אֲשֶׁר אֵתָהּ
מִחֲזוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי כֵן צָרִיךָ לְהִיּוֹת, כִּי הָאָדָם
צָרִיךָ לַעֲבֹר עַל גֶּשֶׁר צָר מְאֹד מְאֹד, וְהַפְּלֵל וְהֶעֱקַר שְׁלֵא יִתְפַּחַד כָּלֵל
(עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מו), וּבְשָׁבוֹעַ זֶה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לְמִדְּנוּ
בְּצוֹתָא עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַתּוֹרָה "בְּהַעֲלוֹתְךָ", וְהִיא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן
(חֶלֶק א', סִימָן כ"א), כִּי כָּבֵד יְדוּעַ לָךְ שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ אֶצְלָנוּ פֶּה בְּמִקּוֹמָנוּ,
שֶׁבְּכֹל יוֹם שְׁלִישִׁי בְּעֶרְב־אֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
וְתִהְיֶה לְאֵל בְּכֹל פְּעַם בָּאוֹת וְנִתְנוּסְפוֹת נִפְשׁוֹת חֲדָשׁוֹת, כֵּן יִרְחִיב
הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת גְּבוּל קִדְשַׁת רַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת לְכֹל יִשְׂרָאֵל,
וְכֹלֵם יֵאֱמִינוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַיַּעֲסִקוּ בְּתוֹרָה, בְּתַפְלָה
וּבְהַתְּבוּדוֹת, גַּם הִיָּה אִישׁ אֶחָד אֲשֶׁר עוֹבְרוֹת עָלָיו, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, צָרוֹת רַבּוֹת, וְסִפּוֹר לְפָנֵינוּ, שְׁאִין לוֹ כָּבֵד שׁוֹם תִּקְוָה, וְהוּא

כָּבֵד מִיֵּאֵשׁ מְאֹד, וְאֵין לוֹ כָּבֵד יְכַלֵּת מְרֹב קְלָקוּלוֹ לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֶׁם
 יִתְבָּרֵךְ, וְאִמְרָתִי לוֹ בְּהִתְחַלֵּת הַתּוֹרָה מֵה שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ ז"ל אַחֲרֵי וְקָדָם
 צִרְתָּנִי, אַחֲרֵי רֵאשֵׁי תְבוּת: אֵין חַיִּב וְאֵין רִשְׁע (אוֹ רַחֲוֹק), וְקָדָם
 — שְׂיֻכַּל כָּל אֶחָד לְהִתְקַדֵּם לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁצָּעַק רַבְּנוּ ז"ל:
 "קֵיִן יֵאוּשׁ אִיז גְּאֲרִנִּישׁט פֿאַרְהַאָנְדֵן" (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן
 עח).

גַּם קָדָם — רֵאשֵׁי תְבוּת: קוֹל דְּבִיּוֹר מִחֻשְׁבָּה, כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵים
 הַקְּדוּשִׁים, וְהֵם בְּיַחַד בְּגִימְטְרִיָּה — תְּשׁוּבָה, כִּי זֶה עָקֵר הַתְּשׁוּבָה
 (כְּאֲשֶׁר מוֹכָא בְּפָנִים הַתּוֹרָה), כִּי עָקֵר הָאָדָם הוּא הַמְּחַשְׁבָּה וְהַמַּח
 — לְקַדְּשׁוֹ וְלִטְהַרוֹ לְאַמוּנָה בְּרָה וְנִקְיָה, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְבַחֲיַנַּת סִפָּה —
 שְׂיִהְיֶה מְסֻכָּף עִם אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל זֶה זֻכִּים עַל-יְדֵי הַ"עֵינַיִם" —
 לְקַדְּשׁ וְלִטְהַר מְאֹד אֶת הַעֵינַיִם לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים, וְ"הַאָּזְנַיִם"
 — הֵינּוּ לְשִׁמְעַ רַק "קוֹל" הַצְּדִיק וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְסִפְרֵי מוֹסֵר
 שְׁנִתְיַסְדּוּ עַל-פִּי סִפְרֵי הַצְּדִיקִים, וְיִזְהַר לְבָלִי לְשִׁמְעַ קוֹל רִדּוֹ שְׂשִׁישׁ
 עֲכָשׁוּ, כִּי רַחֲמָנָא לְצִלָּן, זֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִן הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַתִּיד
 לַתֵּן אֶת הַדִּין, שֶׁבְּלָה אֶת זְמַנּוֹ הַיְקָר בְּדַבְרִים בְּטָלִים, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ ז"ל (תְּבוּת ה:), שֶׁהַאָּזְנַיִם נְכוּוֹת תַּחֲלָה לְאִיבָרִים, כִּי הֵלֶךְ
 לְשִׁמְעַ דְּבָרִים בְּטָלִים, וְ"הַחֻטָּם" — יִשְׁמַר מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת,
 וְתִהְיֶה לוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם (הַתְּלוּיָה בַּחֻטָּם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיִּשְׁעִיהָ יָא, ג:)
 "וְהִרְיָחוּ בְּיִרְאַת ה'", וְהִיטוֹד הוּא הַדְּבִיּוֹר — לְשִׁמְרָא אֶת הַ"פֶּה"
 לְבָלִי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבָר שְׂאִינוּ צְרִיף, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרוֹמֵם מַחוּ וְדַעַתּוֹ,
 וַיִּקָּם אֶת מַחוּ בְּקַדְּשָׁה, וְיִזְכֶּה לְרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ — לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהֵשֶׁם
 יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה לוֹ מַחִין דְּגִדְלוּת, וּבָלִי קְדָשַׁת הַשְּׂבָעָה גְּרוּת, אִי אֶפְשָׁר
 לְהִשְׁיֵג שׁוֹם דְּבָר, וְאִמְרָתִי פֶּעַם רַמְזוּ בְּמִשְׁנָה (מְנַחֲוֹת כח:): שְׂבָעָה קָנִי
 הַמְּנוּרָה — גְּרוּתִיהָ מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה, כִּי צְרִיף לְקַדְּשׁ הַכֹּל, וּבָלִי
 זֶה עֲדִין רַחֲוֹק לְגַמְרִי.

חֻזַק וְאִמְץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל זֶה עַל-כָּל-פָּנִים לְהִתְחַיֵּל מֵעַכְשָׁו
 לְקַדְּשׁ וְלִטְהַר אֶת שְׂבָעַת הַגְּרוּת, לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל חוּץ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת,

(א) אֵין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

אֲשֶׁר שֶׁלֹט בְּנִחַל שֶׁכֶט

וּלְיַחַד תָּמִיד יַחֲוּדִים קְדוֹשִׁים מְכַל דְּבַר, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְשׁוֹמֵר מְאֹד אֶת עֵינָיו לְבָלִי לְעֵין בְּעֵתוֹנִים אֲפִלוּ
מִהַחֲרָדִים, כִּי הֵם אָבִי אַבּוֹת הַטְּמֵאָה, וּבְכַפְרֹט לְשִׁמְעַ רְדִיו בְּכָל יוֹם
וּלְיֵלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, זֹו קְלָפָה חֲזָקָה.

וְכֵן יִשְׁמַר עֲצָמוֹ מִכַּעֵס וּמִקְפִּידוֹת, וְהֵעֱקַר הַדְּבִוּר, וְאִז טוֹב לָךְ
לְנִצַח.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתֵי הַרְבִּים עֲכָשׁוּ — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֶׁלֹט.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ שְׁלַח ה' תשכ"ט.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה, חַיִּים אַרְפִּים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
יְשׁוּעוֹת וְהַמְתַקֵּת הַדֵּינִים, וְשִׁפְעַ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה לִידִיד נַפְשִׁי, שְׁאֵר
בְּשָׂרִי, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ,
ר' ... שְׂיַחֲיָה נִצַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְלָתִי, וּכְאֵתִי עֲתָה לְבִשְׂרָךְ, כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת
אֲסַע, בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְעִיר אוֹמֵן, וּמִשָּׁם לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, עַל-כֵּן רְצוֹנִי חֲזָק לְהַזְכִּירְךָ וּבְגִי בֵיתְךָ לְטוֹבָה שָׁם
וּבְכָל הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, עַל-כֵּן תִּכְתָּב לִי שְׂמֵךְ וְשֵׁם אִמְךָ וְכו',
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע תָּמִיד תְּפִלָּתֵנוּ, וַיִּמְתִּיק מֵעָלֵינוּ כָּל הַדֵּינִים
בְּכָל־לַיּוֹת וּבְכַפְרִטִיּוֹת, וְכֵן תִּכְתָּב לִי מִשְׁפָּעַת שְׁלוֹמָךְ הַטוֹב וּבְכַפְרֹט
בְּעַבּוֹדַת ה', וְכַסּוּפֵי חֲזָק לְהַתְרַאוֹת עִמָּךְ פָּנִים בְּפָנִים, וּלְדַבֵּר מִנְקֻדַּת
הָאֵמֶת אֵמֶת הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, גַּם אֲבִשׂוֹר לָךְ כִּי
בְּכָל יוֹם שְׁלִישִׁי בְּעָרֵב מְשַׁעָה שְׁמוֹנָה עַד תִּשְׁעַ אֲנִי לוֹמֵד בְּרַבִּים
שְׁעוֹר ב' לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב בְּבוֹרוֹ פֶּאֶרְק,

של אֲשֶׁר שֶׁלט בְּנֹחַל

ותהלה לאל, נתוספים בכל פעם נפשות חדשות, ואם תהיה פעם
במחננו תראה לבוא ותחיה את עצמך, כידוע לנו איך שדברי רבנו
ז"ל מחיים נפשות, וכל השעורים הקלוטו בקאסעט-טייפא, אם תרצה
אתן לך.

והעקר תחזק עצמך מאד מאד, כי בזה העולם עוברות על כל
אחד בכל יום ירידות ונפילות והשלכות ובלבולים רבים, והעקר
שלבב תפל בדעתך משום דבר שפעולם, כי ה' עמך, אהך, ואצלך,
כי מלא כל הארץ כבודו, אין שום מציאות בלעדי השם יתברך,
ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם — השם יתברך, ותמיד
בתפלה והתבודדות בכל יום, וכן בלמוד התורה הקדושה, ובפרט
בלמוד שלחן ערוך הלכה למעשה, כמו שהזכירנו על זה ביותר רבנו
ז"ל, ובפרשה זו (שלח) "ועליהם את החר" (במדבר יג, ז), איתא בבבלי
הטורים "את החר" גימטריה "תורה", ויש לפרש שעל-ידי למוד
התורה הקדושה יכולים להתעלות בתכלית העליה, וזה "ועליהם
את החר", על-ידי החר הינו התורה, תזכה להתעלות, ועל פי זה יש
לפרש את הפסוק: "והאמרי יושב בחר" (במדבר יג, ט), "והאמרי"
הוא מלשון אמר, לשון דבור, ואיתא (בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא),
שעל-ידי שלומדים התורה בדבורים דיקא, הינו שמוציאים מהפה
את דבור התורה, על-ידי-זה יכול לצאת מעמקי נפילתו וירידתו
וממדרגתו הפחותה שגלגל שם, ויכול לזכות להתעלות ולהבין
עמקה של התורה הקדושה, עין שם, וכן הוא (בלקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן נו), שעל-ידי שלומדים התורה בדבורים, על-ידי-זה קוראים
אותו יתברך, הינו שממשיכים עליו אורו יתברך, אשר מאיר בכל
העולם, כי מלא כל הארץ כבודו יתברך.

ותקבע לעצמך שעורים קטנים בכל יום, אף שאתה טרוד קצת
בעסקי פרנסה, הינו שעור שלחן ערוך פסדרן על-כל-פנים: מחבר,
רמ"א, קצת באר היטב, שהוא התמצית מהטורי-זהב והמגן אברהם,
ותלמד פסדרן ארח חיים, וכשתסיים תתחיל יורה דעה, ואחר-כך אכן

אֲשֶׁר שֵׁם בְּנַחֵל שְׁלֵא

הַעֲזֹר, וְאַחֲרֵיכֵן חָשׂוּן מִשְׁפָּט, וְכִשְׁתַּסִּים תַּתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן בְּכָל יוֹם "פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י", וְתַעֲזֵן בְּכָל יוֹם בְּאוֹתָהּ פְּרָשָׁה קְצַת בְּ"אוֹר הַחַיִּים" הַקְּדוֹשׁ וּבְרַמְבַּ"ן הַקְּדוֹשׁ, וְכַמָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת תִּלְמַד בְּכָל יוֹם, וְדַף גְּמָרָא, פְּרוּשׁ רֵשׁ"י וְתוֹסְפוֹת וּמְפָרְשִׁים, וְעוֹד מֵה שְׁתוּכַל וְתִרְצָה, וּבְפֶרֶט סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמֵר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", שְׁנֵה עֵקֶר הַתְּבָלִין כְּנִגְדַּי הַיֵּצֵר הָרַע בְּעֵתִים הַלְלוּ, עֵינַי בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּף (סִימָן א', סְעִיף קָטָן ז') שְׁמַכִּיא דְבָרֵי הַ"בְּרַכְיָיוֹסָף", וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: רְאוּי לְקַבֵּעַ לְעַצְמוֹ עֵת לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, כִּי "כָּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ יֵצֵרוֹ גְּדוֹל הַיִּמְנוֹ" (סִפָּה נב.), וְקַבְּלָתִי כִּי תְּבָלִין הַיֵּצֵר הָרַע הוּא תוֹכַחַת מוֹסֵר מִמֵּאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ, עֵינַי שָׁם, וְכִבְרַי יְדוּעַ לָנוּ מֵה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל עַל סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא סִפֵּר מוֹסֵר נוֹרָא וְנִפְלָא, וְכָל מִי שֶׁיִּלְמַד בּוֹ, יִפְתָּחוּ גִידֵי קִשְׁיוֹת לְבוֹ, וְיִזְכְּה לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עוֹד אָמַר, שְׁמַצְנֵה גְּדוּלָה לְלַמֵּד בְּסִפְרָיו, וְיִכּוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל עַל-יְדֵי סִפְרוֹ, כִּי יֵשׁ בְּסִפֵּר עֲמֻקּוֹת גְּדוּלָה (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שְׁמוֹ, שְׁמוֹ, שְׁמַח), וְכָל אֶחָד יְכוּל לְמַצֵּא עַצְמוֹ בְּתוֹף תּוֹרָתוֹ.

וּמְחַמַּת טְרַדוֹתֵי הַרְבִּים בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ קֹדֶם הַשְּׁבֵת — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ וּמַצְפֵּה לְרֵאוֹתֶךָ, וְעַל-כֵּן-פְּנִים כְּתַב יְדֶךָ.

ש.מ.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרַב-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ שְׁלַח ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵךְ לְהַתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת דְרָךְ הַתָּם שְׁקַבְּלֵנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מְכַתְּבֶךָ הַיְקָר קַבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להיות בכל יום בשמחה על שזכית לידע מרבי אמת בזה, המקרב אותנו ומעורר אותנו משנתנו העמקה להתקרב להשם יתברך, והעקר להתחזק תמיד ברצונות ובכסופים טובים, שזה העקר, כי העקר הוא הרצון, שיהיה רצונו בכל פעם לצאת ממדרגתו הפחותה, ולזכות לתורה ועבודת השם יתברך, ועקר שלמות הרצון פשתוציא מפיך בכל יום, שתאמר דבורים שלמים להשם יתברך: "איך וויל ארויס גיין פון בלאטע וואס איך בין אריינגעפאלן און אריינגעכאפט געווארן, רבוננו של עולם, איך וויל אפלאזן מיינע שלעכטע מעשים, איך וויל לערנען תורה" וכו' וכו', כי מעלת זה הענין אי אפשר לשער ולספר כלל פמוכא בספרי המקבלים, שמהרצונות של האדם אם הם בקדשה, נבנים מזה אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות חדשים, ודבר זה לא יכול הבעל-דבר לבטל בשום אופן, כי על-כל-פנים רצוני חזק מאוד להתקרב להשם יתברך.

הרצון הוא עולם החרות, כי הרצון הוא בחינת "פתר" כידוע, על-בן תרגיל עצמך בזו הדרך — לדבר בכל יום להשם יתברך את רצונך וכסופך, ואז תזכה במשך הימים והשנים לצאת ממה שאתה צריך לצאת, ולהכנס בקדשה העליונה, ולדבק עצמך בו יתברך, שזה עקר התכלית — "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כז, ד), אך תהיה בעבודה זו חזק מאוד מאוד בקביעות בכל יום, ותרחיב את הדבור בזה, וכל הנהגה טובה ומדה טובה שתראה באיזה ספר ובפרט מספרי רבנו ז"ל, תוציא מפיך: "איך וויל מקים זיין די מדה" וכו' וכו', ותתמיד בזה, ואז תראה, בעזרת השם יתברך, דברים נפלאים.

(א) אני רוצה לצאת מהבזו שאני נפילתי ונתפסתי שם, רבוננו של עולם, אני רוצה לעזוב את מעשי הרעים, אני רוצה ללמד תורה.

(ב) אני רוצה לקים את המדה הזו.

אֲשֶׁר שְׁמַא בְּנַחַל שְׁלֵג

וְעַקֵּר הַכֹּל — תְּתַמִּיד בְּשִׁלְחֵן עָרוּף כְּסֻדְרָן, כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ כְּכֹר
כְּמָה פְּעָמִים, וְכָל דִּין מִהַשְׁלִיחֵן עָרוּף גַּם-כֵּן תִּכְלַל בְּהַתְּבוּדוֹתָהּ
וּבְרִצּוֹנָהּ וְכִסּוּפֶיהָ הַטּוֹבִים.

וְכֵן תִּבְקֶשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם, שְׁתִּזְכֶּה לְהַפְטֵר וּלְהַנְצִיל
מִלְמוּדֵי חַל, שְׁמִטְמִטְמִים מְאֹד אֶת הַמֶּח, וְאוֹדוֹת פְּרִנְסָה עַל לְהַבְּא,
עֵינֵינוּ רָאוּ וְלֹא זָר, שְׁעַל-פִּי-רֹב מִי שְׁלוֹמֵךְ בְּחֻמּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת אֵין
לוֹ פְּרִנְסָה, וְהוּא בְּצָרוֹת רַבּוֹת, וְאֵלּוּ שְׁאִינָם יוֹדְעִים שׁוֹם חֻמּוֹת, יִשׁ
לָהֶם, תְּהִלָּה לְאֵל, פְּרִנְסָה בְּרוּחַ, וְחַיִּים חַיִּים טוֹבִים, וְעַיִן הַיֵּטֵב כָּל
הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַחֻכִּים וְהַתֵּם (סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט).

וְכָל זֶה כְּתַבְתִּי לָךְ שְׁתַּעֲסֵק הַרְבֵּה בְּתַפְלָה שְׁתַּפְטֵר מִזֶּה, וְיִסְבֵּב
הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ סְבוֹת לְטוֹבָה שְׁתַּנְצֵל מִלְמוּדֵי חַל, אִךְ לַעֲת עֵתָה אֵל
תַּעֲשֵׂה שׁוֹם דְּבָר נֶגֶד אָבִיךָ, גֵּרוּ יְאִיר, כִּי צָרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד בְּכַבּוּד
אָב, אִךְ בְּתַפְלָה יְכוּלִים לְפַעַל הַכֹּל, וְיְכוּלִים לְבוֹא לְכָל הַקְּדָשׁוֹת
וּלְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבָעוּלָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיב).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

שְׁמַא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרֵי קִרְחַת הַיְתִשְׁכֵּ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל מַעֲלַת יְדִידֵי, הַשְׁוֹתָהּ בְּצִמָּא מְמִי
הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי לְנִכּוֹן, וְהַנְּנִי בְּזֶה לְכַתֵּב לָךְ מִכְתָּב עַל מִכְתָּבְךָ.

אֲחִי הַיָּקָר! אֲנִי שְׂמַח מְאֹד שֶׁזְּכִיתָ לְקַנּוֹת "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"
וְ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת", אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ, כִּי כָל זְמַן שְׁאֲנוּ מְלַבְּשִׁים
בַּגּוּף הַגָּשְׁמִי, אֵינָנוּ יְכוּלִים לִידַע וּלְצִיר בְּדַעַתְנוּ מַעֲלַת אֵלּוּ הַתּוֹרוֹת
וְאֵלּוּ הַתַּפְלוֹת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֻסָּד חָנָם שְׁעָשָׂה

עֲמָנוּ וְגִלְהָ לָנוּ אֶת הַצְדִּיק הָאֵמֶת, שְׁעַל יְדוֹ בְּיָדָי נִזְכָּה לְתַקּוֹן עֲלִיּוֹן, אִף מִי שֶׁהוּא פָּגוּם בְּתַכְלִית הַפְּגִימָה בַּפְּרָט בַּפְּגָם הַבְּרִית, עֵקֶר הַתַּקּוֹן הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֲמִתִּית לַצְדִּיק הָאֵמֶת, וְעֵקֶר הַהִתְקַרְבוֹת הוּא לְשִׁקְד בְּתוֹרָתוֹ וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּבְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים נַעֲשִׂים מְזָה שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים שְׁלֹא עָלוּ עוֹד שְׁעֵשׂוּעִים כְּאֵלוּ מִימּוֹת עוֹלָם, בֵּן גִּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְאֶפְלוּ אֲמִירָה לְבַד — לוֹמַר אֶת הַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה חֲשׁוֹב מְאֹד וּמוֹעִיל מְאֹד לְנַשְׁמָה, בֵּן גִּלְהָ לָנוּ מוֹהַר"ן, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

וְעֵקֶר הַכֹּל — "לֹא הַמְדַרְשׁ עֵקֶר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה" (אָבוֹת א, יז), לְקַיֵּם כָּל הַנְּאֻמָּה בּוֹ, וּבַפְּרָט בְּשַׁעַת הַתְּבוּדָה, תַּעֲשֶׂה בְּעֶצְמְךָ תְּפִלָּה מִמָּה שֶׁלְמַדְתָּ, וְחִבְּקֵשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁתּוֹזְכָה לְקַיֵּם הַכֹּל, וּמָה שִׁיקְשֶׁה לְךָ תִּשְׁאֵל מִמֶּנִּי וְאֲשִׁיב, לְךָ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִף תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פְּנִים תּוֹרָה אַחַת וְתְּפִלָּה אַחַת עַל זֶה, וְגַם תִּתְמִיד בְּלַמּוּד שֶׁלְחֹן עֲרוּף, כַּאֲשֶׁר נִדְבַר בִּינֵינוּ, וְלַמּוּד שֶׁלְחֹן עֲרוּף יִהְיֶה קְבוּעַ אֶצְלְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוֹזְכָה לְצִאת מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת שֶׁנִּלְכְּדָתָ בּוֹ.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּלְטוֹבַתְךָ הַנּוֹצְחִית, חִזַּק עֲצֻמְךָ בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְחַלְּף בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה — אִם תּוּכַל, וְתֹאמַר הַ"תַּקּוֹן הַכְּלָלִי" — עֲשֶׂה מִזְמוֹרִים עִם הַתְּפִלָּה עֲלֶיךָ, שֶׁהוּא תַּקּוֹן נִפְלָא לְפָגָם הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְכַאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עִמָּךְ כְּבַר הַרְבֵּה, אִף צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם מִתּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא זְכוּת גְּדוֹלָה וְהַמְתַּקֵּת הַדִּינִים מֵאֲתָנוּ וּמִכָּל הָעוֹלָם, כְּשׂוֹזְכִים לְדַבֵּר מְזָה הַצְדִּיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר אִירוּ גְּנוּז וְסָתוּם מְאֹד מִכָּל הָעוֹלָם, וְעֵקֶר תַּקּוֹן שֶׁל בְּעַל עֵבֶרָה וּבַפְּרָט בַּפְּגָם הַבְּרִית הוּא — עַל-יְדֵי זֶה הַצְדִּיק, וְזֶה כָּל עֶסְקוֹ, כְּמוֹ שֶׁאֲמַר פֶּעַם עַל עֲצֻמוֹ (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן קנד): וְאֲנִי יְדִי מְלַכְלָכוֹת וְכוּ' כְּדִי לְטַהֵר וְכוּ' (בְּרִכוֹת ד.), כִּי אֵינִי בְּתַקּוּנֵי-זֶהָ (תַּקּוֹן כא, נה:), וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'), כִּי הַצְדִּיק נִקְרָא קוֹצֵא דְאוֹת ד', וְהִנֵּה עֵקֶר תַּכְלִית שְׁלֵמוֹת יְרִידַת

אֲשֶׁר שְׁמָא בְּנַחַל שְׁלָה

הַנְּשָׂמָה לְזֶה הָעוֹלָם הִיָּה, כְּדִי שְׂיִכִּיר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי תַקְוָה
הָאֱמוּנָה, שְׂיִזְכֶּה לְאֱמוּנָה בְּרָה וְנִקְיָה שְׂמָלָא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְאִין
שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הַכֹּל
לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזֵה מַה שְׂאָנוּ מְחִיבִים
לֹאמֹר בְּכָל יוֹם: "שְׂמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד" (דְּבָרִים ו, ד).

וְאִיתָא עֵינָן גְּדוּלָּה וְדַלְתָּה גְּדוּלָּה, זֶה עַד — שְׂאֲנַחְנוּ מְעִידִים
בְּכָל יוֹם אַחֲדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עַקֵּר הַתְּכֵלִית — לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ
וּלְהַעֲיֵד אַחֲדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף מִי שְׂפּוֹגֵם בְּבְרִית נְאֻכָּד מְמַנּוּ קוּצוֹ שֶׁל
יּוֹד שֶׁהוּא נִשְׁמָתוֹ — הֵינּוּ אֱמוּנָתוֹ, וְנַעֲשֶׂה מַעַד — ע"ר, שֶׁהוּא
חֻטָּא עַר וְאוֹנָן, כִּי הֵם פְּגָמוּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
כְּפִדוּעַ עֵינָן שֵׁם בְּרַש"י, וְחֻטָּא זֶה נִקְרָא "רַע בְּעֵינֵי ה'" (בְּרַאשִׁית לח, ז),
וְעַל-כֵּן נְאֻכְדָּת מְמַנּוּ אֱמוּנָתוֹ, וְנַעֲשֶׂה מַעַד — ע"ר, הֵינּוּ "רַע בְּעֵינֵי
ה'", אִף עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק הָאֱמֵת, זֶה מוֹעִיל מְאֹד לְתַקֵּן אֶת זֶה
הַחֻטָּא, כִּי הַצַּדִּיק מְכַנִּיס בּוֹ נִקְדָּה חֲדָשָׁה וְנַעֲשֶׂה מְחַדָּשׁ ע"ד, וְאֲדַרְבֵּה
הַנִּקְדָּה הַחֲדָשָׁה מוֹעִילָה יוֹתֵר, וְזֶה מַה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת
לד:): "מְקוֹם שֶׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִין צַדִּיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִין",
כִּי מִי שְׂפָגֵם הַרְבֵּה מְאֹד בְּפָרֹט בְּפָגֵם הַבְּרִית, וּמִתְקַרֵּב לְצַדִּיק,
וְהַצַּדִּיק מְכַנִּיס בּוֹ נִקְדָּה חֲדָשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְעוֹרֵר בְּהַתְּעוֹרְרוֹת
חֲדָשָׁה מְאֹד בְּפָרֹט בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהַכְּנִיס בּוֹ
הַצַּדִּיק הָאֱמֵת נִקְדָּה חֲדָשָׁה — נִקְדָּת הָאֱמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְחִיל
לְדַבֵּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּבוּדוֹת, שְׂזֵה עֲנִין אֱמוּנָה, כִּי תַפְלָה
וְאֱמוּנָה תְלוּיּוֹת זֶה בְּזֶה, כִּי מֵאֲחַר שְׂמֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עַל
יְדוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּתַפְלָה (עֵינָן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
סב), וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה וְהַתַּפְלָה מְקַבְּלִים מִהַצַּדִּיק, כְּמוֹ שְׂפָרַשׁ רַבְּנּוּ ז"ל
הַמְּשָׁנָה (תְּרומוֹת ד, א): "סֵתָם חֲרַשׁ, שְׂאִינוּ שׁוֹמְעֵי וְאִינוּ מְדַבְּרִים", מִי
שְׂאִינוּ שׁוֹמְעֵי אֶת הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם — הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, עַל-יְדֵי-זֶה
אִינוּ מְדַבְּרִים דְּבוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵינָן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס),
וְעַל-פִּי-זֶה נִבִּין הֵיטֵב אֵיזָה רְמִז מַה שְׂרַבְּנּוּ ז"ל מִתְחִיל תּוֹרָתוֹ בְּלִשׁוֹן
"דַּע" — הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי הַצַּדִּיק מְכַנִּיס בְּאָדָם דַּע"ת וְאֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, עַד שְׂזוּכָה הָאָדָם לְהִיּוֹת ע"ד בְּכָל יוֹם עַל

אחדותו יתברך, והבן, ופרשתי בשבעים אפנים, למה מתחיל רבנו ז"ל תורתו בלשון "דע", כי בכל ה"לקוטי-מוהר"ן" יש שבעים פעמים קדם התחלת כל תורה הלשון "דע", ואין כאן מקומו להאריך, והעקר לתזק עצמו מאד מאד להיות בשמחה תמיד, ולכל תגע, חס ושלום, בברית, שהוא פגם נורא כידוע, והשם יתברך יהיה בעזרנו לעבדו תמיד ולשוב בתשובה אמתית כרצונו יתברך.

הדורש שלומך...

שִׁמְב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר קרח ה'תשכ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי, השותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

זה כמה זמן שפכר רציתי לכתב לך, אך לא אסתייע, גם חשבתי כי בין הזמנים הינו בימי הפסח הקדושים נתראה פנים אל פנים, וגם זה לא זכיתי, על-כל-פנים רצוני לבוא בשורותים אלה לידע שלומך הטוב, ואיך אתה אויז בעבודת ה' — תורה ותפלה, ואני משער לעצמי, שבודאי אתה מחיה עצמך עם ספרי רבנו ז"ל, המחיים ומחזקים נפשות, ובפרט הספר "משיבת נפש", כאשר פתבת לי בעצמך, שהספר הזה עשה אותך לבעל תשובה, על-כן אבקשך לכתב לי על-כל-פנים שתי שורות, לידע הטוב ממך, ואם אתה עדין מחזיק בתפקד לעסק בספרי רבנו ז"ל, וממש חיים תתן לי כשאשמע הטוב ממך.

הדורש שלומך...

שִׁמְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה, בְּנִי, חַיִּי וּמְזוּנֵי וְהַמְתַּקֵּת הַדֵּינִים
מֵעַל רֹאשׁ יְדִיד נִפְשִׁי זֶה יָמִים וְשָׁנִים, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ר' ... שְׂיַחֲיָה נֶצַח.

מִכְתָּבֶיךָ הַיְקָרִים קִבַּלְתִּי כְּבָר שְׁתֵּי פְעָמִים, וְלֹא יִכְלַתִּי לְהַשִּׁיבְךָ
תְּכַף-וּמִיד בְּרִצּוֹנְךָ מִפְּנֵי טְרִדוֹתֵי הָרַבִּים, שְׂיִשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, הַרְבֵּה
מִקְרָבִים, וְאֲנִי עוֹסֵק לְדַבֵּר עִמָּם, וְכֵן יֵשׁ לִי בְּכָל יוֹם רְבִיעֵי בְּעָרֵב
שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, וְתִהְלֶה לְאֵל שְׁנִתְּוֹסְפוֹת בְּכָל פְּעַם נִפְשׁוֹת
חֲדָשׁוֹת, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִתְרַחֵב גְּבוּל הַקְּדָשָׁה, וְיִכְנָסוּ כָּל
הַנִּפְשׁוֹת בְּתוֹךְ הַקְּדָשָׁה, וְיֵאִיר עָלֵיהֶם הָרֹאשׁ בֵּית (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן טו).

וְהִנֵּה מֵה שְׂאֵתָה מְבַקֵּשׁ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים שֶׁל "לְקוּטֵי-עֲצוֹת
הַמְּשַׁלֵּשׁ" חֲלָקִים ח' ט', כְּבָר פִּתְבַּתִּי לְךָ, שְׂיִוְתֵר מִמֶּה שְׂהִיָּה לִי
לֹא הַדְּפִיסוֹ, רַק יֵשׁ בְּיַד יְדִידֵנוּ ... הַסֵּפֶר תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא
חֶלֶק ג' מִסֵּפֶר "לְקוּטֵי-עֲצוֹת הַמְּשַׁלֵּשׁ" שֶׁל הָרַב מְטֻשְׁהַרִין, וְכֵן סֵפֶר
"עֲצַת שְׁלוֹם", שֶׁהוּא חֶלֶק ד', וְעֵתָה אֲבַשְׂרְךָ כִּי אַחֲרֵי כַּמָּה וְכַמָּה
הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת הוֹצֵאתִי מִמֶּנּוּ, וְתִהְלֶה לְאֵל, עֲכָשׁוּ הוּא תַּחַת יָדִי, וְנִתַּן
אֶת זֶה לְהַדְּפִיסוֹ, רַק אֹמֵר הִיּוֹת שְׂזָה שְׂיָךְ לְר' ... עַל-כֵּן תִּבְקֵשׁ
מִמֶּנּוּ רְשׁוֹת.

וְגַם דַּע לְךָ שְׂיִשׁ תַּחַת יָדֵי הַ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת" מִהַדוּרָה בְּתָרָא מִהָרַב
מְטֻשְׁהַרִין, שְׁכָּל הַשְּׁלֵשׁ "לְקוּטֵי-עֲצוֹת" בְּיַחַד הֵם "לְקוּטֵי-עֲצוֹת
הַמְּשַׁלֵּשׁ", עַל-כֵּן תִּכְתֹּב לִי בְּאֵר הַיֵּטֵב אֵיךְ אֵתָה מְדַפִּיס, וּמֵה
שְׂהַדְּפִסְתָּ כְּבָר, (וְאִם אֵתָה מְדַפִּיס עִם אוֹתִיּוֹת חֲדָשׁוֹת שְׂקוֹרִין זְעֵצָן,
אוֹ אֵתָה מְצַלְמֵם, הַכֹּל תִּכְתֹּב לִי).

והנה דע לך, שבעוד שלשה שבועות אהיה, בעזרת השם יתברך, על ציון רבנו ז"ל באומן, ומשם אסע לארצנו הקדושה, ואביאם עמי, ואבקשך שתכתב לי באר היטב כנ"ל.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעסק הקדוש והנורא של הדפסה בפרט אלו ה"לקוטי-עצות", שהם ממש אורות נשגבים, ורב אנשי שלומנו התקרכו לדרכי רבנו ז"ל רק על-ידי הספרים הקטנים, שהם אותיות מה"לקוטי-עצות" הזה, כמו "משיבת נפש" ו"השתפכות הנפש" ו"אות ברית" וכו', וזהו ענין מה שמוכא (עין שיחות-הר"ן, סימן צג), שיש אור של אלפים, וצריכים לחלקם למאות וכו', כי אור הצדיק גדול ונורא מאד, ואי אפשר לקבלו, כי אם על-ידי צמצומים וכלים מכלים שונים, והאור של הצדיק גדול ונורא מאד, וצריך להשפיל ולצמצם עצמו כדי שיקבלו הקטנים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן לח), ועל-כן משה רבנו מחמת שהיה גדול ונורא מאד מאד, וכדי שיוכלו ישראל לקבל ממנו, הצריך לצמצם עצמו, ועל-ידי-זה יוכלו גם הקטנים לקבל ממנו, עין שם, ובזה פרשתי מה שכתב התרגום יונתן: "וכד חמא משה ענותנותיה קרא משה להושע בן-נון יהושע"^א, ורבים התחבטו כבר בזה, אף על-פי התורה הנ"ל יובן היטב, כי משה רצה להאיר בתלמידו יהושע, על-כן הצריך לצמצם עצמו ולמעט עצמו, ואז המשיך לו יו"ד, שהיא חכמה, וזה וכד חמא משה ענותנותיה, הינו על-ידי שהיה בעניויות וצמצם עצמו, אז היה יכול להמשיך חכמה, שזוהי היו"ד, לתלמידו, ועין היטב בפנים התורה הנ"ל, ותבין ודו"ק, והספרים הנ"ל הם הקצור מספרי ואורות רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ויהיה ממש אור גדול מזה.

(א) וכשראה משה ענותנותו, קרא משה להושע בן-נון — יהושע.

אָשֶׁר שְׂדֵמ בְּנַחֵל שְׁלֵט

חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר, רַק לְשִׁפּוֹךְ שִׁיחַ
וּתְפִלָּה לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם כְּכֵן לִפְנֵי אָבִיו, בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עֲלֶיךָ אֹרֹךְ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

גַּם הַבְּחוּר ... זֹכֶה לְנִסְעַ עִמִּי לְצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, טוֹב לַיהוּדוֹת
לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ עַל הַחֶסֶד הַזֶּה שֶׁנִּתְקַרְבָּה עוֹד נֶפֶשׁ, וְהִרְבָּה יְגִיעוֹת
וּטְרָדוֹת הָיוּ לִי עִמּוֹ, וְהַיְשָׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנִי לְרֵאוֹת בְּהַצְלַחְתּוֹ בְּרוּחַ-נְיָוִת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַנִּ"ל...

שְׂדֵמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת
לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבָךְ קִבַּלְתִּי לְנִכּוֹן, חֲזַק וְאַמֵץ בְּהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁזֶה
עָקֵר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן פד), עֵינֵי שָׁם, וְהַתְּמִד בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ בְּכָל יוֹם, וְשִׁתִּי הַהִנְהָגוֹת
הַן הַיְסוּדוֹת בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל כְּיָדוּעַ לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיֹתֵר.

וּמַחֲמַת טְרָדוֹתֵי הָרַבִּים עֲכָשׁוּ, וּבְכַרְט שְׁבִקְרוּב נְדַבֵּר פָּנִים אֶל
פָּנִים, עַל-כֵּן אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אור ליום שני לסדר חקת-בְּלֶק ה'תשכ"ט.

חיים ושְׁלוֹם וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַנְּחֻמָּד, הַשׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... שְׁיִחִיָּה נְצַח.

מְכַתְּבֶךָ לְנֶכֶן קִבְּלֵתִי, וְשִׁמְחֵתִי לְרֵאוֹת אֶת גְּדֹל תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אֶל הָאֵמֶת, לְזִכּוֹת לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתֵּם וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל.

אחי היקר! חֲזַק וְאֲמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ — תּוֹרָה וּתְפִלָּה יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, כִּי ה' אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאֶצְלֶךָ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמֵינָא וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינָא, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְדוֹמָם, צוֹמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהַכְנִיס אֶת הָאֵמוּנָה הַזֹּאת הַיָּטֵב בְּלֵב, כִּי הָעֵקֶר הוּא הָאֵמוּנָה, וְכִמוֹ שֶׁפָּתוּב: "כָּל מְצוֹתֶיךָ אֵמוּנָה" (תהלים קיט, פו), לְהֵאֲמִין בְּאֱחָדוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ שֶׁהוּא אֶחָד, יְחִיד וּמְיֻחָד, מְרֵאשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְעַד סוֹף כָּל הָעוֹלָמוֹת, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עֵס שְׁטִיט — דָּאֵס אֵלֶּךְ אִיזוֹ אֱלֹקוֹתֵי, עֵס וּוְאֵקֶסֶט — דָּאֵס אֵלֶּךְ אִיזוֹ אֱלֹקוֹתֵי, עֵס גִּיט — דָּאֵס אֵלֶּךְ אִיזוֹ אֱלֹקוֹתֵי, עֵס רְעַד — דָּאֵס אֵלֶּךְ אִיזוֹ אֱלֹקוֹתֵי, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרֵךְ, עַל-כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, חֲזַק וְאֲמֵץ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָא לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים הַגְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ מִיּוֹם הַיּוֹתֶךָ עַל הָאֲדָמָה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתָּחוּ לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ לְבַקֵּשׁ

(א) דוּמָם — הַכֹּל אֱלֹקוֹת.

(ב) צוֹמַח — הַכֹּל אֱלֹקוֹת.

(ג) חֵי — הַכֹּל אֱלֹקוֹת.

(ד) מְדַבֵּר — הַכֹּל אֱלֹקוֹת.

אֲשֶׁר שִׁמָּה בְּנַחֲל שְׁמָה שְׁמָה

על להבא, וזה עקר התכלית — לדבר אליו יתברך באשר ידבר הבן אל אביו והתלמיד לרב, ואחד עם חברו זיך אוים שמיסן מיט השם יתברך, אלץ וואס עם גייט אויף דיר איבער.

פי צריך לדעת שהכל בידו של השם יתברך, פי ממך הכל ומידך נתת לנו יתברך, ואין שום ברירה יכולה לעשות לך טוב או להפך, פי הכל משגח בהשגחה נפלאה ונוראה מאד — באיזה עסק תעסק ואיזו פרנסה תהיה לך, את המקום והזמן והשעה והרגע שתהיה שם וכו', וכל תנועה ותנועה הכל ממנו יתברך, ואם היתה לאדם אמונה זו, היה זוכה לדברים גבוהים מאד, והיה יושב בגן עדן התחתון, והיה רואה לפניו היכלא דמלכא, המוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט, עין שם, מעגן היכל-הקדש, ובחלק ב', סימן עא, היכלא דמלכא, עין שם), שצריך כח לעמד בהיכל-המלך, פי רוצים לגרשו בכל פעם, ובפרט מי שפגם, חס ושלום, אפלו איזה חטא קל, מכל שפן וכל שפן מי שפגם ימים ושנים, בודאי מגרשים אותו, אף אם הוא בעל שכל, ואינו מתפעל מכל ההשלקות, אדרבה, למשל אם היה אצל מלך נשגב ונורא, ובהיכלו פלו אומר פבוד, ושומע שם זמירות ונגונים נפלאים, שממש מתבטל לבו מרב תענוג אשר רואה שם את גדל השמחה ואת נוי הארמון וההיכל, ואין רשות להפגס לשם, פי אם ליחידי סגלה אשר ממקנכי המלך, והוא — הפחות והשפל והנבזה, הצליח להתחמק ולהפגס, ורואה ושומע פל זה, והמשרתים של המלך מגרשים אותו בכל פעם, בודאי לא יתפעל, רק ירצה וישתדל להפגס במקום אחר, פי מאחר ששומע שם ערכות ונעימות כזו, אשר אין לשער ולספר, ואם זורקים אותו מהדלת, הוא מטפס ועולה דרך החלון, ואם מגרשים אותו מהחלון מטפס ועולה דרך הגג וכו', ועושה פל התחבולות באפן שישאר בהיכל-המלך, והנמשל מוכן מאליו, פי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך, והארץ הדם רגליו יתברך ודו"ק מאד, ועל-פי זה יתפרש לך לעבודה ולמעשה פל חכמת הקבלה והזהר הקדוש וכו'.

(ח) לשות עם השם יתברך על פל מה שעובר עליך.

(ו) היכל-המלך.

אף מי שפגם מגרשים אותו תמיד מהיכל-המלך, וכמו שכתוב באדם הראשון (בראשית ג, כד): "ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן-עדן את הפרכים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים", ורש"י פרש שם: מקדם לגן עדן — מחוץ לגן עדן, את הפרכים — מלאכי חבלה, החרב המתהפכת — ולה להט לאים עליו מלכנס עוד לגן.

ובלקוטי-מוהר"ן חלק א' סימן פ"ד מובא שם הזהר הקדוש (פרשת נשא, דף כג) ע"ן שם, תא חזי לשית ימי בראשית לכל חד אית ליה פרצופי דההוא דרנא דאנהיג ליה ולא תשפח יום דלית ביה טוב וכו' וכל יומא אית ליה גדר מלבר דלא יעול כל בר נש ליההוא טוב פגון חשף דכסא לנהורא וכו', ובגין דא מאן דאיהו חבא ויעול למנדע רזין דאורייתא כמה נחשים ועקרבים מבלבלים מחשבתיה דלא יעול לאתר דלאו דיליה, אבל מאן דאיהי טוב כל אילין נטירין למימריה, וקטגור נעשה סגור ויעלון ליה לטוב הגנוז וימרון מרנא הא בר נש טוב וצדיק וירא שמים בעי לעילא קדמיה וכו' וכו', ע"ן שם.

הינו כנ"ל — כל מי שאינו ראוי זורקים אותו מהיכלא דמלכא, ואיך זורקים אותו? מבלבלים מחשבתיה עם שטיות והבלים ודמיונות ופנטזיות, ואם האדם מתעקש, אזי קטגור נעשה סגור, וכמו שאומר רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), כי צריך כל אחד להוציא את עצמו מן המדמה, לכנס אל השכל, ודברנו פעם מהו ענין שכל שצריך להתעלות להגיע לזה, ופרשנו על-פי התורה א', כי צריך כל אדם להסתכל בשכל שיש בכל דבר, הינו בחיות אלקות שיש בכל דבר, שזה בעצמו התגלות היכלא דמלכא —

(1) בוא וראה לששת ימי בראשית לכל אחד יש פרצוף של אותה דרגה המנהיגה אותו, ולא תמצא יום שאין בו טוב וכו', וכל יום יש לו גדר מבחוץ שלא יכנס כל אדם לטוב ההוא, כמו חשף שמכסה את האור וכו', ובגלל זה מי שהוא חוטא, ויכנס לדעת סודות התורה, כמה נחשים ועקרבים מבלבלים מחשבתו שלא יכנס למקום שאינו שלו, אבל מי שהוא טוב כל אלו שומעי דברו וקטגור נעשה סגור, ויעלו לטוב הגנוז ויאמרו: אדוננו, אדם זה צדיק וטוב וירא שמים רוצה להכנס לפניך.

שמג **בַּנְחַל** שמה אָשֶׁר

לגלות ולפרסם אלקותו ותברך מפל דבר, וזו היתה עבודת יעקב וכל הצדיקים, עין שם, "וארח צדיקים" וגו' (משלי ד, יח).

יכשנמשך אחר המדמה, זה בחינת עשו — שבזה את זה השכל, שכפר לגמרי, שזה כל המחקרים והאפיקורסים, שאין להם שום אמונה, רחמנא לצלן, ואז הולך אחר שכלו המגשם והפגום, ולבו לב אכן, אף איה זוכים לשבר את לב האכן? על-ידי בחינת שמיר, כי שמיר משבר את האכן, עין שם (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), ופרשנו כי שמיר היא תולעת כידוע, ונחכמינו ז"ל אמרו (מדרש שחר טוב כב, כ): ישראל נדמו לתולעת, מה תולעת הזו אין לה אלא פיה, כף ישראל אין להם אלא תפלת הפה — תפלה ובקשה, שזה העקר ויסוד הכל — ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולשפף נפשו אליו ותברך, וידבר אליו פאשר ידבר איש אל רעהו, וכמו שאיתא גם בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן א), כי השכל גדול ונורא מאד, ואי אפשר להשיגו כי אם על-ידי מלכות, ופרשנו שהוא תפלה, וכמו שכתוב בתקוני זהר (דף יז): מלכות פה, כי תפלה עולה על הכל, כמו שכתב האריז"ל כי תפלה מקרבת ומיחדת את כל העולמות, ועל-ידי רבוי תפלה והתבודדות יכול להמשיך על עצמו השכל הזה — לידע שמלא כל הארץ כבודו, וכל העולם כלו הוא היכלא דמלכא, והארץ הדם רגליו.

ואפלו אם זורקים אותך החוצה, אל תפל בך עתה, כי אין המלך מלכי המלכים זורק אותך, חס ושלום, כי "לכלתי ידח ממנו נדח" בתיב (שמואל-ב יד, יד), כי אם אחד מהממנים על כף לרחק את החוטא והפגום, שלא יבנס להיכל-המלך, כדי שלא יטנף את היכל-המלך בעוונותיו, והם הסטרא אחרא — מלאכי חבלה, כמו שכתב רש"י פנ"ל, משרתי הסמ"ך-מ"ם שממנים על כף, כי הוא היצר הרע המסית והמדיח והמקטרג, והוא המלאך הפנות (בבא בתרא טז), וכמו שאמר רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), שהשם ותברך אוהב את ישראל, כי אנחנו בניו, אף אוהב גם את המשפט, וכשאחד חטא ורוצה לשוב, אז מדת הדין מקטרגת עליו לכלי

להכניסו לפנים הקדשה, ואז השם יתברך מתלבש במניעות, וכשיש לאדם שכל, ויודע שהכל באחיזת העינים, כי גם בתוך המניעות גנוז אורו יתברך, כי אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, אז יתפרדו כל פועלי און (תהלים צב, י), וכמו שאמר רבנו ז"ל לרב הקדוש רבי גדליה מליניץ בעל המחבר "תשואת חן": איך האלט פון די אמאליגע חסידים וואס זיי זענען אריין געשפרונגען אין גן עדן מיט א פאר שמאלצטען ארבל^ח, ויש לפרש בנ"ל, כמו שצעק רבנו ז"ל: קיין יאוש איז גאר ניט פאר האנדן^ט, אפלו מי שפגם כמו שפגם, ומלכלך בכתאיו ועוונותיו מאד מאד, העקר ער איז פאר שמירטי בכגדים צואים שנתהוו מחמת העוונות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), זאל ער אריין שפרינגען און גן עדן און היכלא דמלכא^א, ונאפלו שירחקו אותו כמו שמתרחקים, אל יפל בדעתו לומר שהשם יתברך מרחקו, אדרבה ידע שהכל עוונותיו, כמו שאיתא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב): על-ידי החטאים והעוונות נעשה קול הברה של הסטרא אחרא, וחטאיו ועוונותיו הם הם מרחקים אותו, ואם יזכה לשכל אמת, אז לא יתרחק משום דבר שבעולם, רק יתאמץ מאד להשאיר בהיכל המלך, וכל מה שירחיקו אותו ויגרשו אותו, יבגס בדרך אחרת כמשל הנ"ל, ועקר העצה איתא בפעשה של בן המלך וכן השפחה שנתחלפו (ספורי-מעשיות, מעשה יא), כשנכנס האדם לגן מגרשים אותו בכהלה גדולה, מען יאגט איהם ארויס^ב, והעצה לעמד עצמו אצל האיש העומד באמצע, עין שם.

ופרושו — "הגן" הוא בחינת ההיכל הנ"ל, וכשמגרשים אותו יעמד אצל האדם — הוא הצדיק האמת, אשר עליו אמרו חכמינו ז"ל (ברכות ו.), כי זה כל האדם, כי העולם לא נברא אלא בשביל לצוות לזה להיות בצותא עמו, ואשר על ידו זוכים לאמונה ותפלה,

(ח) אני אחז מהחסידים של פעם, שקפצו לגן-עדן עם שרויל משמן.

(ט) אין שום יאוש בעולם כלל.

(י) הוא נמרח.

(א) שהוא קפץ בגן-עדן בהיכל-המלך.

(ב) רודפים אותו החוצה.

אֲשֶׁר שָׁמָּה בְּנֶחֱל שָׁמָּה

כִּי עַל-יַדֵּי הַצַּדִּיק נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר לְהַשִּׁים יְתַבְרֶה, כִּי הוּא אֹר
הַמְּאִיר לְאַמוּנָה, כִּי כָּל הַמַּדּוֹת צָרִיכוֹת לְעֵבֶר הַרְּךְ הַיְסוּד צַדִּיק
כַּיְדוּעַ, וְהוּא הַמְּשַׁפֵּיעַ לַמַּלְכוּת וְדו"ק.

וְעַל-פִּי-זֶה יִתְפָּרֵשׁ עֲנִין פָּרָה אֲדָמָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רַש"י הַקְּדוֹשׁ
בְּשֵׁם רַבִּי מֹשֶׁה הַדַּרְשָׁן עֲנִין שֶׁהַצָּרָף לְהַבִּיא פָּרָה אֲדָמָה הִזָּה בְּשִׁבְלִי
חֲטָא הַעֲגָל, "מִשָּׁל לְבֶן מֶלֶךְ שֶׁטַּנֵּף פְּלִטִין שֶׁל מֶלֶךְ, אָמְרוּ: תְּבֹא
אִמּוֹ וְתִקְנַח צוֹאת בְּנָה, כִּי תְּבֹא פָּרָה וְתִכְפֹּר עַל הַעֲגָל", וְהִנֵּה בַּפְּגָם
הַעֲגָל פָּגְמוֹ בְּשִׁתֵּי פְעָמִים, קָדָם פָּגְמוֹ בְּאַמוּנָה וְאָמְרוּ: "אֵלָּה אֵלֵּהֶיךָ
יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת לֵב, פְּסוּקִים ד, ח), וּפְגָמוֹ בְּכַבּוֹד הַצַּדִּיק, וְאָמְרוּ: "כִּי
זֶה הָאִישׁ מֹשֶׁה לֹא יִדְעֶנּוּ מֶה הִזָּה לוֹ" (שָׁם, פְּסוּקִים א, כג), וּבְאַמַּת זֶה
תְּלוּי בְּזֶה, כִּי הַצַּדִּיק מְגַלֵּה אֶת הָאַמוּנָה פְּנ"ל, וּפּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם
שִׁיּוּכְלוּ לְרֹאוֹת וְלַהֲסַתְּפֵל בְּכָל דְּבַר בְּחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר,
וְאִיךָ שֶׁכָּל הָעוֹלָם הָדָם לְרַגְלָיו יְתַבְרֶה, וְהָעוֹלָם הִזָּה הוּא פְּלִטִין
שֶׁל מֶלֶךְ בַּפְּרֵט בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָה שֵׁם הוּא הַפְּלִטִין הַפְּנִימִי
וּבִירוּשָׁלַיִם לְפָנָי וְלְפָנִים, וּבַפְּרֵט בְּכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי, מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ,
נִקְדַּת אֶבֶן הַשֹּׁתֵיף, שֵׁם כְּבִיכּוֹל מְהֻלָּף בְּעֶצְמוֹ בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאָה,
וּבְשִׁבְלִי זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל עַל שְׂמֻחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה שֶׁהִיְתָה
בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ — "לָמָּה נִקְרָא שְׂמָה בֵּית שְׂוֹאֵבָה? שֶׁמִּשָּׁם שׂוֹאֵבִים
רֵיחַ הַקְּדוֹשׁ" (ירושלמי, סֵפֶה, פָּרָק ה', הַלְכָה א), כִּי הִיְתָה הַתְגַּלּוֹת אֱלֻקוֹת
נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה כְּזוֹ וְכו'.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְּבִים, מַחְמַת חֲטָאֵינוּ הַרְּבִים גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ
וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אֲדָמַתְנוּ, וְחַס וְשָׁלוֹם, עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂינוּ הַרְּעִים סִלְקְנוּ
אֶת הַשְּׂכִינָה מֵהָאָרֶץ, חַס וְשָׁלוֹם, וְכָל עֲבוֹדַתְנוּ לְחֹזֵר וְלַהוֹרִיד עָלֵינוּ
הַשְּׂכִינָה קְדִישָׁא, שִׁיאִיר עָלֵינוּ בְּרַחֲמִים וְיִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ שְׁפַע בְּרָכָה
וְהַצְּלָחָה בְּנִי, חַיִּי, וּמְזוֹנִי, וְזוֹ כָּל עֲבוֹדַתְנוּ לְעִשׂוֹת הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ
הַיְכָלָא דְּמַלְכָּא מְזָה הָעוֹלָם, וּבַפְּרֵט בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָה, שֵׁם
בְּנֻדָּאֵי פְּנִימִיּוֹת הַהֵיכָל וְכָל הָעוֹלָם הֵם הַחֲצוֹת וְהַגְּנִים שִׁישׁ לְפָנָי
הָאֲרָמוֹן, אֲשֶׁר גַּם זֶה צָרִיף לְנִקּוֹת, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: עֲתִידָה
אַרְץ יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָאֲרָצוֹת, שֶׁתִּתְגַּלֶּה הָאַמוּנָה בְּהַשִּׁים

שמו אשר שמו בנחל

יתברך בשכיבוּא משיח צדקנו, אשר נאמר (ישעיהו יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה [לדעת] את ה'" וגו', "כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם" וגו' (ירמיהו לא, לג), ואם חטא האדם, חס ושלום, על-ידי-זה טנף את הפלטין את ההיכל, כי כל החטאים הם פגם האמונה — חטא העגל, כי אם היה יודע ומאמין שהשם יתברך עומד עליו, בודאי לא היה חוטא, אף מחמת שהאמונה אינה חזקה, על-ידי-זה אינו נזהר, רחמנא לצלן, מחטא, והתקון לזה — לחטא העגל, להביא פרה אדמה, ועגן פרה אדמה מובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה): פרה זו תפלה, כמו שכתוב (הושע יד, ג): "ונשלמה פרים שפתינו", ומפרש הזהר הקדוש: פרה דקבילת^ג משור, פרה היא תפלה, ושור הוא לשון הסתכלות, וכמו שכתוב (במדבר כד, ז): אשורנו ולא קרוב, עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה...

שמו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני חקת-פלך ה'תשכ"ט.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי, ידידי, יקירי, הבחור הנחמד יניק ויחבים ... גרו יאיר ויזרח לנצח, השותה מים מהנחל הנובע מקור החכמה הקדומה, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, והנני להשיבך כרצונך.

אחי, אהובי! חזק ואמץ, ואל תפל בדעתך משום דבר שפעולם, כי אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הפל לפל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והפל משגח בהשגחה פרטי פרטית ממנו יתברך, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (חלין ז): אין

ג) שמוקבלת.

אָשֶׁר

שמו

בְּנַחֵל

שמו

אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אָלָא אַם-כֵּן מְכַרְיִין עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְתֹאמִין שְׂבָכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִף שְׁמֵר לָךְ מָאד, עֵקֶר הַעֲצָה לְשַׁפּוֹךְ נַפְשׁוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפֹּךְ אוֹתוֹת מִר' לְרַם, לִידַע כִּי "רַם עַל כָּל גּוֹיִם ה'" (תְּהִלִּים קיג, ד), שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וְרַחֲמִים, וְהוּא עֲלִיּוֹן יִתְבָּרֵךְ עַל הַכֹּל, וְאֵל יִדְמָה לָךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂיֵשׁ טָבַע, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַגְּלוּת, כַּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רן), עֵינַן שָׁם, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, לְרֵאוֹת אֵיךְ תִּתְחַזַּק בְּקִטְנוּת דַּעְתָּךְ, וְכַמוֹכָא בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, כְּשֶׁרוֹצִים לְהַעֲנִישׁ אֶת הָאָדָם, אִזּוֹ לֹקְחִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאֱמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן, וְאִזּוֹ הוּא כְּבָר מְעַנֵּשׁ.

הַעֵקֶר חֻזַּק מָאד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְיִזְכֹּר מֵה שֶׁפָּרַשׁ אַדְמו"ר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בַּצֹּר הִרְחַבְתָּ לִּי" (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצח), שְׁגַם בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת, וּבְכַרְט אֶתְּהָ רְאֵה גַם רְאֵה נִפְלְאוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר בּוֹדֵאֵי כּוֹנְתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבָה, הֵן אֶמֶת שְׁמַצַּד אֶחָד אֶבְדַּת פְּרִנְסַתְךָ, אִף מַצַּד הַשְּׁנִי תִזְכֶּה לְזְכוּת כְּזוֹ לְהִיּוֹת עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל אַדְמו"ר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בְּעִיר אוּמָן, אֲשֶׁר עַל כָּל אֵילֵי נְבִיּוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְרַשֵּׁם וְלִכְתֹּב מַעֲלַת זֶה הַעֲנִיָּן, וְאֵלֶּפֶי אֵלֶּפֶים וְרַב רַבּוֹת דִּינֵרֵי זֶהב אֵינָם כְּלוּם בְּשִׁבִיל זְכוּת נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה כְּזוֹ, וַיֵּשׁ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲשֶׁר הָיוּ מוֹסְרִים כָּל מְמוֹנָם, נִפְשָׁם וְגוֹפָם, שָׂרֵק יִזְכוּ לְהַגִּיעַ לְמַקּוֹם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, וְאֶתְּהָ תִזְכֶּה בְּזִכְיוֹת חֲנָם, בּוֹדֵאֵי אֶתְּהָ צָרִיךְ לְרַקֵּד מְרַב שִׁמְחָה, וּבּוֹדֵאֵי תִזְכֶּה שָׁם לְתַקוֹן בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, כִּי הַצַּדִּיק הַאֶמֶת הוּא הַשֶּׁכֶל הַעֲלִיּוֹן שֶׁכְּלוּל מִכָּל הַשִּׁכְלִיּוֹת (עֵינַן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), וְעַל-כֵּן כָּל הַבָּא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה הַצַּדִּיק בּוֹדֵאֵי יִמְתִּיק מִמֶּךָ הַכֹּל, וְתִזְכֶּה לְשַׁפֵּעַ רוּחָנִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּנִקְל וּבְשַׁפֵּעַ גְּדוּל, שֶׁתִּזְכֶּה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִכָּל שְׂכָן שְׁמֵשׁ אֶתְּהָ נוֹסַע לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, "אַרְץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹרֵשׁ אֶתְּהָ תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה" (דְּבָרִים יא, יב), בּוֹדֵאֵי אֶתְּהָ צָרִיךְ לְרַקֵּד מִחֲמַת שִׁמְחָה, וְתֹאמִין כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא מְקוֹר חַדֵּשׁ בְּפְרִנְסָה

בשפע גדול, כמה וכמה פעמים בפלים מאשר היה לה עד עכשו,
דער עקר זיי נישט געפאלן האלט זיך אין השם יתברך^א.

הדורש שלומך באהבה...

שמז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת-בלק ה'תשכ"ט.

חיים ושלום וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד
מאנשי שלומנו החשובים השותה בצמא מהנחל הנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו, מורנו הרב ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הקצר וכן הספר "גוה צדיקים" עתה קבלתי, ושמחתי
מאד, וכבר ראיתי את הספר לפני כמה שבועות, והוא, תהלה לאל,
דבר נפלא אם אמנם חסרת הרבה ספרים שזכיתי להדפיס, אף
מסתמא לא היו לפניך, ותהלה לאל, זכיתי להדפיס שמונים וחמשה
אלף ספרים במשך שנה וחצי, כן יעזר לה השם יתברך, שתזכה
להוציא לאור עוד ספרים מחדושי אנשי שלומנו, שכלם נובעים
ויוצאים מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

גם הספר "פתוחי חותם" הוא ענין נפלא, בעזרת השם יתברך,
ומועיל ללומד בקביעות ספר "לקוטי-מוהר"ן.

ומחמת טרדותי הרבים עכשו, ובפרט שבעוד שבוע וחצי ביום
ראשון כ' בתמוז אזכה לנסע בצותא עם אנשי שלומנו היקרים לציון
הקדוש באומן, ומשם לארץ ישראל, על-כן אקצר, ופה אל פה

(א) העקר אל תהיה נפול, ולהחזיק בהשם יתברך.

אָשֶׁר שְׁמוֹ בְּנֵחֶל שְׁמוֹ

נְדָבָר, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזַכִּירְךָ עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ בְּתוֹךְ כָּל תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

יֵשׁ לִי לְהַעִיר דְּבָר אֶחָד עַל סִפְרְךָ "גְּנוּה צְדִיקִים", שְׁכַתְּבָתְּ
שֶׁהַ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן נִדְפָס עַל יְדֵי בְּהוֹצָאת וְכוּ', תִּדְעַ שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ הָאֵמֶת יוֹדֵעַ מְסִירוֹת נַפְשִׁי שֶׁמְסַרְתִּי בְּשַׁעַת הַדְּפֶסֶת הַ"לְקוּטֵי-
מוֹהֵר"ן, וְאֲנִי לִקְחָתִי עַל שְׂכָמִי כָּל הַהוֹצָאוֹת, אֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חָמַל
עָלַי וְהִשְׁפִּיעַ לִי בְּכָל פַּעַם... וְלֹא הָיָה בְּפַעַם אַחַת כִּי אִם מְעַט מְעַט
בְּכָל פַּעַם, אֲבָל הָעַל הַכָּבֵד וְהַסְכָּסוּכִים שֶׁהָיוּ עִם הַמְדַפְּסִים וְהַכּוֹרֵךְ,
הַכֹּל הָיָה מִנְּחָ עָלַי, וְכֵן אַחֲרֵי-כֵן שֶׁנִּמְכַּר חֲצֵי בְּחֻנָּם כְּדָרְכֵי בְּכָל
הַסְּפָרִים שֶׁהִדְפַסְתִּי, הַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי, וְתַהֲלָה לְאֵל, נִמְכְּרוּ שְׁלֹשֶׁת
אַלְפִים "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן בְּמִשְׁךְ חֲצֵי שָׁנָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁיִגוֹ עוֹד
כִּי אִם מְעַט דְּמַעַט.

וַיֵּמָה שְׁכַתְּבָתִּי עַל כְּמָה וְכְמָה סְפָרִים שֶׁהִדְפַסְתִּי, הַסִּפֵּר נִדְפַס...
הֵיטָה לִי אִיזוֹ כְּנֻגָה, וְדִי לְמַבִּין. אֵךְ בְּאֵמֶת כָּל הַחֹבוֹת וְהַטְּרֹדוֹת
וְהַיִּסּוּרִים וְהַבְּלוּבִלִים שֶׁיֵּשׁ מִזֶּה, הַכֹּל מִנְּחָ עָלַי, אֵךְ, תַּהֲלָה לְאֵל,
הַכֹּל כְּדָאִי כְּפִי שֶׁמִּתְחִילִים עֲכָשׁוּ לְהִתְקַרֵּב הַרְבֵּה בְּגִי נְעוּרִים, וְכְמָה
מֵהֶם הֵם מִמְשַׁפְּחָתִי, וְעוֹד כְּמָה וְכְמָה בְּחֹוּרִים מְכַמָּה יִשְׁבִּיבוֹת, הַכֹּל
הָיָה כְּדָאִי, כֵּן יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת
בְּכָל הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ הַנִּ"ל...

שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֻקַּת-בְּלֶק ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נִפְשֵׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
הַאֲבָרָה הַיָּקָר הַמְשֻׁתָּקֵק בְּאֵמַת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דַעַת
הָאֵמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻקְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׂאֵר
בְּשָׂרֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֻזַק וְאַמֵץ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי ה' עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל
תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַעֲקָר חֻזַק עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשִׁמְחָה, כִּי עַל-יַדֵּי שִׁמְחָה יְכוּלִים לְצִאת מִכָּל הַגְּלִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יִשְׁעִיָּה נה, יב): "כִּי בְּשִׁמְחָה תֵצֵאוּ."

כִּי כָּל עֵקֶר מַעֲשֵׂה הַסְטֵרָא אֲחֵרָא — לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּעִצְבוּת,
וְעַל-יַדֵּי-זָוָה לֹוֹכֵד אֶת הָאָדָם בְּמִצּוּדָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: עִצְבוּת
הִיא הַסְטֵרָא אֲחֵרָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹנֵא אוֹתָהּ, וְתַכְּף-וּמְיָד שְׂאִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, הוּא צָרִיף לְבָרִחַ מִעִצְבוּת וּמְרָה
שְׁחוּרָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מח), עֵינַי שֶׁם דְּבָרִים נִפְלְאִים
וְהַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, וְהִיָּה רְאוּי לְהַעֲתִיק לָךְ כָּל הַנְּאָמַר שֶׁם, אִף מִחֻמַּת
שֵׁישׁ לָךְ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּבִיתְךָ, מַה טוֹב וּמַה נְעִים שֶׁתִּלְמַד אֶת
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם, וּמוֹהַר"ן ז"ל הִיָּה קוֹרָא לְתוֹרָה הַזֹּאת —
"מִכְּתָב", שְׂזָה מִכְּתָב אֲדָמוֹ"ר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁפּוֹתֵב לְכָל אֶחָד,
כֵּן שֶׁמַּעֲתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם תִּלְמַד אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם, לֹא תִצְטָרֵף
יֹוֹתֵר הַתְּחִזְקוֹת, אִף כְּפִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל יוֹם, אֲרָאָה, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, לְכַתֵּב לָךְ בְּכָל פֶּעַם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַתְּעוֹרֵר בְּיַחַד
וּלְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת שְׁלָנוּ — צִיּוֹת, תְּפִלִּין, תּוֹרָה,
תְּפִלָּה, שִׁבְת וּמְזוּזָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֶפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, מְלָאִים
מִצּוּוֹת כְּרַמּוֹן (בְּרָכוֹת נז.), טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֻסָּד
חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁגָּלָה לָנוּ אוֹר גְּנוּז כְּזֶה.

אֲשֶׁר שִׁמְט בְּנַחֵל שְׁנָא

וּלְמַעַן הַשֵּׁם וּלְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחִית תִּשְׁקַד בְּ"לְקוּי־מוֹהַר"ן, וְאִז
יֵאִיר לְךָ תָּמִיד בְּלִבְךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
מְעוֹרְרִים וּמְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים מְאֹד.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתֵי הַרְבֵּים — אֶקְצֹר, וּבְעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶרְאֶה
עוֹד לְכַתֵּב לְךָ בְּאַרְיכוֹת כָּל סֵדֶר הַנְּסִיעָה שְׁלַנּוּ אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ,
וְכָל הַדְּבוּרִים הַטּוֹבִים שְׁאֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ מִגְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה, וּמִבְּקִשְׁךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה...

שִׁמְט.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֶדֶשׁ לְסֵדֶר חֲקַת-בְּלֶק ה'תשכ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַחֲפִיץ
וּמְשִׁתַּקֵּק לְיִרְאֵת שְׁמַיִם, הַשׁוֹתֵה מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי, וְלֹא יָכַלְתִּי לְהַשְׁיִיבְךָ תְּכַף-וּמִיד כְּרָצוֹנְךָ,
וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתֵי הַרְבֵּים בְּכָל יוֹם וּבְכַפָּרְט עֲכָשׁוּ, בְּעוֹד שְׁבוּעַ אֲנִי
נוֹסֵעַ לְצִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל מוֹהַר"ן מְבָרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בְּעִיר
אוּמָן בְּרוֹסְלָאנְד, עַל-כֵּן לֹא יָכַלְתִּי לְהַשְׁיִיבְךָ, וּפֹה אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ סֵפֶר
"הַשְׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ" אֲשֶׁר בְּקִשְׁתָּ, וְאִם תִּרְצֶה שְׁאֵר סֵפְרֵי מוֹהַר"ן
מְבָרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשַׁלַּח לְךָ, וְכֵן כָּל מַה שְׁתִּרְצֶה לְשִׂאוֹל
בְּדַרְכֵי אֲדָמוֹר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, תִּכְתֵּב לִי וְאָשִׁיב לְךָ, בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ש.נ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּנִיחַס ה'תשכ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְחֵיק וְחֶסֶד,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה, אָחִי הַיָּקָר, חֻזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֵל תּפִּיל בְּדַעְתְּךָ מֵשׁוֹם דְּבָר,
כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַעֲקָר — צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת הַמַּחְשְׁבָה, כִּי
עָקֵר הָאָדָם הוּא הַמַּחְשְׁבָה, וּבְמִקּוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֵׁם כָּל הָאָדָם
(לְקוּטִי-מוֹהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), וְכֹל הַמַּדּוֹת הַרְעוֹת בָּאוֹת וְנִשְׁתַּלְשְׁלוֹת
עַל-יְדֵי שְׂהִכְנִיס בְּמַחְשְׁבָתוֹ חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת (שֵׁם, סִימָן ל"ה), וּמַחְשְׁבוֹת
טוֹבוֹת הֵן הַיָּצָר הַטוֹב וּמַחְשְׁבוֹת רְעוֹת הֵן הַיָּצָר הַרָע (שֵׁם, סִימָן מ"ט).

וְהִנֵּה כְּתִיב: פִּינְחָס מְלֵא יו"ד, וְאֵיתָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ, שְׂהִי"ד
צָרִיכָה לְהִיּוֹת קְטֻנָּה רְזָא דְבְרִית קְדִישָׁא, הוּא אוֹת יו"ד דְּמַתְעַטֵּר
בְּרִישִׁמוֹ עַל־אָה דְאֵיתְרָשִׁים בְּבֵית תְּדִיר, וּבְגִין דְּקִנֵּי פְנִיחַס עַל בְּרִית
אֵיתְרָשִׁים בְּשִׁמְיָה דָּא פִּינְחָס יו"ד זְעִירָא^א (עֵין בְּהִיכַל-הַבְּרָכָה).

וַיְדוּעַ שְׂפְנִיחַס הַכְּנִיעַ מְאֹד פָּגַם הַבְּרִית, שְׂנַתְפִּשֵׁט, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן,
עַל-יְדֵי בְּלַעַם שְׂהוּא טָמָא מְטָמָא, כְּמוֹ שְׂדָרְשׁוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל, עַל פְּסוּק
הַהֶסְכֵּן הַסְּכַנְתִּי וְכו', וְהוּא אֲשֶׁר נָתַן עֲצָה לְבָלֵק לְהַכְשִׁילָם בְּנֵאוּף,
רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, כְּפִדוּעַ, וּפְנִיחַס הַכְּנִיעוֹ כְּפִדוּעַ, וּמוֹכָא כְּפִמָּה פְּעָמִים
בְּדַבְרֵי רַבְנּוֹ ז"ל, שְׂיִו"ד עַל שֵׁם הַמַּחְשְׁבָה נְאֻמָּה, כְּפִדוּעַ מְדַבְרֵי
רַש"י ז"ל עַל "אֲזוֹ יִשִּׁיר", עֵין שֵׁם, וּפְגָם הַבְּרִית מִתְחִיל בְּמַחְשְׁבָה,
רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, עַל שְׂמִהְרָהּ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הַרְהוּרִים רְעִים, עַל-יְדֵי-זֶה

(א) הַסּוֹד שֶׁל הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ הוּא הָאוֹת יו"ד שְׂמַתְעַטֵּרַת בְּחֻקֶּיהָ הַעֲלִינָה שְׂנַחֲקַת בְּבֵית סְמִיד,
וּבְגֻלָּל שְׂקֻנָּא פְנִיחַס עַל בְּרִית, גְּרָשִׁים בְּשִׁמוֹ זֶה — פְּנִיחַס יו"ד קְטֻנָּה.

בָּא לַפָּנִים הַבְּרִית, וַיִּכְמוּ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (פְּתוּבוֹת מו:), שְׁלֹא יִהְיֶה אָדָם בַּיּוֹם, וַיָּבֵא לַיָּדֵי טְמֵאָה בְּלִילָהּ, וְעַל־פִּי זֶה נִבְיָן הַיּוֹד שֶׁהוֹסִיפוּ לַפָּנִים, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא הוּא אֲשֶׁר הַכְּנִיס בְּיִשְׂרָאֵל תְּקוּן הַבְּרִית, הֵינּוּ שְׂמִירַת הַמַּחְשָׁבָה שְׂנֵקְרָא יוֹד כַּנִּל, כִּי עָקַר כְּנֵת הַסְטָרָא אַחֲרָא לְשׂוֹרֵף אֶת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁל הָאָדָם, עַל־יְדֵי־זֶה גּוֹפָא בְּתַר רִישָׁא אֲזֵלְאֵב, וְזֶה אֲשֶׁר כְּתוּב (בַּמְדָּבָר כה, טז"ז): "צָרוּר אֶת הַמְדַּנִּים וְהַפִּיתֵם אוֹתָם, כִּי צוֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלִיָּהֶם" וְגו', וְעַיִן בְּ"הֵיכַל הַבְּרָכָה": בְּנִכְלִיָּהֶם מְלֵא יוֹד עַל שֵׁם הַמַּחְשָׁבָה, שְׂמֵפִילִין מַחְשָׁבוֹת רְעוֹת עַל־יְדֵי מְעַט קִדְשָׁה וְכו', עַיִן שָׁם, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמֵכְנִיסִים מְעַט קִדְשָׁה בַּמַּחְשָׁבָה, עַל־יְדֵי־זֶה מְכַנִּיעִים אֶת כָּל הַדִּינִים וְהַטְּמָאוֹת, כִּי הֵם הַכְּנִיסוּ כָּל הַטְּמָאוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר שֶׁשְׂתֵּי מַחְשָׁבוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְחַשֵּׁב, עַל־כֵּן טוֹב לְהַכְּנִיס תָּמִיד מַחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת בְּמַחוּ וּבְדַעְתּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יְכַנִּיעַ מִמֶּנּוּ כָּל הַטְּמָאוֹת, וְזֶה שְׂכָתוֹב אַחֲרֵי־כֵן (בַּמְדָּבָר כו, ב): "שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", כִּי הָעָקַר לְהַרִים אֶת הָרֹאשׁ, הֵינּוּ הַמַּחְשָׁבָה, שְׂזֶה עָקַר הָאָדָם — לְחַשֵּׁב תָּמִיד בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, אִךְ אִיךָ זוֹכִים לָזֶה — לְקַדְשֵׁת וּלְטַהַרֵת הַמַּחְשָׁבָה? יֵשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל כְּמָה סְגֻלוֹת, וְאַגַּב תִּתְפָּרֵשׁ גַּם הַמְסוּרָה בְּחַמְשָׁה פְּסוּקִים שֵׁישׁ הַלְשׁוֹן "שְׂאוּ":

א. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם (ישעיה מ, כו), וְאֵיתָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תְבוֹת שְׂמֵע' — הֵינּוּ "קְרִיאַת שְׂמֵע'" אֲמוּנַת הַיְחִיד, וְעַיִן (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו), שְׂעַל־יְדֵי שְׂמֵתַגְּבָרִים עַל הָאָדָם מַחְשָׁבוֹת וְהַרְהוּרִים, הַעֲצָה לָזֶה — לוֹמַר פְּסוּק "שְׂמֵע'" וּ"בְרוּךְ שֵׁם", וְעַל־יְדֵי־זֶה יִנְצַל, עַיִן שָׁם.

ב. שְׂאוּ לְשָׁמַיִם עֵינֵיכֶם (ישעיה נא, ו) עַל־פִּי מַה דְּאֵיתָא (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מט), שְׂצָרִיךְ לְהַכְּנִיס בְּמַחוּ וּבְדַעְתּוֹ מַחְשָׁבוֹת טְהוּרוֹת לְשָׁמַיִם אִיךָ לְעַבֵד אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה לְבוֹ בְּחִינַת "צוּר לְכַבִּי" (תְּהִלִּים עג, כו), "לְכִי חָלַל בְּקַרְבֵי" (שֵׁם קט, כב), וְזוֹכָה לְעֲשׂוֹת מַדּוֹת וּפְעֻלוֹת טוֹבוֹת, וּלְקַבֵּל עֲלָיו עַל מַלְכוּת שְׂמַיִם שְׂלָמָה, וְיִדּוּעַ

שנד אָשׁר שנ בַּנְחַל

שְׁהַעֲיִנִים עַל שֵׁם הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ג, ז): "וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם", כִּי צָרִיף לְהַרִים מַחוּ לְשָׁמַיִם, הֵינּוּ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — לְחֹשֶׁב אֵיךְ לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג.

ג. שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ (יְרֵמְיָהוּ יג, כ), חֲכַמֵינוּ ו'ל (בְּרִכּוֹת יג): דָּרְשׁוּ עַל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר טו, לט) וְלֹא תַתּוּרוּ אַחֲרֵי עֵינֵיכֶם — זֶה הִרְהוּר עֲבָרָה, כִּי עֶקֶר פְּגָם נֶאֱוָף תְּלוּי בְּעֵינִים, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכַמֵינוּ ו'ל (לְשׁוֹן הַטּוֹר אֲרַח חַיִּים, סִימָן א, עַל-פִּי בַּמִּדְבָּר רַבָּה פְּרָשָׁה י', סִימָן ב): "הַעֵיִן רוֹאָה, הַלֵּב חוֹמֵד וְכִלֵּי הַמַּעֲשֵׂה גוֹמְרִים", וְצָרִיף לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַעֵינִים, וְהַעֲקֵר לְקִשְׁר עֲצָמוֹ אֶל הַחֲכָמָה וְהַשְׁכֵּל שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר, הֵינּוּ הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִכָּל רַע, וְכִמוֹ שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (שֵׁם, סִימָן צד), כְּשֶׁמְסַתְּפֵל בְּאִיזָה דְבָר, יִדַע תַּכְף וַיֵּאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר נִצּוּצוֹת קְדוּשִׁים חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ "שְׂאוּ עֵינֵיכֶם", וְרֵאוּ לְשֹׂאֵת אֶת הַמֶּח (כַּנ"ל, כִּי הַעֵינִים עַל שֵׁם הַחֲכָמָה), וְרֵאוּ לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דְבָר בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִהִרְהוּר רַע, מֵאַחַר שְׂאֵינוּ רוֹאָה כִּי אִם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן הִרְאֵשִׁי תְּבוֹת שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ רֵאוּשֵׁי תְּבוֹת עֲשׂוּ וְסוּפֵי-תְּבוֹת גִּימְטְרִיָּה בֵּן, וְיִדוּעַ כִּי יַעֲקֹב נִקְרָא בֵּן, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לֵה'", נִמְצָא שֵׁישׁ בְּזֶה שְׁתֵּי דְרָכִים כְּמוֹכָא (בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א), יַעֲקֹב הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׁנִקְרָא בֵּן לְמִקּוֹם בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּפֵל בְּחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר, וְכֵל מַה שְׁהוּא רוֹאָה, רוֹאָה רַק אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַה שְׂאֵיִן בֵּן עֲשׂוּ שְׂאֵינוּ חִפֵּץ בְּחֲכָמָה וּבְתַבּוּנָה, וְנִמְשָׁף אַחֲרֵי הַגְּשָׁמִיּוֹת — הַכֵּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ עַל-פִּי זֶה עֲנִין יוֹסֵף הַצַּדִּיק שְׁנִצַּל מִחֲטָא, וְאָמְרוּ חֲכַמֵינוּ ו'ל (סוֹטָה לו:): "דְּמוֹת דְּיוֹקְנֵנוּ שָׁל אָבִיו נִרְאָתָה אֵלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצּוּל, וְאֶפְשָׁר לוֹמַר שְׁנִזְכָּר בְּעִבּוּדַת יַעֲקֹב, שְׁהַסְתַּפֵּל בְּכָל

דָּבָר בְּחַיִּית אֱלֻקוֹת, וּכְשֶׁמִּקְשָׁר עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ נִתְבַּטְּלוּת מִמֶּנּוּ כָּל הַתְּאוֹוֹת וְהַמְדוּת הַרְעוֹת, כִּי נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ד. שָׂאוֹ גַם צִיּוֹנָה (יְרֵמְיָהוּ ד, ו), רַשׁ"י פֶּרֶשׁ: לְבָרַח לְצִיּוֹן, וְעַיִן בְּלִקְוֵיטִי-מוֹהֲר"ן (חֵלֶק א', סִימָן ז): אֲמוּנָה תְּפִלָּה גִּסִּים אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת אֵינּוּ אֶלָּא בְּשִׁבִיל חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אִם הֵיטָה אֲמוּנָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, הֵיטָה נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו, וְאֵיחָא שָׁם, שְׁלֹזְכוֹת לְאַמֶּת וּלְאַמוּנָה הוּא עַל-יַדֵּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׁמִקְבְּלִין מִמֶּנּוּ עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִפְסָקֵת זִהְמָתוֹ שֶׁנִּכְנָסָה בּוֹ מַחֲטָא הַנְּחָשׁ, מֵהַ שְׂאִין בֶּן כְּשֶׁמִּקְבֵּל עֲצוֹת שֶׁל רָשָׁעִים — עֲצַת הַנְּחָשׁ, עַל-יַדֵּי-זֶה בָּא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְנִאוּף, עַיִן שָׁם, וְהַתְּקוּן לְהַנְּצִל הוּא עַל-יַדֵּי זִהְירוֹת בְּמַצּוֹת צִיצִית, שֶׁעַל יָדָהּ הָאָדָם נִצּוֹל מִנִּאוּף, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְזוֹכָה לְאַמֶּת וּלְאַמוּנָה, וְזוֹכָה לְרֵאוֹת גִּסִּים נִגְלִים עַל-יַדֵּי תְּפִלָּתוֹ — שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ, וְזֶה "שָׂאוֹ גַם" — אִם אַתָּה רוֹצֶה לְרֵאוֹת גִּסִּים, אִזִּי "צִיּוֹנָה" — שֶׁתְּבָרַח לְצִיּוֹן, הֵינּוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, שֶׁיִּרְבֶּה בְּתְּפִלָּה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכֶּה לְרֵאוֹת גִּסִּים, וְיִזְכֶּה לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וּיְקַבֵּל עֲצָתוֹ, עַל-יַדֵּי מַצּוֹת צִיצִית, וְיִנְצֵל מִנִּאוּף, (אִם אָמְנָם בְּפִשְׁטוֹת "גַּם" פֶּרֶשׁ רַשׁ"י שָׁם: כְּלוּנְס גְּבוּהָ, אִף שְׁבָעִים אֲנִפִּין לְאוּרֵיתָא וַיֵּשׁ עוֹד לְהֶאָרִיף בְּזֶה).

ה. "שָׂאוֹ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם" (תְּהִלִּים כד, ז) עַל-פִּי מֵה דְאֵיתָא (בְּלִקְוֵיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא) עַיִן שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

שנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פְּנִיחַס ה'תשכ"ט.

חיים וְשְׁלוֹם וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים, רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת אֶל מַעַלְת יָדֶיךָ
נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, הַשׁוֹתֶה בְּצַמָּא מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ, שָׂאֵר בְּשָׂרֵי ר' ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

אחי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְשַׁפֵּךְ נַפְשְׁךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּהַתְּבוּדוֹת, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תְּשִׁיחַ וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּכִן
לְפָנָי אָבִיו בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת, וְתִשְׁפֹּךְ נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּדַמְעוֹת
שְׁלִישׁ בְּמָקוֹם מְיֻחָד שָׂאֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִבְקָשׁוּ כָּל מֵה שְׂאִתָּה
צָרִיךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ לְבַד יָכוֹל לְעֹזֵר וְלְהוֹשִׁיעַ לְךָ וְלֹא אַחֵר,
וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית אֵל יִרְךָ לְכַבֵּךְ וְאֵל יִתְרַחֵק לְכָךְ, וְאֵל
תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ לְפָל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְלְהַתְּרַחֵק מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רַק תִּקְרִים
(שְׁמוֹת יד, י'): "וּפְרָעָה הַקָּרִיב" — שְׂהַקְרִיב לְכֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבַשְׂמִים, וְעַל-יָדֵי תִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת בְּאַמַּת וּבְעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה, אִף
שְׁנִדְמָה לְךָ שָׂאֵין שׁוֹמְעִים לְךָ כְּלָל, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְבַקֵּשׁ רְפוּאוֹת
וְיִשׁוּעוֹת, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת וְשִׂדּוּד הַטֹּבֵעַ מִמֶּשׁ, כִּי הַכֹּל
בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמִלָּא כָּל עַלְמֵי
וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵינָה, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעַדֵּי יִתְבָּרַךְ, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם,
עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל אֲזַכִּיר אוֹתְךָ וְאֵת בְּנֵי בֵיתְךָ לְטוֹבָה,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע שׁוֹעַתְנוּ, וְיִיטִיב לְךָ, וְיַעֲשֶׂה לְךָ נְסִים וְנִפְלְאוֹת,
וְיִמְשִׁיךְ לְכֶם יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת וְרְפוּאוֹת, וְהַעֲקֵר אֵל תִּשְׁכַּח לְצַעֵק
וְלְהַתְּחַנֵּן בְּעַצְמְךָ, וְתִדַּע וְתִאֲמֵן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַפֶּה וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְכָל
דְּבוּר שְׂתַדְבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְנַעֲשִׂים מְזֶה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה,
אֲשֶׁר לֹא עוֹד שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שנב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים וילך ה'תשכ"ט.

שלוש וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הבחור היקר, המשתוקק
מאד לעבודת השם יתברך שנה העקר, פי העקר שיהיה רצונו חזק
מאד מאד לצאת מהחשך, ולהתקרב להשם יתברך ... שיהיה נצח.

מכתבך בבר קבלתי זה שלש פעמים, וגם טלפנת אלי כמה
פעמים, ומכל זה אני שמח מאד, שאני זוכה לשמע ממך הטוב,
שאתה עוסק בהתבודדות, שנה העקר, אף מרב טרדותי בעתים הללו
מש אין לי פנאי לקחת עט ונעת לכתב לך, ומכל שכן על-ידי
הטלפון יהיה לך קשה להשיגני, אף, בעזרת השם יתברך, אראה
לכתב לך יותר בקביעות בכל פעם, ואם ירצה השם, בקרוב אכתב
לך יותר באריכות, לעת עתה חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל
תחת משום דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי
מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום
מציאות בלעדיו יתברך, וכל דבור ודבור של תפלה והתבודדות
עושה רשם גדול למעלה, ואם היה יודע האדם מה שנעשה למעלה
בעולמות העליונים מתפלתו והתבודדותו, היה עוסק בזה כל היום
כלו, כי על-ידי כל דבור ודבור של תפלה והתבודדות, נבנים מזה
כמה וכמה עולמות, כמוכא בכתבי הארז"ל, ובפרט בשזוכין לשפף
דמעות בשעת התפלה, ולרחץ פניו עם הדמעות, דבר זה עולה
למעלה למעלה וכו' וכו', מה שאין הפה יכול לספר כלל.

ולמען השם, תהיה חזק מאד בהתבודדות בכל יום בדרך
עקשנות, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

מרב טרדותי עכשו אני מכרח לקצור, ואם ירצה השם, אכתב
לך באריכות יותר בקרוב, תראה לכתב לי כל מה שעובר עליך

בַּנְחַל

שנב

אֲשֶׁר

שנח

כְּדֵי שְׂאוּכַל לְחַזְקָךְ, וְאוֹדוֹת לְמוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" תְּלַמֵּד כָּל תּוֹרָה
לְאֵט, וּתְפַרֵּשׁ לְעֶצְמְךָ כְּפִי מְדַרְגָּתְךָ, וְעַל כָּל תּוֹרָה תֹאמַר הַתְּפִלָּה
מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאִם יִקְשֶׁה לְךָ מִשְׁהוּ, אֲכַתֵּב לְךָ, בְּעֶזְרַת הַשָּׁם
יִתְבָּרֵךְ, כְּפִי הַשְּׂגָתִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ הַנִּלְ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

* * *

כְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
שְׁנִי, יִזְכְּנוּ הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת הַכְּרִיךְ הַשְּׁלִישִׁי
לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִינָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק שְׁנִי

- ג פְּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא רה
- יחזק ויאמץ על תורה, תפלה והתבודדות, ודוי דברים שממתיק הדין, וידבר מההלוא דמוהרנ"ת ז"ל, ויזכיר ענין הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ושיחה ממוהרנ"ת ז"ל על זה.
- יב רו
- יחזק על ענין התבודדות, שצריך לשקד על זה אף אם בינתיים אין רואים תוצאות, וידבר מענין הדפסת והפצת ספריו הקדושים ז"ל, שזה תקון לפגם הברית.
- יג רז
- ידבר ממעלת כל תנועה טובה בשבילו יתברך, ויחזק על תורה ותפלה.
- יד רח
- יעזר ויזרו על ענין אמירת "תקון חצות", ויגלה מעלתו, אף שהיה בהצנע שלא תהייה לו פניות, ויזהיר להתרחק מתאנות אכילה בכלל — דברים האסורים, ובפרט — להזהר מרעבתנות, וידבר ממעלת למוד על יד השלחן בעת האכילה, ואשרי מי שזוכה ליחד יחודים אלו, כי הוא ממשיך על עצמו השפעות עליונות.
- טו רט
- יזהיר מאד בענין שמירת הדבור, ויגלה מעלת השומר פיו מדברים בטלים, וכל שפן דברים אסורים, ויגלה עצות איו להזהר בזה, וידבר ממעלת הדבורים הקדושים.

תכּן הענּינים

- רי** **יז**
 ידבר מקדשֶׁת הדבור, וְכָל המְרירות האדם גורם לעצמו מחמת אי
 שמירת הדבור, שְׂכָפִי הדבור בֶּן מִח האדם, וְיִזְכִּיר אֶת הקְדֻמַּת ה"עץ
 חיים" שֶׁמִּתְנָה אֶת הַשְּׂגָת הַחֲכָמָה בְּשִׁמְרַת הדבור, וְכֵן יִזְהִיר מִכַּעַס
 שָׁגָם מִמַּעַט הַחֲכָמָה.
- ריא** **יח**
 יחזק ויאמץ להתחיל מחדש בעבודת השם, וידבר מענין תשובה,
 שעקרה — לדם ולשתק, ולצסק בעבודת ה' למרות הבזיונות, שעל
 ידם נחלש הדם שֶׁבְּחָלָל הַשָּׂמָאֲלִי, וְכָל הַיְרִידָה בְּשָׁבִיל הַחֶשֶׁק, וְיִזְהִיר
 לְשֹׁמֵר אֶת הדבור מדברים בטלים וחדשות וכו', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה
 לְשִׁפְעַע, וְכֵן לְקַדֵּשׁ עֵינָיו וְאָזְנוֹ, וְלִהְיוֹת מִכַּעַס וְלִהְתַּחַק מִדְּבוּרֵי
 כְּפִירָה אֲפֵלוּ בְּצַחֲוֹק, וְיִגְלֶה מַעֲלַת דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְיַחֲוֶה שְׁמוֹתָיו
 יִתְבָּרֵךְ.
- רבי** **כא**
 ידבר מראש השנה של רבנו ז"ל ומזכות המקיים דבריו, ומענין שמירת
 הדבור, ומתעניות ודבקות הבורא על-ידי תפלה ושעורים.
- ריג** **כב**
 יגלה נפלאות ממעלת אמירת "תקון חצות", וְהַעֲקֵר לְשֵׁלֵב בֵּין
 הַמְזֻמָּרִים דְּבוּרֵי תְּפִלָּה, וְיִגְלֶה עֲצוֹת אֵיךְ לומר תקון חצות, ויחזק
 ויאמץ להתחדש ולהתחזק בשעורים קבועים, וְלִקְיָם "הַנְּעוֹר בְּלִילָה".
- ריד** **כה**
 ידבר מהשמחה שהיתה להם בראש השנה, וְעַל שֵׁשׁ לְנוּ עַל מַה
 לְשַׁמֵּחַ, ויעורר על ענין ההתבודדות בתמימות דיקא, ויחזק על למוד
 ספרו הקדוש של רבנו ז"ל, וְיִגְלֶה מַעֲלָתוֹ, וְיִזְכִּיר שִׁיחַת מוֹהַרְנֵי-תָּה
 ז"ל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְפָנֵי הַסְּתֻלְקוֹתוֹ, וידבר מענין ההרפסה וְהַהֲפָצָה,
 שְׁאֲסוּר לְהַסְתַּכֵּל עַל אֵף אֶחָד בְּעֵנָן זֶה אֵף עַל אֵלוּ מִבְּפָנִים, וְיִסְפֹּר
 סְפוֹר מִרְבֵּנוּ ז"ל בְּעֵנָן הַסְּפֹר הַנֶּשְׁרָף וְהַלְקָח שְׁלוֹמֵדִים מִהַסְּפוֹר,
 ויעורר על ענין שמירת הדבור והפסופים רק להשם יתברך.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסא

כח רטו

יִסְפֹּר מֵהַמְחַלֶּקֶת וְהַקְטְרוּגִים שֶׁיֵּשׁ עָלָיו עַל הַדְּפֹסֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן.

כח רטז

יְדַבֵּר מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נֶאֱחָזִים לְמַעַלְה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִזְכִּיר שִׁיחַת רַבִּי מֵאִיר מִפְּרַמִּישְׁלָאן עַל זֶה, וְיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן הַשֵּׁם "אֶהְיֶה", וְיָבִיא אֹדוֹתָיו מֵהַסֵּפֶר "שַׁעֲרֵי אֹרֶה", וְיַמְעִיֵן תְּשׁוּבָה שְׁנִרְמֹזֶת בְּשֵׁם זֶה, וּמִבְּחִינַת אֵין, וּמִקְבֻלַּת הַיְסוּרִים וְהַחֲרָפוֹת בְּאַהֲבָה, וּמִבְּחִינַת "מִשְׁפָּט" הַמְזָכָר בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן טו, שֶׁעַל-יְדֵי כָּל זֶה נִמְתָּק מִמֶּנּוּ הַכֹּל.

ל ריז

יִסְפֹּר מַעֲנֵן מַה שֶּׁהַדְּפִיס אָז אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן מְצַרֵּף לְכַמָּה סְפָרִים וְכוּ', וְיַחֲזֵק עַל הָאַרְבַּע תְּפִלוֹת, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל עֲנֵן שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְיַחֲזֵק עַל כֶּף שֶׁהַכְּבוֹד הַגָּדוֹל בְּיֹתֵר הוּא שְׁקוּרָאִים לְאַחַד "בְּרִסְלָכֵר חֲסִיד", וְאָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מִזֶּה אֹדוֹת שְׂדוּכִים, כִּי לְמִצָּא שְׂדוּךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.

לב ריח

יִסְפֹּר מִטְרַדוֹתָיו בְּהַדְּפֹסָה, וּמִשִּׁיחַת מוֹהַרְנ"ת ו"ל עַל הַיְשִׁיבוֹת שֶׁלְמֶדוּ בָּהֶם סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל.

לב ריט

יְבַאֵר שֶׁעָקַר הַגְּאֻלָּה תְּהִיָּה עַל-יְדֵי הַתְּפֹשְׁטוֹת אֹרֶר רַבְּנֵי ו"ל, וְיִסְפֹּר הַסְּפוּר מִכְּתָבֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּטְבְּעוּ בֵּינֵם, וְיַגִּילָה לְמַה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְשֶׁבְּעָבוּר זֶה אָנוּ צָרִיכִים לְפָרֶסְמוּ בְּעוֹלָם, וְיִסְפֹּר מִמָּה שֶׁעוֹסֵק אָז בְּעִנְיַן הַהַדְּפֹסָה שֶׁעוֹלָה עַל הַכֹּל, וְיַחֲזֵק עַל תְּפִלָּה, שְׁמִחָה וְצַדִּיקָה, וּבְעָקָר עַל תּוֹרָה עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁקְּבִלְנוּ מִרַבְּנֵי ו"ל.

לו רכ

יְדַבֵּר מִנּוֹרָאוֹת גְּדֻלַּת יְמֵי הַשׁוֹכְבִים, וְיִסְפֹּר הַתְּעוֹרְרוֹתוֹ שֶׁהִיָּתָה לוֹ מֵהַתּוֹרָה "רְאִיתִי מְנוֹרַת זֶהָב" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח),

תָּכֵן הַעֲנִינִים

וַיִּדְבֹר מִחִיּוֹת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁמַחֲיָה אֶת כָּל הָעוֹלָם, וּמִבְּחִינַת "אֲנִי" וְ"אִין", וּמִהַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁיְכוֹל לְצַמְצֵם אוֹרוֹ תִּבְרֹךְ, וּמִסְגֻלַּת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וַיְבִיא שִׁיחַת ר' אֶפְרַיִם לְעַל זֶה.

רכא לח

יַחֲזֵק וַיֵּאמֶץ לְמִצְא הֶרְחָבוֹת מִתּוֹךְ כָּל הַיְסוּרִים, וְאִיךְ שֶׁהִכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהַעֲקָר סִבְלָנוֹת, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ כְּמוֹ בְּרֵאֵי, אִיךְ שֶׁהוּא מְסַבֵּב בְּחֻסְדֵי ה', וְזֶה יִתֵּן לוֹ חִיּוֹת, וְאֶסוּר לְלַכֵּת בְּמַחְשְׁבוֹת שֶׁ"הִכֵּל מִגִּיעַ לִי", וְצָרִיךְ רַק לְהִתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה.

רכב מ

יִתְנַצֵּל לְאַחַד שְׁלֹא כָּתַב לוֹ, כִּי הִיָּה טָרוּד בְּהַדְפָּסָה, וַיִּסְפֹּר בְּפִרְטוּיּוֹת מִמָּה שֶׁמְדַפְּסִים אָז, וּמִהַהֲפָצָה שֶׁהוֹלֵכֵת בְּמַהִירוֹת גְּדוֹלָה, וְגַם יִתְנַצֵּל שֶׁבְּעֵבֹר עֵסֵק זֶה קָשָׁה לוֹ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּהַכְנָסַת כְּלָה, וַיִּדְבֹר מִהַחֻסְדִּים שֶׁעוֹשָׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם תִּבְרֹךְ.

רכג מב

יִדְבֹר מִיָּשׁוּב הַדַּעַת שֶׁצָּרִיךְ בְּזֶה הָעוֹלָם לְרֵאוֹת אִיךְ שֶׁפּוֹרֵחַ הַזְּמַן, וְאִין עֲצָה לְחַטְפוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי מַעַט תּוֹרָה וּמַצּוֹת וּבִפְרֹט תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּרוֹת, וַיַּחֲזֵק עַל לְמוּד סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל וְעֵלִים לְתַרוּפָּה, וַיִּדְבֹר מִסְגֻלַּת חֻדַּשׁ אֲדָר, שֶׁאֵז כָּל הַכְּנָעַת הַמֶּן עֲמַלְק וְהַתְּנַבְרוּת כַּח הַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁמְחַזְּקֵנוּ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַקְּדוֹשׁוֹת, וַיִּדְבֹר מִמַּצְנוֹת צְדָקָה לְפָנֵי הַתְּפִלָּה וְהַאֲכִילָה, וַיַּחֲזֵק לְהִתְחַדַּשׁ בְּלְמוּד הַתּוֹרָה עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְעַל תְּפִלָּה וְאַמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

רכד מה

יַחֲזֵק וַיֵּאמֶץ לֹא לְפַל בְּדַעַתוֹ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עַד שְׂזוּכִים לְהַפְגִּס לְקַדְשָׁה, וַיַּעֲוֹר עַל מִדַּת עֲנוּה וְשִׁפְלוּת, וְלַעֲבֹד אוֹתוֹ תִּבְרֹךְ בְּצַנְעָא, וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפִים, וַיְגַלֵּה מַעֲלַת חֲשִׁיבוּת כָּל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה דִּקְדוּשָׁה דִּיקָא מִתּוֹךְ הַנְּפִילָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלָה בְּמָה נְפֹשׁוֹת, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל שְׂמִחָה, הַתְּבוּדָּרוֹת, קְדוּשַׁת הַמַּחְשְׁבָה וְקְדוּשַׁת שְׂבָעַת הַגְּרוֹת בְּפִרְטוּיּוֹת, וַיַּעֲוֹר עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים וְתְּפִלָּה בְּמִנְיָן שֶׁמְבַטְּלֵת הַשׁוֹנְאִים.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסג

מח רכה

יגלה שִׁמְפָּל מְקוֹם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי עֲנוּה וְשִׁפְלוּת — עַל-יְדֵי בְחִינַת "לֹא", שִׁיאֲחֻז עֲצָמוּ לְאִין, וְיִדָּם לְמַתְרַפֵּי, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנַע הַכָּבֵד לְפָנֵי הַמֶּטֶח, וַיִּדְבֹּר מִקְרָשׁת הָאֲכִילָה וּמִהַחִיּוֹת אֲלָקוֹת הַטְּמוּנָה בַּמַּאֲכָל, וּמִלְמוּד תּוֹרָה עַל הַשְּׁלֵחָן, וּמִי שֶׁאֵינוּ נֹזֶהר בְּקִרְשַׁת הָאֲכִילָה זֶה שָׂרֵשׁ לְכָל הַרַע וְהַטְּמָאָה, וְהַעֲקָר שֶׁיְכוּל בְּכָל פַּעַם לְשׁוּב בְּחִשׁוּבָה מִחֲדָשׁ, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי שִׁיתְחֻזֵּק לְהַתְּפַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז יִזְכֶּה לְהַכְּנִס לְקִרְשָׁה.

נ רכו

יגלה מַעֲלַת הַחֹטֵף נִקְדוֹת טוֹבוֹת בְּשִׁמְחָה דִּיקָא, וַיִּדְבֹּר מִסְגַּלַּת לְמוּד סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל וּבִפְרָט הַ"לְקוּטֵי-מֹהֲרָן", וְיִמְצֵא סְמֵךְ לְזֶה בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְיִצְרִיף בְּגִנוֹת תַּאֲוֹת מְמוֹן, וְיִזְכִּיר הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבְרוּ בְּעִנְיָן זֶה בְּשִׁבְת-קִדְשׁ, וּמֵה שֶׁדִּבְרוּ בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי הַתּוֹרָה י"א, מִקְרָשַׁת הַבְּרִית וְהַמַּחֲשָׁבָה, וְיִבְיֵא דְבוּר מַר' אֶפְרַיִם ז"ל עַל עִנְיָן יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וַיִּדְבֹּר מִעִנְיָן עֲרוּבִין וּמֵה שֶׁמְרַמֵּז עַל דְּרָף עֲבוּדָה, וּמִעִנְיָן סְפִירַת הָעֵמֶר וּמֵאֲמִירַת תְּהִלִּים וְדְבוּר מֵהַסִּפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת לְעֲבָדָה וּלְמַעֲשָׂה.

נה רכז

יִדְבֹּר מִעִנְיָן הַתְּחַדְּשׁוֹת, וְעַקֵּר הַהִתְחַדְּשׁוֹת הַיָּא בְּמִדְרַגַּת "אָנִי", הֵינּוּ הַ"אִין" סוּף בְּרוּף הוּא, וְשִׁצְרִיף לִידַע שֶׁבְּכָל מִדְרַגָּה וּמִדְרַגָּה הֵן הַגְּבוּהָה וְהֵן הַנְּמוּכָה צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בָּהּ בְּשִׁמְחָה, בְּהַתְּבוּדוֹת וּבְכִסּוּפִין, וְזוֹכִין לְזֶה רַק עַל-יְדֵי קִרְשַׁת שְׂבָעַת הַנְּרוֹת, וְיִבְיֵא רָמֵז עַל הַתְּבוּדוֹת מִעִנְיָן מַעֲשָׂה הַמְּנוֹרָה, וַיִּדְבֹּר מִתְּכַת 'דַּע' שֶׁבְ"לְקוּטֵי-מֹהֲרָן".

נז רכח

יִדְבֹּר מִדַּעַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא רַבְנוּ ז"ל, אִיף שִׁצְרִיף לְשַׁקֵּד בְּסִפּוּרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי דַעַתוֹ גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְצְרִיף לְשַׁמֵּחַ שֶׁאֵנוּ מְקַרְבִּים אֵלָיו, וְיִזְכִּיר שִׁיחַת מֹהֲרָנִ"ת ז"ל, כִּי בְּעִבוּר זֶה עוֹבֵר עֲלֵינוּ וְכוּ', וַיִּחַזֵּק עַל עִנְיָן הַתְּבוּדוֹת בְּצַנְעָא, וְעַל קְבִיעַת שְׁעוּרִין כְּסֻדְרָן וְעַל

תִּכְן הָעֲנִינִים

שְׁמַחָה, וְלִמְצָא בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וַיִּגְלֶה לְמָה הָאָדָם מֵתְרַחֵק מִמְּנוֹ
 יִתְבָּרַךְ — הַכֹּל מִחֲמַת חֶסֶדוֹן הַתְּחִינּוֹת.

כט

יִדְבַר מִמַּעַלְת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֶקֶר הַמְּשַׁכֵּת אוֹרוֹ
 וְדַעַתוֹ בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, וְזוֹכֶה לְמַחִילַת עֲוֹנוֹת,
 וַיִּזְהַר עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים וְלִקְוֵי-תְּפִלוֹת, שְׂיִדּוּנוֹ אֶת הָאָדָם עַל כָּל
 יוֹם שְׁלֹא אָמַר אוֹתָן, וְעַל שְׁעוֹרִים קְבוּעִים.

רל

יִדְבַר מִהַמַּעַלָּה לֹא לִפְלֵ בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, רַק לְכַרְח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
 בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה, וְצָרִיף לְזִכֹּר מִהַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וּכְשִׁיגִיעַ זְמַן הַמֵּיתָה
 אִזּוֹ תִּתְקַשֵּׁט נִשְׁמָתוֹ בְּכָל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי מַחְשְׁבוֹת כְּאֵלוֹ
 יִהְיֶה צָדִיק כְּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה בְּשִׁמְחָה, וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה
 מֵאֲמָרָם ו'ל (בְּרַכּוֹת ל.א.) עַל מָה שֶׁהִיָּה בְּחִלּוּפֵי דְבָרִים בֵּין רַבָּנָן לְרַב
 הַמְּנוּנָא זוּטֵי כְּשֶׁבִקְשׁוּהוּ לְשִׁיר, וּבְאֹר מוֹהֲרֵי ת' ו'ל עַל זֶה, וַיִּזְכִּיר
 מָה שֶׁרָאָה בְּסִפְר אֶחָד מִשָּׁל נִפְלָא עַל עֲנִין זְכִירַת יוֹם הַמֵּיתָה.

רלא

יִחֻזַּק וַיֵּאמֶץ לֹא לִירֵא מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, רַק לְזִכֹּר מָה שֶׁאָמַר
 רַבְּנוּ ו'ל מַעֲנִין יֵאוֹשׁ שְׂאִינוּ בְּעוֹלָם, וַיַּעֲנִין הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה", וַיִּזְכִּיר
 דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל שֶׁצָּרִיף לְלַמֵּד זְכוֹת, אֶפְלוּ עַל הַחוֹלְקִים עָלָיו, וַיִּסְבִּיר
 זֹאת עַל-פִּי מָה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל בְּסִפְר הַמִּדּוֹת וּבְשִׁאֵר מִקּוֹמוֹת,
 שֶׁכְּשִׁחּוֹלְקִים עַל הָאָדָם הוּא כִּי לֹא תִקַּן בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-יְדֵי
 שִׁיחֹזַר בְּתִשׁוּבָה גַם אוֹיְבָיו יִשְׁלִימוּ אִתּוֹ, וַיִּדְבַר מִהַטָּבַע רַע שֶׁל כָּלכֵּים
 שֶׁאֵלֵיהֶם נִמְשְׁלוּ אֵלוֹ הַדּוֹמִים לָהֶם בְּטַבְּעָם.

רלב

יִחֻזַּק וַיֵּאמֶץ בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דַעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וּבְכַפְרֵט
 בִּיסוּד דַּעַתוֹ — הַתְּבוּדָּוִת וּתְּפִלָּה בְּלִשׁוֹן שְׁמִדְבָרִים בָּה, וְרַק זֶה
 יִשְׁאֵר מִהָאָדָם לְאַחַר מֵיתָתוֹ, וְהַדְּבָרִים עֲמָקִים לְמִי שֶׁמְכַנִּים בְּלִכְבוֹ
 זְכוֹן יוֹם הַמֵּיתָה, וַיִּדְבַר מַעֲנִין "מִשְׁפָּט" שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל הַתְּבוּדָּוִת.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסה

וּיְבָאָר פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל פְּרִשְׁת שׁוֹפְטִים, שְׁעַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת זֹכִים
לְקַדְשֵׁת שְׁבַעַת הַגְּרוֹת.

סז רלג

יַחֲזִק חֶתֶן אֶחָד שְׁזָכָה לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּבְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרוּ
לְשִׁמְחַ עַל זֶה מְאֹד, וְלָתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל זֶה,
וְלִהְתְּבוּדוֹת עַל סֵדֶר הַתּוֹרוֹת שֶׁבְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, וַיַּזְרִזוּ בְּעֵינָיו לְמִוֹד
שְׁלָתָן עָרוּף, וַיְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה א' שֶׁבְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, שֶׁשָּׁם מְרַמְזוֹת
אוֹתוֹת ח.ת.ן. וַיַּזְרִזוּ עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה, וְשְׁעַל-יְדֵי-זֶה
תִּתְקַבְּלֶנָה תְּפִלוֹתֵינוּ וְכוּ' וְכוּ', כַּמְבָאָר בַּתּוֹרָה הַזֹּאת, וַיַּעֲוֹרוּ עַל קַדְשֵׁת
שְׁבַעַת הַגְּרוֹת וּבְפֶרֶט שְׁמִירָה מִכַּעַס, וַיְדַבֵּר מִסְּגֻלַּת יְמֵי אָלוּל, וַיַּמְעִיֵן
רְצוּא וְשׁוֹב שְׁמַאִיר אֲזוּ, וּמִהִירָאָה שְׁנִתְגַּלִּית אֲזוּ.

ע רלד

יְדַבֵּר מִעֵינָיו תּוֹדָה וְהוֹדָאָה וּבְקִשָּׁה לְעֵתִיד, וּמַגְנוֹת הַנוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ שְׁזָה
מַעֲשֵׂה הַפְּעַל-דְּבָר וּמִהָאֹר שֶׁגִּנְזוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְצַדִּיקִים, וַיַּחֲזִק
לְעֶסֶק בְּמִזְוֵן הַנְּשָׁמָה — מְעַט תּוֹרָה, מְעַט תְּפִלָּה וְכוּ'.

עא רלה

יֹדִיעַ לְאַחַד שֶׁסִּדֵּר אַכְסֵנְיָה טוֹבָה לְמִשְׁלַח שְׁשֻׁלַח, וְסִדֵּר לוֹ הַכֹּל עַל
נְכוּן, וַיַּחֲזִקוּ עַל זֶה שְׁעוֹסֵק בְּהִנְהַגַּת כּוֹלָל עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה לוֹ
שִׁינְגִיל אֵת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים שֶׁל הַתְּכֵלִית הַנִּצְחִית, וַיַּעֲוֹרֵר עַל
תּוֹרָה וְתְּפִלָּה.

עב רלו

יַחֲזִק עַל הַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה, בְּתֵהִלִּים וּבִהַתְּבוּדוֹת, אֲפֵלוּ עֲשָׂרִים דְּקוֹת,
וּמִבְּיַא סִמְךָ לְזֶה מִהִלְכוֹת מְלִיחָה, וַיַּזְהִיר לֹא לְלָכֵת לְשִׁמְעַ מַה שֶּׁהַשְּׁנִי
מְדַבֵּר, וַיַּחֲזִק עַל אֲמוּנָה.

עג רלז

יַחֲזִק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וַיִּגְלֶה לָמָּה זֹכִים עַל יְדָה, וַיְדַבֵּר
מִהַתְּבוּדוֹת וּמִהַתְּחִזְקוֹת שֶׁבָּאָה עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, וּמִקַּדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

רלח **עד**

יחזק ויאמץ לתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד שעשה עמו, ויגלה בסופיו שיש לו לארץ ישראל, ויעורר לא להסיח הדעת מארץ ישראל שהיא סוד התפלין, שאסור בהסח הדעת.

רלט **עה**

יעורר על פונת התפלות הקבועות, וידבר ממעלת אמירת תהלים ומהתבודדות שעל גדה באה דבקות.

רמ **עז**

ידבר מהתקרבות לצדיקים ומלמוד ספרו הקדוש של רבנו ז"ל, ומאמונה ומהתבודדות שמביאה לידי קדושת שבועת הגרות וכו'.

רמא **עח**

ידבר מהתחזקות שזוכים לה על ידי ספרי רבנו ז"ל, וכל תקונתנו והצלחתנו היא על ידו, כי הוא הצנור, וידבר ממעלת הרצון — אותיות צנור, וכאר עגן זה, וידבר משתי ההנהגות — שלחן ערוך והתבודדות שלומדים מפסוק: "ואלה המשפטים".

רמב **עט**

יחזק ויאמץ לא לפל בדעתו רק להתקרב אליו יתברך ממקום המצאו, ולהתחזק באמונה שהיא העקר.

רמג **פ**

כאר נוראות מעלת השמחה והרקודים ובפרטיות קדם פורים, ושעל ידי בטול הגאון זוכה לשמחה, ולהתקרבות לצדיקים.

רמד **פא**

יספר מטרדתו מעסק הדפסת ספרי רבנו ז"ל, וידבר מענין איה שצריך להסתפל על החסרונות של עצמו, וכיביא על זה דבור נפלא מה"נצם אלימלך".

רמה **פג**

יחזק ויאמץ להחזיק עצמו בצדיק האמת דיקא בעת התגברות החשך,

וידבר מארבעת היסודות שהם ראשי תבות שמח"ה.

רמו פד

ידבר מענין שצריך להוציא הרצונות והכסופים בפה, שזוהי "התבודדות", על-פי התורה ל"א שבלקוטי-מוהר"ן, חלק א', ושאר התקונים — צדקה, אמונה, שמירת הברית, שעל-ידי כל זה זוכים לכסופין להשם יתברך, וידבר מהתבודדות בדרך עקשנות.

רמז פו

ידבר מנוראות מעלת שמירת המחשבה, ולמה זוכים על-ידי-זה, ולהפוך גדל הנפילה שיש למי שאינו שומר מחשבתו, ויתן עצות למי ששכר נלכד בזה, והנהגות טובות איה לזכות לזה מהיום ולהבא.

רמח פח

ידבר מענין השגחה פרטית וקדשת העינים בשתי בחינותיה, ורק מי שדבוק באין סוף, הוא יכול להסתכל בעולם, ויגלה מעלת ההסתכלות ברמזים שמרמוז השם יתברך בכל פעם, ומענין התחזקות דיקא בתוך החשף, שאם מתחזק אז תהיה לו טובה גדולה, וממעלת למוד זכות על כלל ישראל, שזה סימן שחפץ בתשובה, ויעורר על ענין התקרבות לצדיק, שמגלה את הענין של תשובה בכל יום, וממעלת הלמוד בלילה, ומה שלומדים מהצורף של חדש אב, ומגדלת חמשה-עשר באב, ומה זוכים אז, ויביא דבור מוהר"ן ז"ל על ענין התחזקות שמקבלים מהרבי, והמשל בגשמיות, ויביא עוד משל באריכות על ענין זה.

רמט צג

יבאר תכלית פונת בריאת כל העולמות שהיא להפירו יתברך, ושזוכים לזה על-ידי תפלה, ולמסור כל עצמיותו אליו יתברך, וכיון שאי אפשר לזכות לתענוג זה בקביעות, צריך להתחזק, וידבר ממעלת מדת הענוה, ואיה זוכים לה, ומענין העקשנות בהתבודדות, ויעורר מאד על שעורים קבועים, ובפרט על גמרא ותוספות, שעל זה מתאמץ הבעל-דבר ביותר למנע, וממעלת למוד גמרא בכלל.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- רנ** צז
 יְעוֹרֵר לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְיִסְפָּר מֵעֲצָמוֹ שֶׁהֲצִלִּיחַ בְּיוֹתֵר כִּי צִיַּת אֶת
 רַבְּנוּ ז"ל, וְיִסְפָּר מֶה עָשָׂה בְּתַחֲלַת הַתְּקָרְבוֹתָו וְכוּ'.
- רנא** צח
 יְגַלֶּה לְמַה זֹכִים עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיִדְבֵּר מִמַּעֲלַת הַשָּׁלוֹם בְּכָל
 בְּחִינּוֹתָיו, וּבִפְרָט שָׁלוֹם בְּבֵיתוֹ וְכוּ'.
- רנב** ק
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַתּוֹרָה שֶׁיְּכֻלָּה לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְּל
 לָשָׁם, וְהַעֲקָר שֶׁיְהִיָּה בְּדֶרֶךְ עֲקֻשָׁנוֹת, וּמִמַּעֲלַת לְמוֹד לְקוּטִי-מוֹהַר"ן
 וְאַמִּירַת לְקוּטִי-תְּפִלוֹת, וּמֵאוֹתִיּוֹת ש'מ'ח'ה' שֶׁהֵן הָאֲרָבַע נְקֻדּוֹת
 טוֹבוֹת שֶׁמְרַמְזוֹת בְּתַבְּת שְׂמֻחָה.
- רנג** קב
 יְדַבֵּר מִהַשְּׁלֵשׁ נְקֻדּוֹת: נְקֻדַּת הַרֵב, נְקֻדַּת הַחֵבֶר וְנְקֻדַּת עֲצָמוֹ וּמַעֲלָתוֹ,
 וְיְגַלֶּה מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וּמַעֲלַת הַנִּכְלָלִין בְּצַדִּיק שֶׁהֵם חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב,
 שָׂאֵם הֵם בְּאֵמַת מְקִימִים הַכֹּל — הֵם צַדִּיקֵי הַדּוֹר.
- רנד** קד
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲמוּנַת חֻכְמִים שֶׁבְּהַעֲדָרָה בָּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת, וְיַעֲוֹרֵר עַל
 לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט לְקוּטִי-הַלְכוֹת, וְשִׁיחַת מוֹהַר"נ תְּ"ז"ל
 עֲלֵיהֶם וְעַל לְמוֹד שֶׁלְחַן עֲרוּף, וְעֲשִׂית תְּפִלָּה מִכָּל הַלְכָה מְלַבֶּשֶׁת
 בְּדַבְרֵי מוֹהַר"נ תְּ"ז"ל, וּמִמַּעֲלַת אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת שֶׁהֵם
 תְּקוּן הַבְּרִית, וּמֵעֲנִין קְדָשׁוֹת הַדְּבִוּר שֶׁמְבִיאָה לְקְדָשׁוֹת הַבְּרִית, וְיִאָּרִיף
 בְּמַעֲלַת עֲנִין זֶה.
- רנה** קו
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין חֲרֵב הַתְּפִלָּה, שֶׁצָּרִיף לְעֶסֶק בְּזֶה הֵן בְּעֲלִיָּה וְהֵן בִּירִידָה.
- רנו** קז
 יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזְּכָיָה לְהוֹצִיא מִהַפֶּחַ אֶל הַפְּעַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט
 לְהַתְּעוֹרֵר בְּעֲצָמוֹ לְעַבּוֹדַת ה', וְכָל שֶׁכֵּן אֶת זוּלָתוֹ, וְיִדְבֵּר מִהַעֲנִין שְׂאֵנוּ

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסט

נמְצָאִים בְּסִכְנָה בְּדַבַּר הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק כֹּל זְמַן שְׁאֵנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם,
וַיַּעֲוֹרַר עַל עֲנָנִים לְמוֹד "לְקוֹטֵי-מוֹהַר" בְּעִיּוֹן, וְלִלְכֹת עִם כָּל תּוֹרָה
זְמַן מֵה, וְלִלְמַד לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת וְסֵפֶר הַמִּדּוֹת, וַיִּדְבֵּר מִמִּדַּת הַתְּמִימוֹת.

רנז קט

יְחֻזַּק לְהִסְתַּפֵּל בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שָׁבוּ, וְלֹא לְהַפְשִׁיף אַחֵר הַצַּעַר, וַיַּעֲוֹרַר
עַל הַתְּבוֹדָדוֹת, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת תְּפִלָּה לְעַנִּי.

רנח קיא

יְדַבֵּר מִעֲנָנִים תְּפִלָּה הַתְּלוּיָה בְּאֶמוּנָה, וּמִשְׁמַחָה.

רנט קיא

יְדַבֵּר מִגְּנוּת מִדַּת הַכַּעַס, וּמִהַסְפָּר "אַרְבָּע אַפִּים" שֶׁחִבֵּר בְּעִבּוּר זֶה, וַיִּתֵּן
עֲצוֹת אֵיךְ לְהִנְצֵל מִזֶּה, וּמִתְקוּן הַתְּשׁוּבָה שְׂזוֹכִים עַל-יְדֵי הַדְּמִימָה.

רס קיג

יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשִּׂכְחָה וּמִמַּעֲלוּתֶיהָ בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם עַל-פִּי סִפְרֵי רַבְּנֵי
ז"ל, וַיַּעֲוֹרַר לְהִתְחַזֵּק בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבְּלֵנוּ עַל-יְדֵי הַהִתְקַרְבוֹת.

רסא קיד

יְאֻמָּץ לְכָלִּי לִפְלֵי בְּדַעְתּוֹ מִהַתְּנָרוֹת הַבַּעַל-דָּבָר, שֶׁמִּרְאָה תָּמִיד לְאָדָם
שֶׁהוּא רְחוּק וְכוּ', וְלִישׁוֹב הַדַּעַת הִנֵּה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדָדוֹת, וַיִּזְאַרְיָהוּ
בְּעֲנָנִים זֶה, וַיִּדְבֵּר מִעֲנָנִים "הַיּוֹם הַזֶּה" שֶׁדִּבֶּר רַבְּנֵי ז"ל, וַיְבִיא פְּרוּשׁ
מִוֵּהרֵן"ת ז"ל עַל זֶה בְּעֲנָנִים סְפִירַת הָעֶמֶר, וַיִּדְבֵּר מִעֲנָנִים חֲנֻכָּה.

רסב קטז

יְדַבֵּר מִיְמֵי חֲנֻכָּה הַמִּמְשָׁשִׁים וּבָאִים, וַיַּעֲוֹרַר לְלַמֵּד שְׁלִחַן עֲרוּף, וְלִתֵּן
צְדָקָה וְתוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְלֹאמַר רַק חֲצֵי תְּקוּן חֲצוֹת.

רסג קיז

יְחֻזַּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ הַנִּקְדוֹת הַטּוֹבוֹת, וַיִּדְבֵּר מִעֲנָנִים
הַתְּחַזְּקוֹת בְּתְשׁוּבָה, וַיַּעֲוֹרַר עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין
קוֹנוֹ.

רסד קיט

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת בְּכֻלָּל, וּמַחֲ"י פְּרָקִים בְּכֹל יוֹם בְּפָרָט, וַיֵּאָרֶךְ בְּמַעַלְתַּת עֲנִין זֶה.

רסה קכ

יְדַבֵּר מִגְּנוֹת הַדְּבוּרִים הַבְּטָלִים, וַיִּתֵּן עֲצָה לְשִׁמִּירַת הַדְּבוּר, וַיְדַבֵּר מִקְּדֻשַׁת הַבְּרִית שֶׁתְּלוּיָהּ בְּזֶה, וַיַּחֲדֵשׁ עַל עֲנִינִים אֱלוֹ חַדוּשִׁים נִפְלְאִים בְּפִסְוִקֵי הַתּוֹרָה, וַיַּעֲוֶר עַל הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּתִשְׁבּוּכָהּ, עַל תּוֹרָה וְתַפְלָה וְסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

רסו קכג

יְדַבֵּר מִעֲנִין גַּר חֲנֻכָּה, מִסְּגֻלַּת יְמֵי חֲנֻכָּה וּפְּוִרִים, מִהַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִעֲנִין הַסְּתַפְּלוּת בְּכֹל דְּבַר בְּחִיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמַּחֲיָה אוֹתוֹ, וְשַׁעַל-יְדֵי הַתְּבוֹדָדוֹת מַעַלָּה הַנְּצוּצוֹת מִכָּל דְּבַר, וַיִּבְאֵר בְּאוֹר נִפְלֵא עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵי ז"ל עַל מַצְנוֹת גַּר חֲנֻכָּה בְּדֶרֶךְ הַתְּחַזְּקוֹת, וַיִּקְשֹׁר עֲנִין סְפָה וְעִרוּבִין לְזֶה, וַיַּעֲוֶר לִילֵךְ עַל-פִּי הַקְּדָמָה זוֹ בְּדֶרֶךְ עֲבוּדָה לְמַעֲשֵׂה.

רסז קכו

יְגַלֶּה מִעֲנִין הַצְּרוּף בְּתַבְתַּת נַח"ל שֶׁהוּא רַבְּנֵי ז"ל, שֶׁמוֹצֵא בְּכֹל אֶחָד נִקְדוּת טוֹבוֹת וְכוּ', וְשֶׁמְכַנִּים הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַהֲוִירֵי תִשְׁבּוּכָה בְּלֵב מִקְרָבֵינוּ, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי שְׁמַאִיר בְּנוֹ אֵת עֲנִין הַהַתְּבוֹדָדוֹת, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין קַלְפָּה וּפְרִי, שֶׁהַקַּלְפָּה מְכַסֶּה עַל הַפְּרִי שֶׁהוּא הַחִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וּמַתּוֹרָה א' שֶׁבְּלֻקוּטֵי מוֹהַר"ן, וַיִּרְחִיב מְאֹד הַדְּבוּר בְּצִירוּף עוֹד כַּמָּה תּוֹרוֹת עַל עֲנִין הַסְּתַפְּלוּת בְּאֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שַׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לַחֲיִים טוֹבִים, וְשֶׁלְּכֹל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵת זֶה רָצוּ הַיְּוֹנִים, יַמַּח שְׁמֵם, לְהַשְׁפִּיחַ, וַיִּבִּיא שִׁיחָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל הַפְּסוּק "כִּי אַתָּה עֲמַדִּי" עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵי ז"ל.

רסח קלא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת הַרְצוֹן דְּקַדְשָׁהּ, וְהַעֲקָר לְהוֹצִיא הַפְּסוּפִין בְּפִיו, וַיִּבְאֵר פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "אִם לֹא תִיטִיב שְׂאֵת", וַיַּעֲוֶר לֹא לְפַל בְּדַעַתוֹ אִף אִם עָבַר מֵה שְׁעָבַר, רַק לְקַיֵּם "מְחַאָּה" לְבַטֵּל חֻזְקַת הַבַּעַל-דְּבַר עַל-יְדֵי

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעא

רבוּי צַעֲקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מִצִּיּוֹת לְצַדִּיק, וּמַעֲנֶנּוּה פְּסוּלָה, מִתְּמִימוֹת שְׁעַל יְדָה הָיְתָה קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וּמִגְּנוּת כַּח הַמְדַמָּה שְׁקוֹרִין פְּנִטְוִיּוֹת, וּמִנְצוּל הַיָּמִים לְטוֹבָה, וּמִקְדָּשֶׁת הַדְּבִיר, וַיַּעֲוֹרֵר עַל עֲנִין הַשְּׁגָחָה פְּרִטִית, וְעַל תְּשׁוּבָה עַל הָעֵבֶר, וַיַּחֲזֵק לְשִׁמְחָה בְּרַבְּנוּ ז"ל, שְׁאַנּוּ זוֹכִים עַל יְדוּ לְמָה שְׁזוֹכִים וְכוּ'.

רסט קלו

יַעֲוֹרֵר אַבְרָה בַּשָּׁנָה רֵאשׁוֹנָה לְאַחַר גִּשׁוּאֵיו, עַל לְמוּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה מִצְּלָתָם, וַיַּעֲוֹרֵרוּ עַל שְׁעוֹרֵין קְבוּעִים וּבְכַרְט בְּשִׁלְחֵן צְרוּף כְּסֻדֵּר דִּיקָא, וַיִּזְכִּיר תּוֹכַחַת מוֹהֲרַנְ"ף ז"ל לְבָנוּ עַל שְׁלֵא לְמַד שְׁלַחֵן צְרוּף כְּסֻדֵּר דִּיקָא, וַיִּגְלֶה מִצְּלַת לְמוּד גְּמָרָא, וַיִּזְכִּיר תּוֹכַחַת רַבְּנוּ ז"ל לְחַתְּנוּ בְּמִכְתָּבוֹ עַל עֲנִין לְמוּד גְּמָרָא וּפּוֹסְקִים, וַיְכִיֵּא דְבִיר מִה"בֵּן-אִישׁ-חַי" עַל הַתְּקוּנַי-זֶהָר, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַלִּיכָה לְמִקְוֶה וְעַל אֲמִירַת תְּקוּן הַכְּלָלִי, וַיְכַאֵר סוּד נִפְלָא מִעֲנִין שְׁעוֹרֵי הַמִּקְוֶה, וַיַּחֲזֵק עַל מַדַּת הַשְּׁמִחָה וְהַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שְׁצָרִיף לְחַפְּשׁוֹן, וְעַל עַקְשָׁנוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מִמִּצְּלַת צְדָקָה, שְׁעַל-יְדִי-זֶהָ זוֹכָה לְדַעַת, וַיְכַאֵר צְרוּף תְּבַת 'אִשְׁ"ל' בְּאַפֵּן נִפְלָא.

ער קמא

יְדַבֵּר מֵאוּר הַצַּדִּיק שְׁמֵאִיר לְכָל אֶחָד בַּק אִם אֵינוּ בָּא עִם עַקְמִיּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל עֲנִין שְׁמִירַת הַדְּבִיר וְעוֹנָשׁוֹ שֶׁל מִי שְׁאַיְנוּ נִזְהָר בְּזֶה, וַיַּחֲזֵק עַל הַתְּבוּדוֹת עַל-פִּי שִׁיחַת מוֹהֲרַנְ"ף ז"ל, וְעַל שְׁמִחָה בְּרַבְּנוּ ז"ל.

רעא קמג

יְדַבֵּר מִשְׁבַּח סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה וְתַפְּלָה בְּכוֹנְנָה, וַיִּזְכִּיר שִׁיחַת הַרְּבִי ז"ל עַל עֲנִין חֲבוּר הַטּוֹב שְׁבַח-סִידִים וְהַמְּתַנַּגְרִים וְכוּ'.

רעב קמה

יְגַלֶּה מִצְּלַת הַתְּפִלָּה, אֲמִירַת תְּהִלִּים וְהַתְּבוּדוֹת.

רעג קמו

יַעֲוֹרֵר עַל הַתְּמַדַּת הַלְּמוּד, וַיִּגְלֶה מִצְּלָתָהּ בְּצְרוּף שְׁאָר דְּבִירוֹים.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעב

רעד קמז

וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי הַמְּנִיעוֹת שֶׁמִּשְׁתַּטְּחוֹת עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, וּמִסוּד עֵינַי הַתְּחַבְּרוֹת שֶׁנִּי חֲבָרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

ערה קמח

וַיְעוּרַר עַל עֵינַי לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, וַיִּזְכֵּיר מֵאִמֵּר מוֹהַרנִי תוֹ"ל עַל תְּפִלוֹתָיו, וַיְבָאֵר שֶׁעֲכָשׁוּ שֵׁישׁ לָנוּ אֶת הַצַּדִּיק, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב בְּלֹא זֶה הַצַּדִּיק, וַיַּחֲזֵק עַל הַתְּבוּדוֹת, עַל תְּהִלִּים וְעַל עִבּוּדוֹת פְּשוּטוֹת.

רעו קנ

וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי הַתְּחַזְּקוֹת בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקוֹ, וּמִסְגַּלַת יְמֵי הַשׁוֹכְבִּי"ם, מִהִתְקַרְבוֹת אֶל הַקִּדְּשָׁה וּמִפֶּתַח הַמְּדַמָּה, וַיְבִיא דְבוּר מֵהַ"נְּעִם אֶלִימֶלֶךְ" עַל זְכוּרֹן יוֹם הַמֵּיתָה, וַיְדַבֵּר מוֹדוֹי דְּבָרִים וּמִמְעַלַת הַתְּפִלָּה, וּקְצַת הַנְּהֻגוֹת לְיְמֵי הַשׁוֹכְבִּי"ם, וּמִמְעַלַת לַמּוֹד גְּמָרָא וּפּוֹטְקִים וּמִסוּד דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיֵּאָרֶךְ קְצַת מְעַסְקוֹ בְּהַדְּפָסָה וְהַפָּצָה אֹז, וּמִמְעַלַת הַדְּפָסַת "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן הַקָּדוֹשׁ.

רעז קנד

וַיְדַבֵּר מִסְגַּלַת יְמֵי הַשׁוֹכְבִּי"ם, שֶׁמִּסְגַּלִּים לְתַקֵּן פְּגָמֵי הַבְּרִית, וַיִּתֵּן קְצַת הַנְּהֻגוֹת טוֹבוֹת לְהִתְחַזֵּק בְּיָמִים אֵלֵיוּ.

רעח קנה

וַיְדַבֵּר מִשְׁבַּח רַבִּי אֶהְרֹן הַרֵב שֶׁל הָעִיר בְּרֶסֶלַב, וּמֵה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵזֶה רוֹאִים גְּדֻלַת הַרַבִּי ז"ל, וַיְעוּרַר עַל הַתְּבוּדוֹת, עַל תַּקּוּן הַקְּלָלִי וְעַל גְּדֻלַת מְעַלַת שִׁיחוֹת רַבְּנוּ ז"ל שֶׁאֵינֶן פְּשוּטוֹת כָּלֵל וְכוּ'.

רעט קנו

וַיְגַלֵּה מְעַלַת הַרְצוֹן דְּקִדְּשָׁה, וְהַעֲקָר כְּשֶׁמְכַנְּסוּ בַתּוֹךְ דְבוּרֵי פִיו, וְכָל זֶה הוּא עֵינַי הַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי תְּשׁוּבָה סוּד הַכֶּתֶר שְׁזוּכִים אֵלֵיָה עַל-יְדֵי הַרְצוֹן, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לְעַמֵּד עַל עֲמָדוֹ לְשׁוֹב וּלְקִיּוֹת לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ בְּכָל פַּעַם, וַיְדַבֵּר מִסְגַּלַת יְמֵי הַשׁוֹכְבִּי"ם שֶׁמִּסְגַּלִּים לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָמִים, וּבְכַפָּרַט לְעַסֵּק אֹז בְּאִמִּירַת תְּהִלִּים שֶׁמִּסְגַּלַת מְאֹד, וַיְעוּרַר עַל שְׁעוּרֵין קְבוּעֵין בַּתּוֹרָה, וַיְבָאֵר שֶׁאֵין לֵאמֹר לְבָרַח מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁפּוֹקְדוֹת

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעג

אֵת כָּל אֶחָד, כִּי אִם אֵל הַתּוֹרָה, וַיֹּאמְרוּ בְּעֵינֵינוּ זֶה לְהַפְּךָ עֲמַל הָעוֹלָם
הַזֶּה לְעֲמַל תּוֹרָה, וְשָׁעַל יָדָה נִצּוֹלֵינוּ מִהַיָּצָר הָרַע וּמִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית
שִׁשְׁקוּעִים בּוֹ וְכוּ'.

רפ קסא

וְזִהִיר לְכַרְח מִבְּלוֹי חָנָם, וַיִּבְאֵר שֶׁבְּכֹל מְקוֹם יְכוּלִים לְעַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ,
וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵינוּ הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וּמִהֵהָרַחְבוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּצַר לְאָדָם,
וַיַּעֲוֶר עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שְׂמוּרָה עַל חֲזוּק בְּאִמּוּנָה וּבְהַשְּׁגָחָה,
וַיִּבְאֵר רָמְזוֹ נִפְלָא מִסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת מַעֲשֵׂה יג, וּמִסְּגֻלַּת פֶּחַ הַתּוֹרָה,
מִמְלָכוֹת דְּקִרְשָׁה, מֵעֵינֵינוּ הַעֲלָאוֹת הַתְּפִלוֹת וְכוּ' וּמִלְמוּד שְׁלֹחַן עֲרוּף
וְהַתְּבוּדוֹת, וּבִפְרָט צָרִיף עֲקֻשָׁנוֹת עַל לְמוּד שְׁלֹחַן עֲרוּף, וְעַל-יְדֵי
קִיּוּם כָּל דָּבָר בְּשְׁלֹחַן עֲרוּף זֹכָה לְהַתְּבוּדוֹת, וּמֵעֵינֵינוּ שֶׁבְּקִדְשֵׁים הַיּוֹם
הוֹלֵךְ אַחֵר הַלֵּילָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וּמֵעֵינֵינוּ "רַק הַיּוֹם", וְאִיזוֹ תּוֹרָה
צָרִיף לְלַמֵּד בֵּימֵי הַשׁוֹכְבִּים וְהַתְּפִלָּה עָלֶיהָ.

רפא קסז

וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת יִקְרַת הַסֵּפֶר "מְשִׁיבַת נֹפֶשׁ" בְּפְרָט, וּמִסְּפָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל בְּכָלֵל, שֵׁשׁ לָהֶם פֶּחַ לְהַחְזִיר בְּתַשׁוּבָה, וּמִהֵתְקַשְּׁרוֹת לְצַדִּיקִים
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִּׁיטוֹת, וְעַקֵּר גְּדוֹל בְּהַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל — לְהֶאֱמִין
שֶׁהַכֹּל סוֹכֵב גַּם עָלָיו, וַיֹּאמְרוּ בְּמַעַלְת הַמְּקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא
הַצַּדִּיק שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְזִהִיר עַל לְמוּד שְׁלֹחַן עֲרוּף וְהַתְּבוּדוֹת, וּסְפָר
אֵיךְ זָכָה לְהַתְּקַרֵב לְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל.

רפב קעא

וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵינוּ שְׂאִסוּר לְהַתּוֹכַח וּלְדַבֵּר, כִּי כָּל אֱלוֹ שֶׁהַתּוֹכַחוֹ וְדַבְּרוּ
— לֹא הִחְזִיקוּ מַעֲמָד, וְהַעֲקָר לְהַתְּעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, וְלֹא
לְעַסֵּק בְּלִבּוֹת אַחֲרִים עַל זֶה שֶׁאֵינָם מְקַרְבִּים כָּמוֹ שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ו"ל,
וְצָרִיף לְדַבֵּר עִם חֲבָרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְרַק מִלְּצִים צָרִיף לְכַרְח, וְאֵת
הַדְּבוּרִים יוֹתֵר טוֹב לְהִכְנִים בְּהַתְּבוּדוֹת.

רפג קעב

וַיְדַבֵּר מִהַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתְקַף הַמַּחֲשָׁבָה, וּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּהַדְּפָסָה.

רפד קעג

ויעורר למצא בעצמו נקודות טובות וכן באחרים, ולדון את כלם לכף זכות, ויחזק לחטף איזה טוב אפלו במעט האיכות, ולכלי לפל משום דבר, ויביא דבור נפלא מהשל"ה הקדוש לענין התחזקות בעבודה, וידבר מהתקנה שיש לכל אחד וממעלת שיחה בינו לבין קונו.

רפה קעד

ידבר מהחלופין בספרים שהדפיסו ומהתקון הכללי שנדרב וכו', ויחזק על תפלה והתבודדות.

רפו קעה

ידבר ממעלת אהבת חברים ולמה שזוכים על-ידי-זה, ושלש-הנקודות שנוקמות במצות תפלין ויארץ במעלתן, ויחזק מאד על אמונה והשגחה פרטית, שעל-ידי-זה נפתח הפה אליו יתברך בתפלה והתבודדות, ויארץ במעלת ענין זה, ויפרש פסוק ראשון של פרשת נארא על-פי דבר רבנו ז"ל בסימן נ"ה חלק א' מלקוטי-מוהר"ן, וידבר מפונת שלש-התפלות הקבועות, שעל-ידי תפלה באה אמונה והמתקת הדינים, ויבאר למה צריכים לתפלה, ויחזק בעבודת השם על-פי דרך רבנו ז"ל, בפרט מי שאוחז בשנה ראשונה לנשואיו.

רפז קפ

ידבר מהתבלין הטוב נגד היצר הרע שהוא תורה ותפלה ומעשים טובים וכו', ויעורר על שעורים כסדרן ועל למוד מוסר, ויבאר הענין שאחר ביאת הצדיק לעולם אי אפשר להתקרב אליו יתברך כי אם על-ידו, והסבר ר' אברהם בר' נחמן על זה, ויעורר על התקרבות לצדיקים, וידבר מהמרידות שבא על-ידי פגם הברית, והתקון לזה — חרב התפלה, ויביא דבורי מוהר"ן ז"ל על שתי הקלפות שצריך לבטלן בכת התפלה, ולכל זה זוכים על-ידי התקשרות לצדיק, ויביא עצת מוהר"ן ז"ל מה יעשה מי שפגם בבריתו, איך בכל זאת יזכה לתפס בדבור הצדיק, וידבר מענין צדיק והתקרבות אליו, ומענין גלות, אמונה ו"עצה" שהיא העקר בעולם, ומההסתכלות בכל דבר על השכל שיש בו, ומאמר ה"אור החיים" הקדוש על הפסוק "ולכל

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שעה

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, וּמִצְדִּיקִים שָׂאוֹר לָהֶם וּמְשֻׁעִים שֶׁחֲשָׁף לָהֶם, וּמַעֲנִין הַחֲטָא שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאוֹמֵר עַל זֶה הַזֶּהר שְׂאִינָה מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, וּבְמִקּוֹם אַחַר שֵׁם מוֹבָא שְׁפָן מוֹעִילָה, וְדַבְּרֵי רַבְּנֵי וי"ל עַל זֶה, וַיֵּאָרֶיף לְבָאֵר בְּעֵנִין זֶה, וּתְשׁוּבָתוֹ עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁמְגַלֶּה עֵינַי הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וַיַּעֲוֹר עַל שְׂמִירַת הַמַּחֲשָׁבָה, וַיִּבְאֵר גְּדֹל מַעֲלָתָהּ, וַיְדַבֵּר מִקְדָּשֶׁת שֶׁבֶת-קִדְשׁ, וַיֵּאָרֶיף מְאֹד בְּעֵנִין הַתְּבּוֹדְדוֹת וּמַעֲלָתָהּ, וַיִּבְאֵר דַּבְּרֵי רַבְּנֵי וי"ל שְׂאֹמֵר עַל קְדוּשַׁת לְבָנָה שֶׁהוּא סְגֻלָּה לְמַצִּיאת הַזְּיוּג שְׁפוֹכֵב גַּם עַל תְּפִלָּה.

רפח קצ

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְאִמִּירַת "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" וּמִשְׁמַחָה, וּמֵה מְרַמְזוֹת תַּבַּת שְׂמַחָה — אַרְבַּע נִקְדוֹת בִּיסוּד דַּבְּרֵי רַבְּנֵי וי"ל, וּמִמַּעֲלַת אִמִּירַת תְּקוּן חֲצוֹת וְשִׁיחַת ר' מִיכָלִי עַל זֶה.

רפט קצא

יְדַבֵּר מִקְדָּשֶׁת הַדְּבוּר הַמְּנַצֵּל לְתְּפִלָּה, וּמַגְנוֹת הַפֶּה שֶׁמְנַצֵּל לְדַבְּרִים אֲסוּרִים, וְכָל הַעֲנִינִים הָאֵלוּ שִׂיכִים לְכָל יִשְׂרָאֵל וְלֹא רַק לְמַפְלְגִים, וְהַעֲקָר לְזִכָּרוֹת לְזֶה הוּא הַרְצוֹן, וַיִּחְזַק שְׁפָל אֶחָד יָכוֹל לְזִכָּרוֹת לְהִיּוֹת צְדִיק, קְדוּשַׁת וְנוֹרָא, אֲפִלּוּ בְּלִי הַפְּקָרוֹת לְגַמְרֵי מְפָל הָעוֹלָם הַזֶּה, רַק עַל-יְדֵי תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, הַתְּחַזְּקוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוֹת, קְדָשֶׁת שְׁבַעַת הַגְּרוֹת בְּפִרְטוּיּוֹת וּבְשִׁלְמוֹת וְרַבּוּי דְּבוּרִים אֵלָיו תְּבַרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְעוֹלָם הַחַרוֹת וְכוּ', וַיַּעֲוֹר עַל שְׁעוֹרֵי קְבוּעִים בְּכָל הַתּוֹרָה וּבְכָפֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי וי"ל.

רצ קצה

יַעֲוֹר לְהִתְחַזֵּק בְּרַבּוּי כְּסוּפֵי וְרַצוֹנוֹת אֵלָיו יְתַבַּרַךְ וְעַל מִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּבְאֵר שֶׁהַמְּקוֹם הַיְחִיד לְכַרַח מֵהַכֹּל הוּא אֲצִלוֹ יְתַבַּרַךְ, וַיַּעֲוֹר עַל לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וַיִּחְזַק שִׁישׁ עֲדִין תְּקוּהָ לְכָל אֶחָד לְשׁוֹב אֵלָיו יְתַבַּרַךְ, וַיִּבְאֵר דַּבְּרֵי רַבְּנֵי וי"ל שֶׁצְּרִיף לְמַצָּא אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא בְּמַנְיַעַה דִּיקָא, כִּי מִדַּת הַדִּין מְקַטְרַגַת עַל הַרוּצָה לְצִאת מִחֲשָׁכוֹתוֹ, וַיַּעֲוֹר עַל שְׁעוֹרִים קְבוּעִים וּבְכָפֵר בְּש"ס,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

וידבר ממעלת למוד בעיון, ויביא דבור נפלא מ"הפלי-יקר" שמעורר מאד לתכלית, ויחזק על ענין ההתבודדות.

רצא קצח

ידבר ממעלת הכסופין דקדושה, ויחזק על תפלה והתבודדות, וידבר מעניני שדוכים וממעלת למוד "לקוטי-הלכות".

רצב ר

ידבר מהדפסת ספרי רבנו ז"ל ומהתקרות מקרבים חדשים, ושצריך לדבר בעקר מהתבודדות, שלזה זוכים על-ידי הצדיק, כי על-ידי-זה נמשך אור הצדיק, ויגלה שבנקדה זו עובר בעקר עם המקרבים, כי רק על-ידי-זה מחזיקים מעמד, וממעלת הרצון דקדושה, וידבר מקדשת הדבור בתפלה, שזה כלי השפע, ומקדשת שבעת הנרות המזכרת בתורה כ"א.

רצג רג

יעורר על סדר דרך הלמוד.

רצד רד

יגזר לצית לרבנו ז"ל ובפרט בענין התבודדות, שעל-ידי-זה אפשר לקיים את שאר עצותיו ותקוניו, ויבאר פסוק ראשון מפרשת משפטים, ומה שכתב שם ב"בעל הטורים" על-פי דברי רבנו ז"ל, בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט"ו, מהמתקת הדין על-ידי ששופט את עצמו כאן למטה, ויבאר שצריך לשבר שתי הקלפות — עשו וישמעאל שהם הערלה והפריעה, בחינת פגם הברית, וידבר מענין צדקה שעל-ידי-זה זוכים למשפט, ומתפלה בכונה שאזכים על-ידיה לסודות התורה, ושהיא עקר הדבקות להשם יתברך, ויבאר שתי פונות האריז"ל ב"הגדה של פסח" ועל פסוק: "זכר ה' מה היתה לנו" על-פי דרך רבנו ז"ל, ויעורר על למוד "לקוטי-הלכות", שעל-ידי-זה יזכה להכין בצרוף התבודדות בסודות התורה, כמו שאמר רבי נתן בפרוש.

רצה רט

ידבר ממעלת הרצונות דקדושה, ומהתחזקות המכרחת בזה העולם,

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעז

וממעלת מדת השכחה, שטובה לעבודת ה' על-פי דעת רבנו ז"ל, ומהרחקת היאוש, ומגנות "זקנה דסטרא אחרא", ומהכח שיש לאדם להתחדש, ומכלליות העצות — התבודדות, וממדת המשפט שלומדים מ"פעל הטורים" על-פי תורה ט"ו שבלקוטי-מוהר"ן, ויחזק לקיים שלש-הנקודות: הרב, החבר ועצמו.

רצו רבי

ידבר מענין תורה והודאה, ואחר-כך שאלת צרכיו, ויסביר דברי רבנו ז"ל בתורה ב', ויביא מראה מקומות מ"לקוטי-הלכות" על ענין זה, וממעלת למוד "לקוטי-הלכות".

רצז ריד

ידבר מגדלת הצדיק שמעורר מהשנה, ושעל ידו נפתח הפה לדבר אליו יתברך, ומגדלת תורת רבנו ז"ל בספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", והעקר לעשות מהפל תפלה, ועל-ידי-זה זוכים לפקידת עקרונות, ויאררו בענין הה"א שמסגל להולדה [מדברי חכמינו ז"ל הקדושים, האריו"ל, האלשי"ך ורבנו ז"ל], וא"ל הה"א זוכים על-ידי הדעת שבאה על-ידי שבח הצדיקים, וכל ההשפעות באות על-ידי הצדיק, ומענין הסתפלות על השכל שבכל דבר, שזו היתה מדרגת יעקב, ויאררו בענין החי"ת והנו"ן המובא בתורה א', ומאמונה, ויביא כמה צרופים מאותיות נח"ת המובאות בתורה הנ"ל ויבארם, וידבר מענין "חתן" ומענין תפלה, ממעלת חצות, ממעלת אמירת תורה בשעת האכילה ומקדשת האכילה, ויביא דבור מה"א אהב ישראל" מה שהקשה לרב הקדוש מקאזניץ, ודבור מ"מבשר צדק" על ענין זה, וימתיק סודם של דברים בפסוק: "וכי זייד" וכו' (שמות כא, יד).

רצח רכו

יחזק לא לפחד משום דבר שבעולם, כי מבליעדי רשותו יתברך אי אפשר לשום בריה להיטיב או להרע לו, והעקר תפלה, ויאררו בענין ההשגחה הפרטית שיש בכל תנועה ומה צריך לעשות לזה, וידבר מאמונת חכמים, מאור זכות האבות, מהכנעת הטבע לפי ידיעת התורה, מכח התורה הגדול ומאמונה שהיא יסוד התורה, ויביא את

תָּכֵן הָעֲנִינִים

עֲנִין חֲבִיק לְדַגְמָא, וַיִּבְאֵר שְׁפָל הַהִתְרַשְׁלוּת מִתְּפִלָּה בָּאָה מִפְּנֵים
אָמוּנָה, וְהִתְקוֹן לָזֶה — לַמּוֹד שְׁלִחַן עֲרוּף, וַיִּאָרִיף בְּמַעֲלַת עֲנִין זֶה
וְשִׁיחָה מֵר' לוי יִצְחָק עַל זֶה, וַיַּחֲזֵק עַל שְׂמֵחָה, עַל פְּנֵית אַרְבַּע
תְּפִלוֹת, עַל שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן וְעַל מַעֲלַת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וַיִּסְפֹּר
מִלְמוֹד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנְעֵר ז"ל וַר' מִשָּׁה בְּרִסְלָכֵר בְּעֲנִין לַמּוֹד
"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וַמֵּר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר בְּעֲנִין הַעֲתִקְתּוּ אֶת הַסֵּפֶר
הַזֶּה.

רצט רלג

יִדְבֵּר מֵעֲנִין הַתְּאֻדוֹת עִם חֲבָרִים טוֹבִים, וַיִּזְכִּיר עֲנִין מִצֹּת שְׁקָלִים
שְׁמֵרְמֹזַת עַל זֶה.

ש רלד

יִחֲזֵק עַל תּוֹרָה וְתַפְלָה, וַיִּזְהִיר מִקְּלַפֵּת עֲמֶלֶק, וַיִּדְבֵּר מִמַּעֲלַת הַתְּשׁוּבָה.

שא רלו

יִדְבֵּר מֵעֲנִין הַעֲלָאת הַתְּפִלוֹת עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק בְּחִינַת מִשָּׁה שְׁמָקִים
הַמְּשָׁפֵן, וַיִּאָרִיף בְּעֲנִין הַמְּשָׁפֵן שְׁסוּדוּתָיו מְרַמְזִים עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
וּבְעֲנִין הַתְּפִלָּה וּמַעֲלוֹתֶיהָ.

שב רלח

יִדְבֵּר מִמַּעֲלַת שְׁמִירַת הַדְּבִיר וַיִּתֵּן עֲצָה לָזֶה, וַיִּסְפֹּר מַעֲלַת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוֹ שְׁמֵתְנַהֵג בְּעֲנִין זֶה בְּחֻכְמָה עֲצוּמָה.

שג רלט

יִדְבֵּר מִגְּדֻלַּת כַּחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְעַקֵּר הַתְּקַשְׁרוּתָנוֹ אֵלָיו הוּא
עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְאוֹרוֹ הַגָּנוּז כְּמֵאֵמֶר מוֹהַרְנַ"ת
ז"ל.

דש רמא

יִדְבֵּר מֵעֲנִין הַדְּפֶסֶת הַ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת הַמְּשַׁלֵּשׁ", עַל-יְדֵי הָרַב מִטְּשֵׁהֲרִין
וּמֵעֲנִין קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וּמֵעֲנִין הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק וּמִתְּפִלָּה.

שה רמג

יִדְבֵּר מִשְׁלִחַן עֲרוּף, מִהַתְּבוּדוֹת וּמֵאוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁאֵפְשֵׁר לְהַשִּׁיגוֹ
עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקִים.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שעט

שז רמד

יְדַבֵּר מִגְדֵּלֶת מְדַרְגֶּת עֲנִין הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה וְדַבּוּר מִה"מ אִוֵּר וְשִׁמְשׁ" וּמִ"הֵיכַל הַבְּרָכָה" עַל הַתְּעֵלוֹת הַפְּשׁוּטִים לְמְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת, וְקַפִּידוֹת הַצְּדִיקִים עַל יְאוֹשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁחוּשְׁבִים שְׁאִינָם יְכוּלִים לְהַתְּעֵלוֹת, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין תְּשׁוּבָה שְׁעָקְרָה — תְּפִלָּה, וַיְבִיא מִדְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל, שְׁפִימוֹת הַחַל זֹכִים לְפָנִים בְּאֲחֹרֵר רַק עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה, וּמִקְדָּשׁת שֶׁבֶת שֶׁהִיא גְלוּי הָאֲמוּנָה, וַיֹּאדִיר בְּעֲנִין הַתְּגִלוֹת בְּחִינַת פְּנִים בִּימוֹת הַחַל רַק בְּתְפִלָּה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּבוּדוֹת וּמִעֲנִין הַמְּשַׁכֵּת קְדָשׁת שֶׁבֶת לִימוֹת הַחַל שֶׁזֶּה מְדַרְגֶּת הַצְּדִיקִים, וְשָׁעַל-כֵּן נִקְרָאִים שֶׁבֶת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים.

שז רמח

יַעֲוֹרֵר לְהַתְּחַזֵּק נֶגֶד הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת מִצַּד הַבַּעַל-דְּבָר, וְהַכַּל בְּשִׁבִיל לְכַחֵן אֶת הָאָדָם, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין קְבֵלַת הַדִּין בְּשִׁמְחָה, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם כִּי מִחְשִׁיב עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ וַיַּעֲוֹרֵר מֵאִד עַל הַתְּבוּדוֹת, וְעַל לְמוֹד זְכוּת עַל כָּלל יִשְׂרָאֵל וְכֵן עַל עֲצָמוֹ, לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּנִקְדָּתוֹ שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּעַת הַתְּבוּדוֹת, שְׁמִקְשָׁרַת הַפֶּה לְלֵב — קָשׁוֹר עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיְדַבֵּר מֵאַחֲדוֹת וּמִזְהִירוֹת הַדַּבּוּר הַרְעַ עַל יְהוּדֵי אַחֵר, שֶׁזֶּה סְגֻלָּה לְהַתְּמַדָּה וּסְגֻלָּה לְתְפִלָּה, וּמִגְנוּת הַכַּעַס, וּמִקְדָּשׁת הַשֶּׁבֶת שְׁמֵאֲחֻדָּת אֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל, כִּי הִיא גְלוּי הָאֲמוּנָה, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל שִׁישׁ לְנוֹ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל.

שח רנב

יְדַבֵּר מִהַתְּחַזְּקוֹת בְּתְפִלָּה שְׁצָרִיכָה "אַרִיכוֹת אֲפִים", וּמִעֲנִין תְּשׁוּבָה שֶׁהִיא הַעֲלָאֵת הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שִׁיחָה בִּינּוֹ לְבִין קוֹנוֹ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בָּהּ וְכו'.

שט רנד

יְבַאֵר הַעֲנִין שֶׁכָּל הַבְּלָבוּלִים הֵם בְּעַבּוּר שִׁיתְּהַפְּכוּ לְטוֹב אַחֲרֵי-כֵן, לְקַבֵּל עַל-יְדֵי-זֶה תּוֹסֶפֶת קְדָשָׁה וְדַעַת, כִּי עַל-יְדֵי הַמְּנִיעוֹת נַעֲשֶׂה הַכָּלִי, וַיְדַבֵּר מִעֲקֻשְׁנוֹת שְׁעָקְרָה בְּהַתְּבוּדוֹת, וּלְגִלוֹת הַרְצוֹנוֹת בְּפֶה, וַיְסַפֵּר מֵה שְׁלָמַד בְּאוֹתוֹ לִילָה בְּבֵית-הַמְּדָרָשׁ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק

תָּכֵן הַעֲנִינִים

א', סימן נ"א, וידבר את תמצית הדבורים: אמת, תפלה והתבודדות, דבור דקדושה, אמונה וכו' וכו'.

שי רנו
ידבר מענין מעלת תקון חצות.

שיא רנז
ידבר מענין מעלת תקון חצות.

שיב רנח
ידבר מענין התחזקות מהנפילות, והמקום לברח מהכל הוא רק תפלה שתלויה באמונה וכו', וידבר מהתורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ג.

שיג רנט
ידבר מהתבודדות שהיא המתקת הדינים ומפעלתה.

שיד רס
באר מעלת למוד "לקוטי-מוהר"ן" ואמירת "לקוטי-תפלות", וקדשת המחשבה וקדשת שכעת הנרות ובפרט הדבור.

שטו רסא
ידבר מענין הרפסה, תפלה והתבודדות, ומהתורה ר"נ שדברו ממנה בסעודה שלישית, ושכל הצרות של האדם, כי חושב שהכל טבע, ומשתי הבחינות — "צער" ו"יסורים", ויזכיר את צרת דוד המלך שהתבנה על-ידי שמעי, והיאף התחזק אז, וידבר מגנות מדת הפעס ומהפחד שצריך שיהיה מבעל בחירה הוא רק ברוחניות, ומקדשת הדבור, ויבאר מאמר חכמינו ו"ל הקדושים באבות: "עשה לך רב" ויתרץ הקשיות על זה.

שטז רסב
ידבר משבח הספר "פתיחי חותם", ויספר מהתקרבות מקרבים חדשים לדעת רבנו ו"ל, ויפאר מעלת מכתבי אנשי שלומנו, שהם מגלים הנקדה של כל אחד, ויבאר מאמר חכמינו ו"ל באבות: "עשה לך

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שפא

רב" וכו', וידבר מהתבודדות, ויגלה ענין "צער ו"יסורים", ומענין דוד מה שעבר עליו משמעי בן גרא, ואיך התחזק אז, ויגלה מעלתו, ויזהיר ממדת הכעס ויבאר גנותה הרב, וידבר מענין גלות מצרים שהיתה בשביל פגמי הברית, ויבאר על-פי זה דברי החיד"א, ויתנצל למה קשה לו לעזר לכולל שלו, כי עוסק ביותר בהדפסת ספרי רבנו ו"ל.

שיז רסט

ידבר ממעלת דברי תורתו של הנחל נובע מקור חכמה, שהם כלם דברי התחזקות, ויחזר על מה שדברו בבית-המדרש בסעודה שלישית על-פי התורה קל"ה שבלקוטי-מוהר"ן, חלק א', איך לזכות שילך הכל בסדר, ויחזק על ענין אמונה, שמי שזוכה לה — חזיו חיים, והולך לו בסדר וכו', וידבר מענין שלום בעצמו שלא יהא מחלק, בין שהולך לו בטוב ובין להפך, וידבר ממדת ענוה ושפלות בבחינת מ"ה, הכל על-פי התורה הנ"ל.

שיח ערב

ידבר ממעלת למוד ספרי רבנו ו"ל, ובפרט שני חלקי "לקוטי-מוהר"ן", שעל ידו מקבלים שלמות החסרונות אם נציתו בענין אנהה והתבודדות, שנקדה זו של תפלה מקבלים מהצדיק, וידבר מעקר עבודת האדם בזה העולם — להשלים דעתו, וירחיק ממדת הליצנות, ויארץ בגנות ענינה, ויפאר ענין קדש הדבור, ומענין צדקה בסתר, שעל-ידי-זה נצולין מליצנות, ויבאר ענין זה על-פי פשוטו ועל-פי דרך עבודה, שהיא צדקה לשכינה על-ידי עבודת השם בהסתור, ויפרש פסוק: "מתן בסתר יכפה אף" על דרך זו, ויביא שיחת ר' אפרים'ל על הפסוק "ויך את המצרי" וגו', ויארץ במעלת מדת ההתחזקות, והפחד שצריך שיהיה מבעל בחירה רק ברוחניות, וידבר מענין ברור הטוב מהרע.

שיט רעו

ידבר מענין דרי מעלה ודרי מטה, ויעורר על החוט המשלש: לקוטי-מוהר"ן, לקוטי-תפלות, לקוטי-הלכות, ויעורר להתקשר להשם

תָּכֵן הָעֲנִינִים

יְתָבְרָהּ, וְאִזּוּ יִלְךְ כְּסֹדֶר, כִּי כָל מֵה שֶׁעוֹבֵר זֶה בְּכוֹנֵה עֲמֻקָּה וְכוּ', וְצָרִיף לְהַפִּירוֹ יְתָבְרָהּ מִכָּל פָּרִט, וְלִזְכֹּף אֶת כָּל אַרְבַּעַת הַחוֹשִׁים שֶׁיְהִיוּ רַק לְאַלְקוּתוֹ יְתָבְרָהּ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין "עֵיל וְנַפִּיק", שֶׁבְּהִכְרַח שֶׁיַּעֲבֵרוּ עַל כָּל אֶחָד, וְצָרִיף לְהִתְחַזֵּק, כִּי כְּדֵי לִזְכּוֹת לְהַשְׁגוֹת צָרִיף שֶׁיַּעֲבֹר הַרְבֵּה, וַיַּעֲוֹר לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּעֵקֶשׁ שְׁנוֹת בַּתוֹרָה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּבוּדוֹת וְלִמָּה זוֹכִים עַל יְדָה, וּמֵעֲנִין תוֹרָה וְלִמָּה זוֹכִים עַל יְדָה, וַיִּפְרֹשׁ עַל-פִּי-זֶה פְּסוּק: "כִּי בְּמִקְלֵי עֲבָרְתֵי אֶת הַיָּרְדֵּן" וְכוּ', וַיִּבְאֵר מֵעֲלַת מִדַּת הַשְּׂמֻחָה.

שכ רפ

יְדַבֵּר כִּנְ"ל וּמֵהַתוֹרָה א' שֶׁבְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, מֵעֲנִין הַסְּתַפְּלוֹת עַל הַחַיּוֹת אֲלַקוּתוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר.

שכא רפד

יְחִזֵּק בְּחוּר אֶחָד שֶׁטוֹב לוֹ לְשֵׂאת עַל עֲבוֹדָתוֹ יְתָבְרָהּ, וַיִּכְפֹּרֵט בְּעֲנִין הַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין מְלָכוּת וְלִבְנָה, שֶׁבְּאִים קִדְּם הַחֲכָמָה וְהַשְּׂמֵשׁ, וּמֵעֲנִין הַסְּתַפְּלוֹת עַל הַשָּׂכָל שֶׁבְּכָל דָּבָר, וּמֵתוֹרָה בְּכַח, וּמֵעֲנִין הַשְּׂעִשְׁוֵעִים שֶׁעוֹלִים לְפָנָיו יְתָבְרָהּ דִּיקָא מִפְּחוּתֵי עֲרָה, וַיִּסְפֹּר סְפוּר מְרַבְּנוּ ז"ל וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, וַיְחִזֵּק וַיֵּאמֶר עַל שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁהֵן שְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת — "מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ" וְכוּ' וְ"אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", וּמֵעֲנִין הַחַי"ת וְהַנּוֹן, וּמֵמַעְלַת לְמוֹד מְשֻׁנּוֹת שֶׁמְרַמֵּז בַּתוֹרָה א', וּמִסְגֵּלַת חֲדָשׁ "אִיר", וַיִּבְאֵר דְּבוּר מִסְפֵּר הַיְצִירָה מֵעֲנִין אִיר, שֶׁאִזּוּ מְסַגֵּל לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנָאִים.

שכב רפח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּחַזְּקוֹת, הַתְּבוּדוֹת וְתַפְּלָה, תוֹרָה, וְשִׁלְזוּכּוֹת לְקִיּוּם הַתוֹרָה הוּא רַק עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת — לַעֲשׂוֹת מֵתוֹרָה תַּפְּלָה, וַיִּבְאֵר מֵאֵמֶר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ — "מֵאֵן נִצַּח" וְכוּ', עַל-פִּי דְבָרֵי מוֹהַר"נ ת"ז לְהַקְּדוֹשִׁים וְהַתְּמַצִּית, שֶׁמִּי שֶׁחִזַּק בְּתַפְּלָה הוּא הַמְּנַצַּח בְּעֲבוֹדַת ה' אֶת הַיְצֵר הָרַע, וַיַּעֲוֹר עַל עֲנִין דְּבוּק חֲבָרִים.

שכג רצב

יְדַבֵּר מֵמַעְלַת הַהִדְפָּסָה וּמִמִּדַּת הַשְּׂמֻחָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב הַלֵּב

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפג

לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל לְהִבָּא, שְׂאוּ עֵקֶר הַתְּכֵלִית, וְשֵׁהתְּפִלָּה הִיא עוֹמֶדֶת בְּרוֹם רוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְצָרִיכָה חֲזוּק, וּמַעֲלַת תְּקוּן חֲצוֹת.

שכד רצד

וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין "אֶחָד הָיָה אֲבֵרָהִם", וּמֵעֲנִין תְּשׁוּבָה שְׂאוּכִים לָהּ עַל-יְדֵי הַצָּעֵר שְׂמֵבִזִים אוֹתוֹ, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נִפְטָר מִרְכָּבוֹת תְּעֻנִיּוֹת שְׂמֵחֵיב לְהַתְּעַנּוֹת עַל עֲוֹנוֹתָיו, וְיָבִיא שִׂיחָה נוֹרָאָה מִמּוֹהֲרַנְי"ל עַל עֲנִין גִּיהֵנוֹם, שְׂנִצּוֹלִין מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי הַהֲתַחֲזָקוֹת, וְיִבָּא שְׂפָל אֱלוֹ הַמְּנִיעוֹת הֵן בְּבַחֲיֵנִת "וּפְרָעָה הַקְּרִיב", וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הָאֲרָבַע בְּחִינּוֹת שְׂפִלוֹת שֵׁשׁ, וַיַּעֲוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הָעֲנִין הַנִּשְׁגָּב שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיֵּאָרֶץ בְּמַעֲלָתוֹ.

שכה רחצ

יִחֲזַק לְעַמֵּד כְּנֶגֶד כָּל הַנְּפִילוֹת מִהַבְּעַל-דְּבָר וְלֹא לְהִתִּיאֵשׁ, וְיִבָּא מַעֲלַת שְׂמִירַת הַדְּבוּר, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְהַקְּמַת הַדְּעַת, וְעַל-יְדֵי דְעַת זוֹכִים לְמַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְקַדְּשַׁת הַבְּרִית, וְיִבָּא עַל-פִּי הַקְּדָמוֹת אֱלוֹ פְּסוּק: "וְהִפְלִיחַ הַגְּדוֹל מֵאֲחִיר" וְגו' בְּדִבְרֵי נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹה.

שכו ש

וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת קְדָשַׁת שְׂבָעַת הַנְּרוֹת, וּמִמְדַּרְגַּת הַתֵּם הַקְּדוֹשׁ, וַיֵּאָרֶץ בְּפִרְטִיּוֹת כָּל נֵר וְנֵר מִשְׂבָּעַת הַנְּרוֹת, וְלִמָּה יִזְכָּה עַל יָדָם, וְהַעֲקֵר יִזְכָּה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

שכז שב

יִבָּא מַעֲלַת מִדַּת הַשְּׂמֵחָה.

שכח שג

וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּחִיזָקוֹת וְהַרְחַקַת הַיְּאוֹשׁ עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהִיא תְּפִלָּה וַיְדַבֵּר דְּבָרִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂזָה עוֹלָה עַל כָּל הַתְּעֻנִיּוֹת וְהַתְּשׁוּבוֹת, וְיָבִיא דְּבוּר עַל זֶה מִרְבֵּנוּ וַיֵּל וּמִהֲרַב הַקְּדוֹשׁ מִזִּידִיטְשׁוּיב, וְצָרִיךְ לְהִיֹּת חֲזָק לְעַמֵּד כְּנֶגֶד הַיָּצָר הַרַע שְׂרוֹצָה לְבִטְלוֹ מִהַתְּקוּן הַזֶּה הַעוֹלָה עַל כָּל הַתְּקוּנִים, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּכֹנֶה וּמִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא,

וּמַעֲנִין שְׁלוֹם בְּמִדּוֹתָיו בְּעֶצְמוֹ וְעַם אַחֲרִים, וְיָבִיא שְׂבָעָה פְּרוּשִׁים מֵהַשָּׁמַיִם בְּכֹנֶת "כָּל" "יִדְע", שֶׁהִיא הַכֹּנֶה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּסִפְרֵת הָעֵמֶר.

שכט **שיט**

וְדַבֵּר מִתְּכֵלִית בְּרִיאַת הָעוֹלָם — בְּגִין דִּישְׁתַּמּוֹדְעִין לִיה, וּמַמְעֵלַת שְׂקִידָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלוֹת, וּמַמְעֵלַת מִי שְׂזוּכָה לְכַרֵּךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲנִין "עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא", וְזִנְהִיר מִ"פֶּן יִהְרֶסוּ", רַק לְחֻטֵּף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת כְּפִי מֵהַשָּׁיִב וְכוּ'.

של **שיא**

וְדַבֵּר מִהַתְּכֵלִית הַנְּצַחִית, וּמֵיּוֹם הַמִּיתָה וּמַעֲנִין "שׁוֹב יוֹם אֶחָד לְפָנַי מִיַּתְדֶּךָ", וּמֵרֵאשִׁי תְּבוֹת שֶׁל יו"ק, וּמַעֲנִין "רַק הַיּוֹם", וְיָבֵא מַעֲלַת לַמּוֹד "לְקוֹשֵׁי-מוֹהַר" וְסִפְרֵי מוֹסֵר, שְׂבָעָה נְכֻלָּים סִפְרֵי רַבְּנוֹ וְכוּ'.

שלא **שיב**

וְדַבֵּר מִהַתְּקִיָּן שְׂנֻכָּה לוֹ עַל-יְדֵי רַבְּנוֹ וְכוּ', וְזִנְהִיר מִפְּגַם הַבְּרִית, וְיַעֲזֹר עַל תְּקוּן הַכְּלָלִי וְעַל שְׂמִיחָה שְׂמִיחָה מְזִיגָה, וְיַעֲזֹר עַל לַמּוֹד שֶׁלְּחֵן עֲרוּךְ בְּפָרֻט, וְיַדְבֵּר מִמַּעֲלַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה בְּכָלֵל, וְיַחֲזֵק לְלַמּוֹד הַלַּמּוֹד שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְלַהַתְּפַלֵּל שֶׁלֹּשׁ הַתְּפִלוֹת בְּכֹנֶה, וְעַל הַתְּבוֹדוֹת בְּשְׂקִידָה רַבָּה וְחֻשׁוּבָה.

שלב **שיד**

וְדַבֵּר מִמַּעֲנִין נְקֻדַּת הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זוּכָה לְמַחֲזִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיַאֲרִיךְ בְּמַעֲלָתוֹ, וְיַדְבֵּר מִמַּחֲזִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהוּא כְּשֵׁאִינוֹ זוּכָה, וְלַפְעָמִים בָּאִים לְהַתְּקִין וְכוּ' וְרוֹאִים זֹאת בְּחוּשׁ הַיּוֹם.

שלג **שיז**

וְתִנְצֵל לְאֶחָד עַל שְׂלֵא עֲנָה עַל מַכְתָּבֵיו, כִּי הִזָּה טְרוּד מְאֹד בְּקִרְבּוֹ מְקַרְבִּים לְרַבְּנוֹ וְכוּ', וְיַדְבֵּר מִקְדָּשׁ שְׂבָעַת הַגְּרוֹת שְׂזוּכִים לְזֶה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְצַעֲקָה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפה

שֵׁלַד שִׁיחַ

זֶהִיר אֶת אֶחָד לֹא לְהִתְרַחֵק מֵרַבְּנוּ וְ"ל שֶׁהִבְטִיחַ לְתַכְנֵן אֶת מְקַרְבָּיו, וְשֶׁהִבְעֵל-דְּבָר עוֹשֶׂה כָּל מָה שֶׁיְּכוֹל לְרַחֵק מֵרַבְּנוּ וְ"ל, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁשָּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב מִשְׁפָּט אֶף אוֹהֵב גַּם אֶת יִשְׂרָאֵל, לְכֵן מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ בְּתוֹף הַמְּנִיעוֹת, וְשֶׁאֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל עַל אֶף אֶחָד אִם מְדַבֵּר נֶגְדַּ רַבְּנוּ וְ"ל, וַיִּגְלֶה שֶׁעַל-יְדֵי הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, גּוֹרֵם שֶׁיִּצְעָרוּהוּ וַיִּרְחַקוּהוּ מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת, וַיַּחֲזִקוּ לְלַמֵּד גְּמָרָא, וַיִּבְאֵר סְגֻלָּתָהּ וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים כְּסֻדְרָן, וּבִפְרָט שְׁעוֹרֵי הַיְשִׁיבָה, וְלְלַמֵּד שֶׁלְחֵן עָרוּף וַתְּפֹלָה מִתוֹף הַסְּדוּר, שְׂזָה סְגֻלָּה נֶגְדַּ מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת.

שֵׁלַה שִׁכַּב

יְדַבֵּר מִלְמוּד בְּסִפּוֹר "עֲלִים לְתַרוּפָּה" שֶׁמְבִיא לְהִתְחַזְּקוֹת, וַיְדַבֵּר מִמִּתְכַּלִּית הַבְּרִיאָה שֶׁהִיא לְהַפְּיֵרוֹ יִתְבָּרַךְ וְלְהִסְתַּפֵּל בְּשִׁכָּל שֶׁל כָּל דְּבָר, וּמֵאֲמוּנָה, וּמִסְלוּק הַשִּׁכָּל נֶגְדַּ דַּעַת הַצַּדִּיק בְּבַחֲיַנַּת מ"ה, וּמֵהַגְּאֻלָּה הַפְּרָטִית, וַיִּבְאֵר עֲנִין מַחֲיִן שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמַחֲיִן שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, שֶׁהֵם גְּאֻה וְכו', וַיִּבְאֵר דְּבוּר מֵהַזֶּהר בְּעֲנִין הַמְּרַגְּלִים, שֶׁעָקַר פְּגָמָם הָיָה גְּאֻה, וַיִּבְאֵר שֶׁאֲמוּנָה וְעֲנִיָּה תְלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ.

שֵׁלו שִׁכַּד

יְדַבֵּר מִמָּה שֶׁאֲמַר רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁבְּהִנְהַגַּת הָעוֹלָם וּבְחַדוֹשֵׁין דְּאוֹרֵיִיתָא אֶפְשָׁר לְעַבֵּר עַל "גְּנֻבָה, נְאוּף, רְצִיחָה", רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְיִסְבִּיר אִיךָ זֶה יְכוֹל לְהִיּוֹת בְּפִשְׁטוּת.

שֵׁלו שִׁכו

יִבְאֵר שֶׁעָקַר הַסְּלִיחָה וְהַמְּחִילָה עַל הָעוֹנוֹת שֶׁפּוֹגְמִים בְּאֲמוּנָה הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

שֵׁלַח שִׁכַּז

יְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה "בְּהַעֲלוֹתָךְ" שֶׁלְמָדוּ אוֹתָהּ בְּצוֹתָא, וַיְסַפֵּר אִיךָ שֶׁחָזַק אָדָם שְׁבוּר, וּמָה שֶׁפָּרַשׁ לוֹ הַפְּסוּק: "אֲחֹזר וְקָדַם צְרַתְנִי" מִצְרוּף תְּבוֹת "אֲחֹזר" וְ"קָדַם" וְהַתְּמַצִּית — שֶׁצָּרִיךְ לְקַדֵּשׁ שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, וַיִּאָּרֶף.

בְּסִגְלָתָם וּבְשֹׁגֵב מַעֲלָתָם, וְרָמְזוּ עַל זֶה מֵהַמְּשָׁנָה בְּמִנְחֹת.

שכט שלט

יְבָשׂוּר עַל גְּסִיעָתוֹ הַקְּרוּכָה לְאוּמָן וּלְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּיִבְקֹשׁ לְדַעַת שְׁמוֹ וְשֵׁם אָמוֹ וְכוּ', וַיִּסְפָּר עַל הַשְּׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַמְתַּקִּים בְּבֵית-הַמִּדְּוָשׁ, וַיַּחֲזֹק לְכָלֵי לִפְל בְּדַעְתּוֹ, וַיַּעֲוֹר עַל הַתְּמִדָּה בַּתּוֹרָה וַיִּבְשְׁלֶחֶן עָרוֹף, וַיִּבְאֵר שְׁעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה זֹכִים לְהַתְּעַלּוֹת, עַל-פִּי דְבָרֵי "בַּעַל הַטּוֹרִים" בְּפִרְשַׁת שְׁלַח, וַיַּחֲזֹק עַל שְׁעוֹרִים בַּתּוֹרָה, וְסִפְרֵי מוֹסֵר שְׁמֹזְכִירִים הַפּוֹסְקִים, בְּזֶה נִכְלָל סִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל, שֶׁהַעִיד עָלָיו שֶׁהוּא סִפֵּר מוֹסֵר וְכוּ'.

שלא שמ

יַחֲזֹק לְפָרֵשׁ הַפְּסוּפִין הַטּוֹבִים בְּפִיו בְּפִרְטִיּוֹת, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת עֲגִין זֶה שֶׁל הָרָצוֹן דְּקִדְשָׁה, וַיַּעֲוֹר עַל לְמוֹד שְׁלֶחֶן עָרוֹף, וַיִּדְבֵּר בְּגִנּוֹת לְמוֹדֵי חַל שְׁמֵטֵמְטֵמִים אֶת הַלֵּב, וַיַּעֲוֹר לְהַתְּפַלֵּל לְהַפְּטֵר מִזֶּה, רַק שְׁלֹא יַעֲבֹר עַל "כְּבוֹד אָב".

שלג שמא

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת לְמוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה אֶת הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְלְהַתְּפַלֵּל עַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּבוּדָה, וּמִמַּעֲלַת מְקַנָּה, וּמַעֲנִין תְּקוּן הַבְּרִית שְׁזֹכִים עַל-יְדֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וּמַעֲנִין הַחֲטָא הַיְדוּעַ שֶׁהוֹפֵךְ אֶת הַ"עֵד" לְ"עֵר", רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְעַל-יְדֵי הַצִּדִּיק מְקַבֵּל נִקְדָּה חֲדָשָׁה שְׁטוּבָה מֵהֶרָאשׁוּנָה, וּמִתְּפִלָּה וְאַמוּנָה, וּמִתְּכַת "יַדע" שֶׁבְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן.

שלו שמב

יְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַסִּפֵּר "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ".

שלז שמג

יְדַבֵּר מֵהַעֶסֶק שֶׁל קְרוֹב מְקַרְבִּים שְׁעוֹסֵק אֹז, וּמֵהַסִּפֵּר "לְקוּטֵי-עֲצוֹת הַמְּשַׁלֵּשׁ", וּמַעֲנִין אוֹר שֶׁל אֲלָפִים שְׁצָרִיף לְחִלְקָם לְמֵאוֹת, וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה מֵאֵמֶר הַ"תְּרַגּוּם יוֹנָתָן" מַעֲנִין שְׁמֹשֶׁה רַבְּנּוּ צִמְצָם אֶת עֲצָמוֹ.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

שפז

שדמ שלט

יחזק ויאמץ על שתי ההנהגות — שלחן צרוף והתבודדות.

שמה שמ

ידבר הרבה מאמונה בפרטיות, ומדבורים אל השם יתברך, ויגלה נפלאות נוראות למה שזוכים על-ידי האמונה ומענין "היכל-המלך", שמי שפוגם משליכים אותו החוצה משם, אבל לא השם יתברך משליכו, אלא הסמ"ך-מ"ם, ומי שיש לו שכל יכול להתעקש, ומביא משל מלך בשר ודם וכו', ויביא מאמר נורא מהזהר, שעקר ההשלכה מהיכל הוא שמבלבלים מחשבתו, ועל-ידי התחזקותו, אזי קטגור נעשה סגור, וידבר מהתורה א', שצריך להסתפל בשכל של כל דבר, ויגלה שעקר ההתעקשות להשאיר בהיכל הקדוש הזה הוא רק תפלה והתבודדות, ויגלה רמז מענין זה ב"ספורי-מעשיות", ויבאר ענין פגם חטא העגל והתקון לפי ר' משה הדרשן, ומצות פרה שפגמו באמונה בהשם יתברך ובצדיק הדור.

שמו שמו

ידבר ממדרגת האמונה והבטחון, שכשפגם לאדם יש לו לאחז עצמו בשיחה בינו לבין קונו, ושיחה נוראה מהבעל-שם טוב הקדוש על זה, ויגלה איך שצריך למצא הרחבה בכל הצרות, ומענין שזכה להיות באומן בציון הרבי, ויארץ בנוראות הפלגת מעלת ענין נשגב זה, ומעלת ענין ארץ ישראל, ויחזקו על ענינים אלו.

שמז שמח

ידבר מהספר "נוה צדיקים", וידבר מהמסירות נפש שהיתה לו בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל.

שנ שמח

יחזק להיות בשמחה, וידבר בגנות העצבות, ומגדלת התורה מ"ח שבלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', ושיחת מוהר"ן ז"ל עליה, ויעורר לחפש ולמצא הנקודות הטובות שיש בכל אחד מאתנו ולהתחדש בהן, ויעורר על שקידה ב"לקוטי-מוהר"ן".

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שמט שנא

יִסְפֹּר מִתְּכַנִּיתוֹ לְנִטְעַ לְצִיּוֹן, וַיְדַבֵּר מִכַּף שְׂיָכוֹל לְשֹׂאֵל אוֹתוֹ מִה שְׂרוּצָה בְּדַרְכֵי הָאֲדָמוֹר.

שנ שנב

יְדַבֵּר מִקְדָּשְׁתֵּי הַמִּחְשָׁבָה וַיַּמְעִיז פְּנֵחַס שְׂבָקָנָאֲתוֹ עַל קְדָשְׁתֵּי הַבְּרִית הַתּוֹסֵפָה יו"ד עַל שְׁמוֹ, וַיֶּאֱרֶךְ בְּעֵינָיו זֶה, וַיָּבִיא עַל זֶה דְבוּר מ"היכל הַבְּרָכָה", וַיָּבִיא חֲמֹשֶׁה פְּסוּקִים שְׂמֵת־חִילִים בְּתַבַּת "שֵׁאוּ", וַיְבָאֵרם עַל-פִּי הָעֲצוֹת שְׁנַתָּן רַבְּנוּ ז"ל לְקְדָשְׁתֵּי הַמִּחְשָׁבָה.

שנא שנו

יְדַבֵּר מִהַתְּבוּדוֹת וּמִהַתְּחִזְקוֹת עַל-פִּי "וּפְרָעָה הַקָּרִיב" וּמִצְעָקָה לְהַשֵּׁם תְּתַבְּרָה, וַיִּבְטִיחַ שְׂיִזְכִּיר שְׁמוֹ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

שנב שנז

יְדַבֵּר מִהַתְּבוּדוֹת וּמִמְעַלְתָּה הַנְּשֻׁגְבָה וּמִלְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וַיִּתֵּן צִצָּה לְזֶה.

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת

כ"ק **המוהרא"ש** זצוק"ל
[בעל מחבר זה הספר ועוד
ספרים רבים על פי דעת רביז"ל]
ולזכות הקהילה הקדושה
ביבנאל עיר ברסלב שתזכה
להשלים רצון צדיק, להמשיך
להקים ולקונן עיר של חסד
עיר של תורה, עיר של תפילה.
אמן כן יהי רצון!

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת
ולהצלחת:

בנימין בן אילנה

הדסה בת תמר

רבקה צופיה בת הדסה

אמונה מירב בת הדסה

שמואל בן הדסה

משה אהרון בן הדסה

אליעזר שלמה בן הדסה

תרצה בת הדסה

מלכה בת הדסה

רחל ציפורה בת הדסה

ישראל מאיר בן הדסה

נחמן נתן בן הדסה

